

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ชุดโครงการ

“การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม ระยะที่ 5”

(1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

โดย

รองศาสตราจารย์ จุฑาทิพย์ ภัทราวาท และคณะ

ตุลาคม 2555

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ชุดโครงการ “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม” ระยะที่ 5

Research series on Co-operatives Transformation and Fairtrade

ทีมผู้ทรงคุณวุฒิ :

1. ดร.สีลาภรณ์	บัวสาย
2. ศ.ดร.โสภณ	ทองปาน
3. รศ.สมพร	อิศวิลานนท์
4. คุณเอ็นนู	ชี้อสุวรรณ
5. คุณลดาวัลย์	คำภา
6. คุณกฤษฎา	อุทยานิน
7. อาจารย์เชิญ	บำรุงวงศ์
8. ดร.ปรีชา	สิทธิกรณไกร
9. นายแพทย์ สมเกียรติ	ชาติธีร

ทีมประสานงานกลาง :

หน่วยงานต้นสังกัด

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มก.
2. นางสาวสายสุตา	ศรีอุไร	สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มก.
3. นางสาวธราภรณ์	ศรีงาม	สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มก.
4. นางสาวพรติมา	คงศรี	สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มก.

นักวิจัยภายใต้ชุดโครงการ :

หน่วยงานต้นสังกัด

1. รศ.ศานิต	แก้วเย็น	คณะเศรษฐศาสตร์ มก.
2. ผศ.ดร.ปิติ	กันตังกุล	คณะเศรษฐศาสตร์ มก.
3. นางนุชรินทร์	อยู่อำไพ	สหกรณ์การเกษตรย่านตาขาว
4. ผศ.ดร.อภิรดี	อุทัยรัตนกิจ	อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
5. นางดวงทิพย์	ระเปียบ	สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มก.
6. คุณกาญจนา	คูหากาญจน์	ประธานกรรมการบริหารโครงการ Farmer Shop
7. คุณบรรหาร	แสงฟ้าสุวรรณ	รองประธานกรรมการบริหารโครงการ Farmer Shop
8. คุณสุขุม	ไวยธำรงค์	กรรมการบริหารโครงการ Farmer Shop
9. คุณสมพงษ์	ชุ่มเพ็งพันธ์	กรรมการบริหารโครงการ Farmer Shop

10. คุณสะอาด	จึงสมานญาติ	กรรมการบริหารโครงการ Farmer Shop
11. ดร.อัจริยา	มณีน้อย	กรรมการบริหารโครงการ Farmer Shop
13. นางศศิธร	วิเศษ	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดจันทบุรี กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
14. คุณสุรางค์	พุ่มโพธิ์ทอง	ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรเขาคิชฌกูฏ จำกัด
15. คุณวิชัย	ประกอบทรัพย์	สหกรณ์การเกษตรเขาคิชฌกูฏ จำกัด จ.จันทบุรี
16. คุณวุฒิชัย	ประกอบทรัพย์	สหกรณ์การเกษตรเขาคิชฌกูฏ จำกัด จ.จันทบุรี
17. คุณปรีชา	พวงพิกุล	สหกรณ์การเกษตรเขาคิชฌกูฏ จำกัด จ.จันทบุรี
18. คุณวิภาภรณ์	ผลมา	ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรระมะขาม จำกัด
19. นายอรุณ	นวรราช	กรรมการผู้จัดการโรงแรมสวนสามพราน
20. นายสุทิศ	จิราวุฒิพงศ์	ผู้อำนวยการฝ่ายสวน โรงแรมสวนสามพราน
21. นางดิศยา	ยศพล	ผู้จัดการฝ่ายการตลาดสุขใจ โรงแรมสวนสามพราน
22. นายวิชัย	มีสวัสดิ์	เจ้าหน้าที่ส่งเสริม : ตลาดสุขใจ โรงแรมสวนสามพราน
23. คุณชมพูนุท	บุราชแขวง	โรงแรมสวนสามพราน
23. นางธนธรรฐวรรธ	แสงหวัง	ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรปราสาท จำกัด
24. นางบุญเกิด	ภานนท์	ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรเกษตรวิสัย จำกัด
25. น.ส.บุญล้วน	อุดมพันธ์	ผู้จัดการโรงสีกก.เกษตรวิสัย จำกัด
26. นางสาวอภิญญา	พลอาสา	สหกรณ์การเกษตรเกษตรวิสัย จำกัด
27. นางชนิษฐาพร	สันเทียะ	ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรพิมาย จำกัด
28. นางรุ่งอรุณ	เซวกรกุล	ผู้จัดการชุมนุมสหกรณ์การเกษตรบุรีรัมย์ จำกัด
29. นายวิฑูล	ธรรมเดชากุล	ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรกระสัง จำกัด
30. นายประยุทธ์	หงษ์ทอง	ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรสุวรรณภูมิ จำกัด
31. นางพรสุดา	ภาคภูมิรัตน์	ผู้ช่วยผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรบรบือ จำกัด
32. น.ส.จิรนนท์	เลาวัชรากุล	เจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรปราสาท จำกัด
33. คุณจำรัส	จันทร์ศรี	ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรบรบือ จำกัด
34. ดร. ธนภัท	แสงอรุณ	สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์
35. นางฝ้ายคำ	อิรพร	ภาควิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
36. นางผาณิต	บุรณ์โกศา	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
37. นางสาวลิลา	จิตอุดมวัฒนา	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
38. นางสาวปัทมาวดี	โพประสิทธิ์	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

39. นายวิจิตร	หล่อใจ	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
40. นายจรูญ	พรมหมื่นไวย์	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
41. นางสาวสรินญา	จันทร์เขียว	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
42. ดร.วิช	สุดสาคร	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
43. นายนพเวช	บุญมี	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
44. ดร. โชคชัย	สุทธาเวช	มหาวิทยาลัยมหิดล
		และเลขาธิการมูลนิธินิคมจันทรวีฑูร
45. นางสาวณัฐกานต์	สหวัชรินทร์	สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มก.
46. นายสุพจน์	สุขสมงาม	สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มก.
47. นายสนธยา	สีแดง	สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มก.
48. นางสาววสินธรา	ขวยเขิน	สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มก.
49. นางสาวจินตหรา	นกเงิน	สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มก.
50. นายประทีน	สนธิ์	สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มก.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยชุดโครงการ “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม” ฉบับนี้ เป็นรายงานการวิจัยในระยะที่ 5 ซึ่งมีระยะเวลาดำเนินการ 15 เดือน ทีมประสานงานกลางซึ่งมีภารกิจภายใต้ความรับผิดชอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ การประสานงานและจัดเวทีเรียนรู้ เพื่อให้การสนับสนุนและเผยแพร่ชุดความรู้ของโครงการฯ สู่สาธารณะ การปฏิบัติงานในฐานะทีมพี่เลี้ยงในการส่งเสริมการวิจัยภายใต้ชุดโครงการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกสนับสนุน ได้แก่ หลักสูตรเรียนรู้และศูนย์เรียนรู้ การติดตามการวิจัยในพื้นที่และการสรุปผล สังเคราะห์ถอดบทเรียน เพื่อจัดหาข้อเสนอเชิงนโยบายและการนำไปใช้ประโยชน์

การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามแผนการดำเนินการชุดโครงการซึ่งมีโครงการวิจัยภายใต้ชุดโครงการฯ ทั้งสิ้น 12 โครงการ อีกทั้งยังได้มีโอกาสร่วมจัดมหกรรมวิชาการสกว.วิจัยตามรอยพระยุคลบาท : สร้างสรรค์ปัญญาเพื่อพัฒนาประเทศเฉลิมพระเกียรติพระเจ้าอยู่หัว ระหว่างวันที่ 20-24 มิถุนายน 2555 และการขานรับนโยบายปีสากลแห่งการสหกรณ์ เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2555 โดยการเผยแพร่ตัวแบบธุรกิจ Farmer Shop ตัวแบบสหกรณ์และนักสหกรณ์ที่มีคุณค่าให้ปรากฏในสายตาของสาธารณชน อีกทั้งมีข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนตัวแบบธุรกิจฐานสังคม (SEE) ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในระบบเศรษฐกิจและทางเลือกในการดำเนินชีวิตที่ดีกว่าของคนในสังคมบนหลักการพึ่งพาและร่วมมือกัน

ใคร่ขอขอบคุณ ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย เจ้าหน้าที่สกว. ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิจัย ผู้ช่วยผู้ประสานงานวิจัย ที่ทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี หากมีข้อแนะนำประการใด ผู้ประสานงานยินดีนั้นอมรับด้วยความขอบคุณ

(รองศาสตราจารย์ จุฑาทิพย์ ภัทราวาท)

ผู้ประสานงานชุดโครงการ

ตุลาคม 2555

บทสรุปผู้บริหาร

ชุดโครงการ “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม” ระยะที่ 5

การดำเนินการชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม ระยะที่ 5 มุ่งเน้นไปที่การนำชุดความรู้ตามกรอบการพัฒนาระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม (VN&F Platform) ไปใช้ในการพัฒนาตัวแบบธุรกิจ โดยมีโครงการวิจัยภายใต้ชุดโครงการทั้งสิ้น 12 โครงการ ในส่วนของโครงการวิจัยที่มีการพัฒนาตัวแบบธุรกิจ ประกอบด้วย ตัวแบบร้าน Farmer Shop กลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน เครือข่ายคุณค่าข้าวคุณธรรม เครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย เครือข่ายคุณค่าผลไม้ และเครือข่ายคุณค่ายางพารา

กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งได้นำเอาการบริหารจัดการโซ่อุปทานมาใช้ในธุรกิจ เพื่อการยกระดับสมรรถนะของธุรกิจ การบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการแบ่งงานกันตามความสามารถของภาคี ได้ก่อให้เกิดคุณค่าทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยข้อค้นพบจากการวิจัยได้ชี้ให้เห็นคุณสมบัติของตัวแบบธุรกิจที่สำคัญ 5 ประการ ได้แก่ 1.) ตัวแบบธุรกิจที่ดำเนินการบนหลักการการพึ่งพาและร่วมมือกันของภาคีภายใต้ 3 เสาหลักด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม 2.) ภาคีมีกรอบการทำงานอย่างมีแบบแผนเพื่อการบรรลุเป้าหมายร่วม 3.) มีการบริหารจัดการโซ่อุปทานในธุรกิจ 4.) ดำเนินธุรกิจภายใต้กลไกตลาดเพื่อเป้าหมายทางเศรษฐกิจและสังคม และ 5.) ไม่เป็นองค์การรับเงินทุนเพื่อการแทรกแซงกลไกตลาดที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าที่เป็นธรรม ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวบ่งชี้ถึงบริบทของการเป็นธุรกิจฐานสังคม (Social Economy Enterprises: SEE)

ในการวิเคราะห์บริบทของตัวแบบธุรกิจในการบริหารจัดการโซ่อุปทาน ได้ชี้ให้เห็นกระบวนการสำหรับกิจกรรมระดับต้นน้ำ ซึ่งมุ่งไปที่การยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรผู้ทำการเกษตรที่ดี ในส่วนของการขับเคลื่อนกิจกรรมระดับกลางน้ำ มุ่งเน้นไปที่การเพิ่มสมรรถนะการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการในการลดความเสี่ยงเรื่องการจัดหาวัตถุดิบ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพมาตรฐาน และการสร้างโอกาสการเข้าถึงผู้บริโภคอย่างเป็นธรรม การขับเคลื่อนกิจกรรมในระดับปลายน้ำนั้น มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาระบบธุรกิจร้านค้าทางเลือกภายใต้แบรนด์ Farmer Shop เพื่อการกระจายสินค้าของเครือข่ายผู้ประกอบการสู่ผู้บริโภคภายใต้วิสัยทัศน์ “ร้านค้าปลีกที่ผู้ผลิตและผู้บริโภคเป็นเจ้าของร่วมกัน” ซึ่งผลการติดตามแบรนด์ Farmer Shop พบว่าได้รับการตอบรับจากผู้บริโภคในระดับ “ดี”

กระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานของตัวแบบธุรกิจฐานสังคมดังกล่าวชี้ให้เห็นบริบท 3 ประการ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงได้จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย ในการขับเคลื่อน

ธุรกิจฐานสังคมในฐานะกลไกการพัฒนาที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ภายใต้กรอบการวิเคราะห์ ปัจจัยสภาพแวดล้อมของตัวแบบธุรกิจฐานสังคมได้นำไปสู่การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ 9 ประการ จากนั้นจึงนำมาจัดทำเป็นแผนที่ยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนธุรกิจฐานสังคมสู่การบรรลุ วิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศ “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีความเสมอภาค เป็นธรรม มี ภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง”

ข้อเสนอสำหรับการวิจัยในระยะต่อไปของชุดโครงการฯ ควรเป็นไปภายใต้การ ดำเนินการวิจัยใน 2 กลุ่มงานวิจัย ประกอบด้วย กลุ่มงานวิจัยพัฒนาระบบสนับสนุนธุรกิจฐานสังคม และกลุ่มงานวิจัยส่งเสริมการขับเคลื่อนขบวนการธุรกิจฐานสังคมภายใต้กรอบระบบคุณค่าและ การค้าที่เป็นธรรม (VN & F Platform) เพื่อปลูกจิตสำนึก ปรับวิธีคิด วิธีการทำงานของภาคี โดยใช้ กลไกของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และการนำทุนความรู้ ทุนเศรษฐกิจ และทุนทาง สังคมของภาคีเครือข่ายภายใต้ชุดโครงการฯ ต่อยอดและขยายผลเพื่อขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนา อันจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำที่เป็นอยู่ในระบบเศรษฐกิจปัจจุบัน และก้าวไปสู่ระบบการค้าที่ เป็นธรรม ที่จะเป็นทางเลือกของประชาชนสู่การมีชีวิตที่ดีกว่า

Executive Summary

The 5th phase of the co-operative development and fair-trade research series

The 5th phase of the co-operative development and fair-trade research series intends to utilize the Value Network and Fair-Trade Platform (VN&F Platform) in developing the value business models. From 12 projects under inside the research series, there are 6 projects that include the development of business models, for instance; the Farmer Shop model, the value business network of Sampran group, the moral rice network, the value network of Thai Hom Mali rice co-operatives, the fruits value network and the value network of rubber farming.

The participatory action research (PAR) which employs the supply-chain management in the business administration and advances the business capacity and resource management in cooperative manner that eventually maximize the benefits of all parties has created not only socioeconomic benefit but also environmental gains. The research findings show 5 main characteristics of success business model as following. 1) The business model that operate on mutual alliance under economic social and environmental foundations 2) The alliance has clear and systematic framework to achieve the mutual goals 3) Utilizing supply-chain management in business model 4) Operating under market mechanism for economic and social objectives 5) Do not accept funding for intervening the market mechanism that will obstruct fair-trading which is the key quality of the Social Economy Enterprises: SEE

From the analysis business model' supply chain management, it is obvious that the up-stream business process by and large aims at advancing farmers' capacity for good agricultural practices whereas the mid-stream process targets at increasing the business capability of entrepreneurs in controlling risks related to the procurement of raw materials, the development of high quality products and fair market channels to customers. On the other hand, the down-stream operation intends to create the alternative business model under Farmer Shop brand which distribute products from producers' network to customers. This model represents the vision of "Retail shop that producers and consumers are mutual owners. The Farmer Shop model has received good supports from regular customers.

This Social Economy Enterprises movement highlights 3 essential contexts to the success of business models as follow; the economic and social developments and environmental sustainability where civic participation is central. As this approach aligns with the direction of the 11th National Economics and Social Development plan, the research team proposes policy

recommendations to promote the Social Economy Enterprise (SEE) which offers a unique platform for people-center development mechanism. The SWOT analysis of SEE business model shows 9 strategic points for the strategic master plan for the advancement of SEE for the vision of country's development entitled "Harmonious society under equality and fairness with strong immunity for changes"

The implications for future research should be divided into two research groups; the research and development for the supporting system of SEE and the research and development for the promotion of the VN&F Platform movement. These two research groups should be studied by the participatory action research platform to endorse the self-consciousness, stimulate paradigm shift and develop the effective partnership process. This process needs the utilization of knowledge capital, economic capital and social capital of alliance under the research series which will extend the research and development of SEE further. Eventually, this movement will lead to more economic and social equities in the future as well as the progress toward fair-trade system not only at the domestic level but also at the international level. This will be the alternative choice for citizens en route for the better living standard.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	
บทสรุปผู้บริหาร	(i)
Executive Summary	(iii)
สารบัญ	(a)
สารบัญตาราง	(c)
สารบัญรูป	(d)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของชุดโครงการ	4
1.2 วัตถุประสงค์	4
1.3 กรอบคิดการดำเนินการชุดโครงการ	4
1.4 กระบวนการทำงาน	5
1.5 ผลงานที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.6 ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	6
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 เกี่ยวกับการค้าที่เป็นธรรม	7
2.2 การพัฒนาที่ยั่งยืน	10
2.3 เกี่ยวกับการประกอบการพัฒนาสู่ระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม	11
บทที่ 3 การจัดกิจกรรมตามแผนการวิจัย	12
บทที่ 4 ผลผลิตการวิจัยภายใต้ชุดโครงการฯ ระยะที่ 5	48
4.1 รายละเอียดโครงการวิจัยภายใต้ชุดโครงการฯ ระยะที่ 5	48
4.2 กลไกและแนวปฏิบัติในการขับเคลื่อนการวิจัยตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม	56
4.3 ผลผลิตการวิจัย	59
4.4 การประเมินผลการขับเคลื่อนการวิจัยตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม	90
4.5 การวิเคราะห์บริบทของตัวแบบธุรกิจทางเลือก	92
4.6 การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบกิจกรรมของสหกรณ์ทั่วไปและตัวแบบธุรกิจทางเลือก	94

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 ข้อค้นพบจากการวิจัยและแผนการวิจัยในระยะต่อไป	95
5.1 ข้อค้นพบจากการวิจัย	95
5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	103
5.3 ข้อเสนอสำหรับการวิจัยในระยะต่อไป	103
เอกสารอ้างอิง	105
ภาคผนวก	
ภาคผนวกที่ 1 รายงานการประชุมชุดโครงการฯ	1-1
ภาคผนวกที่ 2 ข้อเสนอโครงการวิจัยชุดโครงการฯ	2-1
ภาคผนวกที่ 3 ภาพกิจกรรมชุดโครงการ	3-1
ภาคผนวกที่ 4 เอกสาร สื่อ สิ่งพิมพ์ ชุดโครงการ	4-1

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)	12
4.1 รายละเอียดโครงการวิจัยที่ดำเนินการภายใต้ชุดโครงการ ระยะที่ 5	48
4.2 การประเมินสมรรถนะการดำเนินการของตัวแบบธุรกิจทางเลือกตามแนวปฏิบัติระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม	91
5.1 ตาราง TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การขับเคลื่อน SEE เพื่อสานต่อนโยบายพัฒนาภายใต้แผนพัฒนา ฉบับที่ 11	101

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
1.1 การขับเคลื่อนสหกรณ์ในเชิงอัตลักษณ์สู่ระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม	3
1.2 แนวคิดการขับเคลื่อนการวิจัยภายใต้ชุดโครงการฯ ระยะที่ 5	5
1.3 กระบวนการทำงานของชุดโครงการฯ	6
2.1 กรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม	11
4.1 พื้นที่การวิจัยชุดโครงการฯ ระยะที่ 5	56
4.2 กลไกสนับสนุนการวิจัยตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม	57
4.3 ชุดความรู้ภายใต้กรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม	58
4.4 แนวปฏิบัติในการขับเคลื่อนเครือข่ายสู่การบรรลุเป้าหมายร่วม	59
4.5 ผลผลิตการวิจัยภายใต้ชุดโครงการวิจัยฯ ระยะที่ 5	60
4.6 สถานการณ์การบริหารจัดการโซ่อุปทานในธุรกิจของตัวแบบธุรกิจ	92
4.7 บริบทการดำเนินงานของตัวแบบธุรกิจทางเลือกในระบบเศรษฐกิจ	93
4.8 การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์และตัวแบบธุรกิจทางเลือก	94
5.1 คุณสมบัติของธุรกิจฐานสังคม (Social Economy Enterprises: SEE)	96
5.2 กรอบการวิเคราะห์บริบทเชิงเปรียบเทียบระหว่าง SEE และองค์การธุรกิจ ในระบบเศรษฐกิจ	96
5.3 ประเด็นยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนตัวแบบธุรกิจฐานสังคมที่ครอบคลุม 3 เสาหลักการพัฒนา	98
5.4 แผนที่ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนธุรกิจฐานสังคมสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ การพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11	102
5.5 ข้อเสนอสำหรับการวิจัยในระยะต่อไป	104

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

การดำเนินการวิจัยภายใต้ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม” ระยะที่ 4 ที่เพิ่งเสร็จสิ้นไปในเดือนมิถุนายน 2554 ได้ก่อให้เกิดผลงานวิจัยภายใต้กรอบคิดและแนวทางการวิจัยที่มุ่งไปที่การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์ในมิติของสหกรณ์เชิงอัตลักษณ์ ซึ่งให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกและแนวทางการขับเคลื่อนสหกรณ์บนหลักการพึ่งพาและร่วมมือกันเพื่อนำประโยชน์สู่สมาชิกและชุมชน โดยการออกแบบกรอบแนวทางการขับเคลื่อนการวิจัยนั้น จะครอบคลุมกระบวนการปลูกจิตสำนึก การปรับกระบวนการทัศน์ การนำหลักการและแนวทางปฏิบัติที่ดีมาใช้ในการดำเนินงาน โดยคาดหวังที่จะช่วยให้เกิดการยกระดับการดำเนินงานของสหกรณ์/กลุ่ม/องค์กร ไปในทิศทางของการเป็นองค์กรพึ่งพาตนเอง (Self help Organization) ให้มากขึ้น

การขับเคลื่อนการดำเนินงานของชุดโครงการวิจัยเป็นไปภายใต้ Road Map ที่ได้ออกแบบไว้เพื่อการบรรลุวิสัยทัศน์ในปี 2559 “คนในสังคมมีจิตวิญญาณการร่วมมือกันเพื่อพัฒนาประเทศ” นั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นขบวนการขับเคลื่อนทางสังคมย่อยๆ ของเครือข่ายทรัพยากรมนุษย์ที่เห็นชอบในกรอบคิดการพัฒนาสหกรณ์ในเชิงอัตลักษณ์ดังกล่าว ซึ่งมีอยู่ประมาณ 5,691 คน โดยมีสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนและใช้กลไกการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง โดยตลอดเวลา 11 ปีที่ผ่านมา นั้น อาจชี้ให้เห็นพัฒนาการการดำเนินงานของชุดโครงการซึ่งจำแนกได้เป็น 5 ระยะ ดังนี้ (รูปที่ 1.1)

ระยะที่ 1 : การประเมินสถานการณ์และการวางยุทธศาสตร์การพัฒนา

การริเริ่มการวิจัยในปี 2543 ได้นำไปสู่การประเมินสถานการณ์แวดล้อมของการสหกรณ์และการวางกรอบยุทธศาสตร์เพื่อนำคุณค่าสหกรณ์สู่การพัฒนาในมิติของการขับเคลื่อนการสหกรณ์ในเชิงอัตลักษณ์ในปี 2545

ระยะที่ 2 : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาสหกรณ์ในเชิงอัตลักษณ์

ชุดความรู้จากการวิจัยภายใต้ชุดโครงการฯ ได้ถูกนำไปใช้เป็นยุทธศาสตร์หลัก ภายใต้แผนพัฒนาการสหกรณ์ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2546-2549) และแผนพัฒนาการสหกรณ์ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2550-2554) ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นกรอบยุทธศาสตร์ในระดับชาติที่เป็นจุดเปลี่ยนในเชิงกรอบคิดและแนวทางการพัฒนาการสหกรณ์จากเดิมที่มีมุมมองว่าสหกรณ์เป็น “เครื่องมือของรัฐ” ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมมาเป็น “กลไก” ที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำ

หลักการพึ่งพาตนเองและร่วมมือกันมาใช้ในการแก้ปัญหาของประชาชนในมิติของการเป็นองค์การพึ่งพาตนเอง (Self help Organization)

ระยะที่ 3 : การสร้างนวัตกรรมเกื้อหนุนการพัฒนา

ผลลัพธ์ของการวิจัยภายใต้ชุดโครงการฯ นอกจากจะก่อให้เกิดเป็นเครือข่ายทรัพยากรมนุษย์ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาสหกรณ์ในเชิงอัตลักษณ์แล้วยังมีชุดความรู้และนวัตกรรมที่นำมาใช้ในการพัฒนาสหกรณ์ภายใต้บริบทปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างเป็น พลวัต ที่สำคัญ ได้แก่ “การเชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่า” “การสร้างแบรนด์เชิงคุณค่า” “4 มิติในการสร้างผู้นำเชิงคุณค่า” “กรอบการพัฒนาระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม : VN&F Platform” ซึ่งในช่วงปี พ.ศ.2550-2554 ได้ขยายผลนำไปใช้ในการพัฒนาตัวแบบสหกรณ์ ตัวแบบเครือข่าย ตัวแบบกลุ่มธุรกิจ และตัวแบบผู้นำสหกรณ์เชิงคุณค่าอย่างกว้างขวางทั้งในเชิงพื้นที่และกลุ่มพีชยุทธศาสตร์ของประเทศ

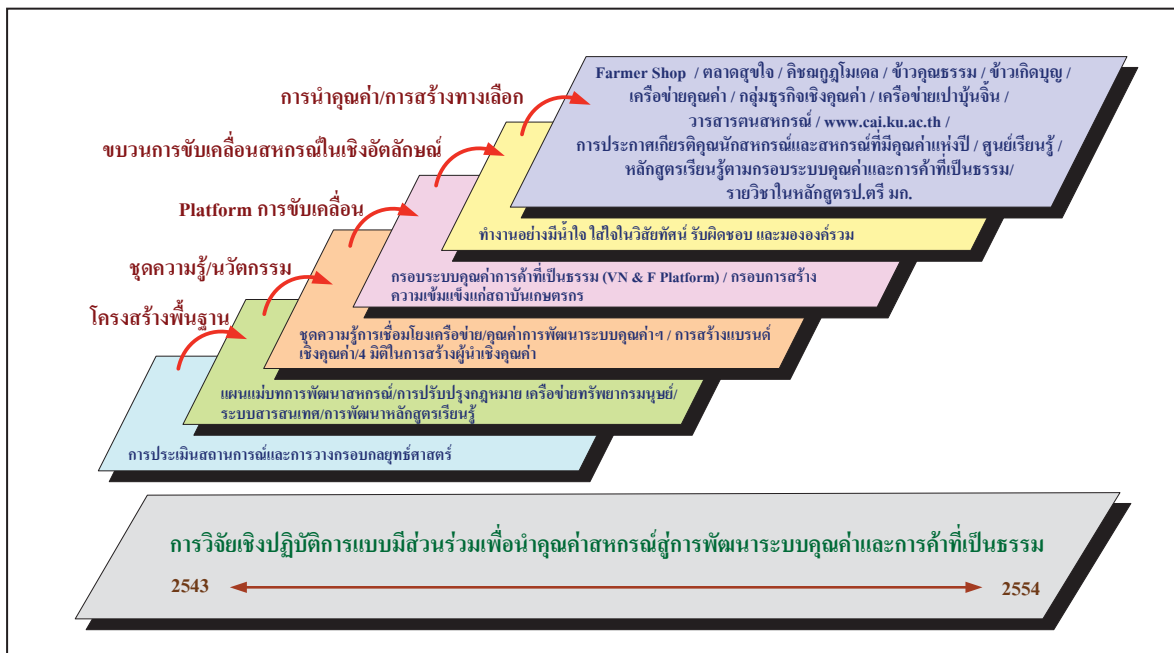
ระยะที่ 4 : การสร้าง Platform การขับเคลื่อนการพัฒนาตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม

ในช่วงปี 2552 เป็นต้นมาได้มีการสร้าง Platform การขับเคลื่อนการพัฒนาตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรมใน 2 แนวทาง **แนวทางแรก**เป็นเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ดำเนินการร่วมกับขุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสค.) ขุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด (ชสอ.) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี และขบวนการสหกรณ์ **แนวทางที่สอง** ได้ดำเนินการร่วมกับภาคีองค์กรธุรกิจเอกชนและเครือข่ายสหกรณ์ในรูปของการวิจัยที่กำหนดเป้าหมายไปที่ “การสร้างระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม” ที่สำคัญที่ได้ริเริ่มในช่วงปี 2552 เป็นต้นมา ได้แก่ เครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย เครือข่ายคุณค่าผลไม้ เครือข่ายคุณค่ายางพารา เครือข่ายคุณค่ากระจายสินค้า ฯลฯ

ระยะที่ 5 : ขบวนการนำคุณค่าสหกรณ์สู่ทางเลือกแก่คนในสังคม

ผลการขับเคลื่อนสหกรณ์ในเชิงอัตลักษณ์ได้ก่อให้เกิดผลผลิตการวิจัยในรูปแบบของแบรนด์สินค้าเชิงคุณค่า ตัวแบบผู้นำ ตัวแบบสหกรณ์ ตัวแบบเครือข่าย ตัวแบบกลุ่มธุรกิจ ตัวแบบตลาด ตัวแบบศูนย์เรียนรู้ วารสารคนสหกรณ์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต เครือข่ายเปาบุ้นจิ้น หลักสูตรเรียนรู้และตัวแบบร้านค้าปลีก Farmer Shop

อาจกล่าวได้ว่าการดำเนินการชุดโครงการที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เป็นรูปแบบของขบวนการนำคุณค่าสหกรณ์สู่ทางเลือกของคนในสังคม โดยมีเป้าหมายรวมให้เกิดเป็น “ระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม” ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนในสังคมในการเข้าถึงแหล่งทุน เข้าถึงตลาด เข้าถึงแหล่งเรียนรู้และการแก้ปัญหาคความยากจนในแนวทางของการพึ่งพาและร่วมมือกัน (รูปที่ 1.1)

รูปที่ 1.1 การขับเคลื่อนสหกรณ์ในเชิงอัตลักษณ์สู่ระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม

เมื่อพิจารณาแนวทางการขับเคลื่อนชุดโครงการฯ เพื่อการบรรลุวิสัยทัศน์ในปี 2559 กับแนวทางการพัฒนาภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ ทั้ง 6 ประการ ของแผนพัฒนา ฉบับที่ 11 เพื่อการบรรลุวิสัยทัศน์ “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง” แล้ว จะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกันดังที่กล่าวไว้ในรายงานวิจัยของชุดโครงการฯ ระยะที่ 4 เป็นส่วนใหญ่ดังที่กล่าวไว้ในรายงานวิจัยของชุดโครงการฯ ระยะที่ 4 เป็นส่วนใหญ่

เพื่อสนับสนุนแนวทางเชิงยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนา ฉบับที่ 11 การดำเนินการชุดโครงการวิจัยในระยะต่อไป จึงเห็นควรที่จะใช้ชุดความรู้ตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม (VN & F Platform) ขยายผลการดำเนินการร่วมกับภาคีพันธมิตร ทั้งในระดับพื้นที่ร่วมกับองค์กร/ชุมชน เพื่อยกระดับความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กร/สถาบันเกษตรกร เพื่อการขับเคลื่อนไปสู่ระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม โดยจะดำเนินการในรูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในรูปแบบต่าง ๆ ตามศักยภาพและสถานภาพของกลุ่ม/องค์กร ได้แก่ **ตัวแบบกลุ่มเกษตรกร** ในแนวทางการยกระดับความสามารถการผลิตในแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน **ตัวแบบสหกรณ์/วิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการ SMEs และ OTOP** ในแนวทางของการยกระดับความสามารถในการบริหารจัดการโซ่อุปทาน **ตัวแบบเครือข่ายคุณค่าและกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่า** ในแนวทางของการบริหารจัดการโซ่อุปทานอย่างบูรณาการ **ตัวแบบตลาดชุมชน** ในแนวทางของการปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตและวิธีการบริโภคแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภค และ **ตัวแบบ Farmer Shop** ในแนวทางของการปรับเปลี่ยนโซ่อุปทานสู่โซ่อุปทานในกลุ่มผลิตภัณฑ์ สินค้าเกษตรแปรรูป โดย

คาดหวังว่าได้ชุดความรู้และนวัตกรรมที่จะใช้ในการขยายผลการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายและการขับเคลื่อนการพัฒนาต่อไป

หนึ่งด้วยการนำชุดความรู้ไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายในรูปของแผนพัฒนาการสหกรณ์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2550-2554) ได้สิ้นสุดการดำเนินการ ในปี 2554 จึงเป็นโอกาสเหมาะสมที่จะได้มีการติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ภายใต้แผนดังกล่าว เพื่อการนำมาใช้ประโยชน์ในการต่อยอดขยายผลการวิจัย เพื่อเป็นการพัฒนาสหกรณ์เชิงอัตลักษณ์ อีกทั้งการนำไปเผยแพร่แก่สาธารณชน ในปีสากลแห่งการสหกรณ์ ตามนโยบายขององค์การสหประชาชาติ ในปี 2555 ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา เพื่อได้มาซึ่งชุดความรู้และนวัตกรรม เพื่อการเผยแพร่และการใช้ประโยชน์ในสังคม

1.2.2 เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนการพัฒนาการนำคุณค่าสหกรณ์ สู่การปรับเปลี่ยนค่านิยม วิถีคิด วิถีการทำงานร่วมกันในองค์กร / ชุมชน วิถีการผลิต และวิถีการบริโภค ภายใต้กลไกชุดความรู้ตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

1.2.3 ประสานงานและสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาของชุดโครงการวิจัยในการพัฒนาระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม ในกลุ่มภาคีที่สนใจเพื่อการบรรลุวิสัยทัศน์ “คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง”

1.2.4 การขับเคลื่อนหลักสูตรเรียนรู้ และศูนย์เรียนรู้ ภายใต้กรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม เพื่อสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงร่วมกับหน่วยงานภาคีพันธมิตร ให้เกิดการขยายผลการพัฒนาในวงกว้าง

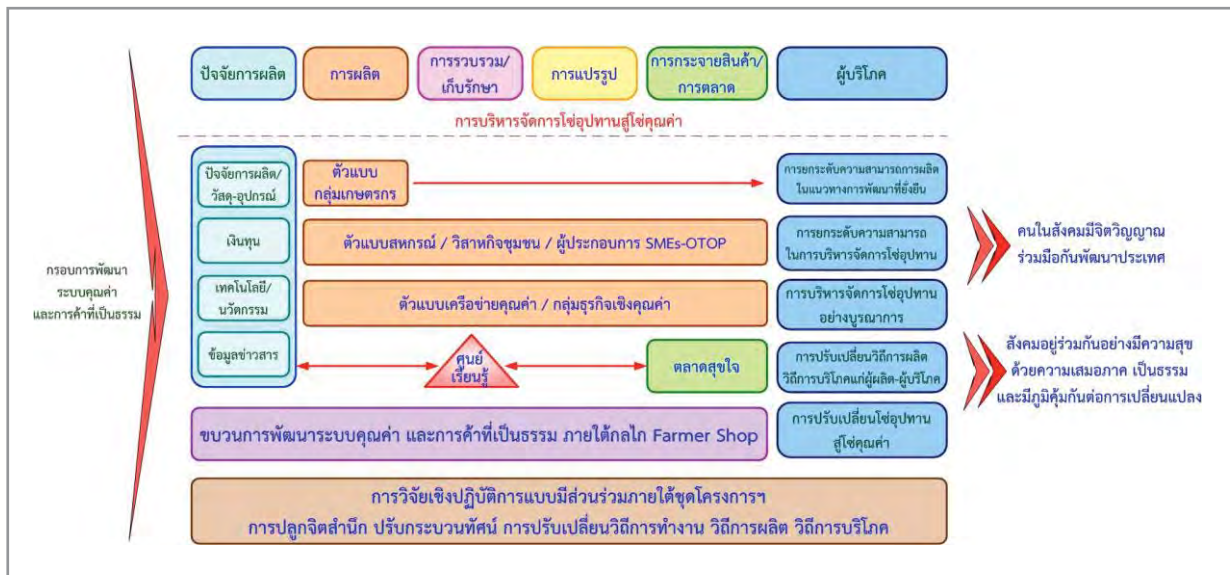
1.2.5 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์ในเชิงอัตลักษณ์ เพื่อเข้ารับปีสากลแห่งการสหกรณ์ เพื่อการส่งเสริมสนับสนุนแนวทาง “การพึ่งพาและร่วมมือกัน” ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

1.2.6 การติดตามหนุนเสริมเครือข่ายที่เป็นผลผลิตของชุดโครงการฯ ในเกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาสหกรณ์ในเชิงอัตลักษณ์อย่างต่อเนื่อง และเกิดประโยชน์ต่อชุมชน และสังคม

1.3 กรอบคิดการดำเนินการชุดโครงการฯ

การดำเนินการชุดโครงการฯ ในระยะที่ 5 จะเป็นไปภายใต้กรอบคิดในรูปที่ 1.2 โดยจะมุ่งเน้นไปในเรื่องการนำชุดความรู้ภายใต้กรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม (VN&F Platform) ร่วมกับภาคีพันธมิตรที่เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการวิจัยไปในแนวทางของการปลูกจิตสำนึก การปรับกระบวนการทัศน์ การปรับเปลี่ยนวิถีการทำงาน วิถีการผลิต วิถีการบริโภค ในแนวทางการพัฒนาสหกรณ์เชิงอัตลักษณ์ เพื่อยกระดับความสามารถของกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน

ผู้ประกอบการ SMEs และ OTOP เครือข่ายธุรกิจ-กลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่า ศูนย์เรียนรู้ ตลาดทางเลือก และ Farmer Shop อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายภายใต้กรอบวิสัยทัศน์ชุดโครงการ “คนในสังคมมีจิตวิญญาณการร่วมมือกันในการพัฒนาประเทศ” และการบรรลุวิสัยทัศน์การพัฒนาภายใต้แผนฯ ฉบับที่ 11 “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง”

รูปที่ 1.2 แนวคิดการขับเคลื่อนการวิจัยภายใต้ชุดโครงการฯ ระยะที่ 5

1.4 กระบวนการทำงาน

กระบวนการทำงานของชุดโครงการจะเป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการในรูปที่ 1.3

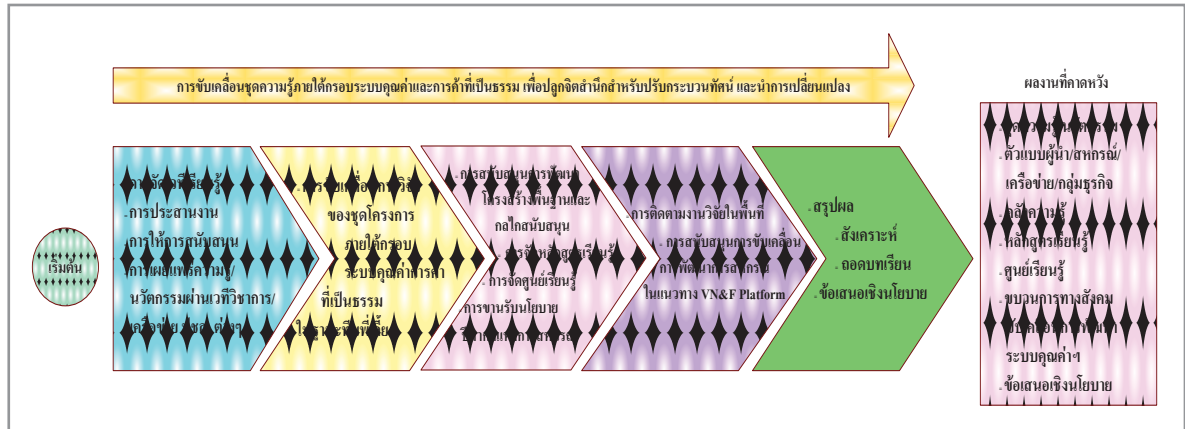
ขั้นที่ 1 : การจัดเวทีเรียนรู้ การประสานงาน และการให้การสนับสนุน การเผยแพร่ชุดความรู้ / นวัตกรรม สู่เวทีสาธารณะ และเวทีวิชาการทั้งในและต่างประเทศสู่ประชาคมต่างๆ

ขั้นที่ 2 : การขับเคลื่อนการวิจัยของชุดโครงการฯ ภายใต้กรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม (VN&F Platform) ในฐานะทีมพี่เลี้ยง โดยทีมประสานงานกลาง

ขั้นที่ 3 : การสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกสนับสนุน ได้แก่ หลักสูตรเรียนรู้ และศูนย์เรียนรู้ ภายใต้กรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม (VN&F Platform) เพื่อสร้างผู้นำเชิงคุณค่า สนับสนุนการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในแนวทางการพัฒนาการสหกรณ์เชิงอัตลักษณ์ เพื่อการขานรับปีสากลแห่งการสหกรณ์ (ปี 2555)

ขั้นที่ 4 : การติดตามการวิจัยในพื้นที่ การสังเกตการณ์ และสนับสนุนการขับเคลื่อนการปรับเปลี่ยนการพัฒนาสังคม ในแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม และการพัฒนาที่ยั่งยืน

ขั้นที่ 5 : การสรุปผล / สังเคราะห์ / ถอดบทเรียน เพื่อให้ข้อเสนอเชิงนโยบายและการนำไปใช้ประโยชน์

รูปที่ 1.3 กระบวนการทำงานของชุดโครงการฯ

1.5 ผลงานที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ชุดความรู้ / นวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาในทิศทางของระบบคุณค่า การค้าที่เป็นธรรม และแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.5.2 ตัวแบบผู้นำสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ SMEs OTOP เครือข่ายกลุ่มธุรกิจ ที่มีอัตลักษณ์การทำงานสหกรณ์เชิงอัตลักษณ์

1.5.3 คลังความรู้ หลักสูตรเรียนรู้ ศูนย์เรียนรู้ สนับสนุนการพัฒนาตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม

1.5.4 ขบวนการทางสังคมของกลุ่มคนในสังคมที่เข้ามามีส่วนร่วมกับชุดโครงการ โดยการนำคุณค่าสหกรณ์ในเชิงอัตลักษณ์ ภายใต้กรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม (VN&F Platform) เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในค่านิยม วิถีคิด วิถีการทำงาน วิถีชีวิตใหม่ ขึ้นมาเป็นทางเลือกของคนในสังคม (Alternative life-style) ให้เกิดการกินดีอยู่ดี มีความสุข ของคนในชาติ

1.5.5 ข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคม และวัฒนธรรม

1.6 ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

1.6.1 คนในสังคมมีการปรับเปลี่ยนความคิดในการดำเนินชีวิต ในด้านจิตสำนึก “การพึ่งพาตนเองและร่วมมือกัน” ตลอดจนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบริโภค และวิถีการดำเนินชีวิต วิถีการทำงานในองค์กรในแนวทางระบบคุณค่า การค้าที่เป็นธรรม และการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.6.2 เกิดเป็นสังคมฐานความรู้ “ระบบคุณค่า การค้าที่เป็นธรรม” สนับสนุนการพัฒนาตามประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนฯ ฉบับที่ 11

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเชื่อมโยงให้เห็นกรอบคิดหลักของการวิจัย จึงจะได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 เกี่ยวกับการค้าที่เป็นธรรม¹

2.1.1 ความเป็นมา

การค้าที่เป็นธรรมนั้นได้ริเริ่มขึ้นระหว่าง พ.ศ. 2483–2493 โดยกลุ่มศาสนาและองค์การพัฒนาเอกชนที่มีแนวคิดทางการเมืองและได้ดำเนินการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานสินค้าแฟร์เทรดในกลุ่มหมู่บ้านของประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งสินค้าสำคัญเป็นหัตถกรรมจากปอกระเจา ในทวีปยุโรปนั้น ได้ริเริ่มขึ้นในราวปี 2503 และได้รับการยอมรับในนานาประเทศ ในปี พ.ศ. 2511 เมื่อคราวการประชุมสหประชาชาติเรื่องการค้าและพัฒนา(อังกฤษ) ได้เน้นให้มีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าที่เป็นธรรมกับประเทศที่กำลังพัฒนา

ในปี 2512 ร้านค้าปลีกแห่งแรกในประเทศเนเธอร์แลนด์ให้นำหลักการค้าที่เป็นธรรมมาใช้ในสินค้าภายในร้านจะเป็นสินค้าที่ผลิตภายใต้เงื่อนไขการค้าที่เป็นธรรมในแถบประเทศที่ยังไม่พัฒนา จากนั้นจึงมีร้านค้าแบบนี้ดำเนินการในกลุ่มประเทศยุโรปอื่น ๆ

ในปี 2531 การขายสินค้าแฟร์เทรดได้พัฒนาให้มีการติดป้ายตราสินค้าแฟร์เทรด “สติชติงแมกซ์ ฮาเรลลาร์ (Stichting Max Harelarr)” ขึ้นเป็นครั้งแรกโดยการริเริ่มของนิโคเรนฟรานส์วัน เดอร์ฮอฟฟ์ องค์การพัฒนาเอกชน ชาวดัตช์โซลิดารีตาต และกระจายไปสู่ผู้บริโภคร้อยกว่าล้านคน และในปี 2540 ก็ได้มีการก่อตั้งองค์การป้ายสินค้าแฟร์เทรดระหว่างประเทศ (FLO) ในฐานะเป็นองค์กรกลาง มีภารกิจในการกำหนดมาตรฐานสินค้าแฟร์เทรดสนับสนุนตรวจสอบและรับรองผู้ผลิตที่ถูกเอารัดเอาเปรียบตลอดจนการให้ข้อมูลข่าวสารสินค้าแฟร์เทรดด้วย

ในปี พ.ศ. 2547 สมาคมการค้าที่เป็นธรรมระหว่างประเทศ (IFAT) ได้เริ่มใช้เครื่องหมายการค้าใหม่ในปี พ.ศ. 2547 เพื่อบ่งบอกลักษณะองค์การการค้าที่เป็นธรรมโดยเรียกว่าเครื่องหมาย FTO CFTO Mark ซึ่งจะทำให้ผู้บริโภครู้จักองค์การสินค้าแฟร์เทรดที่จดทะเบียนแล้วที่โลกรับประกันว่าเป็นสินค้าที่ได้มาตรฐานในเรื่องสภาพการทำงาน ค่าจ้าง การใช้แรงงานเด็กและสภาพแวดล้อม

2.2.2 ความหมายของการค้าที่เป็นธรรม (Fair Trade)

สมาคมการค้าที่เป็นธรรมระหว่างประเทศ (IFAT) และองค์การป้ายสินค้าแฟร์เทรดระหว่างประเทศ (FLO) ร่วมกันให้คำนิยามความหมายไว้ว่า “หุ้นส่วนการค้า ซึ่งตั้งบนรากฐานของ

¹ อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมใน จุฑาทิพย์ ภักทราวาท. “บทบาทของสหกรณ์กับการขับเคลื่อนการค้าที่เป็นธรรม” ในหนังสือ “ทำสหกรณ์ให้เป็นทางเลือกของประชาชน ด้วยวิถีคิดและคุณค่า” หน้า 29-35.

ความโปร่งใสและการเคารพซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางการค้าระหว่างประเทศ และ ยังสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการทำให้เกิดเงื่อนไขทางการค้าที่ดีขึ้นและช่วยปกป้องสิทธิของ ผู้ผลิตและผู้จ้างที่ด้อยโอกาส โดยเฉพาะผู้ผลิตและผู้จ้างในประเทศที่กำลังพัฒนา”

2.1.3 หลักการของการค้าที่เป็นธรรม ประกอบด้วยหลักการสำคัญ 7 ประการ ได้แก่

- 1.) การสร้างโอกาสแก่ผู้ผลิตที่ถูกเอารัดเอาเปรียบในเชิงเศรษฐกิจ
- 2.) ความโปร่งใสตรวจสอบได้
- 3.) การสร้างสมรรถนะแก่ผู้ผลิตในการปรับปรุงทักษะ การจัดการและการเข้าถึง ตลาดใหญ่ ๆ
- 4.) การจ่ายราคาที่เป็นธรรม
- 5.) ความเที่ยงธรรมในการจ่ายผลตอบแทนโดยไม่คำนึงถึงเพศ
- 6.) สถานการณ์การทำงานที่ถูกต้องสุขลักษณะและปลอดภัย
- 7.) การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

2.1.4 สถานการณ์ Fairtrade

ข้อมูลจาก FLO กล่าวว่าในปี 2549 ยอดขายสินค้า Fair Trade ทั่วโลกสูงถึง 1,600 ล้านดอลลาร์หรือประมาณ 78,400 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 41% มีผู้ได้รับประโยชน์ในฐานะ ผู้ผลิต ผู้ใช้แรงงาน เกษตรกร 1.4 ล้านคน สหภาพยุโรปเป็นตลาดสินค้า Fair Trade ใหญ่ที่สุดในโลก มีส่วนแบ่งการตลาดร้อยละ 70 ของการค้ารวมทั้งโลก โดยการค้าปลีกในยุโรปมี 15 ประเทศ ในปี 2550 อังกฤษนำเข้าสินค้า Fair Trade 31,059 ล้านบาท โดยเพิ่มจากปี 2549 ร้อยละ 81%

ในส่วนของสหราชอาณาจักร ข้อมูลของ Leatherhead Food Research International ชี้ว่ายอดขายสินค้า Fair Trade ในสหราชอาณาจักรมีมูลค่ากว่า 63 ล้านปอนด์ต่อปี

ตลาดสินค้า Fair trade ในสหรัฐโตอย่างต่อเนื่อง ในช่วงปี 2548-2550 ขยายตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 33 ต่อปี ตลาดมีมูลค่า 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ปัจจุบันมีร้านค้าปลีกจำนวนกว่า 35,000 แห่งในสหรัฐที่มีสินค้ามาตรฐาน Fair trade จัดจำหน่าย เป็นร้านกาแฟ starbuck ร้าน ซูเปอร์มาร์เก็ต Whole Food และโรงงานผลิตสินค้ากว่า 400 แห่งในสหรัฐ ซึ่งวัตถุดิบในการผลิต โดยวิธี Fair trade ปัจจุบันมีองค์กรผลักดันและสนับสนุนการค้า Fair trade ในสหรัฐ ได้แก่ Equal Exchange Fair trade Resource Network , Fair trade Town USA, Fair Trade Federation, Global Exchang Green America Trans Fair USA และ United Students for Fair Trade นอกจากนั้นยังมีการ ธรรมชาติจัดตั้ง Fair Trade town ในรัฐวิสคอนซิน เมืองบอสตัน เมืองซานฟรานซิสโก เป็นต้น

2.1.5 ทศนะและข้อคิดเห็นที่มีต่อการค้าที่เป็นธรรม

ข้อคิดเห็นที่มีต่อการค้าที่เป็นธรรม มีทั้งที่เป็นเชิงบวกและเชิงลบ ในที่นี้จึงได้นำ ประเด็นความคิดเห็นของนักวิชาการและที่เกี่ยวข้องมานำเสนอ ดังต่อไปนี้

1.) **อะเลกซ์ ซิงเกิลตัน** แห่งสถาบันอะดัมสมิธ วิเคราะห์ว่าหลักของการค้าที่เป็นธรรมจะนำผู้ผลิตสินค้าแฟร์เทรดไปสู่การผลิตที่เพิ่มขึ้นและส่งผลกระทบต่อ การเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว เพราะผู้ผลิตสินค้าแฟร์เทรด มีเกษตรกรเพียงจำนวนน้อยที่ได้ประโยชน์ แต่อีกจำนวนมาก ยิ่งยากจนลง

2.) **บริงคลินซี** รองประธานสถาบันวิจัย คาสโต กล่าวถึงการค้าที่เป็นธรรมว่าเป็นแผนการแทรกแซงที่มีความตั้งใจดี แต่จะก้าวไปสู่ความล้มเหลวในที่สุด เขาเห็นว่าการค้าที่เป็นธรรมจะถูกนำไปใช้ในการแก้ไขความล้มเหลวของตลาด เพราะโครงสร้างราคาที่เป็นบวกพร้อม แต่การแก้ไขนี้ กลับนำโครงสร้างที่เป็นบวกพร้อมอีกด้านหนึ่งมาใช้แทน

3.) **เฮย์ เบ็คเซ็คติ และโรชาติ** มีข้อวิพากษ์เกี่ยวกับการค้าที่เป็นธรรม ดังนี้
การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้ผลิตและผู้ค้าคนกลางไม่ได้เกิดขึ้นในกรอบแห่งการแข่งขัน ทำให้ราคาตลาดถูกบิดเบือน ละไม่สะท้อนให้เห็นผลผลิตภาพของผู้ผลิต นอกจากนี้ปัญหาด้านการตลาดของพวกเขา

4.) **วิลเลียม ธิรพุทธิ และคุณกรวรรณ ย่อมกระโทก** ได้ให้ข้อสังเกตในฐานที่เกี่ยวกับการรบกวนการรวบรวม Fair trade ว่า ความต้องการเรื่องของตลาดแฟร์เทรดไม่แน่นอนมากนัก เนื่องจากตลาดหลักเป็นตลาดยุโรป ซึ่งไม่ได้บริโภคข้าวเป็นอาหารหลักและ ราคาประกันของ Fair trade บางครั้งยังต่ำกว่าราคากลาง นอกจากนั้น ปัจจัยที่เป็นปัญหา คือ ค่าใช้จ่ายในการขอรับรองเครื่องหมายสูงมากและขึ้นอยู่กับจำนวนสมาชิก ถ้ามีสมาชิก 1,000 คน จะเสียค่าใช้จ่ายกว่าแสนบาท และยังคงจ่ายค่าธรรมเนียมรายปีอีกด้วย นอกจากนั้นจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความรู้และเชี่ยวชาญภาษาอังกฤษในการดำเนินการด้วย

5.) **สฤณี อาชวานันทกุล** กล่าวไว้ในบทความ Fair trade Label : หลังเปลี่ยนสังคมของผู้บริโภคกล่าวว่า “ นักเศรษฐศาสตร์บางคนอาจสงสัยว่า การประกันราคาขั้นต่ำให้กับเกษตรกร โดยเฉพาะในภาวะที่ “ ราคาคือธรรม ” อาจอยู่สูงกว่า “ ราคาสตลาด ” จะทำให้เกษตรกรผลิตสินค้ามากเกินไปซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาสินค้าล้นตลาด และแม้ว่าจะได้รับคำตอบที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้นำรายได้เพิ่มไปปรับปรุงการผลิต เพื่อเพิ่มคุณภาพและลงทุนทำการเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อลดความเสี่ยงให้อาชีพการเกษตร อีกทั้งยังมีแรงจูงใจในการปรับปรุงสินค้าให้มีคุณภาพดีขึ้นเรื่อยๆ

ประโยชน์ที่มีค่าที่สุดของโครงการ Fair trade Label อาจไม่ใช่รายได้ที่เพิ่มขึ้น แต่เป็นองค์ความรู้ที่เกษตรกรได้รับจากการปฏิบัติตามเงื่อนไขของโครงการ เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

2.1.6 สถาบันเกษตรกรและองค์กรธุรกิจที่ดำเนินการเกี่ยวกับการค้าที่เป็นธรรมในประเทศไทย

1) **ไทยคราฟท์** เป็นองค์กรธุรกิจที่เป็นพันธมิตรกับกลุ่มผลิตงานหัตถกรรมกว่า 60 กลุ่มจากทุกภาคของไทย มีหลักการดำเนินงานของการค้าที่เป็นธรรม โดยมุ่งหวังให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน และการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมด้านงานหัตถกรรมไทย ควบคู่กับการประยุกต์ในแบบร่วมสมัย เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้บริโภค

2) **สหกรณ์ชาวไร่สับปะรดสามร้อยยอด จำกัด** จังหวัดเพชรบุรีกว่า 60 ราย พื้นที่ปลูก 8,500 ไร่ ผลผลิต 20,000 ตัน ที่ได้รับการรับรองเครื่องหมาย Fair trade ในนามของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มสหกรณ์ผู้ปลูกสับปะรด แฟร์เทรด เป็นกลุ่มแรกและกลุ่มเดียว ทั้งนี้ในระบบดังกล่าว การผลิตสับปะรดต้องได้คุณภาพมาตรฐาน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของเกษตรกรและผู้บริโภค ควบคู่กับการไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและสร้างความเป็นธรรม เกษตรกรต้องได้ราคาไม่ต่ำกว่าต้นทุน ซึ่งสหกรณ์มีประกันราคาขั้นต่ำให้สมาชิก สหกรณ์จ้างแรงงานต้องเป็นไปตามกฎหมายกำหนดและจะต้องไม่กีดกันเรื่องเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ในขณะที่ผู้บริโภคจะได้รับสินค้าที่มีคุณภาพ ราคาที่เหมาะสม

3) **สหกรณ์กรีนเนท จำกัด** มีนโยบายการดำเนินการค้าที่เป็นธรรม(Fair trade) โดยทำการตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยการรวบรวมและคัดสรรผลิตภัณฑ์ธรรมชาติที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อมมาจำหน่ายในราคาที่เป็นธรรม

4) **สหกรณ์การเกษตรสารภีโคชชัย จำกัด** จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้รับการรับรองการค้าที่เป็นธรรมจากองค์กร FLO (Fairtrade Labeling Organization) ประเทศเยอรมนี ตั้งแต่ปี 2549 เป็นต้นมา

สหกรณ์การเกษตรสารภีโคชชัย จำกัด เป็นที่รู้จักทั่วโลก โดยเฉพาะในแถบยุโรป และประเทศที่เป็นสมาชิก fairtrade ที่ขายสินค้าเกษตรประเภทอื่น ๆ รวมทั้งข้าวเปลือกด้วย

ผลประโยชน์ที่เห็นเป็นรูปธรรม คือ สมาชิกขายข้าวได้ราคาดีขึ้นเป็นที่พอใจ (ราคาซื้อขายในตลาดปี 2549 ราคาตันละ 4,500-5,500 บาท สมาชิกแฟร์เทรดขายได้ตันละ 7,200 บาท สหกรณ์คิดค่าบริการตันละ 200 บาท กลุ่มสมาชิกได้เงินพรีเมียมจากองค์กรแฟร์เทรดเพื่อมาพัฒนาคุณภาพชีวิตอีกตันละ 750 บาท สหกรณ์สามารถขายข้าวได้จำนวน 5,900 ตัน (เฉพาะค่าพรีเมียมได้เงินมาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตมากถึง 4,425,000 ล้านบาท) ในปีแรก ต่อจากนั้นก็ทยอยขายได้เรื่อย ๆ

2.2 การพัฒนาที่ยั่งยืน

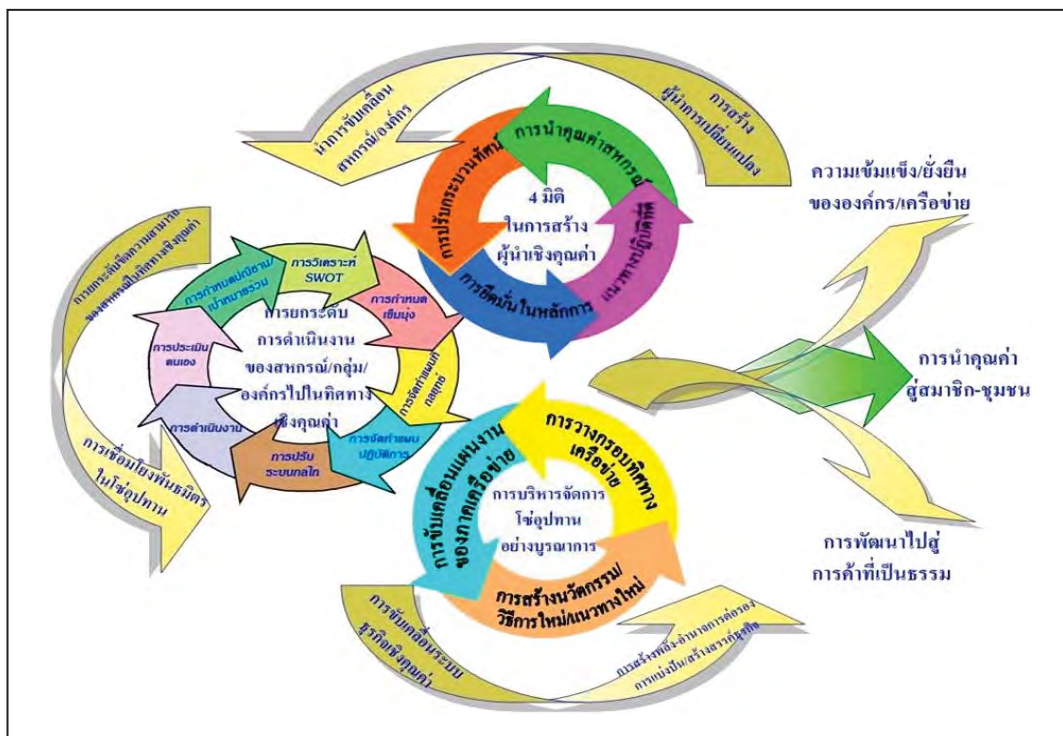
องค์การสหประชาชาติ (2530) ได้บัญญัติศัพท์การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) ไว้ว่า “รูปแบบของการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนในปัจจุบัน โดยไม่ทำให้

คนรุ่นต่อไปในอนาคต ต้องประนีประนอม ยอมลดทอนความสามารถ ในการที่จะตอบสนองความต้องการ ของตัวเอง”

สภาพพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้ความหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง “การตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่มีผลกระทบในทางลบต่อความต้องการของ คนรุ่นต่อไปในอนาคต”

2.3 เกี่ยวกับกรอบการพัฒนาสู่ระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม

กรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม (VN & F Platform) เป็นการบูรณาการชุด ความรู้การเชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่า การจัดการเชิงกลยุทธ์สหกรณ์ และการบริหารจัดการโซ่อุปทานใน ธุรกิจสหกรณ์ (ซึ่งเป็นชุดความรู้ที่เป็นผลผลิตจากการวิจัยในระยะที่ผ่านมา) เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ใน การยกระดับการพัฒนาสถาบันเกษตรกรและเครือข่ายไปสู่ระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม อันจะ ก่อให้เกิดการกินดี อยู่ดี และความสามัคคีของคนในชาติ

รูปที่ 2.1 กรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม

บทที่ 3

การจัดกิจกรรมตามแผนการวิจัย

กิจกรรมการวิจัยของชุดโครงการฯ ในระยะที่ 5 มุ่งเน้นไปที่การจัดการเวทีเรียนรู้ การทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงเพื่อสนับสนุนการดำเนินการวิจัยของทีมวิจัย การติดตามงานในพื้นที่ ตลอดจนการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการขับเคลื่อนการวิจัยภายใต้ชุดโครงการและการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ซึ่งในช่วงเวลา 15 เดือน มีการขับเคลื่อนกิจกรรมทั้งสิ้น 127 กิจกรรม มีผู้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมจำนวน 10,522 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
1	2/7/54	โครงการวิจัย เครือข่ายเชิง ธุรกิจคุณค่า สามพราน	การประชุมรายงานผล การดำเนินงานของ โครงการ และการให้ สัมภาษณ์แก่การ ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	ผู้ประสานงาน/ ผู้บริหาร สำนักงาน กองทุนสนับสนุน การวิจัย/ นักวิจัย/ นักข่าว	8	ห้องประชุม มุกดาหาร โรงแรม โรสการ์เด็นท์ ริเวอร์ไซด์ อ.สามพราน จ.นครปฐม	- รายงานผลการขับเคลื่อนโครงการวิจัยในระยะที่ผ่านมาพร้อมทั้งขอคำแนะนำจากผู้ประสานงาน เพื่อขับเคลื่อนงานในระยะต่อไป - ร้องผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้เสนอแนะแนวทางในการบริหารจัดการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มธุรกิจสวนสามพรานนอกจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจในตลาดสุขใจ - ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและเดินสำรวจตลาดสุขใจโดยการสัมภาษณ์ผู้ค้า ผู้บริโภค และนักท่องเที่ยว
2	5-6 /7/54	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ	การจัดฝึกอบรม หลักสูตร “เทคนิคนักขาย สโตร์สหกรณ์”	วิทยากร บรรยาย/ เจ้าหน้าที่ สหกรณ์	23	ห้อง 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตร “เทคนิคการขายสโตร์สหกรณ์” ได้รับเกียรติบัตร

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
		การค้าที่เป็น ธรรม”		การเกษตร			จำนวน 20 คน จาก สหกรณ์ในเครือข่าย 8 สหกรณ์
3	7/7/54	โครงการ เครือข่าย สารสนเทศเพื่อ การพัฒนา สหกรณ์	ประชุมคณะทำงานจัดทำ วารสาร คนสหกรณ์	คณะทำงาน วารสาร คนสหกรณ์	6	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- การหรือการจัดทำหน้าปก วารสารคนสหกรณ์ ฉบับที่ 13 - ดำเนินการประสานงาน ขอบทความจาก คอลัมนิสต์ และรูปหน้ากลางของ วารสารคนสหกรณ์
4	8/7/54	โครงการวิจัย การพัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การประชุมร่วมกับ คณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop และดูงาน ณ ไร่สุวรรณ	นักวิจัย/ คณะกรรมการ บริหารร้าน Farmer Shop	6	ไร่สุวรรณ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา	- การนำสินค้าเข้า จำหน่ายเพิ่มเติมในชั้น วางสินค้าที่ไร่สุวรรณ - หรือรายละเอียด การตกแต่งร้าน Farmer Shop ร่วมกับ คุณสมคิด แซ่มศรีดิษฐ์ - หรือการจัด Road Show การวางระบบ ร้านค้าปลีก และ แผนงานในระยะต่อไป
5	18/7/54	โครงการวิจัย การพัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การประชุมร่วมกับทีมวิจัย เพื่อหรือการเตรียม ข้อมูลการจัดทำ (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์	นักวิจัย	3	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- ทีมวิจัยได้มีการหรือ เกี่ยวกับ Outline การจัดทำรายงาน ฉบับสมบูรณ์
6	19/7/54	โครงการ เครือข่าย สารสนเทศเพื่อ การพัฒนา สหกรณ์	การประชุมร่วมกับนักวิจัย เพื่อการจัดทำ (ร่าง) รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์	นักวิจัย	4	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- ทีมวิจัยได้มีการหรือ เกี่ยวกับ Outline การ จัดทำรายงานฉบับ สมบูรณ์ ปีที่ 3
7	21/7/54	โครงการ ประกาศเกียรติ คุณนักสหกรณ์ และสหกรณ์ที่มี คุณค่า แห่งปี 2554	การประชุมเพื่อติดตาม ความก้าวหน้าการจัด เตรียมการประกาศเกียรติ คุณนักสหกรณ์และ สหกรณ์ที่มีคุณค่า	คณะกรรมการ สรรหานัก สหกรณ์และ สหกรณ์ที่มี คุณค่า	6	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- รูปแบบงานภายใต้ชื่อ งาน “ขบวนการนำ สหกรณ์คุณค่า สู่ ทางเลือก เพื่อการกินดี อยู่ดีของคนในชาติ” - มีมติให้มีการจัดเวที

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมีประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
							ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้คณะกรรมการสรรหา ร่วมกับนักสหกรณ์และสหกรณ์ที่ได้รับรางวัลทั้งในอดีตและปัจจุบัน โดยกำหนดจัดขึ้นในวันพุธ ที่ 14 กันยายน 2554 ณ ห้อง 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและพัฒนา มก. เวลา 13.00 น.
8	25/7/54	โครงการวิจัยการพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop	การประชุมร่วมกับคณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop เพื่อหาหรือความก้าวหน้าดำเนินการร้าน Farmer Shop	นักวิจัย/ คณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop	8	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.	- นักวิจัยและคณะกรรมการ เตรียมความพร้อมในการประชุมนำเสนอร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ - การจัดทำวีดิทัศน์เพื่อนำเสนอเส้นทางความเป็นมาของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดเพื่อเพิ่มความน่าสนใจและเป็น การประชาสัมพันธ์สินค้าให้แก่กลุ่มเป้าหมาย
9	26/7/54	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม”	การประชุมนำเสนอ (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์ และการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์ 1. โครงการวิจัยการพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop 2. โครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าทางพารา ระยะที่ 2 3. โครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิ สหกรณ์ไทย ระยะที่ 2 4. โครงการวิจัยเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการพัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิ/ นักวิจัย	35	ห้อง 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.	- ทีมวิจัยภายใต้ชุดโครงการวิจัยร่วมนำเสนอผลการดำเนินงานวิจัย และรับฟังข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนำไปประยุกต์การดำเนินงานวิจัย

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
			สหกรณ์ ปีที่ 3 ➡ พิจารณาข้อเสนอ โครงการ 1. โครงการวิจัยเครือข่าย คุณค่าผลไม้ ระยะที่ 3 2. โครงการกลุ่มองค์กร เกษตรบ้านคลองใหญ่				
10	28/7/54	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การประชุมหารือร่วมกับ ภาคีพันธมิตรในขบวนการ สหกรณ์ : ผู้บริหาร สันนิบาตสหกรณ์แห่ง ประเทศไทย จำกัด	ผู้อำนวยการ สถาบันวิชาการ ด้านสหกรณ์/ ผู้บริหาร สันนิบาต สหกรณ์แห่ง ประเทศไทย จำกัด	9	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	– คุณวิฑูรย์ แนวพานิช เข้ารับตำแหน่งประธาน กรรมการดำเนินการ สันนิบาตสหกรณ์ฯ พร้อมกับ คณะกรรมการ ดำเนินงานชุดใหม่ จึงได้ ขอคำแนะนำจาก ผู้อำนวยการสถาบัน วิชาการด้านสหกรณ์ถึง รูปแบบและแนวทางใน การขับเคลื่อนงานของ สันนิบาตสหกรณ์ฯ และ แผนงานความร่วมมือที่ จะสร้างศรัทธาให้คนใน ขบวนการสหกรณ์ เชื่อมั่นในระบบคุณค่า ของสหกรณ์และ บทบาทหน้าที่ของสันนิ บาตสหกรณ์ฯในการ เป็นองค์กรผู้นำในการ พัฒนาขบวนการ สหกรณ์ของประเทศ
11	2/8/54	โครงการวิจัย การพัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การประชุมร่วมกับ คณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop เพื่อหารือ ความก้าวหน้าการจัดตั้ง ร้าน Farmer Shop	นักวิจัย/ คณะกรรมการ บริหารร้าน Farmer Shop	8	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	– จัดทำหนังสือแจ้ง ผู้ประกอบการที่ผ่าน การคัดเลือกสินค้า นำ สินค้ามาส่งในวันที่ 15 สิงหาคม 2554 – การจัดวางสินค้าบนชั้น ให้ทำการหักค่าส่วนต่าง ที่ 20 % – จัดทำหนังสือเชิญ ผู้ประกอบการภายใต้ เครือข่ายเข้าร่วมงาน

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมีประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
							วันที่ 15 กันยายน 2555
12	4/8/54	โครงการประกาศเกียรติคุณนักสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่า แห่งปี 2554	การประชุมความก้าวหน้าการพิจารณานักสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่า และรายละเอียดในงานพิธี	คณะกรรมการสรรหานักสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่า	7	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.	- ฝ่ายจัดการ ได้มีการทำหนังสือเชิญร่วมงาน วันที่ 15 กันยายน 2554 จำนวน 1200 ราย - ที่ประชุมมีมติเชิญ คุณกฤษฎา อุทยานิน เข้าร่วมเวทีเสวนา ภาคเช้า - การพิจารณาคัดเลือก นักสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่าขึ้นบัญชีเพื่อพิจารณา - ที่ประชุมกำหนดวันจัดเวทีเสวนาผู้นำนักสหกรณ์และสหกรณ์ที่ได้รับรางวัลทั้งในอดีตและปัจจุบัน ใน วันที่ 14 กันยายน 2554 เวลา 13.00 น.
13	4/8/54	โครงการวิจัยการพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop	การศึกษาดูงานระบบการบริหารจัดการของร้านสหกรณ์กรุงเทพ จำกัด	นักวิจัย/พนักงานประจำร้าน Farmer Shop	4	ร้านสหกรณ์กรุงเทพ จำกัด สาขา ปีนเกล้า	- เจ้าหน้าที่ร้าน Farmer Shop เข้าศึกษาดูงานระบบและการบริหารจัดการร้านของร้านสหกรณ์กรุงเทพ จำกัด โดย คุณอุษา ณ ตรงค์ ผู้จัดการร้านสหกรณ์กรุงเทพ ได้ให้ข้อมูลดังนี้ - กระบวนการจัดซื้อ และเอกสารประกอบการจัดซื้อ และส่งของ - ระบบการจัดวางชั้นสินค้า - วิธีการเก็บรักษาสินค้า - การจัดทำ barcode สำหรับสินค้าที่จำหน่าย - ข้อเสนอแนะเมื่อการความผิดพลาดในการลงข้อมูลการขายประจำวัน

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
14	6/8/54	โครงการวิจัย เครือข่ายเชิง ธุรกิจคุณค่า สามพราน	การลงพื้นที่เพื่อติดตาม การดำเนินงานวิจัย	นักวิจัย	1	ณ ตลาดสุขใจ โรงแรมโรสการ์เด็น ริเวอร์ไซด์	- มีร้านจำหน่ายสินค้าเพิ่ม 4 ร้าน - มียอดผู้เยี่ยมชมตลาดสุขใจรวม 539 คน จาก การสอบถามผู้บริโภคจำนวนหนึ่ง ส่วนใหญ่เป็นผู้อาศัยอยู่ใน อ.สามพราน หรือใกล้เคียง เขตพุทธมณฑล
15	16/8/54	โครงการ ประกาศเกียรติ คุณนักสหกรณ์ และสหกรณ์ที่มี คุณค่า แห่งปี 2554	การประชุมพิจารณา คัดเลือกนักสหกรณ์และ สหกรณ์ที่มีคุณค่า	คณะกรรมการ สรรหานัก สหกรณ์และ สหกรณ์ที่มี คุณค่า	4	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- การประชุมเพื่อคัดเลือกนักสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่า เพื่อนำข้อมูลของผู้ที่ได้รับรางวัลจัดทำบทความลงวารสารคนสหกรณ์ นักสหกรณ์ที่มีคุณค่า : 1. คุณบุญเกิด ภาวนนท์: ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรเกษตรวิสัย จำกัด 2. คุณปราณี รัตนสุวรรณ: ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด 3. คุณอำพัน เจริญรูป: รองประธานคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เครดิตยูเนียน ศรีหฤทัยขลุง จำกัด และรองประธานกรรมการเครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย 4. คุณสามิตร เชษฐศาสน์: ผู้จัดการร้านสหกรณ์สิงห์บุรี จำกัด สหกรณ์ที่มีคุณค่า : 1. สหกรณ์การเกษตร

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมีประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
							มะขาม จำกัด (จ. จันทบุรี) 2. สหกรณ์ออมทรัพย์ กลุ่มเจียมัง จำกัด (จ. นนทบุรี) 3. สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน หนองขานาง จำกัด (จ. เพชรบุรี)
16	17/8/54	โครงการวิจัย การพัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	โครงการเสวนาทาง วิชาการ “Farmer Shop Knowledge Sharing” ครั้งที่ 1/2554	คณาจารย์/ นิสิตคณะ เศรษฐศาสตร์/ผู้ ที่ให้ความสนใจ	120	ห้อง EC5314 อาคารปฏิบัติการ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตร ศาสตร์	- ประชาสัมพันธ์โครงการ Farmer Shop แก่ ประชาคม มก. - ให้นิสิตได้ร่วมแชร์ข้อดี - ข้อเสีย ต่างๆ ของ ร้าน Farmer Shop เพื่อพัฒนามลิตภัณฑ์ ให้ตรงกับความต้องการ ของประชาคมต่อไป
16	18/8/54	โครงการวิจัย การพัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การบรรยายสาธิต การใช้งาน Software AdaPos 3.0 Hypermart	ทีมวิจัย/ เจ้าหน้าที่ประจำ ร้าน Farmer Shop/เจ้าหน้าที่ บริษัท เอต้า ซอฟต์แวร์ จำกัด	4	ร้าน Farmer shop คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	- เจ้าหน้าที่ฝ่ายอบรม บริษัทเอต้า ซอฟ จำกัด ได้บรรยายพร้อมสาธิต การใช้งาน ปฏิบัติการ ของ Software การใช้ งานโดยการจำลอง สถานการณ์ต่างๆ เช่น ขั้นตอนกระบวนการ คิดเงิน-ทอนเงิน ตลอดจนการแก้ไข ปัญหาในกรณีต่างๆ
17	18/8/54	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	ประชุมย่อยเจ้าหน้าที่ร้าน Farmer Shop	เจ้าหน้าที่ร้าน Farmer Shop	6	ร้าน Farmer Shop ชั้น 1 อาคาร ปฏิบัติการ คณะ เศรษฐศาสตร์	- ผอ.มีคำสั่งแต่งตั้ง เจ้าหน้าที่ประจำร้าน 3 คน - หาหรือเรื่องเวลาทำการ ของร้าน Farmer Shop และข้อปฏิบัติของ เจ้าหน้าที่ประจำร้าน Farmer Shop
18	19/8/54	โครงการวิจัย เครือข่ายคุณค่า ข้าวคุณธรรม	การประชุมเชิงวิชาการ และแสดงความคิดเห็นต่อ งานวิจัย เรื่อง “แนวทางการพัฒนาไปสู่ ระบบ การรับรองมาตรฐาน	ผู้ประสานงาน/ นักวิจัย/ ผู้ทรงคุณวุฒิ	20	ห้อง 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- ทีมวิจัยโครงการวิจัย เครือข่ายคุณค่าข้าว คุณธรรม ได้ แนวความคิดและข้อมูล ต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อ

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
			เกษตรอินทรีย์เชิง คุณธรรม” กรณีศึกษา เครือข่ายคุณค่าข้าว คุณธรรม				การนำไปขับเคลื่อน งานวิจัยต่อไป
19	22/8/54	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	ประชุมย่อยเจ้าหน้าที่ร้าน Farmer Shop	เจ้าหน้าที่และ ผู้เกี่ยวข้อง	12	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- การมอบหมายงานแก่ เจ้าหน้าที่ประจำร้าน Farmer Shop - บริษัทเอด้าซอฟต์แวร์ จะ เข้าดำเนินการติดตั้ง โปรแกรม - การมอบหมายให้ นายธนวัฒน์ ณะปลื้ม ทำสต็อกวัสดุ-อุปกรณ์ ร้าน Farmer Shop
20	25/8/54	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	ประชุมย่อยเจ้าหน้าที่ร้าน Farmer Shop	เจ้าหน้าที่และ ผู้เกี่ยวข้อง	12	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- แจ้งนโยบายของร้าน และมอบหมายงานแก่ เจ้าหน้าที่ประจำร้าน - การทำความเข้าใจ ร่วมกันเกี่ยวกับ สัญลักษณ์ประจำร้าน Farmer Shop ซึ่งเป็นตัว ดำเนินเรื่องราว ที่ เชื่อมโยงระหว่าง เกษตรกรและผู้บริโภค - การจัดทำรหัสวัสดุ- อุปกรณ์ติดอุปกรณ์
21	26/8/54	โครงการวิจัย การพัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การประชุมติดตาม ความก้าวหน้าร่วมกับ คณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop	ทีมวิจัย/ คณะกรรมการ บริหารร้าน Farmer Shop	6	ร้าน Farmer Shop ณ อาคาร ปฏิบัติการคณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตร ศาสตร์	- เปิดทำการร้าน Farmer Shop โดยมียอดขาย ร้านข้าว จำนวน 1,620 บาท และยอดขายร้าน มินิมาร์ท จำนวน 10,780 บาท
22	26/8/54	โครงการวิจัย การพัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การประชุมติดตาม ความก้าวหน้าร่วมกับ คณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop	ทีมวิจัย/ คณะกรรมการ บริหารร้าน Farmer Shop	6	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- จัดทำการ์ด Member Card - การจำหน่ายแกมมัสมัน ของคุณสุขุม ไวทย ธำรงค์ ในร้าน Farmer Shop เพื่อเป็น ทางเลือกแก่นิสิต
23	27/8/54	โครงการวิจัย กลุ่มธุรกิจเชิง	การลงพื้นที่ติดตามการ ดำเนินงานงานวิจัย	นักวิจัย	1	ตลาดสุขใจ โรงแรมโรสการ์	- ปัจจุบันมีร้านจำหน่าย สินค้าจำนวน 57 ร้าน

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
		คุณค่าสามพราน				เด็นท์ ริเวอร์ไซด์ อ.สามพราน นครปฐม	เก็บค่าบำรุงตลาด 53 ร้าน อีก 4 ร้าน ที่ไม่เก็บค่าบำรุงตลาด คือ 1. ร้าน EM 2. ร้าน Farmer shop 3. ร้านปลาสด 4. ร้านของพนักงาน สวนสามพราน
24	28/8/54 - 4/9/54	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การศึกษาดูงานและเจรจา ธุรกิจร่วมกับ Coop College	ผู้ประสานงาน/ ผู้บริหาร สำนักงาน กองทุนสนับสนุน การวิจัย	4	Cooperative College และ The Fair-trade Coops ประเทศอังกฤษ	- วันที่ 29-31 สิงหาคม 2554 ศึกษาดูงาน London School of Economics and British Museum - วันที่ 1 กันยายน 2554 การประชุมหารือ ร่วมกับผู้อำนวยการ Cooperative College และ Dr.Linda Shaw - วันที่ 2 กันยายน 2554 ประชุมหารือร่วมกับ ผู้นำ The Fair-trade Coops
25	9/9/54	โครงการวิจัย การพัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การประชุมติดตาม ความก้าวหน้าร่วมกับ คณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop	ทีมวิจัย/ คณะกรรมการ บริหารร้าน Farmer Shop	6	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- การเตรียมบู๊ทร้าน Farmer Shop ในงาน เสวนาวิชาการฯ ประจำปี 2554 - การคัดเลือกสินค้าใหม่ เข้าร้าน Farmer Shop - ความคืบหน้าการนำ สินค้าวางจำหน่ายที่ ร้านค้าไร่สุพรรณ จนครราชสีมา - การกำหนดแผนปฏิบัติ งานโครงการวิจัย
26	11/9/54	โครงการวิจัย กลุ่มธุรกิจเชิง คุณค่าสามพราน	นักวิจัยลงพื้นที่ติดตาม งานวิจัย ร่วมกับ อ.ดร.สุพจน์ กาเข็ม คณะเกษตร และนักวิจัย สำรวจศูนย์เรียนรู้เกษตร ธรรมชาติ	นักวิจัย	5	ตลาดสุขใจ โรงแรมโรสการ์ เด็นท์ ริเวอร์ไซด์ อ.สามพราน นครปฐม	- สำรวจแปลงศูนย์เรียนรู้ เกษตรปลอดสารพิษ มีพื้นที่จำนวน 30 ไร่ - ผู้ค้ากลุ่มเกษตรยั่งยืน คลองจินดาช่วยแนะนำ แนวปฏิบัติจาก

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
							ประสบการณ์
27	14 /9/54	โครงการ ประกาศเกียรติ คุณนักรสหกรณ์ และสหกรณ์ที่มี คุณค่า และ เสวนาวิชาการ “ขบวนการนำ คุณค่าสหกรณ์ สู่ทางเลือก เพื่อ การกินดีอยู่ดี ของคนในชาติ”	เวทีเสวนาผู้นำสหกรณ์ และสหกรณ์ที่มีคุณค่า	คณะกรรมการ/ นักรสหกรณ์ที่มี คุณค่า/ผู้นำ สหกรณ์ที่มี คุณค่า/ผู้ร่วม สังเกตการณ์/ นิสิต	40	ห้อง 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- การแลกเปลี่ยนร่วมกัน ของผู้นำสหกรณ์ที่ได้รับ รางวัลสหกรณ์ที่มี คุณค่าและนักรสหกรณ์ที่ มีคุณค่า
28	15/9/54	โครงการ ประกาศเกียรติ คุณนักรสหกรณ์ และสหกรณ์ที่มี คุณค่า และ เสวนาวิชาการ “ขบวนการนำ คุณค่าสหกรณ์ สู่ทางเลือก เพื่อ การกินดีอยู่ดี ของคนในชาติ”	การประกาศเกียรติคุณ นักรสหกรณ์และสหกรณ์ที่ มีคุณค่า แห่งปี 2554 และเวทีเสวนาวิชาการ “ขบวนการนำคุณค่า สหกรณ์ สู่ทางเลือก เพื่อ การกินดีอยู่ดีของคนใน ชาติ”	ผู้ทรงคุณวุฒิ/ นักวิจัย/คนใน ขบวนการสหกรณ์/ผู้ ที่สนใจ	473	ห้องประชุมสุธรรม อารีกุล อาคาร สารนิเทศ 50 ปี มก.	- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ในการ ขับเคลื่อนงานวิจัยใน ทิศทางของระบบคุณค่า และการค้าที่เป็นธรรม - การจัดนิทรรศการ จำลองร้าน Farmer Shop
29	15/09/ 54	โครงการ เครือข่าย สารสนเทศเพื่อ การพัฒนา สหกรณ์	การจัดบูทเพื่อรณรงค์ สมาชิกวารสารคนส หกรณ์ วัน ประกาศเกียรติคุณนักร สหกรณ์และสหกรณ์แห่ง ปี 2554	คณะทำงาน วารสารคน สหกรณ์	473	ห้องสุธรรมอารีกุล อาคารสารนิเทศ 50 ปี	- รณรงค์สมาชิก วารสารคนสหกรณ์มี ผู้สมัครสมาชิก 7 ราย ต่ออายุสมาชิก จำนวน 14 ราย
30	19/9/54	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การประชุมย่อยการ ทบทวนการวางระบบ สั่งซื้อ	เจ้าหน้าที่วิจัย ประจำโครงการ Farmer Shop	4	ห้อง 204 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- ทบทวนการวางระบบ การสั่งซื้อ การรับสินค้า การขายสินค้า การจัด ประชาสัมพันธ์ การลง บาร์โค้ด การเช็คสต็อก การทำงานสรุปการ ขายและกำไรขาดทุน การจำหน่าย - การวิจัยตลาดด้าน Supplier เพียงพอ หรือไม่และจะคัดสรร อย่างไร

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
31	21/9/54	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	ประชุมคณะกรรมการ บริหารร้าน Farmer Shop ครั้งที่ 14	คณะกรรมการ บริหารร้าน Farmer Shop	6	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- สรุปผลการจำหน่าย สินค้าของโครงการร้าน Farmer Shop ตั้งแต่ วันที่ 26 ส.ค. 2554 – 19 ก.ย. 2554 - การเตรียมการสำหรับ จัดร้าน Farmer Shop ณ ไร่สุวรรณ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา - แผนการดำเนินงาน 3 เดือนของโครงการ - การจัดบู๊ทที่อิมแพค เมืองทองธานี ในงาน “รวมพลังอาหาร ปลอดภัย เทิดไท้องค์ ราชินี”
32	22/9/54	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	ประชุมย่อยวางระบบ เงื่อนไขการเป็นสมาชิก โครงการ Farmer Shop	เจ้าหน้าที่ ผู้เกี่ยวข้องใน โครงการ Farmer Shop	5	ห้อง 204 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- วัตถุประสงค์หลักของ การแจกบัตร Member Card - จุดมุ่งหมายและ ประโยชน์ที่ได้รับจาก การเป็นสมาชิกร้าน Farmer Shop
33	22/9/54	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	คณะกรรมการร้าน Farmer Shop ลงพื้นที่ สังเกตการณ์การจัดชั้น วางสินค้า	คณะกรรมการ บริหารร้าน Farmer Shop	5	ศูนย์วิจัยข้าวโพด และข้าวฟ่าง แห่งชาติ	- การสำรวจพื้นที่สำหรับ จัดวางจำหน่ายสินค้า
34	24/9/54	โครงการวิจัย การพัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การศึกษาดูงานตลาดสุข ใจร่วมกับคณะกรรมการ สหกรณ์บริการสื่อ สาธารณะ จำกัด และ คณะกรรมการบริหารร้าน farmer Shop	นักวิจัย	16	ตลาดสุขใจ โรงแรมโรสการ์ เด็นท์ ริเวอร์ไซด์ อ.สามพราน จ.นครปฐม	- การติดตาม ความก้าวหน้าการ ดำเนินงานวิจัย
35	24–28 /9/54	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การเข้าร่วมประชุม IFOAM Organic World Congress ครั้งที่ 17 : Program Organic Urban Agricultural Pre- conference	นักวิจัย	2	เมือง Suwon ประเทศสาธารณรัฐ เกาหลี	- การเข้าร่วมฟังการ ประชุมสัมมนาเกี่ยวกับ การทำเกษตร อินทรีย์ของประเทศ ต่างๆ - การศึกษาดูงานตัวแบบ

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
							การทำการเกษตร อินทรีย์ของประเทศ เกาหลี
36	29/9/54	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การประชุมร่วมกับทีม Organize เพื่อเตรียมการ จัดนิทรรศการ “มหกรรม สกว.”	ผู้ประสานงาน	4	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- ประชุมหารือทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดนิทรรศการ มหกรรม สกว. - รูปแบบนิทรรศการ - สินค้าที่เข้าร่วมจำหน่าย
37	5/10/54	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การประชุมนำเสนอ รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัย 1. โครงการวิจัยกลุ่ม ธุรกิจเชิงคุณค่าสาม พราน การพิจารณาข้อเสนอ โครงการวิจัย 1. โครงการวิจัยเครือข่าย คุณค่าข้าวหอมมะลิ สหกรณ์ไทย ระยะที่ 2 2. โครงการวิจัยเครือข่าย คุณค่ายางพารา ปีที่ 3	ผู้ประสานงาน/ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ ทีมวิจัย	22	ห้อง 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- ทีมวิจัยร่วมนำเสนอผลการดำเนินงานวิจัยและรับข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
38	6/10/54	โครงการวิจัย ดำเนินการและ พัฒนาตัวแบบ Farmer Shop	ประชุมคณะกรรมการ บริหารร้าน Farmer Shop ครั้งที่ 15	คณะกรรมการ บริหารร้าน Farmer Shop	8	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- รายงานความก้าวหน้า Outlet ไร่สุวรรณ และการจัดร้าน Farmer Shop ใหม่ ณ ไร่สุวรรณ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา - รายงานความก้าวหน้า Outlet ร้านสหกรณ์ ผู้ปฏิบัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิต จำกัด - การจัดเวทีคัดสินค้า ในวันที่ 13 ต.ค. 2554 - การเตรียมการสำหรับการจัดบูธในงาน มหกรรม สกว. วันที่ 23–27 พ.ย. 2554 - การเตรียมการสำหรับการจัดทำโครงการ

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
							ของขวัญปีใหม่ - การเตรียมการสำหรับ พิธีเปิดโครงการร้าน Farmer Shop - ติดตามความก้าวหน้า การจัดเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้และการ ดำเนินการพัฒนา เครือข่ายต้นน้ำ
39	12/10/54	โครงการ เครือข่าย สารสนเทศเพื่อ การพัฒนา สหกรณ์	ประชุมติดตาม ความก้าวหน้าการ ดำเนินงานวารสาร คนสหกรณ์	คณะทำงาน วารสาร คนสหกรณ์	5	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- การติดตาม ความก้าวหน้าการ ดำเนินงานวารสาร คนสหกรณ์ - การจัดพิมพ์บทความ วารสารคนสหกรณ์
40	13/10/54	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	เวทีคัดสินค้าโครงการ Farmer Shop ครั้งที่ 5	ผู้ประกอบการที่ สนใจเข้าร่วม โครงการ	26	ห้อง 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การผลิต และการตลาด และ ปัญหา-อุปสรรคที่ เผชิญ - ผู้ประกอบการ เข้าร่วมโครงการคัด สินค้าจำนวน 13 ราย ผ่าน 12 ราย - มีสินค้าที่เข้าร่วม โครงการคัดสินค้า ทั้งหมด 57 รายการ ผ่าน 56 รายการ
41	13/10/54	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	ประชุมคณะกรรมการ บริหารร้าน Farmer Shop ครั้งที่ 16	คณะกรรมการ บริหารร้าน Farmer Shop	6	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- การเตรียมการสำหรับ การจัดบู๊ทในงาน มหกรรม สกว. ในวันที่ 23-27 พ.ย. 2554
42	14/11/54	โครงการวิจัย เครือข่ายคุณค่า ผลไม้	การลงพื้นที่ของนักวิจัย เพื่อติดตามงานวิจัย เพื่อพัฒนาข้อเสนอ โครงการวิจัยร่วมกับ ทีมวิจัย	ทีมวิจัย	5	สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดจันทบุรี	- ทีมผู้ประสานงานลง ติดตามการดำเนินงาน วิจัยของโครงการวิจัย - หาหรือการค้าดำเนินงาน และร่วมพัฒนาข้อเสนอ โครงการวิจัย
43	17/11/54	โครงการวิจัย	การลงพื้นที่ของนักวิจัย	ทีมวิจัย	5	สำนักงานสหกรณ์	- ทีมผู้ประสานงานลง

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
		เครือข่ายคุณค่า ยางพารา	เพื่อติดตามงานวิจัย เพื่อพัฒนาข้อเสนอ โครงการวิจัยร่วมกับ ทีมวิจัย			การเกษตรบ้านย่าน ตาขาว จำกัด	ติดตามการดำเนินงาน วิจัยของโครงการวิจัย - หาหรือการค้าเนินงาน และร่วมพัฒนาข้อเสนอ โครงการวิจัย
44	28-30 /11/54	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	ทำความเข้าใจร้าน Farmer shop	เจ้าหน้าที่สถาบัน ฯ /เจ้าหน้าที่ร้าน Farmer Shop	10	ร้าน Farmer Shop ชั้น 1 อาคาร ปฏิบัติการ คณะ เศรษฐศาสตร์	- ทำความสะอาดร้าน Farmer Shop หลังจาก ประสบอุทกภัย
45	6/12/54	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การร่วมเป็นวิทยากร บรรยายร่วมกับสำนักงาน กองทุนสนับสนุนการวิจัย	ผู้อำนวยการ สว.สก./ สกว.	5	จังหวัดนครราชสีมา	- การเชื่อมโยงเครือข่าย ร่วมกับทีมสำนักงาน กองทุนสนับสนุนการ วิจัย
46	7/12/54	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	ประชุมคณะกรรมการ บริหารร้าน Farmer Shop ครั้งที่ 17	คณะกรรมการ บริหารร้าน Farmer Shop	8	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- สรุปสถานการณ์ โครงการร้าน Farmer Shop ภายหลังน้ำลด - รายงานความก้าวหน้า การดำเนินงานและการ จัดร้าน Farmer Shop ใหม่ที่ไรสุวรรณ อ.ปาก ช่อง จ.นครราชสีมา - ติดตามความก้าวหน้า ของ Outlet ที่ ร้าน สหกรณ์ กฟผ. - การจัดเวทีคัดสินค้า ครั้งที่ 6
47	8/12/54	โครงการกองทุน ฟื้นฟูและพัฒนา เกษตรกรบ้าน คลองใหญ่	ร่วมเป็นประธานในพิธีเปิด ป้ายสำนักงานกองทุน ฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร บ้านคลองใหญ่	ทีมวิจัย/ กลุ่มเกษตรกร	60	สำนักงานกองทุน ฟื้นฟูและพัฒนา เกษตรกรบ้าน คลองใหญ่ จ.ชัยนาท	- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ของกลุ่มสมาชิก โดย จำแนกตามชนิดของพืช ที่ปลูก - การนัดประชุมหารือเพื่อ นำเสนอแลกเปลี่ยน เรียนรู้ เพื่อการ ประสานงานผู้เชี่ยวชาญ แต่ละด้านเข้าให้ความรู้ แก่เกษตรกรต่อไป
48	17-18	โครงการวิจัย	ประชาสัมพันธ์โครงการ	ลูกค้าประจำของ	8	ศูนย์วิจัยข้าวโพด	- จัดชั้นสินค้า

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมนิเทศงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
	/12/54	พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	Farmer Shop	Outlet ไร่สุวรรณ		และข้าวฟ่าง แห่งชาติ	Farmer Shop - การจัดประชุมสัมมนา ภายใต้แบรนด์ Farmer Shop - สังเกตการณ์พื้นที่ สำหรับการจัด ประชาสัมพันธ์ของวิทยุ ปีใหม่ปี 2555
49	19- 23/12/ 54	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	โครงการของวิทยุปีใหม่ปี 2555	ประชาคม มก.	700	ร้าน Farmer Shop ชั้น 1 อาคาร ปฏิบัติการ คณะ เศรษฐศาสตร์	- การจัดบูธให้บริการ บริเวณด้านหน้าร้าน Farmer shop - หน่วยงานที่สนับสนุน คือ สถาบันวิจัยและ พัฒนาแห่ง มก./กอง คลัง มก./โครงการ หลักสูตรศิลปศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์สหกรณ์ (ภาคพิเศษ)/โครงการ หลักสูตรวิทยาศาสตร บัณฑิต สาขาวิชา ธุรกิจเกษตร (ภาค พิเศษ) - มียอดขายทั้งสิ้นจำนวน 119,050 บาท
50	7/1/55	โครงการวิจัย กลุ่มกิจเชิง คุณค่าสามพราน	เข้าร่วมกิจกรรมทำบุญ ครบรอบ 1 ปี การเปิด ตลาดสุขใจ	ทีมวิจัย/ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้ประกอบการ	80	ตลาดสุขใจ โรงแรมโรส การ์เด้นทรีเวอร์ไซด์ จำกัด	- ทีมวิจัย/ผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้บริหารโรงแรมฯ และ ผู้ประกอบการเข้าร่วม ทำบุญวันครบรอบ 1 ปี การเปิดตลาดสุขใจ - การแลกเปลี่ยนรู้ในการ พัฒนาเครือข่ายกลุ่ม ธุรกิจเชิงคุณค่าสาม พราน
51	13/1/55	โครงการวิจัย ดำเนินการและ พัฒนาตัวแบบ Farmer Shop	การประชุม คณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop ครั้งที่ 18	ทีมวิจัย/ คณะกรรมการ บริหารร้าน farmer Shop	8	ตลาดสุขใจ โรงแรมโรส การ์เด้นทรีเวอร์ไซด์ จำกัด	- รายงานผลการ ดำเนินงานโครงการ ของวิทยุปีใหม่ของร้าน Farmer Shop - การเตรียมอุปกรณ์เพื่อ การดึงดูดความสนใจ ผู้บริโภค

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
							- การเตรียมการจัดบูท Farmer Shop ในงาน เกษตรเทรดแฟร์ (4-12 ก.พ. 2555) - รายงานความก้าวหน้า Outlet ร้านสหกรณ์ กฟผ.
52	13/1/55	โครงการวิจัย ดำเนินการและ พัฒนาตัวแบบ Farmer Shop	การประชุมร่วมกับ อ.ดร.ศักดิ์สิทธิ์ บุญ พลากร และ อ.ดร.ธนา สมพรเสริม	ทีมวิจัย/ อ.ดร.ศักดิ์สิทธิ์ บุญพลากร และ อ.ดร.ธนา สมพร เสริม	4	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- การหารือเกี่ยวกับการ ประชาสัมพันธ์โครงการ ร้าน Farmer Shop ใน ประชาคม มก.
53	19/01/ 55	โครงการ เครือข่าย สารสนเทศเพื่อ การพัฒนา สหกรณ์	ประชุมติดตาม ความก้าวหน้าการ ดำเนินงานวารสาร คนสหกรณ์	คณะทำงาน วารสาร คนสหกรณ์	5	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- ติดตามบทความ วารสารคนสหกรณ์ - การรายงานผลการ ดำเนินระหว่างการจัด ทำวารสาร คนสหกรณ์
54	25/1/55	โครงการวิจัย ดำเนินการและ พัฒนาตัวแบบ Farmer Shop	การจัดกิจกรรมโครงการ Look Like Love Farmer Shop	ทีมวิจัย/ ผู้ให้ความสนใจ เข้าเยี่ยมชม	100	บูทหน้าร้าน Farmer Shop คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตร ศาสตร์	- การจัดอันดับสินค้า 5 อันดับแรก ที่นิสิต อยากอุดหนุน และ ข้อเสนอแนะอื่นๆ ประกอบด้วย การจัด ร้าน ประเภทสินค้า การบริการ
55	27/1/54	โครงการวิจัย ดำเนินการและ พัฒนาตัวแบบ Farmer Shop	การประชุมหารือการ ดำเนินงานขับเคลื่อนการ ดำเนินงานร้าน Farmer Shop	ทีมวิจัย/ ผู้ทรงคุณวุฒิ	4	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- การพัฒนาระบบร้าน Farmer Shop - การขยายผลการ ดำเนินการร้าน Farmer Shop ไปสู่ชุมชน
56	9/2/55	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	เวทีคัดสินค้าโครงการ Farmer Shop ครั้งที่ 6 (ภาคเช้า)	ผู้ประกอบการที่ สนใจเข้าร่วม โครงการ	54	ห้อง 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- ชี้แจงรายละเอียด โครงการ Farmer Shop และเงื่อนไขการส่ง สินค้าเข้าร้าน Farmer Shop โดยผู้อำนวยการ สถาบันวิชาการด้าน สหกรณ์และคณะ กรรมการบริหารร้าน Farmer Shop

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมีประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
							- ผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการคัดสินค้าจำนวน 54 รายผ่าน 45 รายมีสินค้าที่เข้าร่วมโครงการคัดสินค้าทั้งหมด 142 รายการผ่าน 111 รายการ
57	9/2/55	โครงการวิจัยพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop	เวทีคัดสินค้าโครงการ Farmer Shop ครั้งที่ 6 (ภาคบ่าย)	ผู้ประกอบการที่สนใจเข้าร่วมโครงการ	54	ห้อง 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.	- การบรรยายพิเศษหัวข้อ “ข้อควรปฏิบัติตามแนวทางอาหารปลอดภัย (Food Safety) สำหรับผู้ประกอบการ” - การประชุมหารือการนำสินค้าเข้าจำหน่ายร้าน Farmer Shop และ Outlet ต่างๆ
58	9/2/55	โครงการวิจัยพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop	ประชุมคณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop ครั้งที่ 19	คณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop	6	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.	- การบรรยายธรรมโดยพระมหาสมปอง ตาลปุตโต ภายใต้โครงการสั่งซื้อข้าวจากชาวนาของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ - การเชิญชวนจาก กฟผ. ให้เข้าร่วมจัดบู๊ตแสดงสินค้าในงานแสดงสินค้าของ กฟผ. - พิจารณาการจัดบู๊ต กฟผ. - การจัดชั้น (Shelf) ที่ร้านสหกรณ์ กฟผ. 6. - ความก้าวหน้า Outlet ไร่สุวรรณ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา - การจัดบู๊ต Farmer Shop ในงานเกษตรแฟร์ เดือนพฤษภาคม 2555 - การจัดบู๊ต Farmer Shop ในงานนิทรรศการของ สกว.
59	10/2/55	โครงการวิจัย	การประชุมถอดบทเรียน	ทีมวิจัย	11	ห้อง 214 ชั้น 2	- การถอดบทเรียนความรู้

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
		เครือข่ายคุณค่า ข้าวคุณธรรม	ชานาคุณธรรม			อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	ที่จำเป็นในการผลิตข้าว ของชานา - วิธีการเรียนรู้ที่ เหมาะสมของชานา - ชานาควรมีความรู้ด้าน โตบ้าง
60	15/2/55	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	โครงการ “เปิดใจใส่ ธรรมะ ร่วมแบ่งปัน สร้างสรรค์สังคม	นิสิตและ ประชาคม มก.	200	ชั้น 2 อาคาร ปฏิบัติการ คณะ เศรษฐศาสตร์	- ได้รับใบแสดงความรู้สึก 133 ใบ - มอบของรางวัลที่มียอด ซื้อ 10 อันดับแรก - มีผู้สนใจสมัครสมาชิก โครงการ Farmer Shop เพิ่มขึ้น 53 ราย - มีผู้สมัครสมาชิก โครงการซื้อข้าวจาก ชานาเพิ่มขึ้น 5 ราย - จำหน่ายข้าวแก่ผู้มาร่วม งานจำนวน 4 ราย เป็นเงิน 1,393 บาท
61	27/2/55– 9/3/55	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การจัดตลาดอาหารเพื่อ สุขภาพ	นิสิตและ ประชาคม มก.	720	หน้าร้าน Farmer Shop ชั้น 1 อาคาร ปฏิบัติการ คณะ เศรษฐศาสตร์	- ประชาคม มก. ชิม และซื้อ อาหารเพื่อ สุขภาพ จากภาคี พันธมิตร โรงเรียนครัว ชมรมอาหารมังสวิรัต และผลิตภัณฑ์ - มีผู้สนใจเข้ามาชิมและ ซื้อสินค้า ประมาณ 80 รายต่อวัน - มียอดขายอาหารเพื่อ สุขภาพ ประมาณ 6,000 บาทต่อวัน
62	8/3/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การประชุมหารือร่วมกับ งานอแกนซ์ จัดงาน มหกรรม สกว.	ทีมวิจัย/ ทีมอแกนซ์	5	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- การจัดรูปแบบบูท นิทรรศการ - สินค้าที่นำเข้าร่วมจัด นิทรรศการ
63	21/3/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ	การนำรายงาน ความก้าวหน้า โครงการวิจัยการพัฒนา และดำเนินการตัวแบบ	ทีมวิจัย/ ผู้ทรงคุณวุฒิ	12	ห้อง 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- ทีมวิจัยได้นำเสนอผล การดำเนินงานของ โครงการ Farmer Shop ปีที่ 2 แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
		การค้าที่เป็น ธรรม”	Farmer Shop				และรับฟังข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปประยุกต์ใน งานต่อไป
64	26/3/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การประชุมหารือร่วมกับ เลขาธิการสมาคมผู้เลี้ยง สุกร	ผู้อำนวยการ สว.สก.	3	ห้อง 204 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- การเชื่อมโยงเครือข่าย กับทางเลขาธิการ สมาคมผู้เลี้ยงสุกร
65	27/3/55	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การประชุมหารือร่วมกับ ทีมวิจัยเกี่ยวกับระบบ การเงินการบัญชีร้าน Farmer Shop	ทีมวิจัย	6	ห้อง 204 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- ปัญหาความล่าช้าใน การจ่ายชำระค่าสินค้า แก่ผู้ประกอบการ โดย ผู้ประกอบการสินค้า ฝากขายต้องจัดส่งใบ แจ้งหนี้/ใบวางบิล ภายในวันที่ 24 ของทุก เดือน เพื่อประกอบชุด เอกสารขออนุมัติ เบิกจ่าย
66	30/3/55	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การประชุมหารือร่วมกับ ทีมวิจัยเกี่ยวกับระบบ การเงินการบัญชีร้าน Farmer Shop	ทีมวิจัย	3	ห้อง 204 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- สรุปประเด็นปัญหาที่ พบในการปฏิบัติงาน - แนวทางแก้ไขปัญหาที่ พบในการปฏิบัติงาน
67	4/4/55	โครงการ เครือข่าย สารสนเทศเพื่อ การพัฒนา สหกรณ์	ประชุมติดตาม ความก้าวหน้าการ ดำเนินงานวารสาร คนสหกรณ์	คณะทำงาน วารสาร คนสหกรณ์	5	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- ติดตามบทความ วารสารคนสหกรณ์ - การรายงานผลการ ดำเนินระหว่างการจัดทำวารสาร คนสหกรณ์
68	11/4/55	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	ประชุมคณะกรรมการ บริหารร้าน Farmer Shop ครั้งที่ 20	คณะกรรมการ บริหารร้าน Farmer Shop	5	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- การพิจารณาติดตาม ความก้าวหน้า Outlet Farmer Shop
69	20/4/55	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer	การประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ ร่วมกับ Yong Ambassador	ผู้อำนวยการ สว.สก./ทีมวิจัย/ Yong Ambassador	6	ศูนย์เรียนรู้ชาว ร้าน Farmer Shop อาคารปฏิบัติการ คณะเศรษฐศาสตร์	- ทำความเข้าใจกับนิสิต ที่สมัครเข้าเป็น Yong Ambassador ภายใต้ โครงการซื้อข้าวจาก

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
		Shop				มก.	ชาวนา
70	25/4/55	โครงการวิจัยพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop	การประชุมร่วมกับตัวแทนร้านสหกรณ์ผู้ปฏิบัติงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำกัด เพื่อประเมินอุปสรรคและปัญหา Outlet Farmer Shop	ทีมวิจัย/ ตัวแทน รส.กพผ.	8	ห้องประชุมร้านสหกรณ์ ผู้ปฏิบัติงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำกัด	- ดูบู๊ท Farmer Shop เพื่อปรับปรุงชั้นวางสินค้าเพื่อสร้างความสนใจ - ปัญหาเรื่องมุมในการจัดชั้นสินค้า ซึ่งทำให้จุดจำหน่ายสินค้าของ Farmer Shop ไม่สามารถจัดให้เป็นสัดส่วน อยู่ในพื้นที่เดียวกันได้
71	27/4/55	โครงการวิจัยพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop	การประชุมชี้แจงทำความเข้าใจร่วมกับ Yong Ambassador	ผู้อำนวยการ สว.สก./ทีมวิจัย/ Yong Ambassador	4	ศูนย์เรียนรู้ข้าว ร้าน Farmer Shop อาคารปฏิบัติการ คณะเศรษฐศาสตร์ มก.	- ประชุมทำความเข้าใจร่วมกับทีม Yong Ambassador เกี่ยวกับแผนงาน
72	1/5/55	โครงการวิจัยเครือข่ายเชิงธุรกิจคุณค่าสามพราน ปีที่ 3	การประชุมหารือเพื่อดำเนินงานโครงการวิจัย	ผู้ประสานงาน/ ทีมวิจัย	5	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.	- วางแผนการดำเนินการวิจัยอย่างต่อเนื่อง
73	2/5/55	โครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่ายางพารา ปีที่ 3	การประชุมหารือเพื่อดำเนินงานโครงการวิจัย	ผู้ประสานงาน/ ทีมวิจัย	3	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.	- วางแผนการดำเนินการวิจัยอย่างต่อเนื่อง
74	3/5/55	โครงการวิจัยพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop	การประชุมชี้แจงทำความเข้าใจร่วมกับ Yong Ambassador	ผู้อำนวยการ สว.สก./ทีมวิจัย/ Yong Ambassador	3	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.	- ประชุมทำความเข้าใจร่วมกับทีม Yong Ambassador เกี่ยวกับแผนงาน
75	3/5/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม”	การประชุมหารือร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ เรื่อง การจัดตั้งสมาคมผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ออมทรัพย์	ผู้อำนวยการ สว.สก./ ผู้ทรงคุณวุฒิ	3	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.	- การจัดโครงการอบรมผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ระหว่างวันที่ 23-28 กรกฎาคม 2555 - การประสานภาคีพันธมิตร ชสอ. เพื่อการประชาสัมพันธ์โครงการอบรมผู้ตรวจสอบกิจการฯ - การประสาน ชสอ. เพื่อขอสถานที่จัดตั้งสมาคม

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมีประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
							- ความร่วมมือระหว่างสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์กับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์จัดทำโครงการวิจัย “การยกระดับมาตรฐานการตรวจสอบสหกรณ์โดยกลไกผู้ตรวจสอบกิจการ”
76	3/5/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม”	การประชุมเพื่อพัฒนาโจทย์วิจัย โครงการวิจัยแนวทางการพัฒนาเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนในแถบอินโดจีน	ผู้ประสานงาน/ ดร.ธวิษ สุตสาคร	2	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- แนวทางการพัฒนาโจทย์วิจัย ร่วมทีมวิจัย โดยจะเข้าสู่กระบวนการคัดเลือก/นำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยแก่ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
77	4/5/55	โครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสหกรณ์	ประชุมติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานวารสารคนสหกรณ์	คณะทำงาน วารสาร คนสหกรณ์	6	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- ติดตามบทความวารสารคนสหกรณ์ - การรายงานผลการดำเนินระหว่างการจัดทำวารสารคนสหกรณ์
78	10/5/55	โครงการวิจัยพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop	ประชุมคณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop ครั้งที่ 21	คณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop	8	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- รายงานผลการดำเนินงานโครงการร้าน Farmer Shop - พิจารณา ทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ของ Farmer Shop - การเตรียมงานเกษตรแฟร์ 30 พฤษภาคม – 7 มิถุนายน 2555 - การเตรียมการงานมหกรรมวิชาการ สกว. ระหว่างวันที่ 20-24 มิถุนายน 2555
79	10/5/55	ชุดโครงการวิจัย	การเข้าร่วมงานแถลงข่าว	ผู้อำนวยการ/	100	เดอะมอลล์	- ผู้อำนวยการ สว.สก.

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
		“การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	งานเทศกาล Fruit Frash ครั้งที่ 12	สื่อมวลชน/ ผู้ที่มีความสนใจ		บางกะปิ	เข้าร่วมงานแถลงข่าว งานเทศกาล Fruit Frash ครั้งที่ 12 เป็น การเชื่อมโยงเครือข่าย ร่วมกับภาคีพันธมิตร
80	14/5/55	โครงการวิจัย เครือข่ายคุณค่า ผลไม้ ระยะที่ 3	การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างองค์ความรู้ เกี่ยวกับการบริหาร จัดการและผลิตผลไม้ คุณภาพ	ผู้ประสานงาน/ ทีมวิจัย/ เกษตรกร	100	สหกรณ์การเกษตร เขาศิขณู จำกัด	- จัดประชุมเชิงปฏิบัติเพื่อ สร้างองค์ความรู้ เกี่ยวกับการบริหาร จัดการและผลิตผลไม้ คุณภาพ
81	15/5/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การประชุมหารือเกี่ยวกับ Virtual University : University of Farmer Shop	ผู้อำนวยการ สว.สก./เครือข่าย นักวิจัย มหาวิทยาลัย ต่างๆ	8	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- มีการประชุมภาคีกัน เดือนละครั้งเพื่อ ขับเคลื่อนงาน ซึ่ง สถาบันวิชาการด้าน สหกรณ์จะเป็นเจ้าภาพ หลัก โดยมอบหมายให้ อ.ดร.วิช สุตสาคร เป็นผู้ประสานงานนัด หมายการประชุมในครั้ง ต่อไป
82	23/5/55	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ ร่วมกับ Yong Ambassador	ผู้อำนวยการ สว.สก./ทีมวิจัย/ Yong Ambassador	4	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- ประชุมทำความเข้าใจ ร่วมกับทีม Yong Ambassador เกี่ยวกับ แผนงาน
83	26/5/55	โครงการวิจัย เครือข่ายคุณค่า ข้าวหอมมะลิ สหกรณ์ไทย ระยะที่ 3	การประชุมหารือร่วมกับ ทีมวิจัยเพื่อการ ดำเนินงานโครงการวิจัย อย่างต่อเนื่อง	ผู้ประสานงาน/ ทีมวิจัย	7	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- ประชุมหารือการดำเนิน ตามแผนงานวิจัย
84	29/5/55	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การเข้าร่วมดูงาน THAIFEX WORLD OF FOOD ASIA 2012	ผู้อำนวยการ สว.สก.	200	อาคารชาเลนเจอร์ 1-3 อิมแพ็คเมือง ทองธานี	- และเจรจาการค้า กับผู้ประกอบการ โดยตรงและได้คัดเลือก สินค้าเข้าร่วมโครงการ ร้าน Farmer Shop
85	29/5/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ	การเข้าร่วมประชุมสุด ยอดด้านสื่อสารมวลชน แห่งเอเชีย-แปซิฟิก Asia Media Summit 2012	ผู้อำนวยการ สว.สก./ เจ้าหน้าที่วิจัย	1000	โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ เซ็นทรัล พลาซ่าลาดพร้าว	- แนวคิดหลักคือ “Creating Impact:Media in Today's Society” หรือ

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมีประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
		การค้าที่เป็น ธรรม”	ครั้งที่ 9				“สื่อกับการสร้าง ผลกระทบต่อสังคมใน ปัจจุบัน” มีผู้เข้าร่วมประชุมจาก กว่า 50 ประเทศ รวม กว่า 500 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ นักสื่อสารมวลชน นักพัฒนาเอกชน ผู้มีส่วนร่วมโครงการ อบรมและองค์กรต่างๆ โดยจะมีผู้นำองค์กรสื่อ ระดับสากลร่วมแสดง ปาถฐา
86	29/5/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การประชุมหารือร่วมกับ เจ้าหน้าที่สถาบันวิชาการ ด้านสหกรณ์ เพื่อเตรียม ความพร้อมการเข้าร่วม จัดแสดงผลงานวิจัยใน งานมหกรรมวิชาการ สกว.	ผู้อำนวยการ สว.สก./ เจ้าหน้าที่ สว.สก.	9	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- การมอบหมายงานตาม ความรับผิดชอบของ เจ้าภาพหลัก - ทำความเข้าใจร่วมกัน เกี่ยวกับโครงการร้าน Farmer Shop
87	30/5/55	โครงการวิจัย เครือข่ายคุณค่า ผลไม้ ระยะที่ 3	การประชุมหารือร่วมกับ ทีมวิจัยและทายาท เกษตรกร	ผู้ประสานงาน/ ทีมวิจัย	7	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	-หารือแนวทางและวางแผนการขับเคลื่อน โครงการวิจัย ซึ่งจะเริ่ม ดำเนินการต่อเนื่องเป็น ปีที่ 3 - ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การผลิตผลไม้คุณภาพ ของทายาทเกษตรกร ชาวสวนผลไม้ที่ได้เข้า ร่วมโครงการวิจัย เพื่อ สืบสานการผลิตผลไม้ คุณภาพจากภูมิปัญญา ท้องถิ่นของชาวสวนใน อดีตกับทายาท เกษตรกร
88	31/5/55 -5/6/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ	การนำเสนอผลงานวิจัย ในงานเกษตรแฟร์ ประจำปี 2555	ทีมวิจัยภายใต้ชุด โครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ	300	บริเวณอาคาร จักรพันธ์เพ็ญศิริ มก.	- การนำเสนอผลงานวิจัย ภายใต้แบรนด์ “ข้าวคุณธรรม” และ แบรนด์ “ข้าวเกิดบุญ”

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
		การค้าที่เป็น ธรรม”		สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”			และอาหารมังสวิรัต
89	1-5 /6/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การศึกษาดูงานสหกรณ์ ในประเทศสาธารณรัฐ เกาหลีใต้ ร่วมกับนิสิต MEC รุ่นที่ 10	ผู้อำนวยการ สว.สก./ เจ้าหน้าที่ สว.สก./ นิสิต MCE	24	ประเทศสาธารณรัฐ เกาหลีใต้	- เป็นการเชื่อมโยง เครือข่าย - ศึกษาตัวแบบระบบ ธุรกิจของกลุ่ม I-coop และการขนส่งสินค้า และการจำหน่ายสินค้า หน้าร้าน
90	1/6/55	โครงการวิจัย “แนวทาง พัฒนาไปสู่ระบบ การรับรองมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์ เชิงคุณธรรม” กรณีศึกษา เครือข่ายคุณค่า ข้าวคุณธรรม	การบันทึกเทปเรื่องราว ของชาวนาคณธรรม	ชาวนาคณธรรม/ ทีมงานสถาบัน รามจิตติ	5	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- บันทึกเกี่ยวกับวิถีชีวิต ของชาวนาคณธรรม โดย ตู่หรั่ง
91	1/6/55	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ ร่วมกับ Yong Ambassador	ผู้อำนวยการ สว.สก./ทีมวิจัย/ Yong Ambassador	11	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- ประชุมทำความเข้าใจ ร่วมกับทีม Yong Ambassador เกี่ยวกับ แผนงาน
92	1/6/55	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การประชุมหารือร่วมกับ คุณณัด เป็กนา เจ้าของ ร้านกาแฟกระบี่	ผู้อำนวยการ สว.สก./ คุณณัด เป็กนา	2	ห้อง 204 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- หารือการจัดจำหน่าย กาแฟเมืองกระบี่ ณ งานมหกรรม สกว.
93	2-4 /6/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การเข้าร่วมประชุม ปฏิบัติการ System Thinking และการจัดการ งานวิจัย ABC : สำนักงาน กองทุนสนับสนุนการวิจัย	ทีมวิจัยภายใต้ สำนักงาน กองทุนสนับสนุน การวิจัย	50	ห้องเจด โรงแรม โรสการ์เดินท์ริเวอร์ ไซด์ สามพราน	- เป็นกิจกรรมการฝึกให้ เข้าใจกระบวนการคิด อย่างชัดเจนเป็นขั้นตอน - วันที่ 2 เป็นกิจกรรม การประยุกต์ความคิด เชิงระบบมาเข้าใจการ จัดการพื้นที่ด้วย งานวิจัย ABC - วันที่ 3 จะเป็นการ ประยุกต์ความคิดเชิง ระบบมาเข้าใจการ

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
							จัดการพื้นที่ด้วยงานวิจัย ABC และผู้เข้าร่วมประชุมยังได้เดินเยี่ยมชมตลาดสุขใจ ซึ่งเป็นผลลัพธ์จากงานวิจัยของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ร่วมกับโรงแรมโรสการ์เดน ริเวอร์ไซด์ และภาคีเครือข่ายในโครงการกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน
94	7/6/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม”	ร่วมแถลงข่าวมหกรรม สกว. : จัด Mini Boot Farmer Shop	ทีมวิจัย/สกว./สื่อมวลชน	100	ห้องลาดพร้าวสุทโธรมะรินทร์ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลลาดพร้าว	- นิทรรศการตัวอย่างผลลัพธ์งานวิจัยจากการสนับสนุนจาก สกว. - จำลองร้าน Farmer Shop ร่วมจัดแสดงให้สื่อมวลชนและนักวิจัยได้เลือกซื้อสินค้า โดยมี Farmer Shop Young Ambassador คอยตอบข้อซักถามและเชิญชวนเยี่ยมชมบูธนิทรรศการ
95	9/6/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม”	การประชุมใหญ่สามัญประจำปี ชสอ. ประจำปี 2555 เพื่อเชื่อมโยงเครือข่าย	ผู้อำนวยการ สว.สก./ผู้นำหน่วยงานสหกรณ์ออมทรัพย์	300	ห้องรอยัล จูบิลี บอลรูม อาคารชาเลนเจอร์ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็คเมืองทองธานี	- เข้าร่วมประชาสัมพันธ์เพื่อรณรงค์สมาชิกวารสารคนสหกรณ์ - การเชื่อมโยงเครือข่ายกับภาคีพันธมิตรในภาคขบวนการสหกรณ์
96	12/6/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม”	การประชุมหารือร่วมกับเจ้าหน้าที่สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ เพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าร่วมจัดแสดงผลงานวิจัยในงานมหกรรมวิชาการ สกว.	ผู้อำนวยการ สว.สก./เจ้าหน้าที่ สว.สก.	10	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.	- ประชุมเพื่อติดตามความก้าวหน้าการจัดเตรียมงานมหกรรม สกว. - การวางแผนการจัดชั้นสินค้าในงานมหกรรม สกว.
97	12/6/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม”	การจัดจำหน่ายผลไม้คุณภาพ ภายใต้ผลงานวิจัยภายใต้ชุดโครงการ “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์	ผู้ประสาน/ทีมวิจัยผลไม้	200	บูธกิจกรรมหน้าร้าน Farmer Shop อาคารปฏิบัติการ คณะเศรษฐศาสตร์ มก.	- การนำผลผลิตจากกระบวนการวิจัยอย่างมีส่วนร่วม และการผลิตทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม หรือ Good

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
		ธรรม”	และการค้าที่เป็นธรรม”				Agriculture Practices (GAP) เพื่อผลิตสินค้าปลอดภัย ปลอดภัยต่อสุขภาพและคุณภาพถูกใจผู้บริโภค
98	15/6/55	โครงการวิจัยพัฒนาและดำเนินการดำเนินกรค้าแบบ Farmer Shop	ประชุมคณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop ครั้งที่ 21	คณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop	10	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.	- ประชุมเพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการร้าน Farmer Shop - รายงานผลการดำเนินงาน ณ Outlet ต่างๆ - รายงานผลยอดขายประจำเดือน
99	16/6/55	โครงการวิจัย “แนวทางการพัฒนาไปสู่ระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เชิงคุณธรรม” กรณีศึกษา เครือข่ายคุณค่าข้าวคุณธรรม	การประชุมร่วมกับสภาผู้บริโภค	ผู้ประสานงาน/ผู้ทรงคุณวุฒิ/ทีมงานสภาผู้บริโภค/สื่อมวลชน	60	มูลนิธิธรรมะร่วมใจ อ.ปาดัว จ.ยโสธร	- เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกลุ่มสภาผู้บริโภค - กิจกรรม workshop มาตรฐานเกษตรอินทรีย์เชิงคุณธรรมเพื่อนำไปสู่ความเชื่อถือในระดับสากล - กิจกรรมหว่านข้าวพันธุ์พระราชทานลงสู่ผืนนาและหว่านศรัทธาเข้าสู่หัวใจ
100	18/6/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม”	การประชุมหารือร่วมกับเจ้าหน้าที่สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ เพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าร่วมจัดแสดงผลงานวิจัยในงานมหกรรมวิชาการ สกว.	ผู้อำนวยการ สว.สก./เจ้าหน้าที่ สว.สก.	13	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.	- ประชุมหารือติดตามความก้าวหน้าการเตรียมความพร้อมในการจัดนิทรรศการ ณ งานมหกรรม สกว. - การบริหารความเสี่ยงร่วมกันเมื่อเกิดกรณีต่างๆ
101	18/6/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม”	การประชุมหารือร่วมกับผู้ประกอบการสินค้าต่างๆ ที่สนใจเข้าร่วมจำหน่ายสินค้าในร้าน Farmer Shop	ผู้อำนวยการ สว.สก./ผู้ประกอบการ	11	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.	- ประชุมร่วมกับผู้ประกอบการสินค้าต่างๆที่สนใจเข้าร่วมจำหน่ายสินค้าในร้าน Farmer Shop ได้แก่ คุณพวงเพ็ญ ชูณหวิจิตร บริษัทไพรพลน

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
							อุตสาหกรรมผู้ผลิตและจำหน่ายอาหารกลุ่มเครื่องปรุงรส
102	20-24 /6/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การจัดปฐมนิเทศการ นำเสนอผลงานวิจัย โครงการ “การพัฒนา และดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop” / ข้าวเกิดบุญ/ ข้าวคุณธรรม	นักวิจัย	1000	ฮอลล์ 7-8 อิมแพคเมืองทอง ธานี	- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดงานมหกรรมวิชาการ สกว. - สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ ได้เข้าร่วมนำเสนอผลงานในงานด้วยผลงานวิจัย 2 ส่วน คือ โครงการร้าน Farmer Shop และ ตลาดสุขใจ
103	24-27 /6/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การเข้าร่วมประชุม Education&Research Conference “Cooperating for change in the International year of Coops” University of Quebec, Montreal, Canada	ผู้อำนวยการ สว.สก.	70	University of Quebec, Montreal, Canada	- นำเสนอบทความในหัวข้อ “Farmer Shop as a business model for sustainability” ภายใต้โครงการวิจัย “การพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop” ที่จะเป็ทางเลือกของประชาชน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป และกลุ่มผู้บริโภคที่เป็นสมาชิก Farmer Shop
104	2-8 /7/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	นำเสนอบทความวิจัย เรื่อง “Value networks: strong strategic intent for co-operatives” Development in Thailand ในคราวการประชุมทาง วิชาการ Mainstreaming Co-operation : An Alternative for the 21 st century?	ผู้อำนวยการ สว.สก./ รองผู้อำนวยการ สว.สก.	60	อาคาร Co-operative Group เมืองแมนเชสเตอร์	- นำเสนอบทความวิจัยเรื่อง “Value networks: a strong strategic intent for co-operatives’ development in Thailand” เนื้อหาสาระที่นำเสนออยู่ภายใต้ชุดความรู้ของชุดโครงการ “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม”

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
105	10/7/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การนำเสนอ (ร่าง) รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ และนำเสนอโครงการวิจัย ชุดโครงการวิจัยการ ขับเคลื่อนการพัฒนา สหกรณ์และการค้าที่เป็น ธรรม	ผู้ประสานงาน/ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ทีม วิจัย	25	ห้อง 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- นำเสนอร่างรายงาน ฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัยแนว ทางการพัฒนาไปสู่ ระบบการรับรอง มาตรฐานเกษตร อินทรีย์เชิงคุณธรรม กรณีศึกษาเครือข่าย คุณค่าข้าวคุณธรรม - นำเสนอข้อเสนอ โครงการวิจัย ได้แก่ 1. โครงการวิจัยการศึกษา การจัดการโซ่อุปทานใน รูปแบบเครือข่ายของ ธุรกิจสหกรณ์ การเกษตรไทยเพื่อ ยกระดับศักยภาพใน การแข่งขัน : กรณีศึกษา เครือข่าย คุณค่าข้าวหอมมะลิ สหกรณ์ไทย 2. โครงการวิจัยการสร้าง โซ่อุปทานระหว่าง ประเทศสำหรับสินค้า สถาบันเกษตรกรโดย การประเมินผล แผนพัฒนาการสหกรณ์ แห่งชาติฉบับที่สอง (พ.ศ. 2550-2554) 3. โครงการวิจัยการ จัดการภูมิปัญญา ท้องถิ่นเพื่อรองรับ ยุทธศาสตร์การ พัฒนาการท่องเที่ยว ประชาคมอาเซียน กรณีศึกษา : ภูมิปัญญา ท้องถิ่นชุมชนในกลุ่ม ประเทศอินโดจีนโดย 4. โครงการวิจัยการ ยกระดับมาตรฐานการ ตรวจสอบสหกรณ์โดย

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
							กลไกผู้ตรวจสอบ กิจการ
106	12/7/55	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การประชุม คณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop	ผู้อำนวยการ สว.สก./ คณะกรรมการ บริหารร้าน Farmer Shop	10	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- ทาหรือแผนการ ดำเนินงานโครงการร้าน Farmer Shop โดย แผนงานในระยะต่อไป ประกอบด้วย 1. การจัดเวทีเสวนา วิชาการ ประจำปี 2555 ของสถาบันวิชาการ ด้านสหกรณ์ ซึ่งจะจัด ขึ้นเป็นประจำทุกปี โดย ปีนี้กำหนด จัดขึ้นในวัน ศุกร์ที่ 14 กันยายน 55 และขอความร่วมมือ จากผู้ประกอบการเข้า ร่วมจัดบูธโครงการร้าน Farmer Shop เช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา 2. โครงการของขวัญปี ใหม่ ในช่วงวันที่ 1-15 ธ.ค. 55 ขอความ ร่วมมือจากคุณณัด เบิกนา นำกาแฟเมือง กระป๋มาเปิดบูธหน้า ร้าน Farmer Shop ที่ คณะเศรษฐศาสตร์ 3. แผนการค้าดำเนินงานเปิด ร้าน Farmer Shop ณ สถานที่ต่างๆ เช่น ไทย ฟู้ดส์ หรือ จังหวัด เพชรบุรี เป็นต้น 4. การจัดเวทีเครือข่าย ผู้ประกอบการ (Suppliers) ในทุกไตร มาส โดยต้องกำหนด หัวข้อเสวนาและมี กิจกรรมให้ ผู้ประกอบการได้รับ ประโยชน์ และรับทราบ ถึงแผนการค้าดำเนินงาน

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมนักวิชาการชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
							ของโครงการฯ 5. การหาพื้นที่จัด Outlet ณ ตลาด อตถ.
107	16/7/55	โครงการวิจัย เครือข่ายคุณค่า ข้าวหอมมะลิ สหกรณ์ไทย ระยะที่ 3	การประชุมติดตาม ความก้าวหน้าการ ดำเนินงานโครงการวิจัย	ผู้ประสานงาน/ ทีมวิจัย	4	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- วางแผนการดำเนินการ โครงการวิจัยตาม แผนงานที่ได้วางไว้
108	17/7/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	ประชุมคณะกรรมการ สหกรณ์และ สหกรณ์ที่มีคุณค่า	คณะกรรมการ สหกรณ์และ นักสหกรณ์ที่ มีคุณค่า	4	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- หน่วยงานที่จะส่งเรื่อง ประชาสัมพันธ์ รูปแบบ แผนประชาสัมพันธ์ โครงการประกาศ เกียรติคุณ และการ นำเสนอชื่อผู้เหมาะสม โดยสรุปหน่วยงานที่จะ จัดส่ง และเกณฑ์ คุณสมบัติของสหกรณ์ และนักสหกรณ์ที่มี คุณค่า แห่งปี 2555 ซึ่ง เกณฑ์คุณสมบัติของ สหกรณ์และนักสหกรณ์
109	17/7/55	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การเจรจาพื้นที่จัดร้าน Farmer Shop ตลาด อ.ต.ก.	ทีมวิจัย	5	ตลาด อ.ต.ก.	- การลงพื้นที่เพื่อจัดหา พื้นที่สำหรับการจัดตั้ง ร้าน Farmer Shop ณ บริเวณตลาด อ.ต.ก.
110	20/7/55	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การเข้าร่วมพิธีเปิดงาน อาหารมังสวิรัต	ผู้อำนวยการ สว.สก./	100	แฟร์ชั่นไอซ์แลนด์ รามอินทรา	- ผู้อำนวยการสถาบัน วิชาการด้านสหกรณ์ เป็นประธานในพิธีเปิด งานอาหารมังสวิรัต ใน ฐานะภาคีเครือข่าย ภายใต้โครงการร้าน Farmer Shop
111	24/7/55	โครงการวิจัย เครือข่ายคุณค่า ข้าวหอมมะลิ สหกรณ์ไทย ระยะที่ 3	การประชุมโครงการวิจัย เครือข่ายคุณค่าข้าวหอม มะลิสหกรณ์ไทย	ผู้ประสานงาน/ คณะกรรมการ บริหารเครือข่าย และทีมกลยุทธ์	14	ห้อง 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- หาหรือแนวทางการ ขับเคลื่อนโครงการซึ่งมี ประเด็นที่สำคัญในการ หารือคือ 1. การติดตาม

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
							ความก้าวหน้าโครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย ระยะที่ 3 โดยที่ประชุมได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาอุปสรรคข้อจำกัด 2. พิจารณาหารือเรื่องตัวแทนจำหน่ายข้าวสารแบรนด์เกิดบุญเพื่อทำให้ผู้บริโภคไว้วางใจและการพิจารณาพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ใหม่ 3. การส่งเสริมทำโครงการ GAP และหารือการเตรียมการจัดเวทีสรุปทบทวนโครงการ GAP ของภาคสมาชิกเครือข่าย 4. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการตรวจสอบคุณภาพข้าวเปลือกและข้าวสาร 5. แผนงานวิจัยเพื่อรายงานใน Inception report / progress report และนัดหมายประชุมประจำเดือนละ 1 ครั้งในทุกวันศุกร์ที่ 2 ของเดือน
112	28/7/55	โครงการวิจัยพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop	นิทรรศการแสดงผลงานโครงการสายใยรักแห่งครอบครัวเพื่อคัดสินค้าเข้าโครงการร้าน Farmer Shop	ทีมวิจัย	1500	ณ อาคารอิมแพ็คเมืองทองธานี	- มีนิทรรศการ “น้ำพุเฉลิมพระเกียรติ” การจำหน่ายสินค้าของร้านศิลป์อาชีพ 904 ตลาดสินค้าราคาพิเศษมากกว่า 400 ร้านค้าสินค้าจากผู้ประสบอุทกภัยและพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
113	31/7/55	โครงการวิจัย กลุ่มธุรกิจเชิง คุณค่าสามพราน	ประชุมหารือติดตาม ความก้าวหน้าการ ดำเนินงานโครงการวิจัย	ผู้ประสานงาน/ ทีมวิจัย	5	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- โครงการวิจัยและการขับเคลื่อนแผนงานวิจัย โดยได้นัดหมายประชุมขับเคลื่อนโครงการวิจัย ทุกวันศุกร์ที่ 2 ของเดือน - การจัดนิทรรศการงานมหกรรม สกว. ระหว่างวันที่ 20-24 มิถุนายน 2555 ณ ฮอลล์ 7-8 อิมแพ็ค เมืองทองธานี
114	1/8/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	ติดตามความก้าวหน้า กลุ่มองค์กรเกษตรกรบ้าน คลองใหญ่ และเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	ผู้ประสานงาน/ ทีมวิจัย/ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ กลุ่มองค์กร เกษตรกรบ้าน คลองใหญ่	60	สำนักงานกลุ่ม องค์กรเกษตรกร บ้านคลองใหญ่ ตำบลหันคา จังหวัดชัยนาท	- ตกผลึกความคิดในประเด็นสาเหตุปัญหาการเกิดหนี้สิน อุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพของสมาชิก ซึ่งจำแนกตามประเภทการประกอบอาชีพของสมาชิก 4 อาชีพหลัก คือ ทำนาข้าว ทำไร่อ้อย เลี้ยงสัตว์และปลูกมันสำปะหลัง
115	7/8/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	ประชุมคณะกรรมการ สรรหานักสหกรณ์และ สหกรณ์ที่มีคุณค่า	คณะกรรมการ สรรหาสหกรณ์ และนักสหกรณ์ที่ มีคุณค่า	7	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- หารือการวางแผนดำเนินงานโครงการ - เตรียมการประสานวิทยากร - ส่งจดหมายเพื่อการประชาสัมพันธ์การเสนอชื่อสหกรณ์และนักสหกรณ์ที่มีคุณค่า
116	8/8/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การประชุมเพื่อปรับแก้ ข้อเสนอโครงการวิจัย โครงการยกระดับ มาตรฐานการตรวจสอบ สหกรณ์ โดยกลไกผู้ ตรวจสอบกิจการ	ผู้ประสานงาน/ ทีมวิจัยจากกรม ตรวจบัญชี สหกรณ์	4	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- ข้อเสนอแนะสำหรับศึกษาข้อมูลและแนวทางในการดำเนินโครงการเพิ่มเติม จึงนำมาซึ่งในการประชุมเพื่อหารือแนวทางการปรับแก้ข้อเสนอโครงการวิจัยในครั้งนี้ให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและ

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
							เจตนาารมณ์ของนักวิจัย ที่ต้องการยกระดับ มาตรฐานการ ตรวจสอบสหกรณ์โดย กลไกผู้ตรวจสอบ กิจการ
117	9/8/55	โครงการวิจัย เครือข่ายคุณค่า ข้าวหอมมะลิ สหกรณ์ไทย ระยะที่ 3	การศึกษาดูงาน กระบวนการผลิตข้าว บรรจุถุงที่ บริษัท โรงสีไฟ เจียเม้ง จำกัด	ผู้ประสานงาน/ ทีมวิจัยเครือข่าย คุณค่าข้าวหอม มะลิสหกรณ์ ไทย/ ทีมวิจัย	26	ณ โรงสีไฟบางซื่อ เจียเม้ง จำกัด	- ผู้ประสานงานกลางชุด โครงการการขับเคลื่อน การพัฒนาการสหกรณ์ และการค้าที่เป็นธรรม พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ภาคีเครือข่าย ข้าวหอมมะลิสหกรณ์ ไทย 5 สหกรณ์ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร เกษตรวิสัย จำกัด สหกรณ์การเกษตร บรบือ จำกัด สหกรณ์ การเกษตรกระสังข์ จำกัด และสหกรณ์ การเกษตรสุวรรณภูมิ จำกัด เดินทางไปดูงาน กระบวนการผลิตข้าว บรรจุถุง ณ บริษัทโรงสี ไฟเจียเม้ง จำกัด
118	10/8/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การประชุมร่วมกับ ผู้บริหารชุมนุมสหกรณ์ ออมทรัพย์เครดิตยูเนียน แห่งประเทศไทย จำกัด (ช.ส.ค.)	ผู้อำนวยการ สว.สก./ ผู้บริหาร ชสค./ ทีมงาน ชสค.	5	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- หารือคือแนวทางความ ร่วมมือการจัดงาน ประกาศเกียรติคุณ สหกรณ์ที่มีคุณค่าและ นักสหกรณ์ที่มีคุณค่า แห่งปี 2555 ในวันที่ 14 กันยายน 2555 นี้
119	14/8/55	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	โครงการคัดเลือกสินค้า โครงการร้าน Farmer Shop ครั้งที่ 7 และ เวทีเรียนรู้ในหัวข้อ “แนวทางการขับเคลื่อน ธุรกิจ Farmer Shop”	ผู้ประสานงาน/ ผู้ทรงคุณวุฒิ คัดเลือกสินค้า/ ทีมวิจัย/ คณะกรรมการ บริหารร้าน Farmer Shop/ เครือข่าย	30	ห้อง 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก. ห้อง 701 ชั้น 7 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- มีผู้ประกอบการ/ผู้ผลิต ร่วมนำสินค้ามา คัดเลือกจำนวน 17 ราย มีสินค้าทั้งสิ้น 92 รายการ - การประชุมหารือระบบ การนำสินค้าเข้า จำหน่ายร้าน Farmer

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
				ผู้ประกอบการ ร้าน Farmer Shop			Shop โดยมีการระดม ความคิดแลกเปลี่ยน เรียนรู้ในหัวข้อ “แนว ทางการขับเคลื่อนธุรกิจ Farmer Shop” โดยมี ประเด็นในการหารือคือ 1. ข้อเสนอสำหรับ ผู้ประกอบการในการมี ส่วนร่วมกับ Farmer Shop 2. องค์ความรู้ที่ต้องการ 3. ข้อเสนอแนะสำหรับแนว ทางการขับเคลื่อน
120	16/8/55	โครงการวิจัย เครือข่ายคุณค่า ข้าวหอมมะลิ สหกรณ์ไทย ระยะที่ 3	โครงการซื้อข้าวจาก ชาวนา จัดบู๊ทจำหน่าย ข้าวหอมมะลิแบรนด์ “ข้าวเกิดบุญ”	ทีมวิจัย/ตัวแทน เครือข่าย สหกรณ์/ ประชาคม มก.	50	บริเวณโรงอาหาร กลาง 2 ภายใน มก.	- นำข้าวหอมมะลิแบรนด์ ข้าวเกิดบุญ มาวาง จำหน่าย บริเวณ โรงอาหารกลาง 2 มหาวิทยาลัยเกษตร ศาสตร์ บางเขน เพื่อ เป็นการรณรงค์สร้าง ทางเลือกให้แก่ ประชาคมมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ให้มี โอกาสบริโภคข้าว คุณภาพดีในราคา ยุติธรรม และมีโอกาส อุดหนุนเกษตรกรไทย ผ่านกลไกร้าน Farmer Shop
121	17/8/55	โครงการวิจัย พัฒนาและ ดำเนินการตัว แบบ Farmer Shop	การประชุมหารือแนว ทางการแก้ปัญหาวัตถุดิบ กล้วยเล็บมือนางขาด ตลาดในการผลิตสินค้า	ผู้ประสานงาน/ ทีมงานสำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)/ ผู้ประกอบการ บริษัท เอส ที โอ มาร์เก็ตติ้ง จำกัด	4	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- คุณวินัย เมฆดำ สำนักงานการปฏิรูป ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้นัดหมาย คุณบรรหาร แสงฟ้า สุวรรณ ผู้ประกอบการ บริษัท เอส ที โอ มาร์ เก็ตติ้ง จำกัด ผู้ผลิต กล้วยอบเล็บมือนางศรี ภา หรือถึงแนว ทางการแก้ปัญหา วัตถุดิบกล้วย

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
							เลื้อมีองนางชาตตลาดใน การผลิตสินค้า
122	21/8/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การประชุม คณะกรรมการสรรหา สหกรณ์และนักสหกรณ์ที่ มีคุณค่าแห่งปี 2555 ครั้งที่ 3/2555	คณะกรรมการ สรรหาสหกรณ์ และนักสหกรณ์ที่ มีคุณค่า	4	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- การคัดสรรนักสหกรณ์ และสหกรณ์ที่มีคุณค่า ตามรายชื่อที่ทาง หน่วยงานต่างๆได้ ประชาสัมพันธ์
123	28/8/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การประชุม คณะกรรมการสรรหา สหกรณ์และนักสหกรณ์ที่ มีคุณค่าแห่งปี 2555 ครั้งที่ 4/2555	คณะกรรมการ สรรหาสหกรณ์ และนักสหกรณ์ที่ มีคุณค่า	6	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- การคัดสรรนักสหกรณ์ และสหกรณ์ที่มีคุณค่า ตามรายชื่อที่ทาง หน่วยงานต่างๆได้ ประชาสัมพันธ์เพิ่มเติม
123	29/8/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	ประชุมร่วมกับผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ชุมนุม สหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่ง ประเทศไทย จำกัด (ชสค.) ในการเตรียมจัด งานประกาศเกียรติคุณ สหกรณ์และนักสหกรณ์ที่ มีคุณค่าแห่งปี 2555	ผู้อำนวยการ สว.สก./ ทีมงาน ชสค.	10	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- สถาบันวิชาการด้าน สหกรณ์ได้ร่วมมือกับ ชุมนุมสหกรณ์เครดิต ยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด ในการจัดงาน ประกาศเกียรติคุณ สหกรณ์และนักสหกรณ์ ที่มีคุณค่าแห่งปี 2555 และเสวนาวิชาการขึ้น ในวันที่ 14 กันยายน 2555 - การวางแผนงานร่วมกัน ในการจัดงานเกี่ยวกับ กำหนดการและขั้นตอน ในพิธีจัดงาน การ จัดเตรียมงาน นิทรรศการ
124	30/8/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การเข้าร่วมงานฉลองการ ก่อตั้งชุมนุมสหกรณ์ออม ทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด ครบรอบ 40 ปี และปีสากลแห่งการ สหกรณ์ และร่วมจัดบูท ประชาสัมพันธ์ วารสารคนสหกรณ์	ผู้อำนวยการ/ ทีมวิจัย/ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในขบวนการ สหกรณ์	600	โรงแรมราม่า การ์เด้นท์ กรุงเทพฯ	- ร่วมจัดนิทรรศการ นำเสนอผลงานวิจัย ร่วมกับสหกรณ์ออม ทรัพย์ต่างๆที่นำผลงาน นวัตกรรมการบริหาร จัดการสหกรณ์ออม ทรัพย์ในหัวข้อ แนว ทางการพัฒนาระบบ การเงินที่เกื้อหนุนการ

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมการวิจัยของทีมีประสานงานชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม (1 กรกฎาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)

ลำดับ ที่	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่ม เป้าหมาย	จำนวน ผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
							พึ่งพาตนเองและ ร่วมมือกันระหว่าง สหกรณ์ - ประชาสัมพันธ์ วารสารคนสหกรณ์แก่ผู้ มีส่วนเกี่ยวข้องใน ขบวนการสหกรณ์
125	4/9/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การประชุม คณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop และ เครือข่าย เพื่อเตรียมงาน นิทรรศการเวทีเสวนา วิชาการ	ผู้ประสานงาน/ คณะกรรมการ บริหารร้าน Farmer Shop/ /เครือข่าย ผู้ประกอบการ	20	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- ประชุมเตรียมความ พร้อมการจัด นิทรรศการ - วาง layout สำหรับการ วางพื้นที่เพื่อจัด นิทรรศการ
125	4/9/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การประชุม คณะกรรมการสรรหานัก สหกรณ์และสหกรณ์ที่มี คุณค่า	คณะกรรมการ สรรหานัก สหกรณ์และ สหกรณ์ที่มี คุณค่า	5	ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและ พัฒนา มก.	- เตรียมความพร้อม สำหรับงานเสวนา วิชาการ
126	14/9/55	ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อน การพัฒนาการ สหกรณ์และ การค้าที่เป็น ธรรม”	การจัดเวทีเสวนาวิชาการ “ทำสหกรณ์ให้เป็น ทางเลือกของประชาชน”	คณะกรรมการ สรรหานัก สหกรณ์และ สหกรณ์ที่มี คุณค่า/ผู้ทรงคุณ วุฒิ/เครือข่าย วิจัย/คนในภาค ขบวนการสหกรณ์	700	ห้องประชุมสุธรรม อารีกุล อาคาร สารนิเทศ 50 ปี มก.	- ภาคเช้าจัดเวทีเสวนา วิชาการ หัวข้อ “ทำ สหกรณ์ให้เป็นทางเลือก ของประชาชน” - ภาคบ่าย เวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้ “Farmer Shop ทางเลือกของประชาชน”
127	15/9/55	โครงการวิจัย เครือข่ายเชิง ธุรกิจคุณค่า สามพราน	แถลงข่าวการได้รับรางวัล Asia Responsible Entrepreneurship Awards และได้รับมาตรฐาน International Federation of Organic Agriculture Movement (IFOAM) และ European Union Organic (EU) ของสวนออร์แกนิก สามพรานรีเวอร์ไซด์	ผู้ประสานงาน/ รองผู้อำนวยการ สำนักงาน กองทุนสนับสนุน การวิจัย/ ผู้บริหารโรงแรม สามพรานรีเวอร์ ไซด์ จำกัด/ สื่อมวลชน	100	โรงแรมสามพราน รีเวอร์ไซด์ จำกัด	- แถลงข่าวการได้รับ รางวัล Asia Responsible Entrepreneurship Awards และได้รับมาตรฐาน International Federation of Organic Agriculture Movement (IFOAM) และ European Union Organic (EU) ของสวนออร์แกนิก สามพรานรีเวอร์ไซด์

บทที่ 4

ผลผลิตการวิจัยภายใต้ชุดโครงการวิจัย ในระยะที่ 5

เนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงผลผลิตการวิจัยใน 3 ส่วน คือ **ส่วนแรก** รายละเอียดการดำเนินการโครงการวิจัยย่อยภายใต้ชุดโครงการฯ **ส่วนที่สอง** กลไกสนับสนุนและแนวปฏิบัติในการขับเคลื่อนการวิจัยตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม **ส่วนที่สาม** ผลผลิตการวิจัย

4.1 รายละเอียดโครงการวิจัยภายใต้ชุดโครงการฯ ระยะที่ 5

โครงการย่อยภายใต้ชุดโครงการฯ ระยะที่ 5 ประกอบด้วย 12 โครงการ ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณ ปี 2554 จำนวน 3 โครงการ งบประมาณ 7,465,000 บาท ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณ ปี 2555 จำนวน 9 โครงการ งบประมาณทั้งสิ้น 4,611,715 บาท ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 รายละเอียดโครงการวิจัยที่ดำเนินการภายใต้ชุดโครงการ ระยะที่ 5

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผลผลิต/ผลผลิตที่คาดหวังจากการวิจัย
1	โครงการวิจัยสู่ทางการพัฒนาไปสู่ระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เชิงคุณธรรม : กรณีกลุ่มชาวนาผู้ปลูกข้าวคุณธรรม ภายใต้เครือข่ายมูลนิธิธรรมะ ร่วมใจ จ.ยโสธร ชื่อหัวหน้าโครงการ : คุณนิคม เพชรพา งบประมาณ : 300,000 บาท	1 มิ.ย. 54- 31 พ.ค. 55	- คู่มือประกันคุณภาพ - ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ “เชิงคุณธรรม” ที่ เป็น ที่ยอมรับมาตรฐานสากล
2	โครงการวิจัยการพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop ปีที่ 2 ชื่อหัวหน้าโครงการ : รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท งบประมาณ : 5,665,000 บาท	15 ส.ค. 54- 14 ส.ค. 56	- รายงานผลการดำเนินการโครงการ - รายงานผลการขับเคลื่อนกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจ-สังคม - ผลการพัฒนาคุณภาพสินค้าภายใต้โครงการ - รายละเอียด - เงื่อนไขมาตรฐานคุณภาพ Farmer Shop - คู่มือการจัดตั้งและดำเนินการร้าน Farmer Shop เพื่อการขยายผลในชุมชน - ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการขยายผลในชุมชน สหกรณ์ และผู้ประกอบการ
3	โครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสหกรณ์ ปีที่ 4	15 ส.ค. 54- 14 พ.ย. 55	- วารสารตนสหกรณ์ 5 เล่ม - การประเมินผลการใช้ประโยชน์ของ

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผลผลิต/ผลผลิตที่คาดหวังจากการวิจัย
	ชื่อหัวหน้าโครงการ : คุณสายสุตา ศรีอุไร งบประมาณ : 1,500,000 บาท		วารสารคน สหกรณ์และเว็บไซต์ ผ่านกลไก เครือข่ายสมาชิกวารสารคนสหกรณ์ และ Social Network • เอกสารเผยแพร่ สื่อพิมพ์และเมนูรายการใน เว็บไซต์และบทความในวารสารคนสหกรณ์ • ข้อเสนอสำหรับการพัฒนาศูนย์สารสนเทศด้าน สหกรณ์ เพื่อการสานต่อนโยบายการยกระดับ ความสามารถของผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนา สหกรณ์และระบบคุณค่าการค้าที่เป็นธรรม
4	โครงการวิจัยกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่า สามพราน ปีที่ 3 ชื่อหัวหน้าโครงการ : คุณอรุณ นวราช งบประมาณ : 649,000 บาท	1 เม.ย. 55– 31 มี.ค. 56	• ผลการขับเคลื่อนกลไกการตลาดในการจัด ระเบียบการเรียนรู้ที่จะยกระดับเกษตร ปลอดภัยสู่เกษตรกรอินทรีย์ • ผลการดำเนินงานแปลงสาธิต การทำเกษตร อินทรีย์ภายใต้การกำกับแนะนำ • ข้อเสนอสำหรับแนวทางการพัฒนาระบบการ เรียนรู้ เพื่อการยกระดับทำการเกษตร ปลอดภัยและเกษตรกรอินทรีย์ • ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาระบบมาตรฐาน การรับรองคุณภาพสินค้าเกษตรปลอดภัย มาตรฐาน (Q) • ผลการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าที่ มีต่อเศรษฐกิจ สังคม ของภาคีกลุ่มธุรกิจเชิง คุณค่า • ความคิดเห็นของผู้ผลิตและผู้บริโภคที่มีต่อ กลไกการจัดระบบตลาดสินค้าเกษตร ปลอดภัยและเกษตรกรอินทรีย์ • ข้อเสนอแนะสำหรับเชิงนโยบายในการ ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย และเกษตรกรอินทรีย์
5	โครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าข้าวหอม มะลิสหกรณ์ไทย ระยะที่ 3 ชื่อหัวหน้าโครงการ : คุณบุญเกิด ภาวนนท์ งบประมาณ : 583,000 บาท	1 เม.ย. 55– 31 มี.ค. 56	• แผนการขับเคลื่อนธุรกิจเครือข่ายที่มีการ กำหนดตัวชี้วัดเชิงคุณค่า / มูลค่า • แผนการขับเคลื่อนแบรนด์ “ข้าวเกิดบุญ” • ผลการดำเนินงานเครือข่ายในการ สร้างสรรค์คุณค่า และมูลค่าเพิ่มแก่ภาคี พันธมิตรและผู้เกี่ยวข้อง

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผลผลิต/ผลผลิตที่คาดหวังจากการวิจัย
			• ชุดความรู้สำหรับแนวทางการพัฒนาระบบธุรกิจเครือข่ายสู่เป้าหมายร่วม • ตัวแบบธุรกิจเครือข่ายในแนวทางของการบริหารจัดการโซ่อุปทาน • ชุดความรู้แนวทางการสร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจแก่ผู้บริโภคสำหรับผลิตภัณฑ์สินค้าสหกรณ์
6	โครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าผลไม้ จ.จันทบุรี ปีที่ 3 ชื่อหัวหน้าโครงการ : คุณศศิธร วิเศษ งบประมาณ : 445,000 บาท	1 เม.ย. 55– 31 มี.ค. 56	• แผนการปฏิบัติการวิจัย การบริหารจัดการธุรกิจสหกรณ์ภายใต้โซ่อุปทาน • แผนธุรกิจเครือข่ายภายใต้โซ่อุปทานที่ครอบคลุมกิจกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ • รายงานสรุปแนวทางการให้การเรียนรู้ด้วยกลไกกลุ่มผู้ผลิตผลไม้คุณภาพ เกษตรกรรุ่นใหม่ • ตัวแบบระบบธุรกิจผลไม้คุณภาพของเครือข่ายภายใต้โซ่อุปทาน • รายงานสรุปผลการดำเนินธุรกิจเครือข่ายภายใต้โซ่อุปทาน • รายงานสรุปผลการขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้สู่เกษตรกรเป้าหมาย • ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย แนวทางการส่งเสริมเกษตรกรชาวสวนผลไม้คุณภาพ และการพัฒนาธุรกิจผลไม้สหกรณ์ การเกษตรภายใต้โซ่อุปทาน
7	โครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่ายางพารา ปีที่ 3 ชื่อหัวหน้าโครงการ : รศ.ศานิต แก้วเขียน งบประมาณ : 607,000 บาท	1 เม.ย. 55– 31 มี.ค. 56	• รายงานสถานการณ์การดำเนินธุรกิจภายใต้การดำเนินธุรกิจสหกรณ์การเกษตรยางพารา • รายงานความก้าวหน้า การขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้และแผนส่งเสริมการทำสวนยางแก่สมาชิก • รายงานผลการจัดเวทีถอดบทเรียนความเสี่ยง และการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ • รายงานความก้าวหน้าการจัดทำแผนธุรกิจที่มีการบริหารความเสี่ยง • แผนธุรกิจปี 2555 – 57 ที่มีรายละเอียด

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผลผลิต/ผลผลิตที่คาดหวังจากการวิจัย
			ต้นทุน ผลตอบแทน และความเสี่ยงจำแนกตามช่องทางการตลาด • ผลการประเมินตนเองที่คำนึงถึงแนวทางการป้องกันความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ ยางพารา โดยคำนึงถึงความเสี่ยงในการดำเนินงาน (Operation risk) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial risk) และความเสี่ยงด้านนโยบาย (Policy risk) • ผลการประเมินความคิดเห็นระดับเกษตรกร และผลกระทบด้านเศรษฐกิจและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมระดับสมาชิก สหกรณ์ และระดับเครือข่าย • ศูนย์เรียนรู้แบบเสมือนจริง (Virtual learning center) เพื่อให้บริการสมาชิกและผู้สนใจ • ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการขับเคลื่อนแผนธุรกิจที่มีการบริหารความเสี่ยงสำหรับสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง • คู่มือการส่งเสริมสมาชิกชาวสวนยางในแนวทางเพื่อความมั่นคงในอาชีพ
8	การสร้างโซ่อุปทานระหว่างประเทศสำหรับสินค้าสถาบันเกษตรกรของไทย ชื่อหัวหน้าโครงการ : คุณธนพัทธ์ แสงอรุณ งบประมาณ : 286,000 บาท	1 ก.ย. 55- 31 ส.ค. 56	• การทบทวนวรรณกรรมว่าด้วยการจัดการโซ่อุปทานเพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ และปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อกรนำแนวทางการจัดการนี้ไปใช้ในธุรกิจขนาดย่อม • ขั้นตอนและกิจกรรมในการสร้างโซ่อุปทานระหว่างประเทศของสถาบันเกษตรกรต้นแบบที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพร • ผลการถ่ายทอดประสบการณ์ที่ได้จากกรณีศึกษาข้างต้นให้แก่สถาบันเกษตรกรที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรซึ่งมีศักยภาพในการพัฒนาธุรกิจระหว่างประเทศจำนวน 10 แห่ง รวมทั้งผลการสัมภาษณ์สถาบันเกษตรกร 10 แห่งนี้ เพื่อค้นหาปัจจัยที่กันขวางไม่ให้มีการสร้างโซ่อุปทานระหว่างประเทศ

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผลผลิต/ผลผลิตที่คาดหวังจากการวิจัย
			ข้อเสนอแนะทางนโยบายต่อหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
9	แนวทางการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันภายใต้โซ่อุปทานของธุรกิจสหกรณ์การเกษตรไทย ชื่อหัวหน้าโครงการ : คุณณัฐกานต์ สหวัชรินทร์ งบประมาณ : 341,660 บาท	15 ก.ย. 55– 14 มิ.ย. 55	- รายงานการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง - รายงานผลจากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของโซ่อุปทานสหกรณ์การเกษตรกลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อย 2 สหกรณ์ - รายงานผลการศึกษาและรวบรวมข้อมูลของโซ่อุปทานสหกรณ์การเกษตรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 สหกรณ์ ประกอบด้วยรูปแบบโครงสร้างองค์ประกอบโซ่อุปทานลักษณะของความร่วมมือ ประโยชน์และอุปสรรคของความร่วมมือในแต่ละช่องทาง - สรุปผลจากการประเมินและเปรียบเทียบศักยภาพในการแข่งขันของแต่ละโซ่อุปทานในเกณฑ์วัดผลทั้ง 4 ด้าน (Balance Scorecard) - สรุปผลการวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสริมอื่นๆ ทั้งด้านการเงินและไม่ใช่ด้านการเงิน ที่สมาชิกในโซ่อุปทานแต่ละระดับคาดว่าจะสามารถช่วยยกระดับความร่วมมือระหว่างกันได้มากขึ้น - ข้อเสนอแนะในการยกระดับความร่วมมือเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันแก่โซ่อุปทานของสหกรณ์การเกษตรไทย
10	การยกระดับมาตรฐานการตรวจสอบสหกรณ์โดยกลไกผู้ตรวจสอบกิจการ ชื่อหัวหน้าโครงการ : คุณผาณิต บุรณ์โกตา งบประมาณ : 427,055 บาท	15 ก.ย. 55– 14 ก.ย. 56	- ผลการทบทวนวรรณกรรมสำหรับมาตรฐานการตรวจสอบโดยกลไกของผู้ตรวจสอบกิจการและนวัตกรรมการตรวจสอบกิจการ - ทฤษฎีกฎหมาย คำสั่งนายทะเบียน และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบกิจการ - สถานการณ์การตรวจสอบกิจการสหกรณ์โดยกลไกของผู้ตรวจสอบกิจการที่ชี้ให้เห็น

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผลผลิต/ผลผลิตที่คาดหวังจากการวิจัย
			ข้อจำกัด อุปสรรค ในการทำงานของผู้ตรวจสอบกิจการ - ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดมาตรฐานการตรวจสอบ - แนวทางในการกำหนดวิธีการดำเนินงานตรวจสอบกิจการสหกรณ์ - ขีดความสามารถของผู้ตรวจสอบกิจการที่มีคุณภาพ สามารถให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการสหกรณ์ที่ดี - แนวทางการคัดสรรผู้ตรวจสอบกิจการที่สามารถวางแผนการสร้างสรรคการให้บริการรูปแบบใหม่ ๆ แก่สมาชิก - สรุปบทเรียนที่ได้จากการวิจัยและแนวทางการนำไปใช้ประโยชน์ในการกิจของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
11	การสร้างสรค์นวัตกรรมของขบวนการสหกรณ์ไทยในช่วงเวลาของแผนพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ชื่อหัวหน้าโครงการ : ดร.โชคชัย สุทธาเวช งบประมาณ : 484,000 บาท	15 ก.ย. 55– 14 พ.ค. 55	- รายงานวิจัยที่แสดงถึงรายชื่อนวัตกรรมและคุณลักษณะโดยสังเขปของนวัตกรรมที่เกิดขึ้นในขบวนการสหกรณ์ในรอบประมาณ 10 ปี (พ.ศ. 2546– 2554) หลังจากการประกาศใช้ พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2542 โดยจำแนกเป็นประเภทๆ เช่น สิ่งประดิษฐ์ เทคนิคการจัดการ และ อื่นๆ ตามสังกัดประเภทหน่วยงานและสหกรณ์ประเภทต่างๆ รวมทั้งประโยชน์ของนวัตกรรมเหล่านั้นแก่ขบวนการสหกรณ์ (และสังคม) ไทย - รายงานวิจัยที่พรรณนาและอธิบายถึงพัฒนาการ วิธีและกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมต่างๆ โดยคัดสรรเฉพาะนวัตกรรมเด่นๆ ที่เกิดขึ้น จากปัจจัยด้านองค์การ และปัจจัยอื่นๆ เช่น กฎหมาย และสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกขบวนการสหกรณ์ที่เอื้ออำนวยหรือส่งเสริมต่อการพัฒนาหรือสร้างสรค์นวัตกรรมให้

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผลผลิต/ผลผลิตที่คาดหวังจากการวิจัย
			เกิดขึ้น ครอบคลุมถึงการแสดงให้เห็นว่า: • หน่วยงานต่างๆ เช่น กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กองทุนพัฒนาสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร ชุมชนสหกรณ์แห่งชาติ สมาคมนักเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ สถาบันวิชาการ ต่าง ๆ และองค์การต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ได้ สร้างสรรค์นวัตกรรม มีส่วนร่วมในการ พัฒนาหรือส้างสรรค์นวัตกรรม และได้ ดำเนินการอะไรบ้างหรือไม่และอย่างไรใน การตอบสนองต่อการพัฒนาหรือส้างสรรค์ นวัตกรรมที่เกิดขึ้นในขบวนการสหกรณ์ • ผู้เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาการสหกรณ์ แห่งชาติมีความเข้าใจและเข้าถึงเรื่องการ พัฒนาหรือส้างสรรค์นวัตกรรมมากน้อย เพียงใด • รายงานวิจัยที่อธิบายถึงว่าบริบทของการ ดำเนินการตามแผนพัฒนาสหกรณ์แห่งชาติ ฉบับที่หนึ่งและสองเกื้อหนุนต่อการพัฒนา หรือส้างสรรค์นวัตกรรมหรือไม่และอย่างไร ครอบคลุมถึงการแสดงให้เห็นว่า: • โครงสร้างการขับเคลื่อนแผน ที่ คพช. กำหนดไว้ มีสมรรถนะในการเื้ออำนวยการ พัฒนาหรือส้างสรรค์นวัตกรรมอย่างไร • กฎหมายหรือกฎเกณฑ์และระเบียบต่างๆ หรือ เงื่อนไข ที่เกี่ยวข้องเื้ออำนวยการหรือเป็น อุปสรรคต่อการพัฒนาหรือส้างสรรค์นวัตกรรม อย่างไร • โครงสร้างและกลไกอะไรที่จะเื้อต่ออ บรรยากาศในการพัฒนาหรือส้างสรรค์ นวัตกรรมในขบวนการสหกรณ์ในอนาคต เพื่อการยกระดับการพัฒนาสหกรณ์ไทยสู่ ความเป็นปึกแผ่นและช่วยยกระดับชีวิตความ

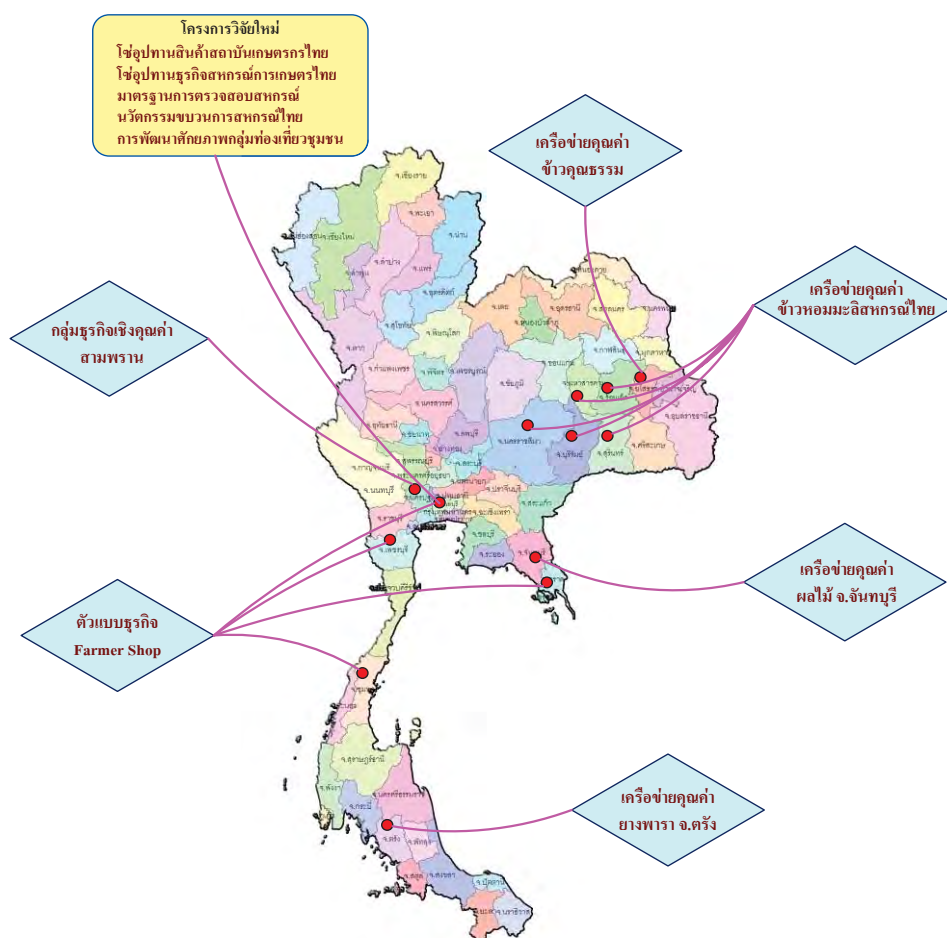
ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผลผลิต/ผลผลิตที่คาดหวังจากการวิจัย
			เป็นอยู่ของสมาชิกและชุมชนตามอัตลักษณ์ของการเป็นองค์การธุรกิจฐานสังคมอย่างแท้จริง • แนวคิดและแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาและการบริหารนวัตกรรมของขบวนการสหกรณ์ในอนาคต
12	การจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาศักยภาพกลุ่มท่องเที่ยวชุมชน : กรณีศึกษาเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนเชิงอนุรักษ์ จ.พังงา ชื่อหัวหน้าโครงการ : ดร.ธวิช สุสาคร งบประมาณ : 789,000 บาท	15 ก.ย. 55– 14 ก.ย. 56	• รายงานการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง • รายงานการศึกษาระบบการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนจังหวัดพังงา 11 กลุ่ม • รายงานการจัดทำระบบฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นของเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนจังหวัดพังงา • รายงานการวิเคราะห์ข้อค้นพบจากโครงการวิจัย • ข้อเสนอสำหรับแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวด้านอุปทานการท่องเที่ยว และอุปสงค์การท่องเที่ยว จากการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนจังหวัดพังงา 11 กลุ่ม

4.2 กลไกและแนวปฏิบัติในการขับเคลื่อนการวิจัยตามกรอบระบบคุณค่าการค้าที่เป็นธรรม

การขับเคลื่อนการวิจัยภายใต้ชุดโครงการฯ ระยะที่ 5 นั้นเป็นไปในพื้นที่การวิจัย กลไกและแนวปฏิบัติดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.1 พื้นที่การวิจัย

การขับเคลื่อนชุดโครงการวิจัย ในระยะที่ 5 ซึ่งมีโครงการย่อยที่อยู่ระหว่างการวิจัยทั้งสิ้น 7 โครงการ กระจายการทำงานในพื้นที่ 14 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นครปฐม เพชรบุรี จันทบุรี ตราด ชุมพร ตรัง มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ยโสธร บุรีรัมย์ สุรินทร์ นครราชสีมา ชัยนาท และมีโครงการวิจัยใหม่ 5 โครงการ ได้แก่ โครงการวิจัยการสร้างโซ่อุปทานระหว่างประเทศ สำหรับสินค้าสถาบันเกษตรกรของไทย โครงการวิจัยแนวทางการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันภายใต้โซ่อุปทานของธุรกิจสหกรณ์การเกษตรไทย โครงการวิจัยการยกระดับมาตรฐานการตรวจสอบ สหกรณ์โดยกลไกผู้ตรวจสอบกิจการ โครงการวิจัยการสร้างสรรค์นวัตกรรมของขบวนการสหกรณ์ ไทยในช่วงเวลาของแผนพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ และโครงการวิจัยการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาศักยภาพกลุ่มท่องเที่ยวชุมชน : กรณีศึกษาเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนเชิง อนุรักษ์ จ.พังงา ดังรายละเอียดในรูปที่ 4.1

รูปที่ 4.1 พื้นที่การวิจัยชุดโครงการฯ ระยะที่ 5

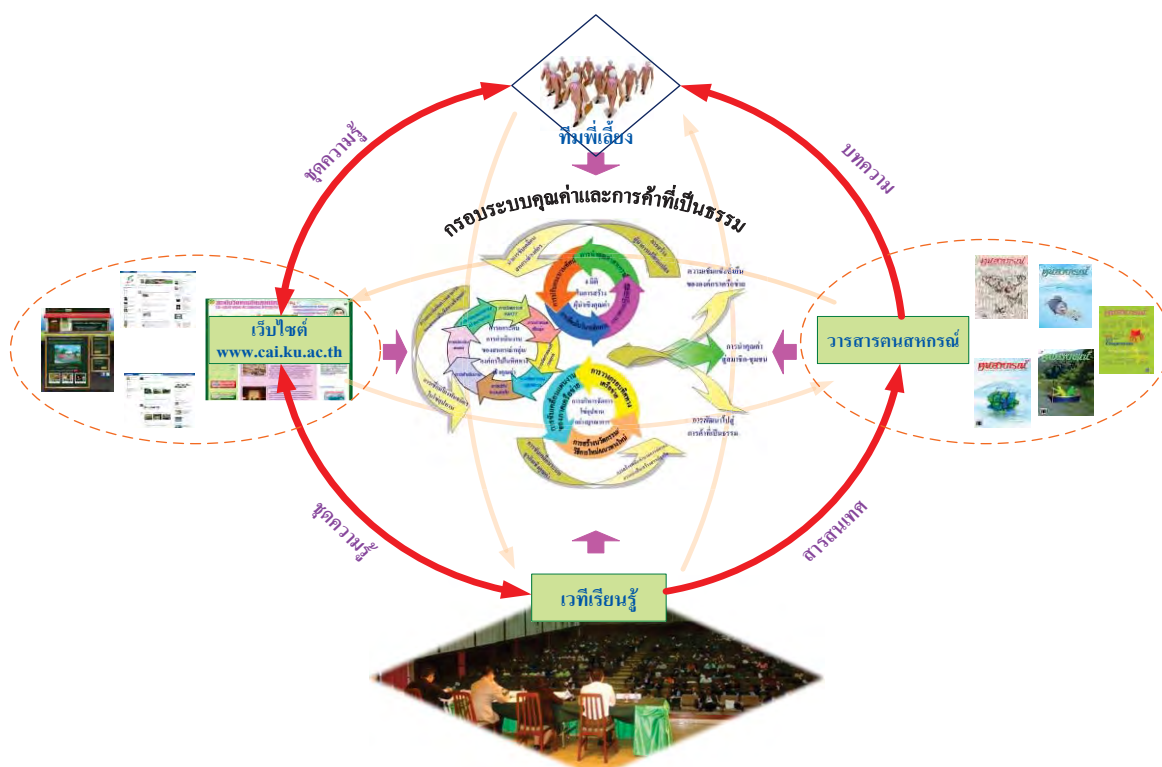
4.2.2 กลไกการสนับสนุนของชุดโครงการฯ นั้นดำเนินการใน 4 ประการ ได้แก่ (รูปที่ 4.2)

1) **ทีมพี่เลี้ยง** ประกอบด้วย ผู้ประสานงานและผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการประสานงาน การติดตามหนุนเสริมแก่ทีมวิจัย ทั้งด้านให้คำแนะนำเกี่ยวกับองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย และการจัดทำรายงานวิจัยให้เป็นไปตามแผนในช่วงระยะเวลาของชุดโครงการวิจัย ทีมพี่เลี้ยงได้ดำเนิน กิจกรรมทั้งสิ้น 17 ครั้ง

2) **วารสารคนสหกรณ์** จะใช้เป็นกลไกในการเพิ่มพูนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ความรู้ด้านสหกรณ์ ตลอดจนการรายงานความก้าวหน้าการวิจัยของชุดโครงการ เพื่อให้นักวิจัยและ ชุมชนวิจัยได้รับรู้สถานการณ์ที่จะเป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนการวิจัย ในช่วงระยะเวลาชุด โครงการได้จัดทำวารสาร จำนวน 5 เล่ม มีบทความทั้งสิ้น 83 บทความ มีสมาชิกวารสาร จำนวน 337 คน ห้องสมุดที่ได้เป็นภาคี 11 แห่ง หน่วยงาน 200 แห่ง

3) **เว็บไซต์ www.cai.ku.ac.th** เป็นกลไกในการเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน หมู่นักวิจัยและผู้สนใจในเรื่องการวิจัย การสหกรณ์ และความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีเมนู 14 เมนูหลัก 45 เมนูย่อย มีผู้เข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์เฉลี่ยเดือนละ 868 ราย

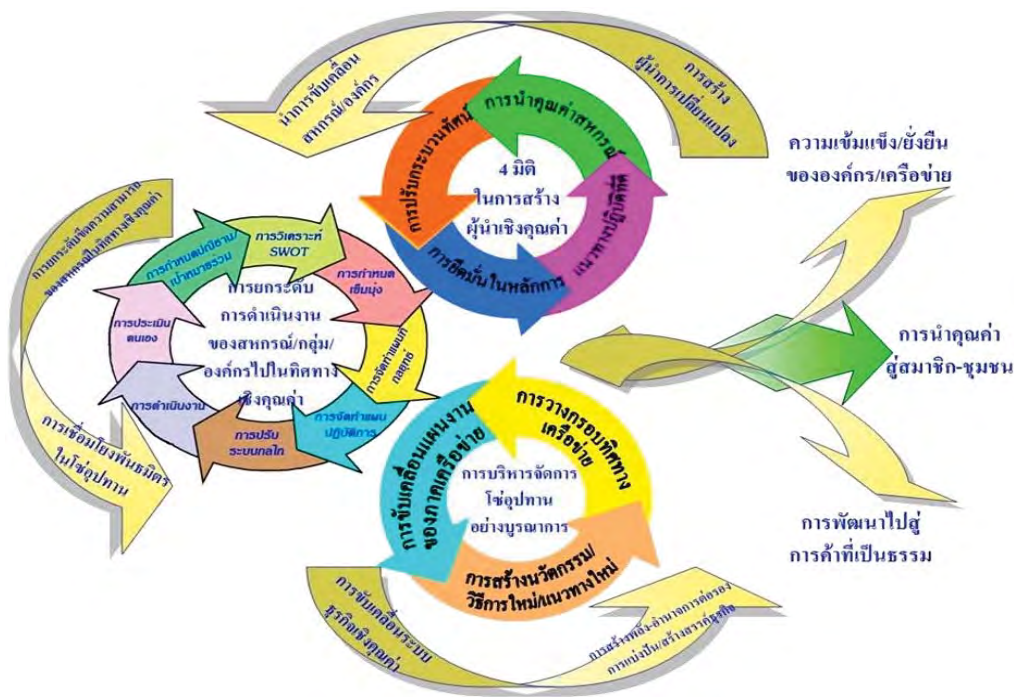
4) **เวทีเรียนรู้และกิจกรรมสนับสนุน** จะใช้เป็นกลไกในการปลูกจิตสำนึก ปรับวิธี คิด และเพิ่มพูนความรู้แก่นักวิจัยและกลุ่มเป้าหมายการวิจัย เพื่อให้มีความพร้อมในการมีส่วนร่วม ขับเคลื่อนการวิจัย สู่ความสำเร็จตามเป้าหมายซึ่งในช่วงเวลาชุดโครงการฯ ระยะเวลาที่ 5 ได้มีการจัดเวที เรียนรู้และกิจกรรมสนับสนุนการวิจัย รวมทั้งสิ้น 110 ครั้ง มีผู้เข้ามามีส่วนร่วม จำนวน 10,522 คน

รูปที่ 4.2 กลไกสนับสนุนการวิจัยตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม

4.2.3 แนวปฏิบัติในการขับเคลื่อนชุดความรู้ตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม VN & F Platform

ชุดความรู้ภายใต้กรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม (VN & F Platform) เป็นการบูรณาการชุดความรู้การเชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่า การจัดการเชิงกลยุทธ์สหกรณ์ และการบริหารจัดการโซ่อุปทานในธุรกิจสหกรณ์ (ซึ่งเป็นชุดความรู้ที่เป็นผลผลิตจากการวิจัยในระหว่างที่ผ่านมา) เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการยกระดับการพัฒนาสถาบันเกษตรกรและเครือข่ายไปสู่ระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม อันจะก่อให้เกิดการกินดี อยู่ดี และความสามัคคีของคนในชาติ (รูปที่ 4.3)

รูปที่ 4.3 ชุดความรู้ภายใต้กรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม

กระบวนการขับเคลื่อนชุดความรู้ VN&F Platform ภายใต้คำแนะนำของทีมพี่เลี้ยงเป็นไปตามกระบวนการ ดังนี้ (รูปที่ 4.4)

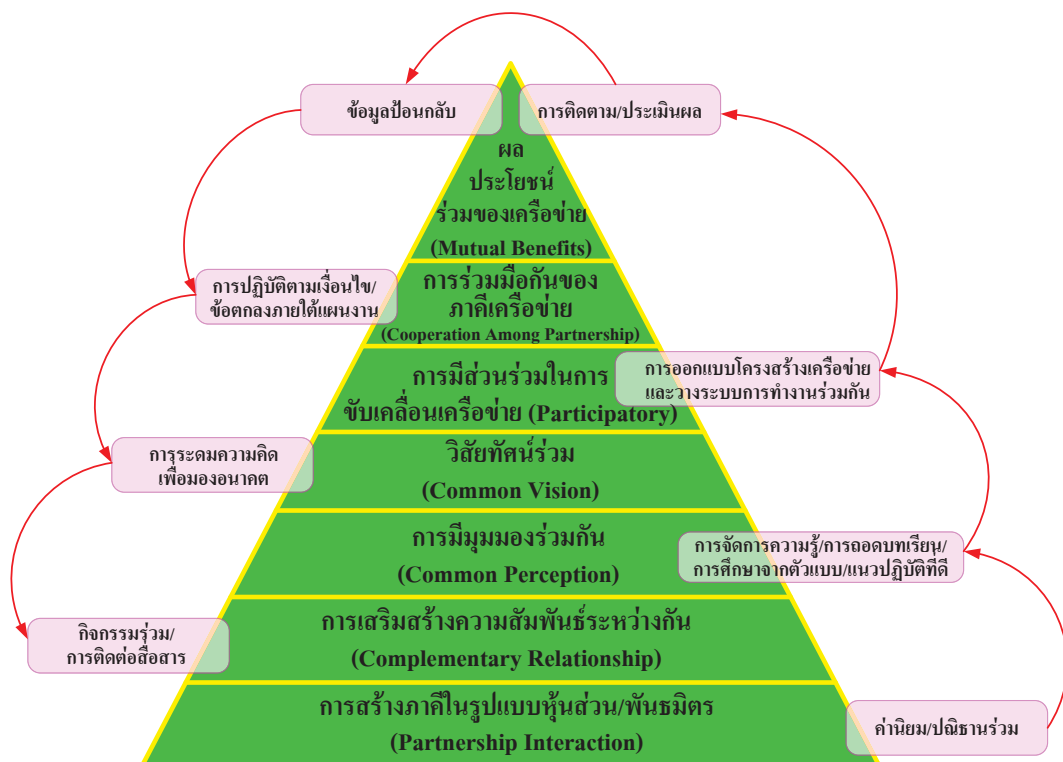
- 1) การสร้างความร่วมมือของภาคีเครือข่ายในรูปแบบของหุ้นส่วนหรือพันธมิตร (Partnership Interaction) ภายใต้ค่านิยมหรือปณิธานร่วม
- 2) การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันของภาคีเครือข่าย (Complementary Relationship) โดยใช้กิจกรรมร่วมและการติดต่อสื่อสารระหว่างกันและกันอย่างต่อเนื่อง
- 3) การมีมุมมองร่วมกัน (Common Perception) ภายใต้การจัดการความรู้ และกลไกของเวทีถอดบทเรียน การศึกษาจากตัวแบบและแนวปฏิบัติที่ดี

4) การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม (Common Vision) โดยใช้เวทีระดมความคิดในการมองอนาคตร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การวางแผนการทำงานร่วมกัน ภายใต้กรอบระบบคุณค่าการดำที่เป็นธรรม และแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

5) การมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเครือข่าย (Participatory) ด้วยการพัฒนาโครงสร้างการขับเคลื่อนการดำเนินงานเครือข่ายสู่เป้าหมายร่วม

6) การร่วมมือกันของภาคีเครือข่าย (Cooperation Among Partnership) ด้วยการกำหนดเงื่อนไข ข้อตกลงของภาคีในการขับเคลื่อนแผนการดำเนินการของเครือข่าย

7) การกำหนดผลประโยชน์หรือเป้าหมายร่วมของภาคีเครือข่าย (Mutual Benefits) เพื่อให้เกิดการเสริมพลังซึ่งกันและกัน โดยต้องมีกลไกการติดตามประเมินผลเพื่อนำข้อมูลป้อนกลับไปปรับปรุงในระยะต่อไป

รูปที่ 4.4 แนวปฏิบัติในการขับเคลื่อนเครือข่ายสู่การบรรลุเป้าหมายร่วม

4.3 ผลผลิตการวิจัย

ในที่นี้จะกล่าวถึงผลผลิตการวิจัยที่เกิดจากโครงการวิจัย ภายใต้ชุดโครงการวิจัยฯ ระยะที่ 5 ซึ่งประกอบด้วยตัวแบบธุรกิจ ตัวแบบผู้นำ ตัวแบบสหกรณ์ ตัวแบบเครือข่ายธุรกิจ เครือข่ายทรัพยากรมนุษย์ คลังความรู้ ศูนย์เรียนรู้ เครือข่ายสารสนเทศ ซึ่งมีรายละเอียดดังรูปที่ 4.5 และกรอบที่ 1-17 ต่อไปนี้

กรอบที่ 1 : ตัวแบบธุรกิจ Farmer Shop

ตัวแบบธุรกิจ Farmer Shop อยู่ในช่วงการบ่มเพาะธุรกิจ โดยมุ่งเน้นที่การดำเนินการ 4 กิจกรรม ได้แก่ การเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ประกอบการ SMEs OTOP และสหกรณ์ การพัฒนาสินค้า การบริหารจัดการโซ่อุปทาน การพัฒนาระบบร้านค้าปลีก ณ ร้านต้นแบบคณะเศรษฐศาสตร์ และการสร้างแบรนด์ Farmer Shop ให้เป็นที่ประจักษ์

ผลการดำเนินการวิจัยในปัจจุบัน ได้ก่อเกิดเป็นระบบธุรกิจ Farmer Shop ที่เชื่อมโยงภาคีทั้งระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ประกอบด้วย ภาคีผู้ประกอบการ จำนวน 225 ราย มีสินค้าผ่านการคัดเลือก 606 รายการ ซึ่งได้จัดทำเป็นแคตตาล็อกสินค้าเผยแพร่ในเว็บไซต์และวารสารคนสหกรณ์ มีภาคีผู้บริโภค จำนวน 711 ราย และมีผู้สนใจเสนอตัวในการเป็น Outlet แบรนด์ Farmer Shop จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ ปีกเตียน คาบาน่าปิช รีสอร์ท จังหวัดเพชรบุรี ร้านสหกรณ์ จังหวัดตราด จำกัด มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และชุมชนสหกรณ์ เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด

ยอดจำหน่าย ณ ร้านต้นแบบสูงกว่าที่ประมาณการในแผนธุรกิจ โดยมียอดจำหน่ายเฉลี่ยเดือนละ 51,377.50 บาท มียอดจำหน่ายภายใต้การจัดกิจกรรมนอกสถานที่ จำนวน 6 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 874,423 บาท ผลการบ่มเพาะธุรกิจของสมาชิกด้านผู้ประกอบการที่ Outlet ไร่สุวรรณ ในรอบ 1 ปี มียอดจำหน่าย 2,065,077.15 บาท โดยชี้ให้เห็นประโยชน์ที่ผู้ประกอบการได้รับจากการลดค่าใช้จ่ายการตลาด ประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ โดยเปรียบเทียบกับแหล่งจำหน่ายที่เป็นห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ ผลการประเมินความคิดเห็นด้านผู้บริโภคในงานเกษตรแฟร์ งานเสวนาวิชาการประจำปี งานมหกรรมวิชาการ สกว. อยู่ในระดับดี ปัจจุบัน นักวิจัยกำลังพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการในร้านค้าปลีก เพื่อนำไปใช้ขยายผลให้คำแนะนำแก่ร้านค้าชุมชนในระยะต่อไป

ข้อมูลจากเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการในกลุ่มภาคีผู้ประกอบการ ชี้ให้เห็นว่า ผู้ประกอบการเห็นความสำคัญของการจัดตั้งและดำเนินงาน Farmer Shop เพราะเป็นทางเลือกที่จะช่วยให้เข้าถึงผู้บริโภคในราคาเป็นธรรม และพบว่ามีความจำเป็นที่จะต้องให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ในเรื่องการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้า และความเป็นมืออาชีพในการดำเนินธุรกิจภายใต้โซ่อุปทาน แนวทางการลดความเสี่ยงเรื่องการขาดแคลนด้านวัตถุดิบ ความรู้เรื่องอาหารปลอดภัย (Food Safety) และกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

กรอบที่ 2 : กลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน

กลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน ปัจจุบันมีภาคีจำนวน 6 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มอินทรีย์สามพราน กลุ่มแม่บ้านตำบลสามพราน กลุ่มพัฒนายั่งยืน กลุ่มปลูกข้าวเกษตรยั่งยืน กลุ่มโอท็อปไร้ขีด และกลุ่มหนึ่งโรงเรียนหนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดนครปฐม

การใช้ “ตลาดสุขใจ” เป็นกลไกในการเพิ่มพูนความรู้ และแลกเปลี่ยน

ข้อมูลข่าวสารระหว่างเกษตรกรและผู้บริโภค ได้นำมาซึ่งความตระหนักเห็นความสำคัญของการยกระดับการผลิตจากเกษตรปลอดภัยไปสู่เกษตรอินทรีย์ และก่อให้เกิดเป็นความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพรานที่มีโรงแรมสามพรานเป็นแกนนำ โดยมีเป้าหมายเป็นแรงจูงใจระหว่างภาคี เพื่อการได้ประโยชน์ร่วมกัน

ผลประกอบการตลาดสุขใจ ซึ่งมีเกษตรกรและคนในชุมชน จำนวน 53 ราย มียอดขายสินค้า เฉลี่ยเดือนละ 819,215 บาท มีผู้บริโภคมายุดหนุนสินค้าในช่วงเปิดตลาดเสาร์-อาทิตย์ เฉลี่ยเดือนละ 3,513 ราย มีผลการประเมินความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อตลาดสุขใจอยู่ในระดับดี และมีลูกค้าประจำมากขึ้นเรื่อยๆ โดยมีข้อสังเกต ผู้ซื้อสินค้าในตลาดส่วนใหญ่มักเป็นครอบครัว และมีความเชื่อมั่นในสินค้าว่าปลอดภัย และเห็นความแตกต่างของตลาดสุขใจ เมื่อเปรียบเทียบกับตลาดอื่นๆ โดยเฉพาะด้านความสะอาด บรรยากาศเป็นกันเอง ผู้ขายให้ความใส่ใจกับลูกค้า

เมื่อเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (IFOAM) อีกทั้ง ตลาดสุขใจยังได้รับรางวัล AREA AWARD จาก Enterprise Asia ว่าเป็นธุรกิจชั้นนำส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสังคม นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติยังเชิญให้โรงแรมสวนสามพรานไปเป็นตัวแทนของผู้ประกอบการธุรกิจเอกชน เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2555 ณ ห้องแกรนด์ไดมอนด์บอลรูม ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี

กรอบที่ 3 : เครือข่ายคุณค่าผลไม้ จังหวัดจันทบุรี

การวิจัยในระยะที่ 3 ที่มุ่งไปที่ การขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้แก่ เกษตรกรรุ่นใหม่ ได้ก่อเกิดเป็นกลุ่ม ทายาทชาวสวนผลไม้คุณภาพ จำนวน 5 คน ที่ได้รับการถ่ายทอด ความรู้จากพ่อวิชัย ประกอบทรัพย์ ในเรื่อง “การผลิตผลไม้คุณภาพด้วย จิตสำนึก”

- การดำเนินงานภายใต้กลไกศูนย์เรียนรู้ นำชุดความรู้และปราชญ์ชาวสวนผลไม้ ถ่ายโอนความรู้สู่เกษตรกร เพื่อปลูกจิตวิญญาณการทำสวนผลไม้คุณภาพ และปรับความคิดเรื่อง การทำการเกษตรยั่งยืน และการสร้างความ ไว้วางใจในผลไม้คุณภาพของเครือข่ายในกลุ่ม ผู้บริโภค ภายใต้ช่องทางการตลาด Farmer Shop สหกรณ์ และช่องทางการตลาดต่างๆ เพื่อนำไปสู่การยกระดับความสามารถในการ ดำเนินธุรกิจของเครือข่ายผลไม้ สร้างความ มั่นคงในอาชีพของชาวสวนผลไม้ และการสร้าง ความเชื่อมั่นไว้วางใจในผลไม้คุณภาพแก่ ผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย

- การบริหารจัดการแปลงผลิต และควบคุมผลผลิตให้เป็นไปตามความ ต้องการของตลาด

กรอบที่ 4 : เครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย

- การวิจัยในระยะที่ 3 ที่มุ่งเน้นไปที่การจัดการใช้อุปทานในธุรกิจข้าวเกิดบุญของเครือข่าย ได้มีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ข้าวเกิดบุญ

- มีการเจรจาธุรกิจข้าวแบรนด์เกิดบุญกับประเทศจีน

- ตัวแทนเครือข่ายฯ จำนวน 15 สหกรณ์ ได้เข้าร่วมโครงการซื้อข้าวจาก

ชาวนาร่วมกับร้าน Farmer Shop ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- ในช่วงเวลาที่รัฐบาลดำเนินการโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนั้น ได้ส่งผลกระทบต่อธุรกิจข้าวของสหกรณ์ ทั้งนี้เนื่องมาจากต้นทุนการรวบรวมข้าวเปลือกสูงขึ้นตามราคาแทรกแซง

- เครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย มีเป้าหมายร่วมในระหว่างภาคีสหกรณ์การเกษตร 15 แห่ง โดยใช้แบรนด์ข้าวเกิดบุญปกป้องข้าวหอมมะลิไทยด้วยการรักษาคุณภาพมาตรฐาน ด้วยการพัฒนา เรื่อง การบริหารจัดการใช้อุปทานในธุรกิจสหกรณ์และการพัฒนาคุณภาพข้าวให้เป็นที่ประจักษ์ในสายตาผู้บริโภค

- ผลการประเมินความคิดเห็นผู้บริโภคภายใต้โครงการซื้อข้าวจากชาวนา ผู้บริโภคให้ความเห็นว่าข้าวเกิดบุญ “อร่อย” และทีมวิจัยยังมีข้อสังเกตเรื่องคุณภาพข้าว การบรรจุ การขนส่งให้รัดกุมมากขึ้น

กรอบที่ 5 : เครือข่ายคุณค่าข้าวคุณธรรม

เครือข่ายคุณค่าข้าวคุณธรรมเป็นต้นแบบระบบเครือข่ายที่ชี้ให้เห็นข้อมูลเชิงประจักษ์ของการที่ชาวนามีอิสระในอาชีพ และมีการบริหารจัดการโซ่อุปทาน โดยการสร้างพันธมิตรธุรกิจ ตั้งแต่ระดับการผลิต การแปรรูป การเก็บรักษา การจำหน่าย และการรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์เชิงคุณธรรม โดยแบรนด์ข้าวคุณธรรมสามารถสร้างความเชื่อถือไว้วางใจจากผู้บริโภคได้อย่างกว้างขวาง

ปัจจุบันกลุ่มชาวนาคูณธรรม จำนวน 119 คน ภายใต้ศูนย์ข้าวคุณธรรมชุมชน 19 ศูนย์ ได้ดำเนินการโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์คุณธรรม ภายใต้ปณิญาชาวนา 8 ข้อ เพื่อนำไปสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานแนวทางใหม่ที่สภาผู้บริโภคข้าวคุณธรรมเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรองการตรวจมาตรฐาน

- เครือข่ายคุณค่าข้าวคุณธรรมได้เข้าร่วมโครงการซื้อข้าวจากชาวนาร่วมกับร้าน Farmer Shop ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- จัดตั้งธนาคาร เพื่อรวบรวมพันธุ์ข้าว 109 ชนิด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมเมล็ดพันธุ์คุณภาพให้แก่ทายาทเกษตรกรและสานต่อนโยบายความมั่นคงทางอาหาร

กรอบที่ 6 : เครือข่ายคุณค่ายางพารา จังหวัดตรัง

การวิจัยในระยะที่ 3 ของเครือข่ายยางพารา จังหวัดตรัง ซึ่งมุ่งเน้นไปในเรื่องการวางแผนธุรกิจที่คำนึงถึงความเสี่ยง และการขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้ และแผนส่งเสริมการทำสวนยางแก่สมาชิกนั้น ได้รับผลกระทบจากนโยบายรัฐ ในเรื่องการแทรกแซงราคารับซื้อยางพารา จึงทำให้ทีมวิจัยต้องขอขยายกรอบเวลาการวิจัยไป 4 เดือน โดยจะเริ่มต้นตั้งแต่วันที่

วันที่ 1 สิงหาคม 2555 ไปสิ้นสุดโครงการในวันที่ 31 กรกฎาคม 2556

- การเชื่อมโยงธุรกิจยางพาราภายใต้โซ่อุปทานตั้งแต่ผู้ผลิตถึงผู้นำเข้าจากต่างประเทศ โดยสหกรณ์การเกษตรย่านตาขาว จำกัด เป็นแม่ข่าย มีการจัดทำแผนธุรกิจเบื้องต้นเพื่อการส่งออกยางพารา และการทำข้อตกลงด้านธุรกิจร่วมกับกลุ่มเกษตรกรทำสวนธารน้ำทิพย์ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา การศึกษาดูงานเรื่องการแปรรูปยางพาราของปาวด์ของบริษัทยูโรมาร์เบอรั ประเทศมาเลเซีย การศึกษาดูงานและเจรจาหาช่องทางเชื่อมโยงพันธมิตรธุรกิจกับชุมนุมสหกรณ์การผลิตและการตลาดจีน (ACFSMC) ที่กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน

- การปรับโครงสร้างการบริหารจัดการสหกรณ์ โดยในส่วนของธุรกิจยางพาราได้เชื่อมโยงฐานข้อมูลสมาชิกในการพัฒนาระบบธุรกิจยางพาราภายใต้โซ่อุปทาน Platform การส่งเสริมการทำสวนยางของสมาชิกตามบริบทแวดล้อมที่แตกต่าง

- การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เพื่อการยกระดับการทำสวนยางพาราของเกษตรกรและธุรกิจยางพาราของสหกรณ์ในทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

- การพัฒนาแบบจำลองธุรกิจภายใต้โซ่อุปทานของสหกรณ์ที่มีการบูรณาการการจัดการธุรกิจทั้งในระดับต้นน้ำ คือ การส่งเสริมการทำสวนยางพาราของสมาชิกที่เชื่อมโยงกับการดำเนินธุรกิจรวบรวมและแปรรูปของสหกรณ์ ซึ่งเป็นกิจกรรมกลางน้ำเพื่อไปสู่การจัดการธุรกิจปลายน้ำร่วมกับภาคีพันธมิตรในทิศทางการจัดการความเสี่ยง ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อการสร้างความมั่นคงในอาชีพของเกษตรกรชาวสวนยางพาราและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาต่อไป

กรอบที่ 7 เครือข่ายสารสนเทศสหกรณ์

เครือข่ายศูนย์สารสนเทศสหกรณ์ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่

1) เครือข่ายวารสารคนสหกรณ์

การขับเคลื่อนการดำเนินงานเครือข่ายวารสารคนสหกรณ์ เป็นไปเพื่อกระตุ้นให้ผู้นำสหกรณ์ได้ติดตามความรู้และข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสหกรณ์ วารสารคนสหกรณ์จึงได้จัดทำขึ้นภายใต้คอนเซ็ปต์ “เติมความรู้ เส่่าสู่กันฟังจากการวิจัย ติดตามความเคลื่อนไหวในแผนพัฒนาสหกรณ์ และนานาสาระ” โดยปัจจุบันมีสมาชิก จำนวน 337คน และมีภาคีห้องสมุดใน

สถาบันการศึกษาที่ได้รับมอบวารสารเป็นประจำ 11 แห่ง

ในช่วงเวลาของชุดโครงการฯ ระยะที่ 5 ได้จัดพิมพ์และเผยแพร่วารสารคนสหกรณ์จำนวน 5 เล่ม มีบทความ ทั้งสิ้น 83 บทความ และมีภาคีได้รับการสนับสนุนโฆษณาเพื่อเป็นทุนในการจัดพิมพ์ 3 แห่ง ได้แก่ สหประกันชีวิต จำกัด ชุมชุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด ชุมชุมสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนแห่งประเทศไทย จำกัด สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำกัด

ผลการสำรวจความคิดเห็นสมาชิกวารสารคนสหกรณ์ อยู่ในระดับ “ดี” มีข้อเสนอแนะที่น่าสนใจ ได้แก่ ควรเน้นการประชาสัมพันธ์ที่กระบวนการสหกรณ์ กระบวนการแก้ไขปัญหาแบบมีส่วนร่วมเป็นสำคัญ ควรเพิ่มสาระเกี่ยวกับการออมเงิน และการลงทุนที่ไม่เสี่ยงมาก ควรมีเรื่องขบวนการสหกรณ์ในต่างแดนต่อเนื่องทุกฉบับ มีความสุขที่ได้อ่านวารสารคนสหกรณ์ เพราะมีสาระน่ารู้ ประสบการณ์จากปราชญ์ผู้รู้ในวงการสหกรณ์และในระดับโลก ตลอดจนแง่คิดภูมิปัญญาสร้างสรรค์ ทำให้เป็นสื่อกลางของคนไฝ่รู้ และการเสริมสร้างความเท่าเทียมกันของมนุษย์ ขอให้กำลังใจ และทำงานด้วยความมุ่งมั่น เพื่อชาวสหกรณ์และประชาชนทุกชนชั้น

2) เครือข่ายสังคมออนไลน์

เครือข่ายสังคมออนไลน์ ภายใต้กลไกของ www.cai.ku.ac.th นั้น ถูกใช้เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ กิจกรรมการวิจัย และความเคลื่อนไหวต่างๆ ในแวดวง นักวิจัยและผู้สนใจ มีสาระนำเสนอ จำนวน 14 เมนูหลัก 45 เมนูย่อย ได้แก่ เมนูหน้าหลัก เมนูเกี่ยวกับสถาบันฯ เมนู การกิจงานวิจัย เมนูการกิจบริการวิชาการ เมนูการกิจการ เชื่อมโยงเครือข่าย เมนูคลังความรู้ เมนูกิจกรรมสถาบันใน รอบปี เมนูหอประวัติเกียรติคุณ เมนูการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ เมนูข่าวและภาพกิจกรรม เมนู สารสนเทศสหกรณ์ เมนูรางวัลที่ได้รับ เมนูรวมลิงค์ และเมนูบล็อก

ปัจจุบันมีผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ เฉลี่ยเดือนละ 868 ราย โดยมีคอลัมน์นิสต์ของหนังสือพิมพ์ สยามรัฐ เกลียวเชือก และโคออปนิวส์ เข้ามาค้นคว้าและนำเอาข้อความเผยแพร่ในเว็บไซต์ของ สหกรณ์ออกไปตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์เป็นประจำทุกเดือน โดยในช่วงระยะเวลาของชุดโครงการวิจัย ปรากฏว่า มีผู้สื่อข่าวได้นำเอาข้อมูลจากเว็บไซต์ไปตีพิมพ์พิมพ์เผยแพร่ จำนวน 10 เรื่อง

กรอบที่ 8 : คลังความรู้สนับสนุนการขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนา ตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม

ในการดำเนินงานชุดโครงการวิจัยฯ ระยะที่ 5 นั้น มีการสนับสนุนการดำเนินการวิจัย
ดังนี้

8.1 คลังความรู้ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ www.cai.ku.ac.th

ประกอบด้วย เมนูข้อมูลข่าวสารและชุดความรู้จาก
การวิจัย 14 เมนูหลัก 45 เมนูย่อย ซึ่งผู้เข้ามาเยี่ยมชมและ
นำไปใช้ประโยชน์ มีทั้ง นักสหกรณ์ นักวิจัย นิสิต และ
ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์ ที่นำมาสืบค้นและนำไปเผยแพร่

8.2 คลังความรู้ผ่านเครือข่ายวารสารคนสหกรณ์

ในช่วงเวลาการดำเนินงานชุดโครงการฯ ระยะที่
5 มีการจัดพิมพ์และเผยแพร่วารสารคนสหกรณ์จำนวน 5 เล่ม มี
บทความทั้งสิ้น 83 บทความ มีสมาชิกจำนวน 337ราย และนำไป
เผยแพร่ในห้องสมุดสถาบันการศึกษาและหน่วยราชการ 11 แห่ง

8.3 คลังความรู้ผ่านห้องสมุดศูนย์สารสนเทศสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

ปัจจุบันห้องสมุดศูนย์สารสนเทศ ได้รวบรวม
เอกสารรายงานการวิจัยและสื่อความรู้ต่าง ๆ ทั้งพ็อค
เก็ตบุ๊ก วีดีทัศน์ สื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ จำนวน 69
รายการ เพื่อบริการสืบค้น โดยผู้สนใจส่วนใหญ่เป็น
นักวิจัยภายใต้ชุดโครงการ นิสิต นักศึกษา
ผู้ทรงคุณวุฒิและบุคลากรขอรับการสหกรณ์

กรอบที่ 9 : ศูนย์เรียนรู้

ศูนย์เรียนรู้ ภายใต้ชุดโครงการวิจัยในระยะที่ 5 ที่สนับสนุนการขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนาตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม มีดังนี้

9.1 ศูนย์เรียนรู้สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ ถูกใช้เป็นกลไกในการติดตามทาง

ปัญหาและการเสริมพลังแก่ทีมวิจัย ผู้นำสถาบันเกษตรกร ภาคีเครือข่าย ในการขับเคลื่อนการวิจัยของชุดโครงการ ในขณะเดียวกันก็ใช้เผยแพร่ชุดความรู้แก่ผู้สนใจทั้งหน่วยงานภาครัฐและขบวนการสหกรณ์ด้วย ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ

9.1.1 ศูนย์เรียนรู้ ณ สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ (CAI Learning Center) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีทีมประสานงานกลาง และผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันให้การสนับสนุนการดำเนินการศูนย์เรียนรู้ ตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม (VN&F Platform)

9.1.2 ศูนย์เรียนรู้เสมือนจริง (Virtual Learning Center) จะเป็นการดำเนินการศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่การวิจัยภายใต้ชุดโครงการ โดยมีทีมประสานงานกลางและผู้ทรงคุณวุฒิให้การสนับสนุน

9.2 ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ กลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่า

กลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน ได้ใช้ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ในแปลงสาธิต ที่โรงแรมสวนสามพราน ในการเผยแพร่ความรู้แก่ภาคีด้วยการปฏิบัติจริง

นอกจากนั้น ยังใช้กลไกของการประชุมคณะกรรมการตลาดสุขใจและศูนย์เรียนรู้ในการพัฒนาเกษตรกรสู่เป้าหมายเกษตรอินทรีย์ แก่ภาคีกลุ่มธุรกิจและผู้สนใจอย่างสม่ำเสมอทุกสัปดาห์

9.3 ศูนย์เรียนรู้กลุ่มผู้ปลูกผลไม้คุณภาพ สหกรณ์การเกษตรเขาคิชฌกูฏ จำกัด

เป็นศูนย์เรียนรู้ของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผลไม้คุณภาพ ซึ่งมีทั้งกิจกรรมการจัดเวทีเรียนรู้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ การจัดเก็บข้อมูลการผลิต การจำหน่ายและเวทีถอดบทเรียนแก่สมาชิกกลุ่มผู้ปลูกผลไม้คุณภาพ ตลอดจนพัฒนาทายาทเกษตรกร ซึ่งจะเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนการผลิตผลไม้คุณภาพเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดี ในการดำรงรักษาอาชีพชาวสวนผลไม้ของจังหวัดจันทบุรีและเครือข่ายฯ

9.4 ศูนย์เรียนรู้ข้าวคุณธรรม

เป็นกลไกของกลุ่มชาวนาเครือข่ายคุณค่าข้าวคุณธรรมในการเผยแพร่วิถีคิดและวิถีการทำนา และการจัดการโซ่อุปทานของกลุ่มชาวนาคุณธรรม ภายใต้สโลแกน “ศิลป์เด่นเป็นงานชาวนาวิชา” ภายใต้ปณิญาชาวนาคุณธรรม 8 ประการแก่ผู้สนใจซึ่งปัจจุบันมีทั้งสิ้น 19 ศูนย์

9.5 ศูนย์เรียนรู้ยางพารา

สหกรณ์การเกษตรย่านตาขาว จ.ตรัง ได้ดำเนินการศูนย์เรียนรู้ยางพารา โดยการจัดเวทีเรียนรู้และศูนย์สารสนเทศยางพาราเพื่อบริการแก่ชาวสวนยางพาราในเรื่องข้อมูลราคา และชุดความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำสวนยางพาราเพื่อเผยแพร่แก่สมาชิกและผู้สนใจ

9.6 ศูนย์เรียนรู้ Farmer Shop

ปัจจุบัน โครงการวิจัยและพัฒนาตัวแบบ Farmer Shop ได้ดำเนินการศูนย์เรียนรู้

Farmer Shop เพื่อการเผยแพร่แก่ภาคีเครือข่ายและสมาชิกด้านผู้ประกอบการ ผู้บริโภค และผู้สนใจ อยู่ที่อาคารปฏิบัติการ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นอกจากนั้นยังใช้ตัวแบบร้าน Farmer Shop และโครงการซื้อข้าวจากชาวนาในการรณรงค์สมาชิกในกลุ่มประชาคมและผู้สนใจให้ตระหนักเห็นความสำคัญของการค้าที่เป็นธรรม

ควบคู่กับการรณรงค์สมาชิกด้วยการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

กรอบที่ 12 เครือข่ายสมาชิก Farmer Shop

ภายใต้วัตถุประสงค์การวิจัยของโครงการ “การพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop” ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การรณรงค์สมาชิกด้านผู้บริโภค โดยมีพื้นที่ดำเนินการอยู่ที่ร้านค้าต้นแบบ ณ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการดำเนินการในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา นั้น นักวิจัยได้ใช้กลไกการจัดกิจกรรม การจัดบู๊ธแสดงสินค้าโครงการซื้อข้าวจากชาวนา โครงการของขวัญปีใหม่ โครงการอาหารสุขภาพ และ Young Ambassador ซึ่งได้รับการตอบรับจากประชาคมและผู้สนใจเข้าเป็นสมาชิก จำนวนทั้งสิ้น 711 ราย

เจตนารมณ์ที่สำคัญของการสร้างเครือข่ายสมาชิก Farmer Shop นั้น เป็นไปเพื่อรณรงค์ให้ผู้บริโภคและคนในสังคมได้ตระหนักเห็นความสำคัญของการบริโภคอาหารปลอดภัย การอุดหนุนสินค้าไทย และการมีส่วนร่วมแก้ปัญหา

เศรษฐกิจด้วยระบบการค้าที่เป็นธรรม

ผลการประเมินความคิดเห็นของเครือข่ายสมาชิก Farmer Shop เกี่ยวกับการจัดตั้งและดำเนินงานโครงการพัฒนาตัวแบบร้าน Farmer Shop อยู่ในระดับดี และเห็นด้วยว่าจะช่วยแก้ปัญหาทั้งด้านผู้บริโภค ผู้ประกอบการรายย่อย และรายกลาง ตลอดจนจนการแก้ปัญหาในระดับเกษตรกร

กรอบที่ 13 เครือข่ายผู้ประกอบการ Farmer Shop

การดำเนินการโครงการพัฒนาตัวแบบ Farmer Shop ที่อยู่ในช่วงเวลาของชุดโครงการวิจัยฯ ระยะที่ 5 ได้ก่อเกิดเป็นเครือข่ายผู้ประกอบการ Farmer Shop ที่เป็นผู้ประกอบการ SMEs OTOP และสหกรณ์ จำนวนทั้งสิ้น 225 ราย

ภายใต้วิสัยทัศน์ของร้าน Farmer Shop “ร้านค้าที่ผู้ผลิตและผู้บริโภคเป็นเจ้าของร่วมกัน” ผู้ประกอบการที่ตระหนักเห็นความสัมพันธ์ของการพึ่งพาและร่วมมือกันภายใต้แบรนด์ “Farmer Shop” เพื่อการยกระดับความสามารถของธุรกิจ จะเข้าสู่การเป็นภาคีเครือข่ายตามแนวปฏิบัติภายใต้เงื่อนไขของโครงการ Farmer Shop

บริบทของภาคีเครือข่ายผู้ประกอบการในฐานะเป็นหุ้นส่วน (Partnership) กับโครงการร้าน Farmer Shop นั้น จะเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างแบรนด์และพัฒนากระบวนการธุรกิจสินค้าเกษตรแปรรูป ภายใต้โซ่อุปทานเพื่อพัฒนาธุรกิจของตนตั้งแต่กิจกรรมการจัดหาปัจจัยการผลิต (สินค้าเกษตร) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้คุณภาพมาตรฐาน การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การวางแผนธุรกิจร่วมกับร้าน Farmer Shop และการสร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจจากผู้บริโภคภายใต้แบรนด์ร้าน Farmer Shop

ภายใต้ปณิธานร่วม “ไม่ได้หวังกำไร แต่อยากให้เป็นลูกค้าประจำ” นั้น ผู้ประกอบการที่เข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการวิจัย จะได้เรียนรู้เพื่อปลูกจิตสำนึก ปรับวิธีคิดและวิธีการดำเนินธุรกิจ ภายใต้กรอบระบบคุณค่าการค้าที่เป็นธรรม ซึ่งจะนำไปสู่ความยั่งยืนในธุรกิจของตน และการรวมพลังสร้างสรรค์ระบบคุณค่าการค้าที่เป็นธรรม เพื่อขนานรับนโยบายเรื่องความมั่นคงทางอาหารของประเทศสืบไป

กรอบที่ 14 สภาผู้บริโภคนัก ชาวคุณธรรม

สภาผู้บริโภคนักชาวคุณธรรม ได้ริเริ่มภายใต้โครงการวิจัยแนวทางการพัฒนาไปสู่ระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เชิงคุณธรรม กรณี “กลุ่มชาวนาผู้ปลูกข้าวคุณธรรม ภายใต้เครือข่ายมูลนิธิธรรมะร่วมใจ จ.ยโสธร” ซึ่งปัจจุบันประกอบด้วย ผู้บริโภคและภาคีพันธมิตรที่อุดหนุนข้าวคุณธรรม จำนวนทั้งสิ้น 33 คน 29 หน่วยงาน โดยมีคุณบงกต ภูษารัตน์ ดำรงตำแหน่งประธานสภาผู้บริโภค

สภาผู้บริโภคถูกใช้เป็นกลไกในการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์คุณธรรม ของผลผลิตข้าวคุณธรรม ที่ผลิตโดยกลุ่มชาวนาคณธรรม ซึ่งมีการผลิตภายใต้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และปัญญาข้าวคุณธรรม 8 ประการ

กลไกการประเมินคุณภาพข้าวคุณธรรม ตั้งแต่การผลิต การเก็บรักษา การแปรรูป การบรรจุหีบห่อ และการส่งมอบข้าว จะเป็นไปตามเงื่อนไขของคู่มือปฏิบัติเกษตรอินทรีย์คุณธรรมที่เป็นผลผลิตจากการวิจัย

จึงอาจกล่าวได้ว่าสภาผู้บริโภคนักชาวคุณธรรมเป็นอีกปรากฏการณ์ในสังคมที่จะช่วยสร้างสรรคระบบการค้าที่เป็นธรรม ให้เป็นรูปธรรมของการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำของชาวนา และการยกระดับขีดความสามารถชาวนาไทยที่มีภาคีผู้บริโภคนักเข้ามาช่วยดำรงรักษาให้มีอาชีพและมีช่องทางการเข้าถึงผู้บริโภคนักบนการพึ่งพาและร่วมมือกัน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของสหกรณ์ที่แท้จริง

กรอบที่ 15 กลุ่มทายาทเกษตรกรผู้ปลูกผลไม้คุณภาพ

การขับเคลื่อนการวิจัยของโครงการ “เครือข่ายคุณค่าผลไม้ จังหวัดจันทบุรี” ภายใต้การวิจัยของคุณศศิธร วิเศษ หัวหน้าโครงการวิจัยอย่างต่อเนื่องถึงระยะที่ 3 โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญในการบริหารจัดการโซ่อุปทานในธุรกิจสหกรณ์การเกษตรนั้น ได้พัฒนาอุปสรรคนานัปการทั้งเรื่องของข้อจำกัดในธรรมชาติของผลไม้ที่เน่าเสียง่าย วิธีคิดและวิธีการทำงานเรื่อง

ธุรกิจผลไม้ของสหกรณ์การเกษตร การเจรจาต่อรองกับคู่ค้าและพันธมิตร และการเผชิญหน้ากับปัญหาที่มาจากนโยบายรัฐที่ส่งผลไม้ชาวสวนผลไม้มีแนวโน้มเปลี่ยนอาชีพจากการทำสวนผลไม้ปลูกยางพารา และปาล์มน้ำมัน

พ่อวิชัย ประกอบทรัพย์ (แกนนำชาวสวนผลไม้) ซึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเขาคิชฌกูฏ จำกัด ได้ตระหนักเห็นความสำคัญของอาชีพชาวสวนผลไม้ที่จะสามารถดำรงรักษาอาชีพชาวสวนผลไม้และการสานต่อนโยบายด้านความเสถียรทางอาหาร จึงอาสาเป็นแกนนำในการรณรงค์ภาคีเครือข่ายชาวสวนผลไม้ ให้หันมาตระหนักและใส่ใจในการผลิตผลไม้คุณภาพ โดยมีสหกรณ์การเกษตรเขาคิชฌกูฏ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรมะขาม จำกัด และภาคีหน่วยงานต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโซ่อุปทานในธุรกิจสหกรณ์ ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาในกิจกรรมการจำหน่ายผลผลิตแก่ชาวสวน

ในกิจกรรมต้นน้ำ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการยกระดับความสามารถแก่ชาวสวนในเรื่องการผลิตผลไม้คุณภาพนั้น ทีมวิจัยได้สร้างกลุ่มทายาทชาวสวนผลไม้ขึ้นมาเพื่อเป็นแกนนำในการพัฒนาอาชีพชาวสวนผลไม้ให้เป็นที่ยอมรับแก่คนในสังคมในเรื่องความรู้และวิธีคิด วิธีชีวิตของชาวสวนผลไม้ที่เป็นตัวแบบที่ดีจำนวน 5 คน

ปัจจุบันนักวิจัยได้วางกรอบแนวทางการพัฒนาทายาทเกษตรกรชาวสวนผลไม้ ทั้งด้านการเรียนรู้และทักษะ กระบวนการมีส่วนร่วมกับภาคีสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจติดตามการขับเคลื่อนตัวแบบทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าต่อไป

กรอบที่ 16 ตัวแบบผู้นำสหกรณ์ที่มีคุณค่า

1. คุณบุญเกิด ภาวนนท์

ประวัติส่วนตัว :

การศึกษาระดับปริญญาตรี จากวิทยาลัยครูบุรีรัมย์

การปฏิบัติงานในสหกรณ์ :

เริ่มปฏิบัติงานที่สหกรณ์การเกษตรเกษตรวิสัย จำกัด ตั้งแต่ปี 2525

ตำแหน่ง พนักงานบัญชี

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้จัดการสหกรณ์

ความประทับใจในการปฏิบัติงานในสหกรณ์ :

สิ่งประทับใจมากที่สุดในชีวิตการทำงาน คือ สมาชิกเรียกผู้จัดการว่า “ยายจ้อย” หมายถึง ผู้จัดการบุญเกิด ที่เขารักและศรัทธา (ซึ่งสมาชิก มีประมาณ 8,200 คน) เรียกชื่อ ยายจ้อย 98% เป็นสิ่งที่ภูมิใจมากที่สุด เพราะ คำว่า “ยายจ้อย” ลูกหลานของสมาชิก ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียน ที่เข้าร่วมโครงการอบรมทรัพย์ ทั้ง 16 โรงเรียน จะเรียกตามคุณพ่อคุณแม่ว่า “ยายจ้อย” เหมือนกัน เมื่อถึงเวลา ไปเยี่ยมโรงเรียน เด็กๆ ตั้งแต่ ประถม 1-6 จะคุยกันว่า “ยายจ้อยมาแล้ว” ซึ่งทำให้รู้สึกประทับใจและดีใจมาก

เอกลักษณ์ประจำตัวที่แสดงให้เห็นคุณค่าองค์ประกอบ 4 มิติของผู้นำที่มีคุณค่า :

ด้านคุณค่า/อุดมการณ์ :

ยึดมั่นและถือปฏิบัติบนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการพึ่งพาตนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการให้บริการแก่สมาชิกด้วยความเท่าเทียม ไม่แสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้อง พร้อมรับฟังปัญหาและความต้องการของสมาชิกเพื่อนำไปพัฒนาการดำเนินงานสหกรณ์ เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็น ผู้อื่น มีน้ำใจ เอื้ออาทร

ด้านกระบวนทัศน์ :

เห็นความสำคัญของการพึ่งพาและร่วมมือกัน ได้ชักชวนเพื่อนในขบวนการสหกรณ์เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสหกรณ์การเกษตร 15 แห่ง โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะร่วมมือกันสร้างสรรค์ธุรกิจสหกรณ์ในแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

ด้านหลักการ :

ใช้หลักประชาธิปไตย สร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิก การพัฒนาบุคลากรและสร้างความร่วมมือระหว่างสหกรณ์ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ขบวนการสหกรณ์ การเอื้ออาทรต่อชุมชน ดำเนินกิจการต่างๆ เพื่อการพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญยั่งยืนตามนโยบาย ที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

ด้านแนวปฏิบัติที่ดี :

บริหารกิจการของสหกรณ์อย่างซื่อสัตย์ โปร่งใส มีความรับผิดชอบ สร้างการมีส่วนร่วม และมีการใช้กระบวนการบริหารจัดการ

เพื่อให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล คำนึงถึง และประหยัด เพื่อให้สหกรณ์สามารถดำเนินงานประสบ

ความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ อย่างมั่นคง ส่งผลให้สหกรณ์เป็นที่เชื่อถือและยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

กรอบที่ 16 ตัวแบบผู้นำสหกรณ์ที่มีคุณค่า (ต่อ)

2. คุณปราณี รัตนสุวรรณ

ประวัติส่วนตัว :

การศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจและ
การจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

การปฏิบัติงานในสหกรณ์ :

เริ่มปฏิบัติงานที่สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี
จำกัด ตั้งแต่ปี 2526 ตำแหน่ง ผู้จัดการ จนถึงปัจจุบัน

ความประทับใจในการปฏิบัติงานในสหกรณ์ :

เรื่องราวที่ประทับใจในการทำงานสหกรณ์ตลอด 27 ปีที่ผ่านมาของคุณปราณี รัตนสุวรรณ คือการตั้งใจ
ทำงาน ยึดมั่นหลักการ และมีแนวปฏิบัติที่ดีมาโดยตลอด มีความมุ่งมั่น ตั้งใจประสานงาน แก้ไขปัญหาต่างๆ ให้
ลุล่วงไปด้วยดี ช่วยสร้างสรรค์งานให้เจริญก้าวหน้า บนความเอื้ออาทรกัน ส่งผลให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี
ได้รับรางวัลอันทรงคุณค่ามาโดยตลอด

เอกลักษณ์ประจำตัวที่แสดงให้เห็นคุณค่าองค์ประกอบ 4 มิติของผู้ที่มีคุณค่า :

ด้านคุณค่า/อุดมการณ์ :

มีการดำเนินชีวิตโดยยึดมั่นการพึ่งพาตนเอง ประหยัดตามหลักปรัชญาความพอเพียง มีความขยันหมั่นเพียร
ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ทั้งงานในหน้าที่และงานอื่นๆ สร้างภูมิคุ้มกันให้กับชีวิตตนเองโดยการเป็นสมาชิกสหกรณ์ ถือ
หุ้นรายเดือน ฝากเงินกับสหกรณ์เป็นประจำทุกเดือน รักษาระเบียบวินัย และปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และ
ระเบียบสหกรณ์อย่างเคร่งครัด ยึดมั่นให้บริการแก่สมาชิก และผู้มาติดต่อโดยให้ความสำคัญอย่างเท่าเทียมกันทุกคน

ด้านกระบวนการและหลักการ :

เป็นผู้ริเริ่มให้มีการจัดโครงการด้านต่างๆ เพื่อประโยชน์ต่อทุกฝ่าย สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนา
ศักยภาพ เน้นให้ความสำคัญกับการบริการแก่สมาชิกอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญใน
การเชื่อมโยงกับสหกรณ์ประเภทอื่นๆ จัดตั้ง ชมรมเจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคกลาง/ ภาคตะวันออก เพื่อเป็น
สวัสดิการให้กับฝ่ายจัดการ และองค์กรในระดับภาคอีกด้วย

ด้านแนวปฏิบัติที่ดี :

ได้ศึกษาหาความรู้ในเรื่องการแก้ไขข้อบังคับสหกรณ์และระเบียบของสหกรณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการ
ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

มาโดยตลอด พร้อมๆกับริเริ่มปรับปรุงให้สหกรณ์สร้างธรรมาภิบาลและปฏิบัติตาม จนได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณ
การสร้างธรรมา-

ภิบาล อยู่ในระดับดีเลิศ ปี พ.ศ. 2553 จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสระบุรี นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้สมาชิก
สหกรณ์มีส่วนร่วม

ทำธุรกิจเงินรับฝาก และสร้างภูมิคุ้มกันโดยรณรงค์ให้สมาชิกทุกคนฝากเงินกับสหกรณ์

กรอบที่ 16 ตัวแบบผู้นำสหกรณ์ที่มีคุณค่า (ต่อ)

3. คุณอำพัน เจริญรูป

ประวัติส่วนตัว :

การศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การปฏิบัติงานในสหกรณ์ :

เริ่มเข้ามามีส่วนร่วมในงานสหกรณ์ในตำแหน่งกรรมการ ตั้งแต่ปี 2527□

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง :

รองประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์เครดิตยูเนียนศรีหุทัยชล จำกัด และรองประธานกรรมการ ชุมชุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด

ความประทับใจในการปฏิบัติงานในสหกรณ์ :

ในฐานะผู้นำรุ่นบุกเบิก นายอำพัน เจริญรูป และกรรมการสหกรณ์อีกหลายท่าน ได้มีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จนก่อให้เกิดขบวนการสหกรณ์ที่เข้มแข็งในภาคตะวันออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตจังหวัดจันทบุรี อำเภอลอง ซึ่งปัจจุบัน (2554) มีสหกรณ์กลุ่มเครดิตยูเนียน 13 สหกรณ์ และในเขตจังหวัดตราดอีก 3 สหกรณ์ ซึ่งได้ใช้เวลาหลายปีตั้งแต่ปี 2527-2540 ในการร่วม ผลักดันทำให้กลุ่ม/ สหกรณ์เหล่านั้นยืนอยู่ได้ด้วยตัวเอง จนถึงปัจจุบันกลายเป็นองค์กรทางการเงินของชุมชนนั้น ที่อำนวยประโยชน์และสร้างความเข้มแข็ง มั่นคง ยั่งยืนจนทุกวันนี้ในส่วนของการขับเคลื่อนการดำเนินงานของชุมชุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด มีโอกาสได้ให้แนวคิดการทำงาน แก่เจ้าหน้าที่ชุมชุมฯ และเพื่อนกรรมการดำเนินการให้ตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นผู้เสียสละต่อสหกรณ์/ชุมชุมฯ ที่จะพัฒนาให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป ตลอดจนความช่วยเหลือด้านการสวัสดิการต่างๆ ที่ชุมชุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด ดำเนินการอยู่แล้ว ให้มากขึ้นและหลากหลายรูปแบบยิ่งขึ้น เพื่อช่วยเพิ่มโอกาสให้แก่ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาสในท้องถิ่นให้ได้รับบริการที่ดีขึ้น อันจะนำไปสู่การ เปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นนั่นเอง

เอกลักษณ์ประจำตัวที่แสดงให้เห็นคุณค่าองค์ประกอบ 4 มิติของผู้นำที่มีคุณค่า :

ด้านคุณค่า/อุดมการณ์ :

เป็นผู้ใช้วิธีการของสหกรณ์ในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง นำคณะกรรมการสหกรณ์ร่วมบริหารงานสหกรณ์ และชุมชุมสหกรณ์เครดิต ยูเนียนแห่งประเทศไทย จนประสบความสำเร็จอย่างน่าพอใจ รวมทั้งยังมีส่วนร่วมเป็นคณะอนุกรรมการเผยแพร่และร่วมจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ เครดิตยูเนียนหลายๆ แห่งใน จ.จันทบุรี และ จ.ตราด

ด้านกระบวนการ :

มีความคิดว่าการเรียนรู้วิธีการสหกรณ์ อุดมการณ์แห่งการเสียสละ แบ่งปันห่วงใยและรับใช้ซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก คณะกรรมการ สหกรณ์เดียวกันและต่างสหกรณ์ นอกจากนี้ด้วยการมีเครือข่ายของสหกรณ์ในรูปชุมชุมสหกรณ์ มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิก และ ผู้เกี่ยวข้องให้มีความกินดีอยู่ดีตามอัตภาพอย่างพอเพียงสอดคล้องกับพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงได้นำรูปแบบ และ วิธีการของเครดิตยูเนียนสากมาปรับใช้ มุ่งสู่การประหยัดดอกเบี้ย การพึ่งพาตนเอง อันจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองและสังคมรอบข้างได้

ด้านหลักการและแนวปฏิบัติที่ดี :

สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาให้ชุมชนแต่ละท้องถิ่นให้มีความสุขตามสมควร การเสียสละตนเองเพื่อรับ□เลือกเป็นผู้แทนของมวลสมาชิกในฐานะคณะกรรมการสหกรณ์ และตระหนักถึงคุณค่า หลักการ อุดมการณ์สหกรณ์ที่แท้จริง ตลอดจน การศึกษาอบรมอย่างเข้มข้นต่อเนื่อง จนในที่สุดสามารถนำไปพัฒนาสังคมรอบข้าง และนำพาเพื่อนมนุษย์ทุกคนในสังคมทุกระดับชั้น ให้ดำรงตนอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีจริยธรรม และคุณธรรมอันดีงาม

กรอบที่ 16 ตัวแบบผู้นำสหกรณ์ที่มีคุณค่า (ต่อ)

4. คุณสาคร เชษฐศาสตร์

ประวัติส่วนตัว :

การศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการบริหาร
ทั่วไป มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การปฏิบัติงานในสหกรณ์ :

เริ่มปฏิบัติงานที่ร้านสหกรณ์สิงห์บุรี จำกัด ตั้งแต่
ปี 2528 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้จัดการสหกรณ์

ความประทับใจในการปฏิบัติงานในสหกรณ์ :

ความประทับใจในการปฏิบัติหน้าที่ในร้านสหกรณ์ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาคือการที่ทำงานของร้านค้าสหกรณ์นั้นมีปัญหาอุปสรรคมากมาย ทั้งคู่แข่งที่มีศักยภาพสูงกว่า พฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป ตลอดจนเงินทุนหมุนเวียนที่ไม่เพียงพอ แต่ปัญหาทั้งหลายเหล่านี้ร้านสหกรณ์สามารถผ่านพ้นมาได้ก็ด้วยความร่วมแรงร่วมใจของคณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่ที่ช่วยกันทุ่มเทการทำงาน อย่างหนักเพื่อพัฒนาปรับปรุงร้านสหกรณ์ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และความร่วมมืออย่างดีจากสมาชิก จนทำให้มีวันนี้ วันที่สหกรณ์สิงห์บุรีได้เป็นที่รู้จักและยอมรับกันโดยทั่วไป พร้อมกับมีหน่วยงานต่างๆ ขอเข้าศึกษาดูงานเพื่อเป็นตัวอย่างตลอดมา

เอกลักษณ์ประจำตัวที่แสดงให้เห็นคุณค่าองค์ประกอบ 4 มิติของผู้ที่มีคุณค่า :

ด้านคุณค่า/อุดมการณ์ :

เป็นผู้ที่ให้ความสำคัญและรับผิดชอบต่อสมาชิกเป็นอันดับแรก โดยการจัดให้มีสินค้าคุณภาพราคาเป็นธรรม เข้ามาจำหน่ายให้แก่สมาชิก สนับสนุนการจำหน่ายสินค้าในชุมชนและสินค้าของสมาชิก มีการจัดสรรกำไรสุทธิจ่ายเงินเฉลี่ยคืนในอัตราที่เหมาะสม พร้อมกันนี้ยังมีการจัดสรรเงินทุนไปช่วยเหลือสมาชิกและประชาชนที่ประสบภัยพิบัติต่างๆ

ด้านกระบวนการ :

ให้ความสำคัญกับแผนกลยุทธ์ที่ดำเนินถึงปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง มีการบริหารจัดการร้านสหกรณ์โดยใช้ธรรมาภิบาล และ หลักการสหกรณ์ 7 ประการ เป็นองค์การพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคง นอกจากนี้ยังเกิดการนำรวมซื้อ ซึ่งเป็นการสร้างอำนาจในการต่อรองซื้อสินค้า มีการเชื่อมโยงและส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีมาตรฐานเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน และเกิดความเข้มแข็งต่อไป

ด้านหลักการ :

สนับสนุนให้สหกรณ์มีการบริหารจัดการที่ดี นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในร้านสหกรณ์ มีการตรวจสอบบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้สมาชิกเกิดความเชื่อมั่นในสหกรณ์ สนับสนุนและผลักดันให้มีการพัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายในสหกรณ์

ด้านแนวปฏิบัติที่ดี :

มีผลงานที่เป็นตัวอย่างหรือแผนปฏิบัติที่ดี โดยตั้งแต่ปี 2528 มีฐานะทางการเงินที่เข้มแข็ง มีระบบควบคุมภายในที่ดี สมาชิกให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ มีการริเริ่มโครงการให้เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ถือหุ้นเพิ่มเป็นประจำทุกเดือนเพื่อเป็นการออมเงิน ใ้ใช้ยามเกษียณ มีการสอบถามถึงปัญหาอุปสรรคในการทำงานของเจ้าหน้าที่ทุกคน ตลอดจนเจ้าหน้าที่มีการเรียนรู้งานซึ่งกันและกัน จนสามารถปฏิบัติงานแทนกันได้ และมีความเอื้ออาทรต่อกันซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ด้วยกันเองอีกด้วย

กรอบที่ 16 ตัวแบบผู้นำสหกรณ์ที่มีคุณค่า (ต่อ)

5. คุณสุทัศน์ ปัทมสิริวัฒน์

ประวัติส่วนตัว :

เกิดวันที่ 31 กรกฎาคม 2496 อายุ 59 ปี

การศึกษา จบปริญญาตรี สาขาวิศวกรรม
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการทำงานสหกรณ์ :

เป็นสมาชิกสหกรณ์ ปี พ.ศ. 2529

ดำรงตำแหน่งรองประธานกรรมการสหกรณ์ ปี พ.ศ. 2552-2553

ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ ปี พ.ศ. 2554-ปัจจุบัน

คุณสมบัติโดดเด่นที่ควรได้รับการประกาศเกียรติคุณ :

เป็นผู้บริหารมืออาชีพ มีความรับผิดชอบสูง นำสหกรณ์ไปในทิศทางของการบริหารจัดการอย่างมีแบบแผน มีการบริหารจัดการที่ดี เพื่อนำประโยชน์สู่สมาชิกและชุมชน

คุณสมบัติประจำตัวที่แสดงให้เห็นคุณค่าองค์ประกอบ 4 มิติของผู้นำที่มีคุณค่า :

มิติด้านคุณค่า-อุดมการณ์สหกรณ์ :

ยึดมั่นในคุณค่าสหกรณ์ การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมแก่สมาชิก ฝ่ายจัดการ และคณะกรรมการ ด้วยความเสมอภาค ให้ความสำคัญด้านการขับเคลื่อนสหกรณ์ในมิติการเป็นองค์การของสมาชิก เพื่อสมาชิก โดยสมาชิกอย่างแท้จริง

มิติด้านกระบวนการทัศน์ :

ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อสร้างพลังความร่วมมือ กล้าตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้อง และมององค์รวม มีความรับผิดชอบสูง และกล้าตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้อง โดยไม่รู้สึกหวั่นไหวต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ จึงสามารถนำองค์กรไปในทิศทางที่มีการนำนวัตกรรม และรูปแบบการบริหารจัดการที่เป็นประโยชน์ต่อมวลสมาชิกอย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรม อาทิ บัตรสหกรณ์ เอทีเอ็ม ระบบแคมเปญเมนต์ และอื่น ๆ

มิติด้านหลักการ :

ยึดมั่นและอำนวยความสะดวกให้สหกรณ์มีระบบบริหารจัดการที่ดี เป็นไปตามหลักและวิธีการสหกรณ์ ภายใต้การมีส่วนร่วมของสมาชิก คณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ สู่การบรรลุเป้าหมายแห่งความสำเร็จร่วมกัน

มิติด้านแนวปฏิบัติที่ดี :

มีผลงานเป็นตัวอย่างทั้งด้านการบริหารคน บริหารเงิน บริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบสารสนเทศและกลไก สนับสนุนการตัดสินใจอย่างเป็นระบบที่เป็นแบบอย่างที่ดี อำนาจการให้ระเบียบ-ข้อบังคับที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของทุกส่วนฝ่าย ในทิศทางของการบริหารจัดการที่ดี ภายใต้ความรับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินการ

กรอบที่ 16 ตัวแบบผู้นำสหกรณ์ที่มีคุณค่า (ต่อ)

6. คุณสุกิจ จัดภัย

ประวัติส่วนตัว :

เกิดวันที่ 14 มีนาคม 2490 อายุ 65 ปี

การศึกษา : มัธยมศึกษาปีที่ 3

ประวัติการทำงานสหกรณ์ :

เป็นสมาชิกสหกรณ์ ปี พ.ศ. 2524

เป็นเลขานุการของผู้ตรวจสอบกิจการ ปี 2526-2532

เป็นประธานกรรมการสหกรณ์ ตั้งแต่ปี 2533

คุณสมบัติโดดเด่นที่ควรได้รับการประกาศเกียรติคุณ :

เป็นต้นแบบของคนสหกรณ์ที่มีความเอื้ออาทร ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้ก่อตั้งชมรมเครดิตยูเนียนป ระจวบ- ชุมพร-ระนอง

คุณสมบัติประจำตัวที่แสดงให้เห็นคุณค่าองค์ประกอบ 4 มิติของผู้นำที่มีคุณค่า :

มิติด้านคุณค่า-อุดมการณ์สหกรณ์ :

เป็นผู้ที่ยึดมั่นในจิตตารมณ์ อุดมการณ์เครดิตยูเนียน และให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนสหกรณ์ในมิติที่เอื้อ ต่อการเป็นองค์กรพึ่งพาตนเอง

มิติด้านกระบวนการทัศน์ :

ให้ความสำคัญกับแผนกลยุทธ์ที่คำนึงถึงปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ใช้แผน 5 ปี เป็นตัวกำหนด ทิศทาง การดำเนินงานสหกรณ์ ริเริ่มนำระบบคอมพิวเตอร์มาให้บริการสมาชิก

มิติด้านหลักการ :

มีความคิดและสนับสนุนให้สหกรณ์มีการบริหารจัดการที่ดี ตามหลักและวิธีการสหกรณ์

มิติด้านแนวปฏิบัติที่ดี :

จัดสวัสดิการให้ครอบคลุมการดำรงชีวิตของสมาชิกให้มีการกินดีอยู่ดี ให้ความช่วยเหลือชาวประมงที่ได้รับ ความเดือดร้อนด้านอาชีพ

กรอบที่ 16 ตัวแบบผู้นำสหกรณ์ที่มีคุณค่า (ต่อ)

7. คุณชูชาติ อินสว่าง

ประวัติส่วนตัว

เกิดวันที่ 9 กันยายน 2495 อายุ 60 ปี

การศึกษา : ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น (ปัจจุบัน)

คุณชูชาติ อินสว่าง
ประธานสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

ประวัติการทำงานสหกรณ์ :

ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ตั้งแต่ ปี 2527-ปัจจุบัน

คุณสมบัติโดดเด่นที่ควรได้รับการประกาศเกียรติคุณ :

เป็นผู้จัดการมืออาชีพ นำความคิด กล้าหาญ เชี่ยวชาญการประสานเครือข่ายเพื่อประโยชน์ของสหกรณ์

คุณสมบัติประจำตัวที่แสดงให้เห็นคุณค่าองค์ประกอบ 4 มิติของผู้นำที่มีคุณค่า :

มิติด้านคุณค่า-อุดมการณ์สหกรณ์ :

ยึดมั่นบนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการพึ่งพาและร่วมมือกัน และให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนสหกรณ์ในมิติที่เอื้อต่อการเป็นองค์กรพึ่งพาตนเอง

มิติด้านกระบวนการทัศน์ :

จัดตั้งป้อมชุมชนสหกรณ์บางจากแห่งแรกของประเทศไทย ปี 2533 พร้อมโครงการ “น้ำมันแลกข้าวสารเพื่อเด็กยากไร้” พัฒนาระบบงานสหกรณ์ ด้วยคอมพิวเตอร์เป็นแห่งแรกในจังหวัดสุพรรณบุรี

มิติด้านหลักการ :

พัฒนารูปแบบการดำเนินงานและบริการแก่สมาชิกอย่างหลากหลาย มีเข้มมุ่งในการพัฒนาสหกรณ์เพื่อสร้างชีวิตที่ดีแก่สมาชิก

มิติด้านแนวปฏิบัติที่ดี :

สร้างอาคารอเนกประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้สู่ชุมชน จัดตลาดนัดการแลกเปลี่ยนสินค้าของชุมชน สร้างแหล่งเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์ เป็นแกนนำกลุ่มสหกรณ์การเกษตรทั่วประเทศ เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้เกษตรกร

คุณชูชาติ อินสว่าง
ประธานสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

กรอบที่ 17 ตัวแบบสหกรณ์ที่มีคุณค่า

1. สหกรณ์การเกษตรมะขาม จำกัด

ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ :

สหกรณ์การเกษตรมะขาม จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2513 โดยมีสมาชิกแรกตั้ง 400 คน ทุนการดำเนินงาน 1.3 ล้านบาทเศษ จนถึงปัจจุบัน ได้ดำเนินงานมากกว่า 41 ปี มีสมาชิก 1,826 คน ทุนดำเนินงานกว่า 453 ล้านบาท ธุรกิจของสหกรณ์มีอยู่ด้วยกัน 5 ธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวม และธุรกิจน้ำมัน

ผลงานที่โดดเด่นของสหกรณ์ :

สหกรณ์ฯ ดำเนินธุรกิจรวบรวมและจำหน่ายผลไม้ มุ่งหวังให้เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมผลผลิต รักษาเสถียรภาพด้านราคา เพื่อช่วยเหลือสมาชิกด้านการตลาด สนับสนุนเกษตรกรสมาชิกให้มุ่งเน้นไปที่ขบวนการผลิตผลไม้ให้มีคุณภาพ ด้วยการสร้างเครือข่ายกลุ่ม ผู้ผลิตผลไม้คุณภาพ สำหรับหัวใจสำคัญของการพัฒนาสหกรณ์ฯ คือ ผู้บริหารมุ่งให้ความสำคัญแก่สมาชิกผู้เป็นเจ้าของอย่างแท้จริง โดย สหกรณ์ได้เปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และแนวทางในการพัฒนากลุ่มผู้ผลิตผลไม้คุณภาพ เพื่อให้สมาชิกเกิดแนวคิดทัศนคติ และวิสัยทัศน์ในการพัฒนาด้านตนเอง พัฒนาการสู่การพัฒนาชุมชนและสังคม พร้อมกันนี้ สหกรณ์ฯ ยังได้ร่วมกันที่จะมุ่งสร้างสังคมแห่งการแบ่งปัน ช่วยเหลือ นำมาซึ่งสังคมอยู่เย็นเป็นสุข ก่อให้เกิดประโยชน์แก่เกษตรกรสมาชิก ผู้เป็นเจ้าของสหกรณ์เอง

สหกรณ์มีโครงการสินเชื่ออาหาร ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สหกรณ์ให้การสนับสนุนการลดต้นทุน การผลิตของสมาชิก นอกจากนี้ สหกรณ์ยังมุ่งให้ความสำคัญในการนำหลักการ อาหารต่อชุมชนและสังคม ส่งเสริมความรู้เรื่องสหกรณ์ให้แก่นักเรียน พร้อมรณรงค์ ส่งเสริมการออม และจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ในการดำรงชีวิตภายใต้หลักเศรษฐกิจพอเพียงอีกด้วย

ผลการดำเนินงานที่ชี้ให้เห็นอัตลักษณ์ที่ดี 4 ประการ : ได้แก่

ด้านคุณค่า/อุดมการณ์ :

มีการดำเนินธุรกิจด้วยความถูกต้อง เป็นธรรม พึงเห็นความสำคัญของสมาชิก มีความรับผิดชอบต่อสังคม ดำเนินงานด้วยความซื่อตรง เปิดเผย สามารถตรวจสอบภายนอกและภายในได้ มุ่งเน้นพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์เพื่อให้เกิดความมั่นคงอย่างยั่งยืน

ด้านกระบวนการ :

วิสัยทัศน์ของสหกรณ์ฯ คือ “มุ่งเป็นศูนย์กลางการรวบรวมผลผลิตคุณภาพ ธุรกิจเข้มแข็ง ระบบงานดี เทคโนโลยีทันสมัย ส่งเสริมสมาชิกและ ชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี” สหกรณ์ฯ ดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ที่กำหนดไว้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิก ให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น มุ่งพัฒนาศักยภาพของบุคลากรภายในสหกรณ์ให้มีความรู้ความสามารถ นำความรู้มาพัฒนางานสหกรณ์

ด้านหลักการ :

สหกรณ์ฯ พิจารณาความสำคัญของการดำเนินงานตามลำดับขั้นตอน และพิจารณาถึงข้อดีข้อเสียจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ หากกิจกรรมใดส่งผลให้คุณภาพชีวิตของสมาชิกดีขึ้นจะมุ่งเน้นการดำเนินกิจกรรมนั้นเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิกเป็นสำคัญ การดำเนินทุกกิจกรรมของ สหกรณ์ต้องเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกและสังคมให้มากที่สุด เพราะสมาชิกเป็นส่วนสำคัญให้สหกรณ์เจริญเติบโตและเข้มแข็งมั่นคงอย่างยั่งยืน

ด้านแนวปฏิบัติที่ดี :

สหกรณ์ฯ ดำเนินธุรกิจภายใต้กฎระเบียบ ข้อบังคับของสหกรณ์ และไม่ขัดซึ่งกฎหมาย การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์นั้นมุ่งเน้นสมาชิกเป็นผู้ร่วมดำเนินธุรกิจเป็นสำคัญ เพราะสมาชิกคือเจ้าของสหกรณ์ การปฏิบัติงานของสหกรณ์ในทุกขั้นตอนเกิดจากความร่วมมือร่วมใจทำงาน จากบุคลากรฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการ มีการมอบหมายหน้าที่การทำงานอย่างชัดเจน บุคลากรทำงานเพื่อประโยชน์ของสหกรณ์และอาหารต่อสมาชิกเป็นสำคัญ

กรอบที่ 17 ตัวแบบสหกรณ์ที่มีคุณค่า (ต่อ)

2. สหกรณ์เครดิตยูเนียนหนองหานาง จำกัด

ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ :

สหกรณ์เครดิตยูเนียนหนองหานาง จำกัด จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2524 ด้วยทุนการดำเนินงาน 1,524 บาท โดยมีสมาชิกเริ่มต้น จำนวน 26 คน ปัจจุบันดำเนินงานมากกว่า 30 ปี มีสมาชิก จำนวน 10,757 คน และมีทุนดำเนินการประมาณ 473 ล้านบาท

ผลงานที่โดดเด่นของสหกรณ์ :

สหกรณ์ฯ มีการให้บริการแบบองค์รวมทั้งด้านการรับฝากเงิน ให้สินเชื่อ จำหน่ายสินค้าในรูปแบบรายเดือนเคลื่อนที่ และการจัดสวัสดิการต่างๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่ สวัสดิการอัฐมบุญ รับขวัญบุตร อุปสมบท ค่ารักษาพยาบาล เบี้ยผู้สูงอายุ ฯลฯ โดยมีการจัดสรรกำไร เป็นกองทุนสวัสดิการต่างๆ ซึ่งสหกรณ์ได้ริเริ่มโครงการต่างๆ มากมายเพื่อตอบสนองความต้องการ และยกระดับความเป็นอยู่ของสมาชิก ที่ครอบคลุมบริการทั้งหมดตั้งแต่เกิดจนเสียชีวิต เช่น การบริการจำหน่ายสินค้าราคาถูก โดยเปิดเป็นบริการร้านค้าสหกรณ์ บริการเงินรับฝาก ออมทรัพย์กับฝั๋งน้อย นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งกองทุน เช่น กองทุนเงินรับฝาก กองทุนช่วยเหลือผู้พลภาพ ซึ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการดำเนินงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกอย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานที่ชี้ให้เห็นอัตลักษณ์ที่ดี 4 ประการ : ได้แก่

ด้านคุณค่า/อุดมการณ์ :

สหกรณ์มีดำเนินงานภายใต้คุณธรรม 5 ประการ อันได้แก่ ซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบ เห็นใจ และไว้วางใจกัน มีการดำเนินงานที่เป็นเอกภาพตามหลักคุณค่าสหกรณ์ อีกทั้งยังส่งเสริมให้สมาชิกเป็นส่วนหนึ่งของสหกรณ์โดยการสะสมหุ้นเป็นเจ้าของสหกรณ์ร่วมกันเพื่อสมาชิก ทุกคนมีสิทธิในการออกเสียงแสดงความคิดเห็น และช่วยเหลือผลักดันให้รู้จักการออมตั้งแต่วัยเยาว์กับโครงการบริการเงินรับฝากออมทรัพย์กับฝั๋งน้อย โดยมีรถเคลื่อนที่ไปบริการรับฝากเงินจากเด็กนักเรียนตามโรงเรียนต่าง ๆ เป็นต้น

ด้านกระบวนการ :

สหกรณ์ฯ มีการขับเคลื่อนงานอยู่ตลอดเวลา ซึ่งเห็นได้จากการนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในงานสหกรณ์ พร้อมทั้งเอื้อประโยชน์ต่อสหกรณ์ เครือข่ายที่ต้องการขอใช้ด้วย มีการจัดสวัสดิการร้านค้าให้แก่สมาชิกเพื่อให้สมาชิกได้ซื้อสินค้าในราคาถูก และสามารถซื้อได้ในลักษณะของการเป็นหุ้นส่วนของร้าน พร้อมมีเงินปันผลให้เมื่อสิ้นปี มีการให้บริการสินเชื่ออุปกรณ์เพื่อการเกษตรแก่สมาชิก เพื่อนำไปซื้ออุปกรณ์ทางการเกษตรในราคาสมาชิกที่สหกรณ์ได้ โดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลางอีกด้วย

ด้านหลักการ :

สหกรณ์ฯ มีการจัดทำแผนกลยุทธ์การปฏิบัติงานเป็นประจำทุกปีอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อรองรับการดำเนินงานของสหกรณ์ และเป็นแนวทางปฏิบัติ ให้กับคณะกรรมการดำเนินงานและฝ่ายจัดการทุกท่าน สามารถขับเคลื่อนงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ด้านแนวปฏิบัติที่ดี :

สหกรณ์ฯ ดำเนินงานภายใต้หลักธรรมาภิบาล ยึดมั่นในจิตตารมณ์เดียวกัน ดำเนินงานตามหลักการเครดิตยูเนียนทุกประการ มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องโดยส่งเข้ารับการอบรมพัฒนางานที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ พร้อมเปิดโอกาสให้สมาชิกได้เข้ามาบริหารงานสหกรณ์ ในนามคณะกรรมการสหกรณ์และเพื่อให้เข้าถึงสมาชิกมากยิ่งขึ้น ได้มีการตั้งคณะกรรมการกลุ่มย่อยดูแลสมาชิกในกลุ่มพื้นที่ของตนเอง เพื่อรับทราบความต้องการของสมาชิกอย่างทั่วถึง และจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อรับทราบปัญหา ในทุกเดือนเพื่อกระจายงานลงสู่พื้นที่ต่อไป

กรอบที่ 17 ตัวแบบสหกรณ์ที่มีคุณค่า (ต่อ)

3. สหกรณ์ออมทรัพย์กลุ่มเจียเม้ง จำกัด

ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ :

สหกรณ์ออมทรัพย์กลุ่มเจียเม้ง จำกัด จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2550 โดยมีสมาชิกแรกตั้งจำนวน 76 คน ทุนดำเนินงานเริ่มต้น 739,900 บาท จนถึงปัจจุบันได้ดำเนินงานมาแล้ว 4 ปี มีสมาชิก 340 คน มีทุนดำเนินงาน 10,631,370 บาท

ผลงานที่โดดเด่นของสหกรณ์ :

สหกรณ์ออมทรัพย์กลุ่มเจียเม้ง จำกัด มีโครงการช่วยเหลือสมาชิกที่โดดเด่นคือ “โครงการให้ความช่วยเหลือสมาชิกเพื่อพ้น จากภาระหนี้สินนอกระบบ” ที่ต้องเสียดอกเบี้ยสูงถึงร้อยละ 10 ต่อเดือน โดยเริ่มต้นจากสมาชิกที่ทำงานดีประพฤติดี มีหนี้สิน ต่ำกว่า 100,000 บาท มีการแนะนำให้สมาชิกรู้จักการทำบัญชีครัวเรือน บันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเอง จนได้รู้แหล่งที่มาของการ เป็นหนี้ และหาทางแก้ปัญหาโดยการเสี่ยงโชคด้วยหวยเถื่อน หรือแม้กระทั่งการพนัน เหตุเหล่านี้ล้วนนำไปสู่การเป็นหนี้ที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีสมาชิกสนใจเข้าร่วมโครงการจำนวน 75 ราย นอกจากนี้ยังมีการมอบรางวัลให้แก่สมาชิกดีเด่น ที่มีเงินฝากมากกว่าหนี้คงเหลือ ไม่เคยผิดนัดผ่อนชำระ และสามารถปฏิบัติตามได้ดีโดยการรับรองจากผู้บังคับบัญชา และนี่คืออีกหนึ่งตัวอย่างของสหกรณ์ที่ได้รับ ความสำคัญจากบริษัทเอกชน ที่หันมาให้ความสนใจด้านเศรษฐกิจ และสวัสดิการความเป็นอยู่ของพนักงานของตนเอง อันจะนำไปสู่ความก้าวหน้าขององค์กรโดยรวมต่อไป....

ผลการดำเนินงานที่ชี้ให้เห็นอัตลักษณ์ที่ดี 4 ประการ : ได้แก่

ด้านคุณค่า/อุดมการณ์ :

สหกรณ์เน้นการระดมทุนภายใน โดยมีการระดมทุนเวียนหุ้น และระดมเงินฝากจากสมาชิกเพื่อนำเงินมาบริการให้แก่สมาชิกที่มีความจำเป็น โดยสหกรณ์ไม่ได้กู้ยืมเงินจากแหล่งทุนภายนอก นอกจากนี้ สหกรณ์มีโครงการพิเศษช่วยปลดหนี้ นอกระบบให้แก่สมาชิก และส่งเสริมให้สมาชิก ที่สหกรณ์ช่วยปลดหนี้ นอกระบบให้รู้จักการออม ซึ่งเหล่านี้เป็นตัวอย่างตามหลักการพึ่งพาตนเอง เพื่อการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจแก่สมาชิกที่เป็นพนักงานของบริษัทเอง

ด้านกระบวนการ :

สหกรณ์มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี และฝ่ายจัดการของสหกรณ์ได้นำแผนปฏิบัติงานประจำปีของสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติจริง โดยมีการจัดลำดับความสำคัญของแผนปฏิบัติงานตามความจำเป็นและความต้องการสมาชิกเป็นหลัก

ด้านหลักการ :

คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีการติดตามผลการปฏิบัติงานของสหกรณ์เป็นประจำทุกเดือน เพื่อให้ทราบฐานะของกิจการและเพื่อพิจารณา ปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนจากการดำเนินงานของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพสม่ำเสมอ

ด้านแนวปฏิบัติที่ดี:

สหกรณ์ได้ช่วยเหลือสมาชิกให้พ้นจากการเป็นหนี้ นอกระบบและหนี้บัตรเครดิต ทำให้สมาชิกที่มีหนี้ นอกระบบและหนี้บัตรเครดิต มีเงินพอใช้และเหลือเก็บ โดยการให้สมาชิกจัดทำบัญชีรับ-จ่าย เพื่อให้ตระหนักถึงรายจ่ายที่ไม่จำเป็นของตัวสมาชิกเอง

กรอบที่ 17 ตัวแบบสหกรณ์ที่มีคุณค่า (ต่อ)

4. สหกรณ์การเกษตรลำพระเพลิง จำกัด

ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ :

สหกรณ์การเกษตรลำพระเพลิง จำกัด จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2520 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เกษตรกรที่มีพื้นที่อยู่ในเขตชลประทานลำพระเพลิง มีพื้นที่ดำเนินงานใน 3 เขตอำเภอ คือ

อำเภอบักรังชัย อำเภอโคกชัย และอำเภอเมืองนครราชสีมา มีสมาชิกแรกตั้ง 194 คน จนถึงปัจจุบันได้ดำเนินการมากกว่า 35 ปี มีสมาชิก 1,960 คน มีทุนเรือนหุ้น 62 ล้านบาท

ผลงานที่โดดเด่นของสหกรณ์

เป็นสหกรณ์ทันสมัย ใช้นวัตกรรมนำธุรกิจสหกรณ์ สร้างงาน สร้างอาชีพ มีผลงานก้าวกระโดด มีการบริหารจัดการ ใช้อุปทานในธุรกิจสหกรณ์ ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้สู่สมาชิกอย่างต่อเนื่อง

ผลการดำเนินงานที่ชี้ให้เห็นคุณค่าองค์ประกอบ 4 มิติ ได้แก่

มิติด้านคุณค่า-อุดมการณ์สหกรณ์ :

ให้ความสำคัญกับสมาชิกเป็นสำคัญ ยึดมั่นในหลักและวิธีการสหกรณ์อย่างแน่วแน่

มิติด้านกระบวนการ :

มีการจัดตั้งสถาบันเพื่อการเรียนรู้ของสหกรณ์ตามแผนการพัฒนาศักยภาพของสหกรณ์ประเทศไทย มาประยุกต์ในงาน จัดตั้งและดำเนินงานร้าน “Farmers Co-op Shop” มีการวิจัยระบบข้าวอินทรีย์ และจัดตลาด Farmers market

มิติด้านหลักการและแนวปฏิบัติที่ดี :

มีการบริหารจัดการใช้อุปทานในธุรกิจสหกรณ์ มีแนวปฏิบัติของการขับเคลื่อนธุรกิจจนเกิดประสงค์ที่มีประสิทธิภาพ และการเป็นสถาบันเรียนรู้ ที่เชื่อมโยงความรู้สู่การพัฒนาธุรกิจได้อย่างเป็นรูปธรรม

กรอบที่ 17 ตัวแบบสหกรณ์ที่มีคุณค่า (ต่อ)

5. สหกรณ์เครดิตยูเนียนโรงเรียนวัดหนองแก จำกัด

ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ :

สหกรณ์เครดิตยูเนียนโรงเรียนวัดหนองแก จำกัด เดิมชื่อ “กลุ่มเครดิตยูเนียนหนองแก” จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2524 มีสมาชิก แรกตั้ง 28 คน ต่อมาได้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์ ในวันที่ 11 พฤศจิกายน 2536

โดยมีทุนดำเนินงานเริ่มต้น 5.39 ล้านบาท จนถึงปัจจุบัน มีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 13,622 คน มีทุนเรือนหุ้นกว่า 116 ล้านบาท นับเป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ติดอันดับ 1 ใน 5 สหกรณ์ ที่มีผลการดำเนินงานสูงสุด

ผลงานที่โดดเด่นของสหกรณ์ :

สหกรณ์มีการจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสหกรณ์ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาสหกรณ์ฉบับที่ 2 และนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมด้วยการนำหลักสูตรเครดิตยูเนียนเข้าสู่สถานศึกษาใน 13 โรงเรียน มีการให้บริการแบบอเนกประสงค์แก่สมาชิกอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินงานที่ชี้ให้เห็นคุณค่าองค์ประกอบ 4 มิติ ได้แก่

มิติด้านคุณค่า-อุดมการณ์สหกรณ์ :

มีการดำเนินงานโดยยึดหลักคุณธรรมทั้ง 5 ประการ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบ เห็นใจ และไว้วางใจซึ่งกันและกันด้วยการใช้ แนวทางการบริหารจัดการที่พึ่งพาตนเองและยึดถือประโยชน์ของสมาชิกเป็นหลัก มุ่งเน้นการให้บริการที่เข้าถึงสมาชิก และยกระดับฐานะ ความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดียิ่งขึ้น

มิติด้านกระบวนการ :

วิสัยทัศน์ของสหกรณ์ฯ คือ “เป็นสถาบันการเงินระดับแนวหน้า บริหารจัดการโปร่งใส เชื่อมโยงเครือข่าย ใส่ใจสมาชิก พัฒนาอาชีพ ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง” จัดตลาดนัดให้สมาชิกรับผลผลิตมาจำหน่าย

มิติด้านหลักการ :

มีการจัดทำแผนกลยุทธ์การปฏิบัติงานสหกรณ์ อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อรองรับการดำเนินงานของสหกรณ์เป็นแนวทางปฏิบัติให้กับ คณะกรรมการดำเนินงานและฝ่ายจัดการทุกท่านสามารถเดินทางไปในทิศทางเดียวกัน

มิติด้านแนวปฏิบัติที่ดี :

สหกรณ์ฯ ดำเนินการภายใต้หลักธรรมาภิบาล ยึดมั่นในจิตตารมณ์เดียวกัน ดำเนินการตามหลักการเครดิตยูเนียนทุกประการ มีการส่ง บุคลากร คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ มีการตั้งคณะกรรมการกลุ่มย่อย ดูแลสมาชิกในกลุ่มพื้นที่ของตนเอง เพื่อรับทราบความต้องการของสมาชิกอย่างทั่วถึง และจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อรับทราบปัญหา ในทุกๆ เดือน เพื่อกระจายงานลงสู่พื้นที่ต่อไป

กรอบที่ 17 ตัวแบบสหกรณ์ที่มีคุณค่า (ต่อ)

6. ร้านสหกรณ์จังหวัดตราด จำกัด

ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ :

ร้านสหกรณ์จังหวัดตราด ก่อตั้งเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2496 มีสมาชิกแรกตั้งกว่าร้อยคน ในระยะแรกร้านสหกรณ์ฯ ต้องประสบปัญหา ภาวะขาดทุนอย่างหนัก แต่ในปัจจุบันสามารถชำระหนี้สินได้เสร็จสิ้น มียอดขาย 982 ล้านบาท กำไรสุทธิ

33.41 ล้านบาท สมาชิกจำนวน 12,115 คน

ผลงานที่โดดเด่นของสหกรณ์ :

ร้านสหกรณ์ฯ มีผลงานโดดเด่นในธุรกิจค้าปลีกเทียบเคียงกับไฮเปอร์มาร์ทในจังหวัด เป็นตัวแบบและแนวทางปฏิบัติที่ดีที่เข้าถึงสมาชิกและ ปลุกฝังความรู้สึกเป็นเจ้าของ มีความภาคภูมิใจในร้านของตน เป็นร้านสหกรณ์ที่มีสถิติยอดขายสูงสุดอันดับ 1 ประจำปี 2554 จำนวน 838.99 ล้านบาท จากการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ ได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณจากกระทรวงพาณิชย์ ในการให้ข้อมูลเศรษฐกิจการค้าด้วยดี เป็นศูนย์กระจาย สินค้าสหกรณ์ในเครือข่ายสหกรณ์ทั่วประเทศ เป็นศูนย์เรียนรู้ทัศนศึกษาของสหกรณ์ทั่วประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นผู้นำในการเชิญชวน และร่วม บริจาคช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นการปฏิบัติตามหลักการการเอื้ออาทรโดยแท้

ผลการดำเนินงานที่ชี้ให้เห็นคุณค่าองค์ประกอบ 4 มิติ ได้แก่

มิติด้านคุณค่า-อุดมการณ์สหกรณ์ :

ร้านสหกรณ์ฯ มุ่งเน้นการบริหารจัดการที่พึ่งพาตนเอง และยึดถือประโยชน์ของสมาชิกเป็นหลัก มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของร้านฯ ให้สมาชิกมีส่วนร่วม โดยจัดทำแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ปลุกฝังความเป็นเจ้าของร้านสหกรณ์ให้สมาชิกเกิดความภาคภูมิใจในร้าน

มิติด้านกระบวนการ :

มีการเชื่อมโยงแผนกลยุทธ์ไปสู่แบบปฏิบัติการอย่างเป็นรูปธรรม ปฏิบัติตามแผนและโครงสร้างต่างๆ เช่น ปรับปรุงพัฒนา ร้านค้าให้กว้างขวางขึ้น การจัดอบรมบุคลากร ปรับปรุงระบบสารสนเทศให้ทันสมัย การให้บริการเชิงรุกในลักษณะการขายส่งสินค้า บริการส่งสินค้าทุกวัน การจัดมหกรรม ลดราคาสินค้า ใช้ระบบสารสนเทศเข้ามาดูแลสินค้าคงคลัง เพื่อลดการสูญเสีย และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการแก่สมาชิกได้อย่าง รวดเร็วมากขึ้น

มิติด้านหลักการ :

มีระบบบริหารจัดการที่ดี มีการแบ่งส่วนงานแต่ละด้านอย่างชัดเจน สามารถควบคุมและตรวจสอบได้ มีการประชุม รับทราบปัญหาและแก้ไขปัญหา ในการทำงานทุกวันศุกร์และประชุมคณะกรรมการทุกวัน ที่ 28 ของเดือน นำเครื่องมือการเงินมาวิเคราะห์และวางแผนในการทำงานเพื่อให้เกิดความถูกต้อง รวดเร็ว และแม่นยำ

มิติด้านแนวปฏิบัติที่ดี :

ร้านสหกรณ์ฯ สามารถเข้าถึงสมาชิกและมีส่วนช่วยในการยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น ด้วยการจัดหาสินค้าที่หลากหลาย มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของสมาชิก ในราคายุติธรรม ทำให้สามารถแข่งขันกับร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ในบริเวณใกล้เคียง ได้ลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาซื้อ สินค้า โดยมีบริการส่งถึงบ้าน มีส่วนในการช่วยสร้างตลาดให้แก่ผลิตภัณฑ์ของชุมชนโดยรอบ เช่น นำผักผลไม้ปลอดสารพิษ ของเรือนจำจังหวัดตราดและของ สมาชิกมาจำหน่าย คณะกรรมการทุกท่านเป็นผู้มีจิตอาสา เสียสละเข้ามาทำงานโดยไม่มีค่าตอบแทน มีการลงพื้นที่เยี่ยมสมาชิกตามร้านค้าชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ทำให้สมาชิกเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธา

4.4 การประเมินผลการขับเคลื่อนกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม

ดังที่ได้กล่าวรายละเอียดเกี่ยวกับผลผลิตการวิจัย ซึ่งออกมาในรูปของ “ระบบธุรกิจทางเลือก” ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระบบธุรกิจภายใต้โซ่อุปทานที่รู้จักกันในนาม “Farmer Shop” กลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน เครือข่ายคุณค่าต่าง ๆ ซึ่งเป็นรูปแบบของระบบธุรกิจที่ภาคีเครือข่ายได้สร้างสรรค์ร่วมกันเพื่อการบรรลุเป้าหมายร่วม ซึ่งมีทั้งเป้าหมายเศรษฐกิจและสังคมควบคู่กันไป อีกทั้งยังแสดงให้เห็นเอกลักษณ์ของการมีวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันอย่างมีแบบแผนบนหลักการพึ่งพาและร่วมมือกัน โดยต่อไปนี้จะขอเรียกผลผลิตการวิจัยเหล่านี้ในนามของ “ตัวแบบธุรกิจทางเลือก”

ตัวแบบธุรกิจทางเลือกที่เป็นผลผลิตจากการวิจัยนั้น ได้ถูกออกแบบให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง และมีแนวทางการดำเนินงานในการบริหารจัดการโซ่อุปทานในธุรกิจ เพื่อบรรลุเป้าหมายการค้าที่เป็นธรรม ตลอดจนแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

ในที่นี้จะได้ประเมินสมรรถนะของผลผลิตการวิจัยใน 2 ประเด็น ได้แก่ การประเมินสมรรถนะการดำเนินการของ “ตัวแบบธุรกิจทางเลือก” ตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม ดังรายละเอียดที่กล่าวไว้ในข้อ 4.2.3 ซึ่งมีทั้งสิ้น 7 ประการ และการประเมินผลการบริหารจัดการโซ่อุปทานในธุรกิจของตัวแบบธุรกิจทางเลือก ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.4.1 การประเมินสมรรถนะการดำเนินการเครือข่าย โดยพิจารณาจากแนวปฏิบัติตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.2 ซึ่งมี 7 ประเด็น ดังรูปที่ 4.4 ได้แก่

- การสร้างภาคีเครือข่าย ภายใต้ค่านิยม/ปณิธานร่วม
- การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยมีกิจกรรมและการติดต่อสื่อสารอย่างต่อเนื่องระหว่างภาคี
- การมีมุมมองร่วมกัน โดยใช้การจัดการความรู้ การจัดเวทีถอดบทเรียนและศึกษาจากต้นแบบและแนวปฏิบัติที่ดี
- การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมของเครือข่าย เพื่อวางอนาคตร่วมกัน
- การมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเครือข่ายของภาคี ภายใต้การออกแบบโครงสร้างเครือข่ายและวางระบบการทำงานร่วมกัน
- การร่วมมือกันของภาคีเครือข่าย ด้วยการปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือข้อตกลงตามแผนการดำเนินงานของเครือข่าย
- ผลประโยชน์ร่วมของเครือข่าย ซึ่งอาจมีทั้งที่เป็นเรื่องของธุรกิจและคุณค่าที่มีใช้ตัวเงิน เช่น การสร้างแบรนด์สินค้าเชิงคุณค่า รางวัลที่ได้รับ เป็นต้น

ผลการประเมินสมรรถนะการดำเนินการเครือข่าย ทั้ง 6 เครือข่ายที่ดำเนินการอยู่ในช่วงเวลาของชุดโครงการ ในระยะที่ 5 พบว่า เครือข่ายที่สามารถขับเคลื่อนการปฏิบัติตามกรอบของระบบคุณค่าการค้าที่เป็นธรรมได้ในระดับดีมากทุกประเด็น คือ เครือข่ายคุณค่าข้าวคุณธรรม และกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน รองลงมา ได้แก่ ตัวแบบธุรกิจ Farmer Shop และเครือข่ายคุณค่าผลไม้ ส่วนเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย และเครือข่ายคุณค่ายางพารายังเผชิญกับข้อจำกัดทั้งที่เป็นปัจจัยภายในของเครือข่ายฯ และ ปัจจัยภายนอกที่มาจากนโยบายรัฐ

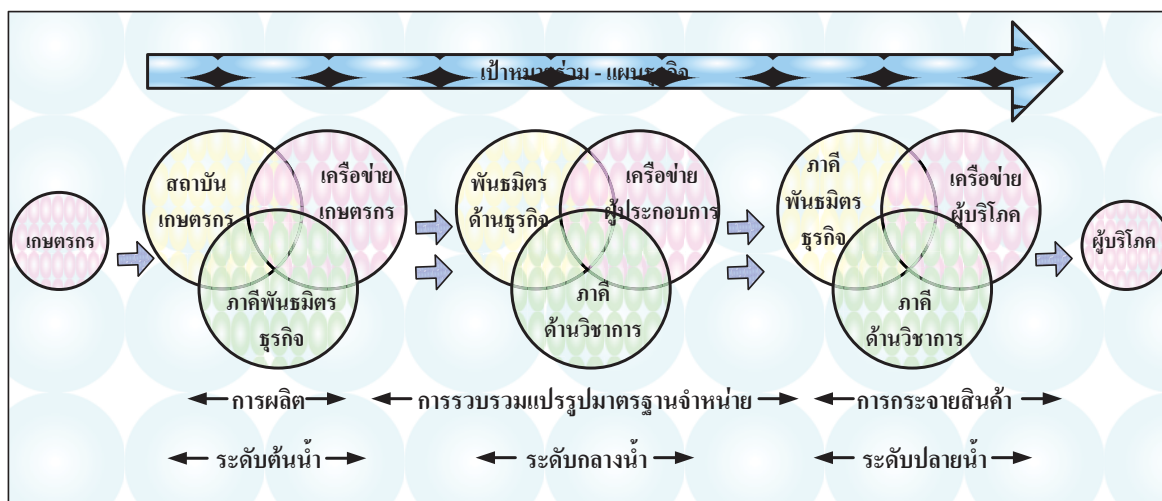
ตารางที่ 4.2 การประเมินสมรรถนะการดำเนินการของตัวแบบธุรกิจทางเลือกตามแนวปฏิบัติระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม

ลำดับที่	เครือข่าย	การสร้างภาคีภายใต้ ปณิธานร่วม	การสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ภาคีโดยมีกิจกรรม /การติดต่อสื่อสาร	การมีมุมมอง ร่วมกัน	วิสัยทัศน์ร่วม	การมีส่วนร่วม ในการขับเคลื่อน เครือข่าย/ กลุ่มธุรกิจ	การร่วมมือกัน ของภาคี เครือข่าย	ผลประโยชน์ ร่วมของ เครือข่าย
1.	ตัวแบบธุรกิจ Farmer Shop							
2.	กลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน							
3.	เครือข่ายคุณค่าข้าวคุณธรรม							
4.	เครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิ สหกรณ์ไทย							
5.	เครือข่ายคุณค่าผลไม้							
6.	เครือข่ายคุณค่ายางพารา							

หมายเหตุ : การปฏิบัติตามกรอบ/แนวปฏิบัติ ระดับดีมาก
 การปฏิบัติตามกรอบ/แนวปฏิบัติ ระดับดี
 การปฏิบัติตามกรอบ/แนวปฏิบัติ ระดับปานกลาง
 การปฏิบัติตามกรอบ/แนวปฏิบัติ ระดับน้อย

4.4.2 การประเมินสถานการณ์การบริหารจัดการโซ่อุปทานในธุรกิจของตัวแบบธุรกิจ

การประเมินสถานการณ์การบริหารจัดการโซ่อุปทานของตัวแบบธุรกิจในที่นี้ จะเป็นไปภายใต้กรอบคิดการบริหารจัดการโซ่อุปทานในธุรกิจภายใต้ความร่วมมือกับภาคีพันธมิตรโดยมีการกำหนดแผนธุรกิจเพื่อการบรรลุเป้าหมายร่วมในรูปจะแสดงให้เห็นความเชื่อมโยงการดำเนินธุรกิจของเครือข่ายตั้งแต่ระดับต้นน้ำที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร ระดับกลางน้ำ และระดับปลายน้ำที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภค ดังรูปที่ 4.6

รูปที่ 4.6 สถานการณ์การบริหารจัดการโซ่อุปทานในธุรกิจของตัวแบบธุรกิจ

การเชื่อมโยงภาคีในกิจกรรมระดับต้นน้ำ ได้แก่ กิจกรรมด้านการส่งเสริมการผลิตแก่สมาชิก ซึ่งอาจมีทั้งที่เป็นผู้ประกอบการด้านปัจจัยการผลิต สถาบัน/หน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิต เพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพผลผลิตแก่สมาชิก

การเชื่อมโยงภาคีในกิจกรรมระดับกลางน้ำ ได้แก่ การรวบรวมผลผลิต การแปรรูป การพัฒนามาตรฐานคุณภาพสินค้าและการจำหน่าย ซึ่งอาจมีทั้งภาคีผู้ประกอบการ และภาคีพันธมิตรด้านวิชาการในการส่งเสริมนวัตกรรม/เทคโนโลยีเพื่อการลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ หรือสร้างอำนาจการต่อรอง

การเชื่อมโยงภาคีในกิจกรรมระดับปลายน้ำ ได้แก่ การกระจายสินค้า การสร้างแบรนด์ นั้นมีภาคีทั้งที่เป็นพันธมิตรธุรกิจ ภาคีสถาบันด้านวิชาการ และเครือข่ายผู้บริโภค

การประเมินสถานการณ์การบริหารจัดการโซ่อุปทานในธุรกิจของตัวแบบธุรกิจในที่นี้ ชี้ให้เห็นองค์ประกอบของภาคีพันธมิตรของเครือข่ายในแต่ละระดับของกิจกรรมภายใต้โซ่อุปทานซึ่งเป็นผลของการเชื่อมโยงภาคีพันธมิตรตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม

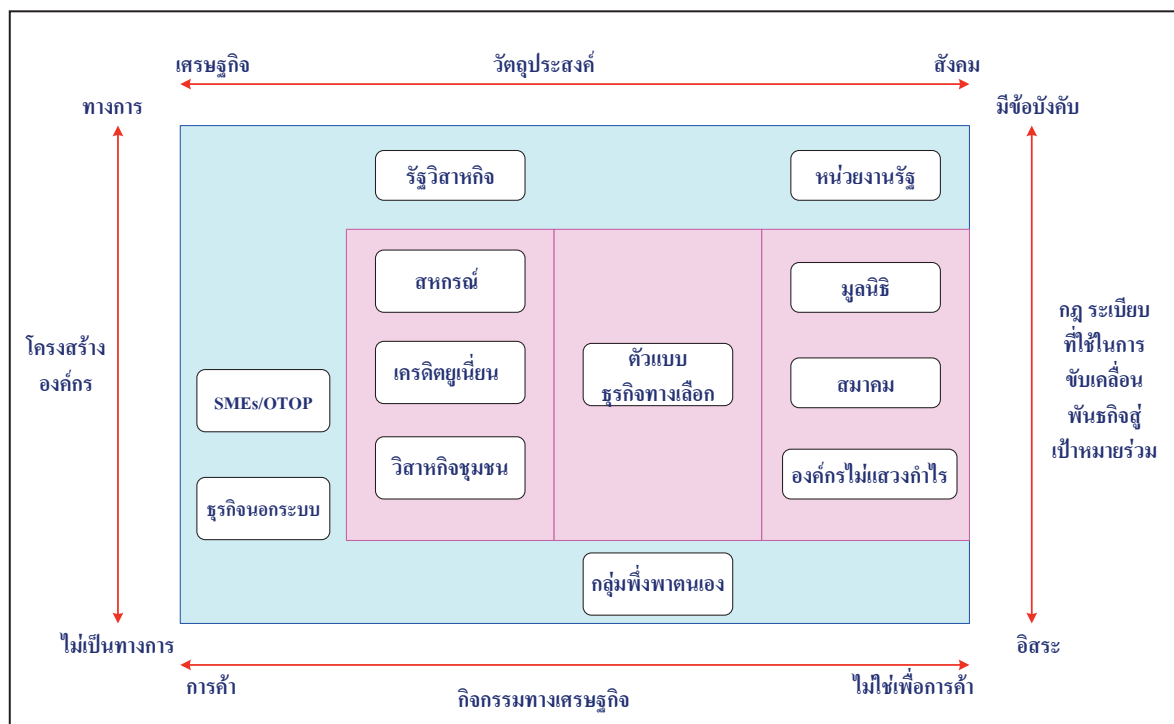
4.5 การวิเคราะห์บริบทของ “ตัวแบบธุรกิจทางเลือก”

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าผลลัพธ์การขับเคลื่อนการวิจัยภายใต้ชุดโครงการการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม ในระยะที่ 5 โดยใช้กรอบการพัฒนากระบวนการระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรมนั้น ได้ก่อให้เกิดเป็นผลลัพธ์ในรูปของ “ตัวแบบธุรกิจทางเลือก” ของกลุ่มคนและองค์กรที่ตระหนักเห็นความสำคัญของการพึ่งพาและร่วมมือกันตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

ผลลัพธ์จากการสร้างสรรค์ตัวแบบธุรกิจทางเลือกที่ก่อให้เกิดเป็นตัวแบบธุรกิจจากความร่วมมือของภาคีเครือข่ายสู่การบรรลุเป้าหมายร่วมในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ ตัวแบบธุรกิจ Farmer Shop ตัวแบบกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน ตัวแบบเครือข่ายคุณค่าข้าวคุณธรรม ตัวแบบ

เครือข่ายคุณค่าผลไม้คุณภาพ ตัวแบบเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย และตัวแบบเครือข่ายคุณค่ายางพารา นั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นตัวแบบธุรกิจทางเลือกที่มีการปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินการที่แตกต่างไปจากตัวแบบธุรกิจในระบบเศรษฐกิจ ทั้งในด้านวัตถุประสงค์ โครงสร้างองค์กร กิจกรรมทางเศรษฐกิจ และกฎระเบียบที่ใช้ในการขับเคลื่อนพันธกิจสู่เป้าหมายร่วม

จากรูปที่ 4.7 ชี้ให้เห็นบริบทการดำเนินงานของตัวแบบธุรกิจทางเลือกเชิงเปรียบเทียบ กับธุรกิจรูปแบบอื่น ดังนี้ ตัวแบบธุรกิจทางเลือกจะให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ทั้งเชิงเศรษฐกิจและสังคม มีโครงสร้างองค์กรหรือโครงสร้างการบริหารงานที่ผสมผสานให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน เพื่อการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ดังนั้น โครงสร้างฯ จึงผสมผสานระหว่างความเป็นทางการและไม่เป็นทางการ แต่เน้นไปที่ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อความเชื่อมั่นไว้วางใจในระหว่างภาคี สำหรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจนั้น มีทั้งกิจกรรมเพื่อการค้าและมีใช้เพื่อการค้า โดยจะเน้นไปที่การร่วมมือกันเพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งการนำความสามารถหลักของภาคีมาเสริมพลังกัน เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์ธุรกิจเพื่อประโยชน์ร่วมและความยั่งยืนของธุรกิจ ดังนั้น การใช้กฎระเบียบในการขับเคลื่อนพันธกิจสู่เป้าหมายร่วม จึงมีความยืดหยุ่น แต่จะใช้แผนธุรกิจ ตัวชี้วัดความสำเร็จในการทำงานร่วมกัน และการติดตามประเมินผลมาเป็นกลไกการทำงานร่วมกัน

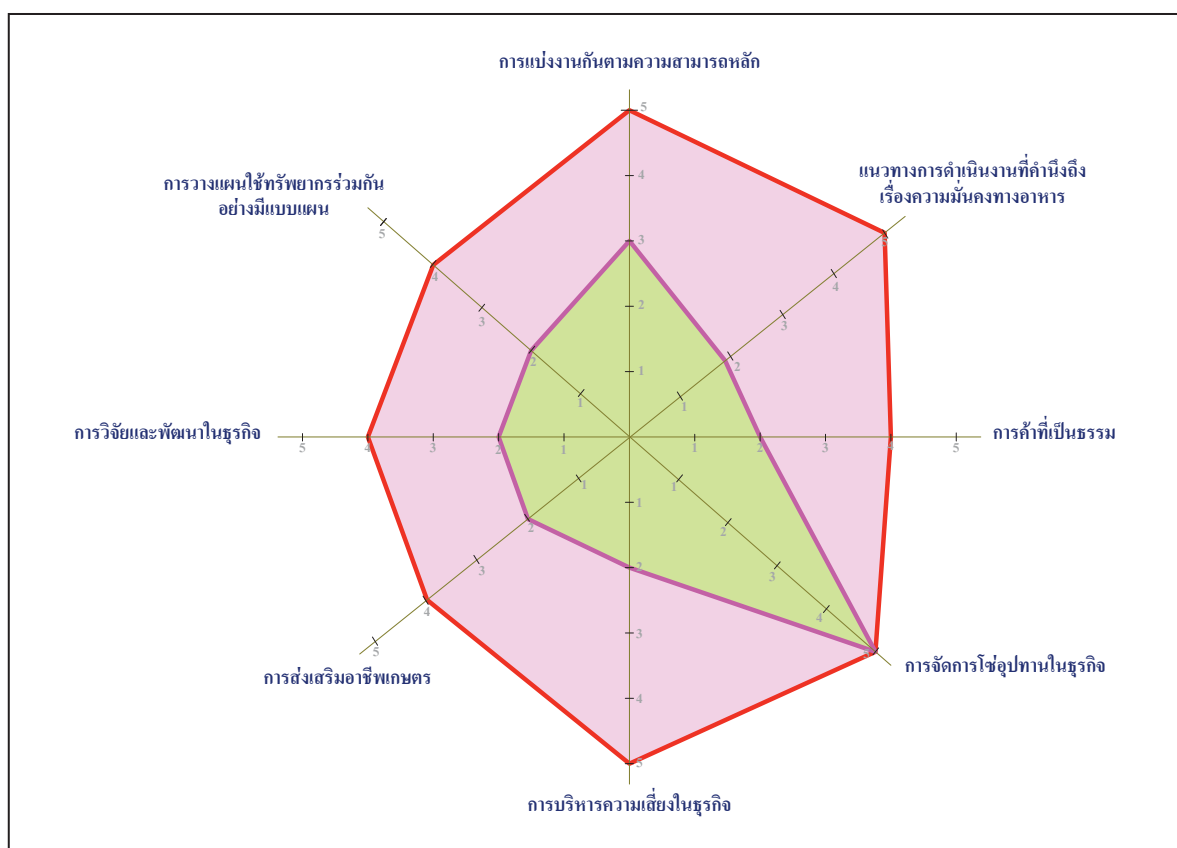

รูปที่ 4.7 บริบทการดำเนินงานของตัวแบบธุรกิจทางเลือกในระบบเศรษฐกิจ

4.6 การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบกิจกรรมของสหกรณ์ทั่วไปและตัวแบบธุรกิจทางเลือก

รูปที่ 4.8 ซึ่งให้เห็นเชิงเปรียบเทียบระหว่างกิจกรรมของสหกรณ์ทั่วไปและตัวแบบธุรกิจทางเลือก โดยในที่นี้จะพิจารณากิจกรรมตามกรอบการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่ การวางแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างภาคี มีการวิจัยและพัฒนาในธุรกิจ การส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกร การบริหารความเสี่ยงในธุรกิจ การจัดการโซ่อุปทานในธุรกิจ แนวทางการค้าที่เป็นธรรม การดำเนินงานที่คำนึงเรื่องความมั่นคงทางอาหาร

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกิจกรรมในแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของตัวแบบธุรกิจทางเลือกที่เป็นผลผลิตจากการวิจัยและสหกรณ์/สถาบันเกษตรกรที่เป็นภาคี จะพบว่า ตัวแบบธุรกิจทางเลือกจะช่วยยกระดับการทำงานในแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยใช้กลยุทธ์ความร่วมมือมากขึ้น

รูปที่ 4.8 การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์และตัวแบบธุรกิจทางเลือก

บทที่ 5

ข้อค้นพบจากการวิจัยและแผนการวิจัยในระยะต่อไป

5.1 ข้อค้นพบจากการวิจัย

การพัฒนาประเทศภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง” และมีพันธกิจในการสร้างสังคมให้เป็นธรรมและมีคุณภาพ พัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีคุณธรรม สามารถปรับตัวภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง พัฒนาฐานการผลิตและบริการให้เข้มแข็ง และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น ปัจจุบันแนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ ได้มุ่งไปที่การสร้างความรู้ความเข้าใจในทุกภาคส่วน เพื่อการตระหนักเห็นความสำคัญและพร้อมเข้าร่วมในการผลักดันยุทธศาสตร์สู่การพัฒนา สู่การบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

5.1.1 ผลผลิตจากการวิจัย: ตัวระบบธุรกิจฐานสังคม (Social Economy Enterprises: SEE)

ในส่วนของการขับเคลื่อนชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์ และการค้าที่เป็นธรรม” ซึ่งปัจจุบันอยู่ในช่วงเวลาของชุดโครงการฯ ระยะที่ 5 ได้ผลผลิตการวิจัยในรูปของตัวแบบธุรกิจทางเลือกที่มีลักษณะเป็น “ตัวแบบธุรกิจฐานสังคม”(Social Economy Enterprises : SEE) ที่ดำเนินการบนหลักการพึ่งพาและร่วมมือกันของภาคี ซึ่งมีทั้งปัจเจกบุคคลซึ่งเป็นคนในชุมชน เกษตรกร ผู้ประกอบการขนาดเล็ก(SMIs) ผู้ประกอบการขนาดกลาง(SMEs) สถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ โดยมีเป้าหมายในการบริหารจัดการธุรกิจภายใต้กลไกของระบบเศรษฐกิจ สู่การบรรลุเป้าหมายทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมร่วมกัน ตัวแบบธุรกิจฐานสังคมเหล่านี้ ได้แก่ Farmer Shop กลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน เครือข่ายคุณค่าข้าวคุณธรรม เครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย เครือข่ายคุณค่าผลไม้คุณภาพ เครือข่ายคุณค่ายางพารา เป็นต้น ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า SEE

1) ความหมายของธุรกิจฐานสังคม : SEE

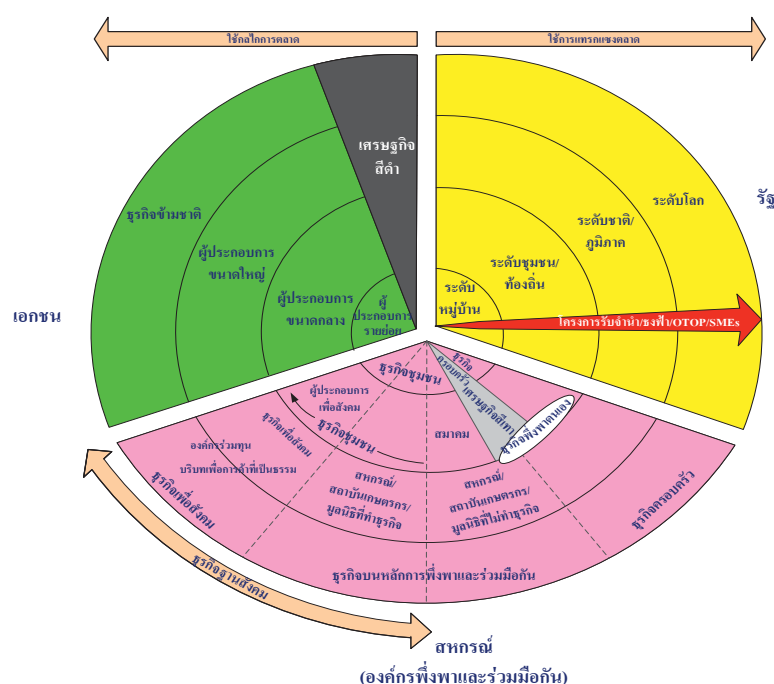
เมื่อพิจารณาบริบทในการดำเนินงานของ SEE อาจให้คำจำกัดความของ SEE หมายถึง องค์การธุรกิจที่เกิดจากความร่วมมือของภาคีที่เป็นเจ้าของร่วมกัน ดำเนินธุรกิจโดยใช้กลไกตลาดและการบริหารจัดการโซ่อุปทานในธุรกิจ เพื่อการบรรลุเป้าหมายทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมร่วมกัน และที่สำคัญต้องไม่เป็นองค์กรที่รับเงินทุนเพื่อการแทรกแซงกลไกตลาดในระบบแข่งขัน (รูปที่ 5.1)

รูปที่ 5.1 คุณสมบัติของธุรกิจฐานสังคม (Social Economy Enterprises: SEE)

2) การวิเคราะห์บริบทเชิงเปรียบเทียบระหว่าง SEE และองค์การธุรกิจในระบบเศรษฐกิจ

การวิเคราะห์โดยใช้กรอบการวิเคราะห์ที่ประยุกต์จากกรอบการวิเคราะห์ Three Economic system and the Social Economic ของ Alberta Social Economy Research Alliance ซึ่งให้เห็นว่าการขับเคลื่อน SEE ที่มีการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจโดยใช้กลไกตลาดเพื่อการบรรลุเป้าหมายทางสังคมร่วมกัน และจะเห็นกระบวนการดำเนินงานของ SEE นั้น มีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งให้ความสำคัญกับ 3 เสาหลัก การพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นไปภายใต้กรอบแนวทางการพัฒนาระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม(VN & F Platform) ที่เป็นกระบวนการขับเคลื่อนการวิจัยของชุดโครงการฯ

รูปที่ 5.2 กรอบการวิเคราะห์บริบทเชิงเปรียบเทียบระหว่าง SEE และองค์การธุรกิจในระบบเศรษฐกิจ

3) ประเด็นการเรียนรู้ตามกรอบการพัฒนาระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม

การขับเคลื่อนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ภายใต้ชุดโครงการฯ ที่ผ่าน มาจนถึงระยะที่ 5 นั้น เป็นไปภายใต้การสนับสนุนของทีมพี่เลี้ยง โดยใช้ชุดความรู้ ตัวอย่างเช่น การ เชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่า การบริหารจัดการโซ่อุปทานอย่างบูรณาการ การวางแผนกลยุทธ์สู่การจัดทำ แผนธุรกิจเครือข่าย ได้นำไปสู่กระบวนการขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน 3 มิติ ชั้นระหว่างภาคที่ เข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ มิติการปลูกจิตสำนึก (การพึ่งพาและร่วมมือกัน การค้าที่เป็นธรรม การพัฒนาที่ยั่งยืน แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง) มิติการปรับวิธีคิดและการฝึกทักษะด้วยกระบวนการ ขับเคลื่อนตัวแบบธุรกิจ SEE สู่ปณิธาน/เป้าหมายร่วม ซึ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มภาคีนักวิจัย และผู้มีส่วนร่วม ซึ่งถือเป็นทรัพยากรมนุษย์ ที่จะเป็ทุนทางสังคมในการมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการ พัฒนาเพื่อการปรับปรุงวิสัยทัศน์ ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

ในที่นี้จะได้สรุปให้เห็น ประเด็นเชิงยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนตัวแบบธุรกิจ SEE ใน 3 เสาหลักของการพัฒนา ดังรายละเอียดในรูปที่ 5.3

3.1) ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ มุ่งเน้นไปที่

- การเปิดโอกาสแก่ประชาชนในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนการพึ่งพาตนเอง
- การลดความไม่เป็นธรรมในทางเศรษฐกิจ
- ฝึกทักษะในการจัดการโซ่อุปทานในธุรกิจ
- เรียนรู้การขับเคลื่อนธุรกิจตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
- การพัฒนาตัวแบบธุรกิจฐานสังคม (Social Economy Enterprise : SEE)

3.2) ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม มุ่งเน้นไปที่

- การให้ความสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (ความเสมอภาค เท่าเทียมกัน)
- การปลูกจิตสำนึกและเปิดโอกาสการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจบนการพึ่งพาและร่วมมือกัน
- การสร้างสรรค์สังคมเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างสมดุล (เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม) ผ่านกลไก SEE
- ขบวนการทางสังคมสู่การปรับเปลี่ยนภูมิปัญญาของคนไทยให้มีภูมิคุ้มกัน

3.3) ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นไปที่

- ส่งเสริมการตระหนักเห็นความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมตั้งแต่กิจกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำของโซ่อุปทาน

- ใช้กลไกของ SEE ในการปรับวิธีคิด และวิถีชีวิตเรื่องสิ่งแวดล้อมและ การพัฒนาที่ยั่งยืน

รูปที่ 5.3 ประเด็นยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนตัวแบบธุรกิจฐานสังคมที่ครอบคลุม 3 เสาหลักการพัฒนา

5.1.2 การกำหนดประเด็นเชิงยุทธศาสตร์

เพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาตัวแบบธุรกิจฐานสังคม (SEE) สู่การบรรลุวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศ ในที่นี้จึงจะได้วิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับ SEE และการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การขับเคลื่อน SEE ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง จะพิจารณาใน 2 กลุ่มปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกและปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1) การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก จะพิจารณาในมิติที่สำคัญ ได้แก่ นโยบายรัฐที่เกี่ยวข้อง เศรษฐกิจ การเมือง สังคม เทคโนโลยี กฎหมาย

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ที่เป็นโอกาสต่อการดำเนินงานของตัวแบบธุรกิจทางเลือก SEE (Social Economy Enterprises) วาระแห่ง “การพัฒนาที่ยั่งยืน” ที่คนในสังคมให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ก่อให้เกิดสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาเพื่ออยู่ร่วมกันด้วยความเกื้อกูลกัน แต่ยังเผชิญอุปสรรคในเรื่องนโยบายรัฐ ที่สวนทางเลือกกับการขับเคลื่อนการพัฒนาธุรกิจที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ภายใต้อัตลักษณ์องค์การธุรกิจพึ่งพาตนเอง อีกทั้ง กฎหมายที่เกี่ยวข้องยังไม่เกื้อหนุนการส่งเสริม การพัฒนาการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างสมดุล และสร้างความเป็นธรรม นอกจากนั้นยัง

พบว่าผู้ประกอบการในสังคมส่วนใหญ่ ยังขาดความตระหนักในเรื่องการบริโภคอาหารปลอดภัย และยังมีพฤติกรรมบริโภคตามกระแสผ่านสื่อโฆษณาของบริษัทฯใหญ่ ที่สร้างความไม่เป็นธรรมในกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยและรายกลาง ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในระบบเศรษฐกิจ

1.2) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน โดยนำเอากรอบแนวทางการพัฒนาระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม(VN & F Platform) ภายใต้ชุดโครงการระยะที่ 5 ดำเนินการอยู่ สะท้อนให้เห็นจุดแข็ง ได้แก่ การมีตัวแบบของธุรกิจฐานสังคมที่เชื่อมโยงการพัฒนาภายใต้เสาหลักเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (กรอบการพัฒนาที่ยั่งยืน) และมีคนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งนำไปใช้เป็นตัวแบบหรือศูนย์เรียนรู้ในการขยายผลการพัฒนา SEE ได้ นอกจากนี้ยังมีทรัพยากรมนุษย์ที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนา ได้แก่ เครือข่ายนักวิจัย เครือข่ายผู้ทรงคุณวุฒิ เครือข่ายสถาบันเกษตรกร-สหกรณ์ เครือข่ายผู้ประกอบการ และเครือข่ายผู้บริโภค ปัจจุบันเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนขบวนการทางสังคม ภายใต้กรอบการพัฒนาระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม อย่างไรก็ตาม พบว่าจุดอ่อนปรากฏให้เห็น ได้แก่ บุคลากรที่เกี่ยวข้องยังขาดวิสัยทัศน์ และทักษะ ในเรื่องการบริหารจัดการโซ่อุปทานในธุรกิจ ขาดความรู้เรื่องกฎระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พรบ. แข่งขันทางการค้า กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค และการตระหนักเห็นความสำคัญเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งต้องเกิดจากการพัฒนาที่มีความสมดุลทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

2) การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ด้วยวิธีการ TOWS Matrix

การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ด้วย วิธีการ TOWS Matrix โดยพิจารณาประเด็นยุทธศาสตร์ใน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มยุทธศาสตร์ SO ที่นำโอกาสและจุดแข็งมาใช้ กลุ่มยุทธศาสตร์ WO ที่นำโอกาสมาลดจุดอ่อน กลุ่มยุทธศาสตร์ ST ที่นำจุดแข็งลดอุปสรรค และกลุ่มยุทธศาสตร์ WT ที่หลีกเลี่ยงจุดอ่อนและอุปสรรค ซึ่งมีทั้งสิ้น 9 ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังรายละเอียดตารางที่ 5.1.2

2.1) กลุ่มยุทธศาสตร์ SO ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- สร้างทีมงานส่งเสริมสนับสนุนธุรกิจฐานสังคม(SEE) ตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม (VN & F Platform)
- ขยายผลการจัดตั้งและดำเนินงาน SEE ในชุมชนและภาคส่วนเศรษฐกิจต่างๆ ร่วมกับภาคี เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์การพัฒนาภายใต้แผนพัฒนา ฉบับที่ 11
- ส่งเสริมให้ใช้ตัวแบบ SEE เป็นศูนย์เรียนรู้ เพื่อการเผยแพร่แก่คนในสังคมและผู้สนใจ
- จัดหลักสูตรเรียนรู้ในสถาบันการศึกษา เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์สู่สังคม

2.2) กลุ่มยุทธศาสตร์ WO ประกอบด้วย 2 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- สร้างกลไกการส่งเสริมและพัฒนาระบบสนับสนุนการขับเคลื่อน SEE อย่างมีแบบแผน

- สร้างกลไกการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ให้คนในสังคมตระหนักเห็น
ความสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วมใน SEE

2.3) กลุ่มยุทธศาสตร์ ST ประกอบด้วย 1 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- การจัดตั้งและใช้กลไกสมาคม SEE ในการประสานหน่วยงานภาครัฐ
สำหรับนโยบายส่งเสริมระบบการค้าที่เป็นธรรม

2.4) กลุ่มยุทธศาสตร์ WT ประกอบด้วย 2 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- ให้มีการวิจัยสำหรับกฎหมายที่เกื้อหนุนการพัฒนาระบบการค้าที่เป็น
ธรรมและการบังคับใช้อย่างเป็นรูปธรรม

- ผลักดันให้มียุทธศาสตร์ ส่งเสริมระบบการค้าที่เป็นธรรม และลด
มาตรการที่เป็นอุปสรรค

ตารางที่ 5.1 ตาราง TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การขับเคลื่อน SEE เพื่อสานต่อ
นโยบายพัฒนาภายใต้แผนพัฒนา ฉบับที่ 11

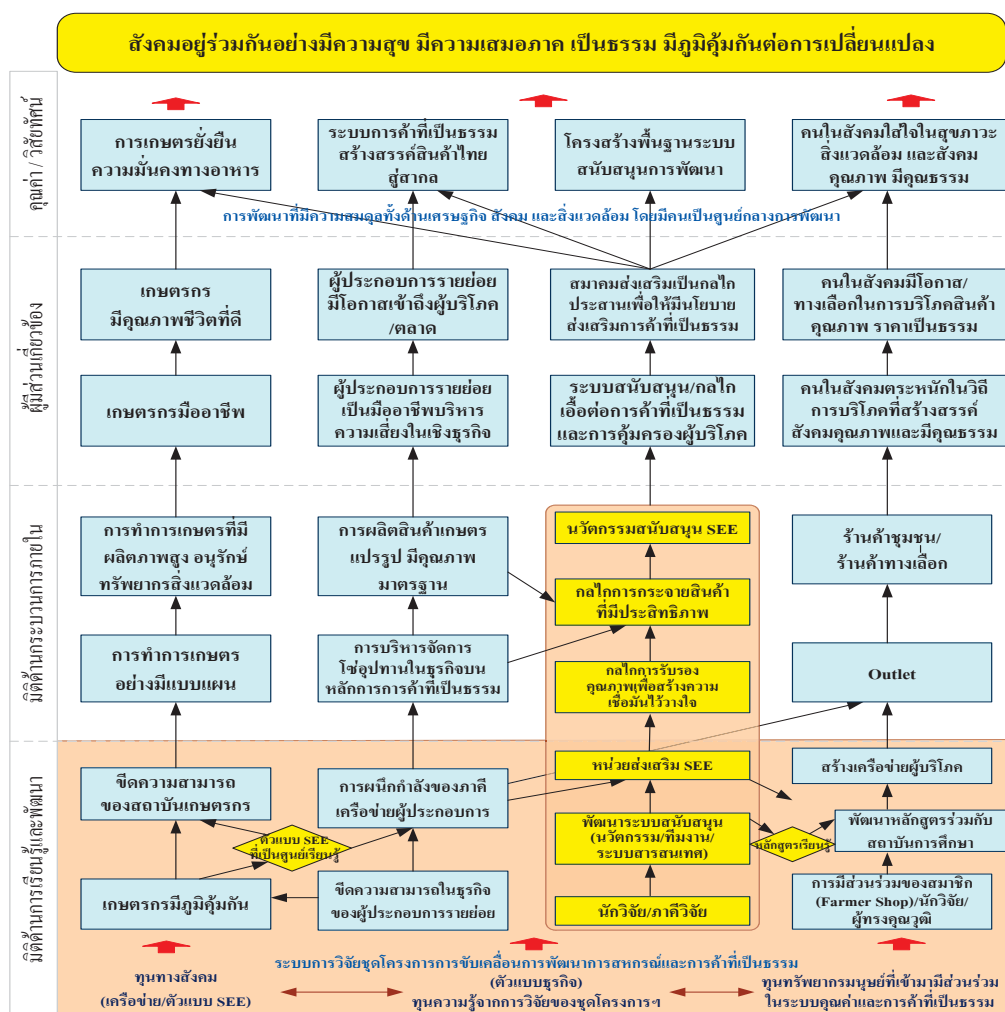
การวิเคราะห์ปัจจัย สภาพแวดล้อม ภายใน การวิเคราะห์ปัจจัย สภาพแวดล้อม ภายนอก	S : จุดแข็ง 1) ภาครัฐที่เข้ามามีส่วนร่วมใน SEE เป็น ทุนทรัพยากรมนุษย์ ที่มีความพร้อม เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน และขยายผล SEE ในสังคม 2) ตัวแบบ SEE ที่เป็นผลผลิตการวิจัย สามารถใช้เป็นกลไกการเรียนรู้เพื่อ ขยายผล 3) มีชุดความรู้ VN & F Platform ใน การสร้างทีมงาน เพื่อขยายผล SEE ในชุมชน-สังคม	W : จุดอ่อน 1) ยังขาดกลไกการจัดการความรู้ แก่ ผู้เกี่ยวข้อง และหน่วยงานภาคี 2) ยังขาดกลไกและระบบสนับสนุน การขับเคลื่อน และขยายผล SEE
O : โอกาส 1) กระแสการพัฒนาที่ยั่งยืน ทำให้ทั่วโลกหันมา สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาใน 3 เสา หลักสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน 2) นโยบายพัฒนาประเทศภายใต้แผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 11 ต้องการกลไกเชิงยุทธศาสตร์ เช่น เกี่ยวกับกลไกการขับเคลื่อนตามกรอบของ VN & F และตัวแบบ SEE 3) คนในสังคมหันมาให้ความสนใจและให้การ สนับสนุนธุรกิจลักษณะ SEE มากขึ้น 4) ผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลาง สถาบันเกษตรกรและเกษตรกรรายย่อย ตื่นตัวที่จะร่วมมือเป็นภาคีในการขับเคลื่อน SEE สู่การค้าที่เป็นธรรม	ประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่ม SO : 1) สร้างทีมงาน ส่งเสริมสนับสนุน SEE ตามกรอบ VN & F Platform 2) การขยายผลการจัดตั้งและ ดำเนินงาน SEE ในชุมชน และภาค ส่วนเศรษฐกิจต่างๆร่วมกับภาคี เพื่อ บรรลุวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศ ภายใต้แผนพัฒนา ฉบับที่ 11 3) ส่งเสริมให้ตัวแบบ SEE เป็นศูนย์ เรียนรู้ เพื่อการเผยแพร่แก่คนใน สังคมและผู้สนใจ 4) จัดหลักสูตรเรียนรู้ในสถาบัน การศึกษา เพื่อสร้างทรัพยากร มนุษย์สู่สังคม	ประเด็นยุทธศาสตร์ กลุ่ม WO : 1) สร้างกลไกการส่งเสริมและ พัฒนาระบบสนับสนุน การ ขับเคลื่อน SEE อย่างมีแบบ แผน 2) สร้างกลไกการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์รูปแบบต่าง ๆ ให้คนในสังคมตระหนักเห็น ความ สำคัญและเข้ามามีส่วน ร่วมใน SEE
T : ข้อจำกัด 1) นโยบายรัฐที่เข้าไปแทรกแซงกลไกตลาดส่ง ผลกระทบต่อประชาคมรายย่อย สถาบัน เกษตรกรและสหกรณ์ และผู้ประกอบการราย ย่อยและก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการทำ ธุรกิจ 2) หน่วยงานรัฐมีการดำเนินงานที่สวนทางกับ ทิศทางเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและ กระทบต่อ SEE 3) กฎหมายที่เกี่ยวข้องยังไม่เอื้อต่อการค้าที่เป็น ธรรม อีกทั้งยังขาดกลไกการสร้างความเข้าใจ และเข้าถึงผู้เกี่ยวข้องและประชาชน	ประเด็นยุทธศาสตร์ กลุ่ม ST : 1) การจัดตั้งและใช้กลไกสมาคม SEE ในการปรับนโยบายรัฐให้ เกื้อหนุนการพัฒนาระบบ การค้าที่เป็นธรรม	ประเด็นยุทธศาสตร์ กลุ่ม WT : 1) ให้มีการวิจัยสำหรับกฎหมาย ที่เกื้อหนุนการพัฒนาระบบ การค้าที่เป็นธรรมและการ บังคับใช้อย่างเป็นรูปธรรม 2) ผลักดันให้หน่วยงานรัฐมี Agenda ที่ไม่ขัดต่อการ ขับเคลื่อนระบบการค้าที่เป็น ธรรมภายใต้มาตรการ ประเมินผลที่รัดกุม

5.1.3. แผนที่ยุทธศาสตร์

การจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ในที่นี้เป็นไปเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารให้เห็นกระบวนการขับเคลื่อนประเด็นยุทธศาสตร์ โดยใช้กลไกธุรกิจฐานสังคม(SEE) เพื่อการบรรลุวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศตามกรอบของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีความเสมอภาค เป็นธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง”

แผนที่ยุทธศาสตร์ ในรูปที่ 5.4 แสดงให้เห็นทิศทางในการขับเคลื่อนประเด็นยุทธศาสตร์ ภายใต้โครงสร้างประกอบ 4 มิติ ได้แก่ มิติการเรียนรู้และพัฒนา มิติด้านกระบวนการภายใน มิติด้านระบบเศรษฐกิจ และมิติด้านสังคม ซึ่งจะนำไปสู่คุณค่าใน 4 ประการ ได้แก่

- การเกษตรยั่งยืน และการสร้างความมั่นคงทางอาหาร
- ระบบการค้าที่เป็นธรรม และสร้างสรรค์สินค้าไทยสู่สากล
- โครงสร้างพื้นฐาน และระบบสนับสนุนการพัฒนา
- คนในสังคมใส่ใจในสุขภาวะ สิ่งแวดล้อม และสังคมคุณภาพมีคุณธรรม

รูปที่ 5.4 แผนที่ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนธุรกิจฐานสังคมสู่การบรรลุวิสัยทัศน์การพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11

5.2 ข้อเสนอเชิงนโยบาย

เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย จึงมีข้อเสนอให้มีการจัดเวทีเสวนาวิชาการ ในระหว่างหน่วยงานรัฐ และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคม เพื่อนำเสนอรายงานการวิจัย และพิจารณาแนวทางการขับเคลื่อนประเด็นยุทธศาสตร์ ดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริมตัวแบบธุรกิจฐานสังคมเป็นศูนย์เรียนรู้การค้าที่เป็นธรรม เพื่อเผยแพร่แก่สังคม
2. การขยายผลการจัดตั้งและดำเนินงานธุรกิจฐานสังคม ในชุมชนและภาคเศรษฐกิจ
3. การจัดหลักสูตรการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลักสูตรอนุปริญญาและปริญญาตรี สาขา “การจัดการธุรกิจฐานสังคม” : Social Economy Enterprises Management
4. การพัฒนาทีมงานและระบบสนับสนุน ภายใต้หน่วยงานส่งเสริมธุรกิจฐานสังคม เพื่อการสานต่อนโยบายขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 สู่การบรรลุวิสัยทัศน์
5. การสนับสนุนให้มีหน่วยวิจัยและพัฒนา (Research and Development Unit) ในการสร้างสรรค์นวัตกรรม สนับสนุนการขับเคลื่อนธุรกิจฐานสังคม เพื่อปรับเปลี่ยนไปสู่ระบบการค้าที่เป็นธรรม โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง

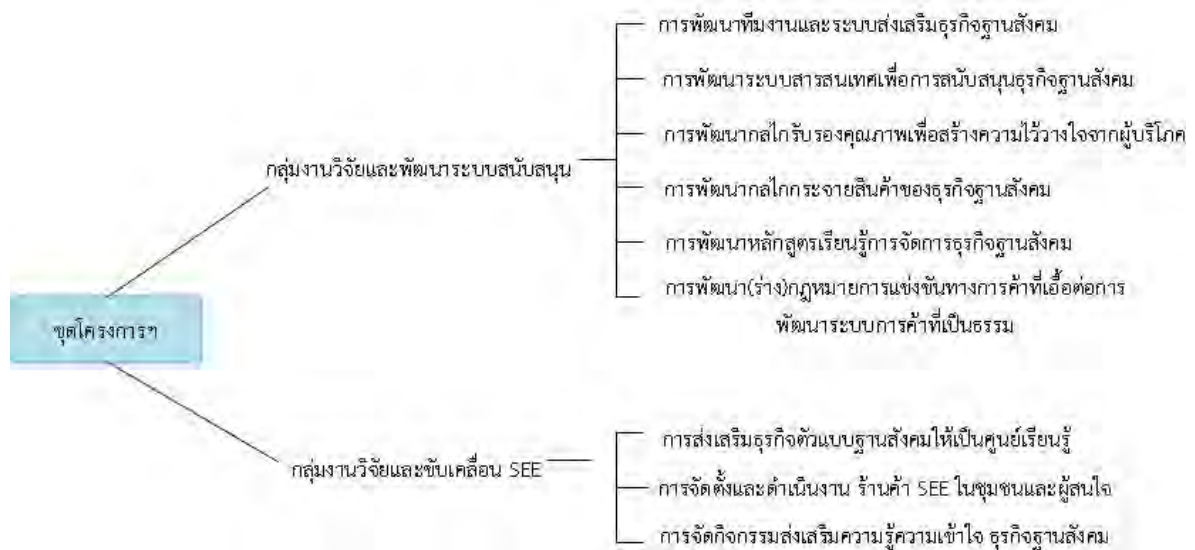
5.3 ข้อเสนอสำหรับการวิจัยในระยะต่อไป

การวิจัยในระยะต่อไปสำหรับชุดโครงการ “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม ในระยะที่ 6” อาจกล่าวว่าเป็นการต่อยอดชุดความรู้ที่ได้จากการวิจัย โดยใช้ **ตัวแบบธุรกิจฐานสังคม (SEE)** เป็นกลไกในการเรียนรู้และพัฒนา โดยใช้ทุนทรัพยากรทางสังคม ได้แก่ เครือข่ายนักวิจัย เครือข่ายผู้ประกอบการ Farmer Shop กลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่า เครือข่ายคุณค่าต่างๆ เครือข่ายผู้บริโภค และภาคีหน่วยงานสถาบันการศึกษา (ภาคเอกชนและชุมชน ในการขับเคลื่อนประเด็นยุทธศาสตร์ตามกรอบแผนที่ยุทธศาสตร์ที่กล่าวไว้ในข้อ 5.1.3

ข้อเสนอสำหรับการวิจัยในระยะต่อไป อาจแบ่งเป็น 2 กลุ่มงานวิจัย ดังนี้

5.3.1. กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาระบบสนับสนุน ได้แก่ การพัฒนาทีมงานและระบบส่งเสริม SEE การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการสนับสนุน SEE การพัฒนากลไกรับรองคุณภาพเพื่อสร้างความไว้วางใจจากผู้บริโภค การพัฒนากลไกกระจายสินค้าธุรกิจ SEE การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้การจัดการ SEE การพัฒนา(ร่าง)กฎหมายการแข่งขันทางการค้าที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการค้าที่เป็นธรรม

5.3.2. กลุ่มงานวิจัยการขับเคลื่อน SEE สู่ระบบการค้าที่เป็นธรรม ด้วยการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ร่วมกับภาคี ในการจัดตั้งและดำเนินงาน SEE ในชุมชน และภาคส่วนเศรษฐกิจต่างๆ

รูปที่ 5.5 ข้อเสนอสำหรับการวิจัยในระยะต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จุฑาทิพย์ ภัทราวาท และคณะ. 2554. รายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยการพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop ปีที่ 2. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (อัดสำเนา)
- นิคม เพชรผา และคณะ. 2554. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยสู่ทางการพัฒนาไปสู่ระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เชิงคุณธรรม : กรณีกลุ่มชาวนาผู้ปลูกข้าวคุณธรรมภายใต้เครือข่ายมูลนิธิธรรมะร่วมใจ จังหวัดยโสธร. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (อัดสำเนา)
- บุญเกิด ภาวนนท์ และคณะ. 2554. รายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย ระยะที่ 3. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (อัดสำเนา)
- ศานิต แก้วเอี่ยม และคณะ. 2554. รายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่ายางพารา ปีที่ 3. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (อัดสำเนา)
- ศศิธร วิเศษ และคณะ. 2554. รายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าผลไม้ จ.จันทบุรี ปีที่ 3. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (อัดสำเนา)
- สายสุตา ศรีอุไร และคณะ. 2554. รายงานความก้าวหน้าโครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสหกรณ์ ปีที่ 4. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (อัดสำเนา)
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2553. เอกสารประกอบการประจำปี 2553. สศช. (อัดสำเนา).
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2555. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11. (อัดสำเนา)
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. 2553. นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559). (อัดสำเนา)

อรุณ นวราช และคณะ. 2554. รายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยเชิงคุณค่าสามพาราน ปีที่ 3.
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (อัดสำเนา)

Alberta Social Economy Research Alliance. **Wrapping the Social Economy in BC and Alberta :**
Toward a strategic Approach. Balta working paper

Online : [En.wikipedia.org/wiki/Social_economy](https://en.wikipedia.org/wiki/Social_economy) (สืบค้นวันที่ 15 ตุลาคม 2555)

ภาคผนวกที่ 1

รายงานการประชุมชุดโครงการ
การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม

(1 กรกฎาคม 2554-15 กันยายน 2555)

รายงานการประชุมติดตามงานวิจัยโครงการวิจัยกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน

วันเสาร์ที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 เวลา 10.30-12.00 น.

ณ ห้อง ประชุมมุกดาหาร โรงแรมโรสการ์เด้น ริเวอร์ไซด์ สวนสามพราน

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย	รองผู้อำนวยการ สกว.
2. รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
3. คุณสุชาดา ยวบูรณ์	กรรมการผู้จัดการโรงแรมโรสการ์เด้น ริเวอร์ไซด์
4. คุณอรุณ นวราช	หัวหน้าโครงการวิจัย
5. คุณดิษยา ยศพล	นักวิจัย
6. คุณวิชัย มีสวัสดิ์	นักวิจัย
7. คุณสายสุดา ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการ สว.สก.
7. คุณสุพจน์ สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัย สว.สก.
8. คุณพรติมา คงศรี	เจ้าหน้าที่สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

เริ่มประชุมเวลา 10.30 น.

นักวิจัยโครงการเครือข่ายธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน ได้ประชุมหารือกับ ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการ สกว. และ รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ เพื่อรายงานการดำเนินโครงการวิจัยโดยมีประเด็นสำคัญที่ได้หารือดังนี้

ดร.สีลาภรณ์ : แนะนำการพัฒนาในประเทศไทยในระดับเมืองหรือจังหวัดเปรียบเทียบกับการพัฒนาในระดับเมืองในต่างประเทศ คือ เมืองอัมสเตอร์ดัม และเมืองแวนคูเวอร์ ความหลากหลายของวัฒนธรรมสามารถนำหน่วยธุรกิจ หน่วยการศึกษา ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมได้ สำหรับประเทศไทยจังหวัดที่ศักยภาพสามารถพัฒนาได้ทั้งจังหวัด คือจังหวัดนครปฐม และจังหวัดภูเก็ต นักการเมืองมีอิทธิพล มีเงิน แต่การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดได้ต้องใช้เครือข่าย

ถ้าเราทำฐานทำกลุ่มเครือข่ายเข้มแข็งนักการเมืองจะเปลี่ยนพฤติกรรมตามกลุ่มตามฐานที่เข้มแข็ง นักการเมืองไม่ยอมรับไม่ได้เพราะเครือข่ายมีหลายตำบล เป็นฐานเสียงจำนวนมาก

หลังจากนั้นนักวิจัยได้รายงานผลการดำเนินงานวิจัยแก่ที่ประชุมพร้อมกับได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ตอบข้อซักถามและขอคำปรึกษาจาก รองผู้อำนวยการ สกว.และ ผู้อำนวยการ สว.สก.

คุณอรุณ : การดำเนินงานวิจัยในช่วงที่ผ่านมาตลาดสุขใจมีลูกค้าเฉลี่ยวันละ 500 คน มีลูกค้าตั้งคำถามทำไมของหมดไวในช่วงเช้า

คุณสุชาดา : ของไม่พอขายไม่เป็นไร เราต้องการคัดคนคัดลูกค้า อยากให้พ่อค้าแม่ค้าเสียเวลาเล็กน้อยอธิบายว่าทำไมของหมด ของมีน้อย ของที่เราขายเป็นของปลอดภัยจริงๆ เป็นของที่ปลูกเองทำเอง หรือเป็นของเพื่อนบ้านของในชุมชน

คุณอรุณ : คุณชายถนัดศรีได้ช่วยได้อธิบายตอนออกรายการทีวี ของที่ขายเป็นของที่ผลิตเอง ไม่เหมือนของในซูเปอร์มาเก็ต ถ้ามาที่ตลาดสุขใจ มาช้าของก็จะหมด

ข้อสังเกตกราฟรายได้จากการขายที่สรุปมาน่าจะคอนเซ็ปต์เวิร์ก น่าจะต่ำกว่าความเป็นจริง 15-20%

ของที่ขายดี จะเป็นสินค้าที่มีแบรนด์ มีความน่าเชื่อถือ อาทิ ส้มโอไทยหิวกวที่ได้มาตรฐาน การส่งออก

ดร.สิลาภรณ์ : เรามี กลุ่มธุรกิจ กลุ่มเกษตรกร และมีผู้บริโภค จุดที่อยู่ตรงกลางคือตลาดสุขใจ มีคำถามว่าเราจะทำให้ตลาดสุขใจเข้มแข็งอย่างไรเราจะจัดการเส้นความสัมพันธ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างไร ซึ่งช่วงหลังของแต่ละกลุ่มก็ยังมีเครือข่าย มีเน็ตเวิร์ค ผู้ค้าบางรายมีระบบการผลิตต้นทางอยู่ อยู่นครปฐม อยู่เมืองกาญจนบุรี ผู้ค้าบางรายก็มีเครือข่ายส่งออกสินค้าไปต่างประเทศ มีเครือข่ายใต้จีน ซึ่งนครปฐมมีชื่อเสียงมาก ก็เป็นอีกช่องทางของผู้ค้า ซึ่งเราจะไม่ไปบริหารจัดการตรงนั้น

สำหรับทางหน่วยธุรกิจโรงแรมสวนสามพรานก็มี เครือข่ายโรงแรม, เครือข่ายสื่อและโรงเรียน

การที่เราเดินผ่านตลาดสุขใจทำให้เราเห็นช่องทางพวกนี้ เรากำลังเชื่อมความสัมพันธ์กลุ่มเกษตรกร กับหน่วยธุรกิจ กลุ่มผู้ค้าเองก็กำลังสร้างความสัมพันธ์ภายในด้วย มีคนมาขาย 40-50 ราย ยังไม่ได้เป็นเนื้อเดียวกัน ยังมีการขัดแย้งกันบ้าง ยังต้องใช้เวลาในการจัดระบบความสัมพันธ์อยู่บนธุรกิจเป็นคำถามว่า ระบบความสัมพันธ์จะแข็งแรงและอยู่ได้อย่างไร อยู่ได้ด้วยอะไร ประสิทธิภาพสิ่งที่ค้นพบจากงานวิจัยวิธีการจัดการแบบนี้ให้ได้ดี คือ

1.การจัดการความสัมพันธ์

2.การจัดการความรู้

คุณอรุณ : ตลาดเป็นแค่เครื่องมือ เป้าหมายของเราในระยะยาวคือคืนพื้นที่ในสามพรานให้เป็นสีเขียว

ดร.สิลาภรณ์ : การจะคืนพื้นที่สีเขียวให้สามพราน จำเป็นจะต้องมี Map จะต้องรู้ว่ากลุ่มที่มาร่วมงานวิจัยกับเราใครอยู่ตรงไหนของสวนสามพราน จะคืนพื้นที่ส่วนไหน เราจะต้องคุมสภาพพื้นที่ให้ได้ คนที่มาตลาดอาจจะเป็นคน จ.กาญจนบุรี ซึ่งเป็นคนนอกพื้นที่ เราจะต้องรุกคืบพื้นที่สามพราน เอาพื้นที่ Map มาทาง

คุณอรุณ : ตอนนี้เราเริ่มทำ Map กลุ่มบ้านคลองจินดา วางตำแหน่งฟาร์มอยู่ตรงไหน ไม่ต้องมองไกล เพื่อนบ้านผม ทำสวนฝรั่งอยู่หลังบ้าน ก็ยังฉีดยาอยู่ คุยกันมาหลายปี จนเจ้าของเดิมย้ายออกไป ก็ยังฉีดยาอยู่

ดร.สิลาภรณ์ : ต้องให้เขารู้ด้วยตนเองโดยการจุดต้นทุนการผลิตกับราคาขาย ค่าปุ๋ยค่ายา และทำบัญชีเลือด ตรวจเลือด ทุกคนรักลูก ทุกคนรักตัวเอง เมื่อรู้ข้อมูล รู้ผลเสียต่อร่างกาย แล้วจะเปลี่ยนพฤติกรรม มาทำปุ๋ยชีวภาพ

คุณอรุณ : กลุ่มบ้านคลองจินดา ก็มีประสบการณ์ เคยเห็นลูกไร่เสียชีวิตไปต่อหน้าต่อตาเลยหันมาทำเกษตรอินทรีย์ เพราะว่าเจอประสบการณ์กับตัวเอง

ดร.สิลาภรณ์ : ลองไปขอความร่วมมือกับสาธารณสุขให้มาช่วยสุ่มตรวจพนักงานหรือคนในละแวกสวนสามพราน โดยอาจเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมในตลาดสุขใจ

คุณติษยา : เมื่อครั้งที่มีการอบรม มีผู้เข้าอบรมมาจากเพชรบูรณ์เล่าให้ฟังว่า เจอเกษตรกรเขาปลูกกะหล่ำปลี กะหล่ำปลีหล่นมาหนึ่งหัว เขาจอตกลงมาเก็บ จึงถามว่าไม่เสียเวลาหรือ แต่กะหล่ำปลีหัวเดียวเอง ได้รับคำตอบว่า ต้องเก็บกลัววัวมากินเดียววัวตาย!!

ดร.สิลาภรณ์ : จากการเก็บตัวเลข สารเคมีที่นำเข้ามาในประเทศไทยจำนวนมากสามารถฆ่าคนไทยทั้งหมด ตายได้ 3 รอบ ไม่ต้องแปลกใจว่าทำไมคนจึงเป็นมะเร็งกันมากขึ้น เราต้องรู้วาระยะเวลาของสารพิษที่ตกค้างอยู่มีกี่วัน อะไรใช้ได้บ้างในการล้างพิษ เช่น หญ้ารางจืด ชาสมุนไพร

คุณอรุณ : เวลาที่อบรมอะไรที่เกี่ยวกับตนเองคนจะสนใจมาก

คุณสุชาดา : ขอคำแนะนำจากอาจารย์ว่าจากนี้ต่อไปอีก 6 เดือนจะต้องทำอะไรบ้าง

ดร.สิลาภรณ์ : ในแง่งานวิจัยก็เหมือนถนน เวลาลุยเข้าไปใหม่ๆ ก็ยังรกอยู่ ถ้าเดินไปเดินมามันก็เดินไปเอง ถนนกว้างไปเรื่อยๆ ต้องระวังอะไร เราใช้เครื่องมืออะไรบ้างไปตากถาง ต้องใช้ความเชื่อใจ ใช้กิจกรรม อะไรอย่างไรให้เกิดการยอมรับร่วมกัน เท่าที่สังเกตผู้ค้าในตลาดมีความหลากหลาย สิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญคือ บทบาทของผู้ค้ากับตลาดสุขใจ และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ค้าด้วยกันเอง ควรจะควบคุมความมีวินัย ความเป็นเจ้าของ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเอื้อเฟื้อต่อกันและกัน จะเอาอะไรมายึดความสัมพันธ์ คงไม่ใช่เรื่องของผลประโยชน์ ในที่สุดจะต้องแบ่งปันกัน จะจัดสรรกันอย่างไรกับเงิน 50 บาท

หลังจากนั้นที่ประชุมได้ร่วมพิจารณาหารือในประเด็นของบัญชีค่าใช้จ่ายของตลาดสุขใจ โดยมีประเด็นคือการบริหารจัดการงบประมาณ

คุณสุชาดา : เสนอ ถ้าค่าจ้าง รปภ. สูงไป ผู้ค้าอาจจะจัดสรรคนของผู้ค้าเป็นผู้ดูแลเองหรือไม่ เพื่อลดค่าใช้จ่าย ลดต้นทุน เพราะขณะนี้ในแต่ละเดือนมีค่าใช้จ่ายขาดดุลเดือนละ 4,000 บาท เราควรจะทำอย่างไรให้ระบบดำเนินไปด้วยตัวเอง (Self-Run)

คุณติษยา : รายงานงบการเงินบัญชีรายรับ-รายจ่าย ของสถาบันในช่วงแรกตลาดมีการลงทุนค่อนข้างมาก ร้านค้าน้อย เก็บค่าแผงได้เพียง 120,000 บาท แต่ตอนนี้มีร้านค้าเพิ่มขึ้นเป็น 50 ร้าน ก็จะมีเงินที่เก็บได้ 20,000 บาท แต่เรามีรายจ่ายประจำ 23,000 บาท ติดลบ 3,200 บาท ผู้ค้าเคยประชุมกันเสนอให้เก็บ 60 บาทจะได้เงินเพิ่มมาอีก 4,000 บาท

คุณสุชาดา : ถ้าเราไม่เก็บเพิ่มแต่เราไม่จ่ายถุง

คุณติษยา : ถ้าเราไม่จ่ายถุงให้ ถุงก็จะไม่เหมือนกันเกิดความแตกต่าง ไม่ย่อยสลาย

รศ.จุฑาทิพย์ : ควรนำเข้าที่ประชุมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตอนเย็นให้ผู้ค้าทุกคนมีส่วนร่วม ซึ่งจะเป็นการสอนให้ผู้ค้าทำบัญชี ทำธุรกิจด้วย

ดร.สีลาภรณ์ : เป็นเรื่องที่ตีกรณิคำใช้จ่าย ที่จะนำมาเป็นตุ๊กตาช่วยจัดการความรู้สึกความเป็นเจ้าของ อาจจะต้องปักธงไปข้างหน้าในเรื่องความสัมพันธ์ในตลาด ที่น่าจะทำคือการที่ทำให้ผู้ค้ารับรู้รู้จักกัน ยิ่งรู้สึกไปถึงครอบครัว ลูกหลาน ญาติ จะทำให้มีความเป็นมนุษย์ มีเอื้อเอื้อ คนในชุมชนรู้จักกัน

ในช่วงท้ายที่ประชุมได้หารือการเปิดรับสมัครผู้ค้าซึ่งยังคงเปิดรับสมัครผู้ค้าอยู่ซึ่งส่วนมากจะติดต่อผ่านทางเครือข่ายโดยจะนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ของตลาดก่อน

โดย ดร.สีลาภรณ์ ได้แนะนำให้มีการจัดการความรู้โดยให้ผู้ค้าทำบัญชีของตนเอง ผู้ค้าควรจะต้องทำ ซึ่งตัวเลขที่ปรากฏจะทำให้คณะกรรมการมีข้อมูล อาทิ ลูกค้าสนใจซื้อสินค้าประเภทไหน ร้านไหน ต้องไปสำรวจมา ของแบบไหนขายได้ดี สินค้าแบบไหนไม่พอขาย

ให้นำเข้าที่ประชุมแล้วคุยกัน เราบอกได้ว่าโรงแรมยังมีค่าใช้จ่าย ให้เหตุผลผู้ค้าว่าเป็นงานวิจัยจำเป็นต้องเก็บข้อมูลทำรายงาน ข้อมูลนั้นจะทำให้เราเห็นตลาด พร้อมทั้งยังเป็นข้อมูลป้อนกลับไปยังผู้ค้า จะต้องปรับตัวนำสินค้ามาขายให้ตรงกับความต้องการ อีกทั้งผู้ค้าแต่ละคนก็อาจปรับการผลิต

คุณสุชาดา : ตัวอย่างกรณีไข่ เป็นสิ่งจำเป็นทุกคนทุกบ้านซื้อ ครั้งหนึ่งไม่มีมาขายดิฉันเลยบอกว่าถ้าเจ้านี้หาไข่มาขายไม่ได้จะหา เจ้าอื่นมาขายแทน

หลังจากนั้นที่ประชุมได้หารือถึงประเด็นที่จะได้หารือร่วมกับผู้สื่อข่าวในช่วงบ่าย โดยคุณสุชาดาได้แนะนำว่าผู้ที่จะมาสัมภาษณ์เป็นตัวแทนจากบริษัทซึ่ง ททท.ได้ว่าจ้างให้ทำโปรเจกต์การตลาดในหัวข้อ เล่าเรื่องเมืองน่ารัก ที่จะไปตามที่ต่างๆเล่าเรื่องชุมชน

คุณสุชาดา : เอกสารบัญชีที่ให้อาจารย์ดูสำหรับเงินในส่วนที่ติดลบเดือนละ 4,000 บาทต้องมีการบริหารจัดการระหว่างโรงแรมและผู้ค้า โดยให้ผู้ค้าอยู่ได้ด้วยตัวเอง แล้วจะยั่งยืน ทางโรงแรมไม่อยากขึ้นราคาการบริหารจัดการตลาด

ดร.สีลาภรณ์ : ผู้ค้าควรจะมีเงินเอาไว้เป็นกองกลางเอาไว้ทำกิจกรรมบางอย่าง ไม่ใช่ cover cost แต่เป็น extra สำหรับคิดทำอะไรของตลาดเอง เพราะสักวันทางโรงแรมก็ต้องไปทำธุรกิจด้านอื่นๆ แต่ก็ยังยินดีเป็นพี่เลี้ยงช่วยคิด

คุณสุชาดา : การพูดทำนองแบบนี้ สำหรับคุณศิษยาหรือคุณวิชัยไปพูด ผู้ค้าจะมองว่าเป็นผลประโยชน์ของโรงแรมหรือเป็นคนของโรงแรม ขอเสนอว่าหลังจากนี้อาจจะจัดประชุม โดยจะเชิญอาจารย์ทั้ง 2 ท่านเข้าร่วมแล้วให้อาจารย์ให้ข้อมูลกับผู้ค้าจะดีกว่าทางโรงแรม

ดร.สีลาภรณ์ : เห็นด้วยเพราะในประเด็นนี้คิดว่าทางโรงแรมพูดไม่ได้

เลิกประชุมเวลา 12.15 น.

รายงานการประชุมย่อยอบรมการใช้โปรแกรมครั้งที่ 1
รายงานการประชุมร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมจาก บ.เอต้าซอฟต์แวร์ จำกัด

วันที่ 18 สิงหาคม 2554 เวลา 10.00 – 17.00 น.

ณ ร้าน Farmer Shop ชั้น 1 อาคารปฏิบัติการ คณะเศรษฐศาสตร์ มก.

ผู้เข้าประชุม :

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. คุณดิน		เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมจาก บ.เอต้าซอฟต์แวร์ จำกัด
3. คุณสนธยา	สีแดง	เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศ
4. คุณวสินธรา	ขวยเขิน	เจ้าหน้าที่วิจัยโครงการ Farmer shop
5. คุณประทีน	สนธิ์	เจ้าหน้าที่ประจำร้าน Farmer Shop
6. คุณสาวิตรี	นุกันยา	เจ้าหน้าที่ประจำร้าน Farmer Shop
7. คุณจินตหรา	นกเงิน	เจ้าหน้าที่ประจำร้าน Farmer Shop
8. นายธนวัฒน์	ชนะปริ่ม	เจ้าหน้าที่วิจัยโครงการ Farmer shop

เริ่มประชุมเวลา 10.00 น.

ตามที่ ผอ.มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ประจำร้านและเจ้าหน้าที่วิจัยประจำโครงการ Farmer Shop เข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป AdaPOS 3.0 Hypermart จาก บ.เอต้าซอฟต์แวร์ จำกัด ครั้งที่ 1 ในวันที่ 18 สิงหาคม 2554 เพื่อให้เจ้าหน้าที่ประจำร้านทุกคนจะสามารถใช้โปรแกรมอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดนั้น จึงนัดทางผู้ฝึกอบรมจาก บ.เอต้าซอฟต์แวร์ จำกัด เพื่อติดตั้งโปรแกรมและอบรมแก่เจ้าหน้าที่ประจำร้าน โดยมีกระบวนการดังนี้

แบ่งการทำงานเป็น 2 ทีมคือ ทีมแบคเอนฟิตและฟอนท์ออฟฟิต โดยคุณดินได้เทรนทีมฟอนท์ออฟฟิตก่อน เริ่มจากการเข้าระบบ AdaPosFront ให้สังเกตวันที่ว่าเป็นวันที่ปัจจุบันหรือไม่ มีหน้าจอบอกสถานะว่าขณะนี้ผู้ใช้อยู่ในสถานะใด เช่น Admin Manager Cashier หน้าจอจะปรากฏตารางการขาย ด้านขวาจะเป็นปุ่มปฏิบัติการ สามารถเปลี่ยนแปลงได้และมีคีย์ลัด ขั้นตอนแรกก่อนปฏิบัติงานคือการนำเงินทอนเข้าระบบที่ ปุ่มนำเงินเข้า ต่อมาคือปุ่มลัดจอ สามารถเช็ครหัสได้ การนำเงินออก ต้องใช้ปุ่มนำเงินออกเพื่อที่ระบบจะได้รับทราบ การยกเลิกบิล ต้องระบุเหตุผลเสมอ สามารถยกเลิกการขายสุดท้ายได้ ที่ปุ่มยกเลิกสุดท้าย สามารถเลือกรายการที่จะยกเลิกได้ที่ปุ่มเลือกรายการ กรณีที่ยังไม่ได้ปิดรอบ ให้เข้ารหัสเดิมเพื่อทำการรายการต่อก่อน การพักบิล ที่ปุ่มพักบิล และคั่นคืน กรณีมีการใช้คูปอง ควรเก็บคูปองคืนหลังจากใช้คูปองแล้ว ระบุสถานะของลูกค้าว่าเป็นสมาชิกก่อนชำระเงิน ปุ่มเช็คราคา ในกรณีที่ลูกค้าสอบถามราคาของสินค้าและจะสามารถทราบจำนวนของสินค้าคงเหลืออีกด้วย ปุ่มคูณ วิธีคือใส่จำนวน > กดปุ่มคูณ > ยิ่งบาร์โค้ด ปุ่มฟรี กดปุ่ม

ฟรี > ยิงบาร์โค้ดตัวที่ฟรี และควรมีใบส่งมอบเงินระหว่างวัน ไม่ควรเก็บไว้ที่แคชเชียร์เป็นจำนวนมาก การส่งข้อมูลจากฟอนต์ออฟฟิตไปถึงแบคคอฟฟิต ทำได้โดยการใช้ระบบ Import – Export และ Sky ของโปรแกรม AdaPos

ระบบแบคคอฟฟิต เริ่มจากการจัดการข้อมูลตั้งแต่ หัวท้ายบิล *เมนูเครื่องมือ* ได้แก่การสร้างบาร์โค้ด (กรณีสินค้าที่ไม่มีบาร์โค้ด) ให้ดีกกลางและใหญ่ออก เลือกช่วงรหัส โดยใช้ Ada Barcode เริ่มจาก พิมพ์บาร์โค้ด > บาร์โค้ดทั่วไป > เลือกช่วงรหัส > เลือกจำนวนดวง การเลือกกระดาษ (แบบพิมพ์โดยตรง) เลือกเป็น 3 คอลัมส์>พิมพ์ *เมนูกลุ่มสินค้า* แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ ขายขาดและฝากขาย การตั้งรหัสบาร์โค้ดควรตั้งจากหน่วยที่เล็กที่สุด การตั้งราคาสมาชิกจะใช้เป็นเปอเซ็นต์ โฟเดอร์เก็บรูปอยู่ที่ C: Program File > Ada > AdaPos 3.0 Hypermart > Adalimage *เมนูผู้จำหน่าย* สามารถทำใบรับของและใบซื้อสินค้าได้ทันทีเมื่อรับสินค้า โดยทางโปรแกรมจะเป็นแบบหมุนเฉลี่ย สามารถรายงานสต็อกสินค้า รายงานความเคลื่อนไหวของสินค้า *เมนูสินค้าคงคลัง* สามารถเบิกออกสินค้าในกรณีเปลี่ยนสินค้าเมื่อส่งสินค้าแล้วให้ add ที่ใบเข้าสินค้า *เมนูซื้อ* สามารถลดหนี้เจ้าหนี้ ในกรณีส่งคืนสินค้า กรณีหลังปิดรอบบิล ควรประมวลผล > ประมวลผลรวม > ดีก 3 ตัวบน กรณีลืมอนุมัติ ให้ประมวลผลรวม > ดีกทุกช่อง

หลังจากอบรมแบคคอฟฟิตและฟอนต์ออฟฟิตเป็นที่เรียบร้อยแล้ว คุณดินได้เปิดโอกาสให้ซักถาม และทดลองใช้งานโปรแกรมเบื้องต้น ก่อนจะทำการล้างระบบก่อนร้าน Farmer Shop เปิดทำการในวันที่ 26 สิงหาคม 2554 เจ้าหน้าที่ยังสามารถอบรมได้อีก 1 ครั้งตามโควตาของ บ.เอต้า ซอฟท์ จำกัด และสามารถให้เจ้าหน้าที่ของ บ.เอต้า รีโมทได้ตลอดไม่จำกัดจำนวนครั้ง

เลิกประชุมเวลา 17.00 น.

รายงานการประชุมย่อยเพื่อเตรียมความพร้อม
รายงานการประชุมร่วมกับเจ้าหน้าที่สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

วันที่ 22 สิงหาคม 2554 เวลา 16.40 – 17.30 น.

ณ ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.

ผู้เข้าประชุม :

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. คุณสายสุตา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
3. คุณสนธยา	สีแดง	เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศ
4. คุณสุพจน์	สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัย
5. คุณผุสดี	กลิ่นเกษร	เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศ
6. คุณธราภรณ์	ศรีงาม	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
7. คุณพรติมา	คงศรี	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
8. คุณวสินธรา	ขวยเขิน	เจ้าหน้าที่วิจัยโครงการ Farmer shop
9. คุณประทีน	สนธิ์	เจ้าหน้าที่ประจำร้าน Farmer Shop
10. คุณสาวิตรี	นุกันยา	เจ้าหน้าที่ประจำร้าน Farmer Shop
11. คุณจินตหรา	นกเงิน	เจ้าหน้าที่ประจำร้าน Farmer Shop
12. นายธนวัฒน์	ชนะปลื้ม	เจ้าหน้าที่วิจัยโครงการ Farmer shop

เริ่มประชุมเวลา 16.40 น.

ผอ.ประชุมร่วมกับเจ้าหน้าที่สถาบันฯ เพื่อมอบหมายงานแก่เจ้าหน้าที่ประจำร้าน Farmer Shop และตรวจความเรียบร้อยภายในร้านก่อนร้านเปิดทำการเพื่อทดสอบระบบในวันที่ 26 สิงหาคม 2554

ผอ.ได้แจ้งเพื่อทราบ สำหรับป้ายราคาสินค้าในร้านนั้น ในส่วนของรหัสสินค้าให้เปลี่ยนเป็น รหัสบาร์โค้ด และการแก้รหัสบาร์โค้ดให้เป็นรหัสสากล โดยเป็นรหัสเฉพาะของร้าน Farmer Shop สำหรับชาวเกษตรกรที่เป็นแบรนด์เดียวกันแต่มาจากหลายสหกรณ์ ให้ใช้บาร์โค้ดเดียวกัน โดยทางบริษัท เอต้าซอฟท์ จำกัด จะทำการริโมทมายังร้าน Farmer Shop เพื่อติดตั้งโปรแกรม หลังจากติดตั้งแล้วทาง ทีมแคคคอฟฟิตสามารถปรับบาร์โค้ดมาใช้ได้ในวันที่ 23 สิงหาคม 2554

ผอ.มอบให้นายธนวัฒน์ ทำสต็อกวัสดุ-อุปกรณ์ของร้าน Farmer Shop โดยการทำการ จัดทำใบเบิกวัสดุ-อุปกรณ์ เช็คลิสต์และจัดทำป้ายสินค้าและป้ายอื่นๆ ภายในร้าน Farmer Shop เช่น ไม่รับฝากของ กรุณาเก็บตะกร้าเข้าที่ เป็นต้น

เรื่องอื่นๆ ผอ.มอบให้คุณพรติมานำเงินทอนใส่แคชเชียร์เป็นเงิน 3,000 บาท มอบให้คุณวสินธราจัดเตรียมบิลเงินสด ใบรับของและเอกสารต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการรับ-ส่งสินค้า ให้เตรียมบันทึกรายการพร้อมบิลเงินสดไว้ในกรณีที่ไฟฟ้าดับ กรณีขอบิลเงินสดย้อนหลังให้เว้นวันที่ไว้ไม่ต้องลง ผอ.มอบให้คุณสายสุดาดำเนินการขอโทรศัพท์เพื่อใช้ประสานงานระหว่าง Office กับร้าน Farmer Shop มอบให้เจ้าหน้าที่ประจำร้าน Farmer Shop ร่างระเบียบของร้าน Farmer Shop และนำเสนอแก่ ผอ.เพื่อนำไปปรับใช้และถือปฏิบัติเพื่อความเป็นระเบียบ เตรียมจัดทำป้ายเครื่องหมายสุขภาพ ป้ายผักอินทรีย์ ผอ.แจ้งว่าจะมีการทำอาหารกล่อง ผักสลัดและน้ำสลัดของคุณวสินธราเพื่อจำหน่ายต่อไป

เลิกประชุมเวลา 17.30 น.

รายงานการประชุมย่อยก่อนเปิดร้าน
รายงานการประชุมร่วมกับเจ้าหน้าที่สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

วันที่ 25 สิงหาคม 2554 เวลา 08.35 – 10.30 น.

ณ ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.

ผู้เข้าประชุม :

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. คุณสายสุตา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
3. คุณสนธยา	สีแดง	เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศ
4. คุณสุพจน์	สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัย
5. คุณผุสดี	กลิ่นเกษร	เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศ
6. คุณธราภรณ์	ศรีงาม	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
7. คุณพรติมา	คงศรี	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
8. คุณवलลิตรา	ขวยเขิน	เจ้าหน้าที่วิจัยโครงการ Farmer shop
9. คุณประทีน	สนธิ์	เจ้าหน้าที่ประจำร้าน Farmer Shop
10. คุณสาวิตรี	นุกันยา	เจ้าหน้าที่ประจำร้าน Farmer Shop
11. คุณจินตหรา	นกเงิน	เจ้าหน้าที่ประจำร้าน Farmer Shop
12. นายธนวัฒน์	ธนะปลื้ม	เจ้าหน้าที่วิจัยประจำโครงการ Farmer shop

เริ่มประชุมเวลา 08.35 น.

ผอ.ประชุมร่วมกับเจ้าหน้าที่สถาบันฯ เพื่อแจ้งนโยบายของร้าน เรื่องการบริการตนเองของลูกค้า เพราะทางร้านไม่มีเจ้าหน้าที่สำหรับบริการลูกค้า และมอบหมายงานแก่เจ้าหน้าที่ประจำร้าน Farmer Shop เพื่อตรวจความเรียบร้อยภายในร้านก่อนร้านเปิดทำการเพื่อทดสอบระบบในวันที่ 26 สิงหาคม 2554

ผอ.กล่าวเปิดประชุม พร้อมนำภาพถ่ายประกอบการประชุมได้และอธิบายเรื่องราวบนโปสเตอร์ภายในร้าน ว่าคุณบุญชื่อนั้นเป็นสัญลักษณ์ประจำร้าน Farmer Shop ซึ่งเป็นตัวดำเนินเรื่องราว ที่เชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรและผู้บริโภค ให้ทราบถึงความเป็นมาของสินค้าภายในร้านว่าได้มาจากเกษตรกรโดยตรง

ผอ.จึงได้หารือกับเจ้าหน้าที่ประจำร้าน ว่ามีวัสดุและอุปกรณ์ใดที่จะต้องเตรียม ดังมีรายการดังนี้ ที่ตากผ้า กระติกน้ำสำหรับเจ้าหน้าที่ หัวส้อมก๊อก กล้องใส่ทีชชู บ้าย open-close อุปกรณ์หุงข้าว ถังขยะ ผอ.แจ้งว่าชั้นวางสินค้าที่ยังว่างอยู่ให้นำมาและใช้ไถ่ไปวาง รวมถึงระเบียบ

และข้อปฏิบัติต่างๆ ดังนี้ ผอ.ได้มอบให้นายธนวัฒน์ เชื้อวัสดุ-อุปกรณ์ตามบิล จากคุณพรติมา พร้อมทั้งทำรหัสติดที่อุปกรณ์ ผอ.มอบให้คุณวสิษฐา กันรหัส Barcode ไว้สำหรับสินค้าของคุณเก เพื่อที่จะได้รหัสที่ใกล้เคียงกัน และให้คุณวสิษฐา ตั้งวงเงินที่จะถือสำหรับซื้ออุปกรณ์หรือสิ่งของจำเป็นภายในร้าน รวมถึงการรับของให้ตรวจบิลอย่างละเอียด กรณีสินค้าชำรุดให้เขียนหลังบิลกำกับไว้

คุณประทีน เจ้าหน้าที่ประจำร้าน มีข้อสังเกตหลังจากที่ตรวจความเรียบร้อยภายในร้านว่า พหรมเซตเท่านั้นสิ้น ไม่ยึดพื้น เบื้องต้น ผอ.ได้รับเรื่องไว้เพื่อแก้ไขต่อไป คุณจินตหรา มีข้อสังเกตว่า ผ้าสำหรับใช้ทำความสะอาดไม่ควรตากไว้ในร้านเพราะจะทำให้เกิดกลิ่นอับ จึงเสนอว่าสามารถนำมาตากบริเวณหน้าร้านได้หรือไม่ คุณประทีนจึงแจ้งว่า ด้านหลังของอาคารปฏิบัติการมีห้องแม่บ้านไม่ทราบว่าจะสามารถนำไปตากที่นั่นได้หรือไม่ ผอ.จึงมอบให้คุณสาวิตรี สอบถามแม่บ้านว่าทางร้านสามารถนำผ้าไปตากที่ห้องนั้นได้หรือไม่ สำหรับการส่งมอบเงินจากการขายในแต่ละวัน ผอ.มอบให้คุณสาวิตรีรับผิดชอบพร้อมทั้งทำแบบฟอร์มการส่งรับเงินและมอบให้เจ้าหน้าที่ประจำร้านบันทึกพร้อม รายงานประสิทธิภาพที่พบระหว่างปฏิบัติงานเพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาต่อไป

เลิกประชุมเวลา 10.30 น.

รายงานลงพื้นที่สังเกตการณ์ตลาดสุขใจ
วันเสาร์ที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2554
ณ ตลาดสุขใจ โรงแรมโรสการ์เด็น ริเวอร์ไซด์

จากการดำเนินโครงการวิจัยร่วมกันระหว่างสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์และโรงแรมโรสการ์เด็นริเวอร์ไซด์ ได้ดำเนินการจัดตั้งตลาดสุขใจ ในการไปครั้งนี้มีร้านจำหน่ายสินค้าค่อนข้างหนาตา ในปัจจุบันมีร้านจำหน่ายสินค้าจำนวน 57 ร้าน เก็บค่าบำรุงตลาด 53 ร้าน อีก 4 ร้านที่ไม่เก็บค่าบำรุงตลาดคือ 1. ร้าน EM 2. ร้าน Farmer shop 3. ร้านปลาสด 4. ร้านของพนักงานสวนสามพราน

โดยมีร้านที่ไม่มาในวันนี้ 4 ร้านคือ 1. ร้านหัตถกรรมเขาแก้ว 2. ร้านภาพเขียน 3. ร้านผลิตภัณฑ์เมล็ดทานตะวัน และ 4. ร้านสหกรณ์โคเนื้อ

ทั้งนี้มี 1 ร้านที่จะไม่มาจำหน่ายอีกต่อไป คือร้านขนมจีนน้ำยา ด้วยสาเหตุมีสถานที่จำหน่ายอยู่ใกล้บ้านและขายเป็นประจำทุกวัน นอกจากนี้ข้าวออแกนิกนาวิลิติที่ไม่มาจำหน่ายระยะหนึ่งก็มาขายในวันนี้ และมีร้านจำหน่ายข้าวหอมมะลิอินทรีย์ทุ่งกุลา ในแบรนด์สูงบุญมีมาจำหน่ายด้วย

บรรยากาศในตลาดมีนักท่องเที่ยว ผู้บริโภค ค่อนข้างบางตา แต่จะมีปริมาณมากเป็นบางช่วงเวลา จากการเก็บข้อมูลในวันนี้มีผู้บริโภค/นักท่องเที่ยวมาตลาดสุขใจประมาณ 389 คน

ในช่วงบ่าย ผศ.ดร.อภิรดี อุทัยรัตนกิจ และ ดร.อัจฉริยา มณีน้อย เดินทางมาตลาดสุขใจ หลังจากนั้นเวลาประมาณ 13.30 น. ผศ.ดร.อภิรดี ได้บรรยายในหัวข้อ “เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว ผักผลไม้” มีผู้สนใจเข้ารับฟังการบรรยายจำนวน 21 คน ประชาชนที่สนใจ 11 คน เป็นเครือข่ายผู้ค้าจำนวน 7 คน และพนักงานคนสวนของโรงแรมจำนวน 3 คน

การบรรยายในเนื้อหาค่อนข้างเป็นเชิงวิชาการ เป็นวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับสาเหตุ ธรรมชาติของผัก ผลไม้ ที่ผลต่อการดูแลรักษาผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว ผู้ฟังบางส่วนอาจไม่เข้าใจหรือเข้าใจไม่ถึงในช่วงท้ายเปิดโอกาสให้ผู้ฟังถามคำถาม อาทิสาเหตุการดำของถั่วพุดำเวลาเก็บในตู้เย็น

ภาพตลาดสุขใจ

ข้าวหอมมะลิอินทรีย์ทุ่งกุลารักษ์ แร่พันธุ์ลูกบุญมี

**การประชุมนำเสนอ (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์ และพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย
ชุดโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม ระยะที่ 4**

วันอังคารที่ 26 กรกฎาคม 2554 เวลา 09.00 – 16.00 น.

ณ ห้องประชุม 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้มาประชุม

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทรวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. ดร.ลีลาภรณ์	บัวสาย	รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
3. นพ.สมเกียรติ	ชาติธีร	ผู้ทรงคุณวุฒิ
4. อาจารย์ไพโรจน์	สุจินดา	ผู้ทรงคุณวุฒิ
5. คุณเอ็นนู	ชื้อสุวรรณ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
6. คุณอังคณา	ใจเลี้ยง	เจ้าหน้าที่บริหารโครงการ
7. ผศ.ดร.อภิตี	อุทัยรัตนกิจ	หัวหน้าโครงการวิจัย
8. คุณกาญจนา	คุหากาญจน์	ประธานกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop
9. คุณบรรหาร	แสงฟ้าสุวรรณ	กรรมการบริหารร้าน Farmer Shop
10. คุณสมพงษ์	ชุ่มเพ็ญพันธุ์	กรรมการบริหารร้าน Farmer Shop
11. คุณสุขุม	ไวยธำรงค์	กรรมการบริหารร้าน Farmer Shop
12. รศ.ศานิต	แก้วเอียน	หัวหน้าโครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าอย่างพารา
13. ผศ.ดร.ปิติ	กันตังกุล	นักวิจัย
14. คุณนุชรินทร์	อยู่อำไพ	ผู้จัดการ สกก. ย่านตาขาว จำกัด
15. คุณพรทิพย์	ผลพีช	ผู้ช่วยนักวิจัย
16. คุณธนัญฐ์วรรธ	แสงหวัง	หัวหน้าโครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิ
17. คุณสุนทร	ดาดีโต	กรรมการ สกก. เกษตรวิสัย จำกัด
18. คุณศีลธรรม	ใบเจียม	กรรมการ สกก. เกษตรวิสัย จำกัด
19. คุณธีระภัทร์	สมรสกลาง	กรรมการ สกก. เกษตรวิสัย จำกัด
20. คุณอุรา	มะลา	ผู้ตรวจ
21. คุณจิรนนท์	เลาวัชรากุล	ผู้ช่วย ผจก. สกก. ปราสาท จำกัด
22. คุณพรสุดา	ภาคภูมิรัตน์	หัวหน้าโรงสีข้าว สกก. บรบือ จำกัด
23. คุณจำรัส	จันทร์ศรี	ผู้จัดการ สกก. บรบือ จำกัด
24. คุณวิบูล	ธรรมเดชากุล	ตัวแทน สกก. กระสัง จำกัด
25. คุณศศิธร	วิเศษ	หัวหน้าโครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าผลไม้
26. คุณวิชัย	ประกอบทรัพย์	เกษตรกรผู้ปลูกผลไม้คุณภาพ สมาชิกสหกรณ์

27. คุณมนัส	ทองชีว	ประธาน สกก. เขาคิชฌกูฏ จำกัด
28. คุณสุรางค์	พุ่มโพธิ์ทอง	ผู้จัดการ สกก. เขาคิชฌกูฏ จำกัด
29. คุณวรชัย	สิงห์ฤกษ์	หัวหน้าโครงการกลุ่มกองทุนฟื้นฟูเกษตรกรบ้าน คลองใหญ่ จ. ชัยนาท
30. คุณสายสุตา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายสุพจน์	สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัย
2. นายสนธยา	สีแดง	เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์
3. นายธนวัฒน์	ชนะปल्ली	เจ้าหน้าที่โครงการวิจัย
4. นางสาวธรรมาภรณ์	ศรีงาม	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

เริ่มประชุม เวลา 09.00 น.

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท เรียนเชิญ ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการ สกว. กล่าวเปิดการประชุมโดยขอบคุณนักวิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่เข้าร่วมการประชุมในวันนี้

รศ. จุฑาทิพย์ ในฐานะผู้ประสานงานชุดโครงการ “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม” ชี้แจงกำหนดการสำหรับเวทีในวันนี้ดังนี้

9.00–9.10 น. เปิดการประชุม โดย ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการ สกว.

9.10–9.20 น. ชี้แจงรายละเอียดการประชุมของชุดโครงการฯ

โดย รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้ประสานงานชุดโครงการ

9.20–10.20 น. การนำเสนอ (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์และการพิจารณาข้อเสนอโครงการและให้ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ: โครงการวิจัยการพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop

10.20–11.20 น. การนำเสนอ (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์และให้ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ: โครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าทางพารา ปีที่ 2

11.20–12.20 น. การนำเสนอ (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์และให้ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ: โครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย ระยะที่ 2

12.20–13.00 น. รับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน

13.00–13.30 น. การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าผลไม้ ระยะที่ 3 และให้ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

13.30–14.00 น. การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยฟื้นฟูกลุ่มเกษตรกรบ้านคลองใหญ่ และให้ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

14.00–14.30 น. การนำเสนอ (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์และให้ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ:

โครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสหกรณ์ปีที่ 3

14.30–15.00 น. ข้อเสนอแนะและกล่าวปิดการประชุม

โดย ดร.สิลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการ สกว.

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท เกริ่นนำการดำเนินงานภายใต้ชุดโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม ระยะที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์หลักที่จะเป็นแกนนำในการคิดค้นนวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาในทิศทางเชิงคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม ซึ่งมีภาพการขับเคลื่อนสหกรณ์ในเชิงอัตลักษณ์สู่ระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม โดยสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ได้ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อนำคุณค่าสหกรณ์สู่การพัฒนาระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งเริ่มจากการประเมินสถานการณ์และการวางกรอบยุทธศาสตร์ มีแผนแม่บทการพัฒนาสหกรณ์ การปรับปรุงกฎหมายได้ชุดความรู้เชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่า โดยการทำงานอย่างมีน้ำใจ สู่โครงการวิจัยต่างๆ ที่เป็นตัวอย่างนำร่อง เช่น Farmer Shop (ตลาดสุขใจ) คิซมูญโมเดล เป็นต้น จากนั้นได้มอบเวทีให้โครงการต่างๆ ได้นำเสนอ (ร่าง) รายงาน ดังต่อไปนี้

❶ โครงการวิจัยการพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop

ผศ.ดร.อภิรดี อุทัยรัตนกิจ หัวหน้าโครงการ (ร่วม) เป็นผู้นำเสนอรายงานของโครงการฯ ในรอบ 10 เดือนที่ผ่านมาภายใต้คำถามวิจัย วัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ตามที่ได้กำหนดไว้ โดยมีกรอบคิดการบริหารจัดการโซ่อุปทานอย่างบูรณาการของร้านค้าปลีกภายใต้แบรนด์ Farmer Shop ที่มีการดำเนินงานอยู่ด้วยกัน 5 ขั้นตอนคือ

1. การคัดสรรสินค้า 3 หมวด คือ อาหาร สินค้าอุปโภค และของใช้-ของที่ระลึก
2. การพัฒนาสินค้าให้ได้คุณภาพมาตรฐานและยั่งยืน
3. การพัฒนาระบบบริหารจัดการโซ่อุปทาน
4. การจำหน่ายสินค้าแก่ผู้บริโภค
5. การสร้างแบรนด์ Farmer Shop

ซึ่งมีขั้นตอนและกระบวนการวิจัยระยะที่ 1 เป็นระยะเตรียมการ มีอยู่ด้วยกัน 6 แผนงาน และผลการวิจัยตลอดระยะเวลา 10 เดือนที่ผ่านมา ได้มีการประชุมทีมวิจัย การกำหนดเงื่อนไขการคัดสรรสินค้าเบื้องต้น โดยมีการคัดสรรสินค้าเข้าร่วมโครงการไปแล้วจำนวน 4 ครั้ง ได้ผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการแล้วทั้งสิ้น 87 ราย มีการคัดเลือกคณะกรรมการบริหาร Farmer Shop ทั้งหมด 6 ท่านจากผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งมีการประชุมเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานทุกเดือน

กรอบทิศทางการดำเนินงาน มีสโลแกนว่า “ไม่ได้หวังกำไร แต่อยากให้เป็นลูกค้าประจำ” และมีวิสัยทัศน์ว่า “ร้านค้าที่ผู้ผลิตและผู้บริโภคเป็นเจ้าของร่วมกัน” ซึ่งโครงการพัฒนาตัวแบบร้าน Farmer Shop นี้มีประมาณการรายได้-รายจ่ายในปี 2554 สุทธิอยู่ที่ 20,000 บาท และปี 2555 ที่ประมาณ 200,000 บาท ตลอดปีการวิจัยนี้ได้มีการขับเคลื่อนกิจกรรมภายใต้กรอบทิศทางร่วมกับคณะกรรมการบริหารฯ โดยมีการออกบู๊ทประชาสัมพันธ์โครงการร้านหลายครั้ง ได้แก่

1. งานเสวนาวิชาการ วันที่ 15 ก.ย. 2553 ณ อาคารสารนิเทศ 50 ปี มก.
2. ตลาดสุขใจ สวนสามพราน จ.นครปฐม
3. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ร่วมกับร้านสหกรณ์ กฟผ.
4. งานเกษตรแฟร์ บางเขน ปี 2554
5. ห้างสรรพสินค้าเดอะมอลล์ บางกะปิ

ซึ่งจากการออกงานแสดงสินค้าในนามโครงการร้านนั้นทำให้เห็นว่าการรวมกลุ่มสามารถเพิ่มพลังอำนาจในการต่อรองได้มากขึ้น ดีกว่าที่ผู้ประกอบการรายเดียวจะไปเจรจากราคากับกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ แต่ขณะเดียวกันก็มีอุปสรรคการดำเนินงานอยู่พอสมควร และจากการสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริโภค มีการตอบรับในเกณฑ์ “ดี” และเชื่อว่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จะคัดเลือกสินค้าที่มีคุณภาพมาจำหน่าย ซึ่งโครงการนี้จะช่วยลดค่าการตลาดเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของผู้ประกอบการ

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมกระเช้าของขวัญปีใหม่ที่มีรายได้ประมาณสองหมื่นกว่าบาท และยอดรายได้จากการออกบู๊ทขายสินค้าประมาณ 500,000-600,000 บาท ตลอดระยะเวลา 10 เดือนที่ผ่านมา และขณะนี้โครงการฯ มีพื้นที่จัดร้านค้าต้นแบบแห่งแรก ณ คณะเศรษฐศาสตร์ มก. ซึ่งอยู่ระหว่างการตกแต่งพื้นที่ โดยมีการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า Farmer Shop เรียบร้อยแล้ว ได้ดำเนินการขอบาร์โค้ดสำหรับสินค้าที่ไม่มีเลขบาร์โค้ด และคัดเลือกโปรแกรมซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมเพื่อใช้ในร้านค้าเรียบร้อยแล้วเช่นกัน ขณะนี้ได้เริ่มประชาสัมพันธ์ผ่านเส้นทางต่างๆ เช่น การทำแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ หรือการเชิญชวนผ่านเครือข่าย facebook เพื่อให้บุคลากรและนิสิตใน ม.เกษตรศาสตร์ได้รับทราบการเปิดร้าน Farmer Shop ที่คาดว่าจะสามารถทดลองเปิดร้านได้ภายในเดือนสิงหาคมนี้

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวเสริมขอบคุณผู้บริจาคเงินสนับสนุนในการตกแต่งร้าน Farmer Shop ที่คณะเศรษฐศาสตร์ ในเบื้องต้นจากเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย และบริษัทดัมพ์ส พร้อมกับการแนะนำคณะกรรมการบริหาร Farmer Shop ทั้ง 4 ท่านที่มาเข้าร่วมเวทีในครั้งนี้ และเปิดโอกาสให้ตัวแทนคณะกรรมการเล่าความเป็นมา

คุณกาญจนา คุณากาญจน์ ประธานกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop กล่าวว่าเป็นผู้ประกอบ การรายหนึ่งที่มีโอกาสได้เข้าร่วมรับการคัดสรรสินค้ากับโครงการ และเมื่อได้เข้ามาร่วมกับโครงการแล้วเห็นว่าเป็นโครงการที่ดีมาก ที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรายเล็กได้มีช่องทาง

การตลาดใหม่ เห็นว่าโครงการนี้ช่วยดูแลผู้ประกอบการตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ไปถึงปลายน้ำ ใครมี
ปัญหาอะไร สามารถขอคำปรึกษาหาทางแก้ไขร่วมกันได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีมากและเป็นกำลังใจให้กับ
ผู้ประกอบการรายย่อยอย่างพวกเราให้สามารถดำเนินงานต่อไปได้ มีกำลังใจที่จะผลิตสินค้า
คุณภาพในราคาที่เป็นธรรมต่อผู้ผลิตและผู้บริโภคต่อไป สำหรับสิ่งที่ยึดโยงให้พวกเราเหล่า
ผู้ประกอบการกับโครงการฯ ทำงานร่วมกันได้คือ การมีเป้าหมายร่วมกัน เพื่อให้ร้าน Farmer Shop
ก้าวไปได้อย่างยั่งยืน มีอนาคตที่มั่นคง

คุณบรรหาร แสงฟ้าสุวรรณ กรรมการบริหารร้าน Farmer Shop ท่านหนึ่งกล่าวว่าเมื่อ
ได้เข้าร่วมกับโครงการฯ ก็ได้รับการช่วยเหลือร่วมหาทางแก้ปัญหาด้านวัตถุดิบที่ขาดแคลน นั่นคือ
กล้วยเล็บมือนาง เนื่องจาก จ.ชุมพร ลดพื้นที่การปลูกกล้วยหันไปปลูกยางพาราแทนทำให้ระยะสอง
ปีหลัง กล้วยหายากมาก เมื่อได้เข้าร่วมโครงการฯ แล้วสิ่งที่ได้คือองค์ความรู้ การตัดสินใจต่างๆ ที่
เป็นประโยชน์ต่อตัวเอง ซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินงานร่วมกับโครงการฯ ในการหาทางแก้ปัญหาที่เผชิญ
อยู่

คุณสุขุม ไวทยธำรงค์ กรรมการบริหารร้าน Farmer Shop มองว่าพวกเราเป็นตัวแทน
Farmer Shop จากการที่ผู้ประกอบการทำธุรกิจแล้วไม่ได้รับความเป็นธรรม ช่องทางนี้จะเป็น
ช่องทางที่ช่วยให้เกิดความเป็นธรรมตลอดสายการผลิต ตั้งแต่ผู้ปลูก ผู้ผลิตหรือผู้แปรรูป ไปถึง
ผู้บริโภค ซึ่งทุกคนจะได้รับความเป็นธรรมกันทุกคน

คุณสมพงษ์ ชุ่มเพ็งพันธุ์ กรรมการบริหารร้าน Farmer Shop กล่าวว่าจากเดิมที่เคยทำ
อาชีพประจำมาสู่การทำธุรกิจเต็มตัว เมื่อได้มาเข้าร่วมโครงการฯ ก็เห็นว่าเป็นการค้าแบบใหม่ที่จะสู้
กับกระแสโลกาภิวัตน์ได้ และค่อนข้างมั่นใจว่าธุรกิจจะสามารถสู้กับภาวะในปัจจุบัน พร้อมกับเชื่อว่า
โครงการนี้จะผ่านไปได้ด้วยดี และอีก 2 ปีข้างหน้าคาดว่าจะมีการขยายสาขาได้

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวเพิ่มเติมว่าจากกิจกรรมทั้งหมด 53 กิจกรรม ที่ได้
ดำเนินงานกันมาตลอดเวลา 10 เดือน ทางโครงการฯ ได้ทำงานเกินเป้าหมายในระยะแรกไปแล้ว
พร้อมกับได้เห็นอุปสรรค ข้อจำกัดจึงมีข้อเสนอโครงการในระยะที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ข้อคือ

1. การจัดตั้งและดำเนินการร้าน Farmer Shop ในรูปแบบโครงการนำร่องเพื่อทดสอบ
ระบบและพัฒนาไปสู่การนำไปใช้ประโยชน์ในฐานะการเป็นทางเลือกแก่ผู้ผลิตและผู้ประกอบการใน
การเข้าถึงตลาดที่มีแนวทางของการค้าที่เป็นธรรมและการเป็นทางเลือกแก่ผู้บริโภคในการเข้าถึง
แหล่งจำหน่ายสินค้าคุณภาพราคาเป็นธรรม

2. การสร้างแบรนด์ Farmer Shop เพื่อเข้าถึงผู้ผลิตและผู้บริโภค

กระบวนการทำงานจะใช้กรอบคิดเดิมของปีแรก คือ การทำงาน 5 ชั้น และจะเป็นการ
ปมเพาะธุรกิจ โดยมีแผนการดำเนินงาน 4 ชั้น คือ

1. การเตรียมการร้านค้า ประกอบด้วย การกำหนดสถานที่ตั้ง การตกแต่งร้าน การจัด
ชั้นวางสินค้า การวางระบบเทคโนโลยีและอุปกรณ์ การจัดจ้างพนักงาน

2. การทดสอบระบบ ประกอบด้วย การอบรมบุคลากร การปรับระบบบริหารจัดการ การเปิดดำเนินการ และการประชุมวางแผนกับผู้เกี่ยวข้อง

3. การดำเนินการโครงการ Farmer Shop ประกอบด้วย การบริหารจัดการร้านค้าปลีก การประชุมคณะกรรมการ การพัฒนาเครือข่ายพันธมิตรภายใต้โซ่อุปทานตามกรอบแนวคิด วิสัยทัศน์ และการติดตามย้อนกลับ

4. การสร้างแบรนด์ ประกอบด้วย การส่งเสริมการขาย การประชาสัมพันธ์ การสร้าง เครือข่ายสมาชิก และการติดตามแบรนด์

ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

➡ อาจารย์ไพโรจน์ สุจินดา

เห็นว่าผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่ผ่านประสบการณ์มากมาย น่าจะสามารถ ช่วยขับเคลื่อนงานไปได้ สำหรับวัตถุประสงค์ที่เขียนไว้ในปีที่ 1 และ 2 นั้น ถูกต้องแล้วแต่ไม่ควร เปลี่ยนมากนัก เพราะเป็นเรื่องใหญ่ ควรพิจารณาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค โดยมี Farmer Shop เป็นตัวสร้างความสัมพันธ์ (เป็นตัวจัดการ/ ตัวขาย) น่าจะเพิ่มคำว่า Farmer Shop ลงไปด้วย ที่สำคัญงานนี้ต้องเอาใจผู้บริโภคเป็นสำคัญด้วย ขอเป็นกำลังใจให้กับงานวิจัย โครงการนี้

➡ คุณเอ็นนู ชือสุวรรณ

เชื่อว่าจากประสบการณ์ของผู้ประกอบการที่เคยล้มเหลวกันมาก่อนที่จะมาเข้าร่วม โครงการนั้น น่าจะช่วยให้การดำเนินงานไปได้ดี และมีประเด็นเสริมคือ

1. การที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เห็นด้วยกับโครงการนี้และให้พื้นที่สำหรับการตั้งร้าน เป็นสิ่งที่ดีมาก แต่หัวใจสำคัญคือ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้บริโภค การหาสมาชิกจากบุคลากร และนิสิตนั้นอาจต้องเชิญลูกค้ากลุ่มเป้าหมายมานั่งคุยกันว่าต้องการอะไร ให้เราปรับปรุงเพื่อเป็นข้อมูล ในการกำหนดกลยุทธ์เพื่อดึงดูดลูกค้า

ขอยกตัวอย่างของคณะปฏิบัติการเกษตร มีอาจารย์ 2 มหาวิทยาลัย คือ ม.สุโขทัยธรรมาธิราช และ ม.ธรรมศาสตร์ รังสิต ได้ทำวิจัยพืชปลอดสารพิษ ซึ่งลูกค้ามีความมั่นใจในสินค้า เกิดการรวมกลุ่มกันจ่ายเงินล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ผลิตสามารถนำผักปลอดสารพิษมาขายได้ตามวันที่กำหนดไว้ และขยายผลสู่ร้านค้าในโรงอาหารของ มสธ. ที่ร่วมมือปรุงอาหารด้วยพืชปลอดสารพิษ ลูกค้าให้ความสนใจ หรือเกิดมีตลาดนัดปลอดสารพิษทุกวันอังคารวันอังคาร เหล่านี้เป็นตัวอย่างการเริ่มต้นที่ดี

2. การจัดหาดูแลแหล่งผลิต อาจเป็นอีกทางหนึ่งที่จะทำให้ผู้บริโภคเกิดความสัมพันธ์กับผู้ผลิต จนเกิดความเป็นเพื่อน เหมือนการที่ผู้ผลิตเอาของดีๆ มาให้เพื่อนกิน จะเกิดความช่วยเหลือกันระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค ซึ่งการสร้างความเป็นเพื่อนอาจช่วยให้เป็นไปได้ดี มีความยั่งยืน

➡ นายแพทย์สมเกียรติ ชาติธีรธร

ขณะนี้ทั่วโลกมีปัญหาเรื่องแหล่งผลิตอาหารแล้ว แต่ต้องติดตามข้อมูลนานาชาติ โครงการนี้มีข้อสังเกตที่สโลแกน “ไม่หวังกำไร” คิดว่าน่าจะปรับเปลี่ยนเป็น “กำไรอย่างเป็นธรรม” จะเหมาะสมกว่า โดยการเน้นโครงสร้างเรื่องความเป็นธรรม นอกจากนี้มีข้อสังเกตว่าโครงการใดๆ ก็ตามที่เป็นโครงการนำร่องมักจะสมบูรณ์แบบทั้งนั้น แต่เมื่อมีการขยายจากการนำร่องไปแล้วจะเกิดปัญหา จึงต้องระมัดระวังให้มากเพราะคนจะเกิดกิเลส

การทำงานนี้เป็นการเคลื่อนไหวเชิงบวก ต้องระวังเรื่องการขยายจำนวน การขยายตัวเงิน ในข้อ 4.8 และ 4.9 การจัดการสินค้าคงคลัง และการควบคุมระบบบัญชี ให้ระวังในวันที่มีเงินเข้ามาเกี่ยวข้องมากๆ จะเกิดปัญหาขึ้นได้โดยอัตโนมัติ ดังนั้นต่อไปต้องดูแลเรื่องการควบคุมคน และบัญชีอย่างเป็นระบบ โครงการดีๆ เมื่อมารวมตัวเป็นกลุ่มใหญ่ขึ้น ต้องรวมตัวกันอย่างซื่อๆ ทั้งเชิงระบบและเชิงบุคลากร ต้องระวังให้มาก

➡ ดร. สีสภรณ์ บัวสาย

การรายงานวันนี้แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ การรายงานฉบับสมบูรณ์ในปีแรก และทิศทางโครงการใหม่ในปีที่ 2

1. อยากเห็นข้อมูลผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ ให้อธิบายลักษณะปัญหาที่ผู้ประกอบการแต่ละรายเผชิญอยู่ เช่น บางรายพบปัญหาช่องทางการตลาด บางรายมีปัญหาเรื่องวัตถุดิบ ควรจะแสดงให้เห็นในรายงานว่ากลุ่มใดมีปัญหาอะไรบ้าง ข้อมูลจากผู้ประกอบการจะช่วยให้เห็นว่าปัจจุบันเรากำลังเผชิญกับปัญหาอะไรอยู่ มีข้อมูลออกมาให้เห็นว่ามีกี่รายที่เจอการหักเปอร์เซ็นต์จากกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ และพบความไม่เป็นธรรมอย่างไรบ้าง

2. มีข้อคิดเห็นไว้ในระยะเฟสที่ 2 ต้องดูแลเรื่องความสัมพันธ์ใหม่ระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค จากสโลแกนและวิสัยทัศน์ที่เขียนมานั้น คำถามคือความสัมพันธ์นี้ต้องการยึดคุณค่าอะไรเป็นหลัก เช่น ใช้ความเป็นธรรม หรือการใช้ความสัมพันธ์ในรูปแบบเพื่อน หรือ ประสิทธิภาพของสินค้า ควรแสดงให้เห็นว่าใช้ตัวไหนเป็นหลักในการยึดโยงความสัมพันธ์เหล่านี้ เห็นว่าควรทบทวนอีกครั้งให้หลักนี้ชัดเจน ต้องหาให้เจอว่าใช้หลักการอะไรเป็นสำคัญ ควรจัดลำดับความสำคัญให้ชัดเจน

โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าหลักที่จะตรึงคนได้มากคือหลักเรื่องความเป็นธรรม แผนระยะต่อไปต้องหากิจกรรมที่จะทำให้ผู้บริโภคเห็นว่าร้าน Farmer Shop มีความแตกต่างจากร้านค้าปลีก

อื่นอย่างไร ต้องตั้งเข็มให้เห็นแล้วออกแบบการเดินทางให้ชัดเจน และควรปรับใน Proposal เรื่องการทำงานด้านผู้บริโภคด้วย

๒ โครงการเครือข่ายคุณค่าทางพารา ปีที่ 2

ผศ.ดร. ปิติ กันตังกุล นำเสนอ (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์ของโครงการเครือข่ายคุณค่าทางพารา ปีที่ 2 ซึ่งมีสหกรณ์การเกษตรย่านตาขาวเป็นสหกรณ์ที่เข้าร่วมการดำเนินงานของโครงการฯ โดยเป็น สกก. ที่เน้นธุรกิจยาง มีเงินทุนหมุนเวียนในการรับซื้อยางโดยไม่คิดดอกเบี้ย มีการจัดสรรเงินเฉลี่ยคืนอย่างสม่ำเสมอ และมีการบริหารจัดการที่ดี มีแผนธุรกิจทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายในการพัฒนาธุรกิจยางพาราไปสู่การส่งออกโดยตรง แต่ประสบปัญหา คือ ยังขาดความรู้ ทักษะ ประสิทธิภาพทำธุรกิจ ขาดข่าวสารการส่งออก และยังมีความเสี่ยงต่อความแปรปรวนด้านราคายาง

สำหรับงานวิจัยในปีที่ 2 นี้เป็นการเชื่อมโยงโซ่อุปทานเพื่อลดจุดอ่อนของเครือข่าย ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ มุ่งการลดต้นทุนจากผู้ผลิตและผู้บริโภค ให้มีอาชีพทำสวนยางได้อย่างยั่งยืน ภายใต้วัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ

1. ยกระดับฐานข้อมูล วางแผนธุรกิจ สกก. เพื่อการแข่งขัน
2. แนวทางธุรกิจสหกรณ์แบบบริหารจัดการโซ่อุปทานอย่างบูรณาการ
3. วิเคราะห์ดำเนินธุรกิจเครือข่ายตามแผนธุรกิจผ่านช่องทางการตลาด คำนึงถึงความเสี่ยงธุรกิจ

โดยผลการวิจัยแบ่งได้เป็น 2 ส่วนคือ

1. การพัฒนาต้นน้ำ ประกอบด้วย 5 กิจกรรมคือ
 - 1) การจัดทำฐานข้อมูลสมาชิก สกก. เพิ่มเติมปี 2 จำนวนสมาชิก 538 คน
 - 2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ผลผลิตยางแผ่นดิบกับปริมาณปุ๋ยที่ใช้
 - 3) การใช้ปุ๋ยกับยางพาราตามค่าการวิเคราะห์ดิน
 - 4) การแนะนำการทำปุ๋ยสกัดจากมูลสุกร
 - 5) การพัฒนาสวนยางพาราเป็นเครือข่ายคุณค่าต้นน้ำ
 - 6) ศูนย์เรียนรู้เสมือนจริง โดยจัดทำฐานข้อมูลและข่าวสารความรู้ทั้งด้านการทำสวนยาง และธุรกิจยางพารา ซึ่งมีผู้เข้าศึกษาดูงานรวม 379 คน ตลอดปีที่ผ่านมา
2. การพัฒนากลางน้ำและปลายน้ำ ประกอบด้วย
 - 1) ลักษณะการดำเนินธุรกิจยางพารา รับซื้อทั้งน้ำยางสด ยางแผ่นดิบ ยางแผ่นรมควัน ยางฟอง และยางคัตติ้ง
 - 2) สถานการณ์ปัจจุบันเครือข่าย มีเครือข่ายทั้งสิ้นจำนวน 43 เครือข่าย

3) การเจรจาธุรกิจกับผู้นำเข้าอินเดีย เป็นการแสวงหาตลาดส่งออกใหม่ โดย จ.ตรัง ได้อนุมัติงบประมาณจังหวัดปี 2554 ให้ สนง.พาณิชย์จังหวัดดำเนินโครงการส่งเสริมและสนับสนุน ทั้งนี้ได้เจรจากับประเทศอินเดีย ช่วงกลางเดือน ก.ค. 2554 ที่ผ่านมา

4) แผนธุรกิจเครือข่ายคุณค่าทางพารา สกก. ย่านตาขาว มีการวิเคราะห์สถานการณ์ธุรกิจ (SWOT) จัดทำแผนการตลาด แผนพัฒนาผลิตภัณฑ์ แผนบริหารจัดการ และแผนการเงิน

5) แผนความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ สกก. ย่านตาขาว มีขั้นตอนบริหารความเสี่ยงทั้งภายนอก และภายใน เพื่อลดความเสี่ยงตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อการสร้างรายได้แก่สมาชิกอย่างยั่งยืน

สุดท้ายเป็นข้อสรุปและข้อเสนอแนะสำหรับต้นน้ำ คือ 1) สมาชิกยังขายผลผลิตยางให้ สกก. น้อยมากเพราะเดินทางไม่สะดวก ดังนั้น สกก. ควรเพิ่มจุดรับซื้อยางให้มากขึ้น และ 2) มีการปลูกพืชแซมและเลี้ยงสัตว์ในสวนน้อย จึงส่งเสริมให้ชาวสวนทำนาร่อง โดยจัดประกวดสวนยางและมอบรางวัลหรือให้อัตราดอกเบี้ยต่ำเป็นสิ่งจูงใจ

ข้อเสนอแนะสำหรับกลางน้ำและปลายน้ำคือ 1) การที่เครือข่ายถอนตัวออกไป ควรจัดชั้นเครือข่ายโดยให้มีแรงจูงใจต่างกัน 2) พัฒนาแนวทางการจัดการธุรกิจทางพารา โดยจัดทำข้อมูลพื้นฐาน ปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยง และจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เพิ่ม IT และส่งเสริมให้ สกก. อื่นๆ จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง 3) ราคาขายผันผวนมาก รัฐควรต้องจัดตั้งกองทุนรักษาเสถียรภาพยาง และ 4) สกก. ย่านตาขาว ควรพัฒนาระบบประเมินตนเองและรับการตรวจประเมินจากภายนอก

ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

☞ คุณเอ็นนู ชือสุวรรณ

ถ้าเรามีการบันทึกการจัดการที่ดี เมื่อมีงบจากรัฐบาลเข้ามาแล้วจะเป็นตัวอย่างที่ดีได้ต่อไป งานนี้ดีมาก ควรเก็บข้อมูลองค์ความรู้ต่างๆ ไว้ รวมทั้งเรื่องการปลูกพืชแซม ถ้าปลูกเยอะเกินไปอีก 3-4 ปีข้างหน้าจะมีปัญหา แต่เห็นว่ามีวางแผนบริหารความเสี่ยงไว้แล้วซึ่งเป็นสิ่งที่ดีมาก สิ่งสำคัญคืออยากให้มีการบันทึกข้อมูลเหล่านี้ไว้เพื่อเป็นประโยชน์ในอนาคตข้างหน้า

☞ อาจารย์ไพโรจน์ สุจินดา

การหาความรู้ และการเรียนรู้เรื่องการตลาดในการหาความเป็นธรรมด้วยตัวสหกรณ์ การเกษตรเอง อาจเป็นจุดค้นพบให้สหกรณ์ทั่วไปเห็นได้ว่า นี่เป็นจุดเริ่มต้นในการทำธุรกิจแข่งกับภาคเอกชน ถึงแม้ว่าจะให้ประโยชน์แก่สมาชิกได้เพียงไม่กี่เปอร์เซ็นต์ก็ตาม

๑ นายแพทย์สมเกียรติ ชาติธีร

ในสไลด์หัวข้อที่ 3 เรื่องการใช้ปุ๋ยกับยางพาราตามค่าการวิเคราะห์ดิน ให้ตรวจสอบอีกครั้งว่าข้อมูลผิดหรือไม่กับค่าพีเอช (pH) ที่กล่าวถึง

เรื่องโกดังเก็บยางและการปล่อยขาย อาจต้องวิเคราะห์ว่าควรมีข้อมูลให้ใช้ในการประกอบการประเมินสถานการณ์ ซึ่งผลวิจัยนี้อาจใช้ได้ดีเฉพาะทางภาคใต้เท่านั้น เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ผลิตยางพาราได้ดีที่สุดในประเทศไทย

๑ ดร. สีสภรณ์ บัวสาย

กระบวนการทำงานนี้เป็นกระบวนการในแนวราบ เหมือนการทอกระสวยเชื่อมโยงไปมา คือเทคโนโลยีหนึ่งซึ่งเป็นการเชื่อมร้อยโซ่อุปทานเพื่อการลดจุดอ่อนของเครือข่าย จึงน่าจะตอบโจทย์นี้ว่า ช่วยลดจุดอ่อนได้ผลหรือไม่ ยั่งยืนหรือไม่ และวิธีการที่ใช้ดีกว่าวิธีอื่นหรือไม่/อย่างไร ควรวิเคราะห์ว่าความแตกต่างของกระบวนการนี้แตกต่างจากการให้ข้อมูลข่าวสารเพียงอย่างเดียวอย่างไร และมีจุดอ่อนตรงไหนบ้าง งานของตัวเองที่ทำยังขาดอะไร ให้วิเคราะห์ของตัวเองว่าเรายังขาดการเรียนรู้อะไร อีกทั้งไม่ควรเสียเวลากับอะไร ให้สรุปว่า Action ที่เราเลือกใช้นี้ใช้ได้ดีหรือไม่/อย่างไร

๓ โครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย ระยะที่ 2

คุณธนธวัชวรรค์ แสงหวัง หัวหน้าโครงการวิจัยฯ ระยะที่ 2 นำเสนอความเป็นมาวัตถุประสงค์ ผลที่คาดหวัง กรอบแนวคิดการวิจัย ทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์ รวมถึงขั้นตอนและวิธีวิจัย

จากนั้นมอบให้คุณจิรนนท์ เลาว์ชรากุล ตัวแทนทีมกลยุทธ์โครงการวิจัยฯ รายงานกระบวนการวิจัยที่มีอยู่ 6 กิจกรรมคือ การจัดทำฐานข้อมูล การปรับปรุงประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิต การรณรงค์ให้ผู้บริโภคอุดหนุนแบรนด์ข้าว “เกิดบุญ” การขับเคลื่อนเครือข่ายฯ ด้วย “ระบบธุรกิจเชิงคุณค่า” การติดตามแบรนด์ และการทำแผนธุรกิจเครือข่ายฯ ซึ่งผลการวิจัยแบ่งได้เป็นสองส่วนคือ

๑ ส่วนแรก

1. ระบบธุรกิจเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย ได้มีการจัดทำฐานข้อมูล และการเรียนรู้ระบบการเกษตรที่เหมาะสม โดยกระบวนการด้านการส่งเสริมการผลิตที่มีคุณภาพและลดต้นทุน ซึ่งมีโครงการนำร่องการส่งเสริม GAP ด้วยจิตสำนึก

2. แบรนด์เชิงคุณค่า “ข้าวเกิดบุญ” ที่ผู้บริโภคให้ความสนใจ มีผลการสำรวจพบว่าเนื่องจากเป็นแบรนด์ใหม่ยังเป็นที่รู้จักน้อย การตอบรับจึงยังน้อยอยู่ คาดหวังว่าอนาคตมีความ

เป็นไปได้ที่จะติดตลาด และมีข้อเสนอแนะจากผู้บริโภคว่าควรหาซื้อได้ง่ายและควรปรับปรุงให้เป็นถุงสุญญากาศ ซึ่งเครือข่ายกำลังทำการปรับปรุง

3. ชุดความรู้การบริหารจัดการเครือข่ายสหกรณ์ พบว่าสมาชิกภาคีที่มีโรงสีจะให้ความสนใจมากกว่ากลุ่มที่ไม่มีโรงสี และควรมีการสำรวจบุคลากรเพื่อป้องกันความไม่ต่อเนื่องในการดำเนินงาน ซึ่งทั้งหมดนี้ต้องการความร่วมมือเป็นสำคัญ

➡ ส่วนที่สอง เป็นชุดความรู้การสร้างแบรนด์เชิงคุณค่า

1. มีการปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้บริโภค
2. ด้านการตลาดของข้าวเกิดปัญวยังเป็นเรื่องยากซึ่งต้องค่อยๆ ทำงานกันต่อไป
3. เส้นทางตลาด
4. เป้าหมาย/ช่องทางการตลาด ยอดขายยังต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ เนื่องจากกลุ่มลูกค้ายังติดแบรนด์เดิมที่เคยกินกันอยู่

จึงมีบทสรุปและข้อเสนอแนะคือ

1. การจัดทำฐานข้อมูลด้านราคา นำร่องโดย 5 สหกรณ์ ซึ่งเป็นข้อมูลสารสนเทศที่เครือข่ายสามารถใช้ประโยชน์และเป็นข้อมูลอ้างอิงในด้านราคาข้าวเปลือก/ ข้าวสารหอมมะลิ
2. การพัฒนากระบวนการผลิตข้าวคุณภาพ GAP
3. ผลสำรวจความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
4. ผู้นำของแต่ละสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกภาคีฯ ต้องมีความต่อเนื่อง
5. การจัดทำถุงสุญญากาศ ขนาดบรรจุ 5 กก.
6. เป้าหมายการตลาดข้าวเกิดปัญห ทั้บซ้อนกับกลุ่มเดิม จึงคิดว่าควรมีกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกันออกไปจากกลุ่มเดิม

ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

➡ **อาจารย์ไพโรจน์ สุจินดา**

ข้าวเป็นผลิตภัณฑ์ที่ปลูกกันทั่วไป ปัญหาหนึ่งเกิดจากการติดสินค้าที่กำหนดพื้นที่ เพราะฉะนั้นข้าวเกิดปัญหจึงต้องแข่งขันกับข้าวสหกรณ์

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท จึงตั้งคำถามแก่นักวิจัยโครงการฯ ให้แสดงความคิดเห็นว่าการที่สหกรณ์มีข้าวหลายแบรนด์ คิดว่ามีผลดีต่อสหกรณ์หรือไม่

คุณธนธูวรรธน์ แสงหวัง แสดงความคิดเห็นว่าการมีหลายแบรนด์นั้นน่าจะดีกว่าเนื่องจากถ้าทำแบรนด์เดียวแล้วไม่ประสบความสำเร็จก็จะเสียหายทั้งหมด

คุณจรัส จันทร์ศรี ผู้จัดการ สกก. บรปือ กล่าวว่ เมื่อได้เข้าร่วมโครงการฯ นี้จึงทำให้รู้ว่าสหกรณ์คืออะไร จุดมุ่งหมายคือการต้องดูแลสมาชิก ได้องค์ความรู้ว่าสหกรณ์ต้องมีการรวมกลุ่มกัน และได้เพื่อน ครูอาจารย์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีมาก

คุณพรสุดา ภาคภูมิรัตน์ หัวหน้าโรงสีข้าว สกก. บรปือ กล่าวเสริมว่าเมื่อได้เข้ารับการอบรมนักขายมืออาชีพที่ทางสถาบันฯ จัดขึ้น ทำให้ได้เปิดโลกทัศน์และได้ความรู้ใหม่ๆ ที่น่าสนใจมาก

คุณวิบูล ธรรมเดชากุล ตัวแทนจาก สกก. กระสัง เห็นว่าการที่ต้องมีข้าวหลายแบรนด์เนื่องจากข้าวมีคุณสมบัติที่แตกต่างกันไปในแต่ละแบรนด์ ในอดีตสหกรณ์จะผลิตข้าว “เกลียวเชือก” ต่อมากระทรวงพาณิชย์ก็ส่งเสริมให้สร้างแบรนด์ใหม่ เข้าตลาดใหม่ แต่จะเห็นได้ว่าตลาดจะติดแบรนด์เดิมๆ มากกว่า ดังนั้นข้าวแบรนด์ใหม่ๆ ก็ต้องเปิดตลาดใหม่ซึ่งทำงานยาก เมื่อทำงานโครงการนี้แล้วร่วมกันสร้างแบรนด์ “เกิดบุญ” ซึ่งจะนำข้าว GAP ลงถึงก็ต้องเปิดตลาดใหม่เช่นกัน

คุณสุนทร ตาดีโต กรรมการ สกก. เกษตรวิสัย กล่าวจากที่ไม่เคยรู้จักหรือเข้าใจว่าแบรนด์คืออะไร เมื่อได้เข้าร่วมโครงการนี้จึงเกิดความรู้และเข้าใจแล้วว่าแบรนด์คืออะไร

๑ นายแพทย์สมเกียรติ ชาติธีรธร

มีข้อสังเกตอยู่ด้วยกัน 4 ข้อคือ

1. ความต่อเนื่อง ต้องพยายามทำให้งานที่ทำเป็นงานประจำ จึงจะทำให้งานไม่ขาดตอน
2. เรื่องบรรจุกฎหมายที่อยู่ระหว่างการปรับปรุงตามคำแนะนำ
3. เรื่องแบรนด์ คิดได้ 2 มิตติคือ ใครเก่งก็ขายได้มาก แบรนด์ใดดีหรือติดตลาดก็ขายดี หรือจะหลอมรวมภายใต้แบรนด์เดียวกัน เช่น แอมเวย์ ถ้าเราพยายามส่งเสริมให้ข้าว “เกิดบุญ” ติดตลาดก็ให้ส่งเสริมแบรนด์เดียว

4. การตลาด กรณีสหกรณ์ที่ไม่มีโรงสีแล้วถอนตัวนั้น ต้องศึกษาเรื่องการตลาดให้เข้าใจ ปัจจุบันการพูดเรื่อง Logistic ไม่ใช่เพียงเรื่องการขนส่ง แต่คือกระบวนการลดต้นทุน การระบายสินค้าให้เร็ว ด้วยต้นทุนต่ำที่สุด

จึงควรสรุปให้ได้ว่าควรจะเป็นแบรนด์เดียว หรือใช้หลายแบรนด์ และจากที่รายงานไปมีคำถามว่าแรงจูงใจที่ทำให้ สกก. ที่ไม่มีโรงสีถอนตัวออกไปจากโครงการฯ เป็นเพราะอะไร

คุณชนนฐ์วรรธน์ แสงหวัง ตอบว่า โครงการวิจัยฯ ระยะที่ 2 นี้เราเน้นด้านการตลาด ซึ่งยังไม่ประสบผลสำเร็จอย่างชัดเจนจึงยังไม่ได้ซื้อข้าวเปลือกจาก สกก. ที่ไม่มีโรงสี ทำให้ สกก. เหล่านั้นขอถอนตัวจากการดำเนินงานในระยะที่ 2 ไป

๑ ดร. สีสภรณ์ บัวสาย

มีคำถามว่าเมื่อทำสำเร็จ ผลที่เกิดขึ้นกับชาวนาหรือเกษตรกรที่เป็นสมาชิกคืออะไร ได้ผลประโยชน์อะไรเพิ่มขึ้น ที่สามารถจับต้องได้บ้าง เช่น เงินปันผล หรือมูลค่าราคาข้าวที่เพิ่มขึ้น เช่น ทำ GAP แล้วได้ราคาเพิ่มขึ้นตันละ 1,000 บาท เป็นต้น ตัวเลขราคาเฉลี่ยข้าวหลังจากรวมตัวกันทำแล้วได้ราคาเพิ่มขึ้น ควรเขียนในรายงานด้วย โดยให้สรุปว่าเมื่อรวมกลุ่มกันแล้วดีกว่าอย่างไร มีผลส่งกลับไปสู่เกษตรกรผู้ผลิตอย่างไรบ้าง

และมีข้อสงสัยว่าเครือข่ายมีวิธีการตัดสินใจรับภาคีใหม่อย่างไร เช่นที่รายงานว่าได้รับ สกก. นางรอง เข้ามาเป็นสมาชิกภาคีใหม่

คุณธนธรณ์วรรค์ แสงหวัง ตอบว่าเครือข่ายภาคีฯ จะมีข้อบังคับในที่ประชุม และแต่เดิมนั้น สกก. นางรอง อยู่ในจังหวัดบุรีรัมย์ซึ่งเป็นหนึ่งในสมาชิกภาคีอยู่แล้ว จึงสามารถรับเข้าร่วมเครือข่ายได้

➡ คุณเอ็นนู ซื่อสุวรรณ

กล่าวเสริมว่าอาจเพิ่มเติมโดยการสัมภาษณ์ชาวนาผู้ผลิตข้าว GAP ลงไว้ในรายงานด้วย จะทำให้ผู้บริโภคมั่นใจว่าอุดหนุนแล้วได้บุญจริง เวลาออกบู๊ทให้พวชนาไปพูดความรู้สึกว่าเมื่อเข้ามาทำข้าว GAP แล้วดีขึ้นอย่างไร

④ ข้อเสนอโครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าผลไม้ ระยะที่ 3

คุณศศิธร วิเศษ หัวหน้าโครงการฯ นำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยฯ ระยะที่ 3 ซึ่งต่อเนื่องจากโครงการวิจัยในระยะที่ผ่านมาที่เกิดขึ้นแบบเครือข่ายผู้ผลิตมังคุดคุณภาพ ส่งเสริมสร้างสังคมเกษตรกรผู้ผลิตผลไม้คุณภาพ เนื่องจากปัจจุบันพบว่าเกิดสถานการณ์ปัญหากระแสราคายางพาราสูงขึ้น ทำให้เกิดความไม่มั่นคงในการผลิตพืชอาหาร และพบว่าเกษตรกรผู้ปลูกผลไม้โดยเฉพาะมังคุดและเงาะ ได้เตรียมการตัดโค่นและปรับเปลี่ยนพื้นที่ไปเพื่อการปลูกยางพาราแทน

จึงมีแนวคิดโครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าผลไม้ในระยะที่ 3 เกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมอาชีพชาวสวนผลไม้ของสหกรณ์ ที่จะสามารถช่วยเหลือเกษตรกรให้มีอาชีพอย่างยั่งยืนได้ โดยกระบวนการวิจัยในระยะที่ 3 จะแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 7 ขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การจัดเวทีค้นหาแนวทางการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อกำหนดกิจกรรม จัดเวทีสร้างเครือข่ายทายาทเกษตรกร เพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาการผลิต ตลอดจนจัดเวทีส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้แก่เกษตรกรในการปลูกพืชอาหาร แทนการปลูกยางพารา และสุดท้ายจะเป็นการสรุปและสังเคราะห์ข้อมูล ถอดบทเรียน

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวเพิ่มเติมว่าโจทย์ของโครงการนี้จะสะท้อนให้เห็นลักษณะที่แตกต่างระหว่างการผลิตพืชอาหารกับพืชพลังงาน

ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

➡ อาจารย์ไพโรจน์ สุจินดา

แนะนำให้เล่าตัวอย่างกรณีการขาดแคลนพืชอาหาร เช่นผลไม้ และกล่าวว่าเราต้องมีจุดยืนที่มั่นคง

๑ นายแพทย์สมเกียรติ ชาติธีรธร

จากคำถามในข้อเสนอโครงการวิจัยนั้นสามารถตอบได้ในหลายๆ ข้ออยู่แล้ว เช่นข้อ 1 เรื่องการส่งเสริมอาชีพ สามารถตอบได้ว่าคนต้องการความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความรู้ข้อมูลข่าวสาร และการได้รับการยอมรับในสังคม ส่วนข้อ 3 เรื่องนโยบายรัฐนั้นเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่ต้องสวนกระแสบ้าง ประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตอาหารของโลก เป็นแหล่งปลูกพืชอาหารที่เหมาะสมที่สุดในโลก แต่รัฐต้องเจาะตลาดใหม่ๆ เพิ่มขึ้น

๑ คุณเอ็นนู ซื่อสุวรรณ

กล่าวว่า การเปลี่ยนใจคนท่ามกลางกระแสค่อนข้างยาก ต้องมีข้อมูลให้มากๆ ถ้าเราจะมีรูปแบบวิธีการที่ดีจะเป็นแนวทางและข้อเสนอให้แก่รัฐบาลได้ และควรมีข้อมูลให้ชาวสวนต่างๆ ว่าควรทำอะไรอย่างไร น่าจะมีตัวอย่างหลากหลายรูปแบบ

๑ ดร. สีสภรณ์ บัวสาย

ให้ข้อเสนอแนะว่าควรตั้งโจทย์ให้คมกว่านี้ โครงการที่เสนอมาในระยะที่ 3 นี้เหมือนก้าวถอยไปเพื่อพัฒนาคนอย่างเดิม ควรคิดว่าการทำให้ชาวสวนมองระยะยาวๆ จะทำได้อย่างไร เพราะคนทั่วไปมักมองสั้นๆ เพราะฉะนั้นต้องทำอะไร สำหรับเรื่องการปลูกพืชอาหารนั้นชาวสวนอาจยังไม่รู้ว่าประเทศไทยเราอยู่ระดับไหนของโลก เช่น มังคุด เราผลิตได้คุณภาพดีที่สุดในโลก อาจทำข้อมูลเปรียบเทียบให้เห็นระหว่าง มังคุด ได้ผลผลิตกี่กิโลกรัมต่อไร่ ได้ราคาเท่าไร เทียบกับยางพารา ว่าปลูกกี่ไร่ได้น้ำยางเท่าไร ขายได้ราคาเท่าไร ควรลองทำข้อมูลนี้ออกมาให้เห็น

ควรตั้งเป็นคำถามแล้วเราจะรู้ว่า เรารู้หรือยังไม่รู้อะไร เช่น ใครเป็นผู้กำหนดมาตรฐานคุณภาพมังคุดโลก ซึ่งเราไม่รู้ จากความสำเร็จที่ผ่านมา เช่น กลุ่มผู้ผลิตมังคุดคุณภาพ หรือทายาทเกษตรกร นั้น เราจะเอามายกระดับให้ถึงระดับโลกได้อย่างไร อาจนำมากำหนดมาตรฐานการตรวจสอบ การรับรองคุณภาพด้วยตัวเราเองได้หรือไม่ อย่างไร อยากให้ทำงานใหญ่ๆ ต่อไป

เปรียบเทียบการทำงานสี่ชั้น ชั้นล่างสุดคือ ชาวสวนหรือเกษตรกร ชั้นสองคือระดับจังหวัด ชั้นสามคือระดับภูมิภาค และชั้นบนสุดคือ กติกา/ระเบียบต่างๆ ที่จะนำไปสู่ตลาดต่างประเทศ เราจะเอาผลไม้เมืองร้อน เช่น มังคุด มาเป็นตัวเชื่อมร้อยให้ทะลุทั้ง 4 ชั้นได้อย่างไร จะสามารถอำนวยความสะดวกให้ชั้นล่างสุดที่เป็นชาวสวนผลไม้ได้ประโยชน์ที่ดีขึ้นได้หรือไม่ อย่างไร เหล่านี้เป็นสิ่งที่น่าสนใจ

ในคำถามที่เขียนมานั้น เครื่องมืออะไร หมายถึงข้อมูลอะไรที่จะช่วยให้เกษตรกรปรับตัวหรือยกระดับตัวเองไม่หันไปปลูกยางพาราแทน ซึ่งความได้เปรียบของประเทศไทยเราอยู่ที่การปลูกผลไม้คุณภาพ ด้วยพื้นที่ที่ดีที่สุดในโลก เทคโนโลยีที่ดีเยี่ยม ตัวเกษตรกรดีเยี่ยม แล้วต้องตั้งคำถาม

แก่ชาวสวนว่าต้องการเปลี่ยนไปเพื่ออะไร เหล่านี้คือเครื่องมือการเรียนรู้ และเห็นว่าการทำงานในระยะที่ 3 ตามโจทย์ที่เสนอมานี้จะง่ายขึ้น ควบคุมตั้งประเด็นใหม่ให้ท้าทายมากยิ่งขึ้น

๕ ข้อเสนอโครงการวิจัยฟื้นฟูกลุ่มเกษตรกรบ้านคลองใหญ่

คุณวรชัย สิงห์ฤกษ์ หัวหน้าโครงการฯ นำเสนอความเป็นมาของโครงการนี้เริ่มจากกลุ่มเกษตรกรบ้านคลองใหญ่ ซึ่งมีทุนเครือข่ายอยู่ประมาณ 300 คน มีข้าวพันธุ์ดี คนกลุ่มนี้อยากลดต้นทุนการผลิตในการปลูกข้าว เพื่อเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ซึ่งจะมีการกิจกรรมร่วมกันในสัปดาห์วันละบาท และจะมีศูนย์เรียนรู้ในชุมชน โดยกลุ่มเกษตรกรต้องการให้สถาบันฯ ช่วยเสริมด้านวิชาการ การฝึกอบรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มเกษตรกรเหล่านี้ให้สามารถลดหนี้สินได้ พร้อมตั้งปฏิญญาร่วมกัน เพื่อส่งผลสู่รุ่นลูกหลานอย่างยั่งยืน ภายใต้คำถามวิจัย 2 ข้อ คือ

1. ทำอย่างไรให้สมาชิกกลุ่มเกษตรกรลดต้นทุนการปลูกข้าว

2. ทำอย่างไรให้ความรู้ เทคโนโลยี ในการประกอบอาชีพ

และมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกษตรกรมีบัญชีฟาร์ม และรู้จักบริหารจัดการ มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อลดภาระหนี้สิน ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการวิจัย คือ

1. ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. สืบค้นข้อมูล จัดเตรียมเอกสาร

3. ดำเนินงานฝึกอบรม การจัดทำบัญชีฟาร์มอย่างง่าย

4. การติดตามและให้คำแนะนำ

5. การประเมินผลการดำเนินงาน โดยใช้ การสังเกตบันทึกก่อนหลัง พร้อมกับสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มสมาชิกเกษตรกร

ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

๑ คุณเอ็นนู ซื่อสุวรรณ

หลายเรื่องมีองค์ความรู้ เพียงแต่ขาดกระบวนการติดตามดูแล ทำให้เมื่ออบรมแล้วทิ้งไป ไม่เกิดผลต่อเนื่อง ผลงานวิจัยเหล่านี้มีมากมาย จะทำตรงนี้ต้องมั่นใจว่าจะสามารถทำได้ครบ คนติดตามดูแลต้องมีความมุ่งมั่นเอาจริง และควรอยู่ในพื้นที่จึงจะสามารถติดตามได้จริง การทำงานลักษณะนี้ต้องระมัดระวังจากข้างใน ในช่วงแรกต้องทำเป็นขั้นตอนไป ขั้นแรกต้องไล่จากบัญชีครัวเรือนก่อน จะข้ามขั้นไปทำบัญชีฟาร์มเลยอาจไม่สำเร็จ และเห็นว่าปัญหาส่วนใหญ่มาจากการใช้เงินไม่เป็น เพราะฉะนั้นบัญชีครัวเรือนสำคัญที่สุด ควรทำบัญชีครัวเรือนให้ได้ข้อมูลก่อนซัก 3-6 เดือน แล้วนำมาวิเคราะห์ จะเห็นตัวเลขความแตกต่าง แล้วจะเกิดความต้องการหาวิธีแก้ไขอย่างจริงจัง ซึ่งเหล่านี้ต้องมีคนมาวิเคราะห์ให้เห็น

ลองคิดวิธีการข้างใน กระบวนการที่คิดแล้วจะเกิดผลจริง ซึ่งตัวอย่างบัญชีครัวเรือนใน จ. ชัยนาท มีตัวอย่างจริงอยู่ที่ สกว. ซึ่งคนจะทำโครงการต้องมีความรู้ และต้องทุ่มเทมาก คนนอกมองปัญหาต้องติดตามดูแลใกล้ชิด ต้องมีตัวต้นแบบ เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือผู้นำที่ดี

๐ ดร. สีสารณ บัวสาย

แนะนำให้ทดลองทำบัญชีด้านการบริโภค กับ ด้านการผลิต เปรียบเทียบกันดูก่อน เพราะการทำบัญชีด้านการบริโภคจะทำให้บริโภคพอประมาณ และด้านการผลิตจะทำให้ต้นทุนมีเหตุมีผล

ให้ลองยกกรณีตัวอย่างทำบัญชีต้นทุนด้านการผลิตแบบเดียว กับทำบัญชีทั้งสองอย่าง แล้วนำมาดูความแตกต่างผลสำเร็จว่าจะเป็นอย่างไร ซึ่งงานเหล่านี้มีการทำวิจัยแล้วจากการทำบัญชีครัวเรือน ของอาจารย์อารีย์ สามารถไปหาตัวอย่างได้ ศึกษาเทียบดูว่าการใช้เครื่องมือแบบ 1 หลักการ กับทำทั้ง 2 ด้าน ผลต่างกันหรือไม่ มีนัยสำคัญอย่างไร เก็บข้อมูล อาจขออาสาสมัคร แบ่งกลุ่มพวกทำบัญชีฟาร์ม กับทำบัญชีครัวเรือน อันไหนได้ผลดีกว่ากัน

การแก้ปัญหาของเกษตรกร ต้องแก้ปัญหาให้ครบวงจร บัญชีครัวเรือนอย่างเดียวอาจไม่สำเร็จ ต้องใช้เครื่องมืออื่นอีกซักอย่างหนึ่งมาเป็นตัวเชื่อมเข้าหาแผนพัฒนาชุมชน ซึ่งในกรณีนี้กลุ่มเกษตรกรเครือข่ายมี 300 ราย มาจาก 12 ตำบล ฐานของแต่ละพื้นที่อาจจะมีจำนวนน้อยเกินไปไม่สามารถดึงความสนใจจากกลุ่ม อบต. ที่เกี่ยวข้อง เพราะกลุ่ม อบต. อาจเห็นว่าไม่มีหน้าที่ที่จะนำเงินงบประมาณไปช่วยคนเพียง 25 คนในแต่ละตำบล จึงอาจส่งผลให้งานนี้ไม่ประสบความสำเร็จเพราะไม่มีใครนำไปใช้ เนื่องจากส่วนหนึ่งไม่เชื่อมต่อกับผู้มีส่วนร่วมต่อไป ซึ่งการแก้ปัญหาหนี้สินชาวบ้านแก้ฝั่งเดียวไม่รอด ต้องแก้ให้ครบวงจร

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ชี้แจงเพิ่มเติมว่า โจทย์ของกลุ่มเกษตรกรบ้านคลองใหญ่นี้คือ มาแบบโดดเดี่ยวจึงอยากเริ่มที่ฐานข้อมูล คิดว่าถ้าเกษตรกรเห็นตัวเลขแล้วอาจเกิดแรงบันดาลใจให้อยากทำก็จะได้ตัวแบบ จะดูวิธีการผลิตของกลุ่มซึ่งน่าจะเปลี่ยนแปลงด้วยปัญญา ซึ่งสิ่งท้าทายของงานคือ ลำพังกลุ่มจะทำได้หรือไม่

ผศ.ดร. อภิรดี อุทัยรัตนกิจ ให้ความเห็นว่าการลดต้นทุนการผลิตจะต้องเอาเชิงตัวเลขมาเป็นตัวตั้ง หาข้อมูลก่อนว่าแต่ละอำเภอทำเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร

ดร. สีสารณ บัวสาย กล่าวเพิ่มเติมว่า สิ่งที่น่าห่วงคือ เรามีบทเรียนมากพอที่จะบอกว่า ผลงานที่ล้มเหลวที่ผ่านๆ มาคือเราไม่รู้จะไปร่วมเชื่อมต่อกับใคร ดังนั้นต้องมีกลุ่มที่จะเชื่อมต่อกับเรา ร่วมคิดตั้งแต่ต้น ต้องมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่ม ส่วนเครื่องมือทดลองน่าสนใจ แต่เครื่องมืออย่างเดียวจะช่วยปลดหนี้ไม่เพียงพอ ต้องมีการร่วมมือกับแผนชุมชนจึงจะปลดหนี้ได้ การคิดเรื่องแผนชุมชนเป็นตัวที่ น่าจะช่วยการทำงานกับการปกครองในท้องถิ่นได้ แต่กลุ่มสมาชิกกองทุนฟื้นฟูนี้ไม่ได้ร่วมกับ

อบต. ดังนั้นถ้าไปร่วมมือกับ ธ.ก.ส. จะใช้อะไรเป็นตัวช่วย ต้องทำอะไรซักอย่างที่จะสามารถไปต่อกับ ธ.ก.ส. ได้จึงจะเหมาะสมกว่า

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท สรุปว่าให้ลองลงพื้นที่ไปสำรวจกับ ธ.ก.ส. ว่าอะไรจะสามารถเชื่อมต่อกับเราได้บ้าง

ดร. สีลาภรณ์ บัวสาย เห็นว่าโครงการนี้ถ้าดำเนินงาน เวลาเพียงปีเดียวอาจไม่เพียงพอ อย่างน้อยต้องหนึ่งปีครึ่งแล้วจึงจะเห็นว่าจะไปต่อได้หรือไม่

คุณเอ็นนู ซื่อสุวรรณ เห็นว่าไม่ควรทำเดี่ยวๆ ควรทำเป็นกลุ่มน่าจะโปรด อาจต้องมีแปลงสาธิต แล้วรวมกลุ่มให้ความรู้

รศ. ศานิต แก้วเอี่ยม เห็นด้วยกับการทำบัญชีครัวเรือน เพราะจะได้เห็นปัญหาต้นทุนได้ชัดเจนขึ้น

๖ โครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสหกรณ์ ปีที่ 3

คุณสายสุตา ศรีอุไร นักวิจัยโครงการฯ นำเสนอรายงานผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา ทั้งวัตถุประสงค์ 3 ข้อ ผลลัพธ์ที่คาดหวัง 4 ข้อ โดยมีกรอบคิดการดำเนินการโครงการคือ การสืบค้นข้อมูลและรวบรวมการวิเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิ และนักวิจัย เพื่อพัฒนาเป็นวารสารและข้อมูลลงเว็บไซต์ ซึ่งรอบปีที่ผ่านมาได้ผลการดำเนินงานดังนี้

1. วารสารคนสหกรณ์ มีธีมหลักคือ “เติมความรู้ เล่าสู่กันฟังจากงานวิจัย ติดตามความเคลื่อนไหวในแผนพัฒนาฯ จากแต่ละคนเพื่อทุกคน สู่การสร้างสังคมเป็นสุขร่วมกัน” ซึ่งปีที่ผ่านมาได้ออกวารสารจำนวน 4 ฉบับ คือ ฉบับที่ 9 -12 ในเดือน กันยายน 2553, ธันวาคม 2553, มีนาคม 2554 และมิถุนายน 2554 ตามลำดับ มีบทความเผยแพร่จำนวน 60 บทความ ภายใต้สโลแกน “ครบเครื่องเรื่องการนำคุณค่าจากแต่ละคนเพื่อทุกคน...สู่ระบบเศรษฐกิจที่เป็นธรรมและสังคมอยู่เย็นเป็นสุข” โดยมีการรณรงค์สมาชิกหลากหลายรูปแบบ เช่น โครงการร่วมแบ่งปันสานฝันคนสหกรณ์ การจัดบูทประชาสัมพันธ์ การ Tele Sale การประชาสัมพันธ์ผ่านอินเทอร์เน็ต Social Network: Facebook การรณรงค์ผ่านโปสเตอร์ และการฝากขาย เช่น ที่ร้านศึกษาภัณฑ์พานิช ร้านหนังสือ มก. เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 400 ราย โดยมีผู้สนับสนุนหลัก คือ สกว. และสหกรณ์อื่นๆ

สำหรับแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป จะมีการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ทั้งผ่านอินเทอร์เน็ต และภาคีพันธมิตร พร้อมขยายกลุ่มเป้าหมายไปยังกลุ่มผู้ประกอบการ SMEs โอท็อป และกลุ่มนิสิต นักศึกษาต่อไป

2. เว็บไซต์ www.coi.ku.ac.th มีการพัฒนารูปแบบเว็บไซต์ ระบบสารสนเทศสหกรณ์ ซึ่งจะมีบทความที่น่าสนใจ สื่อวีดิทัศน์ และเครือข่ายต่างๆ เช่น เครือข่ายพระสงฆ์ เครือข่ายนักวิจัย

เครือข่ายคลังสมอง เป็นต้น โดยหน้าเว็บสถาบันฯ ประกอบด้วย 12 เมนูหลัก 54 เมนูย่อย หน้าแรก เป็นข่าวเด่นของสถาบันฯ ประจำสัปดาห์

เรื่องการสืบค้นคำในกูเกิ้ล พบว่ามีการสืบค้นชื่อสถาบันฯ พร้อมคำที่เกี่ยวข้องกับงานของสถาบันฯ เช่น จุฑาทิพย์ ภัทราวาท หรือเครือข่ายต่างๆ จำนวนมาก ซึ่งเว็บไซต์จะมีบทความที่น่าสนใจไว้มากมายให้ผู้สนใจเข้าชมได้ นอกจากนี้ยังมีลิงค์เว็บไซต์โครงการ Farmer Shop และ Facebook ของโครงการต่างๆ เช่น โครงการผู้ตรวจสอบกิจการฯ มีฐานข้อมูลเครือข่ายบุคลากรที่เป็นพันธมิตรกับ สถาบันฯ ทั้งหมด 10 เครือข่าย

สำหรับแผนการดำเนินงานพัฒนาเว็บไซต์ในระยะต่อไปคือ

1. การประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ Social Network ต่างๆ เช่น Facebook Twitter และ Blog อย่างต่อเนื่อง
2. การพัฒนาเว็บไซต์ด้วยโปรแกรมเว็บไซต์สำเร็จรูป Web Application ต่างๆ และทำการปรับปรุงเนื้อหาให้มีความเหมาะสมในการใช้งานของผู้ใช้บริหาร
3. การดำเนินงานและประเมินผลการใช้เว็บไซต์ www.cqi.ku.ac.th

ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

☞ ดร. สิลการณ บัวสาย

โครงการนี้เป็นการทำงานเพื่อรองรับการสร้างแนวคิด กระบวนการอุดมการณ์ และสร้างความสัมพันธ์ใหม่ จึงควรทำหน้าที่สร้างการเรียนรู้ระหว่างคนในเครือข่าย หรือคนที่สนใจได้เห็นการริเริ่มใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น เห็นโอกาสใหม่ๆ เพื่อให้เคลื่อนได้ทันการขับเคลื่อนไปข้างหน้า เหล่านี้จะเป็น New Opportunity เพราะฉะนั้นฐานข้อมูลที่ดีควรมีคือ

1. กลุ่มต้นแบบ ไม่ว่าจะเป็นต้นแบบที่เกิดจากงานวิจัยโครงการเหล่านี้ หรือกลุ่มอื่นๆ ที่ร่วมทางคล้ายกันกับเรา เช่น สหกรณ์เยี่ยมๆ หาได้จากที่ไหน น่าจะมีข้อมูลเหล่านี้ไว้
2. ข้อมูลประเภทกฎหมายหรือสิ่งที่เป็นระเบียบ กติกา ข้อตกลงระหว่างประเทศที่น่าจะเกี่ยวข้องกับงานสหกรณ์ เช่น เครือข่ายที่ทำงานติดต่อกับต่างประเทศ ที่เครือข่ายอ่านแล้วเข้าใจ ได้เห็นคิดริเริ่มใหม่ๆ โดยอาจมีลิงค์เชื่อมโยงให้เข้าไปดูข้อมูลเหล่านั้นได้ แต่สำคัญต้องสามารถลิงค์กลับมาที่เว็บไซต์ของเราได้ และควรต้องคำนึงถึงผู้ที่จะเข้ามาอ่าน ให้สามารถอ่านง่าย เข้าใจง่าย
3. งานวิจัยต้นแบบ มีอะไรบ้าง ต้องมีอะไรที่จะช่วยให้ผู้ที่สนใจมีความแข็งแรง สามารถเคลื่อนงานต่อไปได้ เมื่อเข้ามาหาข้อมูลจากเรา โดยมีพลังหนุนเสริมจากเราในระบบของเราต้องมีข้อมูลให้พร้อม

๓ คุณเอ็นนู ซื่อสุวรรณ

เราควรถามเครือข่ายของเราว่าต้องการทราบเรื่องอะไร หรือต้องการข้อมูลอะไรบ้าง แล้วจึงนำมาใส่ไว้ในระบบสารสนเทศของเรา

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ขอน้อมรับคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน และขอขอบคุณนักวิจัยทุกท่านที่เข้าร่วมเวทีในวันนี้ ขอปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา 16.00 น.

รายงานการประชุมกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop ครั้งที่ 12

วันที่ 26 สิงหาคม 2554 เวลา 13.00 – 15.00 น.

ณ ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.

ผู้เข้าประชุม :

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราราท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. ผศ.ดร.อภินันท์	อุทัยรัตนกิจ	หัวหน้าโครงการวิจัย
3. คุณบรรหาร	แสงฟ้าสุวรรณ	รองประธานกรรมการบริหารร้านฯ
4. คุณสุขุม	ไวทยธำรงค์	กรรมการบริหารร้าน Farmer Shop
5. คุณสมพงษ์	ชุ่มเพ็ญพันธ์	กรรมการบริหารร้าน Farmer Shop
6. นายธนวัฒน์	ธนะปल्ली	เจ้าหน้าที่วิจัยประจำโครงการ Farmer shop

เริ่มประชุมเวลา 13.00 น.

หลังจากร้าน Farmer Shop ได้เปิดให้บริการเป็นวันแรกเพื่อทดลองระบบ ผอ.ได้ประชุมร่วมกับหัวหน้าโครงการวิจัยและคณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop เพื่อพัฒนาระบบและขับเคลื่อนร้าน Farmer Shop มีรายละเอียดดังนี้

ผอ.ได้แจ้งแก่ที่ประชุมว่า ได้ดำเนินการจัดทำการ์ด Member Card แล้วอยู่ในระหว่างการดำเนินการ คาดว่าจะแล้วเสร็จประมาณต้นเดือนกันยายน

ผอ.ได้เสนอในที่ประชุมว่า ควรมีแกงมัสมั่นของคุณสุขุม ในร้าน Farmer Shop เพื่อเป็นทางเลือกแก่นิสิต ที่ต้องการบริโภคอาหารกล่อง โดยแนะนำให้ใช้ภาชนะพลาสติกที่สามารถเข้าไมโครเวฟได้ คุณสุขุมจึงได้แนะนำเป็นแกงกะหรี่ คู่กับแกงมัสมั่น เพราะแกงกะหรี่มีอากาศ ทำให้ดูสวยงามน่ารับประทาน กลุ่มเป้าหมายคือ นิสิตหลัง 15.00 น. และมีโต๊ะนั่งรับประทานบริเวณหน้าร้าน คุณสุขุมได้รายงานแก่ที่ประชุมว่าแกงมัสมั่นนั้นเก็บได้ 2 วันและรสชาติของมะขามนั้นไม่นิ่ง

คณะกรรมการได้มีข้อสังเกตหลังจากร้าน Farmer Shop เริ่มเปิดทำการมีดังนี้ คุณสมพงษ์ได้แนะนำว่า แสงในร้านไม่เพียงพอทำให้สินค้าไม่เด่นเท่าที่ควร เบื้องต้น ผอ.ได้แจ้ง จนท.ของทางคณะแล้ว และได้ทำการแก้ไขแล้ว ผอ.ได้รับเรื่องเพื่อพัฒนาต่อไป คุณสมพงษ์มีข้อสังเกตว่า เสื้อ Farmer Shop นั้นไม่มีกระเป๋าสี และควรเพิ่ม Maximum Size เป็น XXL เพราะ Size ไม่ได้มาตรฐาน คุณสุขุม ได้เสนอว่า สำหรับกระเป๋ Farmer Shop ควรมีหูหิ้วที่ยาวกว่านี้ เพื่อที่จะสามารถใช้งานได้มากกว่านี้

เลิกประชุมเวลา 15.00 น.

รายงานการประชุม
โครงการประกาศเกียรติคุณสหกรณ์ที่มีคุณค่าและนักสหกรณ์ที่มีคุณค่า แห่งปี 2554
ครั้งที่ 4/2554

วันพฤหัสบดีที่ 4 สิงหาคม 2554 เวลา 9.00-12.00 น.

ณ ห้องประชุม 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้มาประชุม

1. อาจารย์เชิญ	บำรุงวงศ์	ประธานกรรมการ
2. คุณสุรจิตต์	แก้วชิงดวง	กรรมการ
3. อาจารย์วรเทพ	ไวทยาวิโรจน์	กรรมการ
4. คุณลดาวัลย์	คำภา	กรรมการ
5. อาจารย์ไพโรจน์	สุจินดา	กรรมการ
6. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	กรรมการและเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางสาวธราภรณ์	ศรีงาม	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

เริ่มประชุมเวลา 9.00 น.

วาระที่ 1 เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท เลขานุการในที่ประชุมแจ้งเรื่องดังต่อไปนี้

1. รายงานรายงานความคืบหน้าการส่งหนังสือเชิญเข้าร่วมงานประกาศเกียรติคุณฯ และเวทีเสวนา ประจำปี 2554 ซึ่งขณะนี้ได้จัดทำหนังสือเชิญออกไปแล้วประมาณ 1,200 ราย และอยู่ระหว่างการจัดทำหนังสือเชิญอีก 300 ราย ซึ่งคาดว่าจะได้รับการตอบรับการเข้าร่วมงานประมาณ 500-600 ราย

2. การเชิญผู้เข้าร่วมเวทีในภาคเช้าได้เปลี่ยนจากคุณเทพชัย หย่อง ซึ่งติดภารกิจไม่สามารถเข้าร่วมเวทีได้ เป็นคุณกฤษฎา อุทยานิน จากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เข้าร่วมเวทีในภาคเช้าแทน

วาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ 3/2554

2.1 รับรองรายงานการประชุมโครงการประกาศเกียรติคุณฯ ครั้งที่ 3/2554 เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 21 กรกฎาคม 2554 ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีข้อแก้ไขดังนี้

- หน้า 2 วาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา ข้อ 4.1 นักสหกรณ์ ให้ย้ายข้อ 1 สหกรณ์การเกษตรมะขาม จำกัด ลงมาไว้ในหัวข้อ สหกรณ์ แทน จึงจะเหลือนักสหกรณ์ 6 ท่าน และเพิ่มจำนวนสหกรณ์ เป็น 9 แห่ง

- หน้า 3 วาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา ข้อ 4.2 รายละเอียดงาน บรรทัดที่ 3 แก้ไขชื่อฯ พณฯ องคมนตรี “อำพล” ให้แก้ไขเป็น “อำพล”

แล้วรับรองรายงานการประชุมตามที่แก้ไข

วาระที่ 3 เรื่องสืบเนื่อง

3.1 การพิจารณาและคัดเลือกนักสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่า

คณะกรรมการในที่ประชุมร่วมกันพิจารณานักสหกรณ์ที่มีคุณค่า ซึ่งมีส่งเอกสารเพิ่มเติมเข้ามา 2 ราย และสหกรณ์ที่มีคุณค่าส่งเพิ่มเติมเข้ามา 2 แห่ง ได้ข้อสรุปว่าให้ขึ้นบัญชีนักสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่าไว้เพื่อพิจารณาในครั้งต่อไป ดังนี้

➡ นักสหกรณ์ที่มีคุณค่า ขึ้นบัญชีไว้เพื่อพิจารณาจำนวน 4 ราย ได้แก่

1. คุณบุญเกิด ภาวนนท์ ผู้จัดการ สกก. เกษตรวิสัย จำกัด
2. คุณปราณี ผู้จัดการ สอ. ครูสระบุรี จำกัด
3. ทนตแพทย์ปิยะพงศ์ ประธาน สอ. กรมการแพทย์ จำกัด (รอข้อมูล)
4. คุณสมิง จงกะสิกิจ อาสาสมัครอิสระและที่ปรึกษาขบวนการสหกรณ์เครดิตยูเนียน

➡ สหกรณ์ที่มีคุณค่า ขึ้นบัญชีไว้เพื่อพิจารณาจำนวน 3 ราย ได้แก่

1. ร้านสหกรณ์ กฟผ. จำกัด (รอข้อมูล)
2. สหกรณ์การเกษตรมะขาม จำกัด
3. สหกรณ์ออมทรัพย์ชลบุรี จำกัด

3.2 รูปแบบและรายละเอียดงานประกาศเกียรติคุณ

รศ. จุฑาทิพย์ นำเสนอกำหนดการงานประกาศเกียรติคุณฯ ให้ที่ประชุมร่วมกันพิจารณา และได้ข้อสรุปดังนี้

● แก้ไขจากเดิม “พิธีเปิด โดย พณฯ องคมนตรี อำพล เสนาณรงค์” เป็น “พิธีเปิดและมอบประกาศเกียรติคุณฯ โดย พณฯ องคมนตรี อำพล เสนาณรงค์”

- เวทีภาคเช้า ในหัวข้อ “การนำคุณค่าสหกรณ์ สู่การสร้างทางเลือกแก่สังคมไทย” โดย รศ.ดร. สาโรช อังสุมาลิน คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ เป็นผู้ดำเนินรายการ และวิทยากร 6 ท่าน ซึ่งตอบรับเรียบร้อยแล้วทุกท่าน ประกอบด้วย

- 1) ดร. สีสامرณ บัวสาย: รองผู้อำนวยการ สกว.
- 2) คุณวีระชัย นพสุวรรณวงศ์: รองอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
- 3) คุณลดาวัลย์ คำภา: รองเลขาธิการ สศช.
- 4) รศ. สมพร อิศวิลานนท์: นักวิชาการอาวุโส สถาบันคลังสมองของชาติ
- 5) คุณกฤษฎา อุทยานิน: ผู้ตรวจราชการ กระทรวงการคลัง
- 6) ดร. เดชรัตน์ สุขกำเนิด: อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มก.

- เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภาคบ่าย ในหัวข้อ “ขบวนการนำคุณค่าสหกรณ์ สู่ทางเลือกของคนในชาติ” ดำเนินรายการโดย รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผอ. สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ และวิทยากรร่วม 6 ท่าน ซึ่งตอบรับเรียบร้อยแล้วทุกท่าน ได้แก่

- 1) คุณอรุณ นวราช: กรรมการ ผจก. โรงแรมโรสการ์เด็นท์
- 2) คุณศศิธร วิเศษ: ผอ.กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ สนง. สหกรณ์จังหวัดจันทบุรี
- 3) คุณกาญจนา คุณากาญจน์: ประธานกรรมการ บริษัท ซี.เค.อินดัสทรี
- 4) ดร.อัฉรียา มณีน้อย: ผจก.ฝ่ายวิจัยและพัฒนา บริษัทอดัมส์
- 5) คุณบุญเกิด ภาณุพันธ์: ประธานเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย
- 6) คุณธนา ทวีประโคน: ผจก.ฝ่ายบริหารงานทั่วไป องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

- ขอใช้เวลาหลังการมอบประกาศเกียรติคุณฯ ประกาศขอบคุณผู้บริจาคเงินทุนสนับสนุนการตกแต่งร้าน Farmer Shop ด้วย

- ในช่วงเช้าจะมีการนำเสนอวีดิทัศน์ความยาวประมาณ 3 นาที ในธีมของโครงการร้าน Farmer Shop ที่จะมีเด็กนำสินค้าจากร้านไปฝากคุณยายพร้อมเล่าถึงงานภาคเกษตรไปสู่การเชื่อมโยงสายโซ่อุปทาน จนได้มาเป็นสินค้าเข้าร้าน Farmer Shop ในที่สุด โดยวีดิทัศน์จะมีความยาวประมาณ 3 นาที

วาระที่ 4 เรื่องอื่นๆ

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ขอเวลานำเสนอข้อสรุปโครงการ และภารกิจของสถาบันฯ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

1. เริ่มจากภาพการตกแต่งห้องของร้าน Farmer Shop ทั้ง 2 ห้อง ห้องแรกใช้สำหรับขายข้าว อีกห้องหนึ่งใช้เป็นร้านขายสินค้า Farmer Shop คาดว่าวันที่ 15 ส.ค. นี้จะเริ่มให้ผู้ประกอบการนำสินค้าส่งเข้าร้าน และนิสิตเริ่มทำป้ายประชาสัมพันธ์ร้านใน มก.

2. นำเสนอการทำงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อนำคุณค่าสหกรณ์สู่ระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม ของสถาบันฯ ที่เริ่มตั้งแต่ปี 2543 จนถึงปัจจุบัน มีขั้นตอนการทำงานต่างๆ ดังนี้

- เริ่มจากการประเมินสถานการณ์และการวางกรอบยุทธศาสตร์
- สู่แผนแม่บทการพัฒนาสหกรณ์/ การปรับปรุงกฎหมาย เครือข่ายทรัพยากรมนุษย์/ ระบบสารสนเทศ/ การพัฒนาหลักสูตรเรียนรู้
- สู่ชุดความรู้การเชื่อมโยงเครือข่าย/ คุณค่าการพัฒนาระบบคุณค่า/ การสร้างแบรนด์เชิงคุณค่า/ 4 มิติในการสร้างผู้นำเชิงคุณค่า
- กรอบระบบคุณค่าการค้าที่เป็นธรรม (VN&F Platform)/ กรอบการสร้างความเข้มแข็งแก่สถาบันเกษตรกร
- ทำงานอย่างมีน้ำใจ ใส่ใจวิสัยทัศน์ รับผิดชอบ และมององค์รวม
- ได้ Farmer Shop/ ตลาดสุขใจ/ คิซมูมิโมเดล/ ข้าวคุณธรรม/ ข้าวเกิดบุญ/ เครือข่ายคุณค่า/ กลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่า/ เครือข่ายเปาบุญจัน/ วารสารคนสหกรณ์/ www.cai.ku.ac.th/ [การประกาศเกียรติคุณนักสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี/](#) ศูนย์เรียนรู้/ หลักสูตรเรียนรู้ตามกรอบระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม/ รายวิชาในหลักสูตร ป.ตรี มก.

เลิกประชุมเวลา 12.00 น.

รายงานการประชุม
โครงการประกาศเกียรติคุณสหกรณ์ที่มีคุณค่าและนักสหกรณ์ที่มีคุณค่า แห่งปี 2554
ครั้งที่ 5/2554

วันอังคารที่ 16 สิงหาคม 2554 เวลา 9.30-13.30 น.

ณ ห้องประชุม 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้มาประชุม

1. อาจารย์เชิญ บำรุงวงศ์	ประธานกรรมการ
2. คุณสุรจิตต์ แก้วชิงดวง	กรรมการ
3. รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท	กรรมการและเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางสาวธราภรณ์ ศรีงาม	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

เริ่มประชุมเวลา 9.30 น.

อาจารย์เชิญ บำรุงวงศ์ ประธานในที่ประชุมกล่าวเปิดการประชุม โครงการประกาศเกียรติคุณสหกรณ์ที่มีคุณค่าและนักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554 ตามระเบียบวาระ ดังนี้

วาระที่ 1 เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท เลขานุการในที่ประชุมแจ้งแก่ที่ประชุมความว่า การประชุมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 5 ซึ่งจะเป็นครั้งสุดท้ายที่ต้องสรุปผลสหกรณ์ที่มีคุณค่าและนักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554 เพื่อให้มีเวลาในประสานงานขอข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ที่ได้รับรางวัล นำบทความและรายละเอียดต่างๆ ลงวารสาร “คน สหกรณ์” เล่มใหม่ที่จะต้องแล้วเสร็จพร้อมส่งให้สมาชิก และผู้ที่จะเข้าร่วมเวทีเสวนาในวันที่ 15 ก.ย. 2554

วาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ 4/2554

รับรองรายงานการประชุมโครงการประกาศเกียรติคุณฯ ครั้งที่ 4/2554 เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 4 สิงหาคม 2554 ที่ประชุมพิจารณาแล้วรับรองรายงานการประชุม

3.1 การพิจารณาและคัดเลือกนักสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่า

คุณธราภรณ์ ศรีงาม รายงานการประชาสัมพันธ์โครงการฯ และการรับการเสนอชื่อนักสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554 โดยได้จัดส่งไปยังหน่วยงานต่างๆ รวม 84 แห่ง มีผู้สนใจเสนอรายชื่อนักสหกรณ์ที่มีคุณค่าเข้าร่วมรับการพิจารณาอีก 11 ราย จากเดิมที่ขึ้นบัญชีไว้จากการประชุมครั้งที่ผ่านมา จำนวน 4 ราย รวมทั้งหมดเป็น 15 ราย และสหกรณ์ที่มีคุณค่าจากเดิมที่ขึ้นบัญชีไว้ 3 แห่ง เพิ่มอีก 16 แห่ง รวมเป็น 19 สหกรณ์ ซึ่งคณะกรรมการในที่ประชุมร่วมกันพิจารณาแล้ว สรุปได้ดังนี้

➡ **นักสหกรณ์ที่มีคุณค่า** มีผู้ที่เหมาะสมได้รับการประกาศเกียรติคุณ จำนวน 4 ท่าน จากสหกรณ์ 4 ประเภท ได้แก่

➤ สหกรณ์การเกษตร

1. คุณบุญเกิด ภาวนนท์: ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรเกษตรวิสัย จำกัด

➤ สหกรณ์ออมทรัพย์

2. คุณปราณี รัตนสุวรรณ: ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด

➤ สหกรณ์เครดิตยูเนียน

3. คุณอำพัน เจริญรูป: รองประธานคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ศรีหฤทัยขลุ้ง จำกัด และรองประธานกรรมการเครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย

➤ ร้านสหกรณ์

4. คุณसानิตร์ เชษฐาศาสตร์: ผู้จัดการร้านสหกรณ์สิงห์บุรี จำกัด

➡ **สหกรณ์ที่มีคุณค่า** มีสหกรณ์ที่เหมาะสมได้รับการประกาศเกียรติคุณ 3 แห่ง จากสหกรณ์ 3 ประเภท ได้แก่

➤ สหกรณ์การเกษตร

1. สหกรณ์การเกษตรมะขาม จำกัด (จ. จันทบุรี)

➤ สหกรณ์ออมทรัพย์

2. สหกรณ์ออมทรัพย์กลุ่มเจียเม้ง จำกัด (จ. นนทบุรี)

➤ สหกรณ์เครดิตยูเนียน

3. สหกรณ์เครดิตยูเนียนหนองขานาง จำกัด (จ. เพชรบุรี)

3.2 แบบฟอร์มคำประกาศเกียรติคุณสหกรณ์และนักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี

2554

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท นำเสนอ (ร่าง) คำประกาศเกียรติคุณสหกรณ์และนักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554 ในที่ประชุม และที่ประชุมเห็นพ้องว่าให้จัดทำแบบฟอร์ม (Format) เพื่อส่งไปขอข้อมูลเพิ่มเติมจากสหกรณ์และนักสหกรณ์ที่ได้รับรางวัล และขอให้ส่งกลับมายังสถาบัน ฯ ภายในวันพรุ่งนี้ โดย รศ. จุฑาทิพย์ โทรศัพท์แจ้งไปยังผู้ที่ได้รับรางวัลเพื่อขอข้อมูล และมอบหมายให้คุณธราภรณ์ ศรีงาม เป็นผู้จัดส่งแบบฟอร์มภายหลังเสร็จสิ้นการประชุม

วาระที่ 4 เรื่องอื่นๆ
ไม่มี

เลิกประชุมเวลา 13.30 น.

คำประกาศเกียรติคุณนักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554

รูป	ชื่อ – สกุล

การศึกษา (คุณวุฒิสูงสุด):

การปฏิบัติงานในสหกรณ์ :

เรื่องราวที่ท่านประทับใจในการปฏิบัติหน้าที่ในสหกรณ์: (จำนวนไม่เกิน 10 บรรทัด พร้อมรูปถ่าย)

เอกลักษณ์ประจำตัวที่แสดงให้เห็นคุณค่า 4 ประการ ดังนี้

1. ด้านคุณค่า/อุดมการณ์

อธิบายถึงวิถีการดำรงชีวิตและการทำงาน ที่ชี้ให้เห็นถึงการประพฤติปฏิบัติตามคุณค่าสหกรณ์ 10 ประการ (การช่วยตนเอง การรับผิดชอบตนเอง ประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม ความเป็นเอกภาพ ความซื่อสัตย์ การเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคม การเอื้ออาทรต่อผู้อื่น)

2. ด้านกระบวนการ

อธิบายถึงการเป็นผู้นำความคิดในการขับเคลื่อนงานสหกรณ์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มององค์รวม มีผลงานภายใต้ความรับผิดชอบที่แสดงให้เห็นนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ รูปแบบวิธีการบริหารจัดการใหม่ๆ

3. ด้านหลักการ

อธิบายให้เห็นถึงการใช้หลักการและเหตุผลในการขับเคลื่อนงานสหกรณ์

4. ด้านแนวปฏิบัติที่ดี

อธิบายให้เห็นถึงการสนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างเป็นระบบ มีระเบียบแบบแผน ไม่ขัดต่อกฎหมายข้อบังคับ เป็นธรรมาภิบาล ยึดหลักการมีส่วนร่วมของสมาชิก และการทำงานเป็นทีม

คำประกาศเกียรติคุณสหกรณ์ที่มีคุณค่า แห่งปี 2554

แก่

ภาพสหกรณ์และกิจกรรม

ภาพถ่าย 4-5 ภาพ ที่ชี้ให้เห็นคุณค่าอย่างโดดเด่น

ประวัติสหกรณ์ :

สหกรณ์จัดตั้งขึ้นเมื่อ โดยมีสมาชิกแรกตั้ง คน ทุนการดำเนินงาน บาท จนถึงปัจจุบันได้ดำเนินงานมากกว่า ปี มีสมาชิก คน ทุนดำเนินงาน บาท มีบริการอะไรบ้าง

เล่าเรื่องโดดเด่น : (จำนวน 10 บรรทัด)

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ที่ชี้ให้เห็นอัตลักษณ์ของสหกรณ์ที่ถือเป็นแบบอย่างที่ดี 4 ประการ ได้แก่

1. ด้านคุณค่า/อุดมการณ์

อธิบายถึงวิถีการดำรงชีวิตและการทำงาน ที่ชี้ให้เห็นถึงการประพฤติปฏิบัติตามคุณค่าสหกรณ์ 10 ประการ (การช่วยตนเอง การรับผิดชอบตนเอง ประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม ความเป็นเอกภาพ ความซื่อสัตย์ การเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคม การเอื้ออาทรต่อผู้อื่น)

2. ด้านกระบวนการ

อธิบายถึงการเป็นผู้นำความคิดในการขับเคลื่อนงานสหกรณ์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มององค์รวม มีผลงานภายใต้ความรับผิดชอบต่อที่แสดงให้เห็นนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ รูปแบบวิธีการบริหารจัดการใหม่ๆ

3. ด้านหลักการ

อธิบายให้เห็นถึงการใช้หลักการและเหตุผลในการขับเคลื่อนงานสหกรณ์

4. ด้านแนวปฏิบัติที่ดี

อธิบายให้เห็นถึงการสนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างเป็นระบบ มีระเบียบแบบแผน ไม่ขัดต่อกฎหมายข้อบังคับ เป็นธรรมาภิบาล ยึดหลักการมีส่วนร่วมของสมาชิก และการทำงานเป็นทีม

รายงานลงพื้นที่สังเกตการณ์ตลาดสุขใจ
วันอาทิตย์ที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2554
ณ ตลาดสุขใจ โรงแรมโรสการ์เด็น ริเวอร์ไซด์

การลงพื้นที่ในครั้งนี้มีกิจวัตรโครงการกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพรานได้นัดหมาย อ.ดร.สุพจน์ กาเซ็ม อาจารย์ภาควิชาโรคพืช คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สํารวจแปลงศูนย์เรียนรู้เกษตรปลอดภัย ซึ่งมีพื้นที่จำนวน 30 ไร่ โดยมีคุณสุทิศ จิราวุฒิพงษ์ คุณวิชัย มีสวัสดิ์ และคุณชมพูนุช บุญราชแขวง เป็นผู้นำสำรวจ ระหว่างการสำรวจ อ.ดร.สุพจน์ จะเป็นผู้อธิบายและแนะนำสิ่งต่างๆแก่นักวิจัยที่ต้องพัฒนาปรับปรุง โดยมีคุณประกฤติ ผู้ผลิต/ผู้ค้ากลุ่มเกษตรยั่งยืน คลองจินดาร่วมแนะนำแนวปฏิบัติจากประสบการณ์จริงอีกทางหนึ่ง อาทิ

-การปลูกต้นกล้วยเป็นแนวป้องกันบริเวณรอบๆ ศูนย์เรียนรู้ โดยกล้วยหนึ่งกอให้มี 2 ต้น คือต้นแม่และต้นลูก ต้นแม่ มีให้คนงานตัดใบเหลือ 5 ใบนับจากยอดลงมา การนำดินโคลนจากท้องร่องน้ำขึ้นมาถมโคนต้นจะทำให้ต้นกล้วยงามกว่าเดิม

-ต้นมะเขือ ไม่ควรให้มีใบเยอะ เพราะจะทำให้ผลงาม ควรตัดใบให้เหลือน้อย เหลือใบเฉพาะบริเวณยอด

-ผักบุ้ง การที่คนงานนำไปไม่มารองต้นจะทำให้ต้นอ่อนแอรากไม่ถึงดิน

ภายหลังจากที่รายการตลาดสดสนามเป้าออกอากาศไปเมื่อวันที่ 4 กันยายนที่ผ่านมา ทำให้ตลาดสุขใจเป็นที่รู้จักมากขึ้น จากการประมาณการโดยเครื่องมือมีผู้มาตลาดสุขใจในวันอาทิตย์ จำนวน 1,989 คน สินค้าทุกร้านขายดีจนไม่พอขายหมดก่อนเวลาตลาดปิด โดยร้านที่สินค้าขายดีเป็นพิเศษจนสินค้าหมดคือ ผักผลไม้กลุ่มเกษตรยั่งยืนคลองจินดา ตู๋กตาเต็กอ่อน ไข่เป็ดไล่ทุ่ง กลุ่มเกษตรพี่น้องสองตำบล เป็นต้น

ภาพบรรยากาศ

ป้ายบอกทางเข้าตลาดสุขใจ

บรรยากาศการจับจ่ายซื้อสินค้า

บอร์ดประชาสัมพันธ์ ผักอินทรีย์ / ผักปลอดสาร

ร้าน Farmer Shop ที่ตลาดสุขใจ

บรรยากาศภายในตลาด

นักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมตลาดสุขใจ

รายงานลงพื้นที่สังเกตการณ์ตลาดสุขใจ
วันเสาร์ที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2554
ณ ตลาดสุขใจ โรงแรมโรสการ์เด็น ริเวอร์ไซด์

จากการดำเนินโครงการวิจัยร่วมกันระหว่างสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์และโรงแรมโรสการ์เด็นริเวอร์ไซด์ ได้ดำเนินการจัดตั้งตลาดสุขใจ นับเป็นระยะเวลากว่า 8 เดือน (12 ธันวาคม 53 เปิดตลาดสุขใจอย่างเป็นทางการโดยท่านองคมนตรี) ที่ตลาดสุขใจได้ดำเนินการมา ในการไปครั้งนี้ มีร้านจำหน่ายสินค้าเพิ่ม 4 ร้าน คือร้านจำหน่ายผักออแกนิกไรย์มเซียว, ร้านจำหน่ายเนื้อโคขุนกำแพงแสน, สหกรณ์โคนมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จำกัด, ร้านจำหน่ายน้ำตาลสดเพชรบุรี และร้านจำหน่ายต้นมะลิ โดยร้านจำหน่ายน้ำตาลสดเพชรบุรีไม่มาในวันนี้ แต่ในช่วงเย็นได้มีเจ้าของร้านมาจัดเตรียมสินค้า บรรจุน้ำตาลใส่ขวดสำหรับจำหน่ายในวันอาทิตย์ โดยมีผู้ค้าไม่มาจำหน่ายในวันนี้ 4 ร้านคือ ร้านจำหน่ายน้ำพริก, ร้านจำหน่ายน้ำตาลสด, ร้านเกสรผึ้ง และ ร้านจำหน่ายน้ำพริกข้าว อ.ทิวาพร สำหรับน้ำพริกข้าว ของ อ.ทิวาพร จะหยุดประมาณ 2 เดือน สาเหตุเพราะผลผลิตมีน้อย กำลังขยายแปลงผลิตจึงแจ้งคุณวิจัยขอปิดร้านก่อน แต่ก็ยังมีผลผลิตฝากเครือข่ายมาจำหน่ายอยู่แต่มีปริมาณไม่มาก อาทิ น้ำพริกข้าว ผักต่างๆ ทั้งนี้ยังมีผู้ค้ามาจำหน่ายสินค้า ตั้งร้านช้า เวลาประมาณ 11.30 น. 2 ร้านคือ ร้านจำหน่ายกระเจี๊ยบไพรทิพย์ และร้านจำหน่ายดอกไม้/ผลไม้กลุ่มพัฒนายั่งยืน

สำหรับผู้บริโภค/นักท่องเที่ยวนั้น จากการประมาณการโดยเครื่องมือโดยมี รพภ.เป็นผู้ใช้ มียอดผู้เยี่ยมชมตลาดสุขใจรวม 539 คน จากการสอบถามผู้บริโภค จำนวนหนึ่ง ส่วนใหญ่เป็นผู้อาศัยอยู่ใน อ.สามพราน หรือใกล้เคียง เขตพุทธมณฑล ส่วนใหญ่จะซื้ออาหารผักสดไปทำกับข้าว และผลไม้ จะมาประจำเป็นครอบครัว บางทีมาเป็นแม่บ้านฝ่ายหญิงชวนน้องสาว คุณย่า คุณยาย พี่สาว น้องสาว มา หรือไม่กี่เป็นครอบครัว พ่อแม่ลูก ภรรยาจะเดินซื้อผัก/กับข้าว สามีเดินดูมากกว่า ส่วนใหญ่ตลาดจะคึกคักมีคนเดินมากในช่วง 11.00-12.00 น. ในช่วงบ่ายมีนักท่องเที่ยวบางตา จากการสังเกตนักท่องเที่ยวที่นั่งรถมาจากในโรงแรมจะไม่ค่อยเดินเที่ยว หรือซื้อของมากนักเมื่อเทียบกับนักท่องเที่ยวหรือผู้บริโภคที่ตั้งใจมาช้อปปิ้งมาจอดที่ลานจอดรถของตลาดสุขใจ

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ร้านจำหน่ายเนื้อโคขุนกำแพงแสนสหกรณ์โคนมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จำกัดจะมียอดขายสัปดาห์ละ 2-3 พันบาท (รวมเสาร์-อาทิตย์) มีเจ้าหน้าที่ผลัดเปลี่ยนกันมา ในแต่ละวัน เจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลว่ากลุ่มลูกค้าที่มาซื้อเป็นจำกัดเฉพาะกลุ่ม ในปัจจุบันคนบางกลุ่มนิยมงดบริโภคเนื้อวัว ในส่วนของร้าน Farmer shop เก่าได้ให้ร้านจำหน่ายผักออแกนิกไรย์มเซียวขึ้นไปจำหน่ายแทนร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มพี่น้องสองตำบล

ภาพตลาดสุข

	
 บอร์ดประชาสัมพันธ์ ผักอินทรีย์ / ผักปลอดสาร	
	

การประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop

ครั้งที่ 13/2554

วันศุกร์ที่ 9 กันยายน 2554 เวลา 13.30 – 18.00 น.

ณ ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์ ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.

ผู้มาประชุม

1. รศ. จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	หัวหน้าโครงการวิจัย Farmer Shop
2. ผศ. ดร. อภิรดี	อุทัยรัตน์กิจ	หัวหน้าโครงการวิจัยร่วม Farmer Shop
3. คุณสายสุตา	ศรีอุไร	นักวิจัย
4. คุณกาญจนา	คูหากาญจน์	ประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
5. คุณบรรหาร	แสงฟ้าสุวรรณ	รองประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
6. คุณสุขุม	ไวยธำรงค์	กรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop

เริ่มประชุม

เวลา 13.30 น.

วาระที่ 1

เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท แจ้งแก่ที่ประชุม ดังนี้

1. สกว. ได้อนุมัติโครงการวิจัยการพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop ระยะที่ 2 เรียบร้อยแล้ว โดยมีระยะเวลาดำเนินงาน 2 ปี เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2554 – 2556 ซึ่งมี รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท เป็นหัวหน้าโครงการฯ และ ผศ.ดร.อภิรดี อุทัยรัตน์กิจ เป็นหัวหน้าโครงการร่วมฯ เช่นเดิม สำหรับร้านค้า Farmer Shop ที่เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยได้เริ่มเปิดดำเนินการที่คณะเศรษฐศาสตร์แล้ว และขณะนี้มีพนักงานประจำร้านข้าว 1 คน และพนักงานประจำร้านมินิมาร์ท 2 คน พร้อมกับมีเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ คือ คุณชนวัฒน์ ณะปลื้ม และคุณวสินธรา ขวนชิน เป็นผู้ช่วยดำเนินงานด้วย นอกจากนี้ได้วางแผนไว้ว่าระยะที่ 2 จะจัดจ้างผู้จัดการร้านเพิ่มเติมต่อไป

2. สรุปผลการจำหน่ายสินค้าของโครงการร้าน Farmer Shop ตั้งแต่วันที่ 26 ส.ค. 2554 – 8 ก.ย. 2554 มีรายได้เป็นที่น่าพอใจ โดยวันแรกเปิดจำหน่ายสินค้าได้จำนวน 12,418 บาท แต่พบว่ายอดขายในวันเสาร์มีเพียง 1,191 บาท รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท จึงเปลี่ยนนโยบายการขายโดยประกาศปิดร้านวันเสาร์-อาทิตย์ และกำหนดให้มีการตรวจสอบและเช็คสต็อกสินค้าในวันเสาร์ ทุกสัปดาห์ นอกจากนี้ได้เริ่มแจกบัตรสมาชิกเพื่อสะสมยอดจำหน่ายและเก็บข้อมูลการซื้อสินค้าเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการดำเนินงานร้านต่อไปแล้ว พร้อมกับแจกบัตรสมาชิกแก่คณะกรรมการทุกท่านด้วย

วาระที่ 2

รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 12/2554

รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหาร Farmer Shop ครั้งที่ 12/2554 เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2554 ที่ประชุมพิจารณาแล้วรับรองรายงานการประชุม

วาระที่ 3

เรื่องเพื่อพิจารณา

3.1 การเตรียมบู๊ทร้าน Farmer Shop ในงานเสวนาวิชาการฯ ประจำปี 2554

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ได้วางแผนให้คุณดวงทิพย์ ระเบียบ เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดบู๊ทร้าน Farmer Shop เช่นเดียวกับปีที่แล้ว โดยจะเน้นการโชว์โมเดลร้านมากกว่าการขายสินค้า แต่ก็ยังมีการจำหน่ายสินค้าด้วยเช่นกัน และได้ประสานงานกับคุณณิสร (สำหรับโบราณ)ให้นำสินค้าขนมไทยมาจัดแสดงด้วย พร้อมกับขอปรึกษาคณะกรรมการในที่ประชุมว่าควรมีการจัดประชาสัมพันธ์สินค้าโดยจัดมาให้ชิมฟรี หรือให้ทดลองสาธิตสินค้าบางชนิดด้วยจะดีหรือไม่ ซึ่งในที่ประชุมเห็นพ้องให้มีการนำสินค้ามาสาธิต และให้ชิมฟรีหน้างานด้วย ได้แก่ กล้วยอบเล็บบั๊บนางศรี (คุณบรรหาร), ชาใบหม่อน (คุณกาญจนา), น้ำพริกแม่เกตุ (คุณสุขุม), ผลิตภัณฑ์ของ บ. ชองเดอร์, กลุ่มพลาผล จ.จันทบุรี และแชมพูชมพูพันธ์ทิพย์ (คุณสมพงษ์)

3.2 การคัดเลือกสินค้าใหม่เข้าร้าน Farmer Shop

- คุณบรรหาร แสงฟ้าสุวรรณ ได้นำสินค้ามาแนะนำเสนอให้ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาประเภทนมและเต้าหูนมสดรสชาติต่างๆ ซึ่งที่ประชุมร่วมกันพิจารณาตรวจสอบแล้ว คัดเลือกสินค้า 2 รายการเข้าร่วมโครงการฯ ได้แก่ เต้าหูนมสดผสมเงาะก๊วย และเต้าหูนมสดผสมแคนตาลูป โดยให้พื้นที่จัดวางสินค้าในตู้แช่ 1 ชั้น พร้อมขอให้จัดทำเรื่องราวความเป็นมาของวัตถุดิบในการผลิตสินค้ามาส่งด้วย

- รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ขอนำไอศกรีมเจลาโต้ สไตส์อิตาลี มาวางจำหน่ายในร้าน โดยผู้ประกอบการจะนำตู้แช่มาวางสินค้าให้ 1 ตู้

- คุณวราย ผู้ประกอบการ ผลิตและจำหน่ายน้ำผลไม้ชนิดต่างๆ ซึ่งได้รับคำแนะนำจากคุณณิสร (คุณอ้อ สำหรับโบราณ)ให้นำสินค้ามาเสนอแก่ที่ประชุม ได้นำน้ำผลไม้จำนวน 11 ชนิด เช่น น้ำปีทูลผสมเสาวรส น้ำเสาวรสผสมอโวคาโด น้ำใบบัวบก น้ำกระเจี๊ยบพุทราจีน ฯลฯ ซึ่งที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาแล้ว สรุปว่าให้ผู้ประกอบการนำสินค้าจำนวน 8 ชนิด ยกเว้นน้ำวุ้นหางจระเข้ น้ำข้าวกล้องงอก และน้ำข้าวโพด มาทดลองฝากขายที่ร้าน โดยให้เริ่มนำสินค้ามาจัดวางพฤษภาคมนี้ (วันเสาร์ที่ 10 ก.ย. 2554) และนำส่งสินค้าทุกวันเสาร์ นอกจากนี้ยังเสนอสินค้าประเภทขนม

บั้งโฮลวีตเพิ่มเติม ซึ่งที่ประชุมคัดเลือกไว้ 3 ชนิด คือ ขนมห้างโฮลวีตลูกเกด ขนมห้างโฮลวีตไส้गाดำ และขนมห้างโฮลวีตอบกรอบรสกระเทียม โดยให้นำสินค้ามาวางจำหน่ายได้ทันทีเช่นกัน

โดย รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ได้ขอเชิญให้ผู้ประกอบการรายนี้ นำสินค้ามาร่วมจัดบู๊ทชิมฟรีในงานเสวนาวิชาการฯ ที่จะจัดขึ้นในวันพฤหัสบดีที่ 15 ก.ย. 2554 ที่จะถึงนี้ด้วย

3.3 ความคืบหน้าการนำสินค้าวางจำหน่ายที่ร้านค้าไร่สุวรรณ จ.นครราชสีมา

คุณกาญจนา คุณากาญจน์ แจ้งว่าพบปัญหาการจ่ายเงินล่าช้า ซึ่งที่ประชุมร่วมกันพิจารณาแล้วเห็นว่ายังอยู่ในระยะแรกของการนำสินค้าวางจำหน่าย จึงเห็นพ้องให้รอการชำระเงินรอบต่อไปก่อน หากเกิดปัญหาอีกครั้งจึงหาทางแก้ปัญหาต่อไป

นอกจากนี้ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาสินค้าที่จะนำส่งวางจำหน่ายที่ร้านค้าไร่สุวรรณเพิ่มเติม โดยจะส่งรายการสินค้าทั้งหมดดังต่อไปนี้

1. ข้าวเกิดบุญ
2. ข้าวคุณธรรม
3. ชาใบหม่อน
4. กล้วยอบเล็บบี๋นาง
5. น้ำพริกแม่เกตุ
6. ข้าวตังน้ำพริกเผาหมูหยอง/ข้าวตังเนยสด/ข้าวตังเนยสดโรยงา/ ข้าวตังเนยกระเทียม/ ข้าวตังธัญพืช
7. แชมพูชมพูพันธ์ทิพย์
8. ครีมนวดชมพูพันธ์ทิพย์
9. ครีมประสานรอยแตกกลาเก้
10. ผลิตภัณฑ์กล้วยอบธัญพืช (สำหรับโบราณ)
11. ท็อฟฟี่มะขาม (Farmer Shop)
12. ผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองอบกรอบ (ซี.เค.อินดัสทรี จก.)
13. ทูเรียนทอด (พลาผล) หรือ ทูเรียนอบกรอบแม่ศรี
14. ผลิตภัณฑ์เฮิร์บนัท
15. ผลิตภัณฑ์ของ บ.พรทิพย์
16. กระเจี๊ยบอบกรอบไพโรทิฟ
17. บรีดโคเคี้ออบกรอบไพโรมิฟ
18. กาแฟชุมพร
19. ผลิตภัณฑ์ บ.ซองเดอร์
20. น้ำมันเหลือง จากผู้ประกอบการทั้ง 2 แห่ง

โดยโครงการจะส่งรายชื่อสินค้าไปยังร้านค้าไร้สุวรรณ และให้ผู้ประกอบการแต่ละรายติดต่อกับร้านค้าไร้สุวรรณได้โดยตรง และให้แจ้งแก่ผู้ประกอบการทุกรายว่าร้านค้าไร้สุวรรณหักค่า GP 15%

3.4 การกำหนดแผนปฏิบัติงานโครงการวิจัยระยะที่ 2

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท แจ้งแผนปฏิบัติงานในระยะที่ 2 โดยจะมีแผนการปฏิบัติงานดังต่อไปนี้

- การประชุมคณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop จะมีการประชุมเป็นประจำทุกเดือน โดยกำหนดให้เป็นทุกวันพุธสัปดาห์แรกของเดือน และในระยะที่ 2 นี้จะมีเบี้ยเลี้ยงค่าเดินทางให้แก่คณะกรรมการทุกท่านด้วย
- การคัดเลือก Suppliers เพิ่มเติมจะจัดขึ้นอีก 6 ครั้งใน 1 ปี โดยจะจัดคัดเลือกเดือนเว้นเดือน ซึ่งขอให้คณะกรรมการฯ ร่วมกันพิจารณาหาเครือข่ายให้นำสินค้าเข้ามาร่วมคัดเลือกร่วม และขอความร่วมมือให้คณะกรรมการฯ เขียนโครงการมาเสนอว่าคิดจะทำอะไรต่อไป โดยขอให้นำเสนอในการประชุมครั้งถัดไป
- ขอให้คณะกรรมการฯ นำเสนอเครือข่ายผู้ประกอบการที่จะให้สถาบันฯ ไปจัดเวทีให้ความรู้ด้านต่างๆ เช่น การรับมือกับการค้าเสรีเต็มรูปแบบในอนาคต โดยกำหนดจำนวนผู้ประกอบการขั้นต่ำ 10 ราย ที่มีปัญหาเรื่องการตลาดและมีความสนใจที่จะเข้าร่วมงานกับโครงการ Farmer Shop ซึ่งคุณกาญจนา เสนอขอให้จัดเวทีให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการในท้องที่จังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดใกล้เคียง 1 ครั้ง

วาระที่ 4 อื่นๆ

1. นัดประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งต่อไปวันพฤหัสบดีที่ 6 ตุลาคม 2554 เวลา 9.30 น. (เนื่องจาก ผศ.ดร.อภิรดี อุทัยรัตนกิจ ติดภารกิจในวันพุธที่ 5 ต.ค. จึงขอเลื่อนวันประชุมเป็นวันถัดไป)

2. คุณกาญจนา คุณากาญจน์ ขอปรึกษาปัญหาที่พบจากร้านสหกรณ์ กฟผ. เช่น พบปัญหาการเก็บเงินยากเนื่องจากมีการสั่งของเพิ่มแต่ยังไม่เคยได้รับการจ่ายเงินเลย การไม่เปิด PO การไม่ให้วางบิล สินค้าหมดจากชั้นไม่มีการเติม และสินค้าของโครงการ Farmer Shop ไม่ได้จัดวางเป็นกลุ่มเหมือนช่วงเริ่มต้นโดยมีการจัดเรียงกระจายกับสินค้าทั่วไป ซึ่งที่ประชุมให้ข้อคิดเห็นว่ามันน่าจะเกิดจากปัญหาระบบภายในของร้านค้า กฟผ. เอง ดังนั้น รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท จึงขอรับทราบปัญหานี้ไว้ และจะหาแนวทางประสานงานแก้ปัญหาต่อไป

3. คุณกาญจนา คุณากาญจน์ เสนอให้มีการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์สรรพคุณของสินค้าในร้าน Farmer Shop ซึ่งจากการอภิปรายในที่ประชุมร่วมกันแล้ว ผศ.ดร.อภิรดี เสนอให้ทำ

ป้ายบอกสรรพคุณสินค้าหมุนเวียนกันไป เช่น สัปดาห์แรกทำป้ายสรรพคุณสินค้า 5 ชนิด สัปดาห์ถัดไปเปลี่ยนไปอีก 5 ชนิด เพื่อให้มีทัศนวิสัยที่สวยงามดูสะอาดตา

4. รศ. จุฑาทิพย์ ภทรวาท ขอความร่วมมือจากคณะกรรมการและสมาชิกผู้ประกอบการ ให้ไปร่วมออกงานแสดงสินค้าในนามโครงการร้าน Farmer Shop ในงานมหกรรมวิชาการของ สกว. ณ อิมแพคอารีน่า เมืองทองธานี โดยอาจจัดสินค้าใส่ถุง Farmer Shop เป็นชุดไว้จัดจำหน่ายด้วย

5. คุณสุชุม ไชยธำรงค์ เสนอให้สร้างทีม นำสินค้าไปวางจำหน่ายที่ตลาดสุขใจ จ. นครปฐม เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าให้แก่ผู้ประกอบการที่เป็นสมาชิก ที่ประชุมเห็นชอบ ดังนั้น รศ.จุฑาทิพย์ จึงขออนุญาตหมายคณะกรรมการให้เดินทางไปดูสถานที่และพูดคุยรายละเอียดในวันเสาร์ที่ 24 ก.ย. 2554 โดยเบื้องต้นอาจสอบถามกับผู้ประกอบการที่ได้รับคัดเลือกสินค้าไปวางจำหน่ายที่ร้านค้าไร่สุวรรณว่าสนใจจะนำสินค้ามาวางจำหน่ายที่ตลาดสุขใจด้วยหรือไม่

เลิกประชุมเวลา

18.00 น.

รายงานการประชุมเวทีเสวนานักสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่า
วันพุธที่ 14 กันยายน 2554 เวลา 13.00-16.30 น.
ณ ห้อง 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้มาประชุม

1. อาจารย์เชิญ	บำรุงวงศ์	ประธานกรรมการสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่า
2. อาจารย์วรเทพ	ไวทยาโรจน์	กรรมการสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่า
3. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	กรรมการและเลขานุการสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่า
4. คุณเพทาย	ปทุมจันทร์	นักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2552
5. คุณเกียงเฮง	แช่ตั้ง	นักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2553
6. คุณพิมลพัทธ์	มหาพันธ์	นักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2553
7. คุณปราณี	รัตนสุวรรณ	นักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554
8. คุณสนธิ์	เชษฐศาสตร์	นักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554
9. คุณอำพัน	เจริญรูป	นักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554
10. คุณบุญเกิด	ภานนท์	นักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554
11. คุณมนัส	ชูผกา	ผู้แทนสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554 (สอ.กลุ่มเจียแม็ง จำกัด)
12. คุณวีระศักดิ์	สงเคราะห์	ผู้แทนสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554 (สกก.มะขาม จำกัด)
13. คุณจันทกานต์	พุ่มเพชร	ผู้แทนสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554 (สค.หนองขานาง จำกัด)
14. คุณพรภัทรา	บำรุงรักษ์	สหกรณ์ออมทรัพย์กลุ่มเจียแม็ง จำกัด
15. คุณสุพัตรา	เศวตพนิต	สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด
16. คุณจิรวรรณ	เงินกร	สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด
17. คุณเสนอห์	พหลยุทธ	สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด
18. คุณประพันธ์	จันทศรี	สหกรณ์การเกษตรมะขาม จำกัด
19. คุณคำนึ่ง	จันทศรี	สหกรณ์การเกษตรมะขาม จำกัด
20. คุณวิภาภรณ์	ผลมาก	สหกรณ์การเกษตรมะขาม จำกัด
21. คุณอุไร	ปทุมจันทร์	สหกรณ์เครดิตยูเนียนศูนย์กลางเทวา จำกัด
22. คุณอนุวัตร	บุญอิม	สหกรณ์เครดิตยูเนียนศูนย์กลางเทวา จำกัด

23. คุณภูมิ	ช่างถม	สหกรณ์การเกษตรเกษตรวิสัย จำกัด
24. คุณศิลาธรรม	ใบเจียม	สหกรณ์การเกษตรเกษตรวิสัย จำกัด
25. คุณสุนทร	ตาดีโต	สหกรณ์การเกษตรเกษตรวิสัย จำกัด

ผู้เข้าร่วมการประชุม

1. นางสาวพรติมา คงศรี เจ้าหน้าที่สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

เริ่มการประชุมเวลา 13.30 น.

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวแนะนำ อาจารย์เชิญ บำรุงวงศ์ ประธานกรรมการสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่า พร้อมกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมเวทีเสวนาทุกท่าน ผู้ได้รับรางวัลนักสหกรณ์ที่มีคุณค่าและตัวแทนจากสหกรณ์ที่มีคุณค่า แห่งปี 2554 จากนั้นเกริ่นนำที่มาของงานประกาศเกียรติคุณฯ โดยมีประเด็นการประชุมอยู่ด้วยกัน 5 ประเด็น ได้แก่

1. อาจารย์วรเทพ ไททยาวิโรจน์ กล่าวแนะนำ อาจารย์เชิญ บำรุงวงศ์ ประธานกรรมการสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่า
2. เอกลักษณะของนักสหกรณ์ที่มีคุณค่าและสหกรณ์ที่มีคุณค่า เป็นอย่างไร
3. การแนะนำตัวของนักสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่า
4. ผู้เข้าร่วมเวทีแต่ละท่านเสนอความคิดรวบยอด กลั่นกรองเล่าเรื่องว่ากว่าจะมาเป็นวันนี้ บทบาทของสหกรณ์ในเชิงคุณค่าควรเป็นอย่างไร มีอุปสรรคอย่างไร และมีวิธีการเอาชนะอุปสรรคอย่างไร
5. แนวทางของสถาบันฯ มี Road map อย่างไร และแต่ละท่านที่เข้าร่วมเวทีจะร่วมเดินทางกับสถาบันฯ ได้อย่างไรบ้าง

จากนั้น รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ขอเชิญผู้ร่วมเวทีกล่าวแนะนำตัว

อาจารย์เชิญ บำรุงวงศ์ ขณะนี้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิของสถาบันฯ และได้รับเชิญให้เป็นประธานกรรมการสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่า ในปี 2554 นี้ อดีตดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ซึ่งปัจจุบันได้เกษียณอายุราชการแล้ว มีความคิดเห็นว่าเราควรส่งเสริมให้ประชาชนสามารถรวมกลุ่มพึ่งพาตัวเองได้ด้วยวิธีการสหกรณ์ โดยสหกรณ์ที่วันนี้ต้องพึ่งตนเองได้ ปกครองตัวเองได้ และเป็นอิสระ ต้องไม่ขึ้นกับภาครัฐหรือเอกชนใดๆ จึงจะเป็นสหกรณ์ที่แท้จริง ขอให้พวกเราทุกคนช่วยกันสานต่องานสหกรณ์ให้ดำเนินต่อไป

คุณเพทาย ปทุมจันทร์ นักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2552

เริ่มงานจากสลัมดินแดง เนื่องจากชาวบ้านที่อพยพเข้ามาอยู่แบบตัวใครตัวมัน ไม่รู้จักกัน จึงเกิดความคิดว่าเมื่อมีผู้อพยพเข้ามาอยู่ด้วยกันแล้วเราควรช่วยกันให้เกิดการรวมกลุ่มทำกิจกรรมเล็กๆ น้อยๆ ตามความสามารถ ซึ่งเป็นวิถีสหกรณ์โดยไม่รู้ตัว ต่อมาจึงใช้เครดิตยูเนียนเข้ามาช่วย แต่ยังไม่สามารถจดทะเบียนได้เพราะแต่ละคนไม่ได้ทำงานที่เดียวกันและไม่มีเงินรายได้ประจำ แต่วิถีนี้นำให้สังคมเกิดความอบอุ่นมากขึ้น คนในชุมชนมีสุขภาพจิตสุขภาพกายดีขึ้น เราใช้ประสบการณ์นำมาแก้ไขปรับปรุงตลอดมา จนปี 2522 ได้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่เราต้องการ เนื่องจากเป็นสิ่งที่แตกต่างเครดิตยูเนียน จนในที่สุดได้เป็นเครดิตยูเนียนและได้รับรางวัลแรกในปี 2540 ซึ่งเป็นสิ่งที่ภาคภูมิใจมาก ถึงแม้ว่าคนในชุมชนจะมีการโยกย้ายตลอดเวลาแต่สมาชิกรุ่นแรกของเรายังคงอยู่มากถึง 30% ซึ่งเป็นรากฐานที่เข้มแข็งของกลุ่มเรา และเราคิดว่าจะทำงานตรงนี้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

คุณเกียงเฮง แซ่ตั้ง นักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2553

เครดิตยูเนียนบ้านดุงสามัคคี เกิดจากความเดือดร้อนที่ได้รับจากไฟไหม้ครั้งใหญ่ของอำเภอบ้านดุง แล้วได้รับการสงเคราะห์จากมูลนิธิหนึ่งมาช่วยสร้างบ้านให้ผู้ที่อยู่อาศัย เริ่มแรกได้รับเงินมาสร้างบ้านโดยมีเงื่อนไขว่าคนกลุ่มที่ได้รับเงินนี้ต้องรวมตัวกันในรูปแบบของสหกรณ์ ซึ่งระยะแรกจากความไม่เข้าใจจึงล้มลุกคลุกคลานไปบ้าง แต่ในที่สุดปี 2530 ได้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์ และได้รับรางวัลสหกรณ์ดีเด่นในปี 2542 และมีพัฒนาการที่ดีเรื่อยมา เพราะระบบสหกรณ์นั้นถ้านำวิธีการ และหลักการมาเป็นตัวนำ นำจิตตารมณ์ 4 ประการ และคุณธรรม 5 ประการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องเติมเต็มให้มีจิตวิญญาณและคุณธรรมมากขึ้น ซึ่งจะเกิดได้จากการปลูกฝัง และต่อยอดจะทำให้จิตวิญญาณสหกรณ์ไม่ห่างหายไป และเห็นว่าสหกรณ์ต้องใช้คนนำเงิน เพราะถ้าเงินนำคนเมื่อใดแล้วความเป็นสหกรณ์จะลดน้อยลงไป นอกจากนี้เราไม่ควรคำนึงถึงแต่กำไรที่ได้รับ แต่ต้องคำนึงว่าความสำเร็จที่เราได้รับนั้นเราได้ใช้หลักการ-วิธีการสหกรณ์ บนพื้นฐานของจิตตารมณ์ให้อยู่ดีกินดี ตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์แล้วหรือยัง เพราะหลายแห่งเริ่มมีปัญหาเนื่องจากจิตตารมณ์หลักการและคุณธรรมห่างหายไป

คุณพิมลพัทธ์ มหาพันธ์ นักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2553

เป็นกรรมการผู้จัดการของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาลชลบุรี เล่าความเป็นมาของการก่อตั้งสหกรณ์ในฐานะเป็นเหรียญกิตติมศักดิ์ ต้องรับผิดชอบงานทุกอย่างโดยพยายามศึกษาหาข้อมูลในหลักการด้านสหกรณ์จากหลายๆ แห่ง เริ่มตั้งแต่การร่างข้อบังคับ การวางระเบียบต่างๆ จากตรงนี้จึงคิดสร้างระบบการควบคุมภายในเพื่อควบคุมการทุจริต โดยเน้นว่าสมาชิกต้องเป็นสมาชิกสหกรณ์เดียวเท่านั้น พร้อมกับเพิ่มสวัสดิการปัจจัยสี่ที่สำคัญสำหรับสมาชิก มีการเพิ่มวงเงินกู้โดยชักชวนให้

สมาชิกรู้จักการออมก่อนตามระเบียบ ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์จะแตกต่างจากเครดิตยูเนียนตรงที่จะเป็นการหักเงิน ณ ที่จ่าย และต้องมีผู้ค้ำประกันในการกู้ จึงสามารถดำเนินงานมาได้ด้วยดี

คุณปราณี รัตนสุวรรณ นักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554

เป็นผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี ซึ่งก่อตั้งมาร่วม 50 ปี เป็นผู้จัดการคนแรก โดยเริ่มจากการทำงานในสหกรณ์การเกษตร ต่อมาได้มีโอกาสเข้ามาทำงานใน สอ.ครูสระบุรี ซึ่งในระยะแรกที่เข้ามาทำงานพบปัญหาของครูที่มีปัญหาเรื่องเงินกู้มากมาย จึงเริ่มเข้าแก้ปัญหาตรงจุดนี้และพัฒนาเรื่อยมา แต่ปัจจุบันก็ยังปัญหาที่หลายสถาบันยื่นมือเข้ามาให้เงินกู้แก่ครูมากมาย ทำให้ต้องจัดตั้งโครงการคืนสู่เหย้า เพื่อรองรับครูที่ลาออกจากสมาชิกไปหาแหล่งเงินกู้อื่นแล้วไม่ประสบความสำเร็จและคิดจะกลับเข้ามาในวงการสหกรณ์อีกครั้งหนึ่ง แต่สหกรณ์ออมทรัพย์จะมีจุดแข็งตรงที่มีการหักเงิน ณ ที่จ่ายก่อน ซึ่งเป็นข้อดีกว่าของเครดิตยูเนียนที่ไม่มีการหักเงิน ณ ที่จ่าย

คุณसानิตร์ เชษฐศาสตร์ นักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554

เริ่มเข้าทำงานสหกรณ์ร้านค้า จ.สิงห์บุรีเมื่อปี 2528 โดยเริ่มจากที่สหกรณ์ร้านค้าแห่งนี้เกิดการทุจริตขึ้น จึงได้รับการชักชวนให้เข้ามาช่วยงานโดยเริ่มต้นศึกษางานสหกรณ์อย่างจริงจัง และเริ่มปรับปรุงร้านค้าสหกรณ์ให้มีความทันสมัยน่าสนใจ ซึ่งเห็นว่าการพัฒนาสหกรณ์ร้านค้าต้องเป็นยุทธศาสตร์ระยะยาว แต่เรามีข้อจำกัดที่กฎระเบียบมากมาย และมีคู่แข่งทางการค้าที่เข้ามาจัดตั้งในบริเวณใกล้เคียงจำนวนมาก จึงเห็นว่าควรมีการพัฒนาแก้ไขทั้งระบบ กระทรวงทุกกระทรวงต้องเข้ามาช่วยดูแลระบบสหกรณ์ทุกประเภทให้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างบูรณาการ ไม่ควรพัฒนาแบบแยกส่วนกันเพราะจะไม่สามารถพัฒนาให้สำเร็จได้

อาจารย์วรเทพ ไททยาโรจน์ กล่าวเสริมว่าอยากเชิญชวนทุกท่าน ถ้ามีโอกาสได้ไปที่ จ.สิงห์บุรี ให้แวะไปเยี่ยมชมสหกรณ์ร้านค้า จ.สิงห์บุรี ว่าคุณसानิตร์ สามารถบริหารงานสหกรณ์ร้านค้าแห่งนี้ให้เจริญก้าวหน้าต่อสู้กับสภาวะปัญหาที่ต้องเผชิญในปัจจุบันมากมายได้อย่างไร

คุณอำพัน เจริญรูป นักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554

จากสหกรณ์ขนาดเล็กในชุมชนคาทอลิก อ.ขลุง ต้องขอขอบคุณนักสหกรณ์หลายๆ ท่าน ที่ช่วยเข้าไปให้ความเข้าใจแก่คนในชุมชนยากจนเล็กๆ กลุ่มหนึ่ง จนได้เป็นเครดิตยูเนียนที่มีความมั่นคง ช่วยให้มีสมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่เฉพาะชาวคาทอลิกเท่านั้นที่เข้าเป็นสมาชิกแต่ปัจจุบันมีพี่น้องชาวพุทธเข้าเป็นสมาชิกจำนวนมาก พร้อมกับการขยายผลไปสู่เพื่อนเครดิตยูเนียนในพื้นที่ใกล้เคียง ณ วันนี้เราสามารถให้บริการแก่สมาชิกได้มากพอสมควร เราได้ผ่านอุปสรรคมามากมาย ได้ให้ความช่วยเหลือผู้คนจนสามารถพึ่งพาตนเองได้ในระดับหนึ่ง มีสวัสดิการชุมชน จากทุนจัดตั้ง

เพียงเล็กน้อยจนได้เป็นสวัสดิการที่ให้การช่วยเหลือสมาชิกครอบคลุมตลอดวงจรชีวิตมนุษย์ ตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ ตาย ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจเป็นอย่างมาก

อาจารย์วรเทพ ไททยาวิโรจน์ เช่นที่คุณอำพันกล่าวว่าการกินอยู่นั้นเป็นสิ่งสำคัญ จึงต้องขอล้างถึงสหกรณ์อีกประเภทหนึ่งที่เป็นกลุ่มที่น่าสนใจ ขอเชิญคุณบุญเกิดช่วยเล่าเรื่องของสหกรณ์การเกษตร

คุณบุญเกิด ภาวนนท์ นักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554

ในอดีตสหกรณ์ภาคการเกษตรเป็นสหกรณ์ที่ยากจนมาก สมาชิกส่วนใหญ่มักจะยากจน ต้องอาศัยภาครัฐเข้าให้ความช่วยเหลือมากกว่าสหกรณ์อื่นๆ สำหรับการบริหารงานสหกรณ์การเกษตรเกษตรวิสัย ช่วงเริ่มต้นเป็นสิ่งที่ยากลำบากมาก เริ่มต้นสมาชิก 176 คน ทุนเรือนหุ้นแสนกว่าบาท แต่มีหนี้หลายแห่ง ในปี 2525 ประสบปัญหามากมาย จนมีคนเสนอให้ยุบสหกรณ์แต่ตนเองไม่ยินยอม จนปี 2532 แทบไม่เหลือคนทำงานบริหาร และเมื่อตนเองได้เข้าเป็นผู้จัดการสหกรณ์ต้องทำงานด้วยตนเองแทบทุกอย่าง หาเพื่อนหามิตรให้การช่วยเหลือ ต่อสู้จนปัจจุบันมีสมาชิกแปดพันกว่าคน และในปี 2549 ได้เป็นสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ แต่ในปีนั้นเองก็ถูกโกงไปจำนวนมาก แต่สวัสดิการพนักงานและสมาชิกยังคงมีอยู่ครอบคลุมตั้งแต่เกิดจนตาย มีบริการแม้กระทั่งการบริการโรงศพฟรีแก่ผู้เสียชีวิต ทุกวันนี้สหกรณ์เราทำธุรกิจครบวงจร เมื่อก่อนเราทำงานแบบเก็บตัวไม่ค่อยค้ากับใครเพราะกลัวการถูกโกง แต่เมื่อได้รู้จัก รศ.จุฑาทิพย์ จึงได้เริ่มเปิดตัวในปี 2548 พบว่าเราไม่สามารถอยู่ตัวคนเดียวได้ ในที่สุดเรามีเพื่อนเป็นเครือข่ายมากมาย การมีเพื่อนทำให้เราอบอุ่นค้าขายได้ง่าย เพราะเพื่อนจะไม่คิดโกงกัน และที่สำคัญในวงการสหกรณ์จะไม่มีใครคิดโกงกันเพราะมีความเป็นเพื่อน

อาจารย์วรเทพ ไททยาวิโรจน์ ต่อไปจะเชิญพบกับกลุ่มสหกรณ์ที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณสหกรณ์ที่มีคุณค่า ปี 2554 สหกรณ์แรกคือ สหกรณ์ออมทรัพย์กลุ่มเจียเม้ง จำกัด ที่แม้จะเป็นกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็ก และเป็นน้องใหม่ที่ตั้งมาไม่นานแต่มีความน่าสนใจอีกแห่งหนึ่ง ขอเชิญคุณมนัส ชูผกา

คุณมนัส ชูผกา ผู้แทนสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554 (สอ.กลุ่มเจียเม้ง จำกัด)

สหกรณ์ของเราอยู่ในบริษัทที่ผลิตข้าวหงส์ทอง ซึ่งเป็นข้าวหอมมะลิของไทยที่ส่วนหนึ่งได้จากข้าวหอมมะลิของคุณบุญเกิดเช่นกัน และพร้อมให้ความช่วยเหลือสนับสนุนแก่กิจกรรมของมหาวิทยาลัยเพราะบริษัทเราทำ CSR ด้วย ซึ่งความเป็นมาของสหกรณ์นั้นต้องใช้เวลาในการก่อตั้งนานถึง 1 ปีและเกือบไม่ประสบความสำเร็จ แต่ผู้ที่สนับสนุนอย่างมากคือประธานบริษัท เพราะเห็น

ว่าพนักงานของบริษัทมีปัญหาเรื่องการเงินหนี้สินอย่างมากและต้องคอยหลบเจ้าหนี้ จึงช่วยผลักดันให้ก่อตั้งสหกรณ์เพื่อช่วยแก้ปัญหาให้แก่พนักงาน จนเริ่มก่อตั้งได้ด้วยจำนวนสมาชิกครึ่งหนึ่งของพนักงานทั้งหมด แต่ทุกคนจะมีความเข้าใจในเรื่องของสหกรณ์เป็นอย่างดีเพราะเราให้ความรู้ความเข้าใจก่อนการเป็นสมาชิก พร้อมเน้นเรื่องการช่วยแก้ปัญหาหนี้สินนอกระบบแก่พนักงาน จนปัจจุบันเราสามารถช่วยแก้ปัญหาให้แก่สมาชิกได้จำนวนมาก ยกตัวอย่างกรณีของพนักงานขับรถของบริษัทคนหนึ่ง ที่เป็นหนี้สินจำนวนมาก เมื่อได้เข้าเป็นสมาชิกและได้รับความช่วยเหลือจากสหกรณ์ จนปัจจุบันสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมดพร้อมเงินฝากในสหกรณ์อีกจำนวนหนึ่ง

ขณะนี้สหกรณ์สามารถช่วยปลดหนี้ให้แก่สมาชิกได้เกือบทั้งหมด และมีเงินทุนอยู่จำนวนหนึ่งที่สามารถให้สมาชิกกู้เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิก ทุกวันนี้เราปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ และยึดหลักพรหมวิหารสี่ และเมื่อได้รับรางวัลจากสถาบันฯ นี้ก็รู้สึกภูมิใจมาก และได้รับการติดต่อจากสหกรณ์จังหวัดให้ไปให้คำแนะนำแก่สหกรณ์อื่นๆ ที่ต้องการคำแนะนำ ซึ่งเราก็พร้อมจะให้การช่วยเหลือแก่เพื่อนสหกรณ์ด้วยเช่นกัน

อาจารย์รเทพ ไวยาทยโรจน์ เรื่องเล่าของคุณมนัสนี้เป็นข้อพิสูจน์ได้ว่าเป็นสหกรณ์ที่มีคุณค่าอย่างแท้จริง และเล่าเพิ่มเติมจากงานวิจัยของจุฬาฯ เมื่อเร็วๆ นี้ว่าชาวหงษ์ทองเป็นเพียงยี่ห้อเดียวในประเทศไทยที่เป็นข้าวหอมมะลิแท้ 100% ไม่มีการปลอมปน ต่อไปขอเชิญสหกรณ์การเกษตรมะขาม

คุณวีระศักดิ์ สงเคราะห์ ผู้แทนสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554 (สกก.มะขาม จำกัด)

สหกรณ์การเกษตรมะขาม จำกัด เป็นสหกรณ์ในจังหวัดจันทบุรี มีสมาชิกปลูกผลไม้เป็นหลัก สหกรณ์ดำเนินงานมาเป็นเวลา 41 ปี ช่วงแรกล้มลุกคลุกคลานและเคยโดนทุจริตไปจำนวน 22 ล้านบาทซึ่งถือว่าเป็นเงินจำนวนมาก แต่เราไม่ได้ท้อถอย จากเดิมตนเองเริ่มเป็นเกษตรกรตามบรรพบุรุษ มีพื้นที่ปลูกผลไม้จำนวนหนึ่งจึงต้องดำเนินงานตาม พร้อมกับเข้าร่วมทำงานในสหกรณ์ที่มีหนี้สินจำนวนมาก แต่ปัจจุบันสามารถลดจำนวนหนี้สินคงค้างลงไปเหลือจำนวนเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ภาคภูมิใจมาก และสิ่งที่กรรมการภูมิใจมากคือ จากอดีตสมาชิกมักสมัครเข้ามาเพื่อต้องการกู้เงิน แต่ปัจจุบันสมาชิกเกินครึ่งที่เข้ามาเพื่อทำธุรกิจ ทำการค้าขายกับสหกรณ์การเกษตรมะขาม ซึ่งสหกรณ์เรามีการทำธุรกิจกับภาคเอกชน รวบรวมผลผลิตจากสมาชิกและเกษตรกรผู้ปลูกผลไม้คุณภาพส่งขายให้แก่กลุ่มธุรกิจเอกชนหลายๆ แห่งทั้งแมคโคร บิ๊กซี และส่งออกประเทศจีนด้วย

คุณจันทกานต์ พุ่มเพชร ผู้แทนสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554 (สค.หนองหานางจำกั๊ด)

สหกรณ์เครดิตยูเนียนหนองหานางเริ่มต้นจากทุนเริ่มต้นพันกว่าบาท กับสมาชิกเพียง 24 คน ปีนี้เป็นปีที่ 30 ของการดำเนินงาน มีสมาชิกประมาณหมื่นกว่าราย ในการดำเนินงานช่วงเริ่มต้นกลุ่มผู้ก่อตั้งต้องต่อสู้กันมาอย่างมาก ทั้งการต่อต้านจากคนในท้องถิ่นที่เคยประสบปัญหาเงินขาดบัญชี เมื่อตนเองได้เข้ามาทำงานจึงพบว่าปัญหาใหญ่คือระบบพรรคพวกเส้นสาย จึงหาวิธีการแก้ปัญหาด้วยการรับสมัครเจ้าหน้าที่เข้ามาทำงานพร้อมระบุเวลาการทำงานที่ชัดเจน และปรับเปลี่ยนตัวเจ้าหน้าที่ให้ได้รับความเชื่อมั่นจากสมาชิก พร้อมปลูกฝังเรื่องประชาธิปไตย กรรมการต้องมาจากการเลือกตั้งเป็นตัวแทนกลุ่ม และไม่มีปัญหาเรื่องหนี้สินคั่งค้างกับสหกรณ์ จนคนเริ่มให้ความเชื่อมั่นหันกลับมาเป็นสมาชิก ซึ่งขณะนี้เรามีเงินทุนสำรองไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ต่อปี เพื่อบริหารความเสี่ยงจนไม่เดือดร้อนในเรื่องเงินทุนแล้ว เราจึงมาเพิ่มสวัสดิการให้แก่สมาชิก ณ วันนี้สหกรณ์เราเป็นสหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่ไม่เคยมีวันหยุดงาน นอกจากกรณีเจ้าหน้าที่ไปศึกษาดูงาน และสหกรณ์ต้องปรับเปลี่ยนตามความต้องการของสมาชิก เรามีร้านค้าบริการให้แก่สมาชิก พร้อมเน้นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้สมาชิกทำการเพาะปลูกเกษตรอินทรีย์ มีการสาธิตและทำเป็นตัวอย่างให้แก่สมาชิกเห็นว่าทำได้จริง

การบริหารของสหกรณ์เครดิตยูเนียนหนองหานางในปัจจุบันเน้นเรื่องเงินทุนสำรองเป็นสำคัญ เพื่อความมั่นคงของสหกรณ์ และดูแลสมาชิกให้ได้รับสวัสดิการครอบคลุมตลอดช่วงชีวิต เรามีสินทรัพย์สิบล้านกว่าล้าน และเงินทุนสำรองสามสิบล้านกว่าล้าน แต่ทั้งนี้เราทำทุกอย่างเพื่อสมาชิก พร้อมให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนสหกรณ์ที่อยู่นอกเขต เนื่องจากเราเห็นความสำคัญที่ว่าคนเราต้องให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันจึงจะช่วยให้เกิดความมั่นคงอย่างยั่งยืนต่อไป

อาจารย์วรเทพ ไททยาโรจน์ เชิญผู้อำนวยการสถาบันฯ รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท เล่ากิจกรรมการดำเนินงานของสถาบันฯ ที่ทำมาโดยตลอดอย่างไรบ้าง

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

เล่าเรื่อง Road map ของสถาบันฯ จากการทำงานของสถาบันฯ ตลอดมาทำให้เห็นว่าเราต้องให้ความรู้แก่เกษตรกร ซึ่งเกษตรกรเองต้องรู้ว่าตลาดเป็นอย่างไร แต่เราเองเคยมีความวิตกกังวลว่าเราจะใช้อาจารย์จากที่ไหนให้ความรู้เหล่านี้ ซึ่งวันนี้เราพบแล้วว่าเราสามารถใช้นักสหกรณ์ที่นั่งอยู่ในเวทีแห่งนี้ช่วยเป็นอาจารย์ให้ความรู้แก่สมาชิกเครือข่ายของเราได้ ซึ่งประสบการณ์จากการทำงานอันยาวนานของแต่ละท่านล้วนเป็นประโยชน์ทั้งสิ้น

จากนั้นได้ชี้แจงกำหนดการงานประกาศเกียรติคุณฯ และนัดหมายเวลาขอความร่วมมือให้ผู้ได้รับประกาศเกียรติคุณฯ มาพร้อมกันก่อนเวลา 8.30 น.

อาจารย์เชญ บำรุงวงศ์ กล่าวชี้แจงความเป็นมาของโครงการประกาศเกียรติคุณฯ ของสถาบันฯ ที่เริ่มตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกย่องผู้เป็นแบบอย่างที่ดีและยึดมั่นในคุณค่าสหกรณ์ ซึ่งคุณสมบัติของนักสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี ต้องประกอบไปด้วย 4 มิติ คือ มิติด้านคุณค่า ด้านกระบวนการ ด้านหลักการ และด้านแนวปฏิบัติ ที่สำคัญสหกรณ์ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานการพึ่งพาตนเองและ รับผิดชอบต่อตนเอง

อาจารย์วรเทพ ไวยาภิโรจน์ สำหรับปีนี้การตัดสินที่ยากที่สุดคือสหกรณ์ออมทรัพย์กลุ่มเจียเม้ง จำกัด เนื่องจากมีอายุการจัดตั้งดำเนินงานน้อยมากจึงต้องผ่านการพิจารณาอย่างถี่ถ้วน แต่ในที่สุดคณะกรรมการจึงมีความเห็นร่วมกันว่าจะมอบรางวัลเพื่อแสดงให้เห็นว่าถึงแม้จะเป็นสหกรณ์ขนาดเล็กที่เพิ่งจัดตั้งได้ไม่นาน แต่สามารถช่วยเหลือสมาชิกให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่ต้องอยู่อย่างหวาดระแวงการถูกตามทวงหนี้ หรือต้องหนีหนี้ ส่วนสหกรณ์เครดิตยูเนียนหนองหานางนั้นเป็นตัวอย่งของการดำเนินงานเพื่อสมาชิกที่มีการสอบถามความต้องการของสมาชิก เพื่อจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกได้อย่างถูกต้องตรงความต้องการ ซึ่งเป็นตัวอย่งของการดูแลบริหารงานสหกรณ์ที่ดี

ถึงตอนนีขอเชิญคุณปราณี ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี ที่สามารถยื่นหยัดบนความถูกต้องไม่ดำเนินงานไปในทิศทางที่เบี่ยงเบนไปจากหลักการสหกรณ์ ที่ส่วนมากเน้นด้านการเงินเป็นตัวตั้ง และให้กู้ได้อย่างรวดเร็ว แต่ สอ.ครูสระบุรี สามารถยื่นหยัดบริหารงานแบบที่ไม่เป็นอันตรายต่อตัวสหกรณ์ เช่นไม่ร่วมทำเรื่องลือตเตอร์ จึงอยากทราบว่าทำอย่างไรจึงโน้มน้าวให้คณะกรรมการเห็นด้วยที่จะไม่ร่วมดำเนินการในสิ่งที่เป็นความเสี่ยงต่อสหกรณ์

คุณปราณี รัตนสุวรรณ นักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554 ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี

ในการทำงานต้องพบกับปัญหาเหมือนกับสหกรณ์ทั่วไป เรื่องการกู้เงินของสมาชิกก็พบปัญหาว่าสมาชิกไปเป็นหนี้ธนาคารมากขึ้น สหกรณ์เองก็ต้องปรับรูปแบบการให้กู้เพื่อสนองความต้องการที่มากขึ้น เพราะการใช้เงินในอนาคตอาจทำให้หมดอนาคตได้ ดังนั้นการทำงานจึงต้องทำความเข้าใจกับสมาชิกให้เห็นความเสี่ยงกับการกู้เงินในรูปแบบต่างๆ ซึ่งต้องใช้เวลาเป็นปีกว่าจะแก้ไขปัญหานี้ และให้ความเข้าใจแก่สมาชิกและกรรมการได้ สำหรับเรื่องหวยลือตเตอร์ที่สหกรณ์เราไม่ร่วมลงทุนด้วย เพราะเห็นแล้วว่าไม่ถูกต้อง เนื่องจากเป็นการนำลักษณะระบบแชร์แม่ชม้อยมาใช้ จึงเห็นว่าเป็นการคิดนอกกรอบที่ผิด จึงได้ชี้แจงให้กรรมการและสมาชิกเข้าใจและไม่ร่วมด้วย

โยงไปถึงเรื่องการจัดตั้งฌาปนกิจสงเคราะห์ในรูปแบบต่างๆ ที่ตั้งว่าต้องได้ศพละก็แสนตามที่กำหนดนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งทั้งหมดนั้นเห็นว่าเริ่มจากภาวะที่ครูไทยสร้างหนี้เก่ง ทุกหน่วยงานจึงพยายามเข้ามาให้ความช่วยเหลือโดยการให้กู้ แต่ทั้งนี้เห็นว่าเป็นการซ้ำให้ครูทั้งหลาย

สร้างหนี้พอกพูน และเสียวินัยในการใช้เงินมากขึ้น ทำให้ว่าสหกรณ์จะช่วยเหลือสมาชิกแต่ละราย ในการแก้ไขเรื่องปัญหาหนี้สินได้นั้นต้องใช้เวลาเป็นอย่างมาก

อาจารย์วรเทพ ไททยาวิโรจน์ ต่อไปขอเชิญคุณเกียงเฮง ที่ได้กล่าวทิ้งท้ายไว้ว่าทุกวันนี้ จิตตารมณ์ที่เป็นหลักการของสหกรณ์นั้นชักจะบิดเบี้ยวไปแล้วนั้น ได้เล่าว่าจะดำเนินการอย่างไรให้ ไม่ออกแนวทางมากไปกว่านี้

คุณเกียงเฮง แซ่ตั้ง นักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2553

ปัญหาต่างๆ เกิดจากกิเลสของคน ดังนั้นต้องแก้ด้วยการให้ความรู้ ตีตราอุทิศทางปัญญา ให้แก่ผู้นำและสมาชิก มาทบทวนถึงที่มาของสหกรณ์ว่าเรามีเป้าหมายที่แท้จริงอย่างไร เราต้องการ พัฒนาให้หลุดพ้นจากความยากลำบาก ให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีเกียรติมีศักดิ์ศรี ดังนั้นต่อไป นโยบายของชุมนุมต้องเน้นเรื่องการฝึกอบรม ต้องมีสถาบันอบรมในทุกภูมิภาค เราต้องลงทุนเพื่อให้ เกิดปัญญา ต้องเน้นวิถีความเป็นไทยไม่ให้กระแสวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามากลืนวิถีไทยไปได้ โดยเฉพาะวิถีของเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องมีจิตตารมณ์เป็นหลัก

คุณเพทาย ปทุมจันทร์รัตน์ นักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2552

เล่าเพิ่มเติมว่าในวันที่ไปร่วมเสวนาทางวิชาการ ก่อนรับรางวัลปราชญ์สหกรณ์นั้น มีการ เน้นให้คนสหกรณ์ต้องรักกัน และคำนึงถึงเอกลักษณ์สหกรณ์ พร้อมกับมีนิทรรศการสหกรณ์ไทยได้ ร่วมพระบารมีซึ่งเป็นสิ่งที่ดีและน่าสนใจมาก นอกจากนี้ยังมีรายชื่อผู้ที่ได้รับรางวัลเป็นเกียรติประวัติ ตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมาครบทุกคน ทำให้ได้รู้จักและเข้าใจในงานของสหกรณ์ที่ดีมากขึ้น

คุณมนัส ชูผกา ผู้แทนสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554 (สอ.กลุ่มเจียเม้ง จำกัด)

จากประสบการณ์การบรรยายในภาคอุตสาหกรรมหรือภาคราชการต่างๆ ที่ผ่านมา พบว่ามนุษย์เงินเดือนจะพบกับปัญหาเดียวกันคือไม่รู้จะทำงานเพื่อช่วยคนจริงๆ ได้อย่างไร ดังนั้นจึง ขอเสนอให้เราผลักดันให้ พรบ.สหกรณ์ ไปบังคับให้นายจ้างต้องทำสหกรณ์ ถ้าทำให้นายจ้าง ดำเนินการตาม พรบ.สหกรณ์ได้จะเกิดประโยชน์มาก และขอฝากว่าถ้านักศึกษาภาคสหกรณ์ ต้องการไปศึกษาวิจัยในเรื่องสหกรณ์นี้สามารถไปทำร่วมกับสหกรณ์ของเราได้ ยินดีต้อนรับ

คุณสานิตร์ เชษฐศาสตร์ นักสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2554

เสนอให้มีเวทีปัญหาและอุปสรรคสำหรับการดำเนินงานสหกรณ์ในทุกประเภท เนื่องจาก ปัญหาของสหกรณ์ร้านค้าไม่ใช่เรื่องเงินที่หลายหน่วยงานมักจะเข้าใจผิด แต่เป็นการพัฒนารูปลักษณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยของร้านค้า เท่าที่สหกรณ์สิงห์บุรีอยู่มาได้ต้องต่อสู้อย่างมาก เพราะ

ธุรกิจภาคเอกชนขนาดใหญ่มีกำลังทุนทรัพย์มหาศาล เคยเสนอให้สหกรณ์จังหวัดสร้างศูนย์กระจายสินค้าระดับจังหวัด ระดับภาค ไปจนถึงระดับประเทศ และเสนอให้ทำโมเดลร้านค้าให้ชัดเจน จึงต้องการให้มีเวทีสำหรับพูดคุยใช้เวลามากกว่านี้เพื่อผ่าทางตันในระบบสหกรณ์ และเพื่อการเชื่อมโยงระบบซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินงานด้วย

อาจารย์วรเทพ ไททยาวิโรจน์ เล่าว่าขณะนี้กรมส่งเสริมฯ ร่วมกับกรมตรวจบัญชีฯ ร่วมกันคิดจะทำศูนย์กระจายสินค้าระดับภาค ดังที่คุณสานิตร์เสนอในขั้นต้นแล้ว โดยจะมีการจัดเสวนาในอีก 2-3 เดือนข้างหน้า ซึ่งน่าจะมีแนวทางการคลี่คลายว่าสหกรณ์ร้านค้าจะมีการแก้ไขกันได้อย่างไร สำหรับวันนี้ขอจบเวทีเพียงเท่านี้ ขอขอบคุณทุกท่าน

เลิกประชุม เวลา 16.30 น.

การเสวนาวิชาการ

“ขบวนการนำคุณค่าสหกรณ์ สู่ทางเลือก เพื่อการกินดีอยู่ดีของคนในชาติ”

วันพฤหัสบดีที่ 15 กันยายน 2554

ณ ห้องประชุมสุธรรม อารีกุล อาคารสารนิเทศ 50 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

➡ เวทีเสวนาวิชาการ (ภาคเช้า) หัวข้อเรื่อง “การนำคุณค่าสหกรณ์ สู่ทางเลือกแก่สังคมไทย”

ผู้ดำเนินรายการ:

รศ.ดร.สาโรช อังสุมาลิน คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยากร:

ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

คุณลดาวัลย์ คำภา รองเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

รศ.สมพร อิศวิลานนท์ นักวิชาการอาวุโส สถาบันคลังสมองของชาติ

ดร.เดชรัตน์ สุขกำเนิด อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดร.พิชญ์ นิตยเสมอ รองผู้อำนวยการ สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

คุณกฤษฎา อุทยานิน ผู้ตรวจราชการ กระทรวงการคลัง

เริ่มเวลา 10.00 – 12.30 น.

รศ.ดร.สาโรช อังสุมาลิน ผู้ดำเนินรายการ

กล่าวแนะนำวิทยากรผู้เข้าร่วมเวทีเสวนาวิชาการในภาคเช้า ภายใต้หัวข้อเรื่อง “การนำคุณค่าสหกรณ์ สู่ทางเลือกแก่สังคมไทย” ทั้ง 6 ท่าน และเชิญวิทยากรเริ่มการบรรยาย

ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

เล่าข้อค้นพบจากงานวิจัยที่ทาง สกว. ได้ทำงานเกี่ยวข้องกับภาคชนบทและการแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนซึ่งได้ข้อสรุปคือ การจัดบัญชีครัวเรือนเป็นหัวใจสำคัญในการช่วยชาวบ้านให้สามารถปลดหนี้ได้ ซึ่งข้อค้นพบจากการทำงานในกลุ่มตัวอย่างสิบหกจังหวัดที่ผ่านมาพบว่า ด้วยกระบวนการและเครื่องมือที่เหมาะสม กลุ่มเกษตรกรสามารถปลดหนี้ได้ด้วยตัวเอง

โดยกระบวนการทำบัญชีครัวเรือนมีอยู่ด้วยกัน 2 ส่วน คือ บัญชีการบริโภค และบัญชีการผลิต จากการวิจัยพบว่าเมื่อกลุ่มเกษตรกรเริ่มจดบัญชีครัวเรือนแล้ว สามารถลดต้นทุนการผลิตลงได้มาก พร้อมกับมีการรวมกลุ่มแบ่งปันความรู้ ช่วยกันแก้ไขปัญหา ซึ่งการรวมกลุ่มนี้ก็คือหลักของงานสหกรณ์นั่นเอง และสิ่งที่เล่ามานั้นเป็นกระบวนการที่ทำให้คนสามารถพึ่งพาตนเองได้ เหมือนการสอนให้คนตกปลาเองได้ไม่ใช่การหยิบยื่นปลาให้โดยตรงซึ่งไม่เกิดประโยชน์อันใด

แต่ยังมีคำถามว่าในส่วนของการเพิ่มความสามารถในการประกอบการเชิงธุรกิจของเกษตรกรนั้น ใครจะเป็นคนนำพาเกษตรกรเหล่านี้ให้สามารถดำเนินไปได้ ทั้งการวางแผนการผลิต การควบคุมและลดต้นทุนการผลิต การจัดการคุณภาพ การจัดการช่องทางการตลาด ซึ่งเกษตรกรเองต้องรู้จักเรียนรู้ใหม่ในแนวคิดการจัดการแบบโซ่อุปทาน ซึ่งเห็นว่างานของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ได้นำไปทำจนพัฒนาก้าวไปข้างหน้าจนเป็นเนื้อหลักแล้ว มีการจัดการตลอดสายโซ่อุปทาน ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ไปจนถึงปลายน้ำ

ในภาคธุรกิจการเกษตรนั้นเกษตรกรมีความเสียเปรียบในห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งถ้าสามารถแก้ปัญหาจุดนี้ได้จะช่วยได้มาก ดังนั้น**สหกรณ์ต้องเป็นโรงเรียนให้แก่สมาชิกในการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะในการประกอบการเชิงธุรกิจ** ซึ่งตัวสหกรณ์เอง (Cooperatives) ต้องมีการเชื่อมโยงทั้ง 3ซี (3C) คือ ชุมชน/สังคม (Community) ตัวสินค้า/ผลิตภัณฑ์ (Commodity) และตัวผู้บริโภค (Consumer) โดยเราต้องนำนักธุรกิจมาประกบกับเกษตรกรเพื่อช่วยจุดด้อยให้ก้าวไปพร้อมกันได้ ต้องมีการบวนการเรียนรู้ไปด้วยกัน ซึ่งเหล่านี้คือคุณค่าของ Action Research ที่พวกเราควรจะทำ สุดท้ายบทพิสูจน์ความสำเร็จของการเรียนรู้ คือ ผลตอบแทนที่สูงขึ้นและมีการกระจายอย่างเป็นธรรม บนอุดมการณ์การช่วยเหลือกันของสหกรณ์

คุณดาวัลย์ คำภา รองเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 1 เป็นต้นมาได้สนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรและมีการพัฒนาเรื่องนี้มาโดยลำดับ จนถึงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ที่มีการปรับให้คนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา เมื่อมาสู่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะรัฐบาล ก็ยังคงสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรซึ่งเป็นหลักของงานสหกรณ์ ซึ่งเมื่อได้เห็นสถิติการจดทะเบียนสหกรณ์ในปี 2553 ที่ผ่านมาจะพบว่าการจดทะเบียนสหกรณ์ใหม่มากถึงประมาณ 230 แห่ง แต่ในขณะเดียวกันก็มีสหกรณ์ที่ต้องเลิกกิจการไปกว่า 200 แห่งเช่นกัน จึงเห็นว่าสหกรณ์เองต้องสร้างคุณค่าตลอดสายโซ่อุปทาน (Supply Chain) ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ซึ่งหากเป็นสินค้าสหกรณ์อาจทำให้โซ่อุปทานนั้นสั้นลงได้ เราต้องเพิ่มคุณค่าให้กับตัวสินค้าพร้อมกระโดดไปสู่นวัตกรรมใหม่ที่เป็น Unique ซึ่งหลายๆ ท่านจากทุกภาคส่วนต้องเข้ามาช่วยกันขับเคลื่อนเชิงนโยบายสหกรณ์ให้มากขึ้น แล้วสหกรณ์จะเป็นทางเลือกที่ดีในสังคม เช่นโครงการ

Farmer Shop ที่ใช้องค์ความรู้ช่วยพัฒนาวัตถุดิบ รูปแบบวัตถุดิบ และการตลาด ซึ่งเมื่อเห็น Farmer Shop แล้วทำให้คิดถึงความเป็นแบรนด์เนม (Brand Name) ของเรา ถ้าสามารถทำให้ติดตลาดได้จะมีคนให้ความสนใจเป็นที่ต้องการเพิ่มมากขึ้น

รศ.สมพร อิศวิลานนท์ นักวิชาการอาวุโส สถาบันคลังสมองของชาติ

ประเด็นหนึ่งที่ต้องนำมาคิด คือการรวมกันเป็นประชาคม ซึ่งต่อไปนี้ตลาดจะไม่ใช่แค่หมายถึงตลาดในประเทศไทยเท่านั้น แต่เป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่จะเป็นตลาดเดียว ฐานการผลิตเดียว มีการโยกย้ายฐานการผลิตมากขึ้น เพราะฉะนั้นความเสี่ยงในเรื่องการตลาดจะเพิ่มสูงขึ้นด้วยเช่นกัน และการรวมเป็นตลาดเดียวนั้น คุณภาพจะเป็นตัวบ่งบอกว่าจะสามารถอยู่ในตลาดได้หรือไม่

สำหรับโลกอนาคตข้างหน้าผู้บริโภคจะเป็นตัวกำหนดการผลิต ในการเข้าสู่การค้าเสรีนั้นการควบคุมการผลิตเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการรายย่อยจะควบคุมได้ยากมากกว่าภาคเอกชนที่มีฐานการผลิตขนาดใหญ่ เพราะฉะนั้นการรวมตัวกันของกลุ่มผู้ผลิตรายเล็กจะเป็นทางรอดของภาคการเกษตร นั่นคือเราต้องรวมตัวกันหาตลาดใหม่ๆ ที่เป็นตลาดกลุ่มเฉพาะ (Niche Market) ซึ่งจะเป็นอีกหนึ่งทางรอดเพื่อลดความเสี่ยงด้านการตลาด โดยเราต้องใส่คุณภาพลงไป กระบวนการผลิตเพื่อความน่าเชื่อถือ ยกตัวอย่างเช่น กรณีข้าวคุณธรรม (Moral Organic Jasmine Rice) จากข้าวหอมมะลิราคาต่ำ ชาวนาผู้ถือศีลสามารถรวมตัวกันผลิตนำสู่การซื้อข้าวไปเลิฟบนเครื่องบิน ซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าของกลุ่มได้

การเปิดตลาดมีโอกาสนี้ให้เราได้มากขึ้นแต่ต้องมีคุณภาพเป็นสำคัญ ถ้าเรารวมตัวกันเป็นกลุ่มการผลิต แล้วสหกรณ์เป็นผู้รวบรวมจากผู้ผลิตรายเล็กๆ ให้ขยายขนาดใหญ่ขึ้น เราจะเป็นเหมือนฟาร์มขนาดใหญ่มีผลผลิตมากแล้วจะสามารถคัดคุณภาพมาตรฐานได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เกษตรกรเองต้องมีกระบวนการผลิตที่ดีขึ้น โดยสหกรณ์จะมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้เกษตรกรรายย่อยสามารถอยู่ได้ เช่นในประเทศเกาหลี ได้ใช้งานวิจัยและระบบสหกรณ์เข้าไปช่วยเกษตรกร ให้เกษตรกรมีตลาดรองรับผลผลิตของตัวเอง ซึ่งเป็นตัวอย่างอันดีที่เราจะศึกษาเป็นตัวอย่างอีกแห่งหนึ่ง

ดร.เดชรัต สุขกำเนิด อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กล่าวถึงสหกรณ์กับกลไกของสังคม เนื่องด้วยเคยทำงานกับคณะกรรมการปฏิรูปฯ ซึ่งเชื่อว่าสหกรณ์เป็นหัวใจของสังคมไทยที่ไม่ทอดทิ้งกัน และขอเติมว่า “สหกรณ์เป็นคุณค่าของการสร้างสังคมไทยที่ไม่ทอดทิ้งกัน” จากการที่โลกเชื่อมถึงกันมากขึ้นแต่ไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จึงต้องเผชิญกับความสับสนและความไม่แน่นอน เพราะฉะนั้นเราจึงควรต้องเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการของประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นของตนเอง โดยไม่ได้เน้นเฉพาะเรื่องเศรษฐกิจเพียง

อย่างเดียวนั้น ซึ่งสหกรณ์จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้เช่น ด้านงบประมาณ ขอยกตัวอย่างกรณีศึกษาที่จังหวัดยโสธรซึ่งเริ่มต้นจากเกษตรกรจำนวน 5 ราย ที่ได้รับโอกาสให้เงินทุนจำนวนหนึ่งไปจัดการระบบน้ำในที่ดินของตนเอง เมื่อทำสำเร็จแล้วเกษตรกรเหล่านี้นำผลประโยชน์ที่ได้จากทุนที่ได้รับไปตั้งเป็นกองทุน เกิดการแบ่งปัน ซึ่งล่าสุดสามารถขยายผลไปได้ห้าสิบกว่ารายแล้ว ซึ่งเหล่านี้คือหัวใจของงานสหกรณ์ และเราควรต้องนำหลักการสหกรณ์เป็นธงนำเพื่อใช้ในการบริหารความเสี่ยง

สหกรณ์คือต้นแบบของผู้ประกอบการทางสังคม การวางระบบให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม แต่ก็ต้องตระหนักว่าหลักการกับรูปแบบของสหกรณ์อาจจะไม่เหมือนกันทั้งหมด เนื่องจากอาจทำได้หลายรูปแบบแตกต่างกันไป แต่สุดท้ายสหกรณ์จะเป็นหัวใจของสังคมไทยที่ไม่ทอดทิ้งกัน

ดร.พิชญ์ นิตยเสมอ รองผู้อำนวยการ สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

มีความเห็นว่า Research Method เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง แต่เครื่องมือการวิจัยยังคงมีอยู่อย่างจำกัด สำหรับในการทำงานนั้นทุกคนต้องมีสิ่งสำคัญคือสติ ซึ่งในที่นี้มี 2 นัยยะคือ สติสัมปชัญญะ หรืออีกนัยหนึ่งในภาษาอังกฤษคือ STI ซึ่งประกอบด้วย S คือ Science, T คือ Technology และ I คือ Innovation

จากหัวข้อการเสวนาในวันนี้ที่ว่า “ขบวนการนำคุณค่าสหกรณ์ สู่ทางเลือกเพื่อการกินดี อยู่ดีของคนในชาติ” อาจแสดงได้ว่าในขณะนี้ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศยังกินไม่ดีอยู่ไม่ดี จึงมีคำถามขึ้นมว่าขบวนการสหกรณ์จะเป็นเครื่องมือในการกินดีอยู่ดีได้อย่างไร ซึ่งประชากรในประเทศไทยเราส่วนหนึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์ และอีกส่วนหนึ่งไม่ได้เป็น ถ้าสหกรณ์มีกระบวนการที่ดีแล้วควรจะมีสมาชิกเพิ่มขึ้น

ในความเห็นส่วนตัวมองว่าขณะนี้องค์กรที่เกี่ยวข้องกับงานสหกรณ์แบ่งออกได้เป็น 3 ค่าย คือ 1) สหกรณ์ที่จัดตั้งโดยกรมส่งเสริมฯ 2) สหกรณ์ที่จัดตั้งโดย ธ.ก.ส. หรือ สกต. และ 3) สหกรณ์ที่อยู่ในกำกับดูแลของ รศ.จุฬาติพย์ ภัทราวาท ซึ่งมีลักษณะแตกต่างจาก 2 ค่ายแรกที่กล่าวถึง โดยกลุ่มที่สามนี้มีหลายกลุ่มรวมอยู่ด้วยกัน ซึ่งทั้งสามค่ายนี้ใช้หลักการสหกรณ์เหมือนกันแต่แตกต่างกันในทางปฏิบัติ และอาจมีเป้าหมายปลายทางที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ภาพลักษณ์ที่มองทั้ง 3 ค่ายนี้ก็แตกต่างกันไป เช่น กลุ่มแรกมีภาพลักษณ์เป็นแบบงานราชการ กลุ่มที่สองเป็นภาพลักษณ์ในแนวธุรกิจ และกลุ่มสามเป็นกึ่งธุรกิจกึ่ง Well Fair

เมื่อหันกลับมามองที่สินค้าเกษตรจากต้นทางถึงปลายทางนั้น เห็นได้ว่าต้องผ่านขั้นตอนต่างๆ ซึ่งเมื่อถึงปลายทางสินค้าเหล่านั้นจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นสูงมาก แต่ในทางกลับกันที่ต้นทางมักจะได้รับผลตอบแทนที่ต่ำมาก จึงมีคำถามว่าเราจะกระจายมูลค่าเหล่านั้นกลับไปสู่ต้นทางได้อย่างไรให้เกิดความเป็นธรรมมากที่สุด ซึ่งนี่จะเป็นการคืนความสุขกลับสู่ต้นทางคือเกษตรกรผู้ผลิตวัตถุดิบ โดยถ้าจะให้สหกรณ์มีบทบาทในการเชื่อมโยงคุณค่า (Value Chain) เหล่านี้จะเป็นไปได้หรือไม่ และคิดว่าถ้าสหกรณ์ทำได้จะสามารถแข่งขันกับกลุ่ม Modern Trade ได้ นอกจากนี้สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่ง

คือ สหกรณ์ยังไม่มีระบบไอซีที (ICT) ที่ดี ไม่สามารถเชื่อมข้อมูลข่าวสารต่อกันทุกสหกรณ์ได้ทำให้ไม่รู้ข่าวคราวซึ่งกันและกัน อีกทั้งเราจะพัฒนาระบบโลจิสติกส์ (Logistic) ให้โดดเด่นได้อย่างไร

สำหรับการทำงานของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์นั้นยังเป็นการรวมกลุ่มอย่างหลวมๆ ดังนั้นเราจะทำอะไรให้เกิดการเชื่อมโยงกันอย่างเหนียวแน่นมากขึ้น ซึ่งกระบวนการปรับเปลี่ยนของโลกภายนอกกับกระบวนการภายในนั้นต้องเดินไปควบคู่กัน เราต้องเปลี่ยนจาก Reactive เป็น Proactive เพื่อการเป็นผู้นำดังเช่นที่ประเทศเกาหลี หรือสิงคโปร์ทำ จึงอยากให้สถาบันฯ เปลี่ยนการทำงานจากเชิงรับเป็นเชิงรุกให้มากขึ้น

คุณกฤษฎา อุทยานิน ผู้ตรวจราชการ กระทรวงการคลัง

จากหัวข้อเสวนา “การนำคุณค่าสหกรณ์ สู่การสร้างทางเลือกแก่สังคมไทย” อยากจะขอเติมต่อท้ายว่า “และสังคมไทยควรต้องเลือก” เข้าไปด้วย ซึ่งหัวใจสำคัญของสหกรณ์คือ ความสามัคคี ต้องมีการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบแก้ไขปัญหาาร่วมกัน และอีกสิ่งหนึ่งที่โดดเด่นของสหกรณ์คือ กลไกของสหกรณ์เป็นประชาธิปไตยทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การบูรณาการภาครัฐและเอกชนเข้าด้วยกันจะเป็นการยกระดับความเข้มแข็งของเกษตรกร โดยภาครัฐเองต้องเปลี่ยนบทบาทไปดูแลเรื่องการสร้างมาตรฐานในบางเรื่อง และมีหน้าที่เป็นเพื่อนคู่คิด เป็นนักวิชาการช่วยให้ความรู้และคำแนะนำ ซึ่งเชื่อว่าคนไทยคิดเป็นขอแค่ให้มีโอกาสจะสามารถดูแลและใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นได้ สำหรับภาคเอกชนนั้นหลายแห่งให้ความสนใจทำเรื่อง CSR ซึ่งน่าจะช่วยให้สามารถร่วมงานกันได้และจะเป็นการลดคู่แข่งที่ดีที่สุดด้วย ส่วนความสำคัญของโอท็อป SMEs และวิสาหกิจชุมชนเหล่านี้เป็นปัญหาใหญ่ของประเทศ ถ้าหากสามารถรวมกับสหกรณ์ได้น่าจะเป็นทางรอดของประเทศไทย เพราะส่วนหนึ่งของชุมชนคือสหกรณ์ นอกจากนี้ยังมีความเป็นห่วงในเรื่องการยึดติดรูปแบบ ซึ่งจะทำให้กระบวนการสหกรณ์ไม่เกิด โดยกระบวนการจะเกิดได้เมื่อสมาชิกมีใจที่จะเข้ามาให้ความร่วมมือ จึงควรส่งผ่านข้อมูลข่าวสารให้สมาชิกเกิดความเข้าใจมากขึ้น อีกทั้งควรใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดบนหลักการเศรษฐกิจพอเพียง การกู้เงินก็ควรให้กู้ยืมอย่างมีเหตุผลที่เหมาะสมไม่ใช่กู้เงินเพื่อนำไปเที่ยวต่างประเทศ เป็นต้น

สุดท้ายขอเป็นกำลังใจให้ทำงานต่อไปอย่าท้อถอย ทำด้วยความมั่นใจ อาจมีล้มบ้างแต่จงลุกขึ้นอย่างสง่างาม ขอให้สหกรณ์เป็นส่วนหนึ่งที่เข้าไปช่วยพัฒนาประเทศชาติต่อไป

รศ.ดร.สาโรช อังสุมาลิน ผู้ดำเนินรายการ เปิดเวทีให้ผู้ร่วมงานเสวนาได้ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ผศ.ศิริพร พงศ์ศิริโรจน์ ประธานกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

มีความคิดเห็นว่าเป็นสหกรณ์เราควรสร้างคุณค่าตั้งแต่จุดเล็กๆ ของตัวเอง จากที่ได้ฟังวิทยากรทุกท่านบรรยายแล้วสรุปได้อย่างครบถ้วนตั้งแต่จุดเล็กๆ จากชุมชน จากตัวเกษตรกรที่ต้องเรียนรู้การรวมกลุ่มช่วยเหลือกัน สร้างความเข้มแข็ง เช่นที่คุณลดาวัลย์เสริมว่าต้องให้เกิดพลังร่วม และ ดร.พิชญ์ กล่าวถึงการสร้างระบบการผลิต ชุมชนควรทำอย่างไรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของตัวเอง จากการทำงานของ รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ได้เรียนรู้และพบว่า ผลการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการพัฒนา และการลงพื้นที่ก็เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนา เห็นได้จากการทำงานของทั้ง รศ.จุฑาทิพย์ และ ดร.สีลาภรณ์ สุดท้ายสรุปว่าประเด็นทั้งหลายนั้นรัฐมีส่วนช่วยเหลือเยอะมากแต่ยังไม่เพียงพอ ส่วนภาคเอกชนก็ให้ความช่วยเหลือเหมือนกัน จึงยังคงมีคำถามว่ารัฐจะช่วยพวกเราอย่างไรต่อไป

➡ **เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ภาคบ่าย) ในหัวข้อ “ขบวนการนำคุณค่าสหกรณ์ สู่ทางเลือกของคนในชาติ”**

ผู้ดำเนินรายการ

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

ผู้ร่วมเสวนา

ดร.อัจริยา	มณีน้อย	ผู้จัดการฝ่ายวิจัยและพัฒนา บ. อัดัมส์เอนเตอร์ไพรส์เซส จำกัด
คุณอรุณ	นวรราช	กรรมการผู้จัดการโรงแรมโรสการ์เด็นท์รีเวอร์ไซด์ จำกัด
คุณกาญจนา	คุณากาญจน์	ประธานกรรมการ บ. ซี.เค. อินดัสทรี (2000) จำกัด
คุณธนา	ทวีประโคน	ผจก. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย
คุณบุญเกิด	ภานนท์	ประธานเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย
คุณศศิธร	วิเศษ	ผอ.กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ สนง.สหกรณ์ จ. จันทบุรี

เริ่มเวลา 13.45 – 16.30 น.

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผอ. สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

ผู้ดำเนินรายการ เกริ่นนำการทำงานของสถาบันฯ ในการขับเคลื่อนสหกรณ์ในเชิงอัตลักษณ์สู่ระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม ซึ่งสถาบันฯ ได้เริ่มดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อนำคุณค่าสหกรณ์สู่การพัฒนา ระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรมตั้งแต่ปี 2543 จนถึงปัจจุบัน โดยเริ่มจากการประเมินสถานการณ์และการวางกรอบกลยุทธ์/ยุทธศาสตร์ จนได้โครงสร้างพื้นฐานเป็นแผนแม่บทการพัฒนาสหกรณ์ มีเครือข่ายทรัพยากรมนุษย์ ระบบสารสนเทศ และการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ เกิดเป็นชุดความรู้และนวัตกรรมต่างๆ เช่น ชุดความรู้การเชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่า การสร้างแบรนด์เชิงคุณค่า และ 4 มิติในการสร้างผู้นำเชิงคุณค่า เป็นต้น เหล่านี้ทำให้เกิด Platform การขับเคลื่อน ได้แก่ กรอบระบบคุณค่าการค้าที่เป็นธรรม (VN&F Platform) กรอบการสร้างความเข้มแข็งแก่สถาบันเกษตรกร โดยใช้การทำงานอย่างมีน้ำใจ ใส่ใจในวิสัยทัศน์ รับผิดชอบ และมององค์รวม สู่การนำคุณค่าและการสร้างทางเลือกผ่านโครงการต่างๆ เช่น โครงการ Farmer Shop ที่ต้องทำการตลาด เอาหัวใจของผู้บริโภคมาอยู่ใน Farmer Shop นอกจากนี้คนสหกรณ์ส่วนใหญ่ยังเข้าถึงไม่ถึงข้อมูลที่เป็น สถาบันฯ จึงได้ทำโครงการวารสาร “คนสหกรณ์” และเว็บไซต์สถาบันฯ เพื่อเป็นเครื่องมือในการส่งข้อมูลแก่พวกเราชาวสหกรณ์ทุกท่านอีกทางหนึ่ง

ดร.อัจฉริยา มณีน้อย ผู้จัดการฝ่ายวิจัยและพัฒนา บ. อัดัมส์เอนเตอร์ไพรส์เซส จำกัด

เล่าความเป็นมาของการเข้าร่วมโครงการกับสถาบันฯ เนื่องจากประธานบริษัท เล็งเห็นว่าความต้องการเมล็ดพันธุ์ออร์แกนิกในตลาดเริ่มมากขึ้น จึงเริ่มทำงานนี้พร้อมกับการทำมาตรฐานของกลุ่มสหภาพยุโรปและญี่ปุ่น จนในที่สุดไม่สามารถผลิตได้เพียงพอกับความต้องการของตลาด จึงปรึกษากับ ดร.จันทริภา ธนะโสภณ และได้รับการแนะนำให้รู้จักกับกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวคุณธรรม จ.ยโสธร ผ่านทาง รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท จนในที่สุดได้รับการชักชวนให้เข้าร่วมงานกับโครงการ Farmer Shop ในฐานะผู้ประกอบการรายหนึ่งที่ผลิตผักปลอดสารพิษส่งให้แก่โครงการร้าน

เมื่อได้ร่วมงานกับกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวคุณธรรมแล้วพบว่า การทำงานให้สำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับความร่วมมือของคน และชุมชน พลังการขับเคลื่อนจะสามารถช่วยพัฒนางานของบริษัทได้ และเรากำลังเรียนรู้พลังของชุมชนไปพร้อมๆ กันด้วย นอกจากนี้ยังมองเห็นจุดแข็งของกลุ่มคือมีผู้นำและกลุ่มชุมชนที่เข้มแข็ง ซึ่งจะเป็นพลังในการขับเคลื่อนงานให้ก้าวหน้าต่อไปได้

คุณอรุณ นวราช กรรมการผู้จัดการโรงแรมโรสการ์เด็นท์รีเวอร์ไซด์ จำกัด

ประธานกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน ซึ่งเป็นโครงการหนึ่งในชุดโครงการฯ ของสถาบันฯ เล่าเรื่องตลาดสุขใจ ที่เริ่มมาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2553 โดยใช้ตลาดเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ในท้องที่ อ.สามพราน ซึ่งตลาดสุขใจจะเปิดทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้แวะเยี่ยมชม

ในช่วงเริ่มต้นนั้นมีความหนักใจในการดำเนินงานมาก เนื่องจากมีคนเข้าเยี่ยมชมตลาดไม่ถึงวันละร้อยราย ทำให้สินค้าขายไม่ได้ จึงพยายามทำการประชาสัมพันธ์ให้ตลาดเป็นที่รู้จัก จนกระทั่งสื่อโทรทัศน์เริ่มให้ความสนใจเมื่อ มรว.ณัฏฐ์ สวัสดิวัฒน์ จากรายการครอบครัวจตุรพักตรพิมานได้มาเยี่ยมชมและนำไปออกอากาศทางโทรทัศน์ ทำให้ตลาดเป็นที่รู้จักขึ้นอย่างมาก จนส่งผลให้มีคนแวะเยี่ยมชมมากขึ้นถึงวันละประมาณ 500 ราย และเมื่อรายการตลาดสดสนามเป้า ทางโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ได้มาถ่ายทำรายการและออกอากาศไป ส่งผลให้มีคนมาเยี่ยมชมตลาดในเสาร์แรกหลังการออกอากาศ มากถึงประมาณ 1,200 ราย และวันอาทิตย์เพิ่มเป็นประมาณ 1,900 ราย จนสินค้าไม่พอจำหน่าย ซึ่งถือว่าประสบความสำเร็จอย่างสูง

ขณะเดียวกันได้พยายามชักชวนให้พ่อค้า-แม่ค้าในตลาด ให้ร่วมกันพัฒนาไปสู่เกษตรอินทรีย์ที่ได้รับมาตรฐานสากล เนื่องจากส่วนใหญ่จะยังอยู่ในระดับที่ไม่ใช้สารเคมีเท่านี้ยังไม่ถึงระดับเกษตรอินทรีย์ เพราะฉะนั้นเป้าหมายของกลุ่มคือต้องพัฒนาสินค้า โดยตั้งเป้าหมายว่าอีก 3 ปีข้างหน้าต้องพัฒนาให้ได้มาตรฐานสากล นอกจากนี้ทุกเดือนจะเชิญผู้เชี่ยวชาญมาร่วมพูดคุยเรื่องสุขภาพ หรือเกษตรปลอดภัย ฯลฯ โดยหัวข้อการพูดคุยจะได้รับจากผู้เยี่ยมชมตลาดนั่นเอง

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท

กล่าวเสริมว่า สำหรับโจทย์ของโครงการนี้คือ จะทำอย่างไรให้คนในชุมชนอยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน ด้วยการใชระบบปลอดสารเคมี ซึ่งงานนี้มีความพร้อมในแง่การประชาสัมพันธ์ และด้านการตลาด โดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกันของคนในชุมชน

คุณกาญจนา คุณากาญจน์ ประธานกรรมการ บ. ซี.เค. อินดัสทรี (2000) จำกัด

ในนามประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop ที่ได้เข้าร่วมงานโดยเป็นผู้ประกอบการผลิตขาไบหม่อนออร์แกนิก และได้รับมาตรฐานเมื่อ 3 ปีที่ผ่านมา เมื่อได้ผ่านการคัดเลือกสินค้าให้เข้าร่วมโครงการฯ และได้รู้จักกับ รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ก็รู้สึกมีความหวังมากขึ้น เนื่องจากก่อนหน้านี้กำลังประสบปัญหากับ Modern Trade เป็นอย่างมากเพราะสินค้าไม่มีแรงโฆษณา ไม่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก ทำให้โดนหักเปอร์เซ็นต์ (ค่า GP) มากจนแทบไม่เหลืออะไร ไม่มีกำไรแล้วยังขาดทุนจึงต้องขอถอนตัวออกจากห้างใหญ่เหล่านั้น

โครงการ Farmer Shop เป็นทางเลือกใหม่ที่มีเป้าหมายร่วมคือการช่วยเหลือกัน ให้ผู้ประกอบการรายย่อยที่ผลิตสินค้าดีมีคุณภาพได้รวมตัวกันให้เกิดพลังการต่อรอง เมื่อได้เข้าร่วมโครงการแล้วทำให้ได้เพื่อนผู้ประกอบการที่หลากหลาย ได้ความรู้ใหม่ๆ ซึ่งมีเป้าหมายร่วมกันไปสู่สิ่งที่ดี

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท

เสริมว่าปัจจุบันโครงการร้าน Farmer Shop มีสโลแกนว่า “ไม่ได้หวังกำไร แต่อยากให้เป็นลูกค้าประจำ” จึงขอให้คุณสุขุม ไททองดำรง ผู้เข้าร่วมฟังในเวทีฯ และเป็นหนึ่งในคณะกรรมการบริหารร้านฯ ช่วยอธิบายว่าเป็นอย่างไร

คุณสุขุม ไททองดำรง คณะกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop

เนื่องจากตัวสินค้าที่ผลิตจากผู้ประกอบการนั้นมีความตั้งใจ และใส่ใจให้ได้สินค้าดีมีคุณภาพอย่างมาก แต่ไม่มีตลาดรองรับ เมื่อได้เข้าร่วมโครงการก็เห็นว่าเป็นช่องทางที่ให้ความเป็นธรรมกับผู้ผลิตและผู้บริโภคอย่างแท้จริง เนื่องจากผู้ประกอบการเองก็ต้องการอยู่รอดและให้ทุกคนได้ประโยชน์ร่วมกัน

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท

เล่าเสริมว่าจากวงเสวนาของโครงการฯ เราไม่เอากำไรมาเป็นตัวตั้ง แต่เราเอาสินค้าคุณภาพราคาเป็นธรรม จึงพยายามสร้าง Farmer Shop ให้อยู่ในใจคนก่อนในช่วงต้น พร้อมกับมีการเรียนรู้ระบบและแบบแผน ซึ่งโจทย์การทำงานนี้ยังมีอีกยาวไกล เพราะเราจะช่วยแก้ปัญหาให้กับผู้ประกอบการด้วย

จากนั้นส่งโจทย์ไปยังคุณธนา ทวีประโคน ตัวแทนจากไทยพีบีเอส ที่ต้องการตั้งสหกรณ์บริการ จึงอยากให้เล่าความเป็นมาของงานนี้

คุณธนา ทวีประโคน ผจก. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

เล่าว่าโมเดลของไทยพีบีเอสนั้นเกิดจากรูปแบบสหกรณ์ ที่กรรมการได้จากการเลือกตั้ง มีการบริหารจัดการเช่นเดียวกับระบบสหกรณ์ กรรมการจำนวน 9 ท่านได้มาจากการสมัครสอบ โดยผู้บริหารท่านแรกที่ได้รับเลือกคือ คุณเทพชัย หยอง และพนักงานทุกคนสมัครสอบแล้วต้องผ่านการคัดเลือก ทุกอย่างโปร่งใส ซึ่งเราเป็นสื่อสาธารณะแห่งเดียวในประเทศไทย เช่นเดียวกับเกาหลีใต้ที่มีสื่อสาธารณะเช่นเดียวกัน แต่ของเราใช้งบน้อยมาก ประมาณสองพันล้านบาทในขณะที่เกาหลีใต้ได้งบสูงถึงแปดพันล้านบาท

การทำงานของเราคำนึงถึงประโยชน์ของสาธารณะ จึงมีความคิดสนับสนุนให้มีการตั้งสหกรณ์บริการไทยพีบีเอสขึ้น จากการปรึกษากับ รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ซึ่งเดิมทีนั้นเราได้รับคำแนะนำจากกรมส่งเสริมฯ ให้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์แต่ไม่ใช่สิ่งที่เราต้องการ เมื่อได้รับคำแนะนำจาก รศ.จุฑาทิพย์แล้วเราจึงจดทะเบียนเป็นสหกรณ์บริการสื่อสาธารณะ เพื่อในอนาคตไทยพีบีเอสจะมีการประชาสัมพันธ์ช่วยเหลือประชาชนให้มีที่พึ่ง

คุณบุญเกิด ภาณุพันธ์ ประธานเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย

ได้ร่วมงานกับ รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ตั้งแต่ปี 2548 กับโครงการแคนดุมเดล จนในที่สุดได้ทำโครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย โดยชักชวนเพื่อนสหกรณ์ใน 5 จังหวัด 15 สหกรณ์ มาร่วมกันทำงานนี้ ซึ่งเห็นได้ว่าการเป็นเพื่อน เป็นมิตรที่ดีต่อกันจะช่วยให้เกิดความก้าวหน้า แต่เดิมเราไม่มีชุดความรู้จนกระทั่งได้ร่วมกันทำงานโครงการนี้ จึงได้เข้าใจว่าเราจำเป็นต้องมีชุดความรู้ เพื่อการเตรียมตัวเข้าสู่การค้าตลาดอาเซียน ซึ่งพวกเราเตรียมกันมาตั้งแต่ปี 2552 และการทำงานวิจัยนี้ช่วยให้เราได้รู้จักและเข้าใจช่องทางการตลาดมากขึ้น ซึ่งพวกเรามีข้าวแบรนด์ “เกิดบุญ” ที่มาจากสหกรณ์หลายแห่งรวมกันผลิตโดยใช้มาตรฐานเดียวกัน

คุณศศิธร วิเศษ ผอ.กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ สนง.สหกรณ์ จ.จันทบุรี

ทำงานโครงการเครือข่ายคุณค่าผลไม้ จ.จันทบุรี กับสถาบันฯ ซึ่งก่อนอื่นเราต้องตั้งคำถามตัวเองก่อนว่า จากการทำงานทั้งหมดเรามองที่ประโยชน์ของสมาชิก หรือการแสวงหากำไร เนื่องจากตนเองเป็นนักส่งเสริมฯ เราต้องการนำคุณค่าสู่ชุมชนและคนในสังคมด้วยระบบสหกรณ์ การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) เป็นการร่วมมือกันของอาเซียน ซึ่งเป็นการจับมือกันของกลุ่มคนจาก 10 ประเทศที่นับได้ว่าใช้หลักการสหกรณ์ เพื่อให้คนกินดีอยู่ดีเช่นกัน

เราเป็นกลุ่มสหกรณ์ในภาคตะวันออกที่มีความเข้มแข็งในการรวมกลุ่มผลิตผลไม้ คุณภาพเป็นอันดับหนึ่งในขบวนการสหกรณ์ของประเทศไทย มีการรวมกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้ภูมิปัญญาและประสบการณ์จากเกษตรกร จากงานโครงการทั้ง 2 ชุดในเวลา 3-4 ปีที่ผ่านมา มีเป้าหมายเพื่อสร้างทายาทเกษตรกร ซึ่งเป็นวัฒนธรรมในการทำการเกษตร เพราะคำว่า ผลไม้ “ปลอดภัย” นั้นต้องต่อสู้ในการผลิตผลไม้คุณภาพเป็นอย่างมาก ต้องทำให้อยู่ในจิตวิญญาณทั้งตัวผู้ผลิตและผู้บริโภค พร้อมกับคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย เพื่อนำไปสู่การสร้างสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน เราต้องพร้อมที่จะค้นหาองค์ความรู้ใหม่ๆ และเห็นความเข้มแข็งของคนที่รวมกลุ่มสหกรณ์ สำหรับตลาดก็เป็นกลยุทธ์และเครื่องมือในการรวบรวมคนให้เข้ามาสร้างกลุ่มเพื่อเพิ่มความเข้มแข็งของเรา จึงอยากขอเชิญพี่ตี๋ (คุณวิลาวัลย์ ศรีประเสริฐ) กล่าวถึงการทำงานสหกรณ์เพิ่มเติม

คุณวิลาวัลย์ ศรีประเสริฐ กรมส่งเสริมสหกรณ์

จากการทำงานกับกรมส่งเสริมฯ มา 34 ปี ปัจจุบันได้ทำเรื่องกลุ่มอาชีพระดับอำเภอ โดยสำนักพัฒนาธุรกิจสหกรณ์เริ่มสอนกลุ่มสมาชิกให้ผลิตสินค้าในชุมชน และมีการจัดงานมหกรรมแสดงสินค้ากระจายไปทั่วประเทศ มีการรวมเครือข่าย รวมคน ร่วมลงทุน ทำกิจกรรม โดยได้ทดลอง

จัดงานกันเองในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี จากกลุ่มอาชีพที่ได้มาร่วมกลุ่มกัน

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท

เห็นได้ว่าสหกรณ์เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ร่วมกันอย่างแท้จริง ต่อไปขอเชิญคุณนารถพงศ์ สุนทรนนท์ ร่วมเสนอข้อคิดเห็น

คุณนารถพงศ์ สุนทรนนท์ สหกรณ์จังหวัดพังงา

เคยร่วมงานกับสถาบันฯ ในโครงการวิจัยเครือข่ายชุมชนอนุรักษ์ท่องเที่ยว จ.พังงา โดยให้ข้อสังเกตของคำว่า “ช่องว่างของการใช้ดุลยพินิจ” ที่ทำให้เกิดความไม่เข้าใจกันระหว่างเจ้าหน้าที่กับนักสหกรณ์

อาจารย์เชญ บำรุงวงศ์ ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันฯ

แสดงความคิดเห็น 2 เรื่อง คือ เรื่องแรกจากสโลแกนของโครงการร้าน Farmer Shop ที่ว่า “ไม่ได้หวังกำไร แต่อยากให้เป็นลูกค้าประจำ” นั้นเป็นเรื่องที่ต้องทำความเข้าใจให้มาก เพื่อที่จะสามารถตอบโจทย์ได้ถูกในการที่จะเป็นร้านค้าที่ผู้ผลิตและผู้บริโภคเป็นเจ้าของร่วมกัน และเรื่องที่สองคือขอสนับสนุนการทำงานเชิงคุณค่าที่จำเป็นต้องทำเป็นอย่างยิ่ง โดยหน่วยงานรัฐเองต้องวิเคราะห์ให้ดีว่าประชาชนต้องการอะไร

คุณเอ็นนู ชี้อสุวรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันฯ

ยกตัวอย่าง British Council มีร้านค้าชุมชนโดยใช้เทคนิคว่าให้ลูกค้าประจำมีสิทธิเข้าประชุมเดือนละครั้ง พร้อมแจ้งความต้องการของตัวเอง ว่าต้องการให้ขายอะไรหรือไม่ขายอะไร และให้สิทธิลดราคา 10% โดยต้องเข้ามาช่วยงานในร้านตามความถนัดของตัวเอง ซึ่งเป็นอีกหนึ่งตัวอย่างของการดำเนินงานร้านค้าปลีกโดยหลักการสหกรณ์

นอกจากนี้ขอเชิญชวนโครงการร้าน Farmer Shop ไปร่วมจัดงานแสดงโมเดลร้านค้า ที่เมืองทองธานี ในวันที่ 26 ตุลาคมนี้ ซึ่งเป็นงานของกระทรวงสาธารณสุขในหัวข้องาน “รวมพลังอาหารปลอดภัย เทิดไท้องค์ราชินี” ซึ่งคาดว่าจะเราน่าจะสามารถนำสินค้า เช่น พืชผักปลอดสารพิษ หรือข้าวหอมมะลิ ไปเชื่อมโยงกับโรงพยาบาลต่างๆให้นำอาหารปลอดภัยเหล่านี้ไปปรุงให้แก่ผู้ป่วยหรืออาจไปเปิดบูทจำหน่ายสินค้าในโรงพยาบาลเพื่อใช้เป็นของนำเยี่ยมผู้ป่วยได้อีกทางหนึ่ง เพื่อเป็นการเปิดช่องทางการตลาดให้แก่ Farmer Shop ให้เป็นที่รู้จักเพิ่มขึ้น

คุณจิรพันธ์ มีทรัพย์ มูลนิธิธรรมะร่วมใจ กลุ่มผู้ปลูกข้าวคุณธรรม

เคยได้มีโอกาสเข้าร่วมสัมมนาของ สสส. แล้วพบว่าปัญหาของเราคือ เมื่อมีสื่อไปทำรายการในท้องที่แต่เป็นสื่อขนาดเล็กทำให้ไม่ค่อยเป็นที่รู้จัก และไม่ได้รับความสนใจ แต่วันนี้ได้เห็นว่าสหกรณ์จะมีสื่อเป็นของตัวเองจึงรู้สึกดีใจมากที่เห็นว่ามีสื่อเข้าร่วมงานกับสหกรณ์ ซึ่งจะเป็นอีกหนึ่งกลไกในการขับเคลื่อนงานสหกรณ์

คุณสวัสดิ์ แสงตะคร้อ กลุ่มเกษตรกรบ้านคลองใหญ่

ในวันนี้กลุ่มเกษตรกรบ้านคลองใหญ่ได้รวมตัวกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาหนี้สินให้แก่กลุ่มชาวนา จึงมีการจัดตั้งกลุ่มองค์กรเกษตรกรขึ้นมา เพราะพวกเราต้องการองค์ความรู้จาก รศ.จุฑาทิพย์ และสถาบันฯ เพื่อปกป้องอาชีพชาวนาให้สามารถคงอยู่ต่อไปได้

คุณวิไล สุภาจรรยา สหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ

ได้ติดตามงานของสถาบันฯ มาโดยตลอดขอชื่นชม รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ที่ได้ทำงานช่วยเหลือคนในวงการสหกรณ์ แต่มีข้อสังเกตจากวิทยากรท่านหนึ่งในภาคเช้าที่ได้กล่าวว่าได้แบ่งสหกรณ์เป็น 3 ค่าย ซึ่งในฐานะคนจากกรมส่งเสริมฯ เราไม่อยากจะให้เกิดการแบ่งค่าย เพราะเราเป็นพวกเดียวกัน เป็นสหกรณ์เหมือนกัน เพราะกรมส่งเสริมฯ เองทำงานมานาน นักวิจัยก็นำทุนที่กรมส่งเสริมฯ มีอยู่ไปใช้เช่นกัน และเห็นด้วยในเรื่องการสร้างองค์ความรู้ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่องานสหกรณ์ นอกจากนี้เมื่อเห็นว่ามีสหกรณ์บริการไทยพีบีเอส ซึ่งเป็นสื่อที่จะเข้ามาเป็นเพื่อนร่วมขบวนการสหกรณ์ก็รู้สึกดีใจ เพราะคิดว่าจะมีประโยชน์ต่องานสหกรณ์มาก

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท

จากประสบการณ์ที่ผ่านมาเห็นว่าเรายังขาดกระบวนการสอนให้คิดและนำไปปฏิบัติได้ ซึ่งสถาบันฯ พยายามค้นหาว่าเราจะทำอย่างไรให้สามารถนำความรู้จากหนังสือออกไปสอนคนอื่นได้จริง

คุณนุชรินทร์ อยู่อำไพ ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรย่านตาขาว

ร่วมงานกับสถาบันฯ ในโครงการเครือข่ายคุณค่ายางพารา ได้เล่าเรื่องการทำงาน การติดต่อขอซื้อยางพาราจากหน่วยงานต่างๆ การดำเนินงานด้านการตลาด ซึ่งเห็นว่าสหกรณ์เรายังขาดการประชาสัมพันธ์งานของสหกรณ์ จึงคิดว่าน่าจะเป็นสิ่งที่ดีที่เห็นว่ามีหน่วยงานของสื่อเข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในขบวนการสหกรณ์ด้วยในวันนี้ และเห็นว่าประเทศไทยจะดีขึ้นด้วยระบบสหกรณ์

คุณวิชัย ประกอบทรัพย์ เกษตรกรผู้ปลูกผลไม้คุณภาพ จ.จันทบุรี

เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเขาคิชฌกูฏซึ่งได้ร่วมงานกับสถาบันฯ ในโครงการเครือข่ายคุณค่าผลไม้ แสดงความรู้เกี่ยวกับการนำพาของสังคมหายไป ผู้คนออกไปสู่ภาคอุตสาหกรรมหมด ทำให้ทายาทภาคการเกษตรหายไป คนรุ่นใหม่เมื่อได้ศึกษาเล่าเรียนแล้วไม่หวนกลับไปสู่ภาคการเกษตร ซึ่งจะส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องในการผลิตสินค้าเกษตร ซึ่งขณะนี้ทางกลุ่มจึงพยายามสร้างทายาทเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยได้ขยายงานและองค์ความรู้ไปสู่เพื่อนสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียง โดยเริ่มต้นจาก สกก.เขาคิชฌกูฏ ไปสู่ สกก.มะขาม สกก. นายายอาม และส่งต่อไปยัง จ.ระยอง และ จ.ตราด ด้วย

สุดท้ายจึงอยากขอให้อาจารย์ทุกท่านช่วยส่งเสริมให้คนคิดกลับสู่บ้านเกิดด้วย เพราะเราพร้อมที่จะต้อนรับคนรุ่นใหม่กลับสู่งานภาคการเกษตรอย่างมาก

คุณบุญมาก ช้างโสกา สหกรณ์ออมทรัพย์กรมการพัฒนาชุมชน จำกัด

เห็นด้วยกับปัญหาที่ว่าคนรุ่นใหม่ไม่กลับสู่ท้องถิ่น เพราะเคยมีกรณีศึกษาเรื่องการส่งนักศึกษาที่เรียนจบปริญญาตรีแล้ว กลับไปอยู่ในท้องถิ่นที่โดยจ้างงานในระดับวุฒิปริญญาตรี แต่เด็กเหล่านั้นไม่สามารถอยู่ได้ จึงต้องหันกลับมาดูว่าเราจะทำอย่างไรที่จะคืนบัณฑิตกลับสู่ท้องถิ่นสู่ชุมชนได้

เรามีการจัดงานโอทอปแต่ไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่แท้จริง เพราะกลายเป็นช่องทางทุจริตหาผลประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ จึงขอฝากสถาบันฯ ว่าได้ดำเนินงานมาถูกทางแล้ว แต่อยากให้ขยายผลไปสู่อาชีพภาคการเกษตร ซึ่งงานวิจัยมีอยู่จำนวนมากคงต้องดำเนินการกันต่อไป

คุณนิคม เพชรผา มูลนิธิธรรมะร่วมใจ กลุ่มผู้ปลูกข้าวคุณธรรม

ตนเองมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างคำว่า “ทุน” ซึ่งหมายถึงกลุ่ม Modern trade กับคำว่า “บุญ” โดยมีสหกรณ์เป็นผู้เชื่อมโยงระหว่างสองคำนี้ ซึ่งตนเองมีส่วนเป็นนักสหกรณ์เพราะเรารวมกลุ่มกันทำนา พร้อมกับปฏิบัติธรรม เมื่อก่อนเราต้องการให้ข้าวได้รับความน่าเชื่อถือ จึงไปขอการรับรองมาตรฐาน IFOAM แต่เมื่อกลับมาคิดว่าเราจะทำให้น่าเชื่อถือมากกว่านั้นคือ การรับรองเกษตรอินทรีย์และคุณธรรม เพื่อส่งผ่านความสุขและความมั่นใจให้ผู้บริโภคควมมีการเกื้อกูลต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมจริง และมีการเชื่อมโยงทุนกับบุญ ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

ขณะนี้ทางกลุ่มจึงได้ทำโครงการวิจัยการรับรองมาตรฐานข้าวคุณธรรม กับสถาบันฯ จึงอยากเชิญชวนให้ผู้ที่สนใจไปเปิดเวทีการรับรองการผลิตข้าวของชาวนา พร้อมกับการเฉลิมพระชนม์พรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 84 พรรษา ชาวนาผู้มีเมล็ดพันธุ์พืชพื้นเมืองจะรวมตัวทูลเกล้าฯ ถวายเมล็ดพันธุ์ข้าวอินทรีย์ที่เป็นพันธุ์พื้นเมืองจำนวน 99 ตัน ซึ่งจะเป็นความมั่นคงทาง

อาหารอีกทางหนึ่งด้วย โดยสมเด็จพระเทพฯ จะเสด็จไปเป็นองค์ประธานเปิดขบวนการเมล็ดพันธุ์ ในช่วงกลางเดือนพฤศจิกายนนี้ด้วย

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ขอให้ผู้เข้าร่วมเวทีฯ กล่าวสรุป

คุณกาญจนา คุณากาญจน์ ประธานกรรมการ บ. ซี.เค. อินดัสทรี (2000) จำกัด

สามัคคีคือพลัง ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มสหกรณ์หรือกลุ่มใดๆ ก็ตาม เมื่อเรามีโอกาสได้รับคำแนะนำดีๆ จากผู้ใหญ่มากท่านก็รู้สึกประทับใจและมีกำลังใจ ซึ่งหวังว่าอนาคตของโครงการร้าน Farmer Shop ของพวกเราจะก้าวหน้าต่อไป

ดร.อัจฉริยา มณีน้อย ผู้จัดการฝ่ายวิจัยและพัฒนา บ. อัดัมส์เอนเตอร์ไพรส์เซส จำกัด

บ. อัดัมส์ฯ มุ่งมั่นที่จะผลิตผักอินทรีย์ต่อไป เพื่อให้พวกผู้บริโภคได้มีสินค้าปลอดภัย บริโภคกันต่อไป

คุณศศิธร วิเศษ ผอ.กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ สท. สหกรณ์ จ. จันทบุรี

การขับเคลื่อนและการนำคุณค่าสหกรณ์ หัวใจคือคุณค่าของการรวมกลุ่มและนำระบบสหกรณ์ไปใช้

คุณบุญเกิด ภาวนนท์ ประธานเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย

ฝากสหกรณ์ของพวกเรา อยากให้ทุกท่านรักกัน อย่าทอดทิ้งกัน

คุณธนา ทวีประโคน ผจก. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

ขอยกตัวอย่างว่าไทยพีบีเอสนำระบบสหกรณ์ไปใช้อย่างไร เช่น การผลักดันช่วยคนไทย พลัดถิ่น ช่วยให้รัฐแก้ปัญหาภาคประชาชนได้สำเร็จ เราเป็นสื่อสาธารณะจึงเปิดเวทีสาธารณะให้เปิดกว้าง สำหรับการเปิดหน้าจอให้แก่งานสหกรณ์นั้นเรายินดี แต่จะต้องมีกระบวนการที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ซึ่งอยากขอให้ รศ.จุฑาทิพย์ เป็นศูนย์กลางต่อไป โดยเราจะเป็นสื่อมืออาชีพที่ทำงานเพื่อประโยชน์ของสาธารณะอย่างแท้จริง

คุณสมพงษ์ ชุ่มเพ็งพันธ์ คณะกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop

กล่าวเสริมว่าตนเองคาดว่าโครงการร้าน Farmer Shop น่าจะเป็นเฟรนไชน์ได้ในอนาคต และคิดว่าสื่อสาธารณะไทยพีบีเอสจะเป็นสื่อช่วยให้เราได้นำเสนอความคิดของขบวนการออกสู่สังคมได้

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท

เมื่อวาน (วันพุธที่ 14 ก.ย. 2554) มีการประชุมของผู้ได้รับการประกาศเกียรติคุณนักสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่า ซึ่งสรุปได้ว่าทุกท่านที่ได้รับรางวัลจะเป็นอาจารย์พร้อมให้ความรู้ และช่วยเหลือพวกเราชาวสหกรณ์ต่อไป ซึ่งเราต้องมีกระบวนการและกระบวนการที่ดี เพื่อการสร้างทางเลือกของการกินดีอยู่ดีของคนในชาติ สำหรับวันนี้ขอขอบคุณทุกท่านที่เข้าร่วมงานเวทีเสวนาตลอดจนถึงขณะนี้ ขอขอบพระคุณ

ปิดเวทีเสวนา เวลา 16.30 น.

วาระการประชุมครั้งที่ 7
รายงานการประชุมย่อยการทบทวนการวางระบบสั่งซื้อ
วันที่ 19 กันยายน 2554 เวลา 16.00 – 17.30 น.
ณ ห้อง 204 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.

ผู้เข้าประชุม :

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทรวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. คุณสายสุตา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
3. คุณวสินธรา	ขวยเขิน	เจ้าหน้าที่วิจัยประจำโครงการ Farmer shop
4. นายธนวัฒน์	ธนะปัส	เจ้าหน้าที่วิจัยประจำโครงการ Farmer shop

เริ่มประชุมเวลา 16.00 น.

ผอ.ประชุมร่วมกับ รอง ผอ.และเจ้าหน้าที่วิจัยประจำโครงการ Farmer Shop เพื่อทบทวนการวางระบบการสั่งซื้อ การรับสินค้า การขายสินค้า การจัดประชาสัมพันธ์ การลงบาร์โค้ด การเช็คสต็อก การทำรายงานสรุปการขายและกำไรขาดทุน การจำหน่าย มีรายละเอียดดังนี้

ผอ.ได้หารือเกี่ยวกับการวิจัยตลาดว่ามี Supplier เพียงพอหรือไม่และจะคัดสรรอย่างไรให้เพียงพอ พร้อมทั้งวาดแผนผัง Supplier ของร้าน Farmer Shop โดยแบ่งได้เป็น 3 หมวดได้แก่ ซื้อขาด ฝากขายและเครดิต 30 วัน ผอ.ได้หารือเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน พร้อมทั้งวาด Flow โดยมีรายละเอียดดังนี้

การสั่งซื้อ

โดยคุณสาวิตรีและคุณวสินธราเป็นผู้สั่งซื้อ ผ่านทางผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ

- รายการสินค้าคงคลัง
- พนักงาน Stock/พนักงานขายเสนอจำนวนสั่งซื้อตามรายการสินค้าประจำสัปดาห์ ทุก

วันเสาร์ผ่านผู้จัดการ

- เรื่อง Pre PO ผ่านผู้จัดการ
- ออกใบ PO ทุกวันจันทร์
- เสนอซื้อวัสดุอุปกรณ์ประจำเดือน
- โดยจำแนกตามรหัสได้ดังนี้ S0 = ข้อมูลภายในเครื่อง, Draft S1 = File Print Out ประจำสัปดาห์, S1 = รายงานสินค้าคงคลังที่ตัดยอดแล้ว, S1A = รายการสินค้าที่ไม่มียอดคงเหลือ

การรับสินค้า

โดยคุณสาวิตีและคุณประทีนเป็นผู้รับสินค้า โดยคุณวสินธราเป็นผู้ตรวจ

- ใบสั่งของเช็คกับใบ PO
- ตรวจรับสินค้า/เซ็นรับสินค้า
- ณ ศูนย์ข้าว

การขายสินค้า

โดยคุณชนวัฒน์

- จัด Promotion
- ทำแผ่นประชาสัมพันธ์

การลง Barcode

โดยคุณวสินธรา

- ลง Barcode เข้าระบบ
- นำขึ้น Shelf

การใช้ Stock ประจำเดือน

โดยคุณวสินธรา คุณชนวัฒน์หรือผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ

- ทุกวันเสาร์ สัปดาห์ที่ 4 ของเดือน

การทำรายงานสรุป การขาย กำไร-ขาดทุน

โดยคุณวสินธรา

ผอ.มอบให้นายชนวัฒน์ ออกแบบแผ่นประชาสัมพันธ์สินค้าของโครงการร้าน Farmer Shop และจัดพิมพ์ระเบียบปฏิบัติ สำหรับเจ้าหน้าที่ร้าน Farmer Shop ผอ.มอบให้คุณวสินธรา บันทึกถึง ผอ.เมื่อพบว่ามีสินค้าหาย เพื่อนำมาเป็นต้นทุนและมอบให้คุณวสินธราบันทึกเมื่อมี Supplier ขอเลื่อนการส่งสินค้า หลังจากออกใบ PO แล้ว

เรื่องอื่นๆ ผอ.มอบให้คุณวสินธรา กรณีมีคุณประกอบกรนำสินค้ามานำเสนอขายในร้าน Farmer Shop

เลิกประชุมเวลา 17.30 น.

การประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop

ครั้งที่ 14/2554

วันพุธที่ 21 กันยายน 2554 เวลา 15.30 – 17.30 น.

ณ ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์ ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.

ผู้มาประชุม

1. รศ. จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	หัวหน้าโครงการวิจัย Farmer Shop
2. คุณสายสุตา	ศรีอุไร	นักวิจัย
3. คุณกาญจนา	คุณกาญจน์	ประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
4. คุณบรรหาร	แสงฟ้าสุวรรณ	รองประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
5. คุณสุขุม	ไวยธำรงค์	กรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
6. คุณสมพงษ์	ชุ่มเพ็ญพันธุ์	กรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. น.ส. วสินธร	ชวยเชิน	เจ้าหน้าที่สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

เริ่มประชุม เวลา 15.30 น.

วาระที่ 1 เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท แจ้งแก่ที่ประชุม ดังนี้

1. สรุปผลการจำหน่ายสินค้าของโครงการร้าน Farmer Shop ตั้งแต่วันที่ 26 ส.ค. 2554 – 19 ก.ย. 2554 รวมยอดจำหน่ายจากบู๊ท Farmer Shop ในเวทีเสวนาวิชาการฯ วันที่ 15 ก.ย. 2554 แล้ว เป็นเวลาเปิดร้านทั้งหมด 18 วันมียอดขายทั้งหมด 28,852 บาท กำไรสุทธิรวม 3,198 บาท

2. รายงานแบบประเมินการจัดบู๊ทในเวทีเสวนาวิชาการฯ วันที่ 15 ก.ย. 2554 จากการรวบรวมแบบประเมินความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมงานเสวนาฯ ได้ทั้งสิ้น 286 ชุด มีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบู๊ท Farmer Shop จำนวน 156 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.5 ของผู้ตอบแบบประเมินทั้งหมด โดยมีการแสดงความคิดเห็นในด้านต่างๆ เช่น มีการจัดบู๊ทได้น่าสนใจและสวยงาม 65 ราย ควรขยายร้านออกสู่ตลาดให้กว้างขวางมากขึ้น 15 ราย พื้นที่ในการจัดร้านควรกว้างกว่านี้ 15 ราย สถานที่ในการจัดมีความเหมาะสมดี 14 ราย เป็นร้านที่น่าสนใจมาก เน้นเพื่อสุขภาพ 10 ราย ควรมีการจัดแยกสินค้าให้เป็นกลุ่มเดียวกัน 5 ราย และควรมีการอธิบายจุดเด่นของสินค้าและมีป้ายบอกราคาที่ชัดเจน 4 ราย เป็นต้น

วาระที่ 2

รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 13/2554

2.1 รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหาร Farmer Shop ครั้งที่ 13/2554 เมื่อวันศุกร์ที่ 9 กันยายน 2554 ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีข้อแก้ไขดังนี้

- หน้า 2 วาระที่ 3.3 เรื่องความคืบหน้าการนำสินค้าวางจำหน่ายที่ร้านค้าไร้สุวรรณ จ. นครราชสีมา ให้แก้ไขดังนี้ ย่อหน้าแรกจากเดิม “คุณกาญจนา คุณกาญจน์ แจ้งว่าพบปัญหา.... หากเกิดปัญหาอีกครั้งจึงหาทางแก้ปัญหาต่อไป” ให้เปลี่ยนเป็น “คุณกาญจนา คุณกาญจน์ แจ้งแก้ไขที่ประชุมเพื่อรับทราบร่วมกันว่าร้านค้าได้โอนเงินให้ผู้ประกอบการเฉพาะสินค้าที่จำหน่ายได้” และย่อหน้าที่ 2 บรรทัดที่ 1 ให้เปลี่ยนคำว่า “นอกจากนี้” เป็น “จากนั้น”

แล้วรับรองรายงานการประชุมตามที่แก้ไข

วาระที่ 3

เรื่องเพื่อพิจารณา

3.1 การเตรียมการสำหรับจัดร้าน Farmer Shop ณ ไร้สุวรรณ อ.ปากช่อง จ. นครราชสีมา

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ได้รับแจ้งจากคุณพูนทรัพย์ว่าขณะนี้ได้จัดเตรียมพื้นที่ขนาด 4X5 เมตร สำหรับโครงการร้าน Farmer Shop เรียบร้อยแล้ว ในเบื้องต้นจึงขอขึ้นวางสินค้า 8 อัน และขอปรึกษากับคณะกรรมการบริหารฯ ว่าจะใช้ระบบการส่งสินค้าอย่างไร

ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาแล้วได้ข้อสรุปว่า ในช่วงแรกจะเป็นการทดลองระบบโดยให้ทางร้านค้าไร้สุวรรณ ส่งสินค้าโดยตรงกับผู้ประกอบการแต่ละรายที่สถาบันฯ ได้ส่งรายชื่อสินค้าไปแล้ว และขอความร่วมมือให้ผู้ประกอบการจัดส่งสำเนายอดเงินโอนที่ได้รับจากร้านค้ามายังสถาบันฯ พร้อมส่งค่าดำเนินการ 5% ให้แก่โครงการร้าน Farmer Shop ด้วย สำหรับเรื่องการส่งสินค้าในเบื้องต้นคุณอ้อ (สำหรับโบราณ) รับหน้าที่ประสานงานดูแล และในวันพรุ่งนี้ (วันพฤหัสบดีที่ 22 ก.ย. 2554) คุณสายสุตาและคณะกรรมการบริหารฯ จะเดินทางไปไร้สุวรรณ เพื่อวัดพื้นที่ วางแผนการจัดวางและตกแต่งร้าน โดยจะส่งสินค้าไปจัดวางภายในวันศุกร์ที่ 23 ก.ย. 2554 เพื่อให้รองรับลูกค้าที่จะเข้าร้านในวันเสาร์ที่จะถึงนี้ได้

นอกจากนี้คุณกาญจนา คุณกาญจน์ เสนอให้มีการตรวจสอบสต็อกสินค้าที่ไร้สุวรรณ ทุก 2 เดือนเพื่อให้ยอดจำหน่ายกับจำนวนสินค้าคงเหลือมีความถูกต้องตรงกัน

3.2 แผนการดำเนินงาน 3 เดือนแรกของการจัดเวทีคัดสินค้า เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการดำเนินการพัฒนาเครือข่ายต้นน้ำ (นาร่อง)

แผนการดำเนินงาน	ตุลาคม				พฤศจิกายน				ธันวาคม			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1. การจัดเวทีคัดสินค้า ครั้งที่ 5 (คุณอ้อ)		✓ ₁₀										
2. การจัดเวทีคัดสินค้า ครั้งที่ 6 (กรมส่งเสริมฯ)						✓ ₁₁						
3. การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวทางการยกระดับผู้ประกอบการ ณ จ. กาญจนบุรี			✓ ₁₇									
4. การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้ประกอบการ โอท็อป จ.นนทบุรี				✓ ₂₆								
5. การจัดเวทีเรียนรู้การพัฒนากลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่ากล้วยเล็บมือนาง ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ณ จ.ชุมพร					✓ ₄							
6. การประชุมคณะกรรมการบริหาร Farmer Shop	✓ ₆				✓ ₂				✓ ₇			

หมายเหตุ วันที่กำหนดไว้ในตาราง อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามการนัดหมายของผู้ประสานงาน

วาระที่ 4 อื่นๆ

- คณะกรรมการบริหารฯ ให้คำแนะนำสำหรับการออกบูทครั้งต่อไป ต้องจัดเตรียมสินค้าสำหรับการจำหน่ายให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสินค้าที่นำมาสาธิตหรือให้ชิมฟรีในงานด้วย
- คุณกาญจนา แจ้งพบปัญหาสินค้าบางชนิดในร้าน Farmer Shop ที่คณะกรรมการฯ ศึกษาศาสตร์หมด Shelf แต่ผู้ประกอบการยังไม่ได้รับการสั่งของเพิ่ม ซึ่งกรณีนี้ รศ.จุฑาทิพย์ แจ้งแก่ที่ประชุมว่ามีการวางระบบใหม่กับพนักงานและผู้รับผิดชอบเรียบร้อยแล้ว
- คุณกาญจนา ให้คำแนะนำเพิ่มเติมเรื่องการสั่งสินค้ากับผู้ประกอบการ ควรทำใบ PO และกำหนดวันส่งสินค้า ไปยังผู้ประกอบการและให้มีการตอบรับจากผู้ประกอบการเป็นลายลักษณ์อักษรกลับมายังร้านด้วย เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้น
- วันเสาร์ที่ 24 ก.ย. 2554 นัดประชุมคณะกรรมการฯ ที่ตลาดสุขใจ จ.นครปฐม ในเวลา 10.00 น. เพื่อสำรวจพื้นที่ก่อนนำสินค้าของโครงการร้าน Farmer Shop ไปวางจำหน่าย

5. เรื่องการออกบู๊ทที่อิมแพค เมืองทองธานี ในงาน “รวมพลังอาหารปลอดภัย เทิดไท้องค์ราชินี” ของกระทรวงสาธารณสุข (ที่ได้รับการติดต่อจากคุณเอ็นนู ซื่อสุวรรณ) ในเดือนตุลาคมนี้ ให้ผู้ประกอบการที่ต้องการนำสินค้าไปวางจำหน่าย ไปในนาม “เครือข่ายร้าน Farmer Shop” โดยให้สถาบันฯ ติดต่อประสานงานขอพื้นที่ขนาดประมาณ 3X3 เมตร

6. กรณีปัญหาของผู้ประกอบการที่นำสินค้าไปวางจำหน่ายในร้านค้าสหกรณ์ กฟผ. ที่พบว่าบางรายยังไม่ได้รับการชำระเงิน แต่มีการสั่งสินค้าหลายครั้งนั้น รศ.จุฑาทิพย์ มอบให้คุณสายสุดา ติดต่อนัดหมายขอหารือกับตัวแทนร้านค้า กฟผ. อีกครั้ง

เลิกประชุมเวลา

17.30 น.

สรุปรายงานการประชุมย่อย
วางระบบเงื่อนไขการเป็นสมาชิกโครงการ Farmer Shop
วันที่ 22 กันยายน 2554
ณ ห้องประชุม 204 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.

ผู้เข้าประชุม

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. นายสนธยา	สีแดง	เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศ
3. นายธนวัฒน์	ชนะปल्ली	เจ้าหน้าที่วิจัยประจำโครงการ
4. นางสาวลลิตรา	ขวยเขิน	เจ้าหน้าที่วิจัยประจำโครงการ
5. นางสาวสาวิตรี	นุกันยา	เจ้าหน้าที่ประจำร้าน Farmer Shop

เริ่มประชุม เวลา 9.10 น.

ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ ได้เปิดการประชุม กล่าวว่าเรื่องการแจกบัตร Member card นั้นมีจุดมุ่งหมาย คือ สร้างความผูกพันกับสมาชิก และสร้างแบรนด์ เพื่อนำข้อมูลสมาชิกมาจัดทำเป็นฐานข้อมูล ซึ่งจากการแจกบัตร Member Card ยังมีการเก็บข้อมูลไม่ครบถ้วน ซึ่งผู้อำนวยการได้ให้ข้อเสนอแนะว่า จำเป็นต้องเก็บ ชื่อ-นามสกุล และเบอร์โทรศัพท์ เป็นหลัก เพื่อใช้ในการสืบค้นในโปรแกรมขายหน้าร้านได้ เมื่อสมาชิกมาใช้บริการ ถ้าหากสมาชิกลืมบัตร ให้แจ้งชื่อ-นามสกุล หรือ เบอร์โทรศัพท์ ในครั้งนี้ให้ดำเนินการตามนโยบายในการแจกบัตร Member Card โดยมีเงื่อนไข 4 ข้อดังนี้

1. เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการร้าน Farmer Shop
2. เพื่อเข้าถึงกลุ่มลูกค้าที่มาใช้บริการกับทางโครงการร้าน Farmer Shop
3. เพื่อเป็นช่องทางการจ่ายเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิก และจัดทำเป็นฐานข้อมูลสมาชิก
4. เพื่อให้ลูกค้าที่เป็นสมาชิก ได้รับสิทธิสมาชิกแสดงถึงความเป็นเจ้าของ โดยมีจิต

วิญญาณ ลูกค้าอยากกลับมาใช้บริการที่ร้านอีก

โดยการเป็นสมาชิกของทางร้านมีจุดมุ่งหมายให้ลูกค้าได้เข้าร่วมการประชุมทุกเดือน เพื่อเสนอความคิดเห็นต่อโครงการร้าน Farmer Shop ต่อไปในอนาคตซึ่งมอบหมายให้คุณสาวิตรี นุกันยา เป็นผู้เก็บข้อมูลสมาชิกและแจกบัตร Member Card

เลิกประชุม เวลา 9.50 น.

การประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop

ครั้งที่ 15/2554 (ระยะที่ 2 ครั้งที่ 3/2554)

วันพฤหัสบดีที่ 6 ตุลาคม 2554 เวลา 9.00 – 13.30 น.

ณ ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์ ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.

ผู้มาประชุม

1. รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท หัวหน้าโครงการวิจัย Farmer Shop
2. คุณสายสุตา ศรีอุไร นักวิจัย
3. คุณกาญจนา คุณากาญจน์ ประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer

Shop

4. คุณบรรหาร แสงฟ้าสุวรรณ รองประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer

Shop

5. คุณสุขุม ไวกยธำรงค์ กรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
6. คุณสมพงษ์ ชุ่มเพ็งพันธุ์ กรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. น.ส. วสินธรา ขวดยเงิน เจ้าหน้าที่โครงการวิจัย
2. นายธนวัฒน์ ธนปลื้ม เจ้าหน้าที่โครงการวิจัย

เริ่มประชุม

เวลา 9.00 น.

วาระที่ 1

เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท สรุปยอดการจำหน่ายสินค้าของโครงการร้าน Farmer Shop ตั้งแต่วันที่ 26 ส.ค. 2554 – 23 ก.ย. 2554 มีรายได้จากการขายทั้งสิ้น 148,364 บาท หักต้นทุนสินค้า สินค้าสูญหาย/ชำรุด และสินค้าให้ชิม แล้วมียอดกำไรขั้นต้น 52,498.13 บาท นอกจากนี้ได้ชำระเงินค่าเช่าพื้นที่และค่าน้ำ-ไฟ เดือนแรกไปแล้วประมาณ 20,000 บาท

วาระที่ 2

รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 14/2554

2.1 รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหาร Farmer Shop ครั้งที่ 14/2554 เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2554 ที่ประชุมพิจารณาแล้วรับรองรายงานการประชุม

วาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

3.1 รายงานความก้าวหน้า Outlet ไร่สุวรรณ และการจัดร้าน Farmer Shop ใหม่ ณ ไร่สุวรรณ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

รศ.จุฑาทิพย์ แจ้งความคืบหน้าว่า คุณมณิสรา เจนวาทวงศ์ (คุณอ้อ สำหรับโบราณ) ได้จัดส่งภาพและรายงานความคืบหน้าการจัดสินค้าขึ้นชั้นวางในร้าน ซึ่งจัดวางสินค้าไว้ตั้งแต่วันอังคารที่ 27 ก.ย. 2554 พร้อมรายงานว่าคุณสมชาย ได้หารือเรื่องการขอจัดวางสินค้าบางชนิดแยกโซนจาก Farmer Shop ซึ่งที่ประชุมหารือแล้วเห็นพ้องว่าไม่ควรแยกการจัดวาง เพราะสินค้าทั้งหมดไปในนามโครงการร้าน Farmer Shop โดย รศ.จุฑาทิพย์ ขอนัดหารือเรื่องนโยบายกับ ผอ.สมชาย อีกครั้งหนึ่ง

3.2 รายงานความก้าวหน้า Outlet ร้านสหกรณ์ กฟผ.

คุณสายสุตา แจ้งแก่ที่ประชุมว่าได้ขออนัดหารือกับตัวแทน กฟผ. แล้วในสัปดาห์นี้ แต่เนื่องจากตัวแทนประสบปัญหาหน้าท่วม จึงขอเลื่อนนัดไปเป็นสัปดาห์หน้า ที่ประชุมจึงขอนัดเป็นวันพฤหัสบดีที่ 13 ต.ค. 2554 ในภาคบ่าย หลังจากเวทีคัดสินค้าในภาคเช้าเสร็จสิ้น โดยจะเชิญกรรมการและฝ่ายจัดการของร้านสหกรณ์ กฟผ. เข้าร่วมหารือด้วย

3.3 การจัดเวทีคัดสินค้า ในวันที่ 13 ต.ค. 2554

- คุณสายสุตาแจ้งกำหนดการจัดเวทีคัดสรรสินค้าในวันพฤหัสบดีที่ 13 ต.ค. 2554
- ผู้ประกอบการที่จะเข้าร่วมการคัดสรรสินค้ามาจากการแนะนำของคุณมณิสรา (คุณอ้อ) และให้คุณสายสุตาติดต่อกับคุณวิลาวัณย์ ศรีประเสริฐ นักวิชาการชำนาญการพิเศษ จากสำนักพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ เพื่อขอความร่วมมือจัดส่งผู้ประกอบการเข้าร่วมการคัดสรรสินค้าในครั้งนี้ด้วย
- ที่ประชุมมอบหมายให้คุณธนวัฒน์ จัดทำแบบฟอร์มสำหรับผู้ประกอบการ เพื่อจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลผู้ประกอบการ ผลิตภัณฑ์ แหล่งวัตถุดิบ กระบวนการผลิต/มาตรฐานที่ได้รับ/การรับรองคุณภาพ แหล่งจำหน่าย และทิศทางธุรกิจในอนาคต 3 ปีข้างหน้า

3.4 การเตรียมการสำหรับการจัดบู๊ทในงานมหกรรม สกว. ในวันที่ 23-27 พ.ย. 2554

รศ.จุฑาทิพย์ ได้หารือกับฝ่ายจัดการและออกแบบบู๊ทของ สกว. แล้ว พร้อมแสดง (ร่าง) แผนผังบู๊ทที่ฝ่าย สกว. ออกแบบมาให้ที่ประชุมร่วมกันพิจารณา โดยโครงการร้าน Farmer Shop จะได้พื้นที่ขนาด 10X10 เมตร ซึ่งที่ประชุมได้ข้อสรุปดังนี้

- จัดให้มีแคชเชียร์จำนวน 2 จุด โดยการใช้การเช่าระบบจาก บ.เอต้า ซอฟท์
- มีโต๊ะสำหรับจัดให้ชิม หรือสาธิตสินค้าตัวอย่างหน้าชั้นวางสินค้าแต่ละชนิดที่จะไปจัดแสดง เช่น ชาใบหม่อน กล้วยอบเลิบบ่มองาง น้ำพริกแม่เกตุ กาแฟ ชุมพร แชมพูชมพูพันธ์ทิพย์ เป็นต้น
- ควรจัดให้มีตู้แช่เย็น 1 ตู้
- จะมีการจัดทำชุดกระเป๋า Farmer Shop ใส่สินค้าชนิดต่างๆ จำหน่ายในราคาพิเศษ 200 บาท โดยมีจำนวนจำกัดในแต่ละวัน
- สรุปรายการสินค้าร่วมจัดแสดง จำนวนสินค้า และต้นทุน ภายในสิ้นเดือน ตุลาคม โดยใช้ concept สินค้าคุณภาพ ราคาเป็นธรรม
- ขอให้คณะกรรมการบริหารฯ ร่วมกันดูแลบู๊ทตลอดการจัดงาน โดยมีคุณ กาญจนา ประธานกรรมการฯ นำทีมในการจัดสินค้า พร้อมทั้งจัดทำป้าย กรรมการบริหารฯ - จัดทำโบรชัวร์ประชาสัมพันธ์โครงการร้านฯ ไว้แจกในงาน โดยขอให้กรรมการฯ ร่วมกันเสนอรูปแบบการจัดทำ
- การจัดส่งสินค้านั้นผู้ประกอบการแต่ละรายต้องจัดส่งสินค้าให้เสร็จสิ้นก่อน 9.00 น. ของทุกวัน ตลอดการจัดงาน

3.5 การเตรียมการสำหรับการจัดทำโครงการของขวัญปีใหม่

- มอบให้คุณเก๋ (ขนมหวาน) จัดทำกระเช้าขนมหวาน และชุดของขวัญขนมหวานสำหรับปีใหม่ม่าจำหน่าย
- จัดทำถุงของขวัญ Farmer Shop ในราคา 300, 500 และ 900 บาท พร้อมทำ พวงกุญแจที่มีรูปคุณบุญเชื้อห้อยไว้ที่กระเป๋าเพิ่มเติมด้วย
- ผู้ประกอบการแต่ละรายสามารถทำแคมเปญ (campaign) สินค้าของตนเอง มาร่วมจำหน่ายในช่วงปีใหม่ได้
- ส่งสินค้า “ดินญี่ปุ่น” มาร่วมจำหน่ายเป็นของขวัญปีใหม่ด้วย
- สำหรับการจัดทำแคตตาล็อกชุดของขวัญประชาสัมพันธ์ไปยังคณะต่างๆ ภายใน ม.เกษตรศาสตร์ จะต้องแล้วเสร็จภายในวันที่ 15 พ.ย. 2554 โดยมอบหมายให้คุณโอมเป็นผู้จัดทำแคตตาล็อก
- จัดทำ ส.ค.ส. โดยให้คุณสายสุตา ประสานงานกับอาจารย์วรเทพ ไวทยา วิโรจน์ ช่วยจัดทำกลอนประกอบภาพคุณบุญเชื้อ 6 แบบ และให้หารือกับคุณ สมชาย ไพรษณียไทยเพื่อสอบถามขั้นตอนการฝากขายกับไพรชณียไทยด้วย

3.6 การเตรียมการสำหรับพิธีเปิดโครงการร้าน Farmer Shop

- พิธีเปิดโครงการร้าน Farmer Shop จะจัดขึ้นในวันศุกร์ที่ 9 ธ.ค. 2554
- เชิญ ฯพณฯ องคมนตรี นายอำพล เสนาณรงค์ เป็นประธานในพิธี
- จัดพิธีสงฆ์ เลี้ยงพระ 5 รูป
- เชิญแขกร่วมงานประมาณ 200 ราย เช่น คณบดีทุกคณะใน มก.
- ผู้ประกอบการจัดสถิติแสดงสินค้า หรือให้ชิมฟรี
- เชิญ ดร.นาวัน ยาวพलगุล ร่วมพูดคุยหัวข้อเรื่อง “ข้อคิดธุรกิจเกษตรไทย”
- ประกาศโครงการต่างๆ
- จัดทำกระเป๋าดินสอผ้า ปักลายโลโก้ Farmer Shop และรูปคุณบุญซื่อ ที่สายเถิดของกระเป๋าดินสอ เพื่อใช้เป็นของที่ระลึกสำหรับแจกให้ผู้ร่วมงาน
- มีกองคาราวานข้าวมาจัดแสดงและจำหน่าย พร้อมให้สิทธิพิเศษซื้อข้าวในงานและสมัครสมาชิกข้าว จะได้ซื้อข้าวในราคาพิเศษเป็นระยะเวลา 1 ปี

3.7 ติดตามความก้าวหน้าการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการดำเนินการพัฒนาเครือข่ายต้นน้ำ (นาร่อง)

- การจัดเวทีคัดสินค้า ครั้งที่ 5 กำหนดเดิมวันที่ 10 ต.ค. 2554 เปลี่ยนเป็นวันพฤหัสบดีที่ 13 ต.ค. 2554
- การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ จ.กาญจนบุรี และ จ.นนทบุรี ขอเลื่อนออกไป รอกำหนดวันใหม่อีกครั้ง
- การจัดเวทีเรียนรู้การพัฒนากลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่ากล้วยเล็บมือนาง ณ จ. ชุมพร จะจัดขึ้นในวันศุกร์ที่ 4 พ.ย. 2554 ในหัวข้อเวที “สู่ทางการพัฒนากลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่ากล้วยเล็บมือนาง” โดยผู้เข้าร่วมเวที ประกอบด้วย กลุ่มผู้ปลูกกล้วยเล็บมือนาง กลุ่มผู้แปรรูป และเชิญ ผอ. ธ.ก.ส. เข้าร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ด้วย ซึ่งคุณบรรหารรับเป็นผู้ประสานงานจัดส่งรายชื่อ ที่อยู่ให้แก่สถาบันฯ จากนั้นสถาบันฯ จะจัดทำหนังสือเชิญส่งไปยังผู้เข้าร่วมเวทีอีกครั้ง

วาระที่ 4 อื่นๆ

1. เรื่องการเปิดร้านจำหน่ายสินค้าของโครงการร้าน Farmer Shop ณ ตลาดสุขใจ สวนสามพราน นั้นที่ประชุมสรุปร่วมกันว่าให้คุณกาญจนาจัดหาพนักงานขายเพื่อทดลองดำเนินการใน

ขั้นต้นก่อน โดยขณะนี้รอฝ่ายสถานที่ของสวนสามพรานจัดเตรียมพื้นที่และอุปกรณ์ให้ คาดว่าจะเริ่มจำหน่ายได้ในเดือนพฤศจิกายนนี้

2. คณะกรรมการบริหารฯ เสนอให้จัดแสดงสินค้า ณ โรงพยาบาลต่างๆ เช่น รพ.วชิรพยาบาล ซึ่งคุณกาญจนา เสนอให้ลองทดสอบระบบที่ตลาดสุขใจก่อนในเบื้องต้น เพื่อหาข้อสรุปอีกครั้ง

3. คณะกรรมการบริหารฯ ร่วมกันพิจารณากฎระเบียบของพนักงานโครงการร้าน Farmer Shop ที่สถาบันฯ จัดทำขึ้นจำนวน 36 ข้อเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติของพนักงานฯ ทั้งนี้กรรมการในที่ประชุมรับทราบร่วมกัน และมีข้อเสนอแนะดังนี้

- ให้เพิ่มบทลงโทษไว้ด้วย เช่น หากทำความผิดครั้งแรกจะทำใบเตือนให้พนักงานลงนามรับทราบ และถ้าทำครั้งที่ 3 จะให้ออกจากการเป็นพนักงานร้านฯ ทันที

- ให้ทำสัญญาทดลองงาน 3 เดือน ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้พนักงานรับทราบไว้ก่อนเริ่มทำงาน หากไม่ผ่านการทดลองงาน สถาบันฯ สามารถเลิกจ้างได้โดยไม่มีความผิดใดๆ

เลิกประชุมเวลา

13.30 น.

**การประชุมนำเสนอ (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์ และพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย
ชุดโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม ระยะที่ 5**

วันพุธที่ 5 ตุลาคม 2554 เวลา 09.00 – 13.00 น.

ณ ห้องประชุม 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้มาประชุม

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. ดร.สีลาภรณ์	บัวสาย	รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
3. อาจารย์ไพโรจน์	สุจินดา	ผู้ทรงคุณวุฒิ
4. ศ.ดร.โสภิต	ทองปาน	ผู้ทรงคุณวุฒิ
5. รศ.ดร.จันทร์จรัส	เรียวเดชะ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
6. คุณวราภรณ์	ขจรไชยกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิ
7. คุณอังคณา	ใจเลี้ยง	เจ้าหน้าที่บริหารโครงการ
8. คุณอรุณ	นวราช	หัวหน้าโครงการวิจัยกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน
9. คุณสุทิศ	จิราวุฒิพงศ์	นักวิจัยโครงการวิจัยกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน
10. คุณดิษยา	ยศพล	นักวิจัยโครงการวิจัยกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน
11. คุณวิชัย	มีสวัสดิ์	นักวิจัยโครงการวิจัยกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน
12. คุณชมพูนุท	บุญราชแขวง	นักวิจัยโครงการวิจัยกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน
13. รศ.ศานิต	แก้วเอี่ยม	หัวหน้าโครงการวิจัยเครือข่ายคุณค้ายางพารา
14. ผศ.ดร.ปิติ	กันตังกุล	หัวหน้าโครงการวิจัย (ร่วม) เครือข่ายคุณค้ายางพารา
15. คุณนุชรินทร์	อยู่อำไพ	นักวิจัยโครงการวิจัยเครือข่ายคุณค้ายางพารา
16. คุณบุญเกิด	ภานนท์	หัวหน้าโครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิ สหกรณ์ไทย
17. คุณบุญล้วน	อุดมพันธ์	ทีมกลยุทธ์โครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิฯ
18. คุณรุ่งอรุณ	เขาวกรกุล	ทีมกลยุทธ์โครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิฯ
19. คุณนิตยา	อินทร์ทอง	ทีมกลยุทธ์โครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิฯ
20. คุณวิฑูล	ธรรมเดชากุล	นักวิจัยโครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิฯ
21. คุณภูมิ	ช่างถม	กรรมการ สกก.เกษตรวิสัย จำกัด
22. คุณเคสือน	ลัดดาไสว	กรรมการ สกก.ประสาธน์ จำกัด
23. คุณอำนาจ	ลครศรี	สหกรณ์การเกษตรบรบือ จำกัด
24. คุณพรสุดา	ภาคภูมิรัตน์	หัวหน้าโรงสีข้าว สกก. บรบือ จำกัด
25. คุณสายสุดา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการสถาบันฯ ฝ่ายบริหาร

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายสุพจน์	สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัย
2. นายธนวัฒน์	ชนะปริ่ม	เจ้าหน้าที่โครงการวิจัย
3. นายสนธยา	สีแดง	เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์
4. นางสาวผุสดี	กลั่นเกสร	เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์

เริ่มประชุม เวลา 09.00 น.

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมเวทีทุกท่าน และเชิญ ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการ สกว. กล่าวฝากสิ่งที่ประโยชน์แก่ที่ประชุมเพื่อและเปิดการประชุม

ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย กล่าวเน้นเรื่องการเพิ่มความสามารถในการจัดการเชิงธุรกิจ และต้องช่วยชาวบ้านให้สามารถทำบัญชีเป็นจึงจะช่วยให้ประชาชนอยู่รอดได้ในสภาวะปัจจุบัน แต่ยังมีคำถามอยู่ว่าใครจะช่วยให้เกษตรกรทำงานภาคธุรกิจได้ ซึ่งเห็นว่างานของสถาบันฯ นี่เป็นตัวช่วยที่จะเรียนรู้กับภาคเกษตรกรให้สามารถอยู่รอดได้ และการดึงเอาภาคเอกชนเข้ามาร่วมงานด้วยกันได้ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งเช่นกัน ซึ่งงานในชุดสหกรณ์มีหลายรูปแบบแต่มีวิธีคิดคล้ายๆ กัน ทั้งนี้เราเริ่มเข้าใจแล้วว่าต้องทำความเข้าใจกับตลาดที่ปัจจุบันเน้นลูกค้าเป็นหลัก การผลิตใดๆ ต้องคำนึงถึงความต้องการของลูกค้าหรือผู้บริโภค ซึ่งเหล่านี้เป็นการเพิ่มความสามารถในการประกอบการเชิงธุรกิจของเกษตรกรที่จะเป็นทางออกสำหรับงานภาคการเกษตรได้ และหลายๆ เรื่องต้องเรียนรู้ไปด้วยกัน

สำหรับโครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าสามพรานที่เข้าร่วมเวทีในวันนี้ มีลักษณะเป็นการทำงานข้ามวัฒนธรรม ระหว่างชาวบ้าน ผู้ประกอบการธุรกิจ นักวิชาการ และราชการ ซึ่งทั้ง 4 กลุ่มมีความแตกต่างกันมาก จึงเข้าใจว่าเป็นเรื่องยากในการทำงาน เช่น กลุ่มนักวิชาการที่บางครั้งจะไม่สนใจในผลสัมฤทธิ์ หรือกฎระเบียบ แต่สนใจเพียงความแม่นยำในงานวิจัย ส่วนราชการนั้นจะมองเรื่องความถูกระเบียบหรือไม่ ต้องทำตามกฎอย่างระมัดระวัง ดังนั้น “การทำงานบนฐานวัฒนธรรมที่แตกต่างกันเป็นเรื่องยากมาก ต้องเรียนรู้เยอะ” ต้องทำความเข้าใจกับวิธีคิด และหาทางยืดหยุ่นให้ทำงานร่วมกันได้ทั้งชาวบ้าน นักวิชาการ นักธุรกิจ ตลอดจนราชการ ซึ่งคิดว่าถึงเวลานี้น่าจะเริ่มปรับเข้าหากันได้บ้างแล้ว ทั้งนี้มีสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ 2 เรื่องคือ การเรียนรู้ และเรื่องความสัมพันธ์ ซึ่งเรื่องการจัดการความสัมพันธ์มักเป็นสิ่งที่ไม่ค่อยมีใครทำ การจัดเวทีต่างๆ เป็นเครื่องมือช่วยเปลี่ยนความเชื่อมั่น ให้เกิดความเชื่อมั่นมากขึ้น จึงรู้สึกแปลกใจมากที่นักวิชาการไม่ทำเรื่องนี้ ทั้งๆ ที่ในประเทศไทยนั้น เรื่องความสัมพันธ์เป็นสิ่งที่สำคัญมาก ถ้าสามารถจัดการ

ความสัมพันธ์ได้ดี น่าจะมีประโยชน์และช่วยให้เกิดพลังอย่างมหาศาล จากนั้นจึงกล่าวเปิดเวทีนำเสนอ (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์ และพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย

❶ การนำเสนอ (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน ปีที่ 2 และข้อเสนอโครงการวิจัยกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน ปีที่ 3

คุณอรุณ นวราช หัวหน้าโครงการ นำเสนอ (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัย ปีที่ 2 มีหลักการและเหตุผลเพื่อการสร้างเครือข่ายชุมชนโดยมีส่วนร่วมสามพรานเป็นแกนนำ เพื่อส่งเสริมการเชื่อมโยงโซ่อุปทานไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์ในที่สุด โดยหวังว่าเกษตรกรในพื้นที่จะสามารถพัฒนาไปสู่การปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ได้ ภายใต้คำถาม และวัตถุประสงค์งานวิจัยดังในรูปเล่มรายงาน สำหรับผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมามีการพัฒนากระบวนการจัดการความรู้สู่ชุมชนของกลุ่มธุรกิจ เช่น การพัฒนากลุ่มเป้าหมาย จัดการประชุม และตั้งปณิธานร่วม โดยมีกระบวนการวางแผนจัดการความรู้และถ่ายทอดความรู้ต่างๆ หลายครั้ง ทั้งการให้ความรู้เรื่องการปลูกผักอินทรีย์ วิถีเกษตรธรรมชาติ ภัยของสารเคมี หรือเกษตรอินทรีย์วิถีแห่งอนาคต เป็นต้น

นอกจากนี้โครงการได้มีกระบวนการวางแผนจัดการกลไกตลาดในการขับเคลื่อนตลาดสุขใจ โดยตลาดนี้เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนให้งานบรรลุเป้าหมาย จากการเปิดตลาดตั้งแต่ปี 2553 มีร้านสลับสับเปลี่ยนนำสินค้าเข้ามาจำหน่าย ซึ่งปัจจุบันมีร้านค้าเพิ่มมากขึ้น มีรายได้รวมของตลาดเพิ่มขึ้นสืบเนื่องจากมีสื่อโทรทัศน์ให้ความสนใจถ่ายทำรายการไปออกอากาศ ทำให้บางเดือนมียอดขายเพิ่มสูงขึ้นมากหลังรายการออกอากาศ แต่เมื่อเวลาผ่านไปสักระยะหนึ่งก็จะเริ่มลดลงสู่ภาวะปกติ นอกจากนี้ที่ตลาดจะมีบอร์ดประชาสัมพันธ์ แจ้งวันเวลาสำหรับเวทีการให้ความรู้เรื่องต่างๆ เพื่อให้ผู้เยี่ยมชมตลาดได้ทราบข่าว และได้มีหน่วยงาน ททท. เข้ามาอบรมให้ความรู้เรื่องการเป็นเจ้าบ้านที่ดีให้แก่พ่อค้าแม่ค้าในตลาดด้วย ทั้งนี้ทีมงานวิจัยจะได้ลงพื้นที่เยี่ยมสวนของเกษตรกรที่นำสินค้าเข้าจำหน่ายในตลาดสุขใจด้วย

ส่วนรูปแบบและแนวทางการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่เกษตรกรอินทรีย์นั้น จะมีการเยี่ยมชมสวนเกษตรอินทรีย์ในที่ต่างๆ มีการพัฒนาการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรระดับต้นน้ำ และระดับปลายน้ำ โดยมีการสุ่มตรวจสินค้าที่ชาวบ้านนำมาจำหน่ายทุก 2 สัปดาห์ พร้อมประชุมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลังตลาดปิดทุกวันเสาร์-อาทิตย์ นอกจากนี้ยังมีการใช้สื่อประชาสัมพันธ์แขนงต่างๆ ในการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย และการใช้กิจกรรมตลาดในการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย เป็นต้น

โครงการมีแผนการพัฒนาระดับกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพรานในปีต่อไป 6 ข้อหลัก คือ 1) จัดมาตรฐานสินค้าเกษตรของภาคีเครือข่ายในตลาดสุขใจ แบ่งเป็นระดับมาตรฐานปลอดภัยและอินทรีย์ ให้ชัดเจนขึ้น 2) ทำแปลงเกษตรอินทรีย์นำร่องจากภาคีอาสาให้ชาวบ้านได้มาเรียนรู้ 3)

ทำบอร์ดข้อมูลของพ่อค้า-แม่ค้า แต่ละราย โดยตั้งจุดเด่นของภาคีเครือข่ายออกมาให้เห็น 4) จัดทำแผนที่ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อแบ่งบอกถึงแหล่งผลิตสินค้าเกษตรของภาคีแต่ละกลุ่ม 5) พัฒนารูปลักษณ์ตลาดให้ดีขึ้น โดยขอความร่วมมือกับภาคีฯ 6) พาเครือข่ายศึกษาดูงาน 2 เดือน/ครั้ง เพื่อให้ได้รับความรู้มาพัฒนาตนเอง

คุณวิชัย มีสวัสดิ์ นำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยเครือข่ายกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน ปีที่ 3 จากปีที่ผ่านมาโครงการได้เน้นให้เครือข่ายพัฒนายกระดับการทำเกษตรอินทรีย์ แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นในปีที่ 3 นี้จะดำเนินการให้สำเร็จ ภายใต้คำถามวิจัย 3 ข้อคือ

1. ทำอย่างไรจึงจะใช้กลไกตลาดจัดระเบียบการเรียนรู้ที่จะยกระดับภาคีเครือข่ายที่ทำการเกษตรปลอดภัยสู่เกษตรอินทรีย์

2. การยกระดับการพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ (มาตรฐานQ) ควรเป็นอย่างไร

3. บริบทของกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพรานมีบทบาทต่อภาคีเครือข่ายใหม่ของคนในชุมชนอำเภอสามพรานอย่างไร

ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ

1. เพื่อพัฒนาระบบการจัดการความรู้กลไกตลาดสู่การจัดระเบียบภาคีเครือข่ายที่ทำการเกษตรปลอดภัยสู่เกษตรอินทรีย์

2. เพื่อศึกษารูปแบบและแนวทางการยกระดับคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรสู่สินค้าเกษตรปลอดภัยและสินค้าเกษตรอินทรีย์ (มาตรฐานQ)

3. เพื่อศึกษาบริบทของกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพรานมีบทบาทต่อภาคีเครือข่ายใหม่ของคนในชุมชน อ. สามพราน

ซึ่งประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ได้แก่ เกิดเป็นสังคมเรียนรู้เกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยโดยมีโรงแรมสวนสามพรานเป็นแกนนำ เพื่อการพัฒนายกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรภายใต้ศักยภาพของเกษตรกรที่เข้าร่วมในเครือข่ายฯ เกิดตัวแบบการบริหารจัดการธุรกิจรูปแบบใหม่ที่สามารถลดข้อจำกัดของระบบการบริหารจัดการธุรกิจแบบเดิมที่เน้นที่กฎระเบียบ เงื่อนไข เป็นกลไกในการขับเคลื่อนโดยใช้เป้าหมายและปณิธานร่วมในการขับเคลื่อนธุรกิจสู่ความสำเร็จ และเกิดการรวมกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าโดยมีภาคีเครือข่ายกลุ่มใหม่เข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งได้กำหนดกรอบคิดการดำเนินการวิจัยเป็นการต่อยอดจากการวิจัยในปีที่ผ่านมา โดยใช้กลไกของศูนย์เรียนรู้ในการพัฒนาไปสู่ระบบธุรกิจที่มีโรงแรมสวนสามพรานเป็นแกนกลาง โดยจะมีกิจกรรมสำคัญ 3 ด้าน คือ การพัฒนาเครือข่ายต้นน้ำ การพัฒนาเครือข่ายกลางน้ำ และการพัฒนาเครือข่ายปลายน้ำ ผ่านขั้นตอนและวิธีการวิจัยตามลำดับ

ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

๑ อาจารย์ไพโรจน์ สุจินดา

- เห็นว่าวัฒนธรรมการทำงานข้ามองค์กรเป็นเรื่องใหม่ที่ดี แต่สงสัยในเรื่องการเกิดกระบวนการทำงานร่วมกันที่ผ่านมา มีการบันทึกสถิติตลอด 2 ปีที่ผ่านมา ผู้ที่เข้ามาร่วมปฏิบัติถือเป็นนักวิชาการผู้ปฏิบัติทั้งสิ้น จึงขอความเข้าใจเรื่องการจะยกระดับจากเกษตรปลอดภัยไปเป็นระดับเกษตรอินทรีย์ และเรื่องการส่งเสริมพืชผักปลอดภัยที่กล่าวถึงนั้น ผลที่ได้เป็นอย่างไร ในการตรวจมีการพบความไม่ถูกต้องมากน้อยแค่ไหน และมีคำถามว่าในอนาคตถ้าจะพัฒนาเป็นครัวโลก ใครจะเป็นผู้มาตรวจสอบที่เชื่อถือได้ว่าเป็นของที่มีคุณภาพจริง

คุณวิชัย มีสวัสดิ์ ตอบว่ามีการสุ่มตรวจทุก 2 สัปดาห์ โดยใช้ชุดตรวจสำเร็จรูปจากกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งผลในการตรวจจะมีข้อมูลบันทึกไว้ในรายงานภาคผนวกแล้วคือ ตั้งแต่เปิดตลาดมาพบสารพิษตกค้างในผลไม้ 1 ครั้งเท่านั้นในระยะแรกที่เริ่มเปิดตลาด เนื่องจากเกษตรกรนำผลผลิตจากแหล่งผลิตอื่นมาจำหน่ายแทนของตนเองที่ผลิตไม่เพียงพอจำหน่าย จึงได้ทำหนังสือเตือนเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ ถ้าพบครั้งต่อไปจะตัดสิทธิ์การเข้าจำหน่ายในตลาดทันที

คุณอรุณ นวราช กล่าวเสริมว่า ที่ผ่านมาทางโครงการยังมีกำลังคนไม่เพียงพอที่จะลงไปตรวจตั้งแต่ระดับต้นน้ำได้ ซึ่งจะอยู่ในแผนขั้นต่อไปว่าจะมีการลงตรวจถึงระดับต้นน้ำผู้ผลิตด้วย

๑ รศ.ดร.จันทร์จรัส เรียวเดชะ

- ในส่วนของฝ่ายพัฒนาเทคโนโลยีนั้นสิ่งที่ยากที่สุดคือ จะทำอย่างไรให้สร้างความเข้าใจระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภคได้ ซึ่งเห็นว่างานนี้เป็นตัวอย่างที่ดี แต่คิดว่าส่วนที่ยากที่สุดคือกรณีเกษตรกรขาดองค์ความรู้ ทั้งๆ ที่โครงการภาคเกษตรมีเจ้าหน้าที่เกษตรเพื่อให้ความรู้ แต่เมื่อเข้าถึงตัวเกษตรกรกลับยังขาดองค์ความรู้ จึงอยากทราบว่าเป็นเพราะเหตุใด เกิดจากการเข้าถึงไม่ถึงความรู้ หรือการไม่ยอมเข้าถึง เพราะถ้าพูดถึงการขาดองค์ความรู้นั้นการจัดการปัญหาจะยากขึ้น

- สำหรับการพัฒนาระบบ การขับเคลื่อน การสื่อสาร การจัดการเรียนรู้ การเชื่อมโยง ฯลฯ เหล่านี้คล้ายกับการออกแบบซอฟต์แวร์ที่จะเป็นตัวร้อยทุกอย่างเข้าด้วยกัน ถ้าทำได้จะเกิดทั้งคุณค่าและมูลค่า เพราะฉะนั้นปัจจัยเอื้อที่จะทำให้ชุดโครงการนี้สำเร็จ อาจต้องเจาะลงไปให้เห็นว่าเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้สำเร็จได้คืออะไร ถ้าสามารถถอดรหัส Key success factor ได้จะเป็นประโยชน์มาก ไม่อยากให้ตอบว่าสำเร็จได้เพราะมีสวนสามพรานเป็นแกนนำ

- Out come จะทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลง แต่มีเครื่องมือวัดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร เช่น การวัดที่ตัวเกษตรกร การเปลี่ยนแปลงของเกษตรกร วัดคุณค่าร่วม ระดับจิตใจที่จะทำ ระบบ

การสนับสนุนดี หรือมีมาตรการตรวจ ดังเช่นการตรวจแปลง หรือเครื่องมือที่ใช้ซึ่งคิดว่าอันสุดท้ายนี้ ภาครัฐทำอยู่แล้ว

- ท้ายสุดคือการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้บริโภค (Customer attitude) นั้น ถ้าสามารถทำได้จะเกิดคลื่นความเปลี่ยนแปลงได้ดี

คุณอรุณ นวราช ตอบเรื่องการวัด key success factor นั้น โครงการตั้งใจทำการวัด การเปลี่ยนแปลงของเกษตรกรโดยเจาะที่รายใดรายหนึ่งตั้งแต่เริ่มโครงการ และติดตามว่ามีปัจจัย อะไรที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากปีแรกเป็นเพียงการทำความรู้จักกับเกษตรกรโดยยังไม่มี การทำตรงจุดนี้ ซึ่งขณะนี้กำลังริเริ่มเรื่องนี้อยู่เช่นกัน ซึ่งเครื่องมือวัดการเปลี่ยนแปลงคงต้องมีการศึกษาต่อไปว่าจะใช้อะไรจึงจะเหมาะสม สำหรับเรื่องที่วัดไม่ได้ เช่น ด้านจิตใจ อาจมีการทำ บันทึกลงเหล่านี้ไว้ ทั้งนี้ขอเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิได้ไปเยี่ยมชมการทำงานของโครงการวิจัยฯ ที่สวน สยามพาราน เพื่อจะได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงการทำงานต่อไป

➡ ศ.ดร.โสภณ ทองปาน

- ขอชมว่าเขียนคำนำในรูปเล่มรายงานได้ดีมาก แต่บทสรุปผู้บริหารยังไม่เหมาะสม เพราะเน้นเรื่องวิธีการ และซ้ำมากเกินไป

- หากยกคำนำมาจุสรุปได้ว่า งานนี้เป็นการจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยมีโรงแรมเป็น ศูนย์กลาง เพื่อพัฒนาไปสู่เกษตรอินทรีย์ในอนาคต ซึ่งตรงตามเจตนาเริ่มต้นและความคิดนี้ได้ เผยแพร่สู่แขกของโรงแรมด้วยซึ่งเป็นสิ่งที่ดี โครงการผ่านการดำเนินงานมา 2 ปี น่าจะมีจุดอ่อนที่ยาก อยู่สำหรับผู้ผลิต เพราะหาข้อมูลอาหารรายงานได้ยากมาก พบรายงานในหน้า 37-39 ที่กล่าวถึงกลุ่ม ผู้ผลิตเพียงเท่านั้น

- โครงการให้ความสำคัญที่ตลาดสุขใจมาก เพราะฉะนั้นเห็นว่าการจัดการตลาดก็ เป็นเรื่องใหญ่ และการตรวจสอบมาตรฐานของผักผลไม้ก็เป็นเรื่องใหญ่ แต่คงไม่สามารถทำได้ ตลอดเวลา เพราะจะเป็นภาระหนักและอาจเกิดปัญหากับพ่อค้าแม่ค้า ซึ่งจะทำอย่างไรให้แก้ปัญหา นี้ได้

- เรื่องลูกค้าไม่น่าเป็นห่วงมากนักเพราะถ้าเรามีสินค้าดีคนจะตามไปเอง แต่ปัญหาต่อไปคือเราจะจัดการตลาดต่อไปอย่างไร เช่น อาจต้องจำกัดสินค้าที่ผลิตในพื้นที่เท่านั้น เพราะเรา สนใจสุขภาพอนามัยของคนในชุมชนเท่านั้นใช่หรือไม่ เราต้องการให้คนในชุมชนดำเนินชีวิตอย่างมี ความสุขและยั่งยืน

- นอกจากนี้จะทำอย่างไรให้มีเครือข่าย ทำอย่างไรให้รู้ที่มาของผักผลไม้ อย่างแรกคือ ต้องจำกัดผักผลไม้ที่เราต้องการเน้นที่ผลผลิตของคนในชุมชน โดยถ้าจะทำข้อมูลแหล่งที่มาของ

สินค้าด้วยก็ดี สร้างเครือข่ายให้คนขายและคนซื้อได้รู้จักกัน หรืออาจพาคนขายไปรู้จักกับผู้ผลิตด้วย จะดีมาก

๑๐ ดร. สิลการณ บัวสาย

- ควรปรับการเขียนรายงานจากที่เขียนเล่ากิจกรรมควรปรับให้มีย่อหน้า และคิดให้เป็นระบบมากขึ้น และในบทที่ 2 อาจต้องเขียนเพิ่มอีกหนึ่งบทที่ว่าด้วยการออกแบบการทำงานเพื่อตอบคำถามอย่างไร และคำตอบสำหรับคำถามรวมถึงการให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือด้วย น่าจะมีวิธีเขียนให้น่าเชื่อถือกว่าที่เขียนรายงานมานี้
- เรื่องการออกแบบยังไม่ค่อยชัดและไม่ค่อยเป็นระบบเท่าไรนัก การกล่าวถึงตลาดในฐานะการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่าง เกษตรกรกับนักธุรกิจ และระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค ทั้ง 2 คู่นี้ เราต้องรู้ว่าเราออกแบบให้ทั้ง 2 คู่เชื่อมโยงกันตรงไหน ระหว่างคนกลุ่มไหนบ้าง
- ศูนย์เรียนรู้อยู่ตรงไหนในการออกแบบ เราพูดถึงการใช้ศูนย์เรียนรู้เป็นเครื่องมือในการยกระดับไปสู่เกษตรกรอินทรีย์ใช้หรือไม่ และใช้ตลาดเชื่อมโยงระหว่างอะไรกับอะไร ดังนั้นศูนย์เรียนรู้จึงไม่ใช่วิทยาศาสตร์ของการออกแบบว่าตั้งเพื่ออะไร เราต้องรู้ว่าจัดอบรมต่างๆ ให้แก่กลุ่มเป้าหมายใด เช่น กลุ่มที่เข้ามารับการอบรมเป็นกลุ่มไหน เพราะในรายงานให้น้ำหนักกับการเรียนรู้เรื่องอะไร ไม่ได้เน้นว่ากลุ่มไหน
- การยกระดับการผลิตไปสู่เกษตรกรอินทรีย์ เราควรเห็นเป็นขั้นตอน เหมือนมองถนนแล้วเห็นหลักกิโล และต้องบอกได้ว่าขณะนี้อยู่ที่ระดับไหนแล้ว และจะไปต่ออย่างไร เข้าใกล้ความสำเร็จแล้วหรือยัง เช่น ถามว่ากลุ่มที่เข้ามาขายสินค้าในตลาดมีพฤติกรรมการผลิตอย่างไรในเรื่องเกษตรกรอินทรีย์ ตัวบ่งชี้ยังไม่ชัดเจน จึงยังไม่สามารถอธิบายได้ชัดว่าเราเข้าใกล้แค่ไหน
- การเก็บข้อมูลของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับภาคีเครือข่ายนั้นสำคัญมาก และควรทำอย่างยิ่ง เพราะเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ยกระดับความสามารถในการประกอบการเชิงธุรกิจของเกษตรกร ต้องตั้งกลุ่มเก็บข้อมูลจากผู้ผลิตอย่างจริงจัง ว่าได้เรียนรู้อะไรบ้าง เช่น ทำแบบสอบถามว่าได้เรียนรู้เรื่องอะไรบ้าง จะช่วยให้คนจัดศูนย์เรียนรู้ ได้รู้ว่าควรจะมีกิจกรรมอะไร
- ระยะเวลา 3-4 เดือน ควรทำการสอบถามหาข้อมูลให้ได้ว่ากลุ่มผู้ผลิตเรียนรู้จากอะไร เช่น เรียนรู้จากศูนย์เรียนรู้ หรือจากตัวผู้บริโภค ให้ผู้ผลิตสรุปออกมาให้น่าเชื่อถือมากกว่าที่ผู้วิจัยจะทำการสรุปเอง และคิดว่าไม่น่าจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้บริโภค แต่อาจลองคิดทำได้
- ข้อมูลการตรวจสอบสินค้าจะมีผลต่อภาพลักษณ์ของตลาดมาก หากเรามีข้อมูลแสดงให้เห็นได้จะเกิดความน่าเชื่อถือ และการสยบข่าวลือที่ไม่ดี สามารถทำได้ด้วยการมีข้อมูลยืนยัน เช่น การตรวจพบสารปนเปื้อนเพียงครั้งเดียวตั้งแต่เปิดตลาดมาเป็นสิ่งที่ดีมาก ซึ่งตัวข้อมูลเหล่านี้มักถูกละเลย หากใส่เข้าไปได้จะเพิ่มคุณค่าให้กับตลาดด้วย

- ข้อมูลในรายงานที่น่าลงไว้ด้วยคือ ต้นทุนการบริหารจัดการ (เช่น งบประมาณสัมพันธ ค่าน้ำ ค่าไฟ) ความสัมพันธ์ของนักธุรกิจกับเกษตรกร ต้องแสดงให้เห็นข้อมูลเหล่านี้ เรื่องงบประมาณสัมพันธที่ฝ่ายนักธุรกิจไม่ได้บอกไว้ นั่นมีอะไรบ้าง เพราะเกษตรกรจะได้เห็นว่าการทำงานแต่ละขั้นยากแค่ไหน และจะได้เห็นว่าต้องมีต้นทุนอะไร ใช้ทักษะอย่างไรบ้าง ดังนั้นตัวเกษตรกรเองต้องเรียนรู้ว่าบางอย่างนั้นเกษตรกรเองก็ไม่สามารถทำได้ ต้องให้เรียนรู้จุดแข็งของตัวเองว่าสามารถทำได้มากถึงแค่ไหน เพราะบนเส้นทางเหล่านี้ที่ปลายจะต้องเชื่อมกับการประชาสัมพันธ์และการตลาดที่เกษตรกรเองมักไปไม่ถึง และมักลืมต้นทุนเรื่องเหล่านี้ซึ่งสำคัญมาก

- ทั้งหมดนี้คือการพยายามทำงานวิจัยที่คิดว่างานนี้เด่นมาก อนาคตน่าจะมองเห็นงานนี้อย่างกว้างขวาง โรงแรมเองอาจทำเป็นธุรกิจเชิงการเกษตรเต็มรูปแบบ และมีการเพิ่มคุณค่าในการอยู่ร่วมกันกับชุมชนซึ่งจะเป็นสิ่งที่โดดเด่นมาก ควรเก็บงานให้สมบูรณ์เพื่อเป็นคำตอบสำหรับทุกภาคส่วนได้ ซึ่งกิจกรรมและการปฏิบัตินั้นไม่เป็นปัญหา แต่การออกแบบต้องทำให้ชัดเจน โดย รศ.จุฑาทิพย์ อาจเข้าไปช่วยด้านการออกแบบให้ชัดเจนขึ้นได้

- อยากให้รายงานในระยะที่สองด้วยว่ามีข้อค้นพบอย่างไร เพื่อยกระดับโจทย์ในระยะที่ 3 ให้ชัดเจนขึ้น เช่น การเชื่อมแต่ละกลุ่มด้วยอะไร ขณะนี้อยู่ระดับไหน ขึ้นต่อไปจะเป็นอย่างไร จะช่วยให้ระยะที่ 3 น่าสนใจเพิ่มขึ้น

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวเสริมว่านักวิจัยโครงการนี้ทำงานอย่างมีแบบแผนมีความรับผิดชอบ และมีแผนการเรียนรู้ตั้งแต่ต้น มีการออกแบบงานวิจัยซ้อนโครงการด้วย แต่ไม่ได้เขียนลงในรายงาน ซึ่งจะนำไปปรับแก้ไขในการเขียนรายงานต่อไป และขอฝากประเด็นของ ดร.จันทร์จรัส เรื่องการเป็นคลื่นที่จะจูงใจให้นักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จหันมาให้ความสนใจงานด้านนี้ สำหรับการลงทุนเรื่องการประชาสัมพันธ์นั้นทางโรงแรมเองไม่ได้คิดเป็นตัวเงิน แต่หลายภาคส่วนที่ช่วยในเรื่องประชาสัมพันธ์เพราะเห็นว่าเป็นประโยชน์ที่ดี และสุดท้ายทีมงานเองได้เรียนรู้ว่าการทำงาน R&D กับชุมชนเป็นสิ่งที่ยากมาก

คุณอรุณ นวราช กล่าวว่าทางทีมงานเราอยากมีตัวชี้วัดให้มากขึ้น ซึ่งยังมีหลายจุดที่จะนำมาเป็นตัวชี้วัดในการดำเนินงานระยะต่อไปในปีหน้าได้ สำหรับเรื่องต้นทุนต่างๆ เช่น การประชาสัมพันธ์นั้น ทางโรงแรมถือว่าเราได้ให้ที่ชาวบ้านเข้ามาทำงาน เรามีสื่อที่เข้ามาสนใจโรงแรมเพิ่มมากขึ้น และอีก 5 ปี ข้างหน้าจะมีการประชุมระดับโลกในประเทศไทย ทางโรงแรมเองได้ติดต่อให้ข้อเสนอเป็นตัวเลือกสำหรับสถานที่การจัดงานกาลาดินเนอร์แก่ผู้เข้าร่วมประชุม โดยจะนำตลาดสุขใจมาร่วมในงานนี้ด้วย ซึ่งนี่คือสิ่งที่ผู้เข้าร่วมประชุมต้องการเห็นคือวิถีชุมชน เหล่านี้คือทางโรงแรมเองก็ได้ประโยชน์จากการทำงานโครงการวิจัยนี้ด้วยเช่นกัน หรือเรียกได้ว่าน่าจะเป็นการได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย

๒ ข้อเสนอโครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย ระยะที่ 3

คุณบุญล้วน อุดมพันธ์ แนะนำผู้ร่วมโครงการฯ และนำเสนอโครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทยระยะที่ 3 ความเป็นมาจากงานวิจัยระยะแรกเริ่มเมื่อปี 2549 ที่เกิดแคนดุมเดล 16 สหกรณ์จาก 5 จังหวัด ได้พันธกิจ วิสัยทัศน์ และเป้าหมายเครือข่ายคุณค่า เมื่อเข้าสู่ระยะที่ 2 เป็นเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย ได้ใช้อุปทานตลอดสายต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ และจากการที่กลุ่มเครือข่ายคุณค่า ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ร่วมกันว่า “มุ่งพัฒนาคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทยสู่สากล” และจากการที่เครือข่ายฯ ร่วมกันผลักดันโครงการผ่านไปแล้ว 2 ระยะ มีการจัดประชุมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน พัฒนาให้เกิดข้าวแบรนด์ “เกิดบุญ” ซึ่งเครือข่ายมุ่งหวังที่จะให้อยู่ในความนิยมของผู้บริโภค และครองตลาดข้าวสารได้ในระดับประเทศ

เมื่อมาถึงโครงการระยะที่ 3 จึงได้กำหนดให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถของแต่ละสหกรณ์เพื่อดึงจุดเด่นของแต่ละสหกรณ์มาพัฒนาตามความถนัดของตนเอง โดยมีคำถามวิจัยร่วมกันว่า

1. ทำอย่างไรภาคีเครือข่ายจึงจะเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนพันธกิจเพื่อการบรรลุเป้าหมายตามแผนธุรกิจร่วมกัน

2. ทำอย่างไรเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทยจึงจะมีบทบาทในการยกระดับความสามารถในเชิงธุรกิจแก่สหกรณ์การเกษตรภายใต้บริบทประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อขับเคลื่อนธุรกิจภายใต้การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายอย่างมีแบบแผน โดยใช้กลไกของร้าน Farmer Shop และ 2) เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการเครือข่ายฯ ภายใต้บริบทของสหกรณ์การเกษตรสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับนั้น ได้แก่ 1) เป็นการสร้างสังคมเรียนรู้ร่วมกันในประชาคมเครือข่าย เพื่อเตรียมรับสถานการณ์การเปิดเสรีอาเซียนและการสร้างความเข้มแข็งในเชิงธุรกิจแก่สหกรณ์การเกษตร 2) เป็นการพัฒนาทักษะการดำเนินธุรกิจแก่ฝ่ายจัดการสหกรณ์การเกษตรภายใต้บริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา 3) ได้ชุดความรู้ในการพัฒนาระบบธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรในมิติของการบูรณาการทำงานร่วมกันของเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย 4) ได้ตัวแบบของธุรกิจที่เกิดขึ้นในลักษณะของเครือข่ายฯ และ 5) ใช้แบรนด์เกิดบุญปกป้องข้าวหอมมะลิไทย

ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

๑ รศ.ดร.จันทร์จรัส เรียวเดชะ

- จากรายละเอียดข้อเสนอโครงการวิจัย ในคำถามวิจัย อยากถามว่าทำไมต้องภายใต้บริบทประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เนื่องจากเรากำลังต้องการขยายตลาดไปใช้หรือไม่ ถ้าเกี่ยวกับเฉพาะอาเซียนจะแคบเกินไปหรือไม่
- เข้าใจว่าคำถามวิจัยในข้อ 1 ที่ว่าให้เครือข่ายได้บรรลุเป้าหมายร่วมกันนั้น มีเป้าหมายแล้วใช้หรือไม่ และเข้าใจว่าทางกลุ่มต้องการทำการบริหารจัดการการผลิตต้นน้ำและเครือข่าย การแปรรูปขั้นต้น และทำอะไรให้แบรนด์เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศใช้หรือไม่
- วัตถุประสงค์ข้อ 1 การใช้กลไกของ Farmer Shop จะรับข้าวจำนวนมากได้หรือไม่ ถ้าตั้งวัตถุประสงค์นี้ไว้เกรงว่าจะเป็นการไม่ยืดหยุ่นเพียงพอที่จะเปิดรับช่องทางการตลาดใหม่ๆหรือไม่

คุณบุญเกิด ภาณุพันธ์ อธิบายที่ว่าทำไมต้องไปอาเซียนนั้นคือ ในอดีตเครือข่ายสหกรณ์มีโรงสีแบบต่างคนต่างทำ แต่เมื่อได้มาร่วมกันทำข้าวคุณภาพนั้นได้ราคาแตกต่างจากเดิมมาก เมื่อเห็นว่าประเทศเปิดประชาคมอาเซียนขึ้น เครือข่ายจึงเห็นว่าถ้าเราไม่ร่วมกันทำเราจะไม่รอด และไม่สามารถแข่งขันกับเพื่อนบ้านได้ และจากการที่ได้เดินทางไปติดต่อตลาดกับประเทศจีน พบว่าตลาดให้ความเชื่อถือกับการรวมกลุ่มมากกว่าจะไปติดต่อในนามสหกรณ์เดี่ยวๆ

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ชี้แจงว่าตลาดต่างประเทศเคยสั่งข้าวไทยแต่บางแห่งไม่สามารถผลิตได้ตามต้องการกับใบสั่งซื้อจำนวนมากได้ เครือข่ายจึงเห็นว่าต้องมีการรวมตัวกันเพื่อความเชื่อมั่นในการที่จะสามารถผลิตข้าวให้เพียงพอต่อความต้องการกับการสั่งซื้อจำนวนมากได้นอกจากนี้ที่ผ่านมาการทำงานของเครือข่ายมีอุปสรรคหลายอย่างทำให้ยังไม่สามารถทำตามแผนได้ ดังนั้นเมื่อชุดโครงการมีโครงการร้าน Farmer Shop จึงเห็นว่าน่าจะสร้างเครือข่ายผู้บริโภคในมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นการเติมเต็มในช่วงปลายน้ำ เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับไปสู่การพัฒนาต้นน้ำและกลางน้ำ จึงได้ลองตั้งวัตถุประสงค์ในข้อแรกนี้ขึ้น ซึ่งเห็นด้วยว่าการใช้ Farmer Shop อาจจะแคบเกินไปตามที่ ดร.จันทร์จรัส ได้ให้คำแนะนำ

๑ ดร. สิลการณ บัวสาย

- เห็นเห็นว่าปัญหา/อุปสรรค ที่ผ่านมาก็คือนโยบายภาครัฐ แต่ทางแก้กับสาเหตุเป็นคนละเรื่องกัน

- ควรต้องกล่าวถึงว่าตลาดในจีนไม่ยินดีที่จะติดต่อกับสหกรณ์เดียว แต่ให้ความเชื่อถือเครือข่ายมากกว่า ต้องระบุปัญหาให้ชัดว่าจะใช้จุดแข็งของสหกรณ์แต่ละแห่งมารวมกัน เพราะฉะนั้นปัญหาของเดิมยังไม่ชัดเจนว่าคืออะไร

คุณบุญเกิด ภาวนนท์ กล่าวเสริมว่า จุดอ่อนของเราคือแต่ละสหกรณ์มีแบรนด์ข้าวของตัวเอง จึงลืมนั่น “เกิดบุญ” ทำให้ไม่สามารถขยายตลาดได้ เพราะฉะนั้นเมื่อเครือข่ายเริ่มเข้าใจ จึงต้องการหาทางที่จะเปิดช่องทางการตลาดให้ข้าวแบรนด์ “เกิดบุญ”

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท อธิบายว่าแต่ละสหกรณ์มีช่องทางการตลาดที่หลากหลายอยู่แล้ว แต่เราต้องการทราบว่าเราควรใช้ infrastructure อะไร ในการขับเคลื่อนช่องทางการตลาดของเครือข่ายข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย เพื่อที่จะขยายตลาดข้าวแบรนด์ “เกิดบุญ” โดยใช้ความสามารถของเครือข่าย 15 สหกรณ์ เป็นพลังการขับเคลื่อน เนื่องจากแต่ละสหกรณ์มีข้าวหลายแบรนด์ และหลายเกรด เพราะรัฐบาลส่งเสริม จึงเกิดปัญหาว่าข้าวของเราเป็นเกรดเดียว ไม่สามารถแข่งขันหรือเข้าสู่ในตลาดได้

๒ ดร.โสภณ ทองปาน

- ยังมองไม่เห็นว่ปัญหาอยู่ตรงไหน

- ต้องถามว่าถ้าให้ทั้ง 15 สหกรณ์มีความคิดว่าจะทำข้าว “เกิดบุญ” เพียงอย่างเดียว แล้วค่อยมาร่วมงานกับโครงการฯ หรือเครือข่ายจะได้หรือไม่ หากใครทำไม่ได้ก็ให้ออกจากเครือข่ายไปก่อน

- แต่การเปิด Farmer Shop จะเป็นเหมือนการเปิดร้านขายปลีกใหม่ขึ้นมาอีก เพราะฉะนั้นอย่าเปิดร้านขายปลีกเพิ่มอีกเพราะจะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงเห็นว่ากลุ่มใดที่สนใจจะทำข้าว “เกิดบุญ” อย่างจริงจังค่อยเข้ามาร่วมเครือข่าย ดังนั้นจึงไม่เห็นด้วยที่จะมีวัตถุประสงค์ในข้อ

1

- เห็นว่าการทำหลายแบรนด์จากที่ผลิตเดียวกันไม่ควรทำ ดังนั้นต้องรู้ว่าข้าวเกิดบุญมีลูกค้าส่วนใหญ่อยูที่ไหนบ้าง

- อยากทราบว่าความสัมพันธ์ของเครือข่ายทั้งหมดยังคงสถานะที่ดีต่อกันอยู่หรือไม่

คุณบุญล้วน อุดมพันธ์ ตอบว่าขณะนี้ข้าว “เกิดบุญ” มีตลาดส่วนหนึ่งอยู่ที่ศูนย์กระจายสินค้าขนาดใหญ่ ณ สกจ.ปทุมธานี และอีกส่วนหนึ่งอยู่ที่โครงการร้าน Farmer Shop นอกจากนี้ทีมงานยังได้หารือกับห้างสรรพสินค้าบิ๊กซี ซึ่งในระยะแรกแต่เรายังทำถุงบรรจุภัณฑ์ไม่สวยงาม จึงได้รับคำแนะนำให้ปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ เมื่อถึงระยะที่ 2 จึงได้ทำการปรับปรุงเพื่อดำเนินการติดต่อกับ

กับห้างฯ บิ๊กซีต่อไปภายในสิ้นเดือนที่จะถึงนี้ ทั้งนี้ความสัมพันธ์ของเครือข่ายทั้งหมดยังคงแน่นแฟ้น เป็นพันธมิตรที่ดีต่อกัน มีการประชุมพบปะกันเป็นประจำทุกเดือน เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนงานให้ก้าวหน้าต่อไป

➡ อาจารย์ไพโรจน์ สุจินดา

- แนะนำว่าควรที่จะกำหนดวัตถุประสงค์ใหม่
- ในเนื้อหา 2 ย่อหน้าสุดท้ายน่าจะนำมาทำเป็นโจทย์ให้ชัดเจน เน้นไปที่ความเข้มแข็งของเครือข่ายดังเช่นที่ ดร.สีลาภรณ์ แนะนำน่าจะดีกว่า
- อยากให้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมของผู้บริโภคว่าเป็นอย่างไร หากมีข่าวแบรนด์ใหม่ๆ เกิดขึ้นจะมีการเปลี่ยนการบริโภคได้อย่างไร

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวว่าเรายังขาดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ขาดฐานข้อมูลของสมาชิก โครงการนี้จึงต้องการเติมเต็มข้อมูลป้อนกลับโดยใช้กลไกของร้าน Farmer Shop เข้าช่วย ยกตัวอย่างกรณีการส่งข้าวเข้าร้าน Farmer Shop แล้วพบปัญหาส่งไม่ตรงจำนวนที่สั่ง และเมื่อตรวจสอบคุณภาพแล้วไม่ผ่านคือบางถุงเป็นแบบสุญญากาศ บางถุงไม่ใช่ผสมกันใบ ไม่ตรงตามใบสั่งสินค้าของร้าน ดังนั้นเราจึงคิดนำ Farmer Shop เข้าไปเพื่อช่วยให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อการปรับปรุงการบริหารจัดการของเครือข่าย เราต้องการเติมเต็มเพื่อการพัฒนาสร้างสังคมฐานความรู้ ทั้งนี้เครือข่ายฯ เองยอมรับว่ายังไม่มี ความพยายามทำงานอย่างจริงจังกับโครงการนี้ จึงอาจต้องมีการเรียนรู้ใหม่

คุณวิฑูล ธรรมเดชากุล เล่าว่าก่อนเข้ามาทำงานวิจัยกับโครงการ เป้าหมายคือเราต้องการหาตลาดข้าวให้แก่สมาชิก ช่วยเกษตรกรให้ขายข้าวได้ราคาดีและขายได้จำนวนมาก ซึ่งที่ผ่านมาเราไม่ได้อยากสร้างแบรนด์หลายแบรนด์ แต่ทุกภาคส่วนที่เข้าไปจะส่งเสริมแบรนด์ใหม่เรื่อยๆ จนทำให้ไม่มีช่องทางการตลาด เพราะต้องประชาสัมพันธ์ใหม่ ทั้งนี้ผู้บริโภคส่วนมากจะติดแบรนด์เดิมๆ ที่บริโภคอยู่ จึงยากที่จะให้ผู้บริโภคเปลี่ยนแปลง ทั้งที่ข้าวในถุงมีที่มาจากแหล่งเดียวกันและคุณภาพเหมือนกัน แต่ผู้บริโภคก็จะไม่ยอมเปลี่ยนแบรนด์ จึงทำให้เปิดตลาดสำหรับข้าวเกิดปัญหาได้ยาก

คุณรุ่งอรุณ เชาวกรกุล เล่าว่าการรวมตัวเป็นเครือข่ายมาจากการเป็นเพื่อนกัน และเห็นว่าการรวมตัวจะช่วยให้มีพลังในการต่อรอง และทำให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สำหรับชุมชนสหกรณ์บุรีรัมย์เองปกติได้ผลิตข้าวส่งให้แก่ภาคเอกชนไปบรรจุเป็นแบรนด์ของตัวเองอยู่แล้ว

แต่ชุมชนฯ ต้องการที่จะรวมตัวเพื่อสร้างแบรนด์ที่เป็นของชุมชนฯ เอง เป็นข้าวคุณภาพดี ราคาเหมาะสมซึ่งจะเป็นข้าวที่ได้จากชาวนาโดยตรงอย่างแท้จริง

➡ รศ.ดร. จันทร์จรัส เรียวเดชะ

- แจ้งว่าขณะนี้มีการให้ทุนวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคข้าวถุง แก่อาจารย์จากคณะเศรษฐศาสตร์ มก. คิดว่ารออีกซักพักน่าจะได้อะไรมา

➡ ดร. สีสกรณ บัวสาย

- คิดว่าโจทย์น่าจะอยู่ที่เรื่องความสามารถของเครือข่าย
- ควรนำประเด็น สหกรณ์พยายามรวมตัวเป็นเครือข่ายที่ผลิตข้าวจำนวนไม่มากแต่ได้ราคาดี เพราะมีคุณภาพสูง ที่ผ่านมามีทดลองการจัดการช่องทางการระบายด้วยการทำแบรนด์ แต่ก็พบว่า..... (อธิบายเพิ่มเติมว่ามีผลอย่างไร ระบายข้าวได้เท่าไร) แสดงว่าสิ่งที่ต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมคืออะไร มีอะไรที่ต้องทำเพิ่มเติม ซึ่งต้องใช้ภาควิชาการช่วยโดยให้ไปค้นคว้าตลาดจำเพาะ niche market ต้องทำอะไรบ้างนอกจากแบรนด์ มีอะไรที่ยังไม่ได้ทำ นำมาวางในกระบวนการออกแบบการทำงาน (นี่เป็นการเรียนรู้การจัดการอีกระดับหนึ่ง) ซึ่งเดาว่าไม่น่าจะเป็นเรื่องการจัดการช่องทางการตลาด เพราะฉะนั้นงานในระยะที่ 3 น่าจะต้องการความรู้อีกขึ้น ต้องมีคนที่มีความรู้เรื่องตลาดเฉพาะกลุ่มเข้ามาช่วย เพราะข้าวมีคุณภาพ น่าจะลองดูเรื่องตลาดที่จะมารองรับ ต้องดูว่าก่อนหน้าได้ทำอะไรไปบ้าง เช่น การทำแบรนด์ การตลาด ซึ่งทำไปแล้วแต่ยังระบายข้าวได้ไม่ดี จึงอาจต้องหาช่องทางอื่นๆ เช่น ตลาดเฉพาะกลุ่ม (niche market)

รศ.จุฑาทิพย์ ภักธราวาท กล่าวเพิ่มเติมว่า ต้องยอมรับว่าเราไม่ได้รวมพลังดำเนินงานตามแผนอย่างจริงจัง เพราะมีปัจจัยอื่นๆ ที่ภาครัฐได้หยิบยื่นเข้ามาให้แต่ละกลุ่ม ทำให้ต้องไปดำเนินการตามงบรัฐ แต่เมื่อมารวมกันเป็นเครือข่ายแล้วจึงไม่สามารถดำเนินงานของเครือข่ายได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นต่อไปอาจต้องปรับแผนใหม่ แบ่งงานกันใหม่ตามความสามารถของแต่ละแห่ง เราอาจได้การเรียนรู้อะไรใหม่ๆ ต่อไป

➡ รศ.ดร. จันทร์จรัส เรียวเดชะ

- เห็นว่าการที่จะให้เกิดพลังนั้น ต้องมีเป้าหมายร่วม จึงอาจต้องคัดแต่ผู้ที่ต้องการเข้าร่วมโครงการจริงๆ ดังนั้นต้องวิเคราะห์ว่าแรงจูงใจที่จะทำให้เกิดพลังร่วมจริงๆ คืออะไร ต้องย้อนกลับไปถามที่ต้นน้ำของเครือข่ายฯ ว่าจริงๆ แล้วเข้าร่วมโครงการเครือข่ายนี้ด้วยเป้าหมายอะไร

๒ ผศ.ดร.ปิติ กันตังกุล

- แนะนำว่าที่ ม.เกษตรศาสตร์ กพส. มีโรงสีต้นแบบ ซึ่งเป็น niche market น่าจะมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้แก่เครือข่ายโครงการวิจัยฯ นี้ได้ และหากสามารถเชื่อมโยงกันได้อาจเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะขายข้าวได้เพิ่มขึ้น

๓ โครงการเครือข่ายคุณค่ายางพารา ปีที่ 3

รศ.ศานิต แก้วเอี่ยม หัวหน้าโครงการฯ แนะนำทีมงานและนำเสนอข้อเสนอโครงการฯ ปีที่ 3 จากปัญหาหลักเนื่องจาก สกก. ยานตาขาว ที่เดิมทำธุรกิจซื้อขายยาง แต่พบภาวะความผันผวนของราคายางในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา โครงการฯ จึงต้องการเข้าไปศึกษาตลอดสายโซ่อุปทาน ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อช่วยดูแลตั้งแต่การผลิตในการลดต้นทุน และสหกรณ์จะเข้าไปดูเรื่องแผนความเสี่ยงเพื่อรองรับสถานการณ์ความผันผวนของราคายาง สำหรับธุรกิจของ สกก. ยานตาขาว จะเน้นที่ยางรมควัน และมีสหกรณ์พันธมิตร เช่น สำนักงานตลาดกลางหาดใหญ่ ซึ่งช่วยให้ความรู้ และการอบรมเรื่องตลาดยาง อุปกรณ์ และโกดัง สำนักงานกองทุนสงเคราะห์สวนยาง ช่วยสนับสนุน ไร่รมยาง เป็นต้น

โดยลักษณะการวิจัยในปีที่ผ่านมาเน้นเป็นการเชื่อมโยงโซ่อุปทานเพื่อลดจุดอ่อนเครือข่ายที่เป็นอยู่และการดำเนินธุรกิจในอนาคตเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกร และเพื่อมุ่งดำเนินการในการพัฒนาโซ่อุปทานเชิงคุณค่าให้เกิดประโยชน์ต่อภาคีพันธมิตรของเครือข่ายฯ ตั้งแต่กระบวนการผลิตจนถึงการตลาดขั้นสุดท้ายเพื่อให้ได้รูปแบบที่สามารถลดต้นทุนการตลาดในการนำสินค้าจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภค และมีการค้าที่เป็นธรรม ซึ่งจะส่งผลต่อการประกอบอาชีพของชาวสวนยางอย่างยั่งยืน

จากการดำเนินที่ผ่านมาทั้ง 2 ปี ส่งผลให้เกิดคำถามวิจัยในปีที่ 3 ดังนี้

1. การส่งเสริมเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราที่จะเป็นผลดีในระยะยาวควรเป็นอย่างไร
2. การดำเนินธุรกิจยางพาราของสหกรณ์ที่ใช้ฐานข้อมูลการบริหารความเสี่ยง มีวิธีการอย่างไรจึงจะเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม
3. แบบจำลองธุรกิจของสหกรณ์ภายใต้โซ่อุปทานควรเป็นอย่างไร

โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการยกระดับฐานข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนธุรกิจสหกรณ์อย่างต่อเนื่อง และให้มีความสามารถในการแข่งขัน 2) เพื่อศึกษาแนวทางการทำธุรกิจของสหกรณ์ในทิศทางการบริหารจัดการโซ่อุปทานอย่างบูรณาการ ต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืน 3) เพื่อศึกษาแนวทางการประเมินตนเองภายใต้แผนธุรกิจที่ต่อเนื่องและวิเคราะห์การดำเนินธุรกิจของเครือข่ายตามแผนธุรกิจภายใต้ช่องทางการตลาดต่างๆ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงทางธุรกิจ (Business Risk) ซึ่งผลลัพธ์ที่คาดหวัง มีอยู่ด้วยกัน 4 ข้อ ได้แก่ 1) กิจกรรมที่ดำเนินการ

สมาชิกคาดหวังในเรื่องอะไร 2) แบบการดำเนินการส่งเสริมการเกษตรและวางแผนธุรกิจ 3) แบบจำลองธุรกิจของสหกรณ์ภายใต้โซ่อุปทาน และ 4) ได้ศูนย์เรียนรู้เสมือนจริง

ทั้งนี้มีผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น 4 ข้อ ได้แก่

1. ลดความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์และเครือข่าย
2. เกษตรกรชาวสวนยางที่เป็นสมาชิกมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น จากการยอมรับแนวปฏิบัติที่เป็นเทคนิคและความรู้ใหม่ๆ ในการทำสวนยาง

3. เกิดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างสหกรณ์และสถาบันเกษตรกรในการดำเนินธุรกิจยางพารา เพื่อความแข็งแกร่งในธุรกิจและการสร้างอำนาจการต่อรอง

4. มีแนวปฏิบัติที่จะใช้ขยายผลให้การเรียนรู้แก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา

สำหรับผลการวิจัยในรายงานฉบับสมบูรณ์นั้นคาดว่าจะได้ฐานข้อมูลการผลิตของสมาชิกที่รวมตั้งแต่ปีที่ 1-3 ที่เชื่อมโยงไปสู่แผนธุรกิจของสหกรณ์ ได้แผนธุรกิจปี 2555-2556 ที่มีรายละเอียด ต้นทุน ผลตอบแทน และความเสี่ยงจำแนกตามช่องทางการตลาด ผลการประเมินตนเองที่คำนึงถึงแนวทางการป้องกันความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจยางพาราของเครือข่ายตามแผนธุรกิจภายใต้ช่องทางการตลาดต่างๆ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงทางธุรกิจ ทำให้โอกาสความเสี่ยงจากการทำธุรกิจลดลง ได้ศูนย์เรียนรู้เสมือนจริงเพื่อให้บริการสมาชิกและผู้สนใจที่เชื่อมโยงกับสวนต้นแบบ สว.สก. และสถาบันการศึกษาต่างๆ พร้อมทั้งได้แนวทางการพัฒนาไปสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ของสหกรณ์การเกษตรย่านตาขาว

ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

๑) คุณวราภรณ์ ขจรไชยกุล

- การเขียนโครงการมีความสับสนหาประเด็นยากมากว่าจะทำในสิ่งที่ขาดอยู่หรือทำต่อเนื่องไปแล้วเมื่อไหร่จะสิ้นสุด มองไม่เห็นกรอบใหญ่ของงานทั้งหมด วัตถุประสงค์ของปีที่ 3 ยังคงเหมือนเดิม และรายงานของปีที่ 1 และ 2 ยังไม่เห็นตารางสรุปว่าได้ตามเป้าหมายหรือไม่ อย่างไร

- จากการจับประเด็นในข้อเสนอโครงการปีที่ 3 ไม่เห็นรอยเชื่อมต่อของปีที่ 3 กับปีที่ 1 และ 2 ส่วนชุดความรู้ต่างๆ ยังไม่ค่อยเข้าใจ จึงต้องการเห็นภาพรวมใหญ่ๆ ให้อ่านเข้าใจง่ายกว่า เช่น กิจกรรมใดที่ต้องทำต่อเนื่อง 3 ปี แล้วจบ หรือกิจกรรมใดที่ทำปีแรกแล้วจบและได้ผลอะไรอย่างไรบ้าง เช่นที่รายงานว่าเรื่องยางคอมปาวนที่ได้ทุนจากภาครัฐมา 10 ล้านบาท แต่ขณะนี้ไม่ทำแล้วเพราะเหตุใด

๑ อาจารย์ไพโรจน์ สุจินดา

- เกี่ยวกับเรื่องการจัดทำฐานข้อมูลแล้วพบปัญหาในปีที่ 1 และ 2 เพราะฉะนั้นปีที่ 3 จึงน่าจะมีการหารูปแบบเพื่อแก้ไขปัญหานี้ เพื่อที่จะตอบโจทย์ในการทำงานได้

คุณนุชรินทร์ อยู่อำไพ ผู้จัดการ สกก. ยานดาขาว จำกัด เล่าเสริมสิ่งที่สหกรณ์ได้รับจากโครงการนี้ คือ ได้เครือข่ายที่เพิ่มมากขึ้นในจังหวัดตรัง เกิดเครือข่ายที่มีคุณค่าขึ้นจนได้ศูนย์เรียนรู้ที่ไม่เคยมีมาก่อน ชาวบ้านผู้ปลูกยางสามารถได้ข้อมูลอย่างรวดเร็ว โดยหาข้อมูลด้วยตัวเองได้จากศูนย์เรียนรู้แห่งนี้ และสำหรับยางคอมปาว์ที่กล่าวว่าขณะนี้ สกก. ยานดาขาว ไม่ทำแล้วนั้น เพราะได้ให้แก่ชุมชนรับไปทำ ส่วน สกก. ยานดาขาว เปลี่ยนไปทำยางลูกขุนแทน เนื่องจากเรารวมตัวกันทำทั้งจังหวัด นอกจากนี้ในอดีตเราไม่มีทายาททางธุรกิจ แต่เมื่อมีโครงการวิจัยนี้ เราได้มีการถ่ายทอดความรู้ต่อไป อีกทั้งหน่วยงานราชการที่ไม่เคยมองเห็นเรา ก็เริ่มหันมาให้ความสนใจกับสหกรณ์การเกษตรอย่างพวกเรา ทั้งหมดนี้คือผลของภาพรวมที่ สกก. ได้รับประโยชน์อย่างมากจากโครงการวิจัยฯ นี้

๑ คุณวราภรณ์ ขจรไชยกุล

- ควรปรับข้อเสนอโครงการให้ชัดเจนขึ้น จากการทำงานปีที่ 1 และ 2 ที่ได้ผลลัพธ์ออกมาแล้ว ปีที่ 3 จะทำอย่างไรต่อไป ยังมีความจำเป็นต้องทำอะไรในปีที่ 3 และการดำเนินงานที่ผ่านมาได้ผลลัพธ์กี่เปอร์เซ็นต์แล้ว

๑ ดร.สิลาภรณ์ บัวสาย

- ทั้ง 3 โครงการที่เสนอในวันนี้ เขียน Problem Statement ไม่ชัด ไม่รู้ปัญหาที่แท้จริงอยู่ที่ไหน จึงเห็นว่าควรปรับแก้ไขให้ชัดเจนขึ้น
- ควรจะทำตารางวัตถุประสงค์ของปีที่ 1, 2 และ 3 เขียนคำถาม วัตถุประสงค์คำตอบที่คาดว่าจะได้รับของทั้ง 3 ปี ให้เห็นชัดเจน จะเป็นระบบและให้ดูเข้าใจง่ายขึ้น
- โครงการวิจัยกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน ปัญหาคือมีฐานเดิมมากแต่ไม่เขียนให้เห็นชัดพอที่จะตั้งโจทย์ต่อไปได้
- โครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย ยังหาปัญหาไม่พบว่าจะเป็นการแข่งขันของเครือข่าย หรือไม่สามารถหาช่องทางการตลาดได้
- โครงการวิจัยเครือข่ายคุณค่ายางพารา เข้าใจว่าน่าจะเป็นเรื่องการจัดการความเสี่ยง

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ขอน้อมรับคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน เราจะนำคำแนะนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป และขอปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา 13.30 น.

การประชุมคัดเลือกสินค้า Farmer Shop ครั้งที่ 5/54

วันพฤหัสบดีที่ 13 ตุลาคม 2554 เวลา 8.30-12.30 น.

ณ ห้องประชุม 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้มาประชุม

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราราท	หัวหน้าโครงการวิจัย Farmer Shop
2. คุณศรดา	โลหะนะ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
3. คุณสายสุตา	ศรีอุไร	นักวิจัยสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
4. คุณกาญจนา	คุณกาญจน์	ประธานกรรมการโครงการวิจัย Farmer Shop
5. คุณบรรหาร	แสงฟ้าสุวรรณ	กรรมการโครงการวิจัย Farmer Shop
6. คุณสุขุม	ไวยธำรงค์	กรรมการโครงการวิจัย Farmer Shop
7. คุณสมพงษ์	ชุ่มเพ็ญพันธุ์	กรรมการโครงการวิจัย Farmer Shop
8. คุณดวงดี	กาละสุข	บริษัท สยามบานาน่า จำกัด
9. คุณมัลลิกา	สะละหมัด	บริษัท เวอร์จิน โคโค จำกัด
10. คุณมณีนรธา	เจนวาทวงศ์	สำหรับโบราณ
11. คุณสนั่น	ช่วยพิบาล	สหกรณ์มดขี้
12. คุณราไพศรี	อติเปรมินทร์	บริษัท คริสปี เลอ แอนด์ ฟรุต
13. คุณคมสันต์	ขวัญเสน่ห์	ปลายจวัก สุพรรณบุรี
14. คุณปณิกา	วุฒิเทียน	ปณิกา
15. คุณสุพัศตรา	สมใจวงษ์	บริษัท เอกชัยสาส์นสุพรรณ จำกัด
16. คุณวรรณภัทร	อินทวงษ์	บริษัท เอกชัยสาส์นสุพรรณ จำกัด
17. คุณทิพวัลย์	แวททอง	ไข่มุกหวานแม่กิมฮวย
18. คุณเกษร	ดีมานพ	เกษตรไหมหอม
19. คุณลัดดาพร	บุญเรือง	ร้านพรมี่คุณ
20. คุณศรีสมบูรณ์	ชวานิสากุล	บจก. เอ็นเอ็นซี โปรดักส์
21. คุณสิงหา	มีชัยประเสริฐสุข	โอศครีมเจลลาโต้

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายสุพจน์	สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัยสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. นางสาวผุสดี	กลิ่นเกษร	เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์
3. นายสนธยา	สีแดง	เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์
4. นายธนวัฒน์	ชนะปल्ली	เจ้าหน้าที่โครงการวิจัย

เริ่มประชุม เวลา 09.00 น.

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ ในฐานะหัวหน้าโครงการพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมเวทีการคัดสรรสินค้า พร้อมแนะนำผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop จากนั้นเปิดเวทีให้ผู้ประกอบการแนะนำตนเอง และชี้แจงกำหนดการของเวทีในวันนี้ดังต่อไปนี้

8.30 – 9.00 น.	ลงทะเบียน
9.00–10.00 น.	ชี้แจงรายละเอียดโครงการ Farmer Shop โดย รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท และคณะกรรมการบริหารฯ
10.00–10.30 น.	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การผลิตและการตลาด และปัญหา-อุปสรรคที่เผชิญ
10.30–12.30 น.	นำเสนอสินค้าเพื่อให้คณะกรรมการคัดเลือก โดยคณะกรรมการคัดเลือกสินค้า
12.30–13.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน

จากนั้น รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ชี้แจงรายละเอียดโครงการ Farmer Shop โดยตั้งคำถามในที่ประชุมว่าเคยได้ยื่นร้านหรือรู้จักร้าน Farmer Shop มาก่อนบ้างหรือไม่ ซึ่งผู้ส่วนประกอบการส่วนใหญ่ยังไม่เคยรู้จัก แล้วจึงถามต่อว่าแล้วรู้สึกอย่างไรเมื่อได้ยื่นสโลแกนของร้านที่ว่า “ไม่ได้หวังที่กำไร แค่อยากให้เป็นลูกค้าประจำ” และคาดหวังว่าภายใน 5 ปี ร้านนี้จะเป็น “ร้านค้าปลีกที่ผู้ผลิตและผู้บริโภคเป็นเจ้าของร่วมกัน” โดยมีพิธีเซ็นเตอร์ของร้านเป็นรูปคุณบุญชื่อ คือสัญลักษณ์ควายยิ้ม และหวังว่าจะเป็นหัวใจของผู้บริโภคในอนาคต ซึ่งโครงการร้าน Farmer Shop เป็นไปภายใต้การดำเนินงานของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยได้รับการสนับสนุนจาก สกว. ซึ่งเป็นโครงการ 5 ปี ขณะนี้กำลังขึ้นปีที่ 2 ของโครงการ และผู้ประกอบการรายใดที่มีความสนใจที่จะร่วมงานกับโครงการ ทางโครงการฯ ยินดีที่จะช่วยพัฒนาในทุกๆ ขั้นตอนไปสู่มาตรฐานสากล โดยผู้ผลิตและผู้บริโภคจะเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ระบบธุรกิจเพื่อจำหน่ายสินค้าคุณภาพ ราคาเป็นธรรมแก่สมาชิกและผู้บริโภคในแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

ขณะนี้โครงการฯ ได้จดทะเบียนเครื่องหมายบริการกับกรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เรียบร้อยแล้ว โดยโลโก้เป็นรูปคนสองด้านจับมือกันด้านหนึ่ง สีสันเงินแทนเกษตรกรผู้ผลิต อีกด้านหนึ่งสีแดงเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และตัวเอฟตรงกลางจะเป็น

เหมือนร้าน Farmer Shop โดยมีผู้ประกอบการเป็นแกนกลาง ซึ่งพวกเราจะเป็นตัวช่วยขับเคลื่อนงานนี้ ทั้งนี้กระบวนการดำเนินงานที่ได้ออกแบบไว้ 5 ขั้นนั้นค่อนข้างยาก แต่เราได้รับความร่วมมือจากหลายภาคส่วนเข้ามาช่วยกันผลักดัน

สำหรับกระบวนการในวันนี้อยู่ในขั้นที่ 1 เป็นการคัดสินค้าจากผู้ประกอบการ ซึ่งต้องเป็นผู้ประกอบการที่มีจิตสำนึกในการพึ่งพาและร่วมมือกัน โดยโครงการจะไม่มีเงินทุนให้แต่อย่างใด แต่ผู้ประกอบการต้องมีศักยภาพในระดับหนึ่งที่สามารถเดินไปพร้อมกับโครงการเราได้ สินค้าของโครงการจะแบ่งออกเป็น 3 หมวด คือ หมวดอาหาร หมวดอุปโภคบริโภค และหมวดของที่ระลึก ซึ่งในระหว่างนี้โครงการจะไปดำเนินการขั้นที่ 4 ควบคู่กันไปคือการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการร้านค้าปลีกให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้อย่างยั่งยืน พร้อมกับพัฒนาขั้นตอนที่ 3 เป็นการพัฒนาระบบการจัดหา ส่งมอบ และการตรวจสอบย้อนกลับ นอกจากนี้จะเป็นขั้นตอนที่ 2 ที่จะเป็นเรื่องของความยั่งยืนคือการพัฒนาสินค้า ทั้งการจัดหาวัตถุดิบ การพัฒนาคุณภาพการผลิต ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมากเพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินธุรกิจไปได้อย่างยั่งยืน

โจทย์ของเราคือจากนี้ไปภายใน 5 ปี เราจะต้องทำให้ผู้บริโภคเชื่อมั่นว่าจะได้สินค้าดีที่สุดในราคาที่ เป็นธรรม โดยมีร้านค้าต้นแบบอยู่ที่คณะเศรษฐศาสตร์ มก. ที่ในขณะนี้ได้เปิดทดลองระบบไปเมื่อเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา และคาดว่าจะเปิดร้านอย่างเป็นทางการได้ในวันที่ 9 ธ.ค. 2554 ซึ่งสินค้าทุกชนิดคงไม่ได้ขึ้นชั้นวางในช่วงแรก เนื่องจากร้านของเราในคณะเศรษฐศาสตร์ต้องเน้นที่ความต้องการของกลุ่มลูกค้าที่เป็นนิสิตและประชาคม มก. ทั้งนี้โครงการร้านได้บริหารความเสี่ยงโดยการเปิด Outlet ที่ร้านค้าไร่สุวรรณ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา และจะมีร้านที่ตลาดสุขใจ อ.สามพราน จ.นครปฐม ในเร็วๆ นี้ด้วย นอกจากนี้ระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมาโครงการฯ โดยความร่วมมือของคณะกรรมการฯ ได้ช่วยกันผลักดันออกบู๊ตแสดงสินค้าในหลายๆ แห่ง เช่น ห้างสรรพสินค้าเดอะมอลล์บางกะปิ ร้านสหกรณ์ กฟผ. และในงานเกษตรแฟร์ มก. เป็นต้น ซึ่งล้วนเป็นการประชาสัมพันธ์โครงการร้านให้เป็นที่รู้จักของผู้บริโภคกลุ่มต่างๆ

ทั้งนี้ร้านค้าในรูปแบบร้าน Farmer Shop นั้นกำลังเป็นเรื่องที่ทั่วโลกให้ความสนใจ จากภาพตัวอย่างแสดงร้านค้าจากร้านในประเทศเกาหลี ซึ่งมีรูปแบบคล้ายกับร้าน Farmer Shop ของเราที่เป็นร้านขนาดเล็กแต่ได้รับการตอบรับที่ดีจากคนในพื้นที่ และมีการจัดร้านที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

จากนั้นเชิญ **คุณศรดา โลหะนะ** ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันฯ ตัวแทนจากสถาบันคั้นควาและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร มก. ให้คำแนะนำจากประสบการณ์ด้านอาหาร ซึ่งกล่าวว่าเรื่องผลิตภัณฑ์อาหารนั้นสิ่งสำคัญอันดับแรกคือ เรื่องความสะอาด ที่ควรทำให้ถูกต้องตามระเบียบของกระทรวงสาธารณสุขที่เน้นเรื่องสถานที่ผลิต ต้องผ่าน GMP และควรต้องมีเลขสารบบอาหาร หรือเลข อย. 13 หลัก และที่ต้องเน้นอีกเรื่องหนึ่งคือเรื่องฉลากผลิตภัณฑ์ ซึ่งผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะยังไม่ทราบว่าฉลากต้องประกอบด้วยอะไรบ้าง ซึ่งทางสถาบันอาหาร พร้อมทั้งจะให้คำแนะนำ นอกจากนี้ปัญหา

เรื่องคุณภาพผลิตภัณฑ์ที่ต้องได้รับการแนะนำว่าควรปรับปรุงอย่างไร และสุดท้ายคือเรื่องบรรจุภัณฑ์ที่ควรพัฒนาเรื่องความปลอดภัยและความสวยงาม ดึงดูดผู้บริโภคที่ต้องมีการพัฒนาต่อไป

ขอยกตัวอย่างการพัฒนาสินค้าที่ได้ร่วมมือในโครงการ มก.-ธ.ก.ส. ที่ลูกค้าย ธ.ก.ส. ผู้ผลิตสินค้าได้ส่งปัญหาที่ต้องการให้ช่วยแก้ไขมายัง ธ.ก.ส. เช่น เรื่องกล้วยทอดบรรจุถุง ซึ่งเดิมใช้น้ำมันมาจากตลาดที่ไม่รู้ว่าเป็นน้ำมันอะไร ทางสถาบันอาหารได้แนะนำให้เปลี่ยนเป็นน้ำมันปื๊บที่มีเลข อย. ถูกต้อง และเมื่อนำสินค้าบรรจุถุงก็ควรเปลี่ยนจากขวดเย็บกระดาษ มาเป็นการซีลปิดปากถุงเพื่อความปลอดภัย แต่เนื่องจากมีระยะเวลาในการทำงานเป็นระยะสั้นๆ เพียง 6 เดือน จึงไม่สามารถติดตามได้ว่าหลังจากให้คำแนะนำไปแล้ว สามารถเพิ่มยอดขายให้แก่ผลิตภัณฑ์เหล่านั้นได้หรือไม่/อย่างไร

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท เพิ่มเติมว่าขบวนการของโครงการมองเห็นทั้งระบบ ซึ่งต้องการแก้ปัญหาทั้งต้นน้ำซึ่งก็คือการผลิตวัตถุดิบ หรือการผลิต ตลอดจนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเอง ซึ่งโครงการฯ มีเวลา 5 ปีที่จะดำเนินการเหล่านี้ ทั้งนี้สถาบันวิชาการฯ เป็นห่วงที่ตัวเกษตรกรมากกว่าผู้ประกอบการ เพราะผู้ประกอบการจะมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยเกษตรกรมากกว่า จึงต้องมองหาความร่วมมือจากตัวผู้ประกอบการด้วย จึงเป็นเหตุผลหนึ่งในการเลือกดำเนินโครงการนี้ขึ้นมา

คุณกาญจนา คุณากาญจน์ ประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop กล่าวว่าเป็นผู้ประกอบการรายหนึ่งที่ได้เข้ารับการคัดสรรสินค้าของร้าน Farmer Shop และได้เข้าเป็นประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop โดยลักษณะงานของโครงการจะแตกต่างจากงานอื่นทั่วไปที่เคยรู้จักมา เพราะจะเป็นการดูแลเราตั้งแต่ต้นน้ำ ไปถึงปลายน้ำ และทำให้ผู้ประกอบการมีช่องทางจำหน่ายสินค้าเพิ่มมากขึ้นด้วย

สำหรับโครงการร้าน Farmer Shop มีร้านที่คณะเศรษฐศาสตร์ มก. เป็นร้านต้นแบบ แต่ก่อนหน้านี้ในปีที่ผ่านมา พวกเราได้ไปออกบู๊ทประชาสัมพันธ์สำหรับสินค้าที่หลากหลาย ซึ่งแต่เดิมพวกเราอาจพบปัญหาจากการติดต่อกับภาคเอกชนขนาดใหญ่ก็ถูกเอารัดเอาเปรียบ เพราะฉะนั้นโครงการนี้เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ดีเพราะไม่ได้ช่วยเพียงแค่เรื่องการตลาด แต่ยังช่วยแก้ปัญหาด้านการผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์อีกด้วย

ส่วน Outlet ที่ไร่สุวรรณ อ.ปากช่องนั้น โครงการเราได้เริ่มนำสินค้าไปวางจำหน่ายแล้ว ซึ่งมียอดขายที่ดี มีผู้บริโภคให้ความสนใจร้าน Farmer Shop มีการตอบรับที่ดี ซึ่งคาดว่าผู้ประกอบการที่ผ่านการคัดเลือกในวันนี้จะได้นำสินค้าไปวางจำหน่ายด้วยเช่นกัน

สำหรับตนเองก่อนที่จะเข้าร่วมกับโครงการร้าน Farmer Shop นั้น ก็มีปัญหาลงทุนจัดจำหน่ายและการติดต่อกับภาคเอกชนขนาดใหญ่มากมาย ซึ่งส่งผลให้แทบจะไม่เหลืออะไรกลับมา ทั้งๆ ที่เราเองมั่นใจว่าสินค้าของเราดีมีคุณภาพทำให้รู้สึกท้อแท้เป็นอย่างมาก จึงต้องขอถอนตัว

ออกมาจากห้าง modern trade เหล่านั้นในที่สุด แต่เมื่อได้เข้าร่วมโครงการนี้จึงเห็นว่าเป็นโครงการที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการได้ดีมาก ยิ่งเป็นผู้ประกอบการรายเล็กนั้นจะสามารถอยู่รอดได้แน่นอน อีกทั้งคณะกรรมการทุกคนร่วมแรงร่วมใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพราะเราต้องการรักษามาตรฐานคุณภาพ ซึ่งเราจะได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ร่วมแก้ปัญหาให้กับเราซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมาก อีกทั้งยังมีการประชุมให้ความรู้เพิ่มเติมอยู่เป็นประจำอีกด้วย

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท เพิ่มเติมว่าอนาคตเราหวังว่าพวกเราจะได้เป็นสังคมการเรียนรู้ ซึ่งขณะนี้เรามี facebook ที่ให้ทุกท่านได้เข้ามาแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันได้ จากนั้นขอเชิญคุณบรรหาร ผู้ประกอบการผลิตกล้วยอบเล็บบ่มอนางศรีภา ช่วยเล่าประสบการณ์การทำงานและปัญหาที่เผชิญอยู่

คุณบรรหาร แสงฟ้าสุวรรณ รองประธานกรรมการฯ เล่าว่าเป็นอีกหนึ่งผู้ประกอบการที่ประสบปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบคือกล้วยเล็บบ่มอนาง เนื่องจากภาวะภัยแล้งและน้ำท่วมจนทำให้การติดต่อกับเซเว่นอีเลฟเว่นต้องหยุดไปเพราะไม่สามารถผลิตสินค้าตามคำสั่งได้ เมื่อได้เข้าโครงการและแลกเปลี่ยนความรู้กันแล้ว จึงมองเห็นว่าตนเองไม่เคยมีการเชื่อมโยงการผลิตโดยมุ่งแต่เรื่องการตลาดเพียงอย่างเดียว จึงเกิดความคิดว่าต้องมีการเชื่อมโยงกับแหล่งผลิต พร้อมกับได้รับคำปรึกษาจากสถาบันฯ และได้ความรู้ว่าต้องมีการบริหารความเสี่ยงต่างๆ พร้อมกับการปรับระบบทั้งภาคเอกชน เกษตรกร และผู้ประกอบการอย่างสมดุล ซึ่งสุดท้ายน่าจะทำได้ Best price on marketing ในที่สุด ซึ่งต้องขอขอบคุณ รศ.จุฑาทิพย์ ที่ได้ให้ความรู้ต่างๆ เหล่านี้ทั้งหมด ที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่อตนเอง

คุณสมพงษ์ ชุ่มเพ็งพันธ์ุ กรรมการบริหารฯ และเป็นหนึ่งในโอทอป จ.นนทบุรี เห็นว่าโครงการ Farmer Shop นี้แตกต่างจากโอทอปคือเหมือนเป็นการต่อยอดจากโอทอป โดยจากสโลแกนของร้านที่ว่า “ไม่ได้หวังที่กำไร แค่อยากให้เป็นผู้บริโภคประจำ” นั่นคือตัว Farmer Shop ไม่ได้หวังกำไร แต่ผู้ประกอบการและผู้บริโภคนั้นได้กำไรแน่นอน ทั้งในแง่สินค้าที่ได้เข้าโครงการ และผู้บริโภคได้สินค้าที่ดีมีคุณภาพในราคาที่ เป็นธรรมกับทุกฝ่าย โดยเฉพาะสินค้าที่ได้ผ่านการคัดเลือกเข้าโครงการแล้วนั้นเหมือนเป็นการได้รับการรับรองจากมหาวิทยาลัยฯ อีกชั้นหนึ่ง ซึ่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นี้เป็นที่ยอมรับในเรื่องผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรอยู่แล้ว และยังมีจุดแข็งในเรื่องงานวิชาการที่มีอยู่ทุกแขนง จึงจะสามารถช่วยให้ความรู้และแก้ปัญหาให้กับพวกเราเหล่าผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี เพียงแต่ผู้ประกอบการเองต้องรักษาภาพพจน์และคุณภาพของตัวเองให้ดีตลอดไป

คุณสุขุม ไททองรัตน์ กรรมการบริหารฯ กล่าวว่าตนเองเป็นกึ่ง SMEs ที่วันนี้เห็นว่าการสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการหลายๆ ท่านมีคุณภาพที่ดี แต่มักเจอปัญหาที่หวั่นไหว

ขนาดใหญ่มักเอาเปรียบผู้ประกอบการรายย่อยเช่นพวกเรา แต่ถ้ามองกลับกันถือว่าเป็นการกระตุ้นให้พวกเราต้องพัฒนาตัวเองให้สามารถต่อสู้กับห้างค้าปลีกขนาดใหญ่เหล่านั้นให้ได้

สำหรับโครงการนี้มีประโยชน์ตรงที่ว่าถ้าเราไปติดต่อกิจการกับห้างค้าปลีกขนาดใหญ่โดยไปรายเดียวๆ นั้นมักจะไม่ได้รับการต้อนรับหรือไม่มีพลังการต่อรอง แต่เมื่อเราสามารถรวมกลุ่มให้เกิดพลังอย่างมีคุณภาพ จะเกิดพลังการต่อรองเพิ่มขึ้นมาก แต่ทั้งนี้เราต้องดำเนินงานอย่างมีระบบ โดยการที่จะนำสินค้าไปวางในเชลฟ์ (Shelf) ของร้านค้าปลีกต่างๆ นั้นจะต้องไปอย่างมีระบบ และต้องใจเย็นดำเนินงานไปเป็นขั้นเป็นตอนอย่างเป็นระบบ ในที่สุดเมื่อเรามีความพร้อมเราอาจสามารถดำเนินงานได้เหมือนร้านเซเว่นอีเลฟเว่นก็เป็นได้ แล้วพวกเราจะได้มีร้านเป็นของพวกเราคนไทยด้วยกันเอง ดังนั้นเราจะต้องร่วมกันรณรงค์ให้คนไทยในประเทศหันมารักสินค้าไทย และอุดหนุนสินค้าไทยให้มากขึ้น

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวเพิ่มเติมว่าประสบการณ์จากผู้ประกอบการ และกรรมการบริหารฯ ล้วนมีคุณค่า และต้องขอบคุณเจ้าหน้าที่จากกรมส่งเสริมฯ หลายๆ ท่านที่ให้การช่วยเหลืออย่างมาก และเมื่อเราเห็นกลุ่มสตรีของเราแล้วรู้สึกว่าคุณภาพของคนไทยนั้นไม่ธรรมดา แต่จะอย่างไรให้ผู้บริโภคต้องหันมาเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภค เราหวังที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมการกินของนิสิตในมหาวิทยาลัย เราจึงต้องเชื่อมโยงกับสถาบันอาหาร เพื่อให้รู้ว่าสิ่งใดที่ปลอดภัยสำหรับผู้บริโภคของเรา ดังนั้นโครงการ Farmer Shop จึงไม่ได้ทำแต่ตัวสินค้า แต่ต้องร่วมกันพัฒนาไปด้วยกัน ขอเชิญคุณอ้อเล่าประสบการณ์ในการเข้าร่วมงานกับโครงการ Farmer Shop ที่ผ่านมา

คุณมณิสรา เจนวาการวงศ์ ผู้ประกอบการสำหรับโบราณ พร้อมทำธุรกิจขายส่ง เริ่มต้นจากได้พบกับ รศ.จุฑาทิพย์ ในงานเมืองทอง และได้รู้หลักการ “ไม่ได้หวังที่กำไร แค่อายากให้เป็นลูกค้าประจำ” ก็มองว่าน่าจะเป็นสิ่งที่ยั่งยืน จึงได้เข้าร่วมงาน และร่วมเรียนรู้ระบบต่างๆ ซึ่งเห็นว่าเรายังคงต้องเรียนรู้และพัฒนาาร่วมกันต่อไป สำหรับผู้ประกอบการหลายรายที่เคยติดต่อนั้น ก่อนเข้าร่วมกับโครงการจะมีเงื่อนไขในหลายๆ เรื่อง แต่เมื่อได้เข้าร่วมโครงการนี้ก็จะได้รับเงื่อนไขพิเศษเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผู้ประกอบการหลายรายเห็นคุณค่าในงานโครงการนี้จึงยินดีให้ความร่วมมือและคิดว่าเป็นสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้ประกอบการอย่างยั่งยืนอีกด้วย เช่น บางรายที่เคยต้องส่งสินค้าทีละจำนวนมากๆ ก็ให้สิทธิพิเศษในการลดจำนวนการสั่งซื้อลงได้ หรือปรับช่วงระยะเวลาการชำระเงินให้เป็นพิเศษได้ เป็นต้น

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท เสริมว่าจากความคิดเห็นของคุณมณิสรา จะเห็นได้ว่าเมื่อท่านผู้ประกอบการสมัครใจเข้าร่วมโครงการแล้ว คงต้องช่วยกันผลักดันทำงานให้สำเร็จโดยหาทางเลือกหรือทางออกสำหรับทุกท่านอย่างเหมาะสม และขอความร่วมมือผู้ประกอบการในวันนี้ให้ช่วยกรอกรายละเอียดในแบบฟอร์มให้ละเอียด โดยเฉพาะสรรพคุณสินค้าของตัวเองว่ามีคุณสมบัติหรือที่มา

พิเศษอย่างไรบ้าง จากนั้นเปิดเวทีให้ผู้ประกอบการแนะนำสินค้าที่นำมาร่วมการคัดสรร ทั้งราคาทุน ราคาจำหน่าย แหล่งจำหน่ายเดิม และปัญหาอุปสรรคที่พบในการทำธุรกิจ

โดยมีผู้ประกอบการนำสินค้าร่วมการคัดสรรจำนวน 13 ราย ดังต่อไปนี้

1. คุณมัลลิกา สะละหมัด จาก บริษัท เวอร์จิ้น โคโค จำกัด

ผลิตภัณฑ์ขนมทองม้วน โดยผลิตภัณฑ์ที่นำมาเสนอมีดังนี้

- ขนมทองม้วนต้นตำหรับ ทองม้วนรสชาเขียว ทองม้วนรสกาแฟ ทองม้วนรสส้ม
- ทองม้วนชุบช็อคโกแลต เพิ่มรสชาติและสีสันต่างๆ
- เกล็ดทองม้วนราดช็อคโกแลต
- แผ่นทองม้วนตัดทรงกลมสอดไส้ช็อคโกแลต
- ผลไม้อบแห้ง เช่น สับปะรดอบแห้งชุบช็อคโกแลต มะม่วงอบแห้งชุบช็อคโกแลต มะละกอบแห้งชุบช็อคโกแลต

สำหรับปัญหาที่พบในการทำธุรกิจคือเรื่อง

1. วัตถุดิบ บางช่วงขาดวัตถุดิบเนื่องจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ทำให้ผลิตได้ไม่เพียงพอต่อการสั่งซื้อ เช่น มะพร้าวที่ไม่เพียงพอในการผลิต ต้องพยายามแก้ปัญหาด้วยการติดต่อตัวแทนจำหน่ายมะพร้าวหลายรายมากขึ้น

2. กำลังการผลิตไม่เพียงพอ เนื่องจากเป็น SMEs เมื่อมีการสั่งซื้อเข้ามาเป็นจำนวนมาก มักทำให้การผลิตไม่เพียงพอ

3. การส่งต่างประเทศ ประสบปัญหาสถานะทางการเมืองที่ไม่ปกติทำให้เกิดปัญหาในการติดต่อกับตลาดต่างประเทศ เช่น การประท้วงปิดสนามบิน เป็นต้น

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวว่าสินค้าตัวนี้มีจำหน่ายที่ร้านค้าในสนามบินสุวรรณภูมิ และได้รับสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีการดึงดูดลูกค้าด้วยการเชิญชวนให้ชิม ดังนั้นจึงอยากแนะนำว่าควรให้ คนไทยมีโอกาสได้ชิมบ้าง จึงควรจะมีการบริหารความเสี่ยงด้วยการทำบรรจุภัณฑ์ขนาดเล็กเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการจำหน่ายด้วย

คุณมัลลิกา สะละหมัด ชี้แจงว่าขณะนี้กำลังพัฒนาบรรจุภัณฑ์ในลักษณะที่เป็นแบบถุงพลาสติกใส ขนาดเล็กลง แต่ต้องตรวจสอบคุณภาพและอายุการจัดเก็บว่าจะเท่าเทียมกับบรรจุภัณฑ์แบบเดิมหรือไม่

2. คุณดวงดี กาละสุข จาก บริษัท สยามบานาน่า จำกัด

มีผลิตภัณฑ์กล้วยทอดทั้งหมด 9 รสชาติ จำหน่ายในห้างบิ๊กซี โลตัส แต่ไม่จำหน่ายในห้างแมคโครเนื่องจากกตราคาเกินไป สำหรับปัญหาที่พบคือเรื่องวัตถุดิบ ซึ่งแก้ปัญหาโดยการปลูกเองที่ จ.เพชรบุรี และให้ท้องที่ใกล้เคียงใน จ.กาญจนบุรี ทำการทอดมาส่งให้ผู้ประกอบการเลย

โดยจะมีผลิตภัณฑ์ขนาดเล็ก 5 บาทเพื่อจำหน่ายให้นักเรียนในโรงเรียนพื้นที่ใกล้เคียง แต่ขณะนี้
เป็นช่วงปิดเทอมจะไม่ได้ผลิตรายจำหน่าย

รศ.จุฑาทิพย์ ภักธราวาท แนะนำให้ผลิตบรรจุภัณฑ์ขนาดเล็กมาขายในมหาวิทยาลัยเพื่อ
ใช้เป็นอาหารว่างในการประชุม ซึ่งใน มก. จะมีการจัดประชุมอยู่บ่อยครั้งทุกคณะและทุกภาคส่วนใน
มหาวิทยาลัย นอกจากนี้ผู้ประกอบการอาจต้องสนใจในเรื่องการสร้างเครือข่ายผู้ปลูกกล้วยเพื่อเป็น
การบริหารความเสี่ยงในการจัดหาวัตถุดิบอีกทางหนึ่งด้วย

3. คุณสนั่น ช่วยพิบาล ผู้ผลิตสาหร่ายมดขี้ม

ผลิตภัณฑ์สาหร่ายอบกรอบโรงงาน โดยเป็นผู้ประกอบการรายย่อยที่เพิ่งเริ่มดำเนินงาน
ประมาณ 1 ปี ยังไม่ได้ดำเนินการขอมาตรฐาน อย. ต้องการให้โครงการช่วยในเรื่องการรับรอง
คุณภาพมาตรฐานต่างๆ สำหรับปัญหาที่พบคือ วัตถุดิบสาหร่ายที่ซื้อจากเขาวราชมักมีคุณภาพไม่ดี
และพ่อค้าที่ติดต่อไม่มีความเสมอต้นเสมอปลาย

4. คุณปุกนิภา วุฒิเทียน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสะพานสูง

ผู้ผลิตน้ำลูกเดือยที่ผลิตจากธัญพืช 100% น้ำข้าวกล้องงอก และน้ำข้าวโพด ขวดละ 25
บาท ซึ่งกลุ่มลูกค้าเป้าหมายจะเป็นกลุ่มผู้ใหญ่ที่รักสุขภาพ เนื่องจากตนเองเริ่มทำเพราะสุขภาพไม่ดี
และได้กินน้ำลูกเดือยแล้วมีสุขภาพดีขึ้นมากจึงหันมาสนใจดำเนินธุรกิจนี้ โดยวัตถุดิบจะได้จาก
เกษตรกรไทย ซึ่งผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐาน อย. และ GMP เรียบร้อยแล้ว และได้ OTOP
ระดับ 4 ดาวด้วย ปัญหาที่พบคือ เวลานำไปขาย ลูกค้าจะติเรื่องราคาที่ค่อนข้างสูงแต่เมื่อได้ทดลอง
ชิมแล้วจะติดใจ

นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์ที่ผู้ประกอบการที่เป็นญาติฝากมาแนะนำเสนอด้วยคือ คุกกี้สับปะรด
คุกกี้ฝอย คุกกี้งาดำ และคุกกี้สิงคโปร์

5. คุณทิพวัลย์ แวทอง จาก ไร่ป๊าวหวานแม่กิมฮวย จ.ราชบุรี

ผลิตไร่ป๊าวโดยไม่ใส่สารปรุงแต่งรส ไม่ใส่สี ไม่ใส่ผงกรอบ โดยแยกผลิตภัณฑ์เป็น 5
แบบ ด้วยบรรจุภัณฑ์ 5 ลิ แต่รสชาติเดียวกันทั้งหมด และมีคุณภาพสม่ำเสมอ แต่จะแตกต่างกันที่
จุดประสงค์ในการนำไปใช้งาน เช่น ถูกลี้น้ำมันเป็นเส้น นยมนำไปผัดไข่ หรือถูกลี้น้ำมันเป็นแบบสับ
ละเอียดจะนำไปเจียวไข่แทนไส้หมูสับ เป็นต้น

สำหรับปัญหาที่พบคือ คุณภาพวัตถุดิบจากเกษตรกรที่ยังไม่สามารถควบคุมได้ มีของ
เสียมากซึ่งจะขึ้นกับสภาพดินฟ้าอากาศ ตัวเกษตรกรไม่มีวินัยในการผลิต มักจัดเก็บวัตถุดิบที่
คุณภาพไม่ได้มาตรฐาน จึงหวังว่าจะทำอย่างไรที่จะใช้พื้นที่ให้เต็มความสามารถได้ โดยตัวเกษตรกร
ควรจะได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ ให้ความรู้ในการผลิตวัตถุดิบซึ่งจะเป็นสิ่งที่ดีมาก การให้ความรู้
เรื่องการแปรรูป การดูแลรักษาดิน และต่อไปอยากพัฒนาเป็นออร์แกนิกด้วยแต่คิดว่าคงต้องใช้ระยะ
เวลานาน จึงสนใจโครงการนี้เป็นอย่างมากเพราะคิดว่าอาจช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้ได้

นอกจากนี้ขอฝากเรื่องราวที่ผู้ประกอบการต้องติดต่อกับผู้ผลิตเอง โดยไม่ได้มีการทำสัญญา จึงจะพบปัญหาเรื่องราคา และการไม่พูดความจริง เพราะอดีตทำธุรกิจนี้ตั้งแต่วัยพ่อแม่ ที่ จ.กาญจนบุรี พบว่าบางปีเกษตรกรผู้ปลูกหัวไชเท้าได้ผลผลิตมาก บางปีได้ผลผลิตน้อย แต่เกษตรกรไม่บอกความจริงกับเรา เพราะทราบว่าจะมีคนให้ราคาที่ดีกว่า เกษตรกรเหล่านั้นจะขายให้กับคนอื่นที่ได้อัดต่อกับเราไว้แล้ว และที่สำคัญเราเป็นผู้สำรองค่าใช้จ่ายในการลงทุนไปก่อนด้วยทั้งค่าเมล็ดพันธุ์ และค่าต้นทุนต่างๆ จึงส่งผลให้เราไม่ได้วัตถุดิบในการผลิตสินค้า นอกจากนี้ยังพบปัญหาเรื่องการเก็บเกี่ยวไม่ตรงตามเวลาที่กำหนดเพื่อให้ได้วัตถุดิบที่มีคุณภาพมาตรฐาน เพราะตัวเกษตรกรไม่มีความรับผิดชอบอีกด้วย

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท แสดงความคิดเห็นว่าเรื่องเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องเข้าถึงตัวเกษตรกร อาจต้องมีพี่เลี้ยงไปดูแล โดยต้องนำเรื่องจิตวิญญาณไปนำเสนอพร้อมกับการให้ความรู้ อย่างยั่งยืน ต้องใช้ทีมนักวิจัยลงพื้นที่จัดการความรู้ ซึ่งเรื่องนี้น่าสนใจที่จะทำโครงการสร้างเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกหัวไชเท้าต่อไป

6. คุณสุพัศตรา สมใจวงษ์ ตัวแทนจากบริษัท เอกชัยสาส์นสุพรรณ จำกัด

ผลิตภัณฑ์หลักคือ ขนมหาสีสุพรรณ และมีร้านจำหน่ายหลักอยู่ที่ริมถนนสุพรรณบุรี-ชัยนาท ขณะนี้ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมเช่นกัน การจำหน่ายปกติมีการติดต่อส่งสินค้าให้กับจัสโก้ เทลโก้โลตัส และห้างสรรพสินค้าเดอะมอลล์กับงานแสดงสินค้าโอท็อป ที่จะมีการแสดงสินค้าเป็นช่วงๆ ส่วนเซเว่นอีเลฟเว่นจะติดเรื่องอายุการจัดเก็บ และเรื่องการหักค่าจีพี

ทั้งนี้บริษัทมีจุดยืนคือเป็นสินค้าของฝาก จึงจะผูกพันมิตรนำไปฝากขายตามศูนย์ขายของฝากที่ต่างๆ และมีศูนย์ขายสินค้าของตัวเอง โดย บ.เอกชัยมีสินค้าค่อนข้างมากประมาณ 20-30 ชนิด เช่น ขนมหาสี ขนมหีบเยาะ ครอบแครงสามรส เป็นต้น ซึ่งมีการพัฒนาตัวสินค้าให้มีอายุการจัดเก็บให้นานขึ้นโดยพัฒนาบรรจุภัณฑ์แต่ไม่ใส่สารใดๆ และพัฒนาสินค้าให้มีขนาดบรรจุภัณฑ์ที่มีขนาดเล็กลง นอกจากนี้เราต้องมีการประมาณการในการขาย เพื่อสั่งการผลิตบรรจุภัณฑ์ให้พอดีกับการจำหน่ายเพราะมักพบปัญหาเนื่องจากขนมหีบเยาะจะมีการเปลี่ยนรูปแบบบรรจุภัณฑ์บ่อยๆ ทำให้มักจะเหลือกล่องบรรจุค้างอยู่จำนวนมาก

สำหรับเรื่องที่ต้องการขอคำปรึกษาคือเรื่องอายุของผลิตภัณฑ์ ที่ต้องการพัฒนาให้สามารถเก็บได้นานๆ เพราะทางบริษัทได้พยายามพัฒนาการผลิตในรูปแบบต่างๆ แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากขนมหีบเยาะ เมื่อเปลี่ยนรูปแบบการผลิต หรือใช้ส่วนประกอบบางอย่างที่เปลี่ยนไปก็ส่งผลให้รสชาติไม่เหมือนเดิม ไม่เป็นที่ถูกใจของผู้บริโภค จึงอยากได้คำปรึกษาในเรื่องนี้

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท แนะนำประเด็นว่าเราต้องมีความสามารถเรื่องการบริหารจัดการ ซึ่งการพยายามพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีอายุการจัดเก็บยาวนานขึ้นนั้นไม่ควรทำ เพราะขณะนี้ทั่วโลกให้ความสนใจกับเรื่อง Slow food และการบริโภคอาหารที่สดใหม่มากกว่าอาหารที่มีอายุการ

จัดเก็บที่ยาวนาน แต่ควรแก้ไขในเรื่องการหาแหล่งผลิตให้ใกล้เคียงกับสถานที่จัดส่ง และการลดต้นทุนค่าขนส่งซึ่งเหล่านี้จะเป็นจุดเด่นในการบริหารจัดการ

7. คุณคมสันต์ ขวัญเสน่ห์ ปลายจวัก จ. สุพรรณบุรี

เสนอผลิตภัณฑ์ 5 ชนิด ได้แก่

- ขนมกรอบทอง ซึ่งเป็นทองม้วนแบบแผ่นแบน ปูรสชาติหวานมัน
- ขนมกรอบทอง ที่ใส่รสชาติผงช็อคโกแลต ชาเขียว สตอเบอร์รี่ และชีส
- ข้าวแต่น้ำแดงโม ที่ผสมน้ำตาลราดลงไปในตัวข้าวแต่น
- ข้าวพองสมุนไพร ใส่ใบมะกรูดและสมุนไพรต่างๆ ลงไปด้วย
- ข้าวพองรสชาติคล้ายทวิสตี

สำหรับปัญหาที่พบคือ

- ราคาวัตถุดิบที่ไม่คงที่ เช่น มะพร้าวที่มีราคาผันผวนมาก และผู้ผลิตวัตถุดิบที่ไม่รักษาสัญญา จะเลือกขายวัตถุดิบให้แก่คนที่ให้ราคาสูงกว่าบ่อยครั้งทำให้ประสบปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบ

- การผลิตที่ยังไม่ก้าวหน้า ทำให้ผลิตได้ไม่รวดเร็วตามความต้องการ

- ต้นทุนสินค้า เช่น ผงชีสที่ใส่เพื่อปรุงรสมีราคาสูงมาก หรือกล่องพลาสติกที่ใส่ผลิตภัณฑ์มีราคาสูงถึงใบละ 4 บาทไม่รวมสติ๊กเกอร์ติดฟากล่อง

8. คุณลัดดาพร บุญเรือง ตัวแทนจากร้านพรมีคุณ

ผู้ผลิตกุ้งแช่ขอสหอม แต่มีจุดอ่อนคือมีความแตกต่างกับกุ้งแช่ขอสโคราช เพราะภาครัฐไม่ค่อยให้การสนับสนุนเหมือนกุ้งแช่ขอสโคราช แต่กุ้งแช่ขอสของร้านพรมีคุณจะผลิตจากเนื้อหมูปลอดสารอย่างดี และมีสินค้าอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหลายชนิด นอกจากนั้นยังมีกุ้งแช่ขอสปลาซึ่งเป็นสินค้าใหม่เพิ่มขึ้นด้วย

สำหรับปัญหาคือด้านเทคโนโลยีการผลิต ที่ผลิตไม่เพียงพอในการขาย เช่น กุ้งแช่ขอสกรอบ โดยการใช้ยาง ที่เป็นผลิตภัณฑ์เด่นที่ขายดีจะผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการ และปัญหาอายุการจัดเก็บน้อย ไม่สามารถส่งออกต่างประเทศได้

9. คุณรำไพศรี อติเปรมินทร์ จาก บริษัท คริสบี้ เวท แอนด์ ฟู้ด

ผลิตลำโพงกรอบ ซึ่งเป็นการทำทอดจากงานวิจัยของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เริ่มดำเนินการมาได้ประมาณ 1 ปี โดยระยะแรกพบภาวะปัญหาลำโพงแพ่งมากจึงเริ่มต้นด้วยการใช้เงินทุนค่อนข้างมาก ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ไม่มีน้ำมัน ไม่มีสารปรุงแต่ง ต่อมาทอดเป็นเครื่องดื่มลำโพงอบ สามารถใช้ชงดื่มได้ง่าย

ปัญหาที่พบเรื่องแรกคือ ความเชื่อเดิมๆ ของผู้บริโภคที่เชื่อว่ากินลำโพงแล้วจะร้อนใน ซึ่งต้องอธิบายให้เข้าใจว่าถ้ากินลำโพงสดอาจทำให้ร้อนใน แต่ลำโพงอบแห้งจะช่วยแก้ร้อนในได้ และเรื่อง

วัตถุดิบที่มีปริมาณไม่สม่ำเสมอ หาวัตถุดิบยาก ต้องหาพันธมิตรผู้ปลูกลำไยซึ่งค่อนข้างยาก ต้องทำการเก็บสต็อกลำไยจากฤดูกาลไว้ตลอดปีเพื่อให้เพียงพอในการผลิต และต้นทุนการผลิตสูงเนื่องจากมีความพิถีพิถันในการผลิตแต่ไม่สามารถขายแพงได้ และบริษัทเองมีเงินทุนน้อยจึงไม่สามารถนำไปวางจำหน่ายในห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ที่หักค่าจีพีสูงๆ ได้ จึงต้องหากลุ่มลูกค้าเป้าหมายอย่างเฉพาะเจาะจง ซึ่งต้องทำการตลาดต่อไป

โดยกลุ่มเป้าหมายของบริษัทนั้นวางไว้ทั้งตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ ซึ่งตลาดในประเทศนั้นในปัจจุบันมีผลตอบรับดีพอสมควร และสินค้าได้รับความนิยมมากพอสมควร แต่การส่งออกยังไม่คงที่มากเท่าไร

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวว่าเรื่องนี้เป็นกรณีตัวอย่างที่ตนเองมักมีคำถามกับภาครัฐว่า เมื่อหน่วยงานภาครัฐคิดนวัตกรรมใหม่ๆ ให้ผู้ประกอบการนำไปต่อยอดนั้น หน่วยงานรัฐจะสามารถดูแลต่อเนื่องได้เพียงใด เพราะผู้ประกอบการต้องต่อสู้ตั้งแต่ต้นน้ำด้วยตนเอง ซึ่งผู้ประกอบการต้องมีสายป่านค่อนข้างยาวพอสมควรจึงจะสามารถผลักดันให้ธุรกิจดำเนินต่อไปได้ เพราะคนไทยมักนิยมกินลำไยสดมากกว่าลำไยแปรรูป แต่เห็นว่ากรณีนี้น่าจะมีโอกาสที่ดี เพราะสินค้ามีรูปลักษณ์ที่ดึงดูดน่าสนใจ แต่การทำเดี่ยวๆ น่าจะยากพอสมควรเนื่องจากต้นทุนต่อหน่วยสูงมาก ซึ่งโครงการ เราเองมีช่องทางการตลาดต่างประเทศที่น่าจะไปได้ดี เนื่องจากสินค้าของร้าน Farmer Shop ที่ลงไว้ในเว็บไซต์หลายรายการได้รับความสนใจจากตลาดต่างประเทศพอสมควรจึงคาดว่าน่าจะมีช่องทางการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์นี้เช่นกัน

10. คุณศรีสมบุญ ขวานิสากุล ตัวแทนจาก บจก. เอ็นเอ็นซี โปรดักส์

ผู้ผลิตเต้าหู้นมสด รสชาติต่างๆ สามารถเก็บในตู้เย็นที่อุณหภูมิ 2-5 องศาเซลเซียส ได้ 10-12 วัน โดยผลิตภัณฑ์ไม่ใส่สารกันเสียใดๆ มีสถานที่จำหน่ายเช่น เซเว่นอีเลฟเว่น, โลตัส, จัสโก้, ร้านเจ๊ท ในปทุมธานี, โกลเด้นเพลส, และร้านค้าทั่วไป แต่ยังมีปัญหาการส่งสินค้าตามต่างจังหวัดซึ่งพยายามแก้ปัญหาด้วยการตั้งเฟรนไชน์แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จ

สำหรับปัญหาที่พบคือ การติดต่อกับห้างร้านค้าปลีกขนาดใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง และวัตถุดิบประเภทนมหรือผลไม้ ที่บางครั้งพบปัญหาขาดแคลนเช่นกัน และเรื่องการขนส่งที่มีต้นทุนค่อนข้างสูงจึงอยากเสนอว่าถ้ามีผู้ประกอบการที่สามารถรวมกันแชร์ค่าขนส่งสินค้าเพื่อจะได้เป็นการลดต้นทุนจะดีมาก

นอกจากนี้ขอแนะนำผู้ประกอบการที่ต้องการยืดอายุสินค้า โดยมีจะผลิตภัณฑ์ประเภทไอศ cream ซึ่งเป็นสิ่งที่ได้จากธรรมชาติ ที่ประเทศญี่ปุ่นส่งออกไปไต้หวันเป็นวัตถุดิบเสีย แต่ทางบริษัทยังไม่มีข้อมูลยืนยันจึงใคร่ขอคำแนะนำและขอข้อมูลจากนักวิชาการด้วย

11. คุณเกษร ดีมานพ จากเกษรไหมหอม

ผลิตภัณฑ์ประเภทน้ำยาถูแลผ้าไหม ทั้งน้ำยาซักผ้าไหม และน้ำยาอบผ้าไหมเพื่อดูแลผ้าไหมให้ช่วยรีดได้ง่ายขึ้น โดยเป็นผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคสามารถซื้อไปทำเองได้โดยจะไม่เกิดรอยต่าง และไม่ต้องไปจ้างร้านซักแห้งที่เสี่ยงต่อการเกิดรอยต่างที่มักใช้วิธีซักน้ำมัน

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวว่าผลิตภัณฑ์ประเภทนี้ควรนำเสนอคู่กับการจำหน่ายผ้าไหม จึงเชิญชวนให้นำสินค้าไปร่วมแสดงในงานมหกรรม สกว. ที่จะมีการแสดงงานวิจัยผ้าไหมด้วย

12. คุณสิงหา มีชัยประเสริฐสุข ผู้ผลิตไอศกรีมเจลาโต้

ผลิตไอศกรีมเจลาโต้ สูตรจากประเทศอิตาลี ตามลูกค้าสั่ง โดยส่งตามร้านอาหารระดับภัตตาคาร เนื่องจากมีราคาค่อนข้างสูง เรื่องวัตถุดิบส่วนผสมต่างๆ ยังไม่มีปัญหาเพราะมีบริษัทนำเข้าวัตถุดิบเหล่านี้มาขาย ที่ผ่านมายังไม่พบปัญหาใดๆ ไอศกรีมเจลาโต้จะมี 2 รูปแบบคือแบบอิตาเลียนแท้ และแบบไทยสไตล์ คือผลิตจากผลไม้ตามฤดูกาล ส่วนเรื่องของการขอมาตรฐาน อย. ยังไม่ได้ดำเนินการ ปัจจุบันมีวางจำหน่ายอยู่ที่อินเด็กซ์ทุกสาขา ฟิวเจอร์โบว์ทุกสาขา และร้านอาหารที่มีกำลังซื้อสูงตามแหล่งต่างๆ โดยตัวไอศกรีมมีอายุได้ 3 เดือนแต่มีหมดก่อนเพราะประเทศไทยเป็นเมืองร้อนสามารถจำหน่ายได้สม่ำเสมอ ปัจจุบันมีไอศกรีมทั้งหมด 26 รสชาติ ถ้าเป็นแบบอิตาเลียนแท้ได้จากการไปศึกษาสูตรการผลิตที่ต่างประเทศมาสูตรละ 400,000 บาท

การที่เลือกนำสินค้ามาร่วมจำหน่ายกับโครงการร้านเพราะเคยได้รับการติดต่อ เข้ามาจำหน่ายใน มก. ตามงานต่างๆ แล้วได้รับการตอบรับที่ดีเป็นตลาดที่มีกำลังซื้อสูง จึงตัดสินใจร่วมนำสินค้ามาวางจำหน่ายด้วย

13. กลุ่มจุมูกข้าวรุ่งอรุณ

นำเสนอสินค้าโดยคุณกาญจนา คูหากาญจน์ โดยกลุ่มผลิตจุมูกข้าวรุ่งอรุณ เป็นกลุ่มสตรีที่มีการทำกันเอง และมีโรงสีข้าวที่ อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี มีทั้งข้าวหอมนิล และข้าวหอมมะลิ คัดมาเฉพาะจุมูกข้าวทำเป็นซองพร้อมชง ต่อมาได้ร่วมพัฒนาสินค้ากับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นจุมูกข้าวที่ผสมนมชงทานได้ หรือสามารถทานเล่นได้ มีคุณค่าทางอาหารค่อนข้างสูง ได้รับมาตรฐานต่างๆ ทั้ง อย. และ มฟช. ซึ่งได้รับความนิยมมีการสั่งซื้อจำนวนมาก

คุณกาญจนา คูหากาญจน์ ในฐานะประธานกรรมการฯ กล่าวสรุปว่าปัญหาของผู้ประกอบการที่พบจะคล้ายๆ กัน เช่น เรื่องวัตถุดิบทางการเกษตร หรือเกษตรกรผู้ผลิตและผู้แปรรูป และได้เสนอว่ากรณีลำไยอบแห้ง ถ้าสามารถบอกสรรพคุณที่บรรจุภัณฑ์ได้ว่าลำไยอบแห้งสามารถแก้ร้อนในได้ น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการจำหน่ายเพิ่มขึ้น

คุณรำไพศรี อติเปรมินทร์ ชี้แจงว่าสินค้าไม่สามารถบอกสรรพคุณเช่นที่แนะนำได้ เนื่องจากติดที่ระเบียบของ อย. แต่ได้เลียงไปบอกสรรพคุณที่บรรจุภัณฑ์แล้วว่ามีวิตามินซีสูงและสารต้านอนุมูลอิสระสูง เพราะวิตามินซีจะเป็นตัวช่วยแก้ร้อนในได้ดี

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวสรุปดังนี้

- ผู้ประกอบการหลายรายมีสิ่งท้าทายที่ต้องทำงานให้สำเร็จ หลายรายมีปัญหาซึ่งทางสถาบันฯ จะสามารถนำไปศึกษาต่อได้ จึงอยากเชิญชวนให้เข้ามาร่วมงานกับสถาบันฯ และโครงการฯ ทั้งนี้ขอความร่วมมือการออกแบบฟอร์มรายละเอียดสินค้าของตนเองให้ครบถ้วน

- ขอนำสินค้าของผู้ประกอบการที่ผ่านการคัดเลือกไปจัดวางแสดงและจำหน่ายในงานมหกรรม สกว. วันที่ 23-27 พ.ย. 2554 ที่ฮอลล์ 7-8 อิมแพค เมืองทองธานี โดยขอความร่วมมือให้ผู้ประกอบการที่ได้รับการคัดเลือกนำสินค้ามาจัดให้ชิมหรือจัดแสดงในงานด้วย และสินค้าจะมีสติ๊กเกอร์ของร้าน Farmer Shop ติดไว้ในเบื้องต้นด้วย ส่วนสินค้าบางอย่างอาจต้องนำไปศึกษาร่วมกับสถาบันอาหารและกระทรวงสาธารณสุขให้นำสินค้ามาศึกษากับโครงการฯ ว่ามีสรรพคุณพิเศษจริงหรือไม่ แล้วนำไปยกระดับให้เป็นสินค้าที่มีสรรพคุณพิเศษ เช่น เป็นยา หรือเป็นกลุ่มอาหารปลอดภัยต่อไป

- วันที่ 9 ธ.ค. 2554 ที่จะถึงนี้จะมีการเปิดโครงการร้าน Farmer Shop ที่คณะเศรษฐศาสตร์ มก. อย่างเป็นทางการ ผู้ประกอบการสามารถนำสินค้ามาช่วยจัดแสดงให้ชิมฟรีในงานได้ โดยโครงการตัวแบบร้าน Farmer Shop นี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

จากนั้นได้เปิดโอกาสให้คณะกรรมการตัดสิน ร่วมกันพิจารณาสินค้าพร้อมให้คำแนะนำซึ่งผลการคัดเลือกนั้นเจ้าหน้าที่สถาบันฯ จะส่งเอกสารแจ้งให้ทราบในลำดับต่อไป

เลิกประชุมเวลา 12.30 น.

การประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop

ครั้งที่ 16/2554 (ระยะที่ 2 ครั้งที่ 4/2554)

วาระพิเศษ

วันพฤหัสบดีที่ 13 ตุลาคม 2554 เวลา 13.00 – 16.00 น.

ณ ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์ ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.

ผู้มาประชุม

1. รศ. จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	หัวหน้าโครงการวิจัย Farmer Shop
2. คุณสายสุดา	ศรีอุไร	นักวิจัย
3. คุณกาญจนา	คุณกาญจน์	ประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
4. คุณบรรหาร	แสงฟ้าสุวรรณ	รองประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
5. คุณสุขุม	ไวยธำรงค์	กรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
6. คุณสมพงษ์	ชุ่มเพ็ญพันธุ์	กรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop

เริ่มประชุม

เวลา 13.00 น.

วาระที่ 1

เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

ไม่มี

วาระที่ 2

รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 15/2554

ไม่มี

วาระที่ 3

เรื่องเพื่อพิจารณา

3.1 การเตรียมการสำหรับการจัดบูทในงานมหกรรม สกว. ในวันที่ 23-27 พ.ย.

2554

- ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาคัดเลือกสินค้าที่จะนำไปร่วมออกบูทในงานมหกรรม สกว.

ดังนี้

1. ชาใบหม่อน คุณกาญจนา	2. น้ำพริกแม่เกตุ คุณสุขุม
3. กัลยอบบเลี่ยนนาง คุณบรรหาร	4. แชมพูชมพูพันธุ์ทิพย์ คุณสมพงษ์

ภูเก็

น้ำ

5. ผลิตภัณฑ์ของ บ.ไพโรทิพ คุณสะอาด

7. ผลิตภัณฑ์จากข้าว

9. ผลิตภัณฑ์จากข้าวรุ่งอรุณ

11. ผลิตภัณฑ์ลำไยอบกรอบ ของ บ.คริสปี๊

13. ดอกเกลือ

15. สบู่สมุนไพร จากกลุ่มสมุนไพรบ้านคีรีวง

17. ข้าวหอมมะลิเกิดบุญ/ ข้าวสหกรณ์

19. ผักออร์แกนิกของ บ.อดัมส์

21. ไซโป้ว แม่กิมฮวย

23. ขนมไทยของคุณอ้อ สำหรับโบราณ

25. ขนมกรอบทอง ของกลุ่มปลายจวัก

27. ไอศกรีมเจลาโต้

28. น้ำผลไม้ของคุณวายุ + ขนมปังโฮลวีต

30. น้ำลูกเดือย ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสะพานสูง

- เตรียมตะกร้าใส่สินค้า สำหรับบริการลูกค้าในการเลือกซื้อสินค้า

- ปูพรมหน้าชั้นวางสินค้าขนาดประมาณ 50x70 ซม. สูงประมาณ 80 ซม. และต้องไม่

บังหน้าชั้นวางสินค้า

- แผนการทำงาน ดังต่อไปนี้

6. ผลิตภัณฑ์ของ บ.ซองเดอร์

8. ผลิตภัณฑ์ของ บ.พรทิพย์

10. ผลิตภัณฑ์ของ บ.สยามบานา

12. ผลิตภัณฑ์น้ำยาซักผ้าไหม

14. น้ำมันเหลือง

16. ไม้กวาดป่านศรนารายณ์

18. ข้าวคุณธรรม

20. ส้มโอไทยหริ

22. ผลิตภัณฑ์ของ ครูยุ

24. ผลิตภัณฑ์ของ บ.เอกชัย

26. กาแฟ

29. น้ำข้าวโพด

31. เต้าฮวยนมสด

รายละเอียด/แผนการดำเนินงาน	วัน/เดือน/ปี
1. สว.สก.ออกหนังสือเชิญผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการ ระบุรายละเอียดให้ ยืนยันจำนวน/ชนิดสินค้า และ รศ.จุฑาทิพย์ จะโทรศัพท์คุยรายละเอียดกับ ผู้ประกอบการด้วยตนเอง	ตอบรับภายใน 25 ต.ค. 2554
2. นัดทานข้าวกับคณะกรรมการ เวลา 11.00 น. ณ easy pissy ตรงข้าม Hall 5	อังคารที่ 22 พ.ย. 2554
3. นัดส่งสินค้าหลังเที่ยง ณ Hall 7-8 อิมแพค เมืองทองธานี	อังคารที่ 22 พ.ย. 2554
4. มอบภารกิจการจัดชั้นให้ผู้ประกอบการตามแผนผัง	อังคารที่ 22 พ.ย. 2554
5. นัดหมายผู้เกี่ยวข้อง	พุธที่ 23 พ.ย. 2554
6. จัดเวทีคัดสรรสินค้า เวลา 11.00-12.00 น.	ศุกร์ที่ 25 ต.ค. 2554
7. จัดเตรียมกระเป๋ Farmer Shop จำนวน 100 ชุด/วัน	23-27 พ.ย. 2554
8. จัดเวทีเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้กับผู้ประกอบการ เวลา 14.00-	23-27 พ.ย. 2554

15.00 น. ของทุกวัน	
9. จัดทำสายคล้องคอ Farmer Shop สีแดงสำหรับเจ้าหน้าที่ประจำบูท	
10. การแต่งกาย: กางเกงสแลค เสื้อโปโล Farmer Shop รองเท้าหุ้มส้น	

- ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาคำขวัญใหม่สำหรับทำป้ายโฆษณา โดยในเบื้องต้นมีตัวเลือก
ไว้ 2 แบบ คือ

บนเส้นทางสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืน.... กับ *Farmer Shop*

เส้นทางสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืน....ของผู้ประกอบการ

วาระที่ 4 อื่นๆ
 ไม่มี

เลิกประชุมเวลา 16.00 น.

การประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop

ครั้งที่ 17/2554 (ระยะที่ 2 ครั้งที่ 5/2554)

วันพุธที่ 7 ธันวาคม 2554 เวลา 9.00 – 12.30 น.

ณ ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์ ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.

ผู้มาประชุม

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	หัวหน้าโครงการวิจัย Farmer Shop
2. ผศ.ดร.อภิรดี	อุทัยรัตนกิจ	หัวหน้าโครงการวิจัยร่วม Farmer Shop
3. คุณสายสุตา	ศรีอุไร	นักวิจัย
3. คุณกาญจนา	คุณกาญจน์	ประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
4. คุณบรรหาร	แสงฟ้าสุวรรณ	รองประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
5. คุณสุขุม	ไวทยธำรงค์	กรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
6. คุณสมพงษ์	ชุ่มเพ็ญพันธ์	กรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
7. ดร.ศักดิ์สิทธิ์	บุศยพลการ	อาจารย์ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มก.
8. คุณกชพรรณ	กิวโรส	ตัวแทนจากบริษัทดัมส์ เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด

เริ่มประชุม

เวลา 9.00 น.

วาระที่ 1

เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท หัวหน้าโครงการ Farmer Shop แจ้งแก่ที่ประชุม ดังต่อไปนี้

1.1 สรุปสถานการณ์โครงการร้าน Farmer Shop ณ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภายหลังน้ำลด เจ้าหน้าที่สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ได้เข้าทำความสะอาดพร้อมสำรวจความเสียหาย พบว่าพื้นที่ภายในร้านได้รับความเสียหายทั้ง 2 ห้อง คือห้องมินิมาร์ทและห้องข้าว โดยมีข้าวสารได้รับความเสียหายบางส่วน และสินค้าอุปโภคบริโภคที่อยู่ในร้าน ตั้งแต่ก่อนน้ำท่วมหลายชนิด เช่นประเภทขนมหวานต้องคัดแยกออกเป็นสินค้าที่ได้รับความเสียหายไปอีกส่วนหนึ่ง โดยอยู่ระหว่างการตรวจสอบสต็อกสินค้าและรวบรวมสรุปยอดความเสียหาย สำหรับชั้นวางสินค้าต่างๆ ได้รับความเสียหายเป็นบางส่วน จึงได้ติดต่อช่างให้เข้าประเมินราคาการซ่อมบำรุงภายในร้าน ราคาตกลงอยู่ที่ 35,000 บาท โดยจะเร่งดำเนินการซ่อมบำรุงต่อไป

1.2 สถาบันฯ ได้รับงบประมาณจากสภาวิจัยฯ จำนวน 800,000 บาท ให้ทำโครงการเรื่อง SMEs และโอท็อป ซึ่งจะสามารถนำมาเชื่อมโยงต่อกับงานโครงการ Farmer Shop ได้ เช่น โครงการกล้วยเล็บมือนางของคุณบรรหาร เป็นต้น ซึ่งจะเป็นโครงการใหม่ที่ต่อเนื่องกันต่อไป

วาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 16/2554

ไม่มี

วาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

3.1 การเตรียมการสำหรับการจัดทำโครงการของขวัญปีใหม่

➡ รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท นำเสนอกล่องของขวัญแบบต่างๆ และถุง Farmer Shop ที่จะใช้สำหรับเป็นชุดของขวัญเพื่อจำหน่ายในช่วงปีใหม่ ให้แก่ที่ประชุมร่วมกันพิจารณา ซึ่งที่ประชุมร่วมกันพิจารณาคัดเลือกแล้วสรุปดังต่อไปนี้

- 1) ถุง Farmer Shop + ช็อคโกแลต และจัดชุดตัวอย่างโดยนำสินค้าใส่ในถุงพร้อมกำหนดราคาจำหน่าย
- 2) กล่องสาน 2 แบบ + ข้าวคุณธรรม
- 3) กิฟต์เซตชาใบหม่อนของคุณกาญจนา 2 แบบ คือแบบถุงตาข่าย 8 กล่อง ราคา 350 บาท และ แพ็ค 4 กล่องคาตริบิ้นพร้อมโบว์ ราคา 170 บาท
- 4) กิฟต์เซตกล้วยเล็บมือนางกล่องใหญ่ของคุณบรรหาร แต่มีปัญหายังไม่มีดอกไม้ติดที่กล่อง จึงมอบให้เจ้าหน้าที่ของร้าน Farmer Shop เป็นผู้ทำการติดดอกไม้ให้เพื่อวางจำหน่าย
- 5) กิฟต์เซตกระเช้าขนาดเล็กใส่ผลิตภัณฑ์ชุมชนพูนทรัพย์ของคุณสมพงษ์
- 6) กระเช้าผักออร์แกนิก ADAMS โดยจะทำการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าให้สั่งจองและให้ลูกค้ารับของได้ในวันที่ 29-30 ธันวาคม 2554

➡ ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาคัดเลือกสินค้าที่จะนำลงในแค็ตตาล็อกสินค้าชุดของขวัญปีใหม่เพื่อการประชาสัมพันธ์ โดยจะจัดพิมพ์แค็ตตาล็อกและทำการแจกจ่ายไปยังหน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อที่ประชุมร่วมกันคัดเลือกแล้วได้ชุดของขวัญจำนวน 12 รายการ ดังต่อไปนี้

1) ถุงเปล่า Farmer Shop	ราคา 99 บาท
2) ถุง Farmer Shop + gift set	ราคา 400 บาท
3) ข้าวคุณธรรมในกล่องสาน	ราคา 180 บาท
4) ชาใบหม่อนกาญจนาชุด 8 กล่อง	ราคา 350 บาท
5) กล้วยเล็บมือนางกล่องเล็ก + ชาใบหม่อนชุดกล่องของขวัญที่มีเหลือในสต็อกสินค้า	
6) กล้วยเล็บมือนางกล่องใหญ่	ราคา 200 บาท

7) ตะกร้าผักออร์แกนิกคอตัมส์	ราคา 300 บาท
8) ตะกร้าขนมหวาน (ชุดสีเขียว)	ราคา 500 บาท
9) ตะกร้าขนมหวาน (ชุดสีแดง)	ราคา 400 บาท
10) เซ็ตสบู่สมุนไพรชมพูพันธ์ทิพย์	ราคา 350 บาท
11) เซ็ตน้ำพริกแม่เกตุ 2 กระปุก	ราคา 200 บาท
12) ชุดตะกร้าของขวัญ Farmer Shop	ราคา 900 บาท
- (ภายในตะกร้าประกอบด้วย ข้าวคุณธรรม, น้ำพริกแม่เกตุ, ชาใบหม่อนถุงซิปล, กล้วยเล็บมือนาง, แยมพุด+ครีมเนย, ลูกอมมะขาม, กาแฟชุมพร, และข้าวเกิดบุญ)

➡ การเปิดตัวขายสินค้าปีใหม่ หากไม่สามารถซ่อมบำรุงร้าน Farmer Shop ที่คณะเศรษฐศาสตร์ได้ทัน จะจัดเป็นซุ้มที่บริเวณหน้าร้าน Farmer Shop แทนซึ่งคาดว่าจะเริ่มเปิดจำหน่ายได้ในวันจันทร์ที่ 19 ธันวาคมนี้

3.2 รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานและการจัดร้าน Farmer Shop ใหม่ที่ไรสุวรรณ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

- คุณสายสุตา นำเสนอภาพการจัดร้านใหม่ของ Farmer Shop ภายในร้านค้าของไรสุวรรณ โดยขอให้ที่ประชุมร่วมกันพิจารณา และเสนอความคิดเพื่อการตกแต่งพื้นที่ว่างแถบสีขาวบนชั้นวางสินค้าให้น่าสนใจ ซึ่งที่ประชุมร่วมกันพิจารณาและอภิปรายแล้วได้ข้อสรุปว่า ให้จัดทำเป็นสติ๊กเกอร์ด้วยถ้อยคำดังนี้

Farmer Shop โดยสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

*** ใช้ตัวอักษรสีเขียวตัดขอบ รูปแบบฟอนท์เหมือนโลโก้ที่ดู Farmer Shop

- คุณสายสุตา รายงานเรื่องระบบบัญชีที่มีความเข้าใจผิดเรื่องระบบสินค้าของผู้ประกอบการที่เป็นเครือข่ายโครงการ เนื่องจากสินค้าบางชนิดที่ส่งไปอยู่นอกเหนือจากรายการสินค้าของร้าน Farmer Shop ที่ได้ส่งไปยังร้านค้าไรสุวรรณ จึงได้ทำความเข้าใจกับผู้รับผิดชอบดูแลเรียบร้อยแล้ว ซึ่งจากนี้ไป รศ.จุฑาทิพย์ ได้มอบหมายให้คุณมณิสรา (คุณอ้อ) เป็นผู้ดูแลเรื่องสินค้าที่วางจำหน่ายที่ไรสุวรรณและตรวจเช็คสต็อกสินค้า นอกจากนี้ ผอ.ไรสุวรรณ ยังพบปัญหาจากเจ้าหน้าที่ของร้านไรสุวรรณที่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย จึงไม่เข้าใจในระบบสินค้าของร้าน Farmer

Shop ที่นำไปวางจำหน่ายในร้านอีกด้วย จึงเสนอให้คณะกรรมการจัดเวรผลัดเปลี่ยนเข้าไปดูแลร้านด้วย

3.3 ติดตามความก้าวหน้าของ Outlet ที่ ร้านสหกรณ์ กฟผ.

ยังไม่มีความคืบหน้า เนื่องจากได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วม

3.4 พิธีเปิดโครงการร้าน Farmer Shop

ที่ประชุมเห็นพ้องให้เลื่อนจากกำหนดเดิมคือวันที่ 9 ธันวาคม 2554 ออกไปก่อน เนื่องจากร้านได้รับความเสียหายจากภาวะน้ำท่วมภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และจะกำหนดใหม่อีกครั้งตามความเหมาะสม

3.5 การปรับกำหนดการเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

- การจัดเวทีเรียนรู้การพัฒนากลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่ากล้วยเล็บมือนาง ณ จ. ชุมพร เดิมกำหนดในวันศุกร์ที่ 4 พ.ย. 2554 ขอเลื่อนออกไปเป็นช่วงต้นเดือนมกราคม รอกำหนดวันที่แน่นอนอีกครั้ง

- เวทีตัดสินคำครั้งที่ 6 มอบหมายให้คุณสายสุดา ติดต่อกับกรมส่งเสริมฯ เพื่อกำหนดวันตัดสินคำอีกครั้ง

วาระที่ 4 เรื่องอื่นๆ

4.1 คุณสมพงษ์ ชุ่มเพ็งพันธ์ ขอปรึกษาเรื่องกำหนดการจัดบูทประชาสัมพันธ์สินค้า ณ ร้านค้าไร้สุวรรณ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา โดยที่ประชุมเห็นพ้องให้จัดขึ้นในวันที่ 17-18 ธันวาคม 2554 โดยมอบให้คุณสายสุดาประสานงานกับคุณพูนทรัพย์ (คุณปู) เพื่อขอพื้นที่ด้านหน้าร้านจัดแสดงผลสินค้าและซุ้มผักออร์แกนิกคอตัมส์ และขอที่พักสำหรับวันที่ 17 ธันวาคมด้วย

เลิกประชุมเวลา

12.30 น.

รายงานการประชุมหารือร่วมกับตัวแทนบริษัท แพลน โมทีฟ จำกัด
วันพุธที่ 30 พฤศจิกายน 2554 เวลา 14.00-16.30 น.
ณ ห้อง 204 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้มาประชุม

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราราท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. คุณสายสุตา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
3. คุณเยาวนุช	เวชวิภาดา	บริษัทแพลน โมทีฟ จำกัด
4. คุณเฉลิมจิต	พักศิริสมบัติ	บริษัทแพลน โมทีฟ จำกัด
5. คุณพิมพ์พิศา	รัตนพลลภ	บริษัทแพลน โมทีฟ จำกัด

เริ่มการประชุมเวลา 14.00 น.

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราราท กล่าวต้อนรับตัวแทนบริษัทแพลน โมทีฟ จำกัด ทั้ง 3 ท่าน พร้อมกล่าวเชิญให้ตัวแทนฯ นำเสนอข้อเสนอโครงการศึกษาการจัดตั้งองค์กรธุรกิจชุมชนเพื่อหารือร่วมกัน ดังต่อไปนี้

ตัวแทนฯ เกริ่นนำภาพรวมจากโครงการรักษาสืบสานคนของกลุ่มบริษัท ปตท. ที่ผ่านมามีเรื่องการส่งเสริมอาชีพของกลุ่มคนในชุมชนมาตาปุด จ.ระยอง ซึ่งต่อมาบริษัท ปตท. มีแนวคิดจะศึกษาการจัดตั้ง “องค์กรธุรกิจชุมชน” รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เพื่อให้เกิดช่องทางการแบ่งปันประโยชน์จากกลุ่มอุตสาหกรรมมาสู่ชุมชนที่อยู่ใกล้พื้นที่เขตประกอบการอย่างทั่วถึง โดยมุ่งหวังให้องค์กรธุรกิจชุมชนดังกล่าวสามารถดำเนินธุรกิจประเภทต่างๆ ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในพื้นที่ บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นกลางทางการเมือง รวมทั้งกระจายประโยชน์ที่เกิดขึ้นกลับคืนสู่ชุมชนและสมาชิกในชุมชนได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ภายใต้แนวคิดที่ว่า 1) ต้องการให้ชุมชนอยู่ร่วมกับภาคอุตสาหกรรมได้อย่างยั่งยืน 2) ชุมชนควรได้รับประโยชน์จากอุตสาหกรรมในพื้นที่ และ 3) องค์กรธุรกิจชุมชนต้องสามารถแบ่งปันผลประโยชน์สู่ชุมชน

บริษัทแพลน โมทีฟ จำกัด จึงได้จัดทำข้อเสนอโครงการศึกษาการจัดตั้งองค์กรธุรกิจชุมชน โดยได้วิเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งแนวโน้มและสถานการณ์โลกในปัจจุบัน ซึ่งคณะผู้จัดทำได้ขอคำปรึกษาจาก รศ.จุฑาทิพย์ ไปในครั้งก่อนแล้ว จึงเห็นว่าไม่ควรมองเฉพาะธุรกิจด้านเดียวแต่ควรมองไปที่ชุมชนด้วยเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม จากการวิเคราะห์ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม

และสิ่งแวดล้อม ที่ปัจจุบันในแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 9 ที่ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาประเทศ อีกทั้งองค์การภาคธุรกิจก็นำปรัชญานี้มาใช้เป็นแนวทางด้วยเช่นกัน พร้อมทั้งเล็งเห็นว่าต้องมองในแง่ของการเปลี่ยนจากคู่แข่งให้มาเป็นพันธมิตรเพื่อให้มีการอยู่รอดมากขึ้น อีกทั้งยังมีกระแสสีเขียว-ออร์แกนิกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งจะเห็นได้ว่าแนวโน้มของอนาคตในการดำเนินงานขององค์กรรูปแบบใดก็ตามล้วนต้องมีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ทางผู้บริหารกลุ่ม ปตท. เองก็เล็งเห็นว่าธุรกิจส่วนใหญ่ยังอยู่บนฐานการใช้ทรัพยากรของประเทศ ซึ่งต้องใช้ให้เกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงเต็มประสิทธิภาพ ดังนั้นจะสร้างความยั่งยืนให้กับการเติบโตของกลุ่ม ปตท. นั้นจึงต้องให้ความสำคัญกับด้าน CSR และมุ่งสร้างความเชื่อใจและไว้วางใจจากคนในชุมชนด้วย

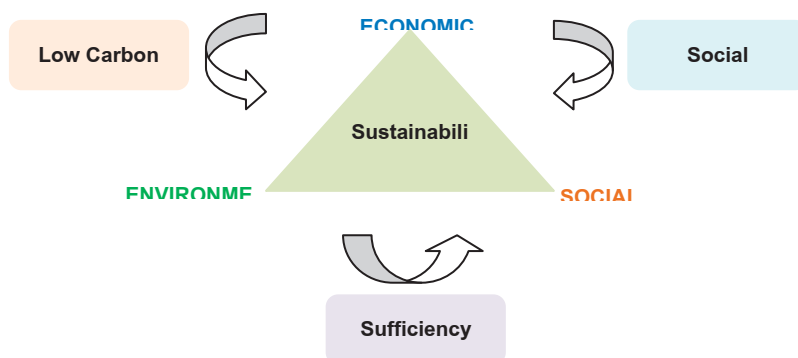
และจากคำแนะนำของ รศ.จุฑาทิพย์ จึงได้มีการลงพื้นที่สำรวจชุมชนบริเวณมาบตาพุด จ.ระยอง เมื่อวันที่ 26 พ.ย. 2554 พบว่ามีการรวมกลุ่มชุมชนด้วยกันเองหลายกลุ่ม บางกลุ่มมีการดำเนินงานที่ค่อนข้างดี มีการติดต่อธุรกิจกับโรงงานในกลุ่มมาบตาพุด แต่จุดอ่อนที่พบคือ ตัวสมาชิกที่เข้าร่วมกลุ่มนั้นมองแต่เพียงรายได้ที่จะได้รับ โดยยังไม่เล็งเห็นประโยชน์จากการรวมกลุ่ม เช่นกลุ่มเบเกอร์ ซึ่งกลุ่มเหล่านี้มีโอกาสที่ดีคือ ตัวโรงงานใกล้เคียงให้การสนับสนุนการดำเนินธุรกิจกับโรงงานอย่างสม่ำเสมอ แต่มักพบอุปสรรคจากการเมืองท้องถิ่น ทำให้ผู้คนในชุมชนเกิดความแตกแยกกันมากขึ้นจากผู้นำชุมชน นอกจากนี้ชาวบ้านเองยังเคยชินกับการได้รับการอุปถัมภ์จากโรงงานบริเวณมาบตาพุดตลอดมา นอกจากนี้เมื่อสำรวจถึงชีวิตความเป็นอยู่แล้วยังพบว่า หลายชุมชนนั้นระบบสาธารณูปโภคยังเข้าไม่ถึง บางหมู่บ้านยังไม่มีน้ำประปาใช้ เป็นต้น ซึ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาสำคัญในการพัฒนาชุมชนรอบโรงงานด้วยกันทั้งสิ้น ทั้งนี้เมื่อได้พูดคุยกับชาวบ้านแล้วจึงได้เล็งเห็นว่า ตัวคนกลางในการเชื่อมโยงนั้นมีความสำคัญมาก

สำหรับกรอบแนวคิดในการทำโครงการนี้คือ สิ่งที่จะทำให้เกิดความยั่งยืนคือตัวองค์กรธุรกิจชุมชนเชิงคุณค่า คือต้องใช้คุณค่านำมามูลค่าจึงจะได้ประโยชน์และได้ผล ซึ่งการที่ธุรกิจจะอยู่ได้นั้นต้องมีการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานต่างๆ เพื่อให้ขับเคลื่อนไปได้ สุดท้ายคือตัว Business Model ที่เหมาะสมกับชุมชนหรือองค์กรนั้นๆ ถูกพัฒนาขึ้นบนมาตรฐานการมีส่วนร่วม โดยโครงการจะแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ 1) การสร้างต้นแบบ จะเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจกับชุมชน ต้องมีการประชาสัมพันธ์ ดำเนินธุรกิจนำร่องเพื่อหารูปแบบธุรกิจที่เหมาะสม และยกระดับการเรียนรู้ 2) การเชื่อมโยงเครือข่าย เพื่อหาพันธมิตรทางธุรกิจ และ 3) การพัฒนาระบบสนับสนุน เช่นพัฒนาทรัพยากรบุคคล/องค์กร เป็นต้น โดยโครงการนี้มีระยะเวลาประมาณ 2 ปี แบ่งเป็นระยะเตรียมการ 2 เดือน ระยะดำเนินการขั้นต้น 4 เดือน ระยะดำเนินธุรกิจนำร่อง 1 ปี และระยะเชื่อมโยงเครือข่ายพัฒนาระบบสนับสนุนและพัฒนาศูนย์เรียนรู้ 6 เดือน โดยจุดยืนและคุณลักษณะขององค์กรธุรกิจชุมชนนั้นจะยึดหลักคุณค่า นำมูลค่าหรือกำไร โดยต้องคำนึงถึงสังคมและสิ่งแวดล้อม ใช้หลักการ

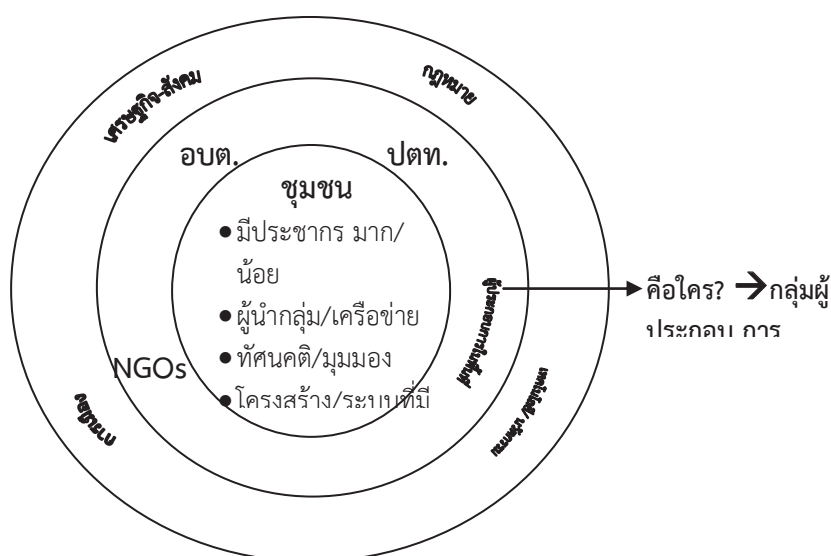
ดำเนินงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งชุมชนมีความเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วม สามารถดำเนินงานได้อย่างมีมาตรฐานในตลาดสินค้าหรือบริการ

หลังจากการนำเสนอข้อเสนอโครงการฯ แล้ว รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาทได้แสดงความความคิดเห็นดังต่อไปนี้

- ถ้าตนเองเป็นกลุ่ม ปตท. จะต้องการให้มีข้อมูลจากการลงพื้นที่ชุมชนทั้ง 63 ชุมชนที่กล่าวถึง ที่เรามีความเกี่ยวข้อง/เกี่ยวพัน ควรมีชื่อกลุ่ม/องค์กร บริษัท ว่าตั้งอยู่ที่ชุมชนใดบ้าง
- หลักการและเหตุผล ควรเพิ่มเติมให้มากขึ้น
- ภาพความคิดรวบยอด ควรบอกที่มาว่ามาจากที่ใด หรือคิดเอง ซึ่งอาจเพิ่มเติมเรื่องสิ่งแวดล้อมที่ยังมีอีกมากไม่เฉพาะเรื่อง Low Carbon เช่น เรื่อง Food Safety หรือ Food Security เป็นต้น แต่ยังควรรี้อยู่สามเหลี่ยม Economic Environment และ Social โดยงานของเราจะไม่ใช้เพียงแค่ CSR แต่จะต้องเป็น Beyond CSR

- สมมติว่าถ้า ปตท. ถามถึงตัวละครใดที่มีส่วนเกี่ยวข้องและห้อมล้อมชุมชนอยู่จะสามารถเขียนแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพตัวละครที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชน สรุปแผนภาพโดย รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท

จากแผนภาพ วงกลมส่วนกลางทั้งหลายเป็นอุปสรรค/ โอกาส ต่อการจัดตั้งองค์กร ธุรกิจชุมชนหรือ ไม่อย่างไร ทั้งหมดคือปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับชุมชน อาจเกริ่นนำได้ว่าเป็นกรณีศึกษาบางกรณีที่น่าสนใจ

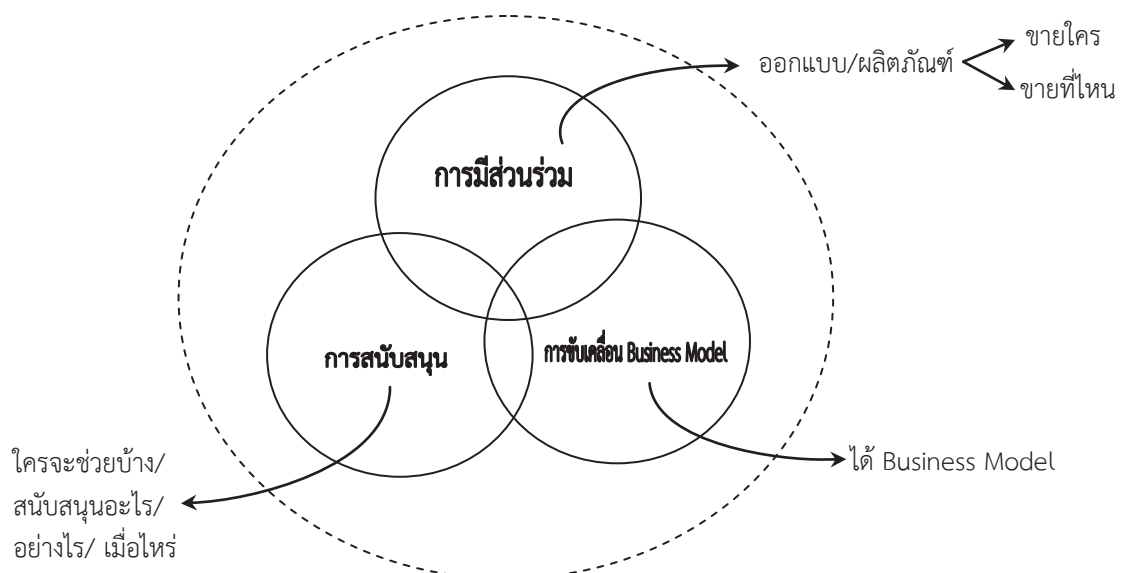
- ตัวแทน บ.แปลน โมทีฟฯ ถามว่าบางกรณีที่ชุมชนอยู่ได้ บางชุมชนอยู่ไม่ได้ ควรทำอย่างไร รศ.จุฑาทิพย์ ให้คำแนะนำว่าให้กล่าวถึงยกเป็นตัวอย่าง ว่าเราตระหนักดีถึงมนุษยชาติในปัจจุบันที่มนุษย์มีเทคโนโลยี มีการสื่อสาร เพราะฉะนั้นศักดิ์ศรีมนุษย์ต้องมีความเท่าเทียม ระบบคุณค่าอะไรที่จะทำให้ชุมชนมีความสุข ระบบคุณค่าตามธรรมชาติมีอะไรที่เป็นทุนที่ดี อาจขยายสิ่งที่มีอยู่เดิมก็ได้ เช่นกลุ่มสตรีที่มีอยู่แล้ว เราสามารถเข้าไปช่วยต่อยอดได้ แต่กรณีที่ไม่มีกลุ่มเราก็อาจเข้าไปช่วยสร้างกลุ่มใหม่ให้ตามความสนใจและความต้องการของชุมชนนั้นๆ

- ระบบคุณค่า ต้องให้รู้และเข้าใจ เข้าถึงกระบวนการเรียนรู้ และมีกระบวนการให้เรียนรู้

- รศ.จุฑาทิพย์ กล่าวว่า คุณค่ามี 3 กลุ่ม แบ่งได้ดังนี้

- 1) กลุ่มเอกชน จะคำนึงถึงกำไรและความสามารถในการแข่งขัน
- 2) สังคมนิยม ทุกคนต้องเท่าเทียมกัน
- 3) นักสหกรณ์ เศรษฐกิจฐานสังคม สร้างสังคมแห่งการแบ่งปัน

- สามารถเกริ่นนำบริบทโลก ที่สังคมยังขาดการเข้าถึง/โอกาส ถ้าองค์กรธุรกิจที่มีอยู่ในโลก ลงมาร่วมกัน ดังแผนภาพวงกลมสามอัน

- ถ้าต้องการให้กลุ่ม ปตท. ไม่ต้องสนับสนุนชุมชนหรือกลุ่มองค์กรธุรกิจที่อยู่รอบๆ โรงงานไปตลอดชีวิต ก็ต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการคิด-วิเคราะห์ความต้องการของชุมชน จากนั้นจึงศึกษาว่าใครจะเข้ามาช่วยสนับสนุนบ้าง โดย ปตท. ที่เป็นหลักในการดำเนินงานจะช่วยด้านใดบ้าง หรือสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์จะเข้าไปช่วยด้านใดบ้าง เป็นต้น โดยทุกกลุ่มต้องมีการทำ Feasibility Study แล้วจะได้เห็นว่าจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่/อย่างไร

- รศ.จุฑาทิพย์ ได้นำเสนอแนวคิด Value Network & Fair trade Platform (VN&F Platform) พร้อมอธิบายรายละเอียด

- สำหรับแนวคิดการจัดเวทีควรมีการดำเนินงานจัดเวทีเรียนรู้ในเบื้องต้น 4 เวที ใช้ทีมงานของ บริษัท แพลน โมทีฟ 3-4 คน เปิดเวทีเรียนรู้ให้แก่ชุมชน สำหรับกลุ่มพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้องมีเจ้าหน้าที่อย่างน้อย 1 คน และหัวหน้าโครงการคือ บริษัท แพลน โมทีฟ จำกัด

โดยบริษัท แพลน โมทีฟ ได้เรียนเชิญ รศ.จุฑาทิพย์ ภัทรวาท เป็นที่ปรึกษาโครงการ ซึ่งจะมีการนำเสนอข้อเสนอโครงการ ในวันที่ 2 ธันวาคม 2554 ที่จะถึงนี้ และจะได้นำคำแนะนำจาก รศ. จุฑาทิพย์ไปปรับปรุงเพิ่มเติมข้อมูล เพื่อนำเสนอกกลุ่ม ปตท. ต่อไป

เลิกประชุม เวลา 16.30 น.

การประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop

ครั้งที่ 18/2555 (ระยะที่ 2 ครั้งที่ 6/2555)

วันศุกร์ที่ 13 มกราคม 2555 เวลา 9.30–13.00 น.

ณ ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์ ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.

ผู้มาประชุม

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	หัวหน้าโครงการวิจัย Farmer Shop
2. คุณสายสุตา	ศรีอุไร	นักวิจัย
3. คุณกาญจนา	คูหากาญจน์	ประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
4. คุณบรรหาร	แสงฟ้าสุวรรณ	รองประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
5. คุณสุขุม	ไวยทยาธรงค์	กรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
6. คุณสมพงษ์	ชุ่มเพ็ญพันธุ์	กรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางสาวธรรณ	ศรีงาม	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
2. นางสาววสินธรา	ขวยเขิน	เจ้าหน้าที่โครงการวิจัย

เริ่มประชุม เวลา 9.00 น.

วาระที่ 1 เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท หัวหน้าโครงการวิจัยมอบหมายให้คุณวสินธรา ขวยเขิน รายงานผลการดำเนินงานโครงการของขั้วปีใหม่ของร้าน Farmer Shop ซึ่งเริ่มดำเนินการในวันที่ 19–30 ธันวาคม 2554 ภายหลังสถานการณ์น้ำท่วมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มียอดขายรวม 113,650 บาท ทั้งนี้รายได้ทั้งหมดไม่รวมค่าต้นทุนหน้าร้าน ค่าเดินทาง และค่าอุปกรณ์ตกแต่งชุดของขั้วต่างๆ โดยสินค้าขายดีคือ ถุงป่านรักษ์โลก Farmer Shop กล่องข้าวคุณธรรม กลัวยอบเล็บมือนางกล่องเล็ก ชุดของขั้วซาไบหม่อน และสบู่ล้างหน้าชมพูพันธุ์ทิพย์ ตามลำดับ ส่วนสินค้าในร้านที่ขายดีอันดับหนึ่งคือ ไอศกรีมเจลาโต้ มะขาม 5 รส ข้าวเกิดบุญ ข้าวหอมมะลิแดง และข้าวหอมมะลิ105 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานนั้นคือ

1. บุคลากรบางหน่วยงานยังไม่ให้ความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์
2. ประสิทธิภาพของผู้ทำการประชาสัมพันธ์ยังน้อยเกินไป

3. สินค้าบางอย่างขาดข้อมูล
 4. สินค้าไม่พอต่อความต้องการของลูกค้า และสินค้าบางอย่างไม่ได้สต็อกไว้ในร้านจึงเกิดความล่าช้าในการทำงาน
 5. ขาดการประสานงานที่ดีและขาดความเข้าใจในระบบของร้าน
 6. พนักงานผู้ขายสินค้ายังไม่มีความรู้ในรายละเอียดสินค้าแต่ละชนิดทำให้ไม่สามารถตอบคำถามของลูกค้าได้
 7. ปัญหาจากระยะเวลาที่กระชั้นชิดทำให้มีเวลาเตรียมการน้อย
- ทั้งนี้สิ่งที่ได้จากการทำงานโครงการในครั้งนี้คือ ได้เรียนรู้ระบบการดำเนินงานและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า พร้อมมีข้อสังเกตในการดำเนินงานสำหรับปีต่อไป เช่น ควรประชาสัมพันธ์โครงการไปยังหัวหน้าของหน่วยงานต่างๆ โดยตรงเพื่อความน่าเชื่อถือของโครงการ และควรมีเวลาเตรียมการล่วงหน้าเพิ่มมากขึ้น ทั้งเรื่องข้อมูลและปริมาณสินค้า ควรมีข้อมูลของสินค้าให้ครบถ้วน พร้อมให้พนักงานขายศึกษารายละเอียดของสินค้าแต่ละชนิดด้วย เป็นต้น

วาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 17/2554

2.1 รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหาร Farmer Shop ครั้งที่ 17/2554 เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2554 ที่ประชุมพิจารณาแล้วรับรองรายงานการประชุม

วาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

3.1 ข้อคิดเห็นของการนำสินค้า Farmer Shop จำหน่าย ณ ไร่สุวรรณ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

คุณธราภรณ์ ศรีงาม รายงานผลการติดตามลงพื้นที่เพื่อสังเกตการณ์ ในวันเสาร์-อาทิตย์ที่ 17-18 ธ.ค. 2554 พบว่า

1. กลุ่มเป้าหมายแบ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นส่วนใหญ่ของกลุ่มลูกค้า และกลุ่มลูกค้าประจำของไร่สุวรรณ
2. การจัดบูทประชาสัมพันธ์สินค้าพบว่ายังขาดแรงดึงดูดผู้บริโภค และขาดอุปกรณ์ตกแต่งให้สวยงามน่าสนใจ
3. ความเป็นหนึ่งเดียวของ Farmer Shop ยังไม่ค่อยมี เนื่องจากยังไม่มีป้ายแสดงแบรนด์ Farmer Shop จึงอาจทำให้ผู้บริโภคไม่เข้าใจถึงเจตนาที่แท้จริงว่าจัดบูทชิม/แสดงสินค้าเพื่ออะไร
4. การจัดสินค้าภายในร้านพบว่า สินค้าบางชนิดติดสติ๊กเกอร์ Farmer Shop แล้วขณะที่บางชนิดยังไม่ได้ติดสติ๊กเกอร์ จึงเห็นว่าควรให้ผู้ประกอบการติดสติ๊กเกอร์ในสินค้าทุกตัวที่นำไปวางจำหน่าย

คุณกาญจนา คุณากาญจน์ ชี้แจงว่ามีความติดขัดในเรื่องการประสานงาน อาจเพราะยังเป็นครั้งแรกและตัวผู้ประกอบการเองไม่ทราบว่าทางร้านที่ไร่สุวรรณ ไม่ได้จัดเตรียมอุปกรณ์ในการจัดบูธไว้ให้แม้กระทั่งโต๊ะวางสินค้าหน้าร้าน ซึ่งอาจเกิดจากความเข้าใจผิดในการติดต่อประสานงาน จึงทำให้การจัดบูธในครั้งนี้เกิดความไม่สะดวกและไม่มีความน่าสนใจต่อผู้บริโภคเลย

ประกอบกับคุณณณิสรา (คุณอ้อ) นำสินค้ามาจัดขึ้นชั้นในเวลาเดียวกันจึงส่งผลให้เกิดภาพความวุ่นวายภายในร้าน ซึ่งอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ ผอ. ของไร่สุวรรณ ที่อยู่ในร้านขณะนั้นเห็นภาพความวุ่นวายดังกล่าวจนเกิดความไม่พอใจในระบบการนำสินค้าจัดขึ้นชั้นวาง อีกทั้งมาทราบภายหลังว่าเราได้ทำผิดกฎระเบียบที่ร้านค้าจะไม่อนุญาตให้ผู้ประกอบการมาจัด Shelf เองได้ รวมถึงกรณีการติดสติ๊กเกอร์ที่ตัวสินค้านั้น ผู้ประกอบการบางรายไม่ทราบว่าสติ๊กเกอร์ Farmer Shop ได้ผลิตและมีจำหน่ายแล้ว จึงทำให้ยังไม่ได้ติดที่ตัวสินค้า ซึ่งเมื่อทราบแล้วจึงจะนำไปปฏิบัติทันที

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ชี้แจงในที่ประชุมว่าก่อนหน้านี้เคยนำเรื่องมาปรึกษาในที่ประชุม และลงความเห็นให้มอบหน้าที่แก่คุณณณิสรา (คุณอ้อ) เป็นตัวแทนของ Farmer Shop ในการดูแลสินค้าและการจัดสินค้าเพื่อไม่ให้มีช่องว่างในชั้นวาง และเพื่อความสวยงาม อีกทั้งเป็นการเพิ่มโอกาสในการจำหน่ายสินค้าด้วย ทั้งนี้กรณีผักกอกแรกน็อคดัมส์ที่นำสินค้าไปจำหน่ายในวันที่ 17-18 ธันวาคม 2554 ที่หน้าร้านโดยไม่ผ่านแคชเชียร์ของร้าน จึงเป็นอีกหนึ่งกรณีที่ทำให้ ผอ.ไร่สุวรรณ ไม่พอใจในการทำงานในครั้งนี้ด้วย แต่ทั้งนี้ได้พูดคุยกับ ผอ.สมชาย เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันเรียบร้อยแล้ว โดยจากนี้ไปทางไร่สุวรรณ จะติดต่อกับตัวแทน Farmer Shop เท่านั้น โดยจะไม่ติดต่อประสานงานผ่านผู้ประกอบการโดยตรง

คุณสุขุม ไชยธำรงค์ สรุปว่าทางโครงการ Farmer Shop ต้องตั้งตัวแทนของร้านเพื่อพูดคุยและประสานงานกับไร่สุวรรณ เพราะสินค้ารวมของ Farmer Shop จำเป็นต้องมีผู้ดูแล

คุณสมพงษ์ ชุ่มเพ็งพันธ์ ยอมรับว่าสินค้าของชมพูนัพนธ์ทิพย์ได้มีการจำหน่ายหน้าร้านที่ไปแสดงสินค้าเพื่อการประชาสัมพันธ์เช่นกัน เนื่องจากไม่ทราบกฎระเบียบ และลูกค้าใจร้อนไม่อยากรอคิวเพื่อจ่ายเงินนาน บางรายจะไม่ซื้อเพียงเพราะต้องไปต่อคิวเพื่อชำระค่าสินค้า จึงทำให้ต้องจำหน่ายสินค้าที่หน้าร้านไปทันที และเมื่อทราบว่าผิดกฎก็จะไม่ทำอีก

คุณบรรหาร แสงฟ้าสุวรรณ แจ้งว่าพนักงานในร้านค้าไร่สุวรรณ กับคุณพูนทรัพย์ (คุณปู) ไม่มีการสั่งการที่ชัดเจนในกรณีที่ไปออกบูธประชาสัมพันธ์สินค้า จึงทำให้ไม่มีการประสานงานและพนักงานไม่ได้จัดเตรียมอุปกรณ์ไว้ให้แก่ผู้ประกอบการ อีกทั้งสินค้าของ Farmer Shop มักถูกเปลี่ยนตำแหน่งที่วาง โดยถูกแยกจากชั้นรวมของ Farmer Shop ทำให้ลูกค้าหลายรายแสดงความคิดเห็นว่าจะหาสินค้าที่ต้องการไม่พบ

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ต่อไปนี้หากเราจะไปสร้างสีล้นให้แก่ร้านค้า เราจะต้องเตรียมอุปกรณ์ทั้งหมดไปเองเพื่อการดึงดูดความสนใจ และต้องเตรียมพร้อมอย่างเต็มที่เพื่อเป็นตัวแทนที่ดีแก่ผู้ประกอบการรายอื่นที่จะนำสินค้าไปวางในชั้นต่อไป ซึ่งในวันที่ 26 ม.ค. 2555 ที่จะถึงนี้จะพาสื่อโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ไปทำเรื่องราวของร้านค้าที่ไร้สุวรรณด้วย

จากการอภิปรายในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop สรุปได้ดังนี้

1. เรื่องการจัดวางสินค้าในชั้นวางสินค้าจะขอให้ผู้เชี่ยวชาญในการจัดวาง มาช่วยจัดรูปแบบให้เหมาะสม และมีผู้ประเมินผล
2. เป้าหมายในการดำเนินงานคือ ต้องการให้คนรู้จักโครงการร้าน Farmer Shop มากขึ้น และถ้าในอนาคตการขายสินค้าสามารถดำเนินไปด้วยดี จะเพิ่มชนิดสินค้าโดยการติดต่อกับผู้ประกอบการรายอื่นที่สนใจมากขึ้น ส่วนสินค้าข้าวจะนำไปวางจำหน่ายในชั้นวางสินค้า Farmer Shop ด้วย
3. ระยะนี้จะมอบหมายให้คุณมณีนิสรา (คุณอ้อ) ทำหน้าที่ PC ที่ไร้สุวรรณไปก่อน แล้วจะมีการประเมินผลต่อไป
4. มอบหมายให้คุณสายสุตาเชิญผู้ประกอบการที่ผ่านการคัดเลือกสินค้าแล้ว มาร่วมพูดคุยในภาคบ่ายของวันที่ 9 ก.พ. 2555 เพื่อทำความเข้าใจระบบต่างๆ ของ Farmer Shop ในการนำสินค้าไปวางจำหน่าย ณ ไร้สุวรรณ
5. การหักให้ค่าส่วนกลาง 5% ที่คณะกรรมการเสนอขึ้น ทางโครงการไม่คำนึงถึงความสำคัญของเงินในส่วนนี้ เพียงแต่ต้องการรณรงค์ให้ผู้ประกอบการมีใจและให้ความร่วมมือแก่โครงการ โดยซื้อสต็อกเกอร์จากโครงการฯ ไปติดไว้ที่ตัวสินค้าด้วย ทั้งนี้ในแต่ละเดือนให้ผู้ประกอบการที่ส่งสินค้าไปยังร้านค้าไร้สุวรรณ มีวาระการแจ้งยอดที่ได้รับโอนจากร้านค้าไร้สุวรรณด้วย

3.2 การเตรียมการจัดบู๊ท Farmer Shop ในงานเกษตรเทรดแฟร์ (4-12 ก.พ. 2555)

เนื่องด้วยในปีนี้มีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้จัดงานเกษตรเทรดแฟร์แทนงานเกษตรแฟร์ที่จะจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ในวันที่ 4-12 ก.พ. 2555 ซึ่งทำให้มีพื้นที่ในการจัดบู๊ทขนาดเล็กลง จึงเห็นว่าไม่เหมาะที่โครงการ Farmer Shop จะไปจัดบู๊ทประชาสัมพันธ์ อีกทั้งร้าน Farmer Shop ที่คณะเศรษฐศาสตร์ยังมีการเปิดร้านอยู่ตามปกติ จึงเห็นสมควรขอให้บู๊ทแก่ร้านข้าวคุณธรรมและข้าวเกิดบุญจัดขายสินค้าแทน

3.3 รายงานความก้าวหน้า Outlet ร้านสหกรณ์ กฟผ.

คุณสุขุม ไวกยธำรงค์ รายงานความคืบหน้าการติดตาม ซึ่งได้ไปดูนอกรอบพบว่าไม่มีสินค้า Farmer Shop วางอยู่บนชั้นวางแล้ว และผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังไม่เคยได้รับการโอนเงินค่าสินค้าเลย ที่ประชุมจึงสรุปว่าให้หยุดส่งสินค้าไปวางจำหน่าย เนื่องจากติดปัญหาที่ระบบการจัดการภายในของ รส.กฟผ. เนื่องจากปริมาณการส่งสินค้าน้อยและระบบการจัดการภายในร้านที่มีปัญหา

3.4 การปรับกำหนดการเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. วันที่ 9 ก.พ. 2555 ประชุมคัดเลือกสินค้าครั้งที่ 6 ภาคเช้า และภาคบ่ายเชิญสมาชิกผู้ประกอบการเข้าร่วมฟังแนวทางการปฏิบัติการนำสินค้าไปวางจำหน่ายที่ Outlet ร้านค้าไร้สุวรรณ โดยให้คุณกาญจนา ประธานคณะกรรมการฯ เล่าเรื่อง Work Flow และคุณสุขุม ชี้แจงเรื่องข้อกำหนด/ระเบียบการ

2. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และคัดสินค้า ณ จ.กาญจนบุรี และพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง เวทีของผู้ประกอบการ จ.นนทบุรี และเวทีการจัดการพัฒนาธุรกิจเชิงคุณค่ากล้วยเล็บมือนาง ขอเลื่อนออกไปก่อน รอกำหนดใหม่อีกครั้ง

วาระที่ 4 เรื่องอื่นๆ

4.1 แนวทางการทำวิจัยในปี 2555

สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ได้รับงบประมาณจาก วช. เพื่อสืบค้นอุปสรรค/ข้อจำกัดในการทำมาตรฐานผลิตภัณฑ์ จึงเลือกผลิตภัณฑ์ชาใบหม่อนคุณกาญจนา ผลิตภัณฑ์ชมพูพันธุ์ทิพย์ โดยปีนี้จะดำเนินงานด้าน Food chain ของข้าว กล้วยเล็บมือนาง ชาใบหม่อน น้ำพริกแม่เกตุ ชมพูพันธุ์ทิพย์ และไอศกรีมคุณสิงห์ เป็นต้นแบบ

สำหรับกรณีของผลิตภัณฑ์ของชมพูพันธุ์ทิพย์นั้นจะทำเรื่องบรรจุภัณฑ์ โดยมีเงินค่าออกแบบและร่วมกันพัฒนาบรรจุภัณฑ์ แต่ผู้ประกอบการต้องออกค่าใช้จ่ายในการผลิตเอง

กรณีกล้วยเล็บมือนางของคุณบรรหารนั้น ต้องบริหารความเสี่ยงด้วยการเปลี่ยนประเภทกล้วย ซึ่งอาจเปลี่ยนเป็น “กล้วยน้ำว้า” แทนกล้วยเล็บมือนางที่หาวัตถุดิบได้ยากในปัจจุบัน

ทั้งนี้หัวหน้าโครงการต่างๆ ต้องทำรายงานช่องทางของแต่ละแห่งว่ามีปัญหา/อุปสรรคอย่างไร ยอดขายเป็นอย่างไร/เท่าไร และมีคำถามว่าเมื่อไม่มีการเก็บค่าส่วนกลาง 5% แล้ว เราจะได้ประโยชน์อะไรว่าผลการดำเนินงานได้ผลดีหรือไม่/อย่างไร

เลิกประชุมเวลา

13.00 น.

รายงานการประชุมหารือร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ

วันศุกร์ที่ 13 มกราคม 2555 เวลา 13.30 – 16.00 น.

ณ ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์ ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท	หัวหน้าโครงการวิจัย Farmer Shop
2. อ.ดร. ศักดิ์สิทธิ์ บุคยพลากร	อาจารย์ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มก.
3. อ.ดร. ธนา สมพรเสริม	อาจารย์ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มก.
4. น.ส. พีรชต์ จำศิลป์	เจ้าหน้าที่ประจำโครงการวิจัย
5. น.ส. กนกวรรณ ตั้งอุดมกิจเจริญ	เจ้าหน้าที่ประจำโครงการวิจัย
6. น.ส. วิภาดา ช่วยด้วง	เจ้าหน้าที่ประจำโครงการวิจัย

เริ่มประชุม เวลา 13.30 น.

เรื่องที่ 1 การดำเนินการโครงการซื้อข้าวจากชาวนา

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท หัวหน้าโครงการวิจัย Farmer Shop ได้นำเสนอโครงการซื้อข้าวจากชาวนาให้แก่ดร. ศักดิ์สิทธิ์ บุคยพลากร ฟังเกี่ยวกับแผนในการนำโครงการสั่งซื้อข้าวนี้มาประชาสัมพันธ์ร้าน Farmer Shop ในงาน “เกษตรเทรดแฟร์ ๒๕๕๕” ระหว่างวันที่ 4 – 12 กุมภาพันธ์ 2555 เพื่อให้ร้านเป็นที่รู้จักกันมากยิ่งขึ้นรวมทั้งยังต้องการให้ประชาคม มก. ได้สั่งซื้อข้าวจากร้าน Farmer Shop เป็นประจำ ซึ่ง ดร. ศักดิ์สิทธิ์ ก็ได้ให้แนวทาง โดยการตั้งคำถามว่า จะทำอย่างไรได้บ้างที่จะสามารถเข้าถึงกลุ่มของผู้บริโภคได้อย่างต่อเนื่องโดยการสร้างแรงจูงใจให้กับกลุ่มผู้บริโภคไม่ว่าจะเป็นบุคลากรในมหาวิทยาลัย คณะอาจารย์รวมถึงนิสิตที่จะซื้อข้าว ซึ่งก็คือ ข้าวเกิดบุญ และ ข้าวคุณธรรม ไปบริโภคภายในครัวเรือนเป็นประจำแทนการซื้อข้าวจากห้างสรรพสินค้าหรือที่อื่น ๆ โดยดร. ศักดิ์สิทธิ์ ก็ได้แนะนำถึงการที่จะต้องทำให้กลุ่มเป้าหมายได้ปรับเปลี่ยนความคิดใหม่ โดยการให้ความสำคัญถึงการสร้างคุณค่า และอุดหนุนสินค้าซึ่งเป็นผลผลิตที่ได้จากงานวิจัยของมหาวิทยาลัย และเป็นการให้ความช่วยเหลือแก่ชาวนาโดยตรง เป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันเพื่อให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมถึงเป็นแนวความคิดที่ต้องการให้คนในชุมชนได้อุดหนุนสินค้าของร้านค้าภายในชุมชน โดยได้กล่าวถึงความเชื่อ ซึ่งหมายถึง ความเชื่อถือและไว้วางใจของลูกค้าในการที่จะมาซื้อสินค้าภายในร้านของเรา ถึงแม้ว่าอาจจะต้องเสียเวลา เสียแรงงานในการที่จะต้องมารับสินค้าที่ร้านด้วยตนเอง และยังแนะนำให้กระจายข้อมูลไปยังสมาคมศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นการขยายตลาดให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

เรื่องที่ 2 การดำเนินการประชาสัมพันธ์ร้าน Farmer Shop

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท หัวหน้าโครงการวิจัย Farmer Shop สอบถามถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ร้าน Farmer Shop กับนักศึกษาปริญญาตรีที่มาช่วยงานประชาสัมพันธ์ แจกแผ่นพับแนะนำร้าน Farmer Shop โดยพบว่า ผลตอบรับโดยส่วนใหญ่ยังเป็นกลุ่มนิสิตกลุ่มเล็ก ๆ ที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกของร้าน Farmer Shop ซึ่งดร. ศักดิ์สิทธิ์ ก็ได้ให้คำแนะนำว่า ให้เข้าไปยังกลุ่มที่เรียกว่า เป็น “ขาใหญ่” ประจำในแต่ละคณะ หรือเข้าไปขอความร่วมมือกับกลุ่มองค์การบริหาร องค์การนิสิตซึ่งมีหน้าที่ ในการควบคุมดูแล บริหารการทำกิจกรรมในรั้ว มก. เพื่อจะได้สามารถขยายเครือข่ายได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น และยังเป็นการประหยัดเวลา + ความเหนื่อย แต่ทั้งนี้ก็ต้องหาแนวทางหรืออุดมการณ์เพื่อเป็นรากฐานที่มั่นคงในการที่จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วม มีการวางแผนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อให้นิสิตได้เข้าร่วม ซึ่งจะต้องเป็นกิจกรรมที่สนุกและน่าสนใจ สามารถดึงดูดให้กลุ่มนิสิตที่เป็นวัยรุ่น ได้เข้ามาทำกิจกรรมร่วมกัน และสานต่อจากรุ่นพี่ไปยังรุ่นน้อง โดยที่ประชุมได้ร่วมกันคิดว่า จะจัดตั้งเป็นชมรมขึ้นมา ซึ่งก็คือ ชมรม “คนรัก Farmer Shop” โดย รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท จะเป็นผู้ที่คอยให้ความช่วยเหลือและประสานงาน และจะจัดทำเป็นกิจกรรมนำร่องขึ้นมาก่อนแล้วค่อยขยายผลต่อไปเรื่อย ๆ โดยกิจกรรมที่จะจัดขึ้นเป็นกิจกรรมแรก คือ กิจกรรมโครงการแบ่งปันรัก สร้างจิตสำนึกสาธารณะ ไปกับ Farmer Shop ซึ่งจะจัดขึ้นในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2555 ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จะโน้มน้าวให้กลุ่มนิสิตได้เปลี่ยนความคิดและทัศนคติใหม่ โดยเน้นในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม การมีจิตสำนึกสาธารณะ ส่งเสริมให้ทำประโยชน์เพื่อสังคมโดยส่วนรวม และช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน ทั้งนี้ยังเป็นการพัฒนานิสิตให้เป็นคนที่มีอัตลักษณ์หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย คือ สำนึกดี มุ่งมั่น สร้างสรรค์ สามัคคี

นอกจากนี้ ดร. ศักดิ์สิทธิ์ ยังได้กล่าวถึงคำขวัญวันเด็ก ประจำปี 2555 ซึ่งก็คือ “สามัคคี มีความรู้คู่ปัญญา คงรักษาความเป็นไทย ใส่ใจเทคโนโลยี” โดยให้นำมาปรับใช้ในเรื่องของการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ในการสร้างเครือข่าย network เผยแพร่กิจกรรมของ Farmer Shop เพื่อเป็นอีกทางหนึ่งที่จะดึงดูดนักศึกษาที่ชอบสังคมออนไลน์ให้เข้ามามีส่วนร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน

เลิกประชุมเวลา 16.00 น.

รายงานการประชุมหารือร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ

วันศุกร์ที่ 27 มกราคม 2555 เวลา 15.15 – 16.00 น.

ณ ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์ ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท	หัวหน้าโครงการวิจัย Farmer Shop
2. อ.ดร. ศักดิ์สิทธิ์ บุคยพลากร	อาจารย์ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มก.
3. อ.ดร. ธนา สมพรเสริม	อาจารย์ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มก.
4. อ.ดร. ปิยะพรรณ ช่างวัฒนชัย	อาจารย์ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มก.
5. น.ส. พีรชต์ จำศิลป์	เจ้าหน้าที่ประจำโครงการวิจัย
6. น.ส. กนกวรรณ ตั้งอุดมกิจเจริญ	เจ้าหน้าที่ประจำโครงการวิจัย

เริ่มประชุม เวลา 15.15 น.

เรื่องที่ 1 การดำเนินการโครงการร้าน Farmer Shop

อ.ดร. ศักดิ์สิทธิ์ บุคยพลากร อ.ประจำภาควิชาเศรษฐศาสตร์ ได้แนะนำผู้ที่เชิญมาคือท่าน อ.ดร. ปิยะพรรณ ช่างวัฒนชัย อ.ประจำภาควิชาเศรษฐศาสตร์ ให้แก่ รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาทและผู้เข้าร่วมประชุมได้รู้จัก พร้อมทั้งบอกเล่าเรื่องราวการทำงานที่ผ่านมาของ อ.ดร.ปิยะพรรณ ซึ่งมีความถนัดในเรื่องของระบบการเงินการบัญชีต่างๆ จึงอยากเชิญชวน อ.ดร. ปิยะพรรณ เข้ามาเป็นหนึ่งในผู้ร่วมงานในโครงการวิจัยด้วย แต่เนื่องจากท่าน อ.ดร. ปิยะพรรณ ยังไม่ทราบถึงความจำเป็นมา ระบบการทำงานของสถาบันและการดำเนินงานโครงการร้าน Farmer Shop รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาทจึงได้เสนอให้ อ.ดร. ศักดิ์สิทธิ์ เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับโครงการร้าน Farmer Shop ให้ อ.ดร. ปิยะพรรณทราบ อ.ดร. ศักดิ์สิทธิ์ ได้ให้แนวทางความรู้ว่าโครงการร้าน Farmer Shop มีการดำเนินการมาแล้วประมาณ 6 เดือน ในขั้นต่อไปคือการพัฒนาระบบและขยายผลไปยังชุมชน นอกจากนี้ยังได้อธิบายถึงกระบวนการดำเนินงานโครงการร้าน Farmer Shop ว่ามีทั้งหมด 5 ขั้นตอนคือ 1. การสร้างเครือข่ายอุปทานในสินค้า 3หมวด ได้แก่ อาหาร สินค้าอุปโภคบริโภค ของที่ระลึก โดยในส่วนนี้เรามีเครือข่ายอยู่แล้ว 2. การพัฒนาสินค้าให้ได้คุณภาพมาตรฐาน 3. การพัฒนาระบบบริหารจัดการโซ่อุปทานจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภค 4. การจำหน่ายสินค้าแก่ผู้บริโภค การพัฒนาระบบการบริหารจัดการร้านค้าปลีก โดยจะต้องมีการดำเนินการอย่างไรให้สำเร็จและจะทำอย่างไรให้คนหันมามองร้าน Farmer Shop มากขึ้น 5. การสร้างแบรนด์ Farmer Shop ซึ่งขั้นตอนนี้ได้ทำคู่ขนานไปกับขั้นตอนอื่นๆแล้ว ต่อมา รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ได้อธิบายเพิ่มเติมว่าในส่วนของผู้ประกอบการที่เป็นเครือข่ายนั้นก็ด้วยระดับมาตรฐานมีการรับรองคุณภาพของสินค้าแล้ว สำหรับในส่วน

ผู้บริโภคได้สร้างความเชื่อใจความไว้วางใจแก่ประชาคมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ผ่านโครงการซื้อข้าวจากชาวนา การจัดงานจัดกิจกรรมต่างๆและระดมสมาชิกให้เข้ามาเป็นหุ้นส่วนและอุดหนุนสินค้าที่ตนได้สั่งซื้อ แต่ยังมีความเป็นห่วงในเรื่องของระบบร้านค้า ซึ่งภายใน 2 ปีนี้ ต้องการพัฒนให้มีโครงสร้างคู่มือระบบการเงินการบัญชี การควบคุมระบบStock ที่จะนำมาเป็นต้นแบบ โดยที่ รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ต้องการผู้ที่จะเข้ามาจัดการ ดูแลควบคุมในส่วนนี้ จึงอยากให้ อ. ดร. ปิยะพรรณ ช่างวัฒนชัย เข้ามาเป็นผู้ดำเนินการวางโครงสร้างระบบต้นแบบและควบคุมดูแลระบบเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งในที่สุดจะได้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการร้าน Farmer Shop ไปได้อย่างต่อเนื่องในอนาคต

เรื่องที่ 2 การดำเนินการโครงการเปิดใจใส่ธรรมะ ร่วมแบ่งปันสร้างสรรค์สังคม

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท นำเสนอโครงการ “เปิดใจใส่ธรรมะ ร่วมแบ่งปันสร้างสรรค์สังคม” ที่จะขอคำปรึกษาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจาก ดร.ศักดิ์สิทธิ์ บุศยพลากร ในโอกาสต่อไป

เลิกประชุมเวลา 16.00 น.

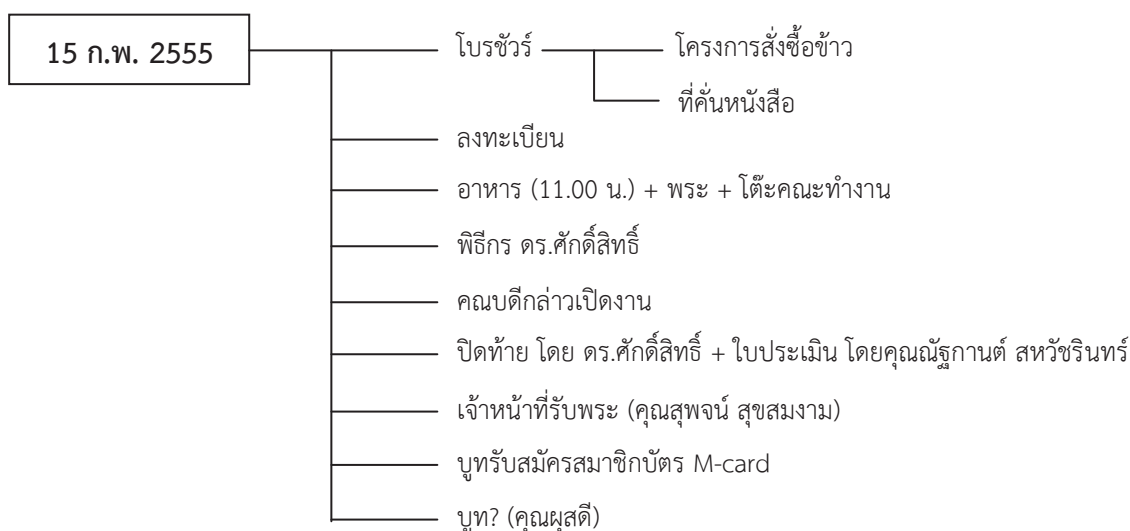
ประชุมหารือการขับเคลื่อนงานโครงการวิจัย
สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วันศุกร์ที่ 3 กุมภาพันธ์ 2555 เวลา 13.00–14.30 น.
ณ ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์ ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.

ผู้มาประชุม

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. ดร.ธนา	สมพรเสริม	อาจารย์ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มก.

เริ่มประชุม เวลา 13.00 น.

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวต้อนรับ ดร.ธนา สมพรเสริม พร้อมขอหารือการขับเคลื่อนงานโครงการร้านค้าปลีกต้นแบบ Farmer Shop ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการเตรียมงานโครงการ “เปิดใจใส่ธรรมะ ร่วมแบ่งปัน สร้างสรรค์สังคม” โดยพระมหาสมปอง ตาลปุตโต ในวันพุธที่ 15 กุมภาพันธ์ 2555 เวลา 8.30– 11.30 น. ณ อาคารปฏิบัติการคณะเศรษฐศาสตร์ โดยได้สรุปการเตรียมงานดังนี้

ทั้งนี้ รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ได้ขอข้อคิดเห็นและคำแนะนำจาก ดร.ธนา สมพรเสริม ในเรื่องร้านค้าปลีก Farmer Shop ณ อาคารปฏิบัติการ คณะเศรษฐศาสตร์ มก. ซึ่งได้รับข้อเสนอจากกลุ่มลูกค้าเรื่องป้ายร้าน Farmer Shop ที่มองเห็นไม่ชัดเจน จึงจะดำเนินการเปลี่ยนป้ายใหม่ให้มีความโดดเด่นยิ่งขึ้น

โดย ดร.ธนา สมพรเสริม แสดงความคิดเห็นดังนี้

1. วิธีการบอกสรรพคุณและแหล่งที่มาของสินค้ายังไม่ชัดเจนและมองไม่ค่อยเห็น ควรให้ Story ของสินค้าแต่ละชนิดให้เห็นอยู่ที่ตัวผลิตภัณฑ์ให้ลูกค้าได้อ่าน ซึ่งอาจสลับสับเปลี่ยนกันไปไม่จำเป็นต้องมี Story ทุกตัวในเวลาเดียวกัน เพราะหากมีมากเกินไปจะทำให้ไม่สวยงามและดูรกตา

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ชี้แจงเรื่องการทำให้ Story ของสินค้าว่าขณะนี้เจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ กำลังดำเนินการทำให้ Story ของสินค้า โดยขอหารือว่าหากทำเป็นป้ายติดไว้ที่กระจกหน้าร้านจะเหมาะสมหรือไม่

ดร.ธนา สมพรเสริม ให้ความเห็นว่าควรจะนำ Story ไปติดไว้ที่ตัวสินค้าแต่ละชนิดโดยหมุนเวียนกันไป และอาจคัดเลือกติด Story ตัวสินค้าขายดีก่อนในเบื้องต้น

2. เรื่องสินค้าในร้านมีจำนวนน้อย ซึ่ง รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ได้ชี้แจงในเรื่องนี้ว่า ปัญหาของร้านในขณะนี้คือ สินค้าจะต้องเป็นประเภท Fresh Food เนื่องจากลูกค้าเป็นกลุ่มบุคลากรและนิสิตจากคณะวิศวกรรมศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจากการเรียนรู้พบว่าเราไม่ควรส่งสินค้าเข้าร้านมากนัก สินค้าที่จะส่งควรต้องเป็นสินค้าที่มีผู้ซื้อจำนวนหนึ่งก่อนจึงจะส่งเข้าร้าน ดังนั้นจึงเห็นว่าควรต้องมีเจ้าหน้าที่ไปทำการสอบถามความต้องการและความเห็นของลูกค้าว่าต้องการให้ร้านมีสินค้าประเภทใดเข้ามาจำหน่ายบ้าง จึงค่อยดำเนินการจัดหาสินค้าเข้าร้านเพื่อเลี่ยงปัญหาสินค้าคงค้างอยู่ในร้าน โดยขอข้อคิดเห็นจาก ดร.ธนา ว่าควรจะดำเนินการเช่นนี้หรือไม่/อย่างไร

ดร.ธนา สมพรเสริม ให้ความเห็นว่าอาจทำได้ แต่ต้องคำนึงถึงเรื่องสถานที่เป้าหมายที่จะไปทำการสอบถามนั้นจะมีร้านประจำอยู่แล้วหรือไม่ เพราะอาจจะไม่ได้รับความร่วมมือในการตอบคำถาม และอาจเป็นเหมือนการบังคับมากเกินไป

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวเสริมว่า ขณะนี้ต้องการเพียงให้ประชาคมในมหาวิทยาลัยช่วยอุดหนุนสินค้าจากร้าน Farmer Shop ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีการสั่งซื้อจำนวนมาก แต่ขอเพียงให้ทุกคนมีจิตสำนึกในการช่วยอุดหนุนสินค้าเกษตรแปรรูปของผู้ประกอบการไทย ทั้งนี้มีความคิดที่จะนำเรื่องนี้ไปขอเข้าที่ประชุมคณะฯ ด้วย จะเหมาะสมหรือไม่

ดร.ธนา สมพรเสริม กล่าวว่าน่าจะเหมือนการไปขอความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์มากกว่าการไปหาลูกค้าโดยตรง หรืออาจเป็นรูปแบบการตั้งบู๊ทประชาสัมพันธ์ร้าน

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ชี้แจงว่าเคยให้เจ้าหน้าที่ของร้านไปตั้งบู๊ทแล้ว และผลการดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะมีปัจจัยที่ Out of control อยู่มาก

3. เรื่องสินค้าบางชนิดยังไม่มีสติ๊กเกอร์/โลโก้ แสดงรายละเอียดของสินค้า หรือการรับรองคุณภาพใดๆ ซึ่งทำให้ไม่มั่นใจในคุณภาพ เช่น ไส้ครีมเจลาโต้

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ชี้แจงในเรื่องนี้ว่า คุณสิงห์ เจ้าของผลิตภัณฑ์ไอศกรีมเจลาโต้ นั้น ยังไม่ยินดีที่จะทำการขอการรับรองมาตรฐานใดๆ เนื่องจากผู้ประกอบการมั่นใจในคุณภาพสินค้าของตนเอง และไม่ต้องการดำเนินการที่มีขั้นตอนมาก อีกทั้งสินค้านี้ยังได้รับการสั่งซื้อจากภัตตาคาร และร้านอาหารจำนวนมากจนไม่สามารถผลิตได้ทันอยู่แล้ว จึงไม่สนใจในการดำเนินการขอการรับรองมาตรฐานใด

ดร.ธนา สมพรเสริม ถามเพิ่มเติมเรื่องบรรจุภัณฑ์ของสินค้าในร้านว่าเป็นรูปแบบดั้งเดิมที่มาจากผู้ประกอบการโดยตรงใช้หรือไม่

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ชี้แจงว่าสินค้าส่วนใหญ่จะมีบรรจุภัณฑ์แบบดั้งเดิมที่มาจากร้านของผู้ประกอบการเองโดยตรง ยกเว้นสินค้ามะขาม 5 รส ที่นำวัตถุดิบเม็ดมะขาม 5 รส มาบรรจุลงขวดแก้ว และติดสติ๊กเกอร์เป็นของร้าน Farmer Shop เอง โดยผู้ประกอบการที่ผลิตมะขามนี้ยินดีให้ร้านนำสินค้ามาขายในแบรนด์ของร้าน ซึ่งเบื้องต้นยังไม่มีกรรับรองมาตรฐานใดๆ แต่ได้ปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญด้านอาหารแล้ว อนุโลมให้สามารถใช้คำว่าสินค้าโอท็อปไปก่อนในเบื้องต้น

4. สอบถามเรื่อง Software ของการทำระบบบัญชีของร้าน

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ชี้แจงเรื่องการจ้างบริษัทมาทำโปรแกรม Software ให้แล้ว แต่พบว่าโปรแกรมไม่สามารถถอดบทเรียนให้ประชาชนเพื่อนำไปใช้งานจริงอย่างถูกต้องได้ โดยเจ้าหน้าที่ร้านต้องใช้วิธีการตรวจสอบแบบ manual เอง เพราะซอฟต์แวร์ไม่สามารถตรวจสอบกรณีสินค้าหายได้ และจากประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับร้านค้าสหกรณ์พบว่า ระบบคอมพิวเตอร์นั้นจะช่วยในเรื่องการหาค่าเฉลี่ยเท่านั้น จึงไม่มีความถูกต้องจริง ทำได้เพียงการบันทึกที่รวดเร็วแต่ไม่สามารถตรวจกรณีสินค้าหายหรือของเสื่อมอายุได้ ขณะนี้จึงต้องให้เจ้าหน้าที่ของร้านทำงานตรวจสอบสต็อกสินค้าควบคู่ไปด้วย แต่ทั้งนี้เจ้าหน้าที่บางรายก็ยังไม่เข้าใจระบบการทำงานจึงต้องพยายามทำความเข้าใจกับพนักงานควบคู่กันไปด้วย และเกิดคำถามว่าควรจัดจ้างพนักงานบัญชีโดยตรงหรือไม่ แต่ทั้งนี้จะเป็นการสิ้นเปลืองมากเกินไปเนื่องจากเป็นร้านค้าขนาดเล็ก และสถาบันฯ ได้รับพนักงานใหม่ที่จบด้านบัญชี ในระดับปริญญาตรี และกำลังศึกษาระดับปริญญาเอกซึ่งสนใจงานของสถาบันฯ จึงให้ช่วยงานด้านนี้ไปก่อนเพื่อทดสอบว่าเมื่อมีที่ปรึกษาด้านบัญชีแล้ว และมี Software อยู่จะช่วยได้อย่างไรบ้างหรือไม่

5. ดร.ธนา มีคำถามว่างานของสถาบันฯ ในขณะนี้ต้องการให้ช่วยเสริมในด้านใดบ้าง

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ชี้แจงว่าต้องการให้อาจารย์ช่วยดูแลเรื่องงานในวันที่ 15 ก.พ. ที่จะมีงานนี้ และขอให้อาจารย์ทั้ง 3 ท่าน (ดร.ศักดิ์สิทธิ์ บุคยพลากร, ดร.ธนา สมพรเสริม และ ดร.ปิยะพรพรรณ ช่างวัฒนชัย) เขียน Project Proposal ภายใต้โจทย์เรื่อง การประเมินงานวิจัยของสถาบันฯ โดย

ใช้เครื่องมือทางวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ว่าจะสร้างผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านอื่นๆ อย่างไรบ้าง ซึ่งอาจมีการออกแบบสอบถามและนำมาประเมิน โดยใช้เวลาประมาณ 3 เดือน

พร้อมนำเสนอแผนภาพการนำผลงานวิจัยของสถาบันฯ ไปใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ การใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย การใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ การใช้ประโยชน์การสร้างการเปลี่ยนแปลงในขบวนการสหกรณ์ และการสร้างทุนทางสังคมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการสหกรณ์ โดยอาจทำการสอบถาม Attitude ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานของสถาบันฯ และมีความคาดหวังกับสถาบันฯ อย่างไรบ้าง ทั้งนี้อาจทำการสุ่มเฉพาะกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับสถาบันฯ ในแต่ละด้าน โดยให้ออกแบบว่าจะ Follow up ที่ใดบ้าง เนื่องจากสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ต้องการ Template ที่วิเคราะห์โดยนักเศรษฐศาสตร์ว่าเกิด Impact อย่างไร เช่นนักวิจัยของสถาบันฯ มีความแตกต่างจากที่อื่นอย่างไร หน่วยงานในมหาวิทยาลัย เช่น สวพ. หรือกองแผนงาน มองนักวิชาการของสถาบันฯ อย่างไรบ้าง

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวเพิ่มเติมว่าโครงการนี้อาจใช้เวลาประมาณ 2-3 เดือน ถ้างานสำเร็จ คาดว่าน่าจะได้เห็นสู่ทางการทำงานต่อไปว่าจะมีพื้นที่ในการทำงานอย่างไร และควรดำเนินงานอย่างไรต่อไป โดยมอบเอกสารสรุปการดำเนินงานของสถาบันฯ ที่ผ่านมาเพื่อใช้ศึกษาเป็นแนวทางในการออกแบบโครงการ

จากนั้นได้นำเสนอแผนภาพพัฒนาการของชุดโครงการวิจัย: กรณีศึกษาชุดโครงการวิจัยด้านสหกรณ์ ที่ได้เริ่มดำเนินงานตั้งแต่ปี 2543 ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน แบ่งได้เป็น 4 ระยะ คือ ระยะแรกในช่วงปี 2543-2545 เป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน กลไกการสนับสนุน ระยะที่สอง ช่วงปี 2546-2549 เป็นการสร้างตัวแบบ-แนวทางปฏิบัติที่ดี เพื่อยกระดับสหกรณ์ในทิศทาง SHOs ระยะที่ 3 ช่วงปี 2550-2553 เป็นการยกระดับความสามารถของสหกรณ์ในทิศทางของการพัฒนาที่ยั่งยืน และระยะที่ 4 ช่วงปี 2554-2559 เป็นการพัฒนาระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม ซึ่งจากงานวิจัยสถาบันฯ ได้ชุดความรู้ต่างๆ เช่น รูปผีเสื้อเป็นชุดความรู้การเชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่า ชุดความรู้ 4 มิติการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง หรือ VN&F Platform หรือชุดความรู้อื่นๆ ของสถาบันฯ ที่ได้มานั้น ต้องการทราบว่าเป็นชุดความรู้ตามแบบสากลหรือไม่ หรือเป็นเพียงแนวทางการดำเนินงานเท่านั้น ทั้งนี้ขอให้เขียน Project Proposal ผลกระทบเชิงสังคม และ Attitude ว่ากลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับสถาบันฯ มีความคิดเห็นกับเราอย่างไร แต่ละเครือข่ายคิดเห็นอย่างไร เพื่อเป็นการประเมินผลของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์เอง สำหรับใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงานของสถาบันฯ ต่อไป

ทั้งนี้ ดร.ธนา สมพรเสริม ขอนำเอกสารไปศึกษาพร้อมขอหารือกับ ดร.ศักดิ์สิทธิ์ บุคยพลากร เพื่อวางแผนการดำเนินการต่อไป

เลิกประชุมเวลา

14.30 น.

การประชุมคัดเลือกสินค้า Farmer Shop ครั้งที่ 6 (ภาคเช้า)

วันพฤหัสบดีที่ 9 กุมภาพันธ์ 2555 เวลา 9.30-12.30 น.

ณ ห้องประชุม 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้มาประชุม

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	หัวหน้าโครงการวิจัย Farmer Shop
2. คุณศรดา	โลหะนะ	นักวิจัยเชี่ยวชาญ สถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร
3. คุณสายสุตา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
4. คุณกาญจนา	คุณกาญจน์	ประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
5. คุณบรรหาร	แสงฟ้าสุวรรณ	กรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
6. คุณสุขุม	ไวทยธำรงค์	กรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
7. คุณสมพงษ์	ชุ่มเพ็ญพันธุ์	กรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
8. คุณวิลาวัลย์	ศรีประเสริฐ	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ
9. คุณเกศสิริ	พูลช่วย	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ
10. คุณดารณี	แย้มศรีสุข	ผอ.กลุ่มส่งเสริมพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ จังหวัดมหาสารคาม
11. คุณกนกวรรณ	ท่ามาณ	กลุ่มหัตถกรรมจากกะลามะพร้าว
12. คุณกังวาล	โชคไพบูลย์	กลุ่มสตรีเพื่อการส่งเสริมอาชีพบ้านโคกโค
13. คุณกุลภัทรศรี	เหล่านินชัย	กลุ่มอาชีพสมุนไพรจันทร์กะพ้อ
14. คุณคมชาญ	เอกเดชวุฒิ	บริษัท ปกชนพัฒน์ จำกัด
15. คุณวีระพล	สอนใจ	กลุ่มสตรีอาสาพัฒนาเกษตรทุ่งสมอ
16. คุณจำเรียง	จอมขวัญ	กลุ่มสตรีและเยาวชนประมงบางแก้ว
17. คุณเฉลิมชัย	เจริญนาถเพิ่มพูน	ผอ.กลุ่มส่งเสริมธุรกิจ สมุทรสาคร
18. คุณตรุจิตร	แย้มทรัพย์	กลุ่มอาชีพน้ำลูกยอ/กลุ่มสตรีร่วมใจพัฒนากลุ่มลาดน้ำเค็ม
19. คุณนรา	ศรีสุก	กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านชบา
20. คุณนรินทร์ทิพย์	สิงหะตา	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าดั้งเดิม
21. คุณบุญพิน	คำภีระแปง	กลุ่มวิสาหกิจบ้านเกาะหัวช้าง
22. คุณประพาส	เรืองกิจ	กลุ่มสตรีสหกรณ์จักสานปลาตะเพียนใบลาน
23. คุณประภาวัลย์	นิลวรรณภา	กลุ่มสตรีศิลปะประดิษฐ์สนามชัย
24. คุณประยงค์	วงษ์สกุล	วิสาหกิจชุมชนตำบลดอนตูม
25. คุณปิ่นมณี	อินตะ	กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านสระบัว
26. คุณพัชรีย์	นาคเยี่ยม	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านอ่าวกระเบน
27. คุณภัทรี	คงแก้ว	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านนาเดิม

28. คุณมะลิ	ชมเมือง	กลุ่มอาชีพอารีयरังนก
29. คุณมาลัย	ตรีสมบุรณ์	กลุ่มสตรีสหกรณ์ศรีมาลัย
30. คุณมินตรา	ไชยวงศ์	กลุ่มสตรีสหกรณ์สำโรงเหนือ
31. คุณมนตรี	ยิ้มเย็น	กลุ่มผลิตภัณฑ์จักสานกระจูดบ้านมาบเหลาชะโอน
32. คุณวราพร	ตระกูลชีวพารัตต์	กลุ่มอาชีพชุมชนสายบัว
33. คุณสนิท	แก้วนวล	กลุ่มอาชีพตัดเย็บบุษกร
34. คุณสมหมาย	ประหยัด	สหกรณ์การเกษตรท่าวัง จำกัด
35. คุณสะอาด	ศรีสิงห์	กลุ่มรักษาสุนัขเพื่อสุขภาพ
36. คุณสารณี	บัวเกษ	กลุ่มอาชีพหมู่ 5 กระทุ่มราย
37. คุณสิริกร	ชีวปรีชา	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนไทยโปรดักส์
38. คุณสุกัญญา	พุ่มมะปราง	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านอ่าวกระเบน
39. คุณอรปรียา	บุญศิริ	กลุ่มสหกรณ์โคขุนสระแก้ว นทพ. จำกัด
40. คุณอ้อยทิพย์	จำจด	กลุ่มสตรีสหกรณ์เครื่องหอมเมืองสระแก้ว
41. คุณอุสมาน	เจ๊ะโม่ง	กลุ่มอาชีพสหกรณ์บ้านดาโต๊ะ
42. คุณวิจิตร	ผลโธสงค์	กลุ่มแปรรูปตัดเย็บผ้าบ้านลาด
43. คุณสมจิตร	บุรินอก	กลุ่มผ้าไหมตาหมากรุกบ้านกุดรัง
44. คุณนรดี	แจะแล	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ
45. คุณสุพจน์	ปิ่นยุชบ	กลุ่มสหกรณ์โคขุนสระแก้ว นทพ. จำกัด

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายสุพจน์	สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัยสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. นางสาวผุสดี	กลิ่นเกษร	เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์
3. นายสนธยา	สีแดง	เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์
4. นายธนวัฒน์	ชนะปัสั่ม	เจ้าหน้าที่โครงการวิจัย
5. นางสาววลินธรา	ขวยเขิน	เจ้าหน้าที่โครงการวิจัย
6. นางสาวณัฐกานต์	สหวัชรินทร์	นักวิจัยประจำโครงการ
7. นางสาววิภาดา	ช่วยดวง	นักวิจัยประจำโครงการ
8. นางสาวพีรชต์	จำศิลป์	นักวิจัยประจำโครงการ
9. นางสาวกนกวรรณ	ตั้งอุดมกิจเจริญ	นักวิจัยประจำโครงการ

เริ่มประชุม เวลา 09.30 น.

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ ในฐานะหัวหน้าโครงการพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมเวทีการคัดสรรสินค้า พร้อมกล่าวขอบคุณคุณคุณวิลาวัลย์ ศรีประเสริฐ เจ้าหน้าที่จากกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ได้ประสานงานคัดเลือกผู้ประกอบการที่มีสินค้าคุณภาพมาเข้าร่วมเวทีคัดเลือกสินค้าในครั้งนี้ 6 นี้

โดยวัตถุประสงค์ของการจัดเวทีในครั้งนี้ นอกจะเพื่อคัดสรรสินค้าจากกลุ่มผู้ประกอบการซึ่งตอบรับเข้าร่วมจำนวน 39 รายแล้ว ยังจะมีการติดอาวุธทางปัญญาให้แก่ผู้ประกอบการทุกท่านด้วยการบรรยายเรื่อง “ข้อควรปฏิบัติตามแนวทางอาหารปลอดภัยสำหรับผู้ประกอบการ” โดยคุณศรุดา โลหะนะ นักวิจัยเชี่ยวชาญ จากสถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จากนั้นจึงชี้แจงกำหนดการของเวทีในภาคเช้าและภาคบ่าย ดังต่อไปนี้

ภาคเช้า

8.30 – 9.00 น.	ลงทะเบียน
9.00 – 9.10 น.	กล่าวเปิดการประชุม โดย รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
9.10 – 10.00 น.	ชี้แจงรายละเอียดโครงการ Farmer Shop และเงื่อนไขการส่งสินค้าเข้าร้าน Farmer Shop โดย ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์และคณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop
10.00 – 12.00 น.	นำเสนอสินค้าเพื่อให้คณะกรรมการคัดเลือก และสรุปผลการตัดสิน โดยคณะกรรมการคัดเลือกสินค้า
12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน

ภาคบ่าย

12.30 – 13.00 น.	ลงทะเบียน
13.00 – 14.00 น.	การบรรยายพิเศษ หัวข้อ “ข้อควรปฏิบัติตามแนวทางอาหารปลอดภัย (Food Safety) สำหรับผู้ประกอบการ” โดย คุณศรุดา โลหะนะ นักวิจัยเชี่ยวชาญ สถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร
14.00 – 15.45 น.	การประชุมหารือการนำสินค้าเข้าจำหน่ายร้าน Farmer Shop และ Outlet ต่างๆ

โดย ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

15.45 – 16.00 น.

กล่าวปิดการประชุม

โดย ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

จากนั้น รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท นำเสนอรายละเอียดโครงการพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop ซึ่งมีสโลแกนว่า “ไม่ได้หวังกำไร แต่อยากให้เป็นลูกค้าประจำ” และวิสัยทัศน์ “อยากเป็นร้านค้าปลีก ที่ผู้ผลิตและผู้บริโภคเป็นเจ้าของร่วมกัน” โดยมีกรอบการทำงาน 5 ขั้นตอนตามภาพ “กรอบคิดการบริหารจัดการโซ่อุปทานอย่างบูรณาการของร้านค้าปลีกภายใต้แบรนด์ Farmer Shop” ซึ่งการคัดเลือกสินค้าในวันนี้อยู่ในกระบวนการขั้นล่างสุด ที่จะมีการคัดสินค้าเข้าโครงการแยกเป็น 3 หมวดสินค้าคือ หมวดอาหาร หมวดสินค้าอุปโภค และหมวดของที่ระลึก

ทั้งนี้กระบวนการทำงานใน 5 ขั้นตอนประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 ขั้นล่างสุด เป็นการสร้างเครือข่ายอุปทานในสินค้า 3 หมวด ได้แก่ หมวดอาหาร อุปโภค และของใช้ ของที่ระลึก

ขั้นที่ 2 การพัฒนาสินค้าให้ได้คุณภาพเป็นที่ยอมรับและยั่งยืน

ขั้นที่ 3 การพัฒนาระบบบริหารจัดการโซ่อุปทาน

ขั้นที่ 4 การจำหน่ายสินค้าแก่ผู้บริโภค และการพัฒนาระบบการบริหารจัดการร้านค้าปลีก

ขั้นที่ 5 การสร้างแบรนด์ Farmer Shop

โดยขณะนี้เจ้าหน้าที่โครงการได้จัดทำเว็บไซต์ของร้าน Farmer Shop ไว้ในเว็บไซต์ของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ ที่ <http://cai.ku.ac.th/farmershop/html/index.html> โดยมีรายละเอียดความเป็นมา กระบวนการดำเนินงาน และรายละเอียดของสินค้าที่ผ่านการคัดเลือกพร้อมมี Story ของสินค้าแต่

ละชนิด โดยยกตัวอย่าง Story ของผลิตภัณฑ์สบู่สามอนงค์ (Trio Soap) นอกจากนี้ยังมีการประชาสัมพันธ์โครงการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เช่น Facebook ด้วย

ทั้งนี้โครงการร้าน Farmer Shop ได้เปิดร้านค้าปลีกหลัก-ร้านแรกที่อาคารปฏิบัติการ คณะเศรษฐศาสตร์ มก. แล้วตั้งแต่เดือนสิงหาคมปีที่ผ่านมาแต่ประสบปัญหาภาวะน้ำท่วมจึงต้องปิดร้านเพื่อปรับปรุงซ่อมแซมและได้เปิดอีกครั้งเมื่อปลายเดือนมกราคมที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังมี Outlet ที่ร้านค้าไร่สุวรรณ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา และที่อื่นๆ อีกหลายแห่งซึ่งเป็นการทดลองระบบต่างๆ ของร้าน โดยโครงการร้าน Farmer Shop มีคณะกรรมการบริหารที่เข้าร่วมเวทีในวันนี้ได้แก่ คุณกาญจนา คุณากาญจน์ ประธานกรรมการฯ คุณบรรหาร แสงฟ้าสุวรรณ คุณสุขุม ไชยธำรงค์ และคุณสมพงษ์ ชุ่มเพ็งพันธุ์

สำหรับแนวคิดธุรกิจของโครงการร้าน Farmer Shop คือ ตัวแบบร้านค้าปลีกทางเลือก ภายใต้แบรนด์ Farmer Shop ซึ่งจะครอบคลุมระบบบริหารจัดการตั้งแต่กิจกรรมระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ของโซ่อุปทานสินค้าเกษตรแปรรูป อันได้แก่ ระบบการจัดหาวัตถุดิบสินค้าเกษตร กิจกรรมการผลิตของผู้ประกอบการที่มีจิตสำนึกการพึ่งพาและร่วมมือกัน โดยผู้รับผิดชอบหลักคือ สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ (สว.สก.) คณะเศรษฐศาสตร์ มก. ซึ่งมีพันธกิจมุ่งสร้างและพัฒนา ระบบการจัดการโซ่อุปทาน ผ่านเครือข่ายผู้ประกอบการที่มีจิตสำนึกการพึ่งพา

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ได้เสนอภาพการจัดกิจกรรม Road Show เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการร้าน Farmer Shop ตั้งแต่ในช่วงปีแรกที่ห้างสรรพสินค้าเดอะมอลล์ งานเกษตรแฟร์ ปี 2554 และที่ กฟผ. เป็นต้น จากนั้นกล่าวถึงระเบียบการเป็นสมาชิก พร้อมยกตัวอย่างผลิตภัณฑ์ในโครงการ เช่น ผลิตภัณฑ์ข้าวคุณธรรม ข้าวเกิดบุญ โดยจะใช้ข้าวทั้งสองแบรนด์นี้เป็นโครงการส่งเสริมข้าวจากชาวนา ผลิตภัณฑ์น้ำมันข้าวโพดจากไร่สุวรรณ น้ำพริกข้าว หรือไอศกรีมสโตร์อิตาเลียน ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพ

เมื่อ รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวชี้แจงรายละเอียดของโครงการเรียบร้อยแล้วจึงขอเปิดเวทีเชิญคณะกรรมการให้มุมมองการเข้าร่วมโครงการ Farmer Shop

คุณกาญจนา คุณากาญจน์ ประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop เล่าประสบการณ์จากครั้งแรกที่ได้เข้าร่วมเวทีคัดเลือกสินค้าซึ่งยังไม่ทราบและไม่เข้าใจในโครงการนี้มากนักว่ามีลักษณะการดำเนินงานอย่างไร แต่ด้วยเห็นว่าปัจจุบันการทำธุรกิจรายเดียนั้นค่อนข้างลำบาก และมีความต้องการช่วยงานอาจารย์และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ด้วย จึงยอมสละเวลาในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการนี้ตลอดปีที่ผ่านมา จึงได้เห็นว่างานนี้จะเกิดประโยชน์แก่ทุกท่าน แต่ทั้งนี้หากตัวผู้ประกอบการไม่ได้มาเข้าร่วมรับฟังหรือร่วมดำเนินงานเองแล้วจะไม่ค่อยเข้าใจในโครงการเท่าไรนัก

สำหรับตนเองเป็นทั้ง OTOP และ SME ที่เห็นว่าโครงการร้าน Farmer Shop ต่างจากทุกกลุ่มที่เคยเข้าร่วมมา โดย Farmer Shop จะบูรณาการตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ซึ่งจาก

ประสบการณ์การจำหน่ายสินค้าหลายรูปแบบ นำสินค้าลงทุกห้างที่มีในประเทศไทย แต่เมื่อได้เข้าร่วมโครงการนี้แล้วจึงลาออกจากหลายห้างเพราะบางห้างถูกหักค่า GP มากเกินจะรับได้จึงต้องขอถอนตัวจากห้างใหญ่เหล่านั้น โดยขณะนี้รู้สึกดีกว่าตอนที่นำสินค้าส่งห้างขนาดใหญ่ เพราะไม่ต้องทำการผลิตมากจนเกินกำลังการผลิตและมีกำไรเหลือมากขึ้น นอกจากนี้เมื่อได้เข้าร่วมโครงการนี้เหมือนได้พัฒนาตัวเองตลอดต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ได้รับความรู้ ได้รู้จักเพื่อนร่วมวงการ ได้แบ่งปันความคิดเห็นประสบการณ์และกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการค้าของตนเอง ทั้งนี้จากการร่วมดำเนินโครงการ Farmer Shop ที่ผ่านมาเราได้ผลพวงคือ สินค้าในโครงการได้นำไปวางจำหน่ายที่ Outlet ต่างๆ โดยไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบ พร้อมมีการคิดหากระบวนการและเปลี่ยนระบบการนำสินค้าไปวางจำหน่ายในที่ต่างๆ ซึ่งช่วยเพิ่มยอดขายได้

คุณบรรหาร แสงฟ้าสุวรรณ คณะกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop เป็นผู้ประกอบการผลิตกล้วยอบเล็บบ่มองนาง “ศรีภา” ซึ่งสามารถผลิตส่งให้แก่ร้านเซเว่นอีเลฟเว่นได้ ให้เหตุผลว่าที่เข้าร่วมโครงการนี้เนื่องจากเห็นว่าโครงการไม่ได้หวังกำไร อีกทั้งยังร่วมพัฒนาจากต้นน้ำ เช่นที่ตนเองต้องการแก้ปัญหาเรื่องวัตถุดิบกล้วยเล็บบ่มองนางที่ขาดตลาด จึงได้เข้าร่วมเพื่อร่วมหาทางแก้ปัญหา เพราะผู้ประกอบการต้องมองเห็นความสำคัญของแหล่งผลิตวัตถุดิบเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้หากเราร่วมกันรณรงค์ให้ใช้ของไทย ช่วยผู้ผลิตและผู้ประกอบการไทย เงิน 100 บาทที่ใช้จ่ายไปก็ยังคงจะหมุนเวียนอยู่ในประเทศไทยของเราเอง

คุณสุขุม ไวกยธำรงค์ คณะกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop เป็นผู้ประกอบการผลิตน้ำพริก “แม่เกตุ” ส่งขายตลาดต่างประเทศ ทั้งนี้ต้องพัฒนาสินค้าให้มีบรรจุภัณฑ์แบบซองเพื่อกลุ่มลูกค้ารายย่อย โดยมีความมั่นใจในสินค้าของตัวเอง แต่ต้องการขยายตลาดให้กว้างขึ้นจึงเข้าร่วมกับโครงการนี้ ทั้งที่ก่อนหน้านี้ไม่เคยมองว่าจะขยายตลาดไปที่ใด นอกจากขายในห้างสรรพสินค้าเท่านั้นซึ่งกลับต้องพบกับปัญหามากมาย สำหรับกลุ่มลูกค้านอกจากต่างประเทศแล้วจะเป็นหน่วยงานใหญ่ๆ ที่เล็งเห็นความสำคัญของสินค้าตนเองที่มีคุณภาพดีจึงมีราคาค่อนข้างสูง แต่สำหรับเมืองไทยจะมีการแข่งขันด้านราคาค่อนข้างมาก จึงไม่ใช่ตลาดของสินค้าตนเอง เนื่องจากเป็นสินค้าที่ใช้วัตถุดิบที่ผ่านการคัดสรรอย่างดี มีคุณภาพดีมากจึงทำให้มีราคาสูงต้องส่งต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นอยากให้ผู้ประกอบการทุกท่านผลิตสินค้าที่มีคุณภาพดี เพราะเชื่อว่าถ้าผลิตภัณฑ์ของเรามีคุณภาพดีจริงแล้วจะต้องมีคนเห็นอย่างแน่นอน

และจากการเข้าร่วมงานสินค้า OTOP เมื่อปี 2553 ทำให้ได้พบกับ รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท และชักชวนให้เข้าร่วมโครงการซึ่งเริ่มแรกเข้าใจว่าจะได้ขายสินค้าเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่เมื่อเข้าร่วมโครงการแล้วจึงพบว่าได้อะไรมากกว่านั้น ทั้งนี้กฎกติกาที่โครงการ Farmer Shop ตั้งไว้นั้น ผู้ประกอบการทุกท่านที่จะเข้าร่วมโครงการควรต้องยอมรับและปฏิบัติตาม เพราะโครงการนี้เป็นธุรกิจแนวใหม่ที่เริ่มขับเคลื่อนมากกว่า 1 ปีแล้ว

คุณสมพงษ์ ชุ่มเพ็งพันธ์ คณะกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop เป็นผู้ประกอบการที่ลาออกจากราชการมาดำเนินธุรกิจของตัวเอง โดยเริ่มจากการทำขนมส่งห้างสรรพสินค้า แต่เมื่อขายดีขึ้นเป็นที่รู้จักก็ได้รับเงื่อนไขต่างๆ จากห้างนั้นๆ เพิ่มมากขึ้นจนอยู่ไม่ได้ต้องถอนตัวออกมา จึงหันมาใช้ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษผลิตสินค้าจากสมุนไพรจำหน่ายภายใต้แบรนด์ “ชมพูพันธุ์ทิพย์” ขายตามงานแสดงสินค้า OTOP และเห็นว่าสินค้าของผู้ประกอบการรายย่อยจะสู้สินค้าแบรนด์ดังไม่ได้

ทั้งนี้โครงการ Farmer Shop ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นั้น ช่วยให้เรามั่นใจได้ระดับหนึ่งว่าสินค้าที่ได้รับการคัดเลือกเข้าโครงการจะได้รับความน่าเชื่อถือมากขึ้น โดยโครงการ Farmer Shop เคยออกบู๊ทประชาสัมพันธ์โครงการที่ห้างสรรพสินค้าเดอะมอลล์ บางกะปิ ซึ่งประสบความสำเร็จระดับหนึ่ง แต่พบปัญหาที่ผู้ประกอบการบางรายไม่ให้ความร่วมมือจำหน่ายสินค้าให้ครบตามวันที่กำหนด โดยเลือกมาจำหน่ายถึงวันเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งขายดีกว่าวันธรรมดาทำให้ร้านได้รับความเสียหาย ดังนั้นโครงการนี้จึงต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบการทุกราย และเห็นว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่มีแนวโน้มจะประสบความสำเร็จสูงมาก

จากนั้น รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวเชิญคุณวิลาวัลย์ ศรีประเสริฐ นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ จากกรมส่งเสริมสหกรณ์ กล่าวในที่ประชุม

คุณวิลาวัลย์ ศรีประเสริฐ กล่าวขอบคุณกลุ่มอาชีพในสังกัดสหกรณ์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือนำสินค้าเข้าคัดเลือกในเวทีวันนี้ ซึ่งทางกรมฯ ต้องการหาช่องทางตลาดโดยมีการจัดมหกรรมขายสินค้าและงานอีเวนต์มาเป็นระยะ จนได้พบว่ามีงานโครงการ Farmer Shop จึงต้องการผลักดันเครือข่ายกลุ่มอาชีพเหล่านี้เข้าสู่โครงการร้าน Farmer Shop ด้วย จึงเป็นที่มาของเวทีการคัดเลือกสินค้าในครั้งนี้ นอกจากนั้นขอเชิญ รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ไปพบกับเครือข่าย 4 ภาคของกรมฯ ที่กำลังจะมีการจัดงานวันสหกรณ์ และมีมหกรรมแสดงสินค้า ณ สวนอัมพร ในวันที่ 2-6 มีนาคม 2555 ซึ่งจะมีสินค้าจากผู้ประกอบการโดยตรงมากมายมาให้ร่วมคัดเลือก ทั้งนี้รบกวนขอหนังสือเชิญ 1 ฉบับ เพื่อนำไปขอพื้นที่สร้างโมเดลโครงการร้าน Farmer Shop ในงานนี้พร้อมขอให้เปิดลงทะเบียนรับคัดเลือกสินค้าโดยแบ่งเป็นสินค้า 4 ประเภท คือ สินค้าพรีเมียม สินค้าเด่น สินค้าทั่วไป และสินค้าหนัก นอกจากนี้ได้นำเรียนท่านปลัดกระทรวงฯ ไว้แล้วว่าการขอพื้นที่ข้างกระทรวงฯ ให้ร้านข้าวจากโครงการ Farmer Shop ไปเปิดจำหน่ายได้หรือไม่ ทั้งนี้ขอให้คณะกรรมการโครงการร้านไปดูพื้นที่ว่าจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวขอบคุณกรมส่งเสริมฯ ที่ทำงานหนักมากเพื่อช่วยส่งเสริมอาชีพของประชาชน จึงยินดีและขอบคุณพร้อมรับข้อเสนอไว้เพื่อประสานงานต่อไป จากนั้นจึงแนะนำคณะกรรมการร่วมคัดเลือกสินค้าในวันนี้ ได้แก่ คุณศรุดา โลหะนะ, คุณสายสุตา ศรีอุไร

และคุณณัฐกานต์ สหวัชรินทร์ พร้อมเปิดเวทีให้ผู้ประกอบการนำเสนอสินค้าที่นำมาร่วมการค้าเลือกในวันนี้ ดังต่อไปนี้

1. คุณดารณี แยมศรีสุข (ผอ.กลุ่มส่งเสริมพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ จังหวัดมหาสารคาม) เป็นตัวแทนนำเสนอสินค้าจากกลุ่มอาชีพ 3 กลุ่ม

- **กลุ่มข้าวหอมมะลิดีกสิลา** ส่งสินค้า ข้าวปลอดสารพิษของจังหวัดมหาสารคาม ได้รับการรับรอง GAP จากกระทรวงอุตสาหกรรม และ HACCP พร้อมผ่านการตรวจ DNA ข้าวจากสถาบันอาหาร มี Food ID โดยคนจังหวัดมหาสารคามได้กินข้าวนี้แล้วจะรู้สึกดี ได้รับการจัดการข้าวครบวงจร มีทั้งถุงบรรจุขนาด 5 กิโลกรัม และ 1 กิโลกรัม มีอายุการเก็บสินค้าประมาณ 6-9 เดือน โดยมีทั้งข้าวเก่าและข้าวใหม่

- **กลุ่มข้าวกล้องบ้านโพนสมบุรณ์** ส่งสินค้า ข้าวกล้องโพนสมบุรณ์ขนาดบรรจุ 1 กิโลกรัม และใจักข้าวกล้องงอก สินค้าใหม่ทำตามคำสั่งซื้อ ขณะนี้อยู่ระหว่างการขอมาตรฐาน อย.

- **กลุ่มเสื่อกกบ้านแพ่ง** ได้รับการพัฒนาสายมัดหมี ผลิตได้สามหมื่นผืนต่อเดือน

2. คุณสมจิตร บุรินอก กลุ่มทอผ้าไหมแปรรูปบ้านกุดรัง ซึ่ง รศ.จุฑาทิพย์ ขอนอรอบ เพื่อพูดคุยรายละเอียดเนื่องจากไม่อยู่ในหมวดสินค้าของ Farmer Shop แต่มีความน่าสนใจอาจส่งยังตลาดอื่นได้

3. คุณนรินทร์ทิพย์ สิงหะตา จากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าดั้งเดิม เสนอสินค้าผ้าพันคอ และผ้าคลุมไหล่ ซึ่ง รศ.จุฑาทิพย์ ขอนอรอบเพื่อพูดคุยรายละเอียดเนื่องจากไม่อยู่ในหมวดสินค้าของ Farmer Shop แต่มีความน่าสนใจอาจส่งยังตลาดอื่นได้เช่นกัน

4. คุณกนกวรรณ ทำมาณ จากกลุ่มหัตถกรรมจากกะลามะพร้าว ผลิตของที่ระลึก จำพวกพวงกุญแจรูปสัตว์ต่างๆ ทำจากกะลามะพร้าว และเมล็ดพืชที่ได้จากธรรมชาติ ราคาส่งอันละ 8 บาท ราคาขายปลีกอันละ 10 บาท

5. คุณคมชาญ เอกเดชวุฒิ บริษัท ปกธพัฒน์ จำกัด ผลิตภัณฑ์เครื่องปรุงครบรสเพื่อสุขภาพ ตรา “คุณ” เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากงานวิจัยของเกษตร ไม่มีเนื้อสัตว์ และผลิตด้วยวัตถุดิบจากธรรมชาติโดยใช้หอมหัวใหญ่แทนเนื้อสัตว์ อยู่ในโครงการบ่มเพาะธุรกิจ มก. วางจำหน่ายในสถาบันอาหาร มก. และจำหน่ายในร้านค้าสุขภาพ เช่นที่จตุจักร โดยจะมีความเข้มข้นกว่าท้องตลาดทั่วไปถึง 3 เท่า และไม่มีสารเคมีเจือปน ราคาจึงค่อนข้างสูงคือจำหน่ายในราคาของละ 35 บาท ได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม จึงได้มาตรฐานต่างๆ ตามที่กำหนด

6. คุณมนตรี ยิ้มเยื่อน จากกลุ่มผลิตภัณฑ์จักสานกระจูดบ้านมาบเหลาชะโงน นำเสนอผลิตภัณฑ์จักสานกระจูด ได้รับการรับรองมาตรฐาน มผช. และ สมส. ใช้เส้นใยพืช

ธรรมชาติผสมผสานกับการทำงานของชาวบ้านคนรุ่นใหม่ ได้รับการคัดเลือกรางวัลโล่พระราชทาน หมู่บ้านหัตถกรรมดีเด่น สามารถดูรายละเอียดได้ที่ <http://baankawee.com>

7. คุณนรติ แจงแล นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ เป็นตัวแทนนำเสนอสินค้าของผู้ประกอบการดังนี้

- กลุ่มเกษตรกรผลิตน้ำบุญปุระเสยะลอ ผู้ผลิตน้ำบุญ และได้พัฒนาเป็นเครื่องปรุงข้าว ยำสำเร็จรูป เพื่อความสะดวกของผู้บริโภค สามารถผลิตได้ตามคำสั่งซื้อสินค้า และส่งผ่านไปรษณีย์ได้
- กลุ่มอาชีพสหกรณ์บ้านดาโ๊ะ ผู้ผลิตข้าวเกรียบปลา ได้รับมาตรฐาน มพช. อย. และฮาลาล สามารถส่งผ่านไปรษณีย์ได้
- กลุ่มแปรรูปลูกหยีสะตารา ผลิตลูกหยีกวนแบบต่างๆ ทั้งลูกหยีกวนหยาบ และลูกหยีกวนทรงเครื่อง ส่งผ่านไปรษณีย์ได้
- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านทรายขาว ผู้ผลิตส้มแขกกวน และส้มแขกแช่อิ่ม มีปัญหา คือผลิตได้ไม่ทันต่อความต้องการของตลาด

8. คุณวิลาวัลย์ ศรีประเสริฐ ตัวแทนกลุ่ม สกก.ลำพระเพลิง ผู้ผลิต “ข้าวกลัองมะลิ อินทรีย์” ผลิตภัณฑ์จากงานวิจัยของ ม.สุรนารี มีปัญหาคือกำลังการผลิตไม่เพียงพอ และผลิตภัณฑ์ “หมี่โคราช” ซึ่งเป็นการต่อยอดจากสมาชิกผู้ปลูกข้าวแล้วนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตหมี่โคราช สำเร็จรูป มีน้ำปรุงเข้มข้นรสชาติดี

9. คุณสิริกร ชิวปรีชา จากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนคนไทยโปรดัคส์ ผู้ผลิตยาสิฟันสมุนไพร สูตรดั้งเดิม เป็นสินค้าโอท็อป มีมาตรฐาน มพช. อย. และฮาลาล มีสรรพคุณช่วยลดกลิ่นปาก เลือดออกตามไรฟัน ชำมะนาด มีบรรจุภัณฑ์ 3 ขนาด คือขนาดเล็ก 25 กรัม ขนาดกลาง 70 กรัม และขนาดใหญ่ 140 กรัม

10. คุณอ้อยทิพย์ จำจด จากกลุ่มสตรีสหกรณ์เครื่องหอมเมืองสระแก้ว ผู้ผลิตเครื่องหอมดอกไม้ไทย นำเสนอสินค้า 5 รายการดังนี้ 1) น้ำหอมดอกไม้ไทย ออกแบบเป็นรูปตุ๊กตา เป็นชุด น้ำหอมตุ๊กตา กลิ่นกล้วยไม้ จำปี มะลิ กุหลาบ และอื่นๆ 2) น้ำมันนวดแก้ปวดเมื่อยสูดยอหวานทอง 3) ยานวดแก้ปวดเมื่อยสามประสาน 4) แชมพูสระผมสมุนไพร ประคำดีควาย มะกรูด และอัญชัน 5) สบู่หอมสมุนไพรขมิ้น

11. คุณอรปรียา บุญศิริ จากกลุ่มสหกรณ์โคขุนสระแก้ว นทพ. จำกัด ผู้ผลิตลูกชิ้นเนื้อ เนื้อแดดเดียว แหนมเนื้อโคขุน เนื้อสับเต็ก และน้ำหมักเนื้อสูตรเฉพาะของกลุ่มซึ่งผลิตภัณฑ์ผ่าน มาตรฐาน อย. ฮาลาล และเป็นสินค้าโอท็อป

12. คุณเฉลิมชัย เจริญนาถเพิ่มพูน ผอ.กลุ่มส่งเสริมธุรกิจ สมุทรสาคร ตัวแทนกลุ่มอาชีพจากจังหวัดสมุทรสาครนำทีมเสนอผลิตภัณฑ์ดังนี้

- **วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสหกรณ์มิตรไมตรี** ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ขัดผิวผสมสารสกัดจากธรรมชาติ ภายใต้แบรนด์ “สมถะ” เซรั่มบำรุงเส้นผมชนิดเข้มข้น และครีมบำรุงผิวแก้ท้องลาย สันเท้าแตก ซึ่งมีส่วนผสมของน้ำมันมะพร้าว
- **วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านอ่าวกระบือ** ผู้ผลิตหมี่กรอบสามรส ด้วยน้ำส้มซ่าสูตรโบราณของอำเภอบ้านแพ้ว ได้เข้าโครงการสายใยรัก และส่งจำหน่ายร้าน 904
- **วิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารทะเลบ้านกระซำขาว** ผู้ผลิตและจำหน่าย “เรือไทยกะปิแท้” ซึ่งผลิตจากเคยแท้ของท้องถิ่น และเข้าร่วมการส่งเสริมเรื่องบรรจุภัณฑ์ แต่ทั้งนี้ยังไม่ผ่านมาตรฐาน อย.
- **วิสาหกิจชุมชนสตรีพัฒนาสาครบุรี** ผู้ผลิตน้ำพริกชนิดต่างๆ ภายใต้แบรนด์ “น้ำพริกคุณตา” ด้วยภูมิปัญญาโบราณและสูตรเฉพาะของคุณตาของหัวหน้ากลุ่ม โดยเลือกวัตถุดิบจากอาหารทะเลสด เช่น น้ำพริกเผากุ้ง 3 รส น้ำพริกปลาหมึกหอม น้ำพริกตาแดง น้ำพริกนรกกุ้ง และน้ำพริกแมงดา เป็นต้น

13. คุณกังวาล โชคไพบุลย์ จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพังงา เป็นตัวแทนกลุ่มอาชีพ 3 กลุ่มนำเสนอผลิตภัณฑ์ต่างๆ ดังนี้

- **กลุ่มสตรีเพื่อการส่งเสริมอาชีพบ้านโคกไคร** ผู้ผลิต “กุ้งย่าง” สินค้าขายดีประจำจังหวัดพังงา ได้รับมาตรฐาน อย. มพช. และสมส.
- **กลุ่มแปรรูปอาหารตำบลกะไหล** ผู้ผลิต “น้ำพริกกุ้งเสียบ” โดยความร่วมมือของกลุ่มแรกในการนำวัตถุดิบกุ้งเสียบมาแปรรูป
- **กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเขาดำหนอน** ผู้ผลิต “ชิงพวงสำเร็จรูป” ซึ่งผู้ผลิตดูแลตั้งแต่ขั้นตอนการปลูกชิง/ขมิ้น พร้อมผลิตและทำเองทั้งหมด ได้ผ่านการรับรองมาตรฐาน อย.

14. คุณวราพร ตระกูลชีวพารัตต์ ตัวแทนจากกลุ่มอาชีพชุมชนสายบัว ซึ่งก่อตั้งกลุ่มตั้งแต่ปี 2540 โดยมีวิสัยทัศน์ไม่ได้ต้องการแสวงหากำไร แต่ต้องการสร้างกลุ่มอาชีพที่เข้มแข็ง เคยได้รับรางวัลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดีเด่นอันดับ 3 ในปี 2550 สืบทอดจากรุ่นแม่ โดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง นำความรู้การบริหารร้านค้าและใช้ประโยชน์จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จนได้รับรางวัลใช้ร้านค้าธุรกิจออนไลน์ดีเด่นอีกด้วย โดยการันตีคุณภาพด้วยรางวัลโอทอป 5 ดาว 2 ปีซ้อน ได้รับมาตรฐาน สมส. แล้ว โดยผลิตสินค้าดังต่อไปนี้

- สบู่เอยบวขมันมะขามเปียก ซึ่งเป็นเจ้าแรกที่นำสินค้าใส่ในเอยบวและมีรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของร้าน
 - 2) แชมพูมะกรูด่านทางจระเข้
 - 3) สบู่เหลวขมันชั้น
 - 4) ครีมนวดผมน้ำมันงาผสมน้ำมันมะกอก
 - 5) ครีมหมักผมน้ำมันมะพร้าว ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ต่อยอดจากน้ำมันมะพร้าว
- ซึ่งสินค้าทั้งหมดวางจำหน่ายในร้านขายของที่ระลึกทั่วประเทศ

15. คุณสะอาด ศรีสิงห์ จากกลุ่มรักษ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ ด้วยภูมิปัญญาโบราณและความรู้ทางการแพทย์เพื่อการรักษาโรค ได้นำมาผลิตเป็น “น้ำกระชายดำผสมน้ำผึ้ง” ช่วยให้เลือดลมเดินสะดวก “I.Q. น้ำมันาวผสมน้ำผึ้ง” ช่วยลดไขมัน และ “นํ้ายาอเนกประสงค์” สำหรับทำความสะอาดซึ่งได้จากการหมักเปลือกมะนาว

16. คุณกุลภักดิ์ครุณย์ เหล่าสินชัย จากกลุ่มอาชีพสมุนไพรจันทร์กะพ้อ ผู้ผลิตเกี่ยวกับสมุนไพรต้นตำหรับโอสถพระนารายณ์ เสริมด้วยยาจีนและน้ำมันหอมระเหย จำหน่ายภายใต้แบรนด์ “ทองไพโรจน์” โดยมีสินค้านำเสนอ ดังนี้

- สเปรย์สมุนไพร สูตรไทย-จีน ผสมน้ำมันหอมระเหย
- น้ำมันสมุนไพร สูตรไทย-จีน สำหรับคอ บ่า ไหล่ บรรเทาอาการปวดเมื่อย
- ขี้ผึ้งสมุนไพร
- กิฟต์เซตทองไพโรจน์
- สเปรย์ปรับอากาศยูคาลิปตัส อยู่ระหว่างดำเนินการของมาตรฐานจาก มผช.

17. คุณจำเรียง จอมขวัญ จากกลุ่มสตรีและเยาวชนสหกรณ์ประมงบางจะเกร็งบางแก้วจำกัด ผู้นำวัตถุดิบจากทะเลในท้องถิ่นมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้แก่ ปลาหยอง ปลากรอบ ปูกะตอย 3 รส ปลาแก้ว และปลาหมึก 3 รส ทั้งนี้ในวันนี้ผู้ประกอบการไม่ได้นำสินค้า “ปลาหยอง” มาให้ดูเป็นตัวอย่างเนื่องจากน้ำท่วมจึงไม่มีวัตถุดิบในการผลิต โดยทั้งหมดได้รับมาตรฐานอย. และ มผช. พร้อมโอทอป 5 ดาว 2 ปีซ้อน

18. คุณภัทรี คงแก้ว จากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านนาเดิม ผู้ผลิตสมุนไพรสำหรับเส้นผมและผิวพรรณ โดยได้สกัดสายใยรักครอบครัว ซึ่งนำเสนอสินค้าดังนี้

- แชมพูผสมน้ำมันมะพร้าว และครีมนวดผมน้ำมันมะพร้าว โดยน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น และใช้สูตรการผลิตแบบโบราณ สกัดด้ร้านค้าชุมชน

- มะกรูดหมักผสม สูตรโบราณ ได้อิโทป 4 ดาว วางจำหน่ายที่ร้านค้าในปั้มน้ำมันภาคใต้ โดยเป็นสินค้าขายดีผลิตไม่พอจำหน่าย
- น้ำผึ้งก่าจัดชน (สำเร็จรูปมีผ้าและไม้พายพร้อมใช้) เป็นสูตรเว็กซ์เย็น มีส่วนผสมของน้ำผึ้ง มะขาม และมะนาว ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่ได้จากในชุมชน สามารถผลิตได้เพียงพอในการจำหน่าย รองรับคำสั่งเป็นล็อตใหญ่ได้ ทั้งนี้เป็นผลิตภัณฑ์ที่ขายดีมาก
- ขี้ผึ้งสมุนไพรมะรุ้ม ผสมโพลสด ช่วยบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย และใช้สูดดมแก้ลมวิงเวียนได้

19. คุณมะลิ ชมเมือง จากกลุ่มอาชีพพาริยารังนก จ.นครศรีธรรมราช ผลิตเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ ในบรรจุภัณฑ์ 2 แบบ คือแบบขวดแก้ว และขวดพลาสติก โดยมี 2 สูตร คือสูตร 1 ใช้น้ำตาลทรายและน้ำตาลกรวด และสูตร 2 ใช้หญ้าหวานแทนน้ำตาล ช่วยให้ไม่อ้วน ซึ่งสินค้าผ่านมาตรฐาน อย. มพช. และ สมส.ของสหกรณ์ พร้อมเป็นสินค้าอิโทป 4 ดาว 4 ช้อน ซึ่งสินค้าจะมี 2 เกรด คือเกรด A เนื้อรังกมมากกว่าเกรด C ที่เนื้อจะน้อยกว่าแต่มีคุณภาพเท่ากัน

20. คุณมาลัย ตรัสสมบูรณ์ จากกลุ่มสตรีสหกรณ์ศรีมาลัย จ.พระนครศรีอยุธยา ผู้ผลิต “แฮมพุสระผมผสมทองพันชั่ง-กะเม็ง” แก้วรงค์คันศิระและบำรุงเส้นผมให้นุ่มลื่น และ “สมุนไพรบำรุงเส้นผม” ไม่ให้แห้งแตกปลาย ซึ่งผลิตภัณฑ์ได้อิโทป 5 ดาว 2 ครั้ง และผ่านมาตรฐาน มพช.

21. คุณประพาส เรืองกิจ จากกลุ่มสตรีสหกรณ์จักสานปลาตะเพียนโบราณ ของตำบลภูเขาทอง จ.พระนครศรีอยุธยา เป็นการสานปลาตะเพียนโบราณ เคยได้รางวัลชนะเลิศระดับชาติ ผลิตภัณฑ์มีหลายขนาดตั้งแต่ขนาดเล็ก ราคา 12 บาท จนถึงขนาดใหญ่ตามสั่ง ราคา 20,000 บาท มีทั้งแบบใส่กล่องและไม่ใส่กล่อง วัตถุดิบจากอำเภอทับลาน จ.ปราจีนบุรี รับสั่งทำเป็นของชำร่วย ของฝาก และเป็นของขวัญหรือนำไปปลูกเสกเป็นเครื่องรางตามวัดทั่วไป

22. คุณสนธิ แก้วนวล จากกลุ่มอาชีพตัดเย็บบุษกรเครื่องนอน จ.พระนครศรีอยุธยา ผลิตหมอนผ้าไหมใบชาหลายขนาด ช่วยดับกลิ่นในที่อับ กลิ่นไม่พึงประสงค์ ช่วยเรื่องสุขภาพและยับยั้งการเกิดแบคทีเรียได้ โดยวัตถุดิบใบชานำมาจากจังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกใบชาขนาดใหญ่ สั่งแบบอบสำเร็จมาแล้วและใช้เศษผ้าที่เหลือจากการตัดเย็บเครื่องนอน ผ่านมา ซึ่งเป็นผ้าลดไรฝุ่น มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผ่านมาตรฐาน มพช. สมส. และได้รับคัดเลือกเป็นสินค้าอิโทประดับ 3 ดาว

23. คุณตรูจิตร แยมทรัพย์ จากกลุ่มอาชีพน้ำลูกยอ ผลิตภัณฑ์ “น้ำลูกยอ” จากลูกยอปลอดสารพิษซึ่งปลูกกันเองในหมู่บ้าน มีสมาชิกประมาณ 50 ครัวเรือน และร่วมผลิตจำนวน 25 ราย โดยการหมักในโอ่ง มีโรงเรือนผ่านการรับรอง GMP แล้ว ผลิตภัณฑ์ได้รับรางวัลมากมาย พร้อม

นำต้นยอมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ เช่น ยอแคปซูล และชาใบยอ เพื่อใช้ประโยชน์จากทุกส่วนของต้นยอ และผลิตภัณฑ์กระชายดำผสมน้ำผึ้ง

นอกจากนี้ กลุ่มสตรีร่วมใจพัฒนากลุ่มลาดน้ำเค็ม อ.ผักไห่ จ.พระนครศรีอยุธยา ได้ฝากนำเสนอผลิตภัณฑ์ “กระเทียมโทน” ดอกในน้ำผึ้ง ตรานางสนม ที่ได้มาตรฐาน อย. มพช. และได้เป็นผลิตภัณฑ์โอท็อประดับ 4 ดาว

24. คุณประภาวัลย์ นิลวรรณภา จากกลุ่มสตรีศิลปประดิษฐ์สนามชัย ผู้ผลิต “ดอกบัวประดิษฐ์” และ “ดอกกุหลาบประดิษฐ์” ทำด้วยผ้าไหม Handmade ลงสีเองทั้งหมด ทำส่งต่างประเทศโดยผ่านบริษัทอื่นนำไปติดแบรนด์ของตัวเอง และส่งศูนย์ศิลปะบางไทร ร้านภูฟ้า และโครงการสายใยรัก ซึ่งสินค้าได้รับมาตรฐาน มพช. สมส. และเป็นสินค้าโอท็อปด้วย

25. ตัวแทนจากกลุ่มอาชีพสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี นำเสนอผลิตภัณฑ์จากกลุ่มอาชีพ 3 กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มอาชีพศิลปประดิษฐ์ ม.17 ผู้ผลิตภาพประดิษฐ์จากเยื่อกระดาษ กล้องกระดาษ ทีวีจากกระดาษรีไซเคิล และกล่องเอนกประสงค์จากเยื่อกระดาษ
- กลุ่มอาชีพแปรรูปจากเนื้อสัตว์ ผู้ผลิต หมูฝอย-หมูทุบ
- กลุ่มอาชีพผู้ผลิตกระเป๋าหนังแท้ ผู้ผลิตกระเป๋าต่างคั้งแท้จากวัสดุรีไซเคิล ซึ่งผลิตจากสมาชิกกลุ่มผู้สูงอายุที่ปลดจากการทำงานโรงงานมาร่วมกันผลิตสินค้าเขียนลายเองและเป็นงานเย็บมือ

26. คุณประยงค์ วงษ์สกุล จากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลดอนตูม ผู้ผลิต “มะเขือเทศราชินีอบแห้งตราแม่ฉุย” ซึ่งเป็นสินค้าแปรรูปทางการเกษตรจากเกษตรกรผู้ผลิตมะเขือเทศเป็นอาชีพหลัก ผลิตภัณฑ์ได้รับมาตรฐาน อย. และ มพช. โดยสินค้ามีหลากหลายรสชาติให้เลือก และมีบรรจุภัณฑ์หลากหลายแบบให้เลือกเช่นกัน

27. คุณวีระพล สอนใจ จากกลุ่มสตรีอาสาพัฒนาเกษตรทุ่งสมอ อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี ผู้ผลิตจมูกข้าวหอมนิล ตรา “รุ่งอรุณ” และ “กูกี้กิ๊ก” ทั้งนี้วัตถุดิบข้าวนั้นมาจากการเพาะปลูกเอง โดยมีการรวมกลุ่มปลูกข้าวกันเอง และต้องการเพิ่มมูลค่าด้วยการนำมาแปรรูปจนได้รับการส่งเสริมคุณภาพและการบรรจุหีบห่อ เป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น จมูกข้าวหอมนิล จมูกข้าวกล้องหอมมะลิแดง จมูกข้าวกล้องหอมมะลิแดงผสมงาดำ ข้าวกล้องหอมมะลิเพาะงอก และจมูกข้าวอบกรอบ ที่ได้ร่วมกับสถาบันอาหารฯ มก. ช่วยพัฒนาผลิตภัณฑ์ขึ้น โดยผลิตภัณฑ์ทุกชนิดได้ผ่านการรับรองมาตรฐาน อย. และ GMP

28. คุณสารภี บัวเกษ จากกลุ่มอาชีพหมู่ 5 กระทุ่มราย ผู้ผลิต

- “ขนมอบคุกกี้สมุนไพร” โดยใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น ทั้งตะไคร้ มะกรูด และอื่นๆ มาผสมในคุกกี้ ใส่ในบรรจุภัณฑ์ 2 ขนาด คือขนาด 140 กรัม อยู่ในกล่องหิ้วรูปทรงทันสมัย และขนาด 100 กรัม ใส่ถุงใสพร้อมฐานรองสวยงาม โดยมีคุกกี้หลายรสชาติ ทั้งคุกกี้รสชาเขียว คุกกี้รสชาดำ และคุกกี้รสมะกรูด

- “ขนมปั้นสิบทอด” สูตรโบราณสืบทอดจากคุณยาย ไม่ใส่สารกันบูด ไม่ใส่ผงชูรส บรรจุในกล่องหิ้ว และถุงใสขนาดเล็ก

ขนมทั้งหมดได้ผ่านการรับรองมาตรฐาน อย. มผช. และได้รับเลือกเป็นผลิตภัณฑ์โอท็อป 4 ดาว 2 ปี ส่งขายร้านสหกรณ์หนองจอก ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ และร้านค้าทั่วไป มีอายุการเก็บรักษา 30 วัน

29. ตัวแทนจากจังหวัดสิงห์บุรี นำเสนอผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ 3 กลุ่ม ได้แก่

- กลุ่มจักรสานหวายโคกพรวัว ผู้ผลิต “กระเป๋าทอจักสานหวายบุผ้า” ซึ่งปัญหาที่พบคือไม่มีแรงงานในการผลิต ต้องมีการส่งเสริมให้คนในหมู่บ้านบางระจันช่วยสานมาส่งให้แก่กลุ่ม
- กลุ่มสตรีสหกรณ์โพทะเล ผู้ผลิต “กล้วยแซนวิช” เป็นกล้วยสอดไส้สับปะรดกวน ปัญหาคือไม่ค่อยมีเครื่องมือกวนสับปะรด และ “กล้วยอบเนย” โดยใช้วัตถุดิบกล้วยหักมุกจากแปลงกล้วยของเครือข่ายเกษตรกรเอง
- กลุ่มถนอมอาหารจากปลาบ้านตรา ผู้ผลิตปลาช่อน ปลาสลิด และปลาเนื้ออ่อนแดดเดียว ปลาช่อนแดดเดียวทอด และปลาหย่าง ซึ่งเป็นวัตถุดิบปลาน้ำจืดตามฤดูกาล นอกจากนี้ยังผลิตปลาช่อนส่งเป็นวัตถุดิบให้แก่ร้านอาหารในเขตกรุงเทพฯ โดยผู้สั่งต้องออกค่าขนส่งเองทั้งหมด

30. คุณบุญพิน คำภีระแปง จากกลุ่มวิสาหกิจบ้านเกาะหัวช้าง จ.ลำปาง ผู้ผลิต “ข้าวแต๋นน้ำแตงโม” ตรา “แม่บุญพิน” โดยกลุ่มแม่บ้านรวมกลุ่มหารายได้เสริมทำข้าวแต๋น และได้รับการส่งเสริมเรื่องรสชาติ และสุขอนามัย จนได้รับมาตรฐาน อย. และ มผช. จนกลายเป็นรายได้หลักของแม่บ้าน จำหน่ายส่งตามร้านค้าปัม ปตท. แถบภาคเหนือ เช่นจังหวัดพิษณุโลก ตาก เป็นต้น นอกจากนี้ยังรับสั่งทำให้บริษัทใหญ่ส่งต่างประเทศด้วย อนาคตหวังจะขยายตลาดให้ได้ทั่วประเทศ

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ชักถามว่าพบปัญหาเรื่องการขายหรือการเก็บเงินบ้างหรือไม่

คุณบุญพิน ตอบว่าพบปัญหาเก็บเงินไม่ได้ แต่ช่วงหลังหาร้านประจำได้ก็ช่วยลดปัญหาการเก็บเงินไปได้ ทั้งนี้ช่วงเทศกาลจะไม่สามารถผลิตได้ทันจำหน่าย และที่ฝันว่าจะส่งขายไปต่างประเทศนั้น คือกลุ่มแม่บ้านหวังเช่นนั้นเพราะเห็นว่ามีรายได้มากขึ้นกว่าอาชีพเดิมที่เคยทำอยู่ มีอายุการเก็บผลิตภัณฑ์ 3-6 เดือน

31. คุณศศิธร กาญจนทัต จากกลุ่มแม่บ้านศิลปะประดิษฐ์ หมู่บ้านชื้อตรง ผู้ผลิต “พวงมาลัยดินปั้น” ผลิตจากดินวิทยาศาสตร์มาเป็นพวงมาลัยหลายแบบหลายขนาด ไม่ต้องห่วงเรื่องการเหี่ยวเฉา มีตั้งแต่ขนาดเล็กครึ่งนิ้ว ถึงขนาดใหญ่ 10 นิ้ว เหมาะเป็นของที่ระลึกได้ทุกเทศกาล

32. คุณนรา สีสุก จากกลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านขบา ผู้ผลิต “ข้าวซ้อมมือหอมมะลิ” เป็นการผลิตจากครกกระเดื่อง ผ่านขั้นตอนการผลิตด้วยมือแบบโบราณ บรรจุในถุงสุญญากาศ สามารถเก็บได้นาน อยู่ระหว่างการขอมาตรฐาน ออย. และ มฟช.

33. คุณปิ่นมณี อินทะ ตัวแทนจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดตาก นำเสนอสินค้าจากกลุ่มอาชีพต่างๆ ดังนี้

- กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านสระบัว ผู้ผลิตทองม้วนกระทิสด
- กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านหนองบัว ผู้ผลิตข้าวเกรียบมะเขือเทศ พักทอง กระเพรา และ ข้าวเกรียบดิบอบแห้ง
- กลุ่มสตรีสหกรณ์แม่กี้ดหลวง ม.1 ผู้ผลิตกล้วยอบน้ำผึ้ง กล้วยสุชทอดกรอบ กล้วยฉาบเค็ม และกล้วยกรอบแก้ว “ตราแม่ละออ”
- กลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมแม่ระมาด ม.6 ผู้ผลิตเบาะรองนั่ง 2 แบบ คือเบาะนั่งปั๊มป์ปอน แบบกลมธรรมดา และเบาะนั่งเอนกประสงค์แบบลูกกระนาค

เมื่อจบการนำเสนอผลิตภัณฑ์จากตัวแทนทั้ง 33 รายแล้ว รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท แจ้งแก่ที่ประชุมว่าทุกท่านที่ได้เข้าร่วมการคัดเลือกสินค้าในครั้งนี้ถือว่าโครงการได้รับไว้อยู่ในกลุ่มแล้ว แต่จะต้องคัดสินค้าอีกครั้งและแจ้งแก่ผู้ประกอบการทราบในภายหลัง และขอนัดการประชุมในภาคบ่ายที่จะมีการบรรยายพิเศษและการชี้แจงรายละเอียดของ Outlet ไร่สุวรรณ ทั้งนี้ขอแจ้งให้ผู้ประกอบการทุกท่านทราบว่าสินค้าบางชนิดที่อยู่ระหว่างการพัฒนานั้น กรุณายกนำไปวางจำหน่ายในนามสินค้าของโครงการ Farmer Shop และสินค้าที่จะไปวางจำหน่ายที่ไร่สุวรรณได้นั้น ต้องอยู่ในการควบคุมของโครงการอย่างชัดเจน จากนั้นจึงเชิญผู้เข้าร่วมเวทีทุกท่านรับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน

เลิกประชุมเวลา 12.50 น.

การประชุมคัดเลือกสินค้า Farmer Shop ครั้งที่ 6 (ภาคบ่าย)

วันพฤหัสบดีที่ 9 กุมภาพันธ์ 2555 เวลา 13.30-16.30 น.

ณ ห้องประชุม 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้มาประชุม

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	หัวหน้าโครงการวิจัย Farmer Shop
2. คุณศรดา	โลหะนะ	นักวิจัยเชี่ยวชาญ สถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร
3. ผศ.ดร.อภินิ	อุทัยรัตนกิจ	นักวิจัยโครงการวิจัย Farmer Shop
4. คุณสายสุตา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
5. คุณกาญจนา	คุณกาญจน์	ประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
6. คุณบรรหาร	แสงฟ้าสุวรรณ	กรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
7. คุณสุขุม	ไวยธำรงค์	กรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
8. คุณสมพงษ์	ชุ่มเพ็ญพันธ์	กรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
9. คุณเกศศิริ	พูลช่วย	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ
10. คุณกนกวรรณ	ท่ามาณ	กลุ่มหัตถกรรมจากกะลามะพร้าว
11. คุณกัณวาล	โชคไพบุลย์	กลุ่มสตรีเพื่อการส่งเสริมอาชีพบ้านโคกไคร
12. คุณกุลภัทรศรณ์	เหล่าสินชัย	กลุ่มอาชีพสมุนไพรจันทร์กะพ้อ
13. คุณคมชาญ	เอกเตชวุฒิ	บริษัท ปกชนพัฒน์ จำกัด
14. คุณวีระพล	สอนใจ	กลุ่มสตรีอาสาพัฒนาเกษตรทุ่งสมอ
15. คุณจำเรียง	จอมขวัญ	กลุ่มสตรีและเยาวชนประมงบางแก้ว
16. คุณเฉลิมชัย	เจริญนาถเพิ่มพูน	ผอ.กลุ่มส่งเสริมธุรกิจ สมุทรสาคร
17. คุณตรุจิตร	แย้มทรัพย์	กลุ่มอาชีพน้ำลูกยอ/กลุ่มสตรีร่วมใจพัฒนากลุ่มลาดน้ำเค็ม
18. คุณนรา	ศรีสุก	กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านชบา
19. คุณนรินทร์ทิพย์	สิงหะตา	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าดั้งเดิม
20. คุณประพาส	เรืองกิจ	กลุ่มสตรีสหกรณ์จักสานปลาตะเพียนใบลาน
21. คุณประภาวัลย์	นิลวรรณภา	กลุ่มสตรีศิลปะประดิษฐ์สนามชัย
22. คุณประยงค์	วงษ์สกุล	วิสาหกิจชุมชนตำบลดอนตูม
23. คุณปิ่นมณี	อินตะ	กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านสระบัว
24. คุณภัทรี	คงแก้ว	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านนาเดิม
25. คุณมะลิ	ชมเมือง	กลุ่มอาชีพอารีราษฎร์นง
26. คุณมาลัย	ตรีสมบุญ	กลุ่มสตรีสหกรณ์ศรีมาลัย
27. คุณมนตรี	ยิ้มเยื่อน	กลุ่มผลิตภัณฑ์จักสานกระจูดบ้านมาบเหลาชะโอน

28. คุณวราพร	ตระกูลชีวพรรคต์	กลุ่มอาชีพชุมชนสายบัว
29. คุณสนิท	แก้วนวน	กลุ่มอาชีพตัดเย็บบุษกร
30. คุณสมหมาย	ประหยัด	สหกรณ์การเกษตรทำวุ้ง จำกัด
31. คุณสะอาด	ศรีสิงห์	กลุ่มรักษาสมุนไพรเพื่อสุขภาพ
32. คุณสารณี	บัวเกษ	กลุ่มอาชีพหมู่ 5 กระพุ่มราย
33. คุณสิริกร	ชีวปรีชา	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวไทยโปรดักส์
34. คุณอรปรียา	บุญศิริ	กลุ่มสหกรณ์โคขุนสระแก้ว นทพ. จำกัด
35. คุณอ้อยทิพย์	จำจด	กลุ่มสตรีสหกรณ์เครื่องหอมเมืองสระแก้ว
36. คุณพิกุล	กิตติพล	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรผลิตไม้กฤษณา
37. คุณคมสันต์	ขวัญเสน่ห์	กลุ่มผลิตภัณฑ์ปลายจวัก
38. คุณชาติชาย	รงค์ทอง	กลุ่มโรลออนสารส้ม-สมุนไพรเพื่อสุขภาพ
39. คุณทิพวัลย์	แววทอง	ร้านไซโปหวานแม่กิมฮวย
40. คุณธนพร	บัวชุม	บริษัทเทลลาพลัส (ประเทศไทย) จำกัด
41. คุณนพดล	แก้วช่วงศรี	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาเค็มอบโอโซน
42. คุณประยูร	ทองโสม	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมเกษตรอินทรีย์นาดีน้อย
43. คุณพิกุล	กิตติพล	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรผลิตไม้กฤษณา
44. คุณลดาวัลย์	จิตขาว	ร้านมะขามแก้ววิญจวน
45. คุณลัดดา	พรหมขุนทอง	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตน้ำมันมะพร้าวบ้านประดู่
ลาย		
46. คุณวราพร	บุญสวัสดิ์	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเขาบายศรี จันทบุรี
47. คุณศรีสมบุญ	ชวานิสากุล	NNC PRODUCT CO, LTD
48. คุณศิริวรรณ	โยติโยธิน	บริษัท Seed of Health จำกัด
49. คุณสนธยา	ชำนาญ	กลุ่มบ้านสมุนไพรศิริวง
50. คุณสมพงษ์	หนูศาสตร์	กลุ่มอาชีพเกลือทะเลกังหันทอง
51. คุณสมพิศ	สุนากร	เคียงมูลพลังงานยั่งยืน
52. คุณสุเมธ	สุเมธอักษร	บริษัท ไทโรสทิพย์ จำกัด
53. คุณสุนันทา	ใบแย้ม	กลุ่มนิสาสมุนไพร
54. คุณชนะบัต (แทนคุณปณิกา วุฒิเทียน)		วิสาหกิจกลุ่มรักษาสภาพ

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายสุพจน์	สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัยสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. นางสาวผุสดี	กลิ่นเกษร	เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์

3. นายสนธยา	สีแดง	เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์
4. นายธนวัฒน์	ชนะปริ่ม	เจ้าหน้าที่โครงการวิจัย
5. นางสาววสินธรา	ขวยเขิน	เจ้าหน้าที่โครงการวิจัย
6. นางสาวณัฐกานต์	สหวัชรินทร์	นักวิจัยประจำโครงการ
7. นางสาววิภาดา	ช่วยด้วง	นักวิจัยประจำโครงการ
8. นางสาวพีรชต์	จำศิลป์	นักวิจัยประจำโครงการ
9. นางสาวกนกวรรณ	ตั้งอุดมกิจเจริญ	นักวิจัยประจำโครงการ

เริ่มประชุม เวลา 13.30 น.

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวต้อนรับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมประชุมในภาคบ่ายเพิ่มเติมจากภาคเช้า พร้อมแนะนำ ผศ.ดร.อภิรดี อุทัยรัตน์กิจ นักวิจัยร่วมของโครงการวิจัย Farmer Shop ที่รับหน้าที่พิธีกรในภาคบ่าย โดย ผศ.ดร.อภิรดี อุทัยรัตน์กิจ กล่าวชี้แจงกำหนดการในภาคบ่ายพร้อมเชิญคุณศรดา โลหะนะ นักวิจัยเชี่ยวชาญ สถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร ขึ้นเวทีบรรยายพิเศษ ในหัวข้อ “ข้อควรปฏิบัติตามแนวทางอาหารปลอดภัย (Food Safety) สำหรับผู้ประกอบการ” ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“ข้อควรปฏิบัติตามแนวทางอาหารปลอดภัย (Food Safety) สำหรับผู้ประกอบการ”

ในการผลิตอาหารต้องคำนึงถึง คุณภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภค โดยต้องดูแลทุกขั้นตอนของการผลิตทั้งก่อนผลิต ระหว่างผลิต และหลังผลิต

ตัวอย่างอาหารที่ไม่ปลอดภัยโดยมักพบว่ามีสารปนเปื้อน เช่น นมโรงเรียน อาหารกลางวันสำหรับนักเรียน ปลากระป๋อง หน่อไม้ปิ้ง หรืออาหารที่วางจำหน่ายทั่วไป

ชนิดของอันตรายและสาเหตุของการปนเปื้อนในอาหารมี 3 ข้อ คือ

- อันตรายด้านกายภาพ เช่น เศษไม้ เศษแก้ว หรือเศษโลหะ โดยมีสาเหตุมาจากวัตถุดิบ เครื่องมือ และการแตกหักของภาชนะ หลอดไฟ ตกสู่อาหาร
- อันตรายด้านเคมี เช่น ยาฆ่าแมลง น้ำยาทำความสะอาด น้ำมันหล่อลื่น หรือสารเคมีที่เติมในอาหาร โดยมีสาเหตุมาจากวัตถุดิบที่มีการปนเปื้อนยาฆ่าแมลงจากไร่ การใช้หรือจัดเก็บน้ำยาทำความสะอาดไม่ถูกวิธี หรือเครื่องมือ เครื่องจักร มีการเติมสารเคมีมากเกินไปเกินกว่าปริมาณที่กฎหมายกำหนด

- อันตรายด้านจุลินทรีย์ เช่น เชื้อแบคทีเรีย ไวรัส หรือเชื้อรา ซึ่งสาเหตุการปนเปื้อนจากการใช้วัตถุดิบที่ไม่สะอาด เครื่องมือเครื่องใช้ไม่สะอาด ควบคุมการผลิตไม่ดีพอ เป็นต้น

ทั้งนี้อันตรายที่ปนเปื้อนมาในอาหารและก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค ที่ส่วนใหญ่เกิดจากเชื้อจุลินทรีย์ ซึ่งจุลินทรีย์ คือสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า เช่น แบคทีเรีย ไวรัส เชื้อรา ซึ่งมีทั้งชนิดมีประโยชน์ และไม่มีประโยชน์ โดยชนิดไม่มีประโยชน์แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ ชนิดที่ทำให้เกิดโรค และชนิดที่ทำให้อาหารเน่าเสีย แบคทีเรียส่วนใหญ่เจริญได้ดีที่อุณหภูมิ 4-63 °C

ดังนั้นในการผลิตและเก็บรักษาอาหารจะต้องคำนึงถึง อุณหภูมิ เวลา ความชื้น ฯลฯ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะสามารถควบคุมการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์ได้ ทั้งนี้อุณหภูมิที่น้ำเดือด 121 °C จะสามารถทำลายจุลินทรีย์ได้

สำหรับหลักการผลิตอาหารให้มีความปลอดภัยต้องคำนึงถึง

1) ลดการปนเปื้อนเบื้องต้น เช่น การคัดเลือกวัตถุดิบที่มีคุณภาพดีมาใช้ในการผลิต ล้างคัดแยกวัตถุดิบให้สะอาด ใช้ภาชนะและอุปกรณ์ที่สะอาด ป้องกันสัตว์และแมลงไม่ให้เข้าภายในโรงงาน และพนักงานปฏิบัติถูกสุขอนามัย เป็นต้น

2) ลดหรือยับยั้งหรือทำลายจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรคและทำให้อาหารเน่าเสีย เช่น ควบคุมอุณหภูมิและเวลาเพื่อทำลายจุลินทรีย์ เช่น ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม นิยมใช้ความร้อนที่อุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 72-80 °C เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 16 วินาที หลังจากนั้นทำให้เย็นลงที่ 5 °C ซึ่งกระบวนการนี้ทำลายจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค แต่ความร้อนดังกล่าวไม่เพียงพอที่จะทำลายจุลินทรีย์ที่ทำให้เน่าเสียได้ จึงต้องเก็บผลิตภัณฑ์ที่อุณหภูมิต่ำ เช่น ในตู้เย็น เป็นต้น

3) ป้องกันการปนเปื้อนซ้ำหลังการฆ่าเชื้อ ซึ่งประมาณ 80% ของการปนเปื้อนมาจากขั้นตอนนี้ โดยเฉพาะพนักงานที่ต้องปฏิบัติงานให้ถูกสุขลักษณะ

หลักการผลิตอาหารให้ปลอดภัยทั้ง 3 ข้อ นี้ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเกณฑ์สำหรับผู้ผลิตนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้บริโภค โดย G.M.P นั้น เน้นเรื่องความสะอาดเป็นอย่างมาก ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 193 เรื่องวิธีการผลิต เครื่องมือ เครื่องใช้ในการผลิต และการเก็บรักษาอาหาร ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับหัวข้อต่อไปนี้คือ

1. สุขลักษณะของสถานที่ตั้งและอาคารผลิต
2. เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต
3. การควบคุมกระบวนการผลิต
4. การสุขาภิบาล
5. การบำรุงรักษาและการทำความสะอาด
6. บุคลากร

ซึ่งข้อกำหนดทั้ง 6 ข้อมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน เมื่อนำไปประยุกต์ใช้จะช่วยลดโอกาสเสี่ยงของการปนเปื้อนทั้งด้านกายภาพ เคมี จุลินทรีย์ อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้อาหารมีคุณภาพ ไม่มีการปนเปื้อนของอันตรายที่ก่อให้เกิดปัญหาความไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค

หลังจบการบรรยายแล้ว ผศ.ดร.อภิรดี อุทัยรัตนกิจ จึงเปิดเวทีให้ผู้ฟังซักถามข้อสงสัย และปัญหาที่ผู้ประกอบการต้องเผชิญในการผลิต ซึ่งมีผู้สนใจซักถามดังต่อไปนี้

ผู้ประกอบการ: เรื่องการลดความเย็นลงในขั้นตอนการฆ่าเชื้อในอาหารประเภทเครื่องดื่มนั้นทำอย่างไร เนื่องจากในการผลิตจริงมักพบว่าต้องใช้น้ำแข็งเป็นจำนวนมากในการแช่ขวดบรรจุเครื่องดื่มน้ำที่ผ่านการฆ่าเชื้อที่ความร้อน 70 °C แล้ว และมักพบว่าขวดพลาสติกที่ใช้จะเสียรูปทรงไปเมื่อนำไปผ่านความร้อนแล้วนำมาแช่เย็นในทันที

คุณศรุตดา: วิธีการนำขวดบรรจุเครื่องดื่มน้ำที่ผ่านความร้อนที่ 70 °C แล้วนำมาแช่เย็นในน้ำแข็งที่อุณหภูมิ 5°C ในเวลาอันรวดเร็ว นั่นคือ การพาสเจอร์ไรส์ในเครื่องดื่มผู้ประกอบการควรต้องเลือกขวดพลาสติกที่มีคุณสมบัติที่ดี คือสามารถทนความร้อนสูงได้และไม่เสียทรงเมื่อนำไปแช่เย็น

ผศ.ดร.อภิรดี: กล่าวเสริมว่าการที่เราฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 70°C นั้นจะฆ่าเชื้อได้เพียงบางส่วน ดังนั้นจึงต้องรับน้ำขวดที่ผ่านการฆ่าเชื้อนี้ไปลดอุณหภูมิลงอย่างรวดเร็วเพื่อไม่ให้เชื้อเจริญเติบโตได้ แต่ทั้งนี้ถ้าผู้ประกอบการใช้การฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121°C แทนแล้วเชื้อแบคทีเรียจะตายหมดจึงไม่ต้องกังวลเรื่องการนำไปแช่เย็น

ผู้ประกอบการ: กรณีผลิตเครื่องดื่มน้ำถ้าเราต้มเครื่องดื่มน้ำให้ร้อนถึง 70°C ในหม้อขนาดใหญ่และทำให้เย็นลงก่อนบรรจุขวดได้หรือไม่

คุณศรุตดา: ไม่ได้เนื่องจากขณะที่บรรจุขวดนั้นอุณหภูมิจะต้องไม่ลดต่ำกว่า 70°C มิเช่นนั้นจะไม่สามารถเรียกว่าเป็นการพาสเจอร์ไรส์ได้

ผู้ประกอบการ: เป็นผู้ผลิตอาหารเกี่ยวกับการฆ่าปลา พบว่าเมื่อนำผลิตภัณฑ์ไปตรวจสอบแล้วมีสิ่งปนเปื้อนเป็นพวกธาตุเหล็กและเชื้อจุลินทรีย์ เราจะทราบได้อย่างไรว่าสาเหตุการปนเปื้อนเกิดจากขั้นตอนใดได้บ้าง

คุณศรุตดา: ถามว่าส่งตรวจเพื่ออะไร เพราะเท่าที่ทราบนั้นการขอ อย. ไม่มีข้อกำหนดเรื่องโลหะหนัก แต่ทั้งนี้หากต้องการตรวจสอบว่ามีการปนเปื้อนจากอะไรจะต้องตรวจสอบขั้นตอนการผลิตว่าผ่านอะไรมาบ้าง หลายขั้นตอนมาก เช่น ตะแกรงที่ใช้ล้าง หรือวัตถุดิบปลาที่นำมาซึ่งมีการปนเปื้อนมากก่อนหรือไม่ โดยแนะนำให้นำปลาวัตถุดิบมาตรวจสอบหาสารปนเปื้อนก่อนจะดีกว่า

ผู้ประกอบการ: สำหรับผลิตภัณฑ์จำพวกเบเกอรี่ ถ้าจะขายส่งตามห้างสรรพสินค้าจะต้องมี อย. แต่เหตุใดตามร้านค้าแฟลตทั่วไปที่มีเบเกอรี่จำหน่ายไม่จำเป็นต้องมี

คุณศรดา: เบเกอรี่ที่ส่งขายตามร้านค้าแฟลตหรือร้านค้าทั่วไปนั้นเป็นการขายตรงให้แก่ผู้บริโภคซึ่งหากพบสินค้ามีปัญหาก็สามารถต่อว่าได้ทันที แต่ในห้างสรรพสินค้านั้นต้องมีการควบคุมด้วยมาตรฐานเหล่านี้เนื่องจากทางห้างฯ ต้องมีผู้รับผิดชอบกรณีมีผู้บริโภคร้องเรียนว่าสินค้ามีปัญหาไม่ได้คุณภาพ

ผศ.ดร.อภิรดี: กล่าวเสริมว่าการขอมาตรฐาน อย. นั้นเหมือนกับการการันตีสินค้าของเราเอง ว่าสินค้าได้มาตรฐาน เป็นการเพิ่มความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภคอีกทางหนึ่ง

ผู้ประกอบการ: หากลูกค้าต้องการจ้างผลิตสินค้าจำพวกเบเกอรี่โดยให้ใช้วัตถุดิบเป็นสารทดแทนความหวานแทนน้ำตาล ถามว่าจะมีตัววัดอะไรที่ใช้ในการเปรียบเทียบการให้ความหวานว่าจะต้องใช้ในปริมาณเท่าไรจึงจะเท่ากับการใช้น้ำตาลตามสูตรเดิม และสารทดแทนความหวานนั้นมีอันตรายต่อเด็กหรือไม่

คุณศรดา: โดยทั่วไปแล้วสารทดแทนความหวานจะมีสัดส่วนบอกค่าความหวานเปรียบเทียบกับน้ำตาลปกติอยู่แล้ว และเท่าที่ทราบมานั้นไม่มีข้อมูลชี้ชัดว่าสารทดแทนความหวานมีอันตรายต่อเด็กแต่อย่างใด เพียงแต่มีข้อมูลว่าสารทดแทนความหวานเหล่านี้หากบริโภคมากเกินไปจะเป็นสาเหตุให้เกิดอาการท้องเสียได้

เมื่อไม่มีผู้ชักถามเพิ่มเติมแล้ว ผศ.ดร.อภิรดี อุทัยรัตนกิจ จึงกล่าวขอบคุณคุณศรดา โลหะนะ ผู้บรรยายพิเศษที่ช่วยให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เข้าร่วมเวทีในครั้งนี้ จากนั้นจึงเชิญ รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท และคณะกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop ขึ้นเวทีเพื่อประชุมหารือการนำสินค้าเข้าจำหน่ายร้าน Farmer Shop และ Outlet ต่างๆ

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวถึงกรณีผลิตภัณฑ์ที่ไม่ผ่านการขอรับรองมาตรฐาน อย. ที่ขายตรงแก่ผู้บริโภคนั้นเป็นเรื่องอันตราย เพราะไม่สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ และสิ่งที่น่าเป็นห่วงคือภาวะการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนในปี 2558 ที่เราจะได้รับผลกระทบทันทีหากมีสินค้าที่มีรูปลักษณะสวยงามและน่ารับประทานมากกว่าสินค้าของผู้ประกอบการเข้ามาแข่งขัน

จากนั้นจึงชี้แจงรายละเอียดของการส่งสินค้าเข้าร้าน Farmer Shop ซึ่งมีขั้นตอนการสั่งซื้อสินค้าจากสมาชิก/ภาคีด้าน Supplier ตามระเบียบของโครงการ Farmer Shop ดังภาพที่ 1 โดยกระบวนการต่อไปทางสถาบันฯ จะทำหนังสือตอบรับผู้ผ่านการคัดเลือกสินค้า Farmer Shop และให้เลขสมาชิกไปยังผู้ประกอบการ ทั้งนี้ในระยะเริ่มต้นจะขอใช้รูปแบบการฝากขายก่อน 3 เดือน จึงต้องการขอความคิดเห็นจากผู้ประกอบการว่ากระบวนการเหล่านี้เหมาะสมหรือไม่/อย่างไร โดยเปิดเวทีให้คณะกรรมการบริหารโครงการฯ กล่าวชี้แจงเพิ่มเติม

ขั้นตอนการสั่งซื้อสินค้าจากสมาชิก/ภาคี ด้าน Supplier

I. การสั่งซื้อสินค้าจากคำสั่งซื้อ(ฝากขาย)

1.1 ผู้ช่วยผู้จัดการร้านส่งใบสั่งซื้อทาง Fax,E-mail หรือ SMS

1.2 Supplier ตอบรับทางโทรศัพท์และนัดหมายเวลาส่งสินค้า (ทุกวันที่ 20 ของเดือน)

II. การส่งสินค้า

- ผู้ส่งสินค้าต้องมีใบส่งสินค้าที่ระบุจำนวน ราคาต้นทุน ราคาที่แนะนำ วันที่ผลิต และวันที่หมดอายุให้ครบถ้วน โดยส่งสินค้าตามเวลาที่นัดหมาย (วันที่ 20 ตั้งแต่เวลา 08.00-17.00 น.) ณ ร้าน Farmer Shop ชั้น 1 อาคารปฏิบัติการคณะเศรษฐศาสตร์ โดยมอบใบส่งของให้แก่พนักงานร้าน Farmer Shop เพื่อตรวจนับและเซ็นชื่อรับสินค้า

****กรณีส่งสินค้าไม่ตรงตามใบสั่งซื้อ ทางร้านFarmer Shop ขอสงวนสิทธิ์ในการส่งคืนสินค้า ****

III. การรับเงินค่าสินค้า

3.1 การรับเงินค่าสินค้าให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงไว้ (ฝากขาย/ขายขาด) โดยนำใบวางบิลมาติดต่อผู้ช่วยผู้จัดการร้าน ตามวันเวลาที่มีการนัดหมาย/อาจรวมถึงการนำสินค้ามาเพิ่มหรือการเปลี่ยนสินค้าใหม่ด้วย (ควรเป็นวันเดียวกัน)

3.2 โครงการร้าน Farmer Shop จะดำเนินการชำระค่าสินค้า โดยการโอนเงินเข้าบัญชีตามที่ได้แจ้งวัน หลังจากที่ได้รับวางบิลแล้ว 5 วัน

3.3 จัดส่งใบเสร็จรับเงินให้แก่ทางร้าน Farmer Shop

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการสั่งซื้อสินค้าจากสมาชิก/ ภาคีด้าน Supplier

คุณกาญจนา คุณากาญจน์ ประธานคณะกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop ชี้แจงเรื่องการทดลองฝากขาย 3 เดือนนั้นไม่ใช่จะไม่ได้เงินตลอดทั้ง 3 เดือน แต่เป็นแค่การทดลองนำสินค้ามาฝากขายก่อนในระยะแรก แล้วหากสินค้าชนิดใดมียอดขายดีจะเป็นการขายขาด และขอแนะนำเรื่องการขนส่งซึ่งการสั่งซื้อสินค้าของร้านอาจจะมีปริมาณไม่มากนักจึงขอแนะนำให้ผู้ประกอบการที่มีพื้นที่ใกล้เคียงกันสามารถฝากสินค้ามาส่งที่ร้านเพื่อช่วยลดต้นทุนได้ นอกจากนี้การมาส่งสินค้าทุกวันที่ 20 ของเดือน จะเป็นเหมือนการได้มาพบปะพูดคุยแลดูความก้าวหน้าของร้านไปด้วย หากบางครั้งไม่สามารถมาส่งด้วยตัวเองได้ก็ใช้ระบบขนส่งแทน ขึ้นอยู่กับตัวสินค้าและความคุ้มค่าในการขนส่ง แต่ที่สำคัญอยากขอให้ผู้ประกอบการทุกท่านอดทน เพราะเริ่มแรกโครงการอาจเดินงานช้าไปบ้างเพื่อความมั่นคง ขอให้อย่าท้อถอยหรือท้อแท้ เพราะ Outlet ที่มีอยู่ล้นเป็นที่น่าสนใจแก่ผู้ประกอบการทั้งสิ้น

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท นำเสนอภาพที่ 2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจาก Farmer Shop ทั้งด้านผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ และด้านผู้บริโภค โดยผู้ผลิตจะได้มีช่องทางการจำหน่ายสินค้ามากขึ้น พร้อมได้รับผลตอบแทนที่เป็นธรรม และได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน สำหรับด้านผู้บริโภคเองนั้นจะได้ซื้อของที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ในราคาสมเหตุสมผล และเป็นเจ้าของร้าน

Farmer Shop โดยการสั่งซื้อและอุดหนุนสินค้าจากร้านเป็นประจำ นอกจากนี้ยังมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนแผนธุรกิจบนหลักการพึ่งพาและร่วมมือกัน ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นประโยชน์ที่คาดหวังว่าทุกฝ่ายน่าจะได้รับประโยชน์จากโครงการฯ ทั้งนี้ในปัจจุบันร้าน Farmer Shop ได้เปิด Outlet อยู่ที่ตลาดสุขใจ ร้านสหกรณ์ กฟผ. และ ร้านค้าไร่สุวรรณ

ภาพที่ 2: ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจาก Farmer Shop

คุณสุขุม ไวทยธำรงค์ คณะกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop ให้ความเห็นจากประสบการณ์ของตนเองนั้นเห็นว่าการของรับรองมาตรฐาน ออย. นั้นไม่ยาก เพียงแต่ต้องพัฒนาโรงงานหรือฐานการผลิตให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนด และจากการเข้าร่วมโครงการนี้มากกว่า 1 ปี เห็นว่าสินค้าของผู้ประกอบการส่วนมากจะมีคุณภาพดีเพียงแต่ขาดตลาดรองรับ ซึ่งพวกเราต้องการหาธุรกิจที่เป็นธรรมกับพวกเรา ดังนั้นถ้าเราไปกันเป็นทีมที่สามารถรวมตัวกันได้มากจะเป็นข้อดีที่ช่วยให้เรามีพลังการต่อรองกับคู่ค้ารายใหญ่ๆ ได้ แต่ทั้งนี้การรวมตัวกันหลายๆ คนเมื่อเป็นกลุ่มใหญ่แล้วทุกคนต้องให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ ยกตัวอย่างกรณีออกบู๊ทแสดงสินค้า ผู้ประกอบการบางรายเลือกที่จะมาร่วมงานเฉพาะวันที่ขายดีเท่านั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำเด็ดขาดเพราะจะได้รับผลกระทบในภาพรวมของโครงการเป็นอย่างมาก

คุณวราพร บุญสวัสดิ์ (กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเขาบายศรี จ.จันทบุรี) มีคำถามและข้อเสนอแนะดังนี้

1. ตนเองมีฐานการผลิตอยู่ที่จังหวัดจันทบุรี การทำธุรกิจย่อมต้องการขายสินค้าที่ราคาเป็นธรรม แต่เงื่อนไขที่โครงการวางไว้จะทำให้เกิดต้นทุนสูงขึ้น ในการส่งสินค้า การส่งสินค้าและวางบิล การเก็บเงิน ซึ่งเห็นว่ามันน่าจะปรับลดขั้นตอนเหล่านี้ลงบ้างน่าจะช่วยลดต้นทุนได้ส่วนหนึ่ง ขอเสนอว่าควรสามารถส่งสินค้าพร้อมวางบิลได้ในครั้งเดียว

2. การนัดเจอกันทุกวันที่ 20 คืออย่างไร และจะมีการยืดหยุ่นเป็นวันอื่นบ้างได้หรือไม่ หากไม่สะดวก

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ชี้แจงว่าต้องการเชิญให้ร่วมเป็นเจ้าของร้าน โดยในระยะแรก 3 เดือนนั้น ต้องการได้พบกันทุกวันที่ 20 เพื่อให้เสร็จในวันเดียว แต่ทั้งนี้เห็นด้วยที่ว่าเราต้องหาวิธีลดต้นทุน โดยกรณีเสนอให้มีการยืดหยุ่นนั้นขอรับเรื่องไว้เพื่อพิจารณาต่อไป

คุณสมพงษ์ ชุ่มเพ็งพันธุ์ คณะกรรมการบริหารโครงการฯ กล่าวว่าพวกเราควรทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย ในกรณี Outlet ไร่สุวรรณนั้น เราสามารถนำสินค้ามาส่งไว้ที่ ม.เกษตรฯ เพื่อกระจายของไปยัง Outlet ได้ไม่น่ามีปัญหา

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวถึงประเด็นที่คุณวรพรเสนอมานั้น โครงการขอรับไว้ แต่กรณีของพวกเราไม่ใช่เพียงการซื้อมา-ขายไปเท่านั้น ไม่ใช่การส่งของ-รับเงินเพียงอย่างเดียว แต่เราต้องการคิดธุรกิจแนวใหม่โดยต้องการให้ทุกท่านเข้ามาเป็นเจ้าของร้าน เป็นหุ้นส่วนทางปัญญากับพวกเราด้วย

ผศ.ดร.อภิรดี อุทัยรัตนกิจ เล่าเพิ่มเติมกรณีการฉายรังสีผลไม้เพื่อส่งขายตลาดอเมริกา เนื่องจากที่นั่นอนุญาตให้ผลไม้ที่จะเข้าไปจำหน่ายในประเทศได้นั้นต้องผ่านการฉายรังสีก่อน ดังนั้นเราต้องรู้จักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ต้องสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ลูกค้าและต้องมีคุณธรรมด้วย โครงการนี้ต้องการช่วยเกษตรกรซึ่งเป็นกลุ่มผู้ผลิตต้นน้ำ ดังนั้นการที่เราจะอยู่ในสังคมการค้าอาเซียนในปี 2558 เราจะต้องพัฒนาตัวเองเพื่อให้อยู่รอดในสังคมโลกได้

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท นำเสนอภาพสติกเกอร์ของโครงการร้าน Farmer Shop ที่ได้ออกแบบและจดทะเบียนการค้าเรียบร้อยแล้วภายใต้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3: Sticker Farmer Shop

โครงการได้ทดสอบระบบการจำหน่ายสินค้าที่ Outlet ไร่สุวรรณ เมื่อได้พื้นที่จำหน่ายสินค้าเป็นชั้นวางจำหน่ายสินค้าจำนวน 8 อัน (Shelf) โดยโครงการจะส่งรายชื่อผู้ประกอบการและเบอร์บัญชีให้แก่ร้านค้าไร่สุวรรณ จากนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการที่จะต้องนำสินค้าไปส่งตามการสั่งสินค้าของเจ้าหน้าที่ที่ไร่สุวรรณและต้องรับเงินเองซึ่งทางไร่สุวรรณจะหัก 15% สำหรับสิ่งสำคัญคือต้องติดสติ๊กเกอร์ของโครงการ Farmer Shop ตามรูปที่แสดงนี้ไว้ที่ตัวสินค้าทุกชิ้น

คุณบรรหาร แสงฟ้าสุวรรณ คณะกรรมการบริหารโครงการฯ เล่าเรื่องการทดลองระบบกับร้านค้าไร่สุวรรณมาระยะหนึ่งแล้ว พบว่าขั้นตอนการดำเนินงานจะเป็นรูปแบบการสั่งซื้อโดยการโทรศัพท์สั่งสินค้ากับผู้ประกอบการโดยตรง แล้วในระยะแรกผู้ประกอบการ (ซึ่งในระยะทดลองระบบคือทีมคณะกรรมการฯ) ได้ร่วมกันส่งสินค้าไปยังไร่สุวรรณเพื่อลดต้นทุนค่าขนส่ง ต่อมาเมื่อระบบต่างๆ เริ่มเข้าที่ ผู้ประกอบการแต่ละรายจึงได้ส่งสินค้ากันเองแล้ว โดยการเก็บบิล/วางบิลจะใช้เวลา 15 วัน ทางร้านค้าไร่สุวรรณจะทำการโอนเงินให้แก่ผู้ประกอบการเจ้าของสินค้า ซึ่งหากส่งไป 1000 จะหักไว้ 15% ทั้งนี้พบว่าระบบการเงินที่ร้านค้าไร่สุวรรณนี้ดีมาก ยังไม่พบปัญหาใดๆ จึงเห็นว่าเป็นอีกหนึ่งช่องทางการจำหน่ายสินค้าของผู้ประกอบการในโครงการร้าน Farmer Shop ได้

คุณคมชาญ เอกเดชวุฒิ (บริษัท ปกธพัฒน์ จำกัด) มีข้อสังเกตและแสดงความคิดเห็นดังนี้

1. เรื่องการส่งสินค้าทุกวันที่ 20 ของเดือนเพื่อให้ได้มาเจอกันนั้น สังเกตว่ารายการสินค้าที่สั่งจะมีที่ราย และเราจะสามารถส่งทันได้อย่างไร ดังนั้นจึงเห็นว่าน่าจะมีการตกลงกับเจ้าหน้าที่ของร้านกันเองว่าผู้ประกอบการแต่ละรายจะมาส่งสินค้าวันไหนเพื่อความสะดวก
2. โครงการนี้เป็นกิจการที่ไม่หวังกำไร จึงเห็นว่าควรต้องมีการต่อยอดเป็นลูกค้าประจำ โดยควรจะมีการปันผลคืนเพื่อดึงดูดให้เป็นลูกค้าประจำ
3. เรื่องการกระจายสินค้าให้มี Outlet มากขึ้นนั้น เราจะปกป้องสินค้าของเราได้อย่างไร เพราะหากมีการขยายใหญ่ขึ้นจะมีภาคธุรกิจขนาดใหญ่จำพวก Modern Trade เข้ามาแทรกตลาดเราอย่างแน่นอน ดังนั้นเราจะมีมาตรการปกป้องอย่างไร

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวขอบคุณสำหรับข้อสังเกตและคำแนะนำทั้งหมด แต่คงยืนยันว่าต้องการนัดให้ผู้ประกอบการได้เข้ามาส่งสินค้าในวันที่ 20 และมองว่าสินค้าของเราเริ่มครบที่จะสามารถดำเนินการต่อไปได้ ทั้งนี้โจทย์ของประเทศไทยที่ต้องการเป็นครัวโลกนั้นน่าเป็นห่วงเรื่องความมั่นคงทางอาหารมาก

คุณธนพร บัวชุม (บริษัท เทลลาพลัส (ประเทศไทย) จำกัด) ผู้ประกอบการผลิตขนมงาไท-ไท แบรนด์ ถามว่าอยากส่งสินค้าไปที่ Outlet ไร่สุวรรณต้องทำอย่างไร

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ชี้แจงว่าทางโครงการฯ ต้องทำจดหมายไปยังไร่สุวรรณเพื่อแจ้งรายชื่อผู้ประกอบการของโครงการฯ เพิ่มเติมไปก่อน จึงจะได้รับการส่งสินค้าจากร้านค้าไร่สุวรรณ

คุณกาญจนา คุณากาญจน์ กล่าวเพิ่มเติมว่าหาพวกเราผู้ประกอบการสามารถเกาะกลุ่มเป็นกลุ่มใหญ่ได้แล้วเราจะเติบโตอย่างแข็งแกร่ง แต่ทั้งนี้พวกเราต้องเพิ่มองค์ความรู้ให้แก่ตัวเองอยู่ตลอดเวลาด้วย เพราะเป้าหมายของเราคือการมองอนาคตเป็นทีม ไม่อยากให้หวังแต่จะขายสินค้าเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

อ.ใจฟ้า ผู้ประกอบการผลิตอาหารมังสวิรัติ เล่าว่าเคยอยู่สวนไผ่แต่ได้เลิกไป และขณะนี้ มีร้านประจำอยู่ประมาณ 10 แห่งที่ได้ทำอาหารมังสวิรัติดังขาย เสนอว่าโครงการร้าน Farmer Shop ควรเปิดมุมอาหารสด-ผักสดด้วย

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ซึ่งแจ้งกรณีนี้ว่าก่อนหน้านี้ที่ววมหาวิทยาลัยในช่วงเดือนพฤศจิกายนนั้น โครงการได้ทดลองทำอาหารสดมาวางจำหน่ายแต่ไม่ค่อยได้รับการตอบรับมากนัก ในช่วงเริ่มต้นทำเราประสบปัญหาขาดทุนในส่วนนี้ แต่ยังมีความคิดที่จะดำเนินการอยู่เช่นกันโดยจะเริ่มหาแนวทางใหม่โดยการเข้าหาตัวลูกค้าโดยตรง ทั้งนี้ขอแนะนำนี้ว่าสนใจมาก พร้อมมอบหมายให้คุณสายสุคนธ์นัดประชุมผู้ประกอบการรายนี้ในสัปดาห์หน้าเพื่อหารือในรายละเอียดต่อไป

คุณกุลภัทรรณ เหล่าสินชัย ถามเรื่องสติ๊กเกอร์ Farmer Shop ว่าให้ติดที่ตัวสินค้าเฉพาะที่ส่งขายในร้าน Farmer Shop เท่านั้นใช้หรือไม่

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท สำหรับสติ๊กเกอร์ Farmer Shop นั้นให้ผู้ประกอบการติดที่ตัวสินค้าทุกชิ้นที่จะส่งมาจำหน่ายในโครงการร้าน Farmer Shop เท่านั้น

คุณตรูจิตร แยมทรัพย์ กล่าวว่าเห็นด้วยกับเรื่องอาหารสดที่ควรมีจำหน่ายในร้าน และอยากให้มีการพร้อมปรุงเสริมด้วย

คุณสะอาด ศรีสิงห์ กล่าวว่าตนเองตั้งใจมาหาความรู้จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และอยากพัฒนา เนื่องจากเห็นว่าที่รัฐบาลนำเงินไปทุ่มให้แก่ชาวบ้านนั้นจะไม่มีด้านวิชาการเสริมให้ และเห็นด้วยในเรื่องให้ผู้ประกอบการเข้ามาส่งสินค้าทุกวันที่ 20 ของเดือน เพราะจะได้เข้ามาพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนร่วมอาชีพ ทั้งนี้เห็นว่าสิ่งสำคัญคือเหล่าผู้ประกอบการต้องซื่อสัตย์ต่อตัวเองและผู้บริโภค

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ได้แนะนำ คุณเกศสิริ พูลช่วย นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ จากกรมส่งเสริม พร้อมขอให้กล่าวแสดงความคิดเห็น

คุณเกศสิริ พูลช่วย เป็นผู้รับผิดชอบดูแลกลุ่มสตรีสหกรณ์และเยาวชนของกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยทำงานกับโครงการกลุ่มอาชีพและให้การสนับสนุนด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ สำหรับปีนี้กรมส่งเสริมไม่มีงบประมาณในส่วนนี้จึงนับเป็นโอกาสที่ดีที่ได่วมมือกับสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ และได้ศึกษาหาความรู้ร่วมกันอนาคต

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท เล่าการทำงานของโครงการเพิ่มเติมโดยขณะนี้ Outlet ที่ไรสุวรรณ พร้อมกำลังจะทดสอบระบบกับร้านค้าใน กฟผ.แม่เมาะ ส่วนช่วงเดือนพฤษภาคมจะเปิดบู๊ทในงานเกษตรแฟร์ บางเขน และต่อไปในเดือนมิถุนายนจะมีการออกบู๊ทในงานมหกรรม สกว. ซึ่งทั้งหมดนี้คือแผนงานของโครงการ Farmer Shop ในส่วนของการออกบู๊ทประชาสัมพันธ์และจำหน่ายสินค้าของโครงการ

คุณสายสุตา ศรีอุไร รองผู้อำนวยการสถาบันฯ กล่าวว่าอยากให้ผู้ประกอบการได้เข้ามาพบกันบ่อยๆ เพื่อเรียนรู้ร่วมกัน และสร้างความเข้าใจในงานของโครงการฯ เช่นเดียวกัน คณะกรรมการบริหารฯ ทุกท่าน

คุณสมพิศ สุนากร จากกลุ่มเคียงมูลพลังงานยั่งยืน สอบถามว่าไม่เคยได้รับการส่งสินค้าจากโครงการ ทั้งที่ได้ผ่านการคัดสรรสินค้าไปก่อนหน้านี้แล้ว

ผู้ประกอบการได้สอบถามเพิ่มเติมว่าเมื่อโครงการคัดเลือกสินค้าเข้าโครงการแล้วจะมีการคัดออกหรือไม่

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ชี้แจงว่าสินค้าของเคียงมูลนั้นเคยนำมาทดลองตลาดแล้วแต่ไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร จึงยังไม่มีการส่งสินค้าเพิ่ม และสินค้าที่รับเข้าโครงการแล้วไม่มีการคัดออกเพียงแต่ผู้ประกอบการอาจจะยังไม่ได้รับการส่งสินค้า แต่ได้เป็นเครือข่ายผู้ประกอบการแล้วอย่างแน่นอน

จากนั้นจึงขอปิดเวทีการประชุมในวันนี้พร้อมแจ้งแก่ผู้ประกอบการว่า เจ้าหน้าที่จะแจ้งผลการคัดเลือกกลับภายใน 7 วันเพื่อการส่งสินค้าเข้าร้านต่อไป โดยจะขออนุญาตหมาย 2 กลุ่มพิเศษคือ กลุ่มอาหารมังสวิรัตและกลุ่มผักสด จ.อยุธยา

เลิกประชุมเวลา 16.30 น.

การประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop

ครั้งที่ 19/2555 (ระยะที่ 2 ครั้งที่ 7/2555)

วันพฤหัสบดีที่ 9 กุมภาพันธ์ 2555 เวลา 8.30–9.20 น. และ 16.30–18.00 น.

ณ ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์ ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.

ผู้มาประชุม

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	หัวหน้าโครงการวิจัย Farmer Shop
2. คุณสายสุตา	ศรีอุไร	นักวิจัย
3. คุณกาญจนา	คูหากาญจน์	ประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
4. คุณบรรหาร	แสงฟ้าสุวรรณ	รองประธานกรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
5. คุณสุขุม	ไวยธำรงค์	กรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop
6. คุณสมพงษ์	ชุ่มเพ็ญพันธุ์	กรรมการบริหารโครงการร้าน Farmer Shop

เริ่มประชุม

ภาคเช้า เวลา 8.30–9.20 น. และภาคบ่าย เวลา 16.30–18.00 น.

วาระที่ 1

เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท หัวหน้าโครงการวิจัยฯ แจ้งเรื่องเพื่อทราบดังนี้

1. การชักชวนความเข้าใจสำหรับเวทีการคัดเลือกสินค้า ครั้งที่ 6 ซึ่งจัดขึ้นในวันนี้ (วันพฤหัสบดีที่ 9 ก.พ. 2555) โดยผู้ประกอบการจะมาจากเครือข่ายกลุ่มอาชีพของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ซึ่งมี คุณวิลาวัลย์ ศรีประเสริฐ เป็นผู้นำทีมผู้ประกอบการมาเข้าร่วมในครั้งนี และได้ชี้แจงกำหนดการของเวทีในภาคเช้า ซึ่งจะมีการเกริ่นนำรายละเอียดความเป็นมาของโครงการโดย รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท จากนั้นจะเชิญคณะกรรมการบริหารโครงการได้เล่าถึงประเด็นมุมมองกับ Farmer Shop ว่ามีความคาดหวังอย่างไร มีอะไรแนะนำผู้ประกอบการรายใหม่ที่จะเข้าร่วมโครงการนี้ โดยให้เวลาแต่ละท่านประมาณ 5 นาที จากนั้นจะเป็นการนำเสนอสินค้าจากผู้ประกอบการทั้งหมด ส่วนในภาคบ่ายจะมีการบรรยายพิเศษเรื่อง “ข้อควรปฏิบัติตามแนวทางอาหารปลอดภัยสำหรับผู้ประกอบการ” โดยคุณศรดา โลหะนะ จากสถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร

2. เชิญคณะกรรมการบริหารร้าน Farmer Shop เข้าร่วมเป็นเกียรติในวันที่ 15 ก.พ. 2555 ซึ่งสถาบันฯ ได้จัดการบรรยายธรรมโดย พระมหาสมปอง ตาลปุตโต ภายใต้โครงการสั่งซื้อข้าวจากชาวนา ของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

3. เรืองแจ้งเพื่อทราบจากคณะกรรมการบริหารโครงการฯ โดยคุณบรรหาร แสงฟ้า สุวรรณ แจ้งว่าได้รับการชักชวนจาก กฟผ. ให้เข้าร่วมจัดบู๊ทแสดงสินค้าในงานแสดงสินค้าของ กฟผ. ทั้งนี้ขอนำเข้าที่ประชุมร่วมกันพิจารณาในวาระเรื่องเพื่อพิจารณาต่อไป

วาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 18/2554

-

วาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

3.1 พิจารณาการจัดบู๊ท กฟผ. ในเดือนมีนาคม 2555

จากประสบการณ์ของ รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ในการจัดบู๊ทกับ กฟผ. ที่ผ่านมาพบว่า เรามักได้พื้นที่ที่ไม่เหมาะสำหรับการประชาสัมพันธ์ร้านและมักขาดทุนจากการที่ต้องเสียงบประมาณในการออกบู๊ทในแต่ละครั้งที่ผ่านมา ดังนั้นที่ประชุมร่วมกันพิจารณาแล้วเห็นพ้องกันว่าไม่ควรดำเนินงานออกบู๊ทในครั้งนี้

3.2 การจัดชั้น (Shelf) ที่ร้านสหกรณ์ กฟผ.

หลังจากการพิจารณาในที่ประชุมร่วมกันแล้ว เห็นว่าหากเป็นไปตามระบบที่ผ่านมาจะดำเนินงานลำบาก (เนื่องจากไม่สามารถเก็บเงินได้) จึงขอคณะกรรมการบริหารโครงการทุกท่านร่วมประชุมหารือกับ คุณอภิชิตา: ผอ.สำนักดูแลบุคลากรฯ คุณนพคุณ และกรรมการท่านอื่นๆ โดยจะขออนุญาตขยายในเดือนกุมภาพันธ์นี้ เพื่อหารือเรื่องการจัดการ Shelf ของ Farmer Shop ทั้งที่ร้านสหกรณ์ กฟผ. และที่แม่เมาะ

3.3 ความก้าวหน้า Outlet ไร่สุวรรณ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

คุณสมพงษ์ ชุ่มเพ็งพันธ์ รับแจ้งจากลูกค้าว่าสินค้าของชมพูนันทิพย์หมดจาก Shelf ไม่สามารถหาซื้อสินค้าได้ และเมื่อถามทางร้านค้าไร่สุวรรณได้รับการชี้แจงว่าขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดการภายในร้านจึงทำให้ต้องงดรับสินค้าไปก่อนในช่วงนี้

คุณสุชุม ไชยธำรงค์ ได้รับการบอกเล่าจากเจ้าหน้าที่ในร้านพบว่า ผู้ประกอบการบางรายไม่มีใบส่งสินค้าโดยผู้ส่งแจ้งว่า รศ.จุฑาทิพย์ ให้นำสินค้ามาลงไว้ก่อน หรือบางครั้งไม่มีสินค้าไปส่งแต่ให้เจ้าหน้าที่ลงนามรับของก่อน (กรณีคุณมณีสรา สำหรับโบราณ) เป็นต้น จึงขอนำเข้าหารือในที่ประชุม

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ชี้แจงในที่ประชุมกรณีของคุณมณีสรานี้เป็นตัวละครที่จำเป็นต่อร้าน Farmer Shop เพราะมีเช่นนั้นจะมีแต่สินค้าของคณะกรรมการเท่านั้น และเคยสั่งให้คุณมณีสราให้นำสินค้าไปลงที่ร้านในช่วงน้ำท่วมเพื่อไว้รองรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้าร้านในช่วงนั้น แต่

ทั้งนี้ขอรับฟังความคิดเห็นจากคณะกรรมการทุกท่าน โดยจะขอรับผิดชอบกรณีคุณมณิสราเอง
ทั้งหมด

ที่ประชุมสรุปว่าทุกเช้าวันจันทร์ มอบหมายให้คุณสายสุตา โทรฯ หาเจ้าหน้าที่ร้าน (คุณ
หนึ่ง) เพื่อสอบถามเรื่องสินค้าค้างสต็อกและสภาพสินค้าที่ขึ้นวางสินค้าของโครงการว่าเป็นอย่างไร
บ้าง มีอะไรขาดเหลือหรือไม่ ทั้งนี้ต้องเพิ่มแผนกลยุทธ์หากมีสินค้าจากผู้ประกอบการหลายรายโดย
ต้องจัดชั้นวางสลับหมุนเวียนกันไป ทั้งนี้จะทำการคัดสินค้าและส่งรายชื่อถึงผู้ประกอบการเชิญชวน
เข้าร่วมเป็นผู้ร่วมส่งสินค้า โดยต้องคัดกรองสมาชิกผู้สนใจส่งสินค้าไปยังร้านค้าไว้สุวรรณ์อีกครั้ง

ดังนั้นจะจัดทำลิสต์รายชื่อผู้ประกอบการ เชิญเข้าร่วมหารือในวันที่ 28 มี.ค. 2555 โดย
ใช้ประเด็น “การเตรียมพร้อมรับการเปิดเสรีอาเซียนของผู้ประกอบการรายย่อย” เชิญ ดร.ศักดิ์สิทธิ์
เป็นผู้ให้ความรู้ในเวทีนี้ด้วย

ในวันจันทร์ที่ 13 ก.พ. 55 รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท จะขอพบคุณสมชาย (ผอ.ไร่สุวรรณ์)
เพื่อหารือแนวทางปฏิบัติกรณีร้าน Farmer Shop จะมีสินค้าเพิ่มจากการคัดเลือกมากขึ้น

3.4 การจัดบู๊ท Farmer Shop ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ณ สวนอัมพร

จากการอภิปรายร่วมกันในที่ประชุมเห็นพ้องกันว่าควรมุ่งเรื่องการขับเคลื่อนโครงการ
ร้าน Farmer Shop มากกว่าจึงเห็นควรจัดการจัดบู๊ท ณ สวนอัมพร แต่ทั้งนี้ รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท
และคณะกรรมการบริหารโครงการฯ อาจไปเปิดเวทีการคัดสินค้า (วันที่ 4 มี.ค. 2555) เพื่อคัดเลือก
สินค้าเข้าร่วมโครงการเพิ่มเติมด้วย

3.5 การจัดบู๊ท Farmer Shop ในงานเกษตรแฟร์ เดือนพฤษภาคม 2555

โครงการร้าน Farmer Shop จะร่วมจัดบู๊ทประชาสัมพันธ์โครงการและจำหน่ายสินค้าใน
งานเกษตรแฟร์ ที่จะมีขึ้นในช่วงเดือนพฤษภาคม 2555 ทั้งนี้ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ยินดีจ่ายค่า
เช่าพื้นที่เพื่อให้ได้พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการจำหน่ายสินค้าของโครงการฯ

3.6 การจัดบู๊ท Farmer Shop ในงานนิทรรศการของ สกว.

โครงการร้าน Farmer Shop จะร่วมจัดบู๊ทประชาสัมพันธ์โครงการและจำหน่ายสินค้าใน
งานมหกรรมแสดงผลงานของ สกว. ณ อิมแพคอารีนา เมืองทองธานี ที่ต้องเลื่อนจากภาวะน้ำท่วม
ในช่วงเดือนพฤศจิกายนในปีที่ผ่านมา โดยขอยืนยันเรื่องวันและเวลาอีกครั้ง

วาระที่ 4 เรื่องอื่นๆ

4.1 ให้ทำหนังสือถึงผู้ว่าการรถไฟฯ เพื่อขอเช่าพื้นที่โครงการร้าน Farmer Shop ณ สวน
จตุจักร

เลิกประชุมเวลา 18.00 น.

การประชุมนำเสนอรายงานความก้าวหน้า
โครงการวิจัย “แนวทางการพัฒนาไปสู่ระบบการรับรอง

มาตรฐานเกษตรอินทรีย์เชิงคุณธรรม:

กรณีกลุ่มชาวนาผู้ปลูกข้าวคุณธรรมภายใต้เครือข่ายมูลนิธิธรรมะร่วมใจ จ.ยโสธร”

วันพุธที่ 22 กุมภาพันธ์ 2555 เวลา 9.30–12.00 น.

ณ ห้องประชุม 601 ชั้น 6 อาคารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้มาประชุม

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. ดร.สีลาภรณ์	บัวสาย	รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
3. อาจารย์ไพโรจน์	สุจินดา	ผู้ทรงคุณวุฒิ
4. รศ.สมพร	อิศวิลานนท์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
5. คุณเอ็นนู	ชี้อสุวรรณ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
6. คุณเจริญวิทย์	เสนาหา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ กอง นโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน
7. คุณนิคม	เพชรผา	หัวหน้าโครงการฯ
8. คุณพอวิจิตร	บุญสูง	มูลนิธิธรรมะร่วมใจ
9. คุณจีระพันธ์	มีทรัพย์	มูลนิธิธรรมะร่วมใจ
10. คุณแก่นคำกล้า	พิลาณ้อย	มูลนิธิธรรมะร่วมใจ
11. คุณพีระพันธ์	เรือนแก้ว	มูลนิธิธรรมะร่วมใจ
12. คุณบงกช	ภูษาธร	เครือข่ายคนกินข้าวเกื้อกูลชาวนา บ.ทีวีบูรพา จำกัด
13. คุณวรวิธรา	เมฆานนท์ชัย	เครือข่ายคนกินข้าวเกื้อกูลชาวนา
14. คุณวสุ		ทจก. คำดีออฟโรต
15. คุณสายสุดา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางสาวผุสดี	กลิ่นเกษร	เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์
2. นายสุพจน์	สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัยสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

เริ่มประชุม เวลา 9.30 น.

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมเวทีการรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัย “แนวทางการพัฒนาไปสู่ระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เชิงคุณธรรม: กรณีกลุ่มชาวนาผู้ปลูกข้าวคุณธรรมภายใต้เครือข่ายมูลนิธิธรรมะร่วมใจ จ.ยโสธร” พร้อมเกริ่นนำความเป็นมาของโครงการฯ ที่สืบเนื่องมาจากปี 2549 เริ่มได้รับทุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ซึ่งผลจากการดำเนินโครงการในครั้งนั้นทำให้ได้โมเดลธุรกิจของชาวนาที่สามารถนำแบรนด์ข้าวคุณธรรมจดทะเบียนการค้า และได้รับรางวัลต่างๆ อย่างต่อเนื่อง พร้อมกับได้รับความไว้วางใจจากกลุ่มเครือข่ายคนกินข้าวเกลือชาวนา จนกระทั่งมีแนวคิดที่จะทำการรับรองมาตรฐานข้าวของตัวเองในที่สุด จึงเกิดโครงการนี้ขึ้นภายใต้การสนับสนุนของ สกว. จากนั้นจึงได้แนะนำผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ในเวทีฯ แล้วจึงเชิญคุณนิคม เพชรผา หัวหน้าโครงการฯ รายงานความคืบหน้าในการดำเนินงาน

คุณนิคม เพชรผา หัวหน้าโครงการวิจัยฯ

จากการเริ่มดำเนินงานโครงการฯ โดยขอเรียกชื่อย่อว่า “โครงการวิจัยมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เชิงคุณธรรม” ซึ่งข้าวคุณธรรมมีโลโก้ที่ได้รับการรับรองจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าแล้ว และยังคงมีปฏิญาชาวนา 9 ข้อเช่นเดิม คือ

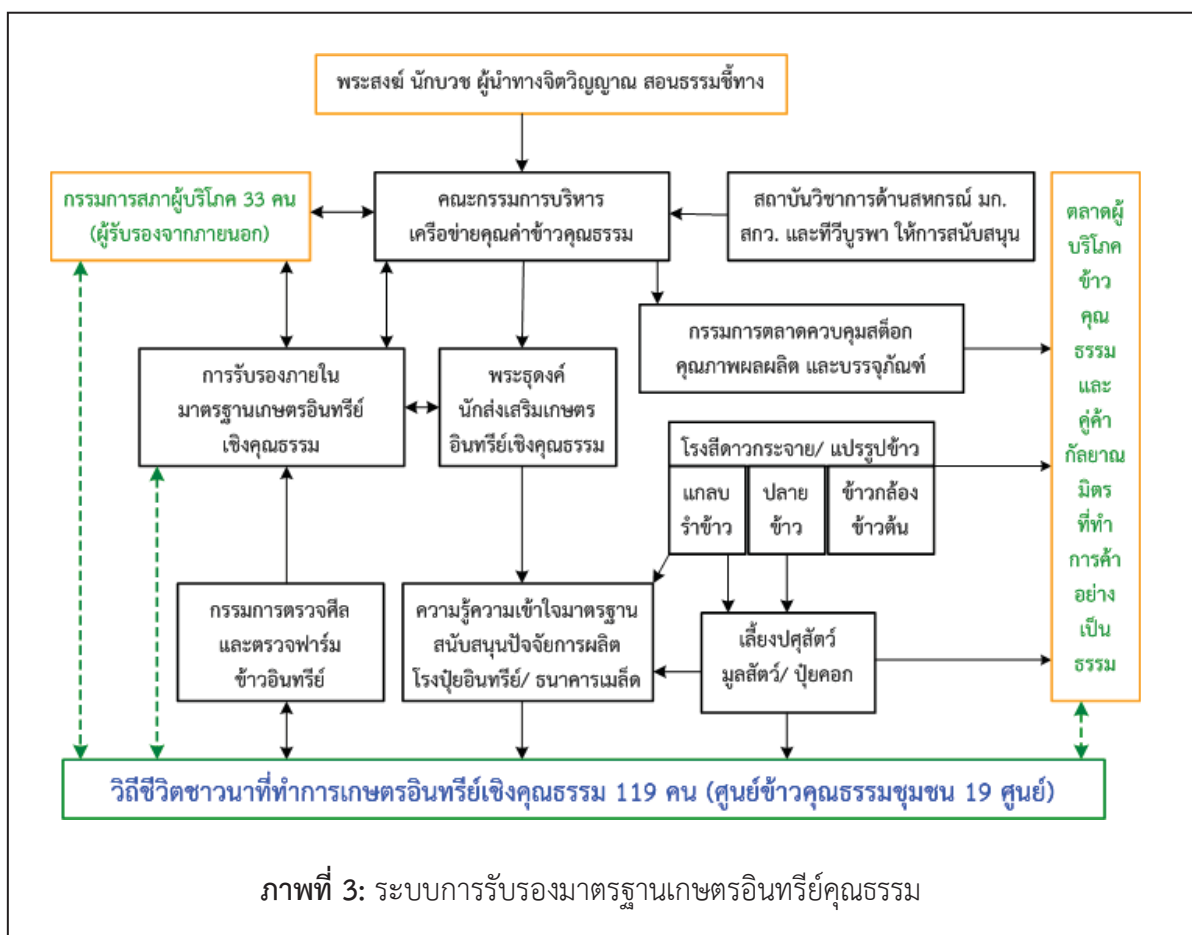
1. สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการต้องเน้นหลักการพึ่งพาตนเอง เช่น การออมวันละบาทเพื่อสวัสดิการกองทุนหนุนเกื้อ
2. สมาชิกของแต่ละศูนย์ต้องมีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เดือนละ 1 ครั้ง และประชุมร่วมกันที่ศูนย์กลาง ปีละ 3 ครั้ง
3. สมาชิกต้องทำการผลิตด้วยระบบอินทรีย์
4. เราจะยึดมั่นในหลักของศีล 5 เลิกอบายมุข (ไม่เล่นการพนัน ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มเหล้า)
5. สมาชิกต้องมีความรู้กระบวนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อรักษาคุณภาพข้าว
6. เราจะผลิตข้าวเปลือกให้ได้มาตรฐานขั้นต่ำ 36 % (กรัม) ความชื้น 14 % สิ่งเจือปน 2%
7. การจัดการตลาดข้าวคุณธรรม มี 2 แนวทาง คือ
 - 7.1 ให้ศูนย์ฯ แปรรูปและจำหน่ายเป็นข้าวสาร
 - 7.2 ให้ทุกศูนย์ฯ รวมตัวกันสร้างอำนาจต่อรองราคา (ในการที่จะเจรจาขายข้าวเปลือกกับพ่อค้า)
8. เราจะมุ่งมั่นสร้างตราสินค้าข้าวคุณธรรมให้เป็นที่ประจักษ์แก่สังคม (ข้าวดี ราคาถูก มีอยู่จริง)
9. เราจะมุ่งมั่นสร้างความมั่นคงด้านอาหารแก่ครอบครัวตัวเองและสังคมสืบไป

โดยมีสมาชิกเครือข่ายคุณค่าชาวนาคุณธรรม ปี 2554/55 ทั้งหมด 160 ราย (แบ่งเป็นผู้ผลิตข้าวอินทรีย์มาตรฐานคุณธรรมจำนวน 110 ราย และผู้ผลิตข้าวอินทรีย์ระยะปรับเปลี่ยนมาตรฐานคุณธรรม 50 ราย) รวมพื้นที่การผลิตทั้งหมด 4,908 ไร่ ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นการผลิตข้าวหอมมะลิ 105 รองลงมาคือ ข้าวพันธุ์ กข6 และข้าวหอมมะลิแดง ตามลำดับ

สำหรับโครงการวิจัยนี้มีการเชื่อมโยงของข้าวคุณธรรมกับมูลนิธิธรรมะร่วมใจ (ซึ่งมีลักษณะการจัดองค์กรดังภาพที่ 1) โดยคณะสงฆ์วัดป่าฯ 9 รูป เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณและกำหนดทิศทางเชิงคุณธรรมให้กรรมการมูลนิธิดำเนินการ ทั้งนี้คณะกรรมการจะมีแผนงาน 7 แผนก และงานข้าวคุณธรรมเป็นงานหนึ่งที่เชื่อมโยงกับงานด้านต่างๆ โดยกระบวนการดำเนินงานวิจัยของโครงการเป็นไปตามภาพที่ 2

สำหรับ Input หรือสิ่งนำเข้าไปในกระบวนการวิจัยนั้นคือการศึกษาและรวบรวมเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้าว-พืชผักผลไม้ จำแนกตามมาตรฐานประเภทต่างๆ โดยแสดงเป็นตารางเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างมาตรฐานประเภทต่างๆ โดยพยายามประมวลผลเพื่อตอบคำถามในข้อที่ 2 ซึ่งพบว่าหลายๆ อย่างของหลายๆ มาตรฐานมีลักษณะใกล้เคียงกัน และมีผลการวิจัยในบทที่ 5 เรื่อง “ระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์คุณธรรม” ดังภาพที่ 3

โดยระบบนี้จะมีกรรมการสภาผู้บริโภคนักเกิดขึ้นซึ่งคาดว่าจะประกอบด้วยคนกินข้าว เกื้อกูลชาวนาประมาณ 25 ท่าน นักวิชาการ 5 ท่านและสื่อ 3 ท่าน ซึ่งแตกต่างจากในอดีตที่ต้องมีการส่งคนจากภายนอกเข้ามาตรวจในพื้นที่ 2-3 วัน แต่เราจะทำงานกับเครือข่ายเกื้อกูลชาวนา คนเหล่านี้จะได้ไปสร้างความเกื้อกูลเป็นพี่เป็นน้องกันในท้องถิ่นและช่วยรับรองมาตรฐานของเราได้ ทั้งนี้ระบบของโครงการฯ จะเป็นระบบที่ประยุกต์จากเกษตรอินทรีย์มาตรฐานสากลและกลไกกรรมไร้สารพิษ ซึ่งที่กล่าวว่าเราอิงมาตรฐานสากลเนื่องจากยังมีการบันทึกคู่มือประจำฟาร์มของชาวนา ซึ่งทุกคนจะมีเอกสารประจำฟาร์มของตัวเองโดยจะเขียนเชื่อมโยงระหว่างท้องถิ่นและสากล

และในขณะนี้ ได้รับสมัครชาวนาคุณธรรมจำนวน 119 ราย (ดังแสดงในบทที่ 4) เพื่อร่วมงานโครงการ โดยจะร่วมทดลองปฏิบัติตามคู่มือและทำแผนคู่มือ นำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เชิงคุณธรรมไปปฏิบัติ โครงการจะมีแผนจุดประสงค์ส่งเสริมศีล โดยมอบให้พอวิจิตร บุญสูง เล่าเพิ่มเติมในส่วนนี้

พอวิจิตร บุญสูง

โครงการเราได้สร้างการมีส่วนร่วมของพระคุณเจ้า โดยใช้ความน่าเชื่อถือของพระมาร่วมในงานวิจัย โดยพระคุณเจ้าจะช่วยในเรื่องการส่งเสริมให้ชาวบ้านรักษาศีล ชักชวนให้เข้าร่วมปฏิบัติเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของโครงการโดยให้พระจุดดั่งไปยังแปลงนาให้ชาวบ้านร่วมกันสำนึกในการปฏิบัติที่ผิดศีล

สำหรับเรื่องจำนวนสมาชิกที่นำเสนอไปอาจไม่ค่อยแน่นอนมากนัก เนื่องจากมีคนเข้าๆ ออกๆ อยู่เสมอ แต่จะไม่เพิ่มมากเพราะเราต้องการควบคุมให้ได้มาตรฐานอย่างแท้จริง โดยจะมีจำนวนสมาชิกขึ้นลงอยู่ระหว่าง 110-119 รายไม่เกินกว่านี้

สิ่งที่หลายหน่วยงานจะมีคล้ายกันคือ เทคนิคการผลิตและปัจจัยการผลิต แต่ที่ไม่มีคือมาตรฐานการควบคุมผู้ผลิต ซึ่งพบว่ายังไม่มีที่ใดที่ทำการควบคุมมาตรฐานผู้ผลิตด้วย สำหรับในประเทศไทยนั้นพบว่า “เกษตรกรรมไร้สารพิษ” เป็นระบบที่เคร่งมากที่สุดและไม่ได้ขอการรับรองมาตรฐานอื่นใด แต่สำหรับโครงการของเราต้องการให้รู้จักในวงกว้าง และจะพยายามทำให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยคิดว่าถ้าเราสามารถสื่อให้สังคมได้รับรู้เรื่องเหล่านี้ แล้วภูมิคุ้มกันของเกษตรกรที่โดนสลายไปจะสามารถสร้างกลับคืนมาได้อีกครั้งหนึ่ง

คุณนิคม เพชรผา

นำเสนอรายงานความก้าวหน้าโครงการในส่วนของการทดลองปฏิบัติในข้อที่ 2 เรื่องแผนพักบ้าน (Home Stay) ซึ่งจะขอเชิญผู้ร่วมเวทีในวันนี้ทุกท่านได้ไปลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบด้วย ส่วนแผนการทดลองในข้อที่ 3 จะเป็นการลงพื้นที่เพื่อตรวจรับรองของพวกเราเอง โดย Output ในวันนี้มีอยู่ 2 ข้อ คือมีคู่มือประกันคุณภาพ และแผนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งทั้งหมดนี้เป็น

รายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัยที่ทีมงานได้ดำเนินงานมาโดยตลอด จึงใคร่ขอความคิดเห็นและคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

➡ รศ.สมพร อิศวิลานนท์

การผลิตสินค้าในอนาคตต้องมีมาตรฐาน ไม่ว่าจะเป็นแบบผู้ผลิตสร้างขึ้นหรือผู้บริโภคสร้างขึ้น เช่น IFOAM ที่มาจากรูปแบบ Demand Driven Standard และคิดว่าโครงการนี้จะเป็นแบบ Supply Driven Standard ที่ผู้ผลิตได้คิดทำขึ้นมาเอง โดยการทำมาตรฐานของข้าวคุณธรรมจะมีลักษณะเฉพาะ ตลาดรองรับจะเป็นแบบ Niche market ในรูปกระบวนการของข้าวอินทรีย์คุณธรรมนั้นคิดว่าการดำเนินการผลิตยังไม่เป็นวงกว้าง ดังนั้นการผลิตด้วยมาตรฐานของตัวเองยังสามารถทำได้ แต่ถ้าจะให้ เป็นสากลนั้นต้องทำในส่วนมาตรฐานอินทรีย์ของสากลด้วย ส่วนเรื่องการ Review หลายๆ ส่วนทั้ง IFOAM หรือ JAS Law ที่ทำมานั้นเห็นว่าจะสามารถตอบคำถามโจทย์โครงการได้ ส่วนการจะทำให้ยอมรับและแพร่หลายคือการจะตรวจสอบภายในอย่างไรให้มีความน่าเชื่อถือ ต้องคิดให้หนักแน่นที่สำคัญคือต้องมีความรับผิดชอบ (Responsibility)

➡ อาจารย์ไพโรจน์ สุจินดา

จากการที่มีส่วนได้รับรู้ และได้เห็นการปฏิบัติมาโดยตลอดเข้าใจว่ามีความพยายามนำเรื่องระบบการผลิตที่เรียกว่าเป็นระบบการผลิตแบบคุณธรรม ซึ่งคิดว่าการผลิตนี้อยู่ในขอบเขตที่จำกัด ทั้งจำนวนผู้ผลิตและพื้นที่ และปัจจัยการผลิตอยู่ในวงที่ต้องอาศัยการมีคุณธรรม แต่การทำอะไรกับมนุษย์นั้นยากที่จะเข้าใจ จึงเห็นความพยายามในการที่จะตรวจสอบตัวเอง โดยดึงเอาพระมาช่วยสร้างความน่าเชื่อถือ ซึ่งส่วนตัวแล้วคิดว่าน่าจะขยายวงกว้างได้ยาก

สังคมไทยเป็นสังคมที่ต้องมองเห็นสิ่งที่เป็นรูปธรรม เห็นได้ด้วยตาและได้ฟังด้วยหู อยากเห็นกระบวนการที่ทำ แล้วจึงจะเกิดการยอมรับ จึงคิดว่าเมื่อมีการดำเนินงานมา 7-8 ปี ควรจะให้เห็นเป็นภาพเพื่อดึงดูดใจคนให้เชื่อ เป็นการ motivate ทางภาพเพื่อดึงใจคนไทยให้เชื่อและขยายได้ในวงกว้างขึ้น

➡ คุณเอ็นนู ชื่อสุวรรณ

โครงการนี้เป็นงานวิจัยที่เกิดจากชาวบ้านมาทำงานวิจัยซึ่งน่าสนใจมากที่พยายามทำเรื่องดีๆ ให้เกิดขึ้นและเป็นโครงการที่ทำได้อย่างเป็นระบบ มีการเรียงร้อยถ้อยคำและเรียนรู้อย่างมีขั้นตอน น่าประทับใจมาก แต่เราไม่คาดหวังว่าจะให้เรื่องนี้ขยายไปได้มากมายนัก

แนะนำว่าอาจสร้างความรู้สึกร่วมด้วย เช่นการนำเรื่องครอบครัวมาใช้ เช่น ยกประเด็นว่าเมื่อเข้าโครงการแล้วภรรยาจะได้สามีคนใหม่ (คนเดิมแต่ปรับปรุงตัวเองดีขึ้น ละอบายมุกได้) เพราะวันนี้เราสามารถสร้างและพัฒนาให้ชาวบ้านยอมมาทำงานด้านเอกสารได้นั้นต้องต้องขอชื่นชมและขอบคุณหน่วยงาน สกว. ที่ให้เงินสนับสนุนให้ทุนชาวบ้านทำโครงการนี้

สำหรับเรื่องสื่อ คิดว่าโครงการนี้โชคดีที่มีเครือข่ายจากทีวีบูรพาเข้ามาช่วยประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้ต้องมีกระบวนการทดลองใช้คู่มือจริง และต้องสร้างความเชื่อมั่นโดยต้องทำซ้ำจึงเห็นว่าจะมีกระบวนการต่อเนื่องเพื่อสร้างความเชื่อมั่น อาจลองหาพื้นที่อื่นโดยอาจต้องสร้างฐานปัจจัยความสำเร็จของเราไปสร้าง โดยขอแนะนำให้ทำ 2 เรื่องคือ

1. ทดสอบว่าโมเดลที่เราทำจริงนี้ ต่อไปทำซ้ำว่าคงที่หรือไม่
2. หาปัจจัยความสำเร็จหรือความล้มเหลวว่าคืออะไร เมื่อพบแล้วนำไปทดสอบในพื้นที่อื่น ว่าจะสำเร็จหรือไม่ ถ้าทำได้จะเป็นองค์ความรู้ที่ขยายงานต่อไปได้

ถ้างานนี้ทำได้จริงจะทำให้คนเริ่มคิดว่าเราจะได้ครอบครัวที่ดี ความภูมิใจ หรือได้สุขภาพที่ดีกลับคืนมา โดยให้มองมิติอื่นด้วยเพื่อให้ครอบคลุมทั้งมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยหาข้อสรุปทั้ง 4 มิติให้ได้ว่าเกิดความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอย่างไร ซึ่งในจุดนี้จะมีมูลค่ามากกว่าเรื่องเงินเพียงอย่างเดียว และขอให้กำลังใจทีมงานต่อไป

๑ คุณเจริญวิทย์ เสน่หา

มีความเห็นว่าแนวคิดนี้น่าจะสำเร็จในระดับที่ตั้งใจ เป็นงานวิจัยเชิงปฏิบัติการเชิงชาวบ้าน ซึ่งเห็นว่าถ้า สกว. สนใจสนับสนุนมากขึ้น ตนเองมีกรณีศึกษาที่รองจากกลุ่มนี้ที่สามารถเป็นตัวอย่งได้อีกมาก แต่ทั้งนี้ไม่มีใครจะทำเหมือนกันได้ทั้งหมด ซึ่งที่ตนเองทำอยู่และคิดว่าน่าเป็นอีกกรณีศึกษาได้คือที่ จังหวัดสระแก้ว ที่มองเรื่องระบบตลาดของการพัฒนามนุษย์ การรวมกลุ่มแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การเปลี่ยนเป็นเกษตรอินทรีย์ เน้นเรื่องการลงทุน โดยเป็นงานที่ใช้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงอย่างครบวงจร น่าจะเป็นได้อีก 1 โครงการ ทั้งนี้ตนเองมีอีกหลายโครงการที่น่าสนใจถ้าหาก สกว. สนใจจะเข้าไปช่วยต่อยอด

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ถามว่าการฝึกกลุ่มชาวคุณธรรมนี้ เห็นโอกาสว่าชาวนาจะมองทะลุองค์รวมได้ และอยู่ได้อย่างยั่งยืนหรือไม่ ปัจจุบันที่กระทรวงฯ ส่งเสริมให้ทำเกษตรอินทรีย์นั้น มองเห็นความแตกต่างหรือไม่และจะสามารถขยายผลได้หรือไม่ และมีความเป็นไปได้หรือไม่

คุณเจริญวิทย์ เสน่หา จากการทำงานมากกว่า 20 ปี คิดว่าทำไมคนไทยต้องอิงมาตรฐานสากล ดังนั้นจึงเห็นว่าไม่จำเป็นต้องอิงมาตรฐานสากล แต่คนในกระทรวงฯ อีกหลายๆ ไม่ต้องการเกษตรอินทรีย์ และมีการต่อต้าน แต่ทั้งนี้ก็ยังมีคนอีกส่วนหนึ่งที่ร่วมผลักดันให้ชาวบ้านทำเอง สอนกันเองสามารถขับเคลื่อนได้ ซึ่งในระยะหลังมานี้เมื่อมองในระดับโลกแล้วพบว่าเริ่มจะมีการ

ผลักดันให้เกษตรกรอินทรีย์เป็น Trade แทน Niche แล้ว จึงเป็นเรื่องที่น่ากังวล และขอแนะนำว่าไม่ต้องใช้คำว่า เกษตรอินทรีย์ ในการทำมาตรฐานก็ได้ อย่างผูกพันกับเกษตรกรอินทรีย์แบบเก่า ไม่จำเป็นต้องใช้คำว่า เกษตรอินทรีย์ เราต้องดูบริบทของตัวเอง เพราะเราผลิตข้าวให้คนไทยรับประทานจึงควรจะใช้มาตรฐานของคนไทยได้ และการทำตัวเองให้เข้มแข็งไม่ใช่เรื่องเสียหาย ทั้งนี้ต้องทำให้ต่อเนื่องอย่าให้ขบวนการของรัฐมาปิดกั้นซึ่งจะช่วยให้เราสามารถพัฒนาต่อไปได้

➡ คุณเอ็นนู ชี้อุสรธรรม

ขอเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ให้คิดแนวทางว่าจะทำอย่างไรให้คนเห็น ทั้งนี้อาจจะเลือกตัวอย่าง 10% มาลงลึกมากขึ้นว่ากลุ่มทดลองนี้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ในแง่การพอกอยู่พอกกินเรียนรู้อย่างไร ฯลฯ จะเป็นรูปธรรมให้เราเห็นได้ชัดขึ้น โดยเลือกตัวอย่างมา 12 รายจากกลุ่มใหญ่ 120 คน ถ้าได้ตัวอย่างให้ที่วิบูลพานาไปเสนอเรื่องว่ามีกลุ่มเกษตรกรแบบนี้อยู่จริงจะสามารถตอบโจทย์ได้ และมีรูปธรรมที่ชัดเจนขึ้น โดยตนเองจะช่วยผลักดันเท่าที่จะทำได้

➡ ดร.สิลาภรณ์ บัวสาย

เล่าประสบการณ์จากการวิจัยพบว่าการมีตัวแบบเครื่องมือเชิงกระบวนการจะช่วยให้งานดำเนินไปได้ดี แต่ยังต้องการแบบฉบับที่ที่เหมาะสม ซึ่ง สกว. กำลังพัฒนาอยู่ และคิดว่าถ้า ธ. ก.ส. จะช่วยสนับสนุนการพิมพ์แบบฉบับที่นี้แจกจ่ายไปทั่วประเทศน่าจะเป็นสิ่งที่ดี และยกกรณีตัวอย่างที่จังหวัดมหาสารคามซึ่งทำงานแบบ Extra ที่คิดว่าน่าจะได้ประโยชน์ โดยมีการให้ชาวบ้านประเมินตัวเองว่าต้องการวัดตนเองด้วยตัวชี้วัดอะไร ให้ชาวบ้านสร้างตัวชี้วัดกันเอง เมื่อเวลาผ่านไป 1 ปีเห็นผลได้ในพื้นที่ 6 ตำบล ซึ่งมีทุนเดิมของการพัฒนา ชาวบ้านมีการประเมินตอนต้นว่าตัวเองอยู่ตรงกลางที่มีค่าเฉลี่ย 2-3 (เต็ม 5) เมื่อเวลาผ่านไปมีการพัฒนาและประเมินตัวเองใหม่อีกครั้ง ผลที่ได้ส่วนใหญ่จะพัฒนาขึ้นเป็นระดับ 3-4 บนตัวชี้วัดที่ชาวบ้านร่วมกันสร้างขึ้น จึงคิดว่าน่าจะนำเครื่องมือนี้ไปแจกจ่าย

ดังนั้นกระบวนการที่ให้เจ้าของคิดเองว่าต้องการวัดอะไรดังเช่นกลุ่มชาวนาคณธรรม ก่อนเริ่มเข้าสู่การประกันหรือก่อนที่จะเข้าสู่วิธีการผลิตเกษตรอินทรีย์ ให้เปิดเวทีแลกเปลี่ยนว่าจะประเมินตัวเองอย่างไรบ้าง เช่นจะไม่กินเหล้า ไม่เล่นการพนัน ไม่โกหก ให้ตรวจดูว่ามีการโกหกวันละกี่ครั้ง มีการดื่มเหล้าวันละกี่หน เป็นต้น ให้ดูการเปลี่ยนแปลงตรงจุดไหนบ้าง

สำหรับความคิดเห็นของโครงการวิจัยนี้คือ เห็นว่ามีการคิดเชิงระบบมากขึ้น (Systematic thinking) ซึ่งการคิดเชิงระบบเป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนั้นก็มีข้อเสนอแนะ 2 ข้อดังนี้

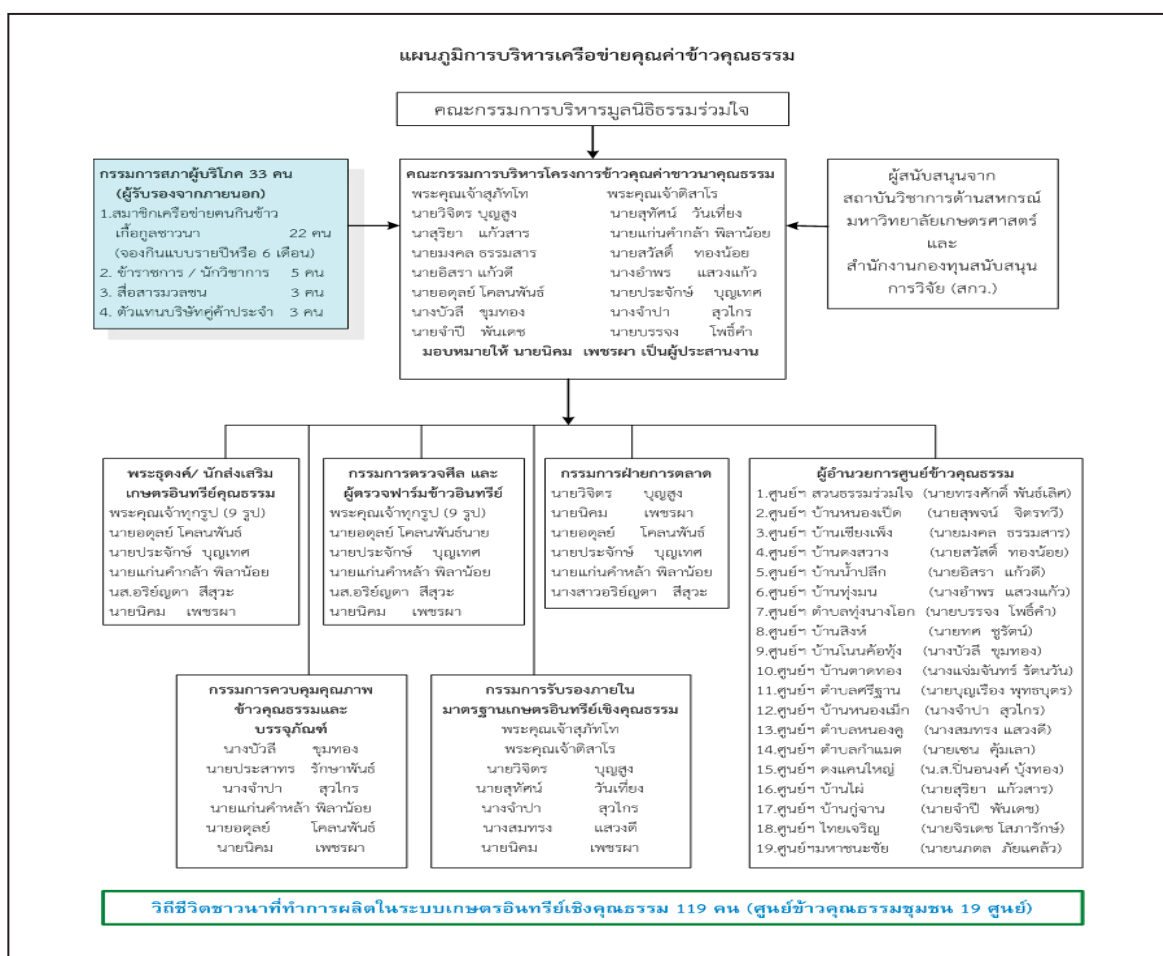
1. เรื่องการสร้างระบบในโจทย์วัตถุประสงค์ข้อ 2.2 เรื่องการพัฒนาระบบนั้น เห็นว่าระบบประกอบด้วยหลายสิ่ง งานวิจัยนี้เป็นการสร้างตัวแบบ (Model) ของการพัฒนาระบบรับรองมาตรฐานอีกงานหนึ่ง ซึ่งโดยทั่วไประบบต้องประกอบด้วย 4 ส่วน คือ Concept กลไก กระบวนการ

และเครื่องมือ โดยเครื่องมืออาจมีหลายตัวด้วยกัน ทั้งนี้สิ่งที่จะสร้างขึ้นทั้ง 4 ควรแยกให้ชัดเจนจะดี เช่น

1.1 เรื่องการพัฒนาระบบ เป็นระบบคิด โดยให้ออกแบบว่าจะเริ่มจากไหนไปไหน รวมถึงฐานคิดด้วย เพราะถ้าผู้อ่านมาอ่านจะเข้าใจและสามารถนำไปทดลองใช้เป็นตัวแบบได้

1.2 เรื่องกลไก ซึ่งสำหรับงานนี้ที่มวิจัยทำมากกว่าที่เสนอไว้ เพราะมีการตั้งสภาผู้บริโภคนั้นมาซึ่งเป็นเรื่องน่าสนใจ เพราะฉะนั้นเวลาที่เรารออธิบายจะมีทั้งระบบการตรวจสอบภายใน คือการตรวจสอบตัวเอง โดยใช้เรื่องพระธุดงค์และการพัฒนาตนเอง ส่วนการตรวจสอบภายนอกคือมีสภาผู้บริโภค เช่นนักวิชาการ สื่อ และตัวแทนบริษัทคู่ค้าประจำ ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่ดีมาก

คุณนิคม เพชรผา อธิบายองค์ประกอบของกรรมการสภาผู้บริโภคตามภาพแผนภูมิการบริหารเครือข่ายคุณค่าข้าวคุณธรรม ที่ประกอบด้วยผู้รับรองจากภายนอกจำนวน 33 คน ได้แก่ สมาชิกเครือข่ายคนกินข้าว 22 คน นักวิชาการ 5 คน สื่อสารมวลชน 3 คน และตัวแทนบริษัทคู่ค้าประจำ 3 คน

ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย กล่าวต่อถึงเรื่องการรับรองคุณภาพมาตรฐานที่ประกอบด้วยทั้ง ภายใน และภายนอก โดยภายในนั้นเป็นการรับรองกันเองจะช่วยให้ผนึกกันแน่นขึ้น ส่วนภายนอกจะให้ความน่าเชื่อถือจากแหล่งภายนอกซึ่งจะช่วยได้มากขึ้น สำหรับการกล่าวถึงกลไกภายนอกนั้นให้อธิบายละเอียดขึ้น จะเป็นประโยชน์มาก ว่ามีการตรวจด้วยความเข้าใจ โดยมีต้นทุนค่าใช้จ่ายให้เห็นว่ามีต้นทุนเท่าไร ใครเป็นผู้จ่ายให้ในส่วนนี้ ให้เปรียบเทียบกับ การตรวจจากภายนอกของสากลว่ามีค่าใช้จ่ายเท่าไร

1.3 เรื่องกระบวนการ/ เครื่องมือ กระบวนการตรวจสอบเข้าใจว่าอยู่ในคู่มือแต่ควรเรียกว่าเครื่องมือมากกว่า เป็น guideline เชิงกระบวนการว่าควรทำอะไร/อย่างไร แล้วจึงมีเรื่องเครื่องมือ โดยในรายงานนี้มีทั้งเครื่องมือและกระบวนการ ดังนั้นจะเขียนรวมกันก็ได้เพื่อให้ภาพของการทำงานชัดมากขึ้น โดยงานนี้ได้อยู่แล้ว แต่ให้เขียนเรียบเรียงให้ชัดเจนขึ้นเพื่อให้คนอื่นมาหยิบไปใช้ได้ เช่น กลไกข้างใน ที่กล่าวถึงการใช้พระตุตงค์มีการตระเวนตรวจคุณธรรม ดังนั้นระบบตรวจสอบข้างในมีใครบ้าง ในรายงานมีพระตุตงค์กับนักส่งเสริม ซึ่งคือใครบ้างให้เขียนให้ชัดเจน และนักส่งเสริมคือใครบ้างให้มีรายละเอียดชัดเจน

คุณนิคม เพชรผา ชี้แจงว่า นักส่งเสริมคือ ลูกหลานชาวนา (ตามภาพแผนภูมิการบริหารเครือข่าย)

ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย ดังนั้นกลุ่มเหล่านี้ทั้งพระตุตงค์และนักส่งเสริม คือองค์ประกอบภายใน จึงควรอธิบายและมีรายละเอียดให้ชัดเจน โดยภาพที่แสดงนี้เป็นการอธิบายองค์ประกอบของเครือข่ายได้ดี แต่การตรวจสอบภายในควรเขียนภาพใหม่ว่าใครเป็นผู้ตรวจบ้าง โดยให้แยกเรื่องการส่งเสริมออกไป เพราะไม่ใช่เรื่องการตรวจสอบแต่เป็นเรื่องการส่งเสริม ต้องทำให้เห็นว่าระบบการประกันคุณภาพภายในต้องทำอะไรบ้าง มีใครเกี่ยวข้องบ้าง

ต่อไปเป็น **ข้อเสนอแนะข้อที่ 2** โดยแนะนำว่าถ้าจะทำงานต่อไปในอนาคตขอแนะนำให้ชาวบ้านมานั่งคุยกันก่อนทำว่าคาดหวังอะไร ซึ่งการสร้างตัวชี้วัดได้เองจะเป็นเรื่องดีมาก โดยภาษาของนักจัดการความรู้จะเรียกว่า Before Action Review (BAR) และ After Action Review (AAR) ดังเช่นกรณีจังหวัดมหาสารคาม ชาวบ้านร่วมกันสร้างตัวชี้วัดขึ้นมา 73 ตัว ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก โดยมีการประเมินตนเองทุกตำบล ตรวจแล้วเห็นการเปลี่ยนแปลงของตัวเองซึ่งส่วนมากพัฒนาจากปานกลางไปสู่ขั้นดีมาก เช่น ไปวัดก็ครึ่งต่อสัปดาห์ หรือมีการปลูกผักกินเองหรือไม่ เป็นต้น น่าจะช่วยให้กลุ่มมองเห็นพัฒนาการของตัวเองได้

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ขอปรึกษาว่าจากคำแนะนำทั้งหมด สรุปว่าในคู่มือนี้คุณนิคมควรเพิ่มรายละเอียด เช่นโครงสร้างต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละกลุ่ม มีการทำงานซ้อนกันหรือไม่ พระตุตงค์กับนักส่งเสริมทำงานพร้อมกันหรือไม่ และปรึกษาว่าชาวคุณธรรมจำเป็น

ข่าวสาร ดังนั้นกรรมการฝ่ายตลาดต้องเก็บข้อมูล ซึ่งกระบวนการตรวจรับรองต้องมีตรงนี้ด้วย จึงขอฝากคุณนิคมในส่วนนี้

ทั้งนี้ประเด็นที่ ดร.สีลาภรณ์ บัวสายกล่าวถึง เรื่องฐานคิดหรือ Concept นั้นเราต้องเลือกมาตรฐานคู่มือ แต่คู่มือนี้ยังมีการแยกส่วน อาจต้องมาถอดบทเรียนกันใหม่ อาจจะเป็นของ มกธ. หรือจะอิงกับอะไรก็ได้เพื่อนำมาสวมเข้าด้วยกัน เริ่มจากฐานคิดที่ต้องอิงมาตรฐานอะไรที่ไม่จำเป็นต้องตามกระแสโลก จากฐานคิดต้องนิยามของเราเองเพื่อนำไปสร้างกลไก ส่งไป ถึงกระบวนการและการรับรองอาจต้องมีการทำซ้ำหรือไม่/อย่างไร

ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย กล่าวว่าต้องแยกกระบวนการตรวจกับการส่งเสริมให้ออกจากกัน ซึ่งขณะนี้ในรายงานยังแยกไม่ค่อยออก

คุณนิคม เพชรผา ชี้แจงว่า มีคู่มืออีกเล่มเป็นมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ข้าวคุณธรรม โดยมี KPI 45 ข้อ และบอกว่าแต่ละข้อห้ามอะไรบ้างที่เป็นการเสริมปฏิญาชาวนา

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท สรุปว่าของโครงการเราต้องมีตัวชี้วัดเดียว และกระบวนการเดียว เป็นฐานคิดเดียว ซึ่งหลังจากการตรวจแล้วจะมาถอดบทเรียนและสรุปเป็นคู่มือว่าใครทำอะไรอีกครั้ง

ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย แนะนำให้เขียนในรายงานว่าระบบภายในมีอะไรบ้าง และภายนอก ตรวจสอบอะไรบ้าง มีการตรวจการส่งเสริมหรือพระธุดงค์ด้วยหรือไม่ แต่ละขั้นตอนจะทำให้เห็นว่าข้างในทำอะไรและข้างนอกทำอะไรกันบ้าง

คุณเจริญวิทย์ เสน่หา กล่าววว่าตามความเข้าใจแล้วเห็นว่าสภาข้างนอกไม่ได้มาตรวจรับรอง โดยข้างในมีการรับรองแล้วแต่ข้างนอกมารับรู้เรื่องราวมากกว่า ดังนั้นคนนอกจำนวน 33 คน จะเข้ามาดูแล้วยอมรับระบบนี้ ซึ่งต้องทำความเข้าใจตรงนี้ให้ได้ว่าสภา ที่กล่าวถึงนี้เข้ามารับรู้และยอมรับเท่านั้น และเห็นว่าการยอมรับนี้เป็นนวัตกรรมใหม่

อาจารย์ไพโรจน์ สุจินดา กล่าวเสริมว่าต้องการให้ดึงตัวตนของเราออกมา เราต้อง motivate ให้ผู้อื่นเห็นว่าถ้าทำอย่างนี้แล้วจะได้ของดี ได้คนดี ซึ่งเราไม่ต้องสอนใครแค่ทำให้คนอื่นเห็นเท่านั้น

คุณนิคม เพชรผา กล่าวขอบคุณพร้อมขออนุมัติรับข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ทั้งนี้ในวันนี้จะขอปรึกษาเนื่องจาก crop การผลิตกับระยะสิ้นสุดโครงการไม่ตรงกัน จึงต้องการขอปรึกษาว่าเราควรขยายโครงการระยะที่ 1 นี้ไปจนกว่าจะจบการผลิตที่คาดว่าจะจบในเดือนมกราคมปีหน้าเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน หรือควรจะเริ่มดำเนินการทำในระยะที่สองต่อไปเลยหรือไม่ ทั้งนี้ทีมงานตั้งใจจะทำการทดลอง 2-3 รอบเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือมากขึ้น

ดร.สิลาภรณ์ บัวสาย ให้คำแนะนำว่าถ้ามีเงินทุนพอใช้ ควรจะขอขยายเวลาการทำโครงการระยะที่ 1 ออกไปให้จบก่อนแล้วค่อยเริ่มระยะที่ 2 เพราะตามระเบียบนั้นต้องทำระยะที่ 1 ให้เสร็จสิ้นก่อนจึงจะเริ่มระยะที่ 2 ได้ เพราะฉะนั้นให้ขอขยายเวลาออกไปจนกว่าจะจบ crop การผลิตถึงเดือนมกราคม 2556 โดยช่วงที่ 1 คือการทำข้างใน แต่เมื่อเกิดกลไกภายนอกเข้ามาช่วยที่คิดว่าน่าจะดีและน่าติดตามต่อไปโดยทำเป็นระบบให้มากขึ้น จึงจะต่อเป็น phase 2 ของโจทย์ต่อไป ซึ่งอาจทำเป็นระบบทางเลือกคือ ระบบการตรวจสอบภายนอก

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท เสนอว่าถ้าจะทำคู่ขนานได้หรือไม่ เช่น การทำภายนอกคู่ขนานกันได้หรือไม่

พอวิจิตร บุญสูง กล่าวถึงเรื่องตัวชี้วัดว่าตนเองต้องสมัครเพื่อรับการตรวจตัวชี้วัดจากฝ่ายส่งเสริมเช่นเดียวกับชาวนาคนอื่นๆ เพราะเป็นเกษตรกรคนหนึ่งเช่นกัน สำหรับเรื่องการดูแลเศรษฐกิจภายในครัวเรือนที่คุณเอ็นนู ชื่อสุวรรณ กล่าวถึงนั้นทีมงานได้จัดทำไว้ในรายงานด้วยแต่ไม่ได้นำเสนอในครั้งนี้ และเรื่องคำว่าเกษตรกรอินทรีย์นั้น ตนเองก็ต้องการตัดคำว่าอินทรีย์ออกเหลือเป็นคุณธรรมอย่างเดียว แต่คนอื่นๆ ไม่เห็นด้วยเพราะยังต้องเอามาตรฐาน IFOAM มารับรองให้เพื่อจะส่งไปทั่วโลกได้ จึงต้องใช้ 2 มาตรฐานบวกกัน

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ขอเชิญผู้เข้าร่วมฟังการนำเสนอรายงานในวันนี้ได้แสดงความคิดเห็น

➡ **คุณวรวิศา เมฆามนัทชัย** บ.แกรนด์ มาเก็ตติ้ง จำกัด (Grand Sport)

รับหน้าที่เป็นประธานกลุ่มเครือข่ายคนกินข้าวเปลือกชาวนา ซึ่งไม่ได้เข้าร่วมในนามของแบรนด์ Grand Sport แต่ทำงานอยู่ในบริษัทนี้ เนื่องจากเล็งเห็นความสำคัญของการกินข้าวอินทรีย์และจากการได้ลงพื้นที่แปลงนาของเครือข่ายข้าวคุณธรรม 2 ครั้ง ได้เห็นการใช้ชีวิต การทำนา การยืดหลักต่างๆ ที่น่าสนใจ จึงเกิดความศรัทธาผู้ผลิตและรู้ที่มาที่ไปของการผลิตข้าวที่ไร้ซึ่งอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม เมื่อมีงาน Green Fair จึงมีโอกาสได้ตรวจสอบสารเคมีตกค้างในเลือดพบว่า การทำอาหารกินเองจะดีกว่าคนที่ซื้ออาหารนอกบ้านกินจึงสนใจลงพื้นที่เพื่อยืนยันเป็นครั้งที่ 2 และตั้งแต่นั้นมาจึงเข้าร่วมเครือข่ายคนกินข้าวฯ โดยรับเป็นประธานเครือข่ายฯ และตั้งใจว่าอนาคตจะนำทีมไปลงพื้นที่แปลงนาด้วย

➡ **คุณบงกช ภูษาศร** เครือข่ายคนกินข้าวเปลือกชาวนา บ.ทีวีบุรพา จำกัด

มีหน้าที่ดูแลภาพรวมการตลาดและจัดจำหน่าย ซึ่งปีที่ผ่านมามีการขายตลาดข้าวคุณธรรมได้มากเมื่อเทียบกับปี 2553 ซึ่งมีการจำหน่ายผ่านทางสมาชิกเครือข่ายคนกินข้าวฯ และร้าน Green Shop โดยคาดว่าอนาคตจะขยายตลาดได้มากขึ้น สำหรับการออกบูธต่างๆ และการวางจำหน่ายในห้างเซ็นทรัลประสบความสำเร็จดี ได้รับเลือกจากองค์กรใหญ่ๆ เช่น ธนาคารกสิกรไทย

สั่งซื้อข้าวคุณธรรมไปเป็นชุดของขวัญ และปีนี้จะพยายามขยายงานส่วนนี้ให้มากขึ้น เรามีทีมงาน 3 คน โดยจะพยายามวางงานระยะยาวมากขึ้น ทั้งนี้จะเน้นแคมเปญ “การกินข้าวเป็นยา” ที่จะเริ่มในเดือนมีนาคมโดยการนำข้าวคุณธรรม 4 ชนิดวางจำหน่ายในร้านยาในกรุงเทพฯ รวม 60 สาขา

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท เล่าเสริมว่าในงานเกษตรเทรดแฟร์ที่ผ่านมา ในระยะเวลา 7 วัน ข้าวคุณธรรมจำหน่ายได้เกือบ 3 ตัน และขณะนี้ได้ออกแบบฉลากบนถุงข้าวให้ดูทันสมัยมากขึ้น และคุณนิคมคาดว่าจะจัดทำฉลากใหม่ได้เสร็จภายในเดือนมีนาคมนี้

คุณนิคม เพชรมา เล่าเรื่องแคมเปญ “การกินข้าวเป็นยา” เพิ่มเติมว่ามีร้านขายยาติดต่อเพื่อต้องการข้าวพันธุ์พื้นเมืองไปขายเป็นยาบำรุง จึงเกิดโครงการกินข้าวเป็นยานี้ขึ้น

สำหรับเรื่องโครงการวิจัยสรุปว่าทีมงานจะขอขยายเวลาของโครงการวิจัยระยะที่ 1 ไปสิ้นสุดเดือนมกราคม 2556 พร้อมกับจะขอส่งข้อเสนอโครงการ (Proposal) เรื่องสภาผู้บริโภคเพื่อทำคู่ขนานไปด้วย

รศ.สมพร อิศวิลานนท์ กล่าวเสริมว่าขณะนี้ข้าวลี (ซึ่งไม่ใช่ข้าวหอม) ได้รับการยอมรับจากต่างประเทศมากขึ้น เพราะมีงานวิจัยว่ามีสารต้านอนุมูลอิสระสูง จึงขอแนะนำว่าตลาดข้าวลีกำลังได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้เรื่องการสั่งซื้อจากธนาคารเป็นเรื่องดีที่ธนาคารเองจะเป็น CSR ได้อีกทางหนึ่ง ทั้งนี้ตนเองชอบใช้คำว่า “Moral Organic Rice” เพราะมีคุณค่าที่ต่างชาติไม่มี

พ่ोजิตกร บุญสูง ขอให้คุณแก่นคำกล้า พิลาน้อย (ตุ๋หรั่ง) ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

คุณแก่นคำกล้า พิลาน้อย (ตุ๋หรั่ง) เป็นนักส่งเสริมกลุ่มข้าวคุณธรรม อยู่ในส่วนส่งเสริมปรับปรุงพัฒนาพันธุ์ข้าว ส่งเสริมชาวบ้านให้พัฒนาพันธุ์ข้าวเอง แต่สิ่งที่ชาวบ้านไม่ถนัดคือการทำเอกสาร นอกจากนี้เรื่องพันธุ์ข้าวลีดำซึ่งเป็นข้าวหอมนิลที่ปรับปรุงพันธุ์ขึ้นใหม่ รสชาติดีเหนียวนุ่มมากกว่าเดิม อายุ 120 วัน ให้ชื่อข้าวเจ้าหอมคำสุตบุตร เพราะเป็นการส่งเสริมการปรับปรุงโดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงได้ขออนุญาตจากเจ้าของนามสกุลนี้เรียบร้อยแล้ว

รศ.สมพร อิศวิลานนท์ อธิบายเพิ่มเติมเรื่องพันธุ์ข้าวว่าถ้าเป็นข้าวไวแสงส่วนมากจะเป็นข้าวพันธุ์ไทย แต่ถ้าเป็นข้าวไม่ไวแสงจะต้องมีส่วนผสมของต่างประเทศอย่างแน่นอน และการรับรองมาตรฐานต้องเริ่มจากการคัดเมล็ดพันธุ์ด้วย

ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย แสดงความคิดเห็นเรื่องการทำฉลากใหม่ดู High value ขึ้นมาก และเสนอให้เพิ่มเรื่องคุณสมบัติของข้าวลงไปบนฉลากด้วย

คุณเจริญวิทย์ เสน่หา แนะนำว่าการบอกคุณสมบัติลงบนฉลากต้องระวังเรื่องการตรวจสอบจากสำนักคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ด้วย

คุณวริศรา เมฆานนท์ชัย กล่าวเพิ่มว่าปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจเรื่องข้าวมากนัก เช่นยังไม่เข้าใจว่าข้าวหอมมือคืออะไร แตกต่างจากข้าวอินทรีย์อย่างไร และมีกรรมวิธีการหุงข้าวอย่างไร ซึ่งบางครั้งมีส่วนทำให้ผู้บริโภคที่ซื้อข้าวไปแล้วหุงไม่ถูกวิธี ข้าวที่ได้ไม่อร่อยจึงไม่เกิดความประทับใจ เป็นต้น อีกทั้งคิดว่าในเรื่องการบอกสรรพคุณบนฉลากอาจจะต้องระวังเรื่องด้วย

คุณบงกช ภูษาธร เห็นด้วยกับคุณวริศรา เรื่องที่ผู้บริโภคยังไม่เข้าใจเรื่องเหล่านี้มากนัก จึงได้ทำการปรับปรุงฉลากรุ่นใหม่ของข้าวคุณธรรมจะมีรายละเอียดเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น

รศ.สมพร อิศวิลานนท์ กล่าวชื่นชมว่าเป็นเรื่องดีที่บนฉลากจะมีรายละเอียดวิธีการหุงข้าวแต่ละชนิด เพื่อความประทับใจในการกินข้าวครั้งแรกของผู้บริโภค

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท กล่าวขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เข้าร่วมเวทีทุกท่าน พร้อมปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา 12.00 น.

ประชุมหรือการจัดเตรียมพื้นที่แสดงผลงานวิจัยโครงการร้าน Farmer Shop
และตลาดสุขใจ ในงานมหกรรมวิชาการ สกว.

วันพฤหัสบดีที่ 8 มีนาคม 2555 เวลา 9.45-12.00 น.

ณ ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์ ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.

ผู้มาประชุม

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. คุณสายสุตา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
3.		ตัวแทนบริษัท ZENTRUM Organizer
4.		ตัวแทนบริษัท ZENTRUM Organizer

เริ่มประชุม เวลา 9.45 น.

สืบเนื่องจากเหตุการณ์ภาวะน้ำท่วมในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2554 ที่ผ่านมา ส่งผลให้งานมหกรรมวิชาการ สกว. ที่เดิมจะจัดขึ้นในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2554 ณ อิมแพ็ค เมืองทองธานี ต้องเลื่อนออกไป ซึ่ง สกว. ได้กำหนดจะจัดงานขึ้นใหม่ในวันที่ 20-24 มิถุนายน 2555 ณ ฮอลล์ 7-8 อิมแพ็ค เมืองทองธานี โดยในการนี้สมเด็จพระเทพฯ จะเสด็จเป็นประธานเปิดงานในวันพุธที่ 20 มิถุนายน 2555 ด้วย

สำหรับการประชุมในวันนี้ตัวแทนจากบริษัท ZENTRUM Organizer ผู้รับผิดชอบออกแบบพื้นที่การจัดงานของโครงการร้าน Farmer Shop และตลาดสุขใจ จึงขอเข้านำเสนอรูปแบบที่เตรียมไว้ ดังต่อไปนี้

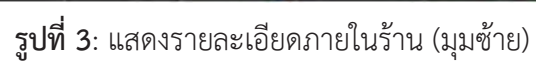
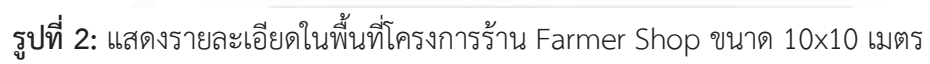
รูปแบบแผนผังรวมของงาน และพื้นที่การจัดโครงการร้าน Farmer Shop เป็นดังรูปที่ 1

รูปที่ 1: แผนผังแสดงพื้นที่จัดงานและที่ตั้งโครงการ

โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (รายละเอียดตามรูปที่ 2)

- พื้นที่โครงการร้าน Farmer Shop ขนาด 10x10 เมตร รวมพื้นที่ 100 ตารางเมตร
- มีทางเข้าออกทางเดียว ผนังปิด 3 ด้าน
- องค์ประกอบเน้นโทน ขาว-เขียว
- ด้านซ้ายมือของทางเข้าเป็นที่ตั้งของเคาน์เตอร์คิดเงิน (แคชเชียร์)
- ถัดจากเคาน์เตอร์คิดเงินเข้าไป เป็นโซนหน้าจั่วมุ่งจาก จำลองรูปแบบจากร้านข้าวของ Farmer Shop ที่อาคารปฏิบัติการ ซึ่งจะมีห้องไม้ 3 อัน เช่นเดียวกับในห้องข้าว โดยจะมีโปสเตอร์รายละเอียดของข้าวหอมมะลิ และด้านล่างตกแต่งด้วยกระจุย และถังใส่ข้าวสารให้สวยงาม
- ถัดเข้าไปเป็นชั้นวางแสดงสินค้า ขนาดกว้าง 2.2 เมตร ลึก 0.45 เมตร จำนวน 6 ตู้ วางเป็นรูปตัว U ติดผนังด้านหลัง (ดังรูปที่ 2) ด้านล่างสุดของตู้เป็นบานเลื่อนที่บสำหรับเก็บสต็อกสินค้า โดยแต่ละตู้จะมีมุมแสดงสินค้าโปรโมชันยื่นออกมาจากความลึกของตู้อีก 30 เซนติเมตร
- ถัดจากตู้แสดงสินค้าตู้ที่ 6 (ด้านขวามือของทางเข้า) จะเป็นตู้ไอศกรีม (โครงการ Farmer Shop จัดเตรียมตู้ไอศกรีมไปเอง)
- ถัดจากตู้ไอศกรีม เป็นตู้เย็นประตูบานเปิด 2 บาน (ตู้แช่ มอบให้ทางบริษัทฯ เตรียมจัดหาเข้าให้)
- ถัดมาเป็นเคาน์เตอร์ขนาดเล็กสำหรับวางถังแช่น้ำ เพื่อให้ชิมสินค้าประเภทเครื่องดื่ม
- ถัดมาเป็นโซนนั่งชิมน้ำหรือกาแฟ (ดังรูปที่ 2)
- ตรงกลางเป็นพื้นที่ Landmark สำหรับแสดงสินค้าประเภทขนมหวาน โดยจะทำเป็นชั้นสลุ่ยอดปิรามิด ประมาณ 3 ชั้น ด้านบนจะเป็นกราฟฟิคแสดงชื่อโครงการ และโลโก้ร้าน (ดังรูปที่ 3)
- ผนังด้านซ้าย (เมื่อมองจากทางเข้า) ขนาดยาว 10 เมตร สูง 2.40 เมตร
- ผนังด้านหลัง ขนาดยาว 10 เมตร สูง 2.40 เมตร
- ผนังด้านขวา (เมื่อมองจากทางเข้า) ขนาดยาว 7.60 เมตร สูง 2.40 เมตร
- ทางเข้าฝั่งขวามือจะมีรูปคุณบุญเชื้อยืนอยู่ด้วย

รูปที่ 4: แสดงรายละเอียดในร้าน (มุมมอง)

เมื่อที่ประชุมร่วมกันพิจารณาแล้ว ได้ขอปรับเปลี่ยนแผนผังดังต่อไปนี้

1. ตรงพื้นที่สามเหลี่ยมมุมจาก ถัดจากเคาน์เตอร์คิดเงิน ขอเปลี่ยนรายละเอียดโปสเตอร์เป็นโครงการซื้อข้าวจากชาวนา โดยใช้ข้อมูลประวัติความเป็นมาของโครงการจากโบรชัวร์โครงการซื้อข้าวจากชาวนา
2. โชนกาแพ (เดิม) ขอเปลี่ยนเป็น “มุมอาหารเพื่อสุขภาพ” โดยขอให้จัดโต๊ะเป็นรูปตัวแอล สำหรับวางอาหารเพื่อจำหน่าย

จากนั้นตัวแทนได้นำเสนอรูปแบบงานกราฟฟิคที่ใช้ตกแต่งตามพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

- ด้านบนของ Landmark รายละเอียดดังรูปที่ 5 ประกอบด้วยโลโก้และสโลแกนของร้าน

รูปที่ 5: รายละเอียดกราฟฟิคด้านบนของ

สำหรับโลโก้ของหน่วยงาน และร้านค้าเครือข่าย จะวางไว้ด้านล่างของโลโก้ใหญ่ดังรูปที่

รูปที่ 6: โลโก้หน่วยงาน และร้านค้าเครือข่าย

➔ ซึ่งที่ประชุมของปรับเปลี่ยนมาใช้โลโก้หน่วยงาน และร้านค้าเครือข่าย เนื่องจากมีผู้ประกอบการเครือข่ายจำนวนมาก อาจทำให้เห็นโลโก้แต่ละรายไม่ชัดเจน จึงขอปรับเป็นการใช้ข้อความ **“ร้านค้าปลีกที่ผู้ผลิตและผู้บริโภคเป็นเจ้าของร่วมกัน”** บนพื้นสีสดใสแทน

- โปสเตอร์แนะนำสินค้าใต้หลังคาสามเหลี่ยมจั่วมุมจาก ที่ออกแบบมาดังรูปที่ 7

โปสเตอร์แนะนำ..ข้าวหอมมะลิ 100%

รูปที่ 7: โปสเตอร์ใต้จั่วมุมจาก แนะนำข้าวชนิดต่างๆ

➡ ที่ประชุมขอเปลี่ยนเป็นโปสเตอร์โครงการซื้อข้าวจากชาวนา และความเป็นมาของโครงการ โดยจะใช้แคมเปญที่หวังปกป้องคุ้มครองอาชีพชาวนาอย่างยั่งยืน โดยการซื้อตรงจากชาวนา ซึ่งชาวนาเองจะได้รับประโยชน์ได้โดยตรงมากขึ้น โปสเตอร์นี้จะเป็นการสื่อถึงแนวคิดและความตั้งใจของโครงการ

โดย รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท เสนอให้มีใช้รูปชาวนาส่งข้าวให้แม่บ้านโดยตรง ซึ่งเปรียบเสมือนว่าแม่บ้านได้ซื้อข้าวจากชาวนาโดยตรงไม่ต้องผ่านมือพ่อค้าคนกลาง

ทั้งนี้ตัวแทนบริษัทได้รับข้อเสนอไปตีความซึ่งจะเกี่ยวกับการช่วยให้อาชีพชาวนามีความยั่งยืนและผลประโยชน์กลับคืนสู่ชาวนาได้มากขึ้น พร้อมทั้งหาภาพประกอบมานำเสนออีกครั้ง โดยจะใช้ภาพข้าวคุณธรรมและข้าวเกิดบุญเป็นองค์ประกอบด้วย

- ชั้นวางสินค้าจะมีกราฟฟิคคุณบุญซื้อ เพื่อแสดงสินค้าโปรโมชันในแต่ละวัน ดังรูปที่ 8 ทั้งนี้ต้องขอข้อสรุปรายการสินค้าที่จะจัดโปรโมชัน เพื่อทางบริษัทจะได้จัดเตรียมป้ายให้ต่อไป

รูปที่ 8: กราฟฟิคคุณบุญซื้อ แสดงสินค้าโปรโมชัน

- ป้ายแนะนำเครื่องดื่มประเภทต่างๆ ที่จะวางแช่ไว้ในถังน้ำแข็ง ขนาด กว้าง 1.80x สูง 1 เมตร และป้ายแนะนำไอศกรีมเหนียวไอศกรีม ขนาด กว้าง 1.45x สูง 1.20 เมตร ดังรูปที่ 9

รูปที่ 9: ป้ายมุมเครื่องดื่ม และป้ายมุมไอศกรีม

➡ ที่ประชุมสรุปชนิดเครื่องดื่มไว้ 7 ชนิด ดังต่อไปนี้

- น้ำข้าวโพด
- น้ำพริกข้าว
- น้ำผลไม้ ปานฟ้าเพ็ญ (คุณวายุ)
- น้ำข้าวกล้องงอก
- น้ำสำรอง
- น้ำมั่งคุด
- น้ำดื่มเกษตร

สำหรับป้ายมุมไอศกรีม รศ.จุฑาทิพย์ จะขอปรับเปลี่ยนภาพใหม่ โดยให้คุณสายสุดา จัดเตรียมส่งข้อมูลให้บริษัทฯ ต่อไป

- กราฟฟิกผนังด้านขวามือนอกร้าน ขนาด ยาว 7.40 x สูง 2.40 เมตร ตามรูปที่ 10

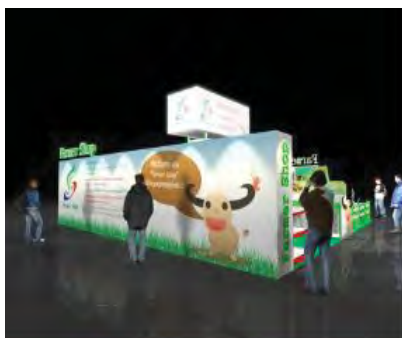

รูปที่ 10: กราฟฟิกผนังด้านขวามือนอก

๒) ที่ประชุมหารือแล้วขอให้ปรับเปลี่ยนคำพูดของคุณบุญเชื้อให้เป็น “**เชิญพบกับ** **เครือข่ายผู้ประกอบการกว่า 300 ราย และสินค้ากว่า ชนิด**” จากนั้นให้มีรูปสินค้าไหลบ่าลงมาเป็นสาย

- กราฟฟิกผนังด้านซ้ายนอก ขนาด ยาว 10 x สูง 2.40 เมตร ตามรูปที่ 11

รูปที่ 11: กราฟฟิกผนังด้านซ้ายนอก

๒) ที่ประชุมขอปรับเปลี่ยนคำพูดของคุณบุญชื่อเป็น “การต่อยอดชุดความรู้จากงานวิจัยสู่กระบวนการสร้างสรรค์ธุรกิจรูปแบบใหม่: อุดหนุนสินค้าไทย กำไรเป็นของชาติ” ซึ่งผนังนี้จะเป็นการแนะนำสัญลักษณ์ของ Farmer Shop ว่าโลโก้ของร้านมีความหมายว่าอย่างไร

• กราฟฟิกผนังด้านหลังนอก ขนาด ยาว 10 x สูง 2.40 เมตร ตามรูปที่ 12 เป็นที่มาของร้าน Farmer Shop ว่ามีความเป็นมาอย่างไร

รูปที่ 12: กราฟฟิกด้านหลังนอก

๒) ที่ประชุมตรวจสอบข้อความพบว่ายังไม่ถูกต้องตรงกับต้นฉบับ จึงจะส่งต้นฉบับความเป็นมาให้อีกครั้งหนึ่งเพื่อความถูกต้อง

๒) ทั้งนี้พื้นสีน้ำตาลในคำพูดของคุณบุญชื่อที่ผนังทุกฝั่งของร้าน ขอให้ปรับเปลี่ยนเป็นสีที่สดใสขึ้นด้วย

จากนั้นเป็นการหารือรายละเอียดต่างๆ ซึ่งที่ประชุมได้ข้อสรุปดังนี้

1. ขอเก้าอี้ขนาดเล็กสำหรับเจ้าหน้าที่นั่งประจำชั้นวางสินค้า
2. ขอที่แขวนถุงผ้า Farmer Shop พร้อมป้ายแสดงคำว่า “สินค้าโปรโมชัน” ด้วย
3. เคาน์เตอร์คิดเงิน (แคชเชียร์) ขอปรับให้ด้านหน้าทึบ ด้านในโปร่งเพื่อเก็บสต็อกถุงผ้า Farmer Shop โดยอาจแบ่งด้านในเป็น 2 ชั้นเพื่อเพิ่มพื้นที่ในการเก็บถุงผ้า Farmer Shop
4. ชั้นวางสินค้าด้านขวามือของทางเข้า ขอให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบเป็นชั้นที่มีสโลป เพื่อใช้วางสินค้าประเภทเบเกอรี่

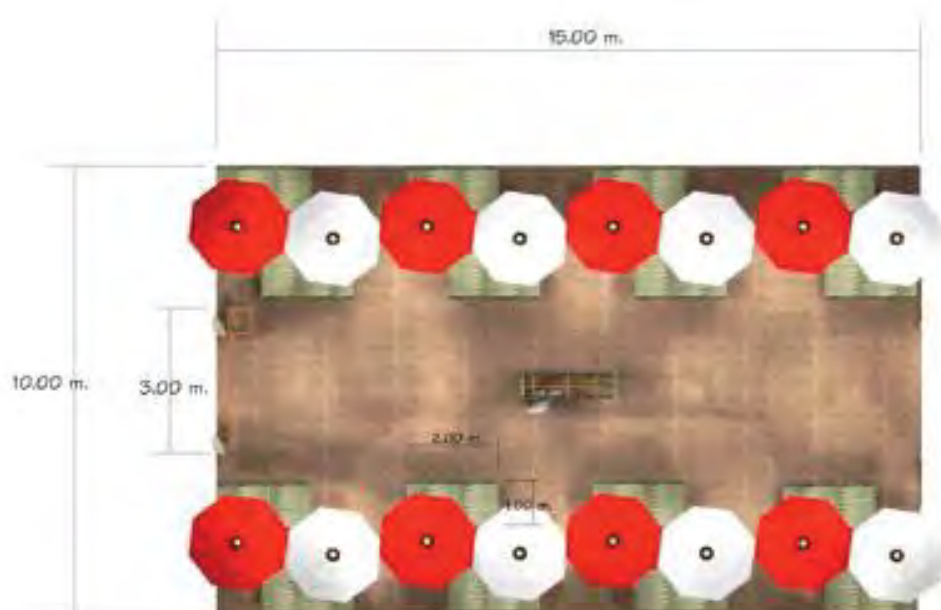
5. ขอรื้อหรือเรื่องการทำพวงกุญแจรูปคุณบุญเชื้อเพื่อจำหน่ายเป็นของที่ระลึกในงานนี้ โดยคุณจีบขอรับงานไปดูแลละเอียดการจัดทำ แล้วจะมานำเสนออีกครั้ง

6. มอบให้ทางบริษัท ช่วยจัดหาหมวกสีขาว พิมพ์โลโก้คำว่า Farmer Shop บนหมวก สำหรับให้พนักงานใส่ประจำบู๊ท

จากนั้นเป็นการนำเสนอรูปแบบพื้นที่ของตลาดสุขใจ ซึ่งจะมีพื้นที่ ขนาด กว้าง 10 เมตร x ยาว 15 เมตร ซึ่งจะมีพื้นที่ติดกับโครงการร้าน Farmer Shop ดังรูปที่ 13 และมีแผนผังแสดงพื้นที่จัดงานดังรูปที่ 14

รูปที่ 13: ตำแหน่งพื้นที่แสดงสินค้าของ

รูปที่ 14: แผนผังแสดงพื้นที่จัดงานของตลาดสุขใจ

ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดต่างๆ ดังนี้

- ชும்ประตูทางเข้าขนาดกว้างประมาณ 3 เมตร
- มีร่มพร้อมแคร่ให้ผู้นำสินค้ามาจำหน่ายรวม 16 ราย โดยแบ่งเป็นฝั่งซ้ายและขวา ฝั่งละ 8 ราย วางร่มและแคร่สลับกัน ดังรูปที่ 15 พร้อมกับเตรียมบอร์ดและชอล์กสำหรับเขียนรายการสินค้าและราคาให้แก่แต่ละรายด้วย

รูปที่ 15: รูปแบบโครงสร้างของตลาดสุขใจ

- สำหรับพื้นที่ว่างตรงกลางทางเดินจะจัดทำบอร์ดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการตลาดสุขใจ ดังรูปที่ 16 โดยทั้งสองด้านจะมีข้อมูลของกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน พร้อมปณิธานร่วมและอุดมการณ์ร่วมของกลุ่มเหมือนกันทั้งสองด้าน แต่รูปภาพประกอบจะแตกต่างกัน ดังรูปที่ 17 และ 18 โดยโปสเตอร์จะมีขนาด 0.85x1.8 เมตร

รูปที่ 16: รูปแบบบอร์ดประชาสัมพันธ์ของตลาดสุขใจ

รูปที่ 17: โปสเตอร์กลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน ด้านหน้า

รูปที่ 18: โปสเตอร์กลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน ด้านหลัง

➤ สำหรับรายละเอียดของซุ้มประตูทางเข้าที่มีขนาดกว้างประมาณ 3 เมตร จะประกอบด้วยชื่อร้านค้าทั้ง 16 ร้าน ดังรูปที่ 19 โดยแยกตามฝั่งซ้ายและขวาของพื้นที่ โดยต้องขอข้อสรุปชื่อร้านทั้ง 16 ร้าน เพื่อนำไปจัดเตรียมทำซุ้มประตูด้วย

เมื่อที่ประชุมพิจารณาแล้ว ได้ขอปรับเปลี่ยนและเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

1. ขอแก้ไขไม่สำหรับหน้าแคร์แต่ละร้าน จำนวน 10 ร้าน ร้านละ 2 ตัว รวม 20 ตัว
2. ขอปรับเพิ่มโทนสีเขียวลงไปในตัวโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ทั้งสองด้านด้วย